

CIMELIA

F

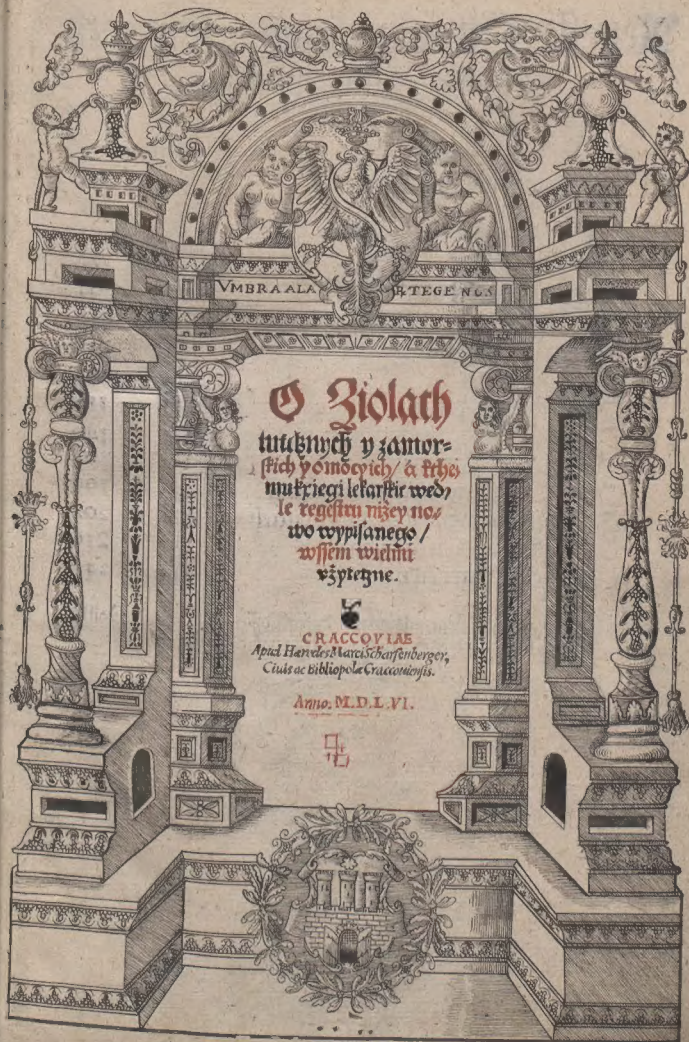
8268

206 8269

Egz. Archiwalny

N. P. S.

Nb j t. wyd 1542

Nb j t. wyd 1542

Regeſtr Tytułow kriegi glownych

w tym wiſſyſzym ciele ninieſzych kriegi
lekarſkich / wſygnomy.

O ziołach / pomocy ich.	Liſt	1
O olejow przyprawianiu	Liſt	109
O zwierzętach	Liſt	135
O rybach	Liſt	154
O rodzeniu dzieci	Liſt	173
O nauce gwiazdekſney	Liſt	194
O radzeniu kaſi powietrza morowego	Liſt	210
O nauce Barwierskien	Liſt	237
O paleniu wodeł	Liſt	98
O rzębach zamorskich	Liſt	110
O ptaczach	Liſt	146
O kamieniach drogich	Liſt	164
O puſzczaniu krwien / ſtawianiu banieł	Liſt	190
O rrynie / opuſcie / y niſſych / mignonach	Liſt	202
O lekarſtwach doſwiadoſſonych	Liſt	216
O mierze aptekarskiej	Liſt	241

Jtem wiecie iſe rzeſi wiele gruntnych / doſwiadoſſonych / uigoi w Połſkim
ieſyſi niebywały / ieſteſmy wam dla poſcieſzy y nauki
waſſey przyſzliſi.

Wielmożnemu panu
mſławowi Olbrichowicowskiemu Chſtorostowi i. Boi
dziej Troczkiemu etc. Panu iſtemu Miłſſowemu.
Śliſzba poſtorna.

Wielmożny a Miłſſow panie Woiewodo. Dwie
tym ſwiecie byę napotrzebnieſze a kaſdemu cſłowi
poſtecznieſze ſwieci Doctorem ſwiateczu. Kape
Boża bez korey żywoſci ten naſz ludzki iako kółko
ſzeſliwoſty ieſt nieczemny. O tym nam Ewang
ey. A co tego zapoſyret (mowi pan Chriſtus) by cſłowi ieſt
zyskał a na duſzy ſwey ſkoda wiecieriał. Która kaſke Boża ia
iako ieſt mamy nabywać / Kriegi ſtarego y nowego załonu a
ctorem a wykładacie piſma ſwietego naſz reſa. Potim ieſt z
wiecie / o ktorcem wiſzelgata pilnoſci cſynic mamy zachowywać
przedtem a chwale Bożej / przytim na poſyret rzeſzy poſpoli
nego ſwego. Czego nam piſmo ſwiete dozwala / y tak Med
eleſtaſticu iſe rzeſy. Cap. naſz weſy. Cſci Lekarza dla potrzeb
go ſtworzył pan Bog najwyſſzy / Aſowiem od Boga ieſt wiſel
ſtwa / y od ſwola wżynie podarzenie. Ymienie Lekarza powiſſy
iego / a przed obliſciem wielmożnych ludzi będzie chwalon. Najwyſſzy
pan Bog ſtworzył ieſt z ziemie lekarſtwa / a cſłowi ieſt mady nie będzie im
gardził. A zaſ nie od drzewa ſtala ſie ieſt ſłodka woda gorzka / tu y na
niu cſłowicieſzemu moc onych. A dał ludziom naukę najwyſſzy pan Bog
aby tak był weſcion w ſwych dźwierzach. A ich moca leżac wſimierzy koſci
A ſprekarz weſym Ectuarie ſłodkie / y maſci ſprawi tu zdrowiu wry
teczne / a nieſkoſione będą ſprawy tego. Wociem poſley Boży nad obli
cinoſcia ziemie. Cſynu w tſwey chorobie nie zamedbaſay ſam ſiebie / ale
proſ pana Boga / a on cie wyzdrowi. Odſwoc ſie od grzechu a ſprawy
reſe / a od wſzego grzechu oczyſce ſerce twoie. A day miſciec lekarzowi a
ſowiem onego pan Bog ſtworzył / a miech od ciebie nie obſtepie / do tego
ſprawy ſa barzo potrzebne. Aſowiem przydaje ten cſas / kiedy w race tego
wpadnieſz etc. Z kad ſie nam wkaſnie wielki poſyret kriegi lekarſkich z
ktorich poznawamy moc wielka Boża / w ziołach y w tſaſonnych lekar
ſkich ſprawach. O cſym ty ninieſze kriegi panu Bogu tu cſci y chwale
le korenie Połſkiej y Litewſkiej Chriſtu tu poſyret / ieſt iſtem daka
imprimatur

inoc y obrone wielmożnoscy waszey ias-
nawosci w tym Litewskim Księstwie Woje-
w. Litewskiego państwa wojewodstwy. Tęchce tu wypisac
możne W. W. Oycza tak mądrego y którego sprawa a ma-
r po wyszłym świecie synela. O których wspaniałych rzeczach dali
wielci panowie y też pan Hieronym Spyckynski rada mia-
na herbowny W. W. Nic mniey pan Bog wspaniałomocny
przodków swych - tak wyszłych y tak mądrych y tak pospolitych
czciwych odmiennie mierzacy y ale też się nad ony pierwsze podob-
niemi enotami okazy / na które Krolowie chcieli iść / W. W. na
czędnia w Litewskim Księstwie siołce. Na której
czędni Pan Bog wspaniałomocny W. W. w drugim
zdrowiu y w drugim panowaniu zachowac.
Są tym się także wyszłym W. W.
porucząc. Dan w Krakowie
Lata Bżęgo. M. D. rlii.

Służebnicza

Regesir o. Siv.

[illegible]

Przedmowa.

[illegible]

Przedmowa.

Regeſtro ziołach

23 *Riala exantla camepille*
BB M

Regeſtir o žiolach

[illegible]

Regestrizior

[illegible]

Regeſir wodeł y zwierząt

Sello, vitrum	132
Siarła, sulphur, ſol fal	132
Szylglaſ, ammonium	133
Salitro, ſalnitri	134
Sal armoniaćum / tamże	
Scamonea	132
Senes	113
Szafrań / crocus	114
Sindale	115
Sinola, picea ſue viz	127
Storax, 127, ſarcocola	128
Sandancia	128
Tamarindi	133
Tucła	134
Rezerwiek ſłuki / pruna da maſiana	118
Włoski grecek / nur uſualis.	120.
Włnie białe, cinus alba	122.
Wapno / cementum	131
Wąſniſin / tartarus	133
Zwiciś / reſina	127
Złoto, aurum	130

Regeſir o Wodkach

Alunowa wodka	99
Alejzjona	tamże
Boragowa, Biedziencowa.	
Byrnego kwiatu / tamże to.	
Bukwiganowa, Babcjana.	
Bazylkowa abo poleznego bal- ſamu.	100
Echidenowa, Ezarnegofo- rgenia	tamże.
Emieluzpłonego, Ebedou.	
Enturypny	tamże.
Byczonnowy, kwiecie.	
Dobowa / Biełłowa / tamże.	
Grzybeniowa, Gromorogo- rzgenia.	tamże
Iſepowa	101
Jeleniej izyſto	tamże.
Jalorogowa	104
Koſzaczogowa korgenia	101
Koſzki wotłowa, Kurzej nogi	
Kamiej przyde	tamże.
Lancidenowa, laktucjana	101
Lancjana, laktamienowa	
Mowonczjana	tamże.
Macierzeduſki	tamże.

Michunki po latynie alkalen ge, Mlegorowa	tamże.
Mietziana	102
Miatki bozej woleſek	tamże
Maieranowa / miſolapſota	
Maku białe,	tamże.
Omanowa, Polynowa	102
Pintowa / Pogimowa.	
Pantalzowego ziela tamże.	
Polnepruty, Polnej drya- kowie, Podrozynkowa tamże.	
Piwiana	102
Pſi	103
Przeſłowa, Paprotkiana.	
Ruciana, Rumienowa.	
Rojmarinowa, Rojana.	
Rokowinowa, Rgodkiana	
Rochonikowa	tamże
Słazu wloſkiego	tamże.
Stoczowa, Sporyſowa	
Swieczowa	104
Szczerowa, Szalicowa.	
Szczetowa	tamże.
Szafranowego kwiatu, ſa. Dawowa, Złyczowa.	
Belowego iępla.	tamże.
Wierzbowa, Bina	
Wimych ſłwet wodki	104
Wloſkiego koprui, Wſeſe- go ſłazu / tam porząd wiſitki.	

Tamże też o Dleſkoch.

Regeſir Zwierząt:

Baranek / agnus	135
Baran / aries	136
Kierny / aper	tamże
Oſiel / aſinus	137
Wol / bos	tamże
Dyl / taurus	138
Siela abo ſalowa / vitulus.	
koz / capra / koziel caper	138
Koni / equus	139
Mul / mulus abo mulica.	
Pies / canis	140
Kot albo koſka / canis uſe les	140
Mysz / mus	tamże.
Stonog albo wielonog.	
multipes	tamże.

Węſ / pediculus	148
Wiel / tinea	tamże
Węſła / puler	149
Wielkko / camelus / tamże.	
Dob / caſtor	142
Jelen / cervus	tamże
Lani / bannia	tamże.
Dyla koza / dammula	143
Krolik / cuniculus	tamże
Jazwicz / tarus vel datus.	
Jez / hericulus	143
Jaiac / lepus	tamże
Wilt / lupus	144
ſapica / muſtela	tamże
Niedzwiedz / ursus / tamże	
liſki abo liſ / vulpus	tamże.
Kret / talpa.	145.
Jagzorta / lacerta	tamże
Żaba / rana	tamże
Niedzwiedź / ſcorpio / tamże	
leo / leo	tamże

O ptacech Regeſir

Drzeł / aquila	146
Jaſzab / accipiter	tamże
Sokoł / falco	tamże
Kaczo / anas	147
Caſior abo ges anſer et aucta kur abo kuſus / gallus eod.	
Koſok / gallina	eodem.
Kapłon / capo	148
Koſeſe iapſa / galline oua.	
Polan / ciconia / ibis. eodem	
Goſob / columbus / tamże.	
Grzymacz / palumbus	149
Śniagarka / nuntur / eod.	
Paw / pauo	tamże.
Wrobel / paſſer / tamże	
Kuropatka / perdix / 150	
Chawron	tamże.
Kukulla / cuculus / tamże.	
Gowa noctua	151
Jaſtoſła / birundo	tamże
Joraw / grus	tamże
Lelek / nocticorax	tamże
Sroſła / pica	152
Dudek / vopua vel epova. e. eodem.	
Sap / vultur	eodem.

Nieto

Regeſir o Rybach / y o kamieniach dro.

Niedopery / veſperilio. eodem	
Węſła / aps	153
Węſ / vepa	tamże
Muchy / muſce	tamże
Semor / culer	tamże

O Rybach Regeſte

Węgorz / anguilla	154
Selej / alio / Węga ery eo.	
Jeſiotr / eſor	155
Szajula / lucius vluſp. e.	
Piſtorz / iucha	eodem
Karp / carpo. Kleſej eodem	
Mięzga / jazie	151
Kleń / vſcia	eodem
Dłuk / pertia	156
Jazdzi / Sredac ſandina eo. eodem	
Mienus / ſiż	157
Cerń. Sum. Ninog eo.	
Karás y dubiel	eodem
Joſeo / palmo / Pſirag eod.	
ſin / tinea / Lipien	158
Kat / cancer	eodem
Orkoz / aequile lapis eod.	
Malz morſki / muriz / eodem.	
Ślimaki ziemne / coſſice	
Dſira / Purpura	159
Wieloryb / cetus	eodem.

Delphin	160
Paioł morſki / aranea mari na / lampredula eodem.	
Conger / ſſimus / repini eo.	
Cardus / mulus / ſeria.	161
Timus	tamże
Branſcopus	162
Cocodrillus	eodem
Smol morſki / draco mari- nus	tamże
Kelchus y Galata.	tamże
Jaiac morſki lepus maring	
Liſ morſki tamże / 163	
Niedzwiedź morſki / y Sto nog morſki / ſcorpio et ſco- lopendra, Stineus eo.	
D naturge Rybiey / tamże.	

O Kamieniach dro

Adamas / Agates	164
Alabſtrites	165
Alabandina	164
Kapłoni-tam. alectorig	165
Amctiſis	eodem
Orkoz / aequile lapis eod.	
Mofiad / auricula eod.	
Balagus. Bęgar / ſiroſka	
Borax. Carbunculus ei / 166	
Elidonius	tamże

Regeſir na wſełkie niemocy / ktore leſarſewem tych ſioł by.
woda yzdrowiony / Ktory dla kážnego nalezienia iſkrykolwiek niemocy
ieſi poſożon / a on tychfo wſaze leſarſewa przycim nie.
możam regimaym.

O Głowie.

	Liſ	Ca.	Liſta	Liſ	Ca.	Liſta	Liſ	Ca.	Liſta
Nachy na gło	27	60	85	124	149	47	23	46	2
wieleży	29	65	89	239	153	65	29	65	2
Liſ Ca. Liſta.	59	149	91	243	157	65	31	68	2
2	73	194	125	54	161	65	31	68	2
5	74	198	127	64	163	7	2	4	2
0	78	205	136	2	168	8	2	4	2
8	80	210	138	8	173	8	2	4	2
12	81	214	140	13	178	8	2	4	2
19	83	219	144	30	183	8	2	4	2

B B 3

Regeſir niemocy

Liſt. Ca. Litera	Liſt. Ca. Litera	Liſt. Ca. Litera	Liſt. Ca. Litera	Liſt. Ca. Litera
Ezyny boleſe glo wy	93 250 H	137 4 M	114 16 E	163 67 S
117 28 A	95 250 D	Kány glowne got	114 17 E	Wloſi umiaco nia na glowie
Glowina boleſej oddala	115 21 S	39 94 B	119 33 B	67 146 B
14 25 S	84 112 S	14 25 B	119 34 B	112 6 B
19 36 S	59 149 M	Wzyciſcia glowie w potwierdza ia	127 60 D	Wloſy germ.
32 71 S	46 228 B	15 27 B	129 69 H	32 71 S
32 72 B	Dziociem glo wy boleſe odda.	19 38 E	142 20 E	40 96 S
35 79 S	56 141 B	Wloſi z miedzi ſkoci ſiegnu ſkoci wyzejſcia	142 20 E	54 138 H
38 90 S	Vol glowna bo leſe oddala	21 42 M	83 220 H	83 220 H
41 99 B	12 20 C	31 68 C	85 225 H	Wloſy iſnie cyni
43 106 B	54 136 M	32 71 D	90 121 H	90 121 H
49 122 C	87 230 C	32 72 E	77 204 S	77 204 S
52 133 M	87 230 C	53 136 M	121 41 A	121 41 A
53 134 D	27 58 D	54 136 M	Wloſy chodoje	Wloſy chodoje
60 155 D	60 153 D	58 48 J	121 41 A	121 41 A
61 158 B	Wzgodny moſre na glowie lecy	67 175 S	Wloſom nie dowuſcja boc.	Wloſom nie dowuſcja boc.
69 181 D	40 97 S	85 225 S	79 210 S	79 210 S
70 184 B	Wiloſci w glo wie trawi.	89 239 A	Ezyny ktorzy od rozu mu obocho dja leſarſtwo.	Ezyny ktorzy od rozu mu obocho dja leſarſtwo.
74 197 S	33 22 H	21 41 S	70 182 J	70 182 J
76 200 B	21 41 S	49 122 B	71 185 B	71 185 B
76 201 C	57 146 B	60 155 E	80 210 H	80 210 H
77 203 C	85 226 B	69 181 E	151 57 S	151 57 S
79 209 H	86 228 J	80 210 R	Wdeſcie od ro zu mu cyni.	Wdeſcie od ro zu mu cyni.
80 210 C	94 254 D	86 228 B	42 103 C	42 103 C
93 250 B	128 66 B	119 34 B	Ludjom opata nym leſarſtwo	Ludjom opata nym leſarſtwo
142 21 S	35 76 C	129 70 C	62 161 H	62 161 H
110 1 B	75 199 B	142 20 S	153 65 C	153 65 C
129 68 B	119 33 B	142 20 S	Strzelanie y boleſe zbrozi o ſmierz.	Strzelanie y boleſe zbrozi o ſmierz.
152 60 B	128 68 A	66 170 L	126 59 B	126 59 B
Ezyny boleſe od dala.	Flur z glowy wycioga	11 18 H	O Wſcho.	O Wſcho.
21 42 E	73 194 D	39 94 A	Gluchofe odo dala i piſzenie	Gluchofe odo dala i piſzenie
57 145 E	Dymom do glo wy wſtawpaci	48 120 A	3 2 C	3 2 C
82 215 S	20 39 E	74 197 M	32 72 S	32 72 S
105	23 46 C	75 199 B	49 121 S	49 121 S
Zgonaceny przy czyny boleſe glo wy oddala	117 26 S	82 215 S	83 220 H	83 220 H
27 59 S	121 42 B	85 226 S	116 24 C	116 24 C
47 115 S	124 51 B	86 226 C	143 27 A	143 27 A
55 140 A	Zawroczenie glo wy oddala.	88 234 E	145 34 A	145 34 A
58 149 C	4 3 S	110 10 D		
60 155 S	14 25 S	112 5 D		
64 165 S	20 39 A	113 13 A		
78 207 C	86 228 B	114 14 D		
92 249 A				

Koball

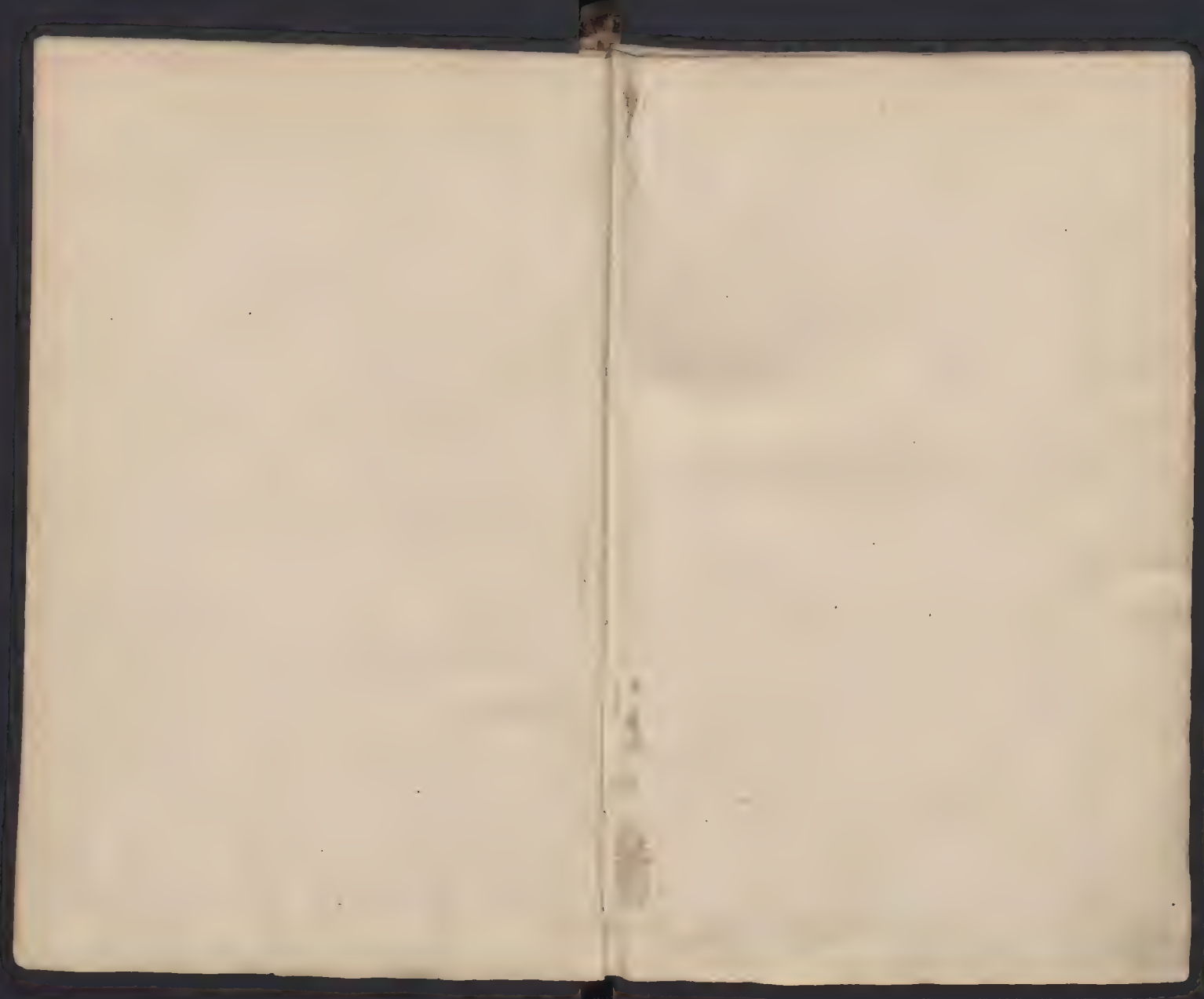
Kohmannich

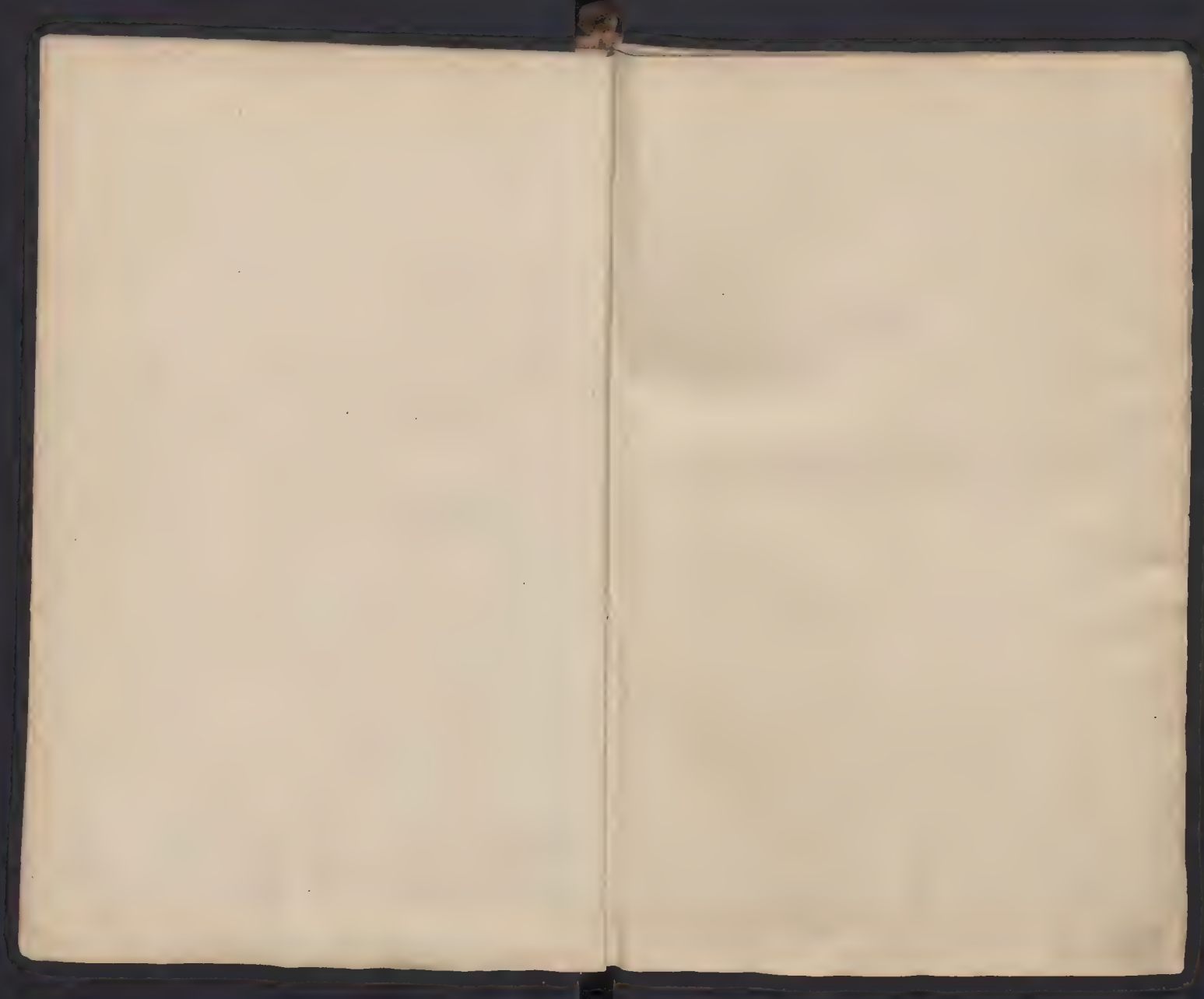
Liſt. Ca. Litera	Liſt. Ca. Litera	Liſt. Ca. Litera	Liſt. Ca. Litera	Liſt. Ca. Litera
Kobaki w wſu morzye	129 69 S	84 223 A	42 103 H	20 39 B
2 2 H	138 6 D	Winy wozoble cyn	74 197 M	24 49 B
17 33 C	139 40 S	122 45 A	Ezycienicy po ſilenie oczu	53 134 L
31 68 D	143 31 E		6 7 C	64 116 C
31 69 H	147 41 A	O Oczach	10 15 S	74 197 M
31 70 S	149 49 A		21 42 H	90 241 D
34 78 M	Struppy w roſi padliny w wſu got		34 78 A	105
58 148 S	15 28 D		36 94 B	Smierz na o cu lecy.
70 182 D	95 256 S		57 144 C	34 78 B
76 200 L	15 28 D		74 197 J	19 38 C
83 220 H	95 256 S		84 221 S	34 78 B
97 261 S	149 49 A		86 226 S	34 78 B
133 85 S	29 64 H		88 234 A	34 78 B
Shuch ofiray	1 1 C		91 244 B	34 78 B
20 38 A	6 4 C		91 244 B	34 78 B
Sumienicy bo lenie ofine od dala	53 135 S		95 255 C	34 78 B
87 230 J	81 214 S		110 1 J	34 78 B
142 20 J	6 6 A		113 13 S	34 78 B
Diſzenie w wſu oddala	10 17 S		119 35 C	34 78 B
20 38 A	10 15 A		122 46 C	34 78 B
31 70 S	14 26 A		128 65 S	34 78 B
46 114 A	19 36 B		129 68 D	34 78 B
134 88 A	27 58 B		149 49 B	34 78 B
138 5 S	40 95 C		151 58 B	34 78 B
153 65 C	43 106 H		152 63 S	34 78 B
Boleſe w wſu oddala	47 116 D		152 64 C	34 78 B
8 11 S	60 153 B		152 64 C	34 78 B
12 21 D	66 172 S		152 64 C	34 78 B
15 27 C	76 201 C		152 64 C	34 78 B
23 40 A	79 210 S		152 64 C	34 78 B
27 59 D	84 221 C		152 64 C	34 78 B
42 103 D	89 337 B		152 64 C	34 78 B
46 114 C	116 22 B		152 64 C	34 78 B
53 134 C	138 6 B		152 64 C	34 78 B
54 187 J	Dyuchline o ku lecy		152 64 C	34 78 B
57 145 C	10 17 B		152 64 C	34 78 B
63 164 M	Guop z wſu cyn		152 64 C	34 78 B
64 166 C	4 3 C		152 64 C	34 78 B
66 171 C	11 18 S		152 64 C	34 78 B
70 182 C	14 25 C		152 64 C	34 78 B
77 204 C	36 82 S		152 64 C	34 78 B
3 220 H	12 21 C		152 64 C	34 78 B
4 221 H	12 21 C		152 64 C	34 78 B
22 45 S	12 21 C		152 64 C	34 78 B

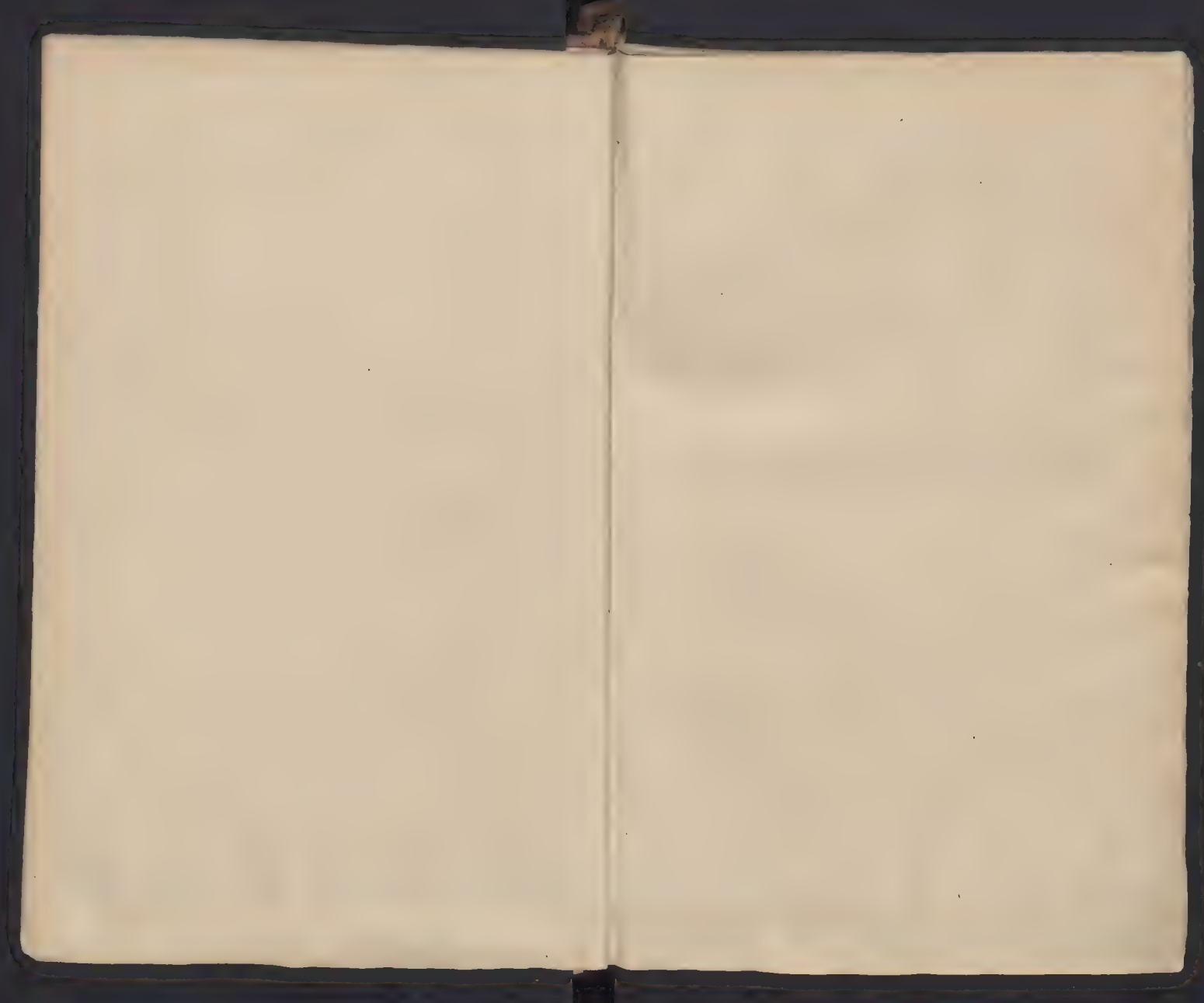

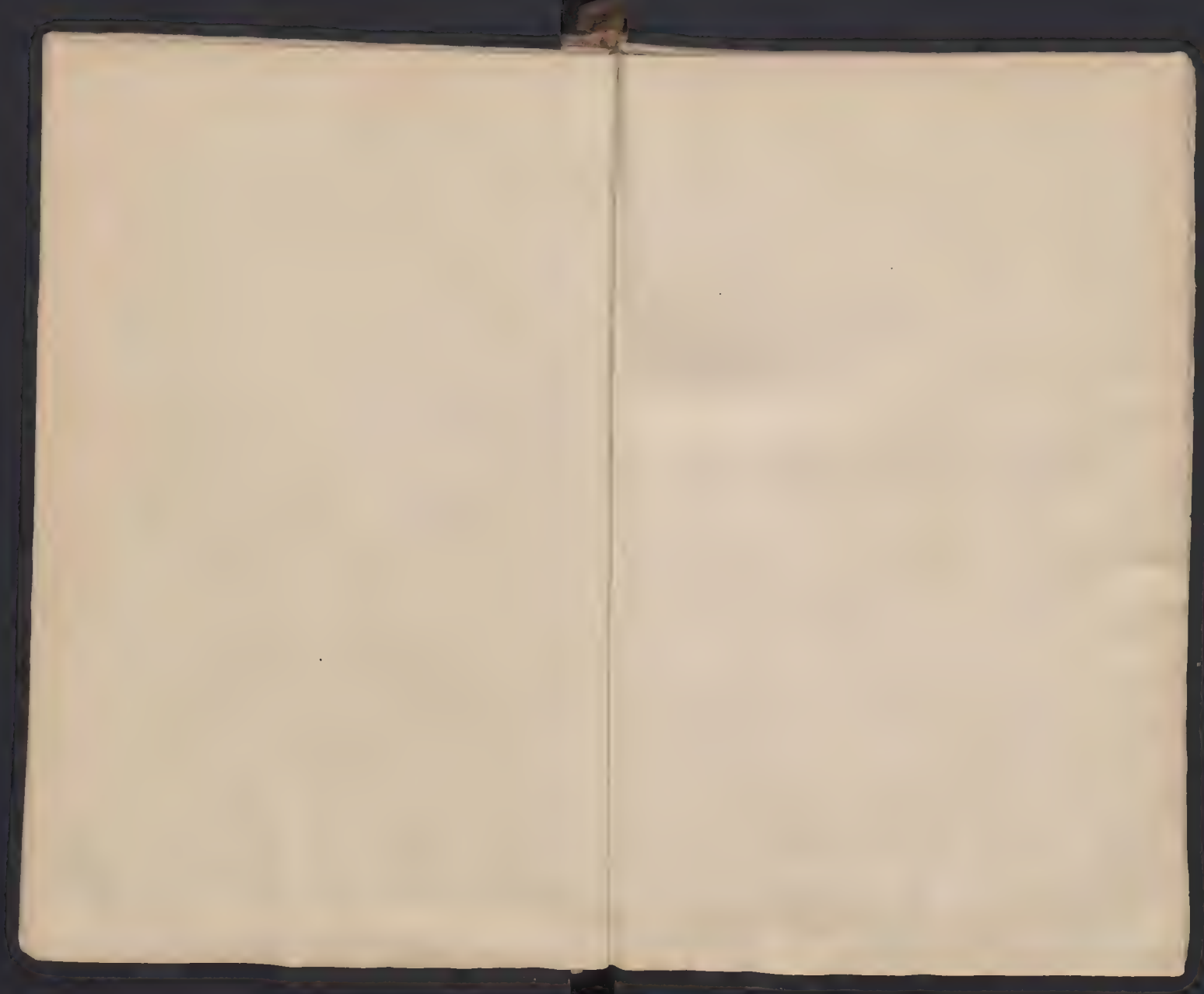
Kegefir niemocy

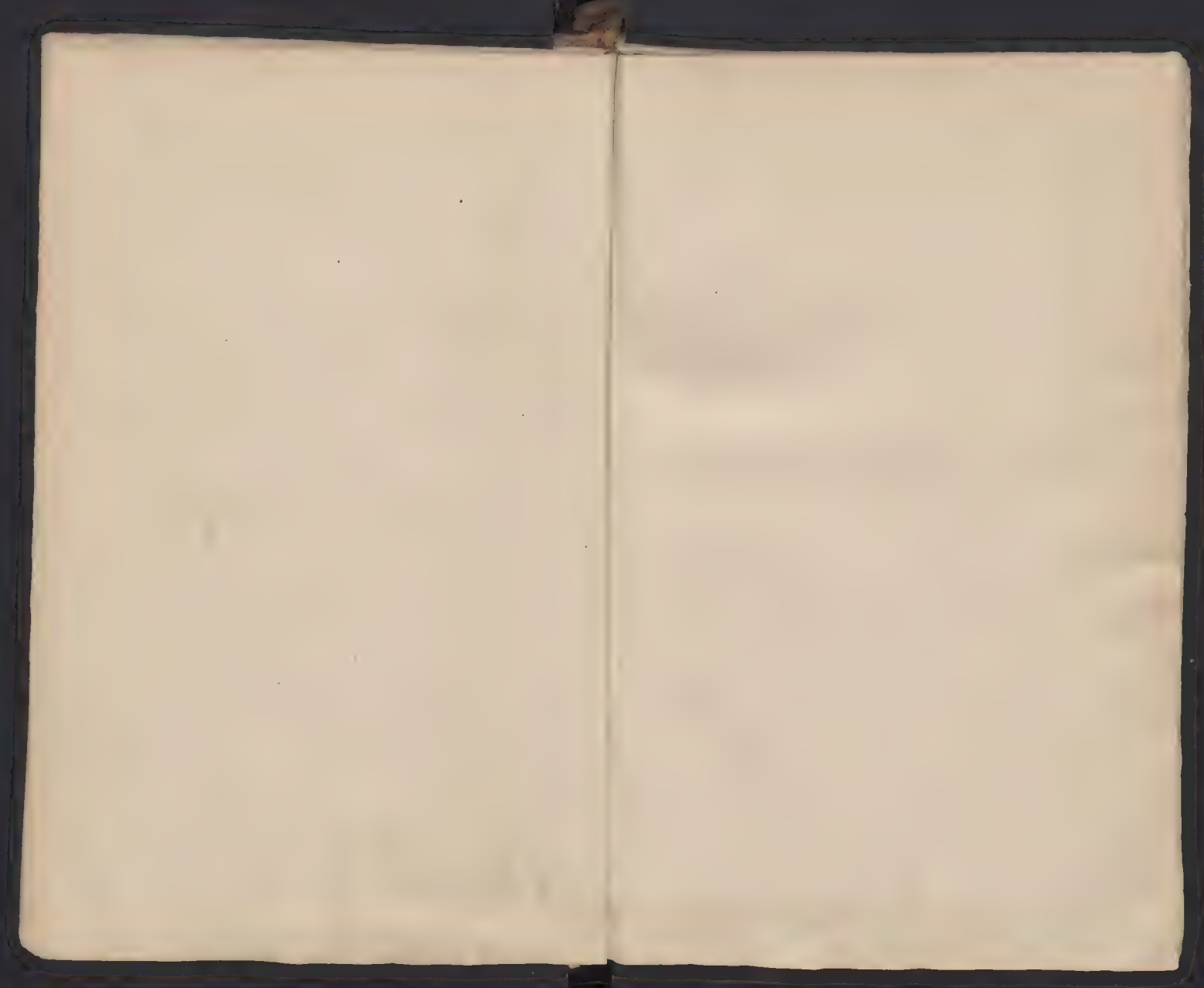
Lipi. Ca. Litera	Lipi. Ca. Litera	Lipi. Ca. Litera	Lipi. Ca. Litera	Lipi. Ca. Litera
60 165 D	17 33 A	80 210 A	134 98 A	10 15 E F
74 197 M	19 38 F	80 212 A	149 48 E	10 15 B N
76 200 M	22 43 L	88 234 A	Ezudnosie hega	13 23 F
90 242 G	31 69 A	123 47 B	abo plici cypni	17 33 G
45 112 D	33 75 E	125 55 G	10 17 F	18 34 E F
84 221 F	41 99 B	126 56 J	21 41 G	19 36 E
Goraczosie y lip	49 121 A	127 65 B	27 68 E	20 40 B
kosie ogu leczy.	58 148 M	129 70 G	34 78 P	21 42 J
78 205 G	63 165 E	133 83 D	62 133 L	23 47 F
Dezy lipie y	89 240 G	Trad bialy albo	56 141 E	24 48 A
gnoiace leczy	97 261 E	trojny biale leczy	80 210 A	25 53 E
133 84 A	133 86 B E	77 204 D	80 112 B	25 54 B A
Oparysne oczu	131 3 A	Piegi y infie pila	114 18 B	27 58 E
lezy.	137 4 A	radojci zgania.	118 29 D	28 62 J
129 12 D	139 12 E	12 19 J	119 35 B	29 64 B
Krosziny z oczu	144 29 B	43 106 F	124 52 D	29 65 B
spadza.	145 32 A	49 121 A	125 54 E	30 67 A
148 43 A	145 34 G	58 148 D	125 55 G	32 71 E F
Armatow oczu le	Trad ciamy i.	59 150 G	131 76 B	46 115 E
czy	morfeja leczy.	60 161 D	132 79 B	47 115 E
149 47 B	150 53 B	75 198 D	Nobak ktore vs	47 117 M
149 48 A	Trad cypni na	77 202 A	gry zowa leczy.	15 128 bee
149 49 A	licu	123 47 B	46 113 E	60 153 E
149 50 A	6 8 F	125 54 F	59 151 B	61 159 A E
Siadla frem	Ezerwontrofici	126 56 J	80 210 A	62 161 J
wod oczyma roz	na licu goi.	129 70 G	148 43 A	62 162 J
padza	29 64 J	138 6 A	Puchline ktora	65 168 J
133 82 J	31 69 A	150 51 D	vochojzi z fleg-	67 175 b e
Sachwardzenie	58 148 M	150 53 D	my / gdy pucha-	76 201 J
powiel lezy	77 202 M	Dyvice lezy	nie twarz y rzece	77 204 J
148 44 J	77 203 E	41 98 D	47 116 F	78 206 E
149 50 A	111 2 A	77 203 E	12 21 L	86 226 D
Ezarnie brwi cji	111 3 A	Dgorzeline z	Rumianose li.	95 255 A e
ni	133 86 B	licza spadza	ca cypni.	95 257 B e
144 30 A	Krosziny wodne d	12 21 A	83 120 D	119 8 D
Na brwiach ruz	biale z licu gla	77 202 A	Siadanie twa.	82 216 B
decie lezy	dy	Trwarz cypci	ry od zimna le.	84 221 M
5 4 F	35 80 G	43 112 D	147 41 A	84 223 D
133 8 D	38 91 A	Sinose z lica	Romu tpiwarz	88 233 D
O Twarz:	49 121 A	zgania	narasta.	90 240 M
Trwad na licu	Krosziny lica	75 199 J	143 24 A	Blak biale zia
lezy.	spadza	Eshate y sinose	la sciera.	134 87 F
5 4 E	96 260 E	spadza	lezy.	88 236 B
6 4 E	125 54 G	6 6 E	1 1 B	96 260 E
7 10 A	Blak y infie pila	12 19 M	3 2 A	O Nosie.
15 27 F	radojci z lica z-	15 27 F L	5 5 B	Pastanie wno
17 32 G	gania	23 47 B	6 6 D A	pie
	50 141 E	47 116 A	7 9 D	
	59 150 D	58 148 E	8 12 E	

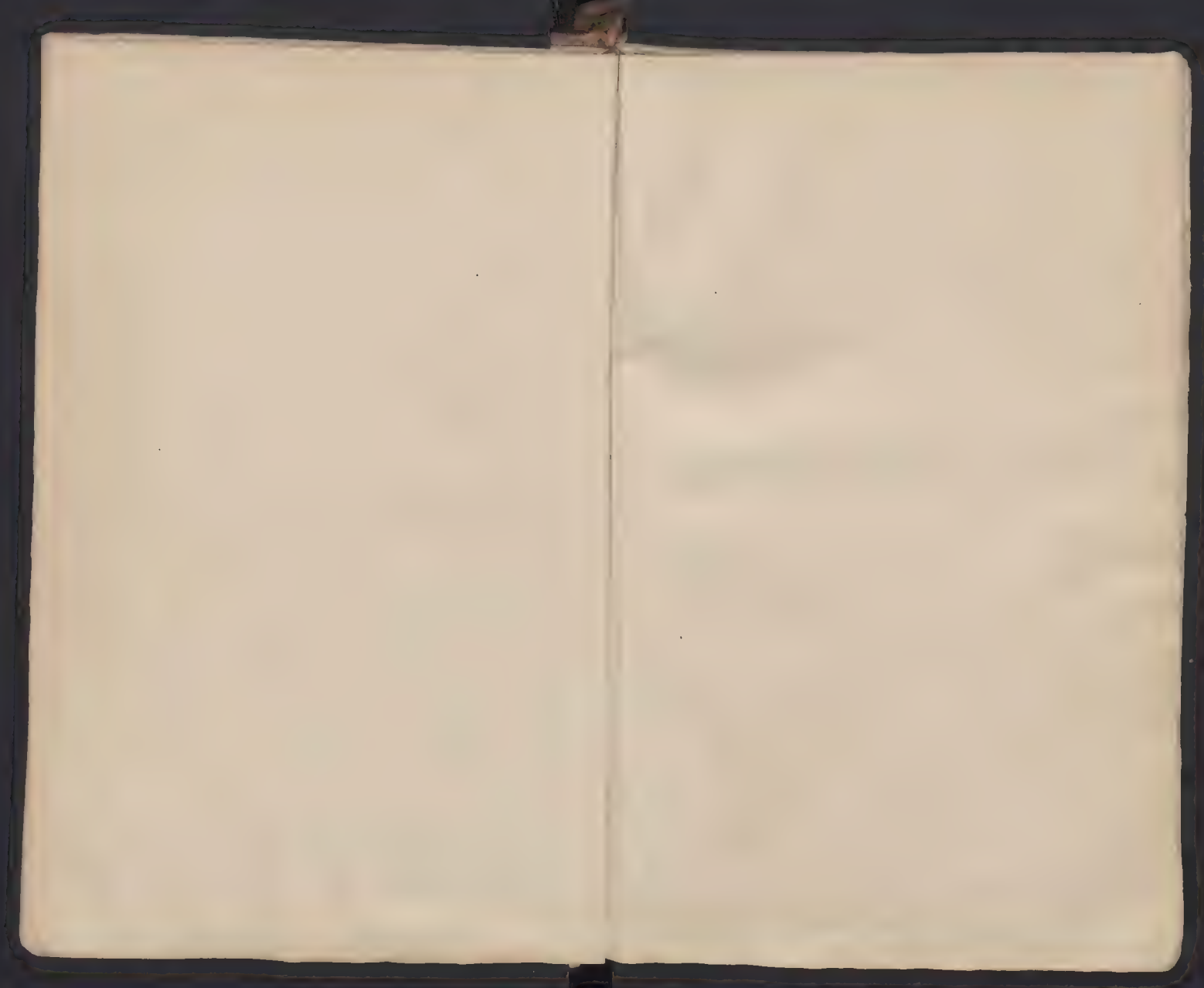

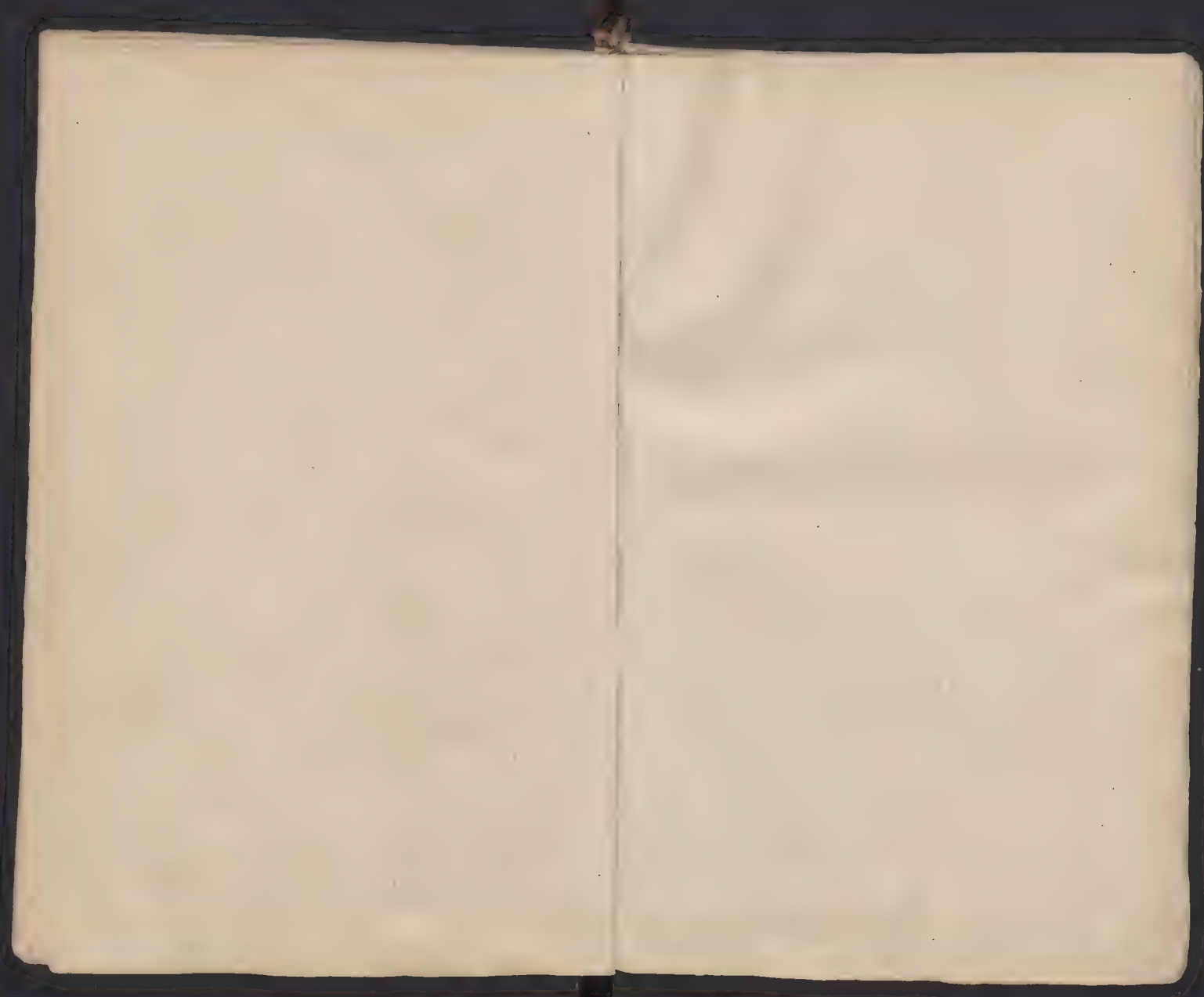

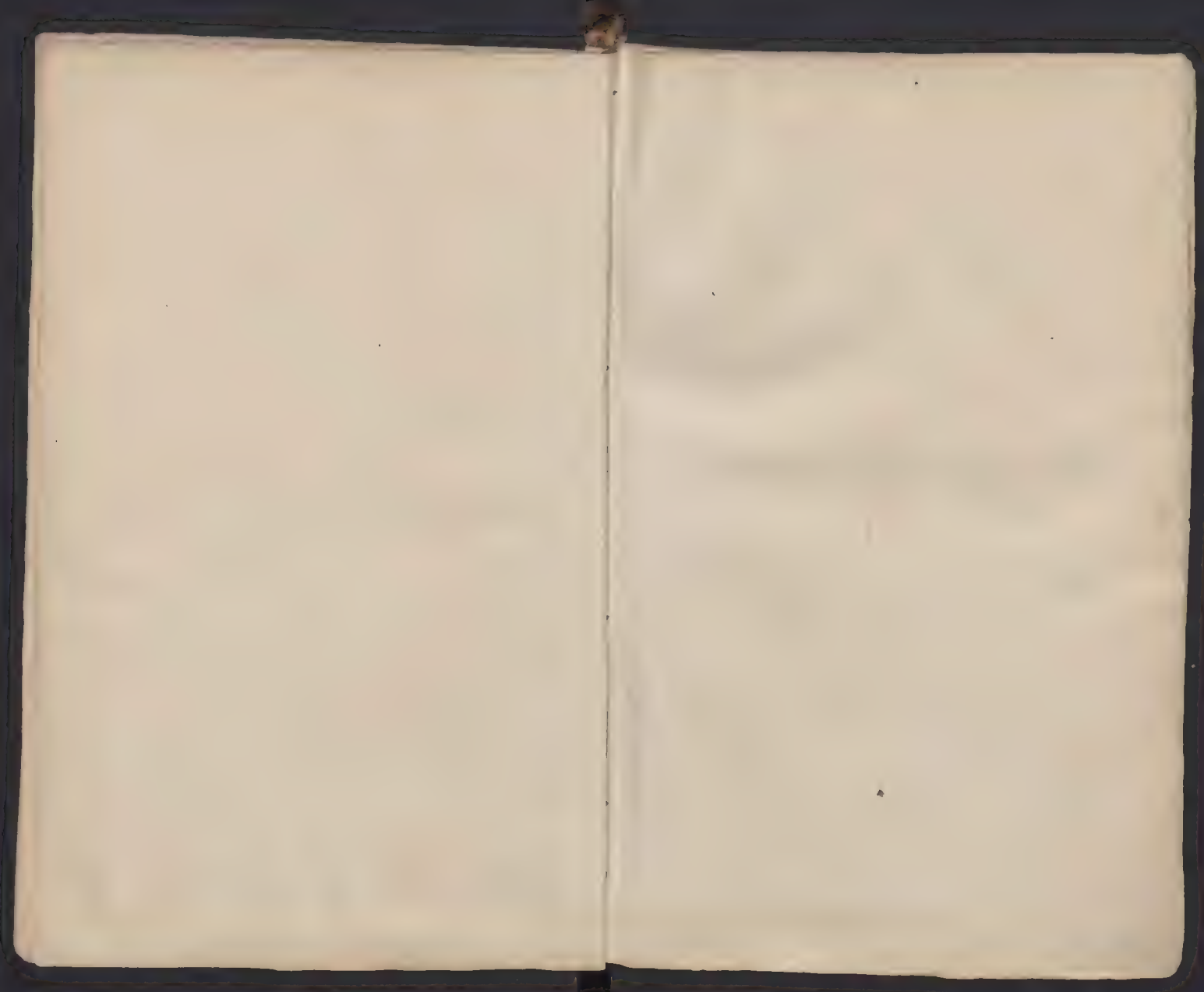

Grancourtina.

Warpcz.

Bernflav.

Capitulum 26.

[illegible]

Wlaſta iſt ſimna p wylgoſe
na a ſy dwa rodyſia atry
jedna iſſy biela a druga
czarna. Wlaſta ma moc oſe
naczyć p ołmie. Gaſzaga p
ie o dny gaſzaga, y chłoboga
czy. ale czarna ma w ſobie mialſie czerpne
ma pzyto mialoż bymto czerſta. a biela
ſiecia wylgotnoſci. omniſcz y ſlany cym
gzyet ſy ſioleſam. a pzyto tym inbyem ſio
ry. maig ſywarbyczne żywoſta. iſſy dobra ciwi
ſta ady iſy wzyrſzy to mialſie.

[illegible]

Curia.

Dieffen.

Capitulum 27

[illegible]

Łęczyś iot twiſtanijamuchany z ſalerſkij / a
 tym namażuy lice / trzdy wleczaj / W tej to leſar
 ſiwo teſt dobre na ranę wyſuſaige ie / y mieſo
 dżiwe iſarwige a ſpzdżajac / W tej ro / padlinę
 wy goi / W tej liſare ſpzdżaj / y ranę w noſie wy
 ſuſka gważ.

Eż też i ten z słońcem bożego drzewa / wraży
i a włoży na parsiwey głowie.

C Woda w kiocey rozżala ciwiska/ pragnie-
nie odcynnie płacieł v pectoia.

¶ Jez mot a w stoicy i w iasie ciwilla i gor-
czycia a i troh g ocu pna abo iedzona ciwilla
jest dobra tim u orzi mang uwardosc sledzi
a nawiacez i gorczycia jest barzo dobr

ty rzeczy zawiesz na hro pisa iły abo nio
mogł dostężyć tedy sie bedzie wolo obraczał ka
sko folorat dluogo az padnie na ziemia iatoby
czdechły a to iest rzecy dostiadczona na tych
czajach. Wopiecz mowi na tym mieściego
gdzie mowi o mocj pol.

Camomilla

Numen. Camdien.

Capitulum 36.

Mien ma w sobie ciepłosc
i suchosc w pierwszym stopniu
a ma moc oemileczajęca
i też rozprowadzającą gałgę i
fiolaty rumnowe są jednac
kiej mocy.

Woda w której wyjął rumień i by
licz a tym naparzą macie rzecy przyrodzo
na pobudzają paniam i też tym paniam fiore
małg porodejczają łacie a przez boleści po
rodzenie.

Tej

Capillus veneris.

Włoki boley włoski. Numen.

Capitulum 37.

Włoki boley włoski. Dandee
cia i Numen. Włoki mo
wio o tych włoskach iły by
ły to włoski studzienny a nie
koryz powiada iż iły bne
mchem studziennym abo fo
riandem studziennym abo wio
żet włoski są podobne liściu foriandowemur
Diascorides powiada onim iły bno. Dole
tricon fiore też też podobne we wstutim Wł
thi boley włoski. Włoki to ziela na mieście
ciach i emnch a na włoskich ofo sto
dian. Jest zimny i suchy włoski na wio
rom słowni. Placutus mowi i ily mało
włoski w sobie pobudzają wroto. Włoki
je włoski włoski są moci ale wleble nie tak
rozlicznej moci wleble jest podjęcznej a
nie foranie.

Jest dobre na zapalenie wotrobę i na se
bie ierians gdy sirop wejmij tym obecajem
Wegim mafi boley włoski młodzi włoski
siego ieleniego jest po garci nasienia ogor
lowego malonowego atrullowego kamie
go i też nasienia kurzej nogi i laciucanego
a i tych rzecy wejmij sirop z esumem iato i par
wey a napijaj sie tego po rezu i w więcej
po trunim i po iato i po iato

Eżby wwarzenie kwiatów Numenfo
wych i też wierzcho płołkowych i forze
num włoskiego popru i płołkowych i też
i nasieniem ogorlowym malonowym banio
wym i atrullowym wwarze iły rzecy w wo
dę a w winie abo w samem winie aże do
słowice a tego sie należy napijaj abowiem
wrnie popadza i famieci łamie wygania i
rżina i też opuchline śledziony i boleści ro
troby i słabiny rozpada i żółta niemoc we
lci.

Dżby wwarzenie rumienkowych kwiatów
i fiolkowym foraniem i nasieniem ogorlo
wym malonowym atrullowym i też banio
wym i nasieniem laciucanym wypiecho
mleczu każdego i nich po poł garci łaciucy
i fiolki foranow i są i pie a to wro i wo
dę a potem esumem a piy poranem ciepło
i dopchawiejącym jest ielartwo dobre a nawie
cey tym forzy maig bolęci abo rany na plu
ciach i wotrobę chora wspomaga.

Eżby kwiaty rumienkowe i ociem i też tro
chą soli i olejem rumienkowym i siłką iły
rzecy spolen a gdy tym namażę pulsi wroł
i też w nog abo przysiołki tego na pulsi iato
by płał i tedy zimnie wypada abo wsiemza
a to mafi czyni gożime przed zimnizę.

Sżby gdy i olejem rumienkowym nama
żę ciepło garbi zimno wsiemza fiore bywa
prz zimnizę i też jeżenie zimne.

Dżby gdy namażę olejem rumienko
wym i olejem krowiego popru grzeby i to
dy tym jest dobre forzi sie spracują w cho
dyc maig boleści w trzajach anazajutę i
nieczęć poym maziannu.

Jżby rumien ma moc grzł mleczajęcy i
rozprowadzając i trawiczą i ścięcięcię
a przeto boleści wsiemza a nawieć gdy fiore
ti rumienkowe w oliwie wwarz a to oliwa
namażę boleści młodzi a zwłascia słabiny
i fiolki i to boleści wla przęćanie pod tym.

Eżby kwiaty rumienkowe bolenie głowy
i ociu obdala.

Jżby tym forzi maig młdzi wotrobę i
rumienkowym dany i wotrobę młodzi wro
i wotrobę i zimnie obdaj a i też rumien
i fiolki dobre na boleści i na łaciucy abowiem
młodzi i zbiera sie pod tym ciach. Aliens
na o tym powiada.

bulba rzec przyrodzona paniam gdy weźni
ciopel z cebule a wlosy gi do matce przy
gdynie iedno iz cebula jest nadymaigca a tr
dna fu strawieniu a nawiczej surowa ale v
ryona Cebula zaarzewa głowica i subtil
gute w nim twardejce wlosy grube flegm
ste a przeto ludem suchego przyrodzenia fo
tertem jest niedobra fu ledzeniu ale flegma
ssom dobra im jest ładać abowiem trawy w
nich flegme y sieje ig.

Cebula cini przagnienie y wiatru y w
tez zimot odmiceja.

Cebulny zmiesany z prochem malo
ranu a z trochy imbienu gdy tego wpuszc
nos cypsi glowe.

Cebula silczona z wody y z rutko
jest dobra naprzeciwko wlozaniu psa wsciele
Cebulny zmiesany z miodem budyk mial doby plasz
na silnosc gdy z wierzchu przyloty.

Cebula silczona z octem a tym na
sioncy pomagay trod na siey abo trofii cze
wone zagny od teo.

Cebulny zmiesany z miodem y z rutko
eg przedaig w apice a tego przyloty na cyp
przez chustke swier. do cyp oddala. lici siwiz
z flegm sioncy p.

Cebulny zmiesany z oliwka a
nim namaz. bro. na podaja i p.

Cebulny zmiesany z sińcem
abo

Cepe.

Cebula. Zulfal.
Capitulum 38.

Cebula jest ciepla y gorzeja
y wiotrym sioncy a zulfal
iz wlosy glosy a zulfalica ce
bula cirowna a podług
wata jest mocietysa y ofi
ha niży otrogla Cebula y
ia wlosy obduicraigca abowiem
nice gyl. cze fteor sa w sioncy pra
Emo. a to gdy
por

abo z sadem telopny a tym namajey mief
ce oddawione abo flacie botem abo cym m
fium iest pomoc na to.

Cebulny zmiesany z miodem y z rutko
jest dobra naprzeciwko wlozaniu psa wsciele
Cebulny zmiesany z miodem budyk mial doby plasz
na silnosc gdy z wierzchu przyloty.

Cebulny zmiesany z miodem y z rutko
jest dobra naprzeciwko wlozaniu psa wsciele
Cebulny zmiesany z miodem budyk mial doby plasz
na silnosc gdy z wierzchu przyloty.

Coriandrum.

Koriander.
Capitulum 39.

Koriander jest ziele / fteore
go zila a nasienka popotia
ac popieramy w letarsh
wie a iest zimne w piro
rim stopny gluche w to
rim zwidung Kienney.

Coriander ten potwida / zbynie wietcy ofia
malo fu zimnosc racy y galienus mowi ale
Diascorides inaczey mowi abowiem potwida
da jedy malo bpe zimnego przywodzenia.

Corianderow iest dobi na bolcegi
gorce gdy octnaq soty roisownikowey przy
miesajz a tego przyloty na bolcegi abowiem
chłody y bol obduicraigca y teg opuchlina y do
leic ciontu taenmurego y miedziyan.

Coriander przyprowoz y octem a
gdy ga popieracz troche po obidzie bronu dy
mow iestlepona w glowe.

Corianderowey z sioncem fca
bezanym zmiesanego a z wodza babezang pte
gdz sic tio napie fiele razow / tedy fteory ma
biezanie zafsanawia ig.

Coriander z octem zmiesany
na pichelny ogien dobry / fteory bowa w diele.

Coriander iego z wodza babezang pte
od panicy zafsanawia iet przyrodzon nie
mow / teg insh bignuse iest rzec dowiadego
na Pandecta mow a capitulum de Coriandro
Koriander fteicyp iest zimny zbytnie a cieni
emidnie glowy y zmilnienic glowy / abo
wrem gdy go fte wrona abo posym a miedopu
scia tymu wlepona w glowe a potadly a to
iz zacia a gi fteoz zimnosc a tal iest do
bry tym fteory miewaie ciele bolenie glowy
y temu doby fteory sic miedial upie / y
tim fteory cypis zafsanawia niemce.

Coriander woda w fteoreby wryat Koriander
ocukrowawshi ig fteory ig pil / cini thaltemu
miewy woby nasienie miedziyan wysilga.

Coriander w nos w puchegny
frew zafsanawia znsa abo sillo sama wonia

Coriander z octem a z fteoreby chlebowy zmiesany wsh
a tego przylec plastru na wrzod bolca a z
zalem pomagay namienicze.

Coriander z miodem y z rutko
jest dobra naprzeciwko wlozaniu psa wsciele
Coriander z miodem budyk mial doby plasz
na silnosc gdy z wierzchu przyloty.

Elidonia iest ciepla y sucha
y cyskoronny stopnia / a iest
dwuclata / wieksza y mienys-
za / a wstasj icdnia wstasjo-
ny drugiey moze byc brana
a gdy horn docierajcie pyg to
receptacy / iehdy forgenie ma byc roztumane
nie yale / abowiem to forgeniu iest wieksza mo-
ze wyrydajacy y trawicacy a iez przymoc
C Zej pomocna naprzeciw boleci zebow
ktora przyschaj / zimney przyschajemy iest gdy
proch z forgenia i elidoniowego bedzie na ja-
bie bolagimn erimany.
C Zej glosow cysla z zimneych wstasgoi y tej
matce paniam / y forcie myssa wstasja dargo
dobrze gdy w ozygi tam zstasajacy proch to
rozena i elidoniowego o dlepiem litowem /
a wstisze baselina y tam wstasjaby tak by
to prey noz / a potym wymiesze / Abo tak wozni
wezni forgenia tego prochu / Abo wstishego
ziela y forgenia / mazygo to w tobye / a potym
poslaty posz sie iuz para siala miedzy nogi do
matice abo do materzajny.
C Zej wezni forgenia i elidoniowy sluzek je-
gza / a potym wazy to winie / a gdyby miał gr-
ganie w żywocie / iehdy rozmaczajmy go
ciepym winie omy / przyladap na miedze
bolage / odebady bol prey / y na koliste iest do-
bre to leksafio.
C Zej rzezy przyschodzy paniam wytopdy
ady bozgie tym iohie napazajny matce.
C Zej roda to ftozeryn y rzezo forgenie i el-
idoniowe / wstasgoi to nie mowu / a tym iohie
zyla / a iohie / wstasja kresci ale to wleczey / go
a namowey bolage i elidoniowego iest przyci-
C Zej procy tego forgenia i elidoniowego / su-
siule zapanawia wstasj / a iez gdy tam tego
bedziey nupuszake cyslo w dzurye zstulung /
Niacianu powiada.
C Zej for elidoniowy y tuczyz toza iest to ap-
tece umieschajcie iehdy / a iehdy wstasj
na ocyz / potymwaga mde ocyz wstasj / a iez
y makt / y iohza z nich.
C Zidiotyzozyla wino w ktorim warzona
i elidonia byla z ocyz miedzi.
C Zidiotyzozyla wino w ktorim warzona
i elidonia wstasj / a miedzi warzona na w-
gla / wielmo y wstisze miedzi / a ocyz iohza y
kiera.
C Zej for elidoniowy y trocha siastki /

domajesh sfors nim / trofij y inſe ſharadosci 20
 atady a / a tak dobr iſci na ſiwitſ.
 ¶ Eſi ſol Eſidomiony / miodem zmieſas 20
 ny a potim cieple w nos wpuſzczony / sfors
 ciſtſi. Pandeta popiada y Serapio y pouſe
 ſci Diakorida.

Catapucia*

Siozet abo Erloz. Spingtraut.
Capitulum 43.

Altesz; testis to siele cieple w
trocim słońcu; a woliście w
wotom słońcu; a goy to re
ceptas napydesz pisanu o
Złoty; mas reymus; nie
o siele ale o jarmarkach; sio
rich jarmek storecz; winogia dyherak
Zielena Złoty; ma przedm; me cysienica
purgowania siegaj; a potim melancolijs
i solere padz;
Złoty; ma wiołose purgowania wloszko
przesz; wia; a wioł; mialy; nusijski; i testis
sioz; ma w siebra; tal mienady; biera; abo
pogmat; testis jarmek; dzrowym ludzom dia
i chowania; dzrowa.
Złoty; ma; wioł; i testis dobre; a nari; secy
malajm

Cucumber.

Dgerel. Kurbis.
Capitulum 44.

Dogorec iest zimnego w milisie
go przystojenia w wtorem
stępnu/ nasienia pojawa
w receptach/nasienie o
gorzkie baniove/citrullus
w malonowey/nasienia
sa iastmyrj iednastip mow w wolosofie/ Egh
nasienia zimierzaj gorzofes/apalencie / n
te gorzofes solery odumien/aktoy/ i Dgor
fistru/ malonw czynia iest wolgofa ftoz
fagine w pręchmiciu w gniotfo/ a statyfoim
w zimniczaj/ iedno jst nasienie ogorzowe lep
ie iest jstni citrullus.

Citrullus iest trudniejszy w prąciowieniu/ a cży
ni zimnie barzo długie/ ftozego/ a fsofi przicu
ru sie fage/ hazygnajne/ iofadec.

Skorzi fuby mienaj obmiewanie/ z gorzof
przycipny/ fama tello wonia/ Dgorzofa cży
w e/ ioflowia/ iere chodzaj.

C Sot ogorzofa abo Citrullowpyz fagine
nie odumien.

T E i e gdn wiarzaj ogorez/ z citrullum w e
daje a przyleci/ troche ocu a miodu/ a rego/ ie

D 2 . ciepio

Capitulum 47.

wlas to listers do ielit chepeli lolla vleepe.
Cei zolis ntemor vleepe gdo kvasiti se
 go krotov ntemor vleepe a tego dasi se na
 pte kielo rano porani cpoli dobro trunet.
Cei gdnbo flos nedyvialdel vofst fteby
 vnyaz frosos to vime ale to vobue a dasi
 fte napre / zapocit fte ma po tma / kiamu ten
 frosos flusly prymieapz ocu a prylot na
 rane ftoz nedyvialdel veyim nedyvialda lab /
 porovieda nemyzom fteazie / aby fteza fros
 fofom to ree tritiamy bolesz bionis ftekarz
 mola prysje do vofpensa nedyvialdovonego.
Cei tritiamy bionis ftekarz / a nite jazyca
 nte ftoz ma bje vnyazmgozom a fteboluom /
 a to rjezje vany miaz bje vofpense napreco /
 a niamon / frosos / kvasi / ftebolaz / ftegenie pap
 celi zabego / nich pod miaz a potim jazy
 puntomvafse ftezoza ra miaz vafse / je dmie
 godime / a potim te polmola fte barto dobo
 naprecho vobu labom nedyvialdel veyim v veyo
 vnyom / o sim Pandecta / a Placarzem povua
 daig p dnm ievadcia.

Causis.

Капуля/ Крауд.
Capitulum 48

Sat

Kapusta ma wilgotnoke to
liciu siooin / a teli tro-
ta domowa / leina y mor-
ta / leina ta teli nawiejsze
gorzotki a ostofo / a tal-
ni lezeniu mialo popietre
na / abowiem cym trefu grub / a nabima zo-
lget / parcie to zolotku cym / kapusta domo-
wa teli od wilgajaca / ale fcioty przemaz-
niedy ma moc wilgajacygo / bargo malo tuc-
noci / daie / trefu niedobra / sic / kapustu mni-
a / rbatot / kapusta pocija na tluhen misie
towo / mien witecniem / a lepha bowa.

E **E**z kapusta domowa vsmierza boleści.
E **E**z popioł kapustny jest cirkugel / a mo-
nie mnijszajaci.

D Jez list kapuśty domowey przłożony na
władzenie/pismierza

E Iż sół kapusty i z winem pić i z rozinkami drobnymi / żółta niemoc oddala / y śledzi.

Tęż nasienie kapuſtine ſtarę a ż mieda pic
ſynkowię ku picju dane / glisty w żywoce v dzie
żi zabija.

Cez popioł; forzenia Kapusznego dany z
 roślą graminis stora jest w aptece/ łamien
 łamie w wypadku i ciałowiesza.

2. **T**ęż kapuśta egrodyła trochę miedomarzy-
 na/odmieszcza żywot w siołce cżini. Diastori-
 des siriadeży/ A gdy ig barzo przewarżysz/ ted-
 zasie żółgdel zatwardia y obciżia.

Isaac iyd powiada kapusta byc suchey y zim-
ney wlosnosci.

3 **C**ę kapusta tchora lecie zbierają / spaleń
 ją kreć cym niżli kapusta tchora zimie zbier-
 aj. Worem kapusta zimie zbierana wieczer-
 odmieszcza żywot y stolce cym y vryna podzi-
 a zwłascza sol abo polewka kapustina.

Cicuta, *Sivini* n. 1

Sivinia web.

Pfefferkraut / oder Scherlsinck.

Capitulum 49.

Winią wesi iest siele swiada
 nie klore iest dargo oziabide
 ce/a swiahszica forzei y na
 sienie tego/a bla fice aby
 niey zimnozi: ialo iad zabe
 ma go. Iny klore zwierze po
 jima. ma. a swiaz: daby tego nasienia
 csiowiczei iadabado. adpnie sie daz napie
 na forzemnego nacze go dobyt truno/bo tyan
 zailupisi: ied mabozia tego nasienia.

A Wierzytęgo ziela zbieraia g wycislaig
i nich soł/story potim na stonec wystawiaig
i sie tak zgestnie p zpiecz/ a ten soł jest dobry
na bolści oczu i wodzą rożnia p i toprowg
ropu kiciem/a tym ocin bolace maciać.

Eżby miał wrzód albo boleści białe
 boleży; tedy służyj to jiele przłoż na wrzód
 boleści odepnie.

Edeż kłoby miał chorobę pługę zą z cłon
 su mśiegego wilgojci / tħby tym jzłm obłz
 cłonel taimny / zařtanowis̃ plynienie y nie
 wawod cigni.

A gdybyten plastrz z tego ziela obłożył
piersi biały głowie; tedy ich młodo oderwie.
A gdybyten plastr przyladał na cionet i ga-
ienim młodemu miesiącnie; tedy mu nie bo-
dzie rość i żakiej piersi młodey biały głowie
nie będą rość pod tym plastrz.

Tęz siołma wesi iest wytręćcia naprzeciw
to podągrze y nā, rzećwio Ściarses; gdy ho
bedzie sobie nogi umywał w nim zieleni wroas

Ez liscie tego zela sftazone a na otych
liscie prziszczone jest baro dozwazne i tace brzo ci

5 **V**inierza / to jest rzecj doswiadczona.
 6 **E**j swinia wci liscie z nasieniem / skis-
 7 fu ty rzecj spolem y przylot na cionek mesci
 8 tainny / oddala burznośc y zloncz noli y bio-
 9 ri poluci noznych.
 10 **E**j plaster przylotom na pierci mlodjina
 11 12 **E**j plaster niedopuścza mł rości.
 13 **E**j sol nasienia jowney wosci Pomazaj-
 14 ny na oczu plynące / zaskanawia sły / porci ro-
 15 sznia.

Kofius

Capitulum 50.

6 **K**ofius jest ziele ale sie to pol-
 7 sce nie rody / a jest troiaty-
 8 go rody / ieden jest ktory
 9 roscie w Arabji / ten jest bia-
 10 ly / forzennośc w sobie ma-
 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

101 to ma oddawione abo scisnione iply / edy o-
 102 lepiem z foetula masz majac ty iply ciepło / y
 103 eż zimno wielkie sioc z zimnicach bowa ob-
 104 pala gdy tun oliciem grzbiel namajesi.

105 **E**j przyrodzona niemoc panien porusza
 106 a to gdy bedzie wwarzony w winie obo w mo-
 107 dzie / a tego sie dasz poranu abo na noc napr-
 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200

201 **E**j chciwośc cymu cielestnem skuton.
 202 **E**j boleści w macici oddala gdy tego zle-
 203 ta pam sie napisie wwarzony w winie / y stle-
 204 ce cymu / y tej sie przycim ładom siore przich-
 205 dza z wlozbenia weja y laszgori.

Cauda equina

Przysła.

Capitulum 51.

206 **P**rzysła ziele o którym Au-
 207 cenna w wotrch kriegach
 208 Capitulo o Przysle mowi.
 209 **J**est ziele ktore roscie na
 210 dolinach / ktorego forzanie
 211 jest dymurowate / a tu rumie-
 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300

301 **A**ucenna mowi o tym ziele / iż ma wloz-
 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400

401 **N**ost frew zaskanawiac z fobolwie by sie prze-
 402 puścila / Kany Kory z tych troch przychodya
 403 wyslusa y goi te moenie / y iply suchie porwane
 404 spoya y zaskanawiac / y tej wwarzony w winie / a z-
 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500

501 **E**st ziele zagrzewające y
 502 wysluszające ziele / a roscie
 503 to ziele pospolicie na mied-
 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600

601 **E**j ziele / a nadymanie zolgolone z
 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700

701 **E**j woda z trzebuly poranu pnia / plegnie
 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800

Cercifolium.

Camedreos

801 **E**trzebula. na sta. wally. zaskanawiac.
 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900

Capitulum 52.

901 **W**ielka ozania. Je lenger je lieber.
 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000

Capitulum 53.

1001 **W**ielka

- D** Eż jest wężyniony z banie a z rojannym
ościeniem imieszanym bolenie wbu borez a zapa-
lenia przichodzi oddala a zwlaſzcie dzieciom
lekarstwo iest przysięcine.
- E** Eż bolenie głowy z gorącem przylejny / y
tey opuchlinoſte ſtóra bryna pod oczyma ſpydza /
y podagze wſiniera gdy tym bedziey mazat.
- B** Eż banie wmarzone w wodzie / a potem
tu oney wodzie przymieſzaj miodu a ſoli oſcio
wacny a tonu ſie doſi tego napie bedzie miaz
E gdy banie wyimiey naſienie (ſioſce.
a naleciey wina / a daſi temu taſt ſtaz przcz nos
y przez dyſel a onego wina daſi ſie napie ſo-
ma / tedy bedzie miaz purgacyjny.
- D** Eż ſoſt ban / boleſe zebow wſmierza gdy
w wyrech chwiſle bedie trzymany / a gdy ſie
mu ſobow przylejny rojanne oſcieu a tym
namazeſy mieſcie w grody y ſierca / tedy taſte
namazanie oddala zępinny goręzoſe w ſe-
bach.
- B** Eż ſoſt baniomy z oſteſedg białego chle-
ba imieszanym a taſto plaſir wciniony / napre-
cneſto podęz iest wyſięciny y herſipile / to
ieſt wyſed / ſolewy barzo bolſza / leczy.
- E** Eż tym tey popioł z oſoreł baniowepch / ſto
w proch got rany na cęſonfu taemnym meſz
- E** Naſienie baniowe ma moc wy / oſtim.
ſuſiaſezg / ſtore gdy bedie na proch ſtarte / a
bedziey zaſi powoł onym prochem rany zſich
traſz / wyſuſza iſe mocne y got.
- E** Eż w ſiercach naſienie baniowe poſz-
wane / zoleſet odmiſcieja y pragmenie odep-
mnie y wgroſze zapalenę chłody.

wrnyy / y tey w potramach iedynym poſſia zoſt
deſt ſu trawicinu / wiatry w zoſtadu trawi / y
eſet ſu iedynemu dana / y tey robalt w żywocie
gabiya / y dziecie ſereja oddala / Plimius piſe /
polny kmin w Sicili byc nalepſzy y wieſpę
moch. Korzeł polnego kminu moze byc iedyn
ny od ludy iako paſternak / ieſt tegoſy ſmatu.

E Eż iest doſtyr tym lubyom ſtorey curpig
ſioſezg walanego niemoe / y laſigam y ſto-
rzi maig bolenie trązow / y tym ſtorey niemoe
gg wrnyy wolno puſzacz / y naprzecineſto ka-
 demu iadowniemu wſęheniu.

E Eż bolenie y ſtoſcie w żywocie wſmierza
ſtore przichodzi y grubepch wiatron.

E Ziarna kminu polnego ſtarte na proch
a z ocem rozpuſcione / ſwierzb y parchy na
głowice leczy / a gdyby ſie ſtorey cſowiel thym
eſtadył / tedy agzytanie zebow mieſt bedie.

Carui.

Polny kmin.

Capitulum 60

D Polny kmin w Siciliy do
ſie obſtate ſtoſcie iako y wnas
w poſtacie trawy moc polne
go kminu przeſ piec lat ma
moe potuſzaj zęga / roſpaga
dlaſezga wſtawoſci.

E Eż w ſiercach naſienie baniowe poſz-
wane / zoleſet odmiſcieja y pragmenie odep-
mnie y wgroſze zapalenę chłody.

Daucus creticus

Plaſe gniazdo.

Fogelneſt.

Capitulum 61.

D Naſto plaſe ieſt cieple y
luſche wſięcimi ſtopnia / ſto
tego ziela ſtawiaſt wſięcy ſg
gadne ſu lekaſtwn niſty to
zienie y liſcie tego / a ieſt
dwoſtate to ziela / iedno ſto-
re poſtacie ſoreg Ereticus / a drugie ſto-
re w ſtawiaſt / ſtoreg oſlowie poſtawia / tu
bedie

bedie wyſpianie o tym ſtore ſoreg Ereticus
Ma moc roſpagaſezga / trauigęg y ſienęga
ſezga / a iest popagaſezga wrnyy.

E Naprzecineſto rymie y naprzecineſto kaſt-
ro y naprzecineſto dychawicy / zimney przę-
m iest doſtyr plaſe gniazda / gdy bedie wmar-
zzone ſioſcie tego w wnie z ſigami ſuchymi
a / ſatrycy / a tego ſie maig napiać / ſtorey
byy ty chorobę mielu a to gdyby w iedie gorę-
ſi memielu a gdyby goręzoſe mielu / tedy / wo-
dy a me z wſiem maig byc wmarzone ty zę-
ci / a gdy wloſzy w to wino Diapraſium
(ſolaſzi ſg w aptece) iedie iſezg lepiez bedie
a to iest ty chorobę y zimney przęmny ſg / a
ieſtliſy z gorącem przęmny byſt / tedy ty zę-
m / a woda maig daw / ſo wino ſapala

E Eż wino w ſtorem wſtawoſt plaſezgo gnia-
zda ſtawiaſt / hancym dane ſu piem / wiatry
grube y oſtre trawi w żywocie / a taſt ſoſcie me
dopuſzaja byt.

E Naprzecineſto opuchline ſtorey taki wcin
D Wymy ſtawiaſt plaſezgo gniazda iedna
gaſca / naſtawia opuchowego wloſezgo ſopru
potruſezganeſto ſadego cęgry dragmy / ſo-
reza ſparagonego / bruſci w aptece naſiędy
wary ty zę-
m / a w wnie iako wſp
ſorey ſtawiaſt wſtawoſt aſciatary / do poſtaw
ce wemere / a poſtem przędy a oſtoby troſch
amoda / a poſtem ſie napiaſy tego ſtorey pora-
nu y w wne / a gdyby wſtawoſt wemere a pu-
ſtawoſt wemere do apteki taſt napiaſy
Wymy wſtawoſt wloſezgo ſtawoſt / a wſtawoſt
moe z woda wloſezgo ſopru / a poſtem naza-
m / y poſtawoſt wemere ſolaſzi / do poſtaw
ſtawoſt ſoreg / ſtawoſt.

E Eż przęcineſto ſtorey wſpomaſga mſtga
wgroſze y ſtawoſt bronigęg niemoci / a thęcy
eſtawoſt pochoſy / y tey drogi ſtorey wina
wpochoſy wycięcia / y tey macie cęgi / a wloſo
ſa ſprochmalcy / a to gdyby ſtorey przę-
troche / ſtawoſt ſtawoſt / iest electuary
w aptece taſt wſtawoſt.

E Eż wcin / cę-
m / a w wnie iako wſp
ſorey ſtawiaſt wſtawoſt aſciatary / do poſtaw
ce wemere / a poſtem przędy a oſtoby troſch
amoda / a poſtem ſie napiaſy tego ſtorey pora-
nu y w wne / a gdyby wſtawoſt wemere a pu-
ſtawoſt wemere do apteki taſt napiaſy
Wymy wſtawoſt wloſezgo ſtawoſt / a wſtawoſt
moe z woda wloſezgo ſopru / a poſtem naza-
m / y poſtawoſt wemere ſolaſzi / do poſtaw
ſtawoſt ſoreg / ſtawoſt.

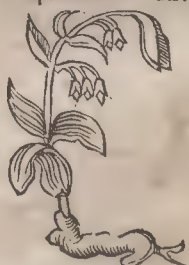
Diptannus

Trzembala.

Diptam.

Capitulum 62.

D Diptannus iest cieple y ſtawoſt
w tręcim ſtopniu / a ma mo-
ſezg ſuchepch / a taemne
wſtawoſt to ziela / ſoreg
Diptannus iest wſtawoſt
a / ſtawoſt
ziela / a przeto w lekaſtwnach poſtawoſt / ſo-
reza ma byc rojannym. Korzeł Diptan-
nu ma byc obierany ſtorey niemiat w ſo-
reza / a taſt ſoſcie me

W tym wiarzisz Dytam abo trzendale
bylicz a z medosialiczin a z zielen storz
rog po facinie Ganamundiw apere to ma
ig i w winie a stoby byt rannu day mo sie te
go napię abo wien polposylic lub bazy trze
ma o tym picie iże jest roylciney pomocy ran
nym ludzim gołczerau rielto a jadnego ig
trzena niedowiedza

E 41. Proch forma Diptamu z blaywasem
zawchamy a z moga iodsowg ije bedzie iatohy
maga, terey na rane przyskladay abowiem sie
podzie goi i wata rany.

d. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840.

Ktemu też prochy forzenia Diptamowego z
 mirra i z sokiem byliczanym zmieszawszy ich
 rzeźby spożym a wężym ciopel z barelny sto
 ry namocznyszy w tych rzeczach nłoż do ma
 tce na noc tedy riehło takiej wężiny naloż p
 rze i tekarstwo.

E Jez to picie iako jest wyshcy napisano ma
moc pobudzajacej wriny sthora z cistloscia
przechodui.

F Też wino w starym wrzało tego ziela spo-
życie spłonił się i jest dobre tym którzy mie-
waig bolewie w żołądku / a nawiszeć spota-
mow 4tych / iako z bedkef.

GŁEJ naprzeciwno duchawici z śmiennej przy
czyny wwarz Diptamu z figami suchymi w
winie a potem przecedz a dobrze wysuszt a te
go sie uowiaz

Tęż wmarzenie Diptamuz chebden a ż
opichem w prośley wodzie / a potem przecz
dziwszy oczu strug albo esłodz / a tego sie napijaj
naprzeciwno omuchanie jest dobre sekardma

naprzeciwko opuchlinie jest dobre lekarstwo.
Eż gdy wwarzisz Diptan w wodzie / a o
 a woda wlażni będziesz ocierał ciało / kto by
 .it / ożdzi nie moc pemaża / łowiem jostojc

na wierzch wychodzi/ a z potem wypływa.
Tężej gdy nastadłżej Diptanu w domu
 swoim/ iadowite z wierzga / iako weje y iasie
 ciorci wypadza z tego domu/ Pandectia/ Pla
 tearius y Serapio powiadaia.

Chej Diptan wwarzony w wodzie a po-
tym w przasny miod wlozony / kaseł oddala
iedzony nathejo.

Cez Dyktam w ktorim domu bedzie na
Pieto miesieczach wygania z onego domu gad

Cez wiemy Diptianu p Castoreum / cho
 iest bobrowych siroiem / kazdego rowno ciesz
 ego / soty zamaj / soty rucianego / siese tytel /
 a ty prochy / tym sotiem zmiesza / mpuścay
 iz tego w nos potrofsze / abowiem swietego
 Walantego niemoc wadramia.

Eż komu by się rzekło: abo stawy słurejs
lyż boleścią/tedy tym mają/wnaś pomoc.

Esula minor.

Sojnta mnteyfia. Kleinwolffsworcz.
Capitulum 63

Est ciepla y slycha w trzej
cim stopniu / forzech jofiski
godslytu lekarstwian / a
nia moe purgowania sleg
my a potym tej y mianko
lyz / a ciala zlowiczego / est
Jofiska dobra naprzeciwko zimna i trosa by
wa na lazby dzien / y tej naprzeciwko slawo
wym

Sośna dobra naprzeciwko zimniej, która by
wa na sądy dzień, y też naprzeciwko sławo-
wym

Lecz jest zimny y suchy w pi-
wskim słońcu / list w leciouy
jest gębny list katarstwu y
łzorego potam bywa a na
wiaccy zielonego / jest roz-
stęchmermo zielony Wilec
ale suchy nie jest / Ma moc popędzaię
vrny y potwierdzaię y też ochłodzaię
a przyte jest dobry naprzeciwko zaitanu sło-
dycz y wrodo y przyucim goracz.

[illegible]

£ 3 drug's

[illegible]

2. Solista nicma będ pożywna od chych
 kłozgi gę goręcego przyrodzenia: abowiemby
 gowęcja bęła snien łacno: ażeist fęzof dźwiria
 tężona od Serapiona: a namięc fędowa: tım
 kłozgi: wżęfłi mierań: Emoroidi: to ięst kłew
 żęfłit kłozgi gę oholo folezja: żędnine wżędżęz
 kłew męchęz: tęz bęła męzga: cęrnofci: ażeist fę
 ięz ony żęfłit: cęnt: to męch męzga: a opuch lınę
 rafez: w męzgi kłto: toż cęnt: bo ma: to fobie o:
 ftofe: kęrnęfko: Serapio capitulo o fofice
 to powiada.

E Deż w mieſtu ſoſnitzi niemaſz żadnego po-
 ſtępi/abowiem obraża to go poſojwa / gniej
 wiele lekaſzow ſtorży ſiężoſo ludzi/ a be-
 dęc niedoſołani wiele ludzi tym mieſciem po-
 tuł/a/ gęp od nich pytano ſtorży lekaſtwa
 dawali w picu ludzjom chorim / powiadaſz
 iż mieſto ſoſnitzi/ oſciepiem ſatolomim/ ſto-
 ra rzeżę ſatony gwaſt im giniła w ſtołcożę
 iż od nich wmierca muſieli/ Cerapij / Yane-
 dretia/ Yatarum/ ſtem powiadaſz.

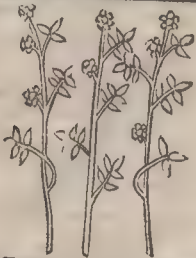
Endivia.

Mlecj wysofi.

Maïjdieftel.

Capitulum 64.

Conferui sionem ep dila postemia wnotnoy/a
gwirzchu wejin plaster ta'i na negre b/wrigo
rasi wodi' ny ofiego mlecin qto checi/a zmie
bra sntg procu sandalow gwirnych iale
ky po trzejce dragmy/poty procu iego tje
spoi dragmy/a zlozowi faciet ne treu tje
me z w teg wodzie z tmi to procu / a przylez
pau na negi obe cieplo letmo/a tje czi
siello ra: om przyfabaic.

Ceziele wafrobnie / ieleni łazil / mysofi
mleci / a z tego mafi mizje po garci / a potym
cezu / uy a py dla zafiania watrebyy sledzo
nep / stroup wilgości gorzech.

Ale tych zioł przeczczonych / siliużonych
a potym przytłoczonych na same wtróbe / iest
dobri p'asir na tolgczę gorczę wtróbną /
kion n.edopuszcza sie hirne tolgczę.

¶ Ten plasir przyszedł na maćice / ja
stanowia mieściecnię niemoć paniam.

Elleborus albus.

Łężmierzycza biała.

Capitulum 68.

Czemierzycza biała jest ciepła i sucha w trzecim stopniu, której jest dwadzieścia rody, to jest biała i egarna / czemierzycza / albo gorzku / at biała czemierzycza jest biała

Chemierska biała.

tego rječenja i ja biu biu forzen / abo teli ti
siegme forza iest wiłgofo biata purgie / cjas
na bla tego iest purgie iest melanioha cjas
nu purgie / a forszet tello wchoby w leja
stwa. z w melanioha białej Ciemerzje wypi
słan-słazy ludy w purgachet iwoch po
spolite wznabli białej cjemierze / iate my te
raz wyznajmy jeamonom / abowiem pirmo
ludzie moczniogio przirodzenia / a tał moin
wycierpie cjemierze / iate dyfja zabofo eo wy
wamby bowiem / j ludzie moin dyfjichy
e afo / a tał w iefio dowoipnig / a z wo
gaj letary ma / iate waf dawać cjemierze /
napietio tym ludzom forsz j j ciałnych
peris / a moin w iufioho przirodzenia nie
ma bje dawania cjemierze / a bowiem cjni
gwałtownie wracanie w siole zbowie moin
indziej kłufion wiłgonioho przirodzenia
ma bje dawania.

D Wzemi Czemieryce dwie dragimie/ wey-
nimshi proch sney a zawiazawshi w chustke
stoj na noc w wodzie mleczonoj iże tak po-
stoi zpieć godzin/ a potom cęście wyhsini a wy-
pij na switanu/ dla febrw i tiora bywa na faż
dyżci. Wycedla boleści tiora bywa w cę-
łgnoch nożnych y ręcznych/ y naprzeciwo
narazimshi to będzie dobra pomoc.

Eżę z wirychu przysładaie wwarzone ko-
 rzenie Ezemiercy z lebiotką/oddala ty choro-
 by przyczemien/a gdy ię: że fu tym iioft/am /
 abo fu temu forzeniu przylżyf latu z flonpę
 ryb/ sledy abo z infich ryb.

2. **E**ż proch białey z ziemizce zmieszany
z sokiem brzojsiniowym/abo z ołcymem gorz-
kich migdałow/wypusc tego w vcho w ktorym
by robaci byli/tedy ie zabija.

E **Rej** gdy będzie wmarzona w lugu/ā tym
luziem głowe mycie/ wsi niedopuścić w gło
wie/ w głowe z otrgł ejsi.

masę i białej ejemierzycę a z Litarchium a z
osiem abo z oliwa a z octem / weźm i tego
masę. Pandectia / Mezue / Serapio powiada
iż twierdzi że to rzecz.

Eż proch białeż Eżmierzyce to nos to
dmuchniomyż eżsci głowe eżmige ficianie.
Eż sof Eżmierzyce ż malsz żang żmies
żanyżest dobry na mofioż bo od tego żdychaig

3 **E**zj sto ma podagra/owarz/ Czemiczys

bialey w olejku który zową petroleum/ a tym
namazuj nogi bołacz/ wyznaż ponioć Dobrą.

Elleborus niger.

Źarna Źemierzyca, abo gorze awyt.
Swarce neiswicz.

Capitulum 69.

Estż cżarna Czemiergicza
ciepla y sucha/gdy ia doby-
tko przysprawi/ wsiłko ciała
naprawia y łrew tatej/ a-
bowiem purguie/ wyprzdy-
cżarne melanfoliczne wyl-

L God nakładziej torzenia Ziemi (gosc
ryzice w łosofy abo w łapłuna / a wlozisi the
włoskiego topu z ta Ziemieryczg / a tak po
dany amary se łosofy iako sie apdu / a onen po

tych dwa i sto czterdzieć godzin / a potym we dwie godziny
jedz / melanfoliczysci / znamienicie / żywot
otwiera / p / ciało z / krosty / cysci.

1

23

5

14

ic

dye z iohem tobytego pizaru/abo w samym
solu tobytego pizaru/a przyt szim litare
gaurum a troche miodu/a tak zmieszaj to
spolem a wwarzaj w kieliszku/ wedy tym
namagaj ty niedostaci namienione.

E Deet w ktorim bdyte warzona Egemie
rzecia/boleśc zebow wsmierza ciepło tym wsta
pio cze jobie/a gdy tciemu przyloty grochu a
do pšenice/a powaraj w polu/ wedy tym
gotaj tego grochu/abo pšenice/ jakusit każdy
zdecnie/ Dandecta powiada.

E Deet powiada/ gdy Egemierzica roście
podle torzenia korego drzewa/ wedy owoc one
no drzewa siolec ejini.

E Deet naprzeciwko robalom ktori w wsoch
bnyaj/ zmieszaj proch Egemierzice/ z soleni
piotrowym a ciepło po troche wpuścay w
wody/ pocij tym robali.

E Deet wemij torzenia Egemierzice/ nasze
nia wloskiego topu/a zawiązaj w chustce
ze wosy w wodzie ieleniego iest/a potom po
piet gozaj w wosy/a a ogutrowaj w wosy
ciepło/ borem ten trumel slegnie w soler pur
gine/ zeflowela przez siolec wywodyc/ w tej
tym ktori maig swietego walanego niemoc
abo w ciefnocy/ w tej tym ktori maia para
lito przerecione letasfiro dale pomoc.

E Deet wemij torzenia Egemierzice a z miodu
dem/a ob wosowatki barwelne wemij w
niecy/ cipek wosy gi do matice ciefni przyl
rzecaj prziodonym/ ciefno/ drzemnym
tego metrzeba/ abowiem piod wywody przed
cja/ em/ Dandecta/ Janem Wnieu powia
daig yby sie trzeba warowac ciemerzice bia
scy/ abowiem zabusia cziowela/a tad jest cia
E Garna Egemierzica w winie w/ (lu
warzona a pi a cufiem ogutrowaj wwar
tano oddala.

Ebulus.

Ehebo.

Anch.

Capitulum 70.

E Deet Echebo cieplego siolec
go prziodonieniu w trzem
siopniu/ ma mce wosy
zaczaj aiala reslegy/ w tej
wosy/ dajciej anmerie/ fo
rzene/ z ielcem aedy sie lu

letasfiram barzo dobrze.

E Deet dla moci swietej rozpodzajcy w tej
owierajcy rzec prziodonij paniam pobu
dia/a gdy wwarzaj chebo/ z bylicy/ z bosm
drzewnym w winie/ a tym of labaj dymiona
y matice/ tej wpuścay rzec prziodonij pa
ntam.

E Deet jest dobry na bolecie nogi kore koma
z opuchlina/ tym obcejaem sprawu. Wep
mi chebu/ kwiatow roztrownych/ noz
gu/ kadego siolec po garci/ warze ty rzec w/ a
tym higiem wmyaj w rzec w/ lugu/ a
nogi ciepło/ abo inie miefieja kadeby bol byt
z opuchlina nie tisto nogi.

E Deet sol chebdom z wodą siong/ jest dobri
na boleści noznej/ w rzece zwiżchu przylada

E Deet wwarzenie torzenia chebdomowego z na
stienim wloskiego topu/ piotrowejanym/ z o
puchowym na opuchline ktora/ z zimny prz
ejny pochodzi/ niewymownie wosmaga.

E Deet sol chebdom ciepło w wosy wpuścay
pżeczenie y zimnie/ co nich oddala/ a gdy
ktomu siole piotrowego przimieszaj a w
wosy wpuścay po siole razom ciepło/ robali
warza.

E Deet sol tego przecini sie wosiemu ladou
nich zwiżaj w krew siolec/ abo miodo w pier
siach siolec roztrownej/ gdy tym siolem nas
magaj miefie siebo razom.

E Deet sol tego siolec siole ktora napisa tego
wino/ w ktorim wwarza torzenie cheb
dom/ z latricy/ kadeby zafarzaj wianawia.

W tej

W tej siong/ mienie wpuścay ktori zow
polacnie Equinanta.

E Deet sol chebdom z wodą babęjaj a z ty
ch pletum y z trocha miodu rozanego. W
rzecy zmieszaj spolem a tym siole wsta poci
ciepło gargaraj/ abowiem bronu Xcumy
zechodzie głowy w gardło y w pierś/ ale wsta
wpuścay ty niecz/ siole/ y tej boleśc zebow w
mierz dugo trzymaj w wosy/ y tej iay
ciet wpuścay podnosi.

E Deet woda w ktoroby wwarza for zenie che
bdome/ z ielenimi iest/ y tym ktori maig sle
dzone chory wosmaga/ a gdy tciemu opichu
tem ktori maig kamici w jobie barzo im jest
dobrze letasfiro.

Edera terrestris

Bluscy.

Erumdreb.

Capitulum 71.

E Deet sol chebdom ciepło w wosy wpuścay
pżeczenie y zimnie/ co nich oddala/ a gdy
ktomu siole piotrowego przimieszaj a w
wosy wpuścay po siole razom ciepło/ robali
warza.

E Deet sol tego przecini sie wosiemu ladou
nich zwiżaj w krew siolec/ abo miodo w pier
siach siolec roztrownej/ gdy tym siolem nas
magaj miefie siebo razom.

E Deet sol tego siolec siole ktora napisa tego
wino/ w ktorim wwarza torzenie cheb
dom/ z latricy/ kadeby zafarzaj wianawia.

małi bobowcy/ torzenia miedziowego/ kade
go z nich po wncy/ wstali rzeci siolec waz
w nich siolec przilawaj troche ocu/ a potom
rozmaczaj w tym faciele przilaw na siole
u opuchla/ abo zawiązaj/ ale wongz bio
ege abo pijaj.

E Deet siolec chebdom ciepło w wosy wpuścay
pżeczenie y zimnie/ co nich oddala/ a gdy
ktomu siole piotrowego przimieszaj a w
wosy wpuścay po siole razom ciepło/ robali
warza.

E Deet sol chebdom ciepło w wosy wpuścay
pżeczenie y zimnie/ co nich oddala/ a gdy
ktomu siole piotrowego przimieszaj a w
wosy wpuścay po siole razom ciepło/ robali
warza.

E Deet sol chebdom ciepło w wosy wpuścay
pżeczenie y zimnie/ co nich oddala/ a gdy
ktomu siole piotrowego przimieszaj a w
wosy wpuścay po siole razom ciepło/ robali
warza.

E Deet sol chebdom ciepło w wosy wpuścay
pżeczenie y zimnie/ co nich oddala/ a gdy
ktomu siole piotrowego przimieszaj a w
wosy wpuścay po siole razom ciepło/ robali
warza.

E Deet sol chebdom ciepło w wosy wpuścay
pżeczenie y zimnie/ co nich oddala/ a gdy
ktomu siole piotrowego przimieszaj a w
wosy wpuścay po siole razom ciepło/ robali
warza.

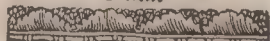
E Deet sol chebdom ciepło w wosy wpuścay
pżeczenie y zimnie/ co nich oddala/ a gdy
ktomu siole piotrowego przimieszaj a w
wosy wpuścay po siole razom ciepło/ robali
warza.

E Deet sol chebdom ciepło w wosy wpuścay
pżeczenie y zimnie/ co nich oddala/ a gdy
ktomu siole piotrowego przimieszaj a w
wosy wpuścay po siole razom ciepło/ robali
warza.

E Deet sol chebdom ciepło w wosy wpuścay
pżeczenie y zimnie/ co nich oddala/ a gdy
ktomu siole piotrowego przimieszaj a w
wosy wpuścay po siole razom ciepło/ robali
warza.

13 Jezus karantane dosłotecznie wleczęj tym
 obyziem. Wejmi Epiſtulinum tak wiele
 ego bira ſłota karajoż/tamnia ſajnowego
 też wejmi / a dawa nowego/ſajdę ego ſłoty
 karajoż/a tak wiazęj wierz Epiſtulinu
 ſiela w wożęj preſęj wice poſim wſięgiſz
 to kamicnia na preſi ſłoty reſpiſi w onę
 wożęj to ſłoty wſęjo epiſtulinum/darę ſie
 onęgo naye na ſwytania trune doſen / a po
 tym nie eſe aże przęj beſt godno / ſedno nie
 to dnia miaſ donaeſz tego ſeſſaſia ſieci ma

Crucif.

Capitulum 76.

W tymże też świadczą Wasilenus iże go- S 1
 ziczą eżni pomnożenie to masliem nasienin
 y wiatr

Fumus terre.

Capitulum 77.

Capitulum 77.

Capitulum 77.

Capitulum 77.

Dina rita iest cepia y su
 cha y mowitor stopnia Pan
 deca yowriaba /y Polnia ru
 ta rofca y dymow grubfch
 fte potchodzy gieniey
 napicifia iest mow nalepaba y
 le fucha niemay y glicia ma mow purgo
 wama melanofia /a potin fiegne flong / y
 potin fclera / a iest iet popgdaizega bryny
 a przeto umazene potin fclera y pichie
 fien /a wiatfany /a Centurij / a beragorey
 m /a pado y mch nymfioy po polgar /y /
 fclera fofit / forfienow pupfch / forfienia
 chebdowca / forfienow liny po wncy / fclera

List 34

Č Rej sol polncr nupj / tojig ferdarab / a /
 prajme / tojig nra troche prech / Murabola /
 noru / a / togo sie napisy / kreu ejstj / y quar
 ten oddala.
Č Rej wejni sol polncr nupj / tostom zmie
 fasy prechu / wrodofo prefa / abo prechu / za
 milantama / a tego sie napisy / vrene petzi.
Č Rej sol polncr nupj / estj dohri na japiusa
 sie waga / y tej na japiowanie dygzi / flet / y
 na j / prechmalof / egi wsta / nra / tobe ptecie.
Č Rej sol polncr nupj / gajstom / estj dohri
 naprijetio / zatkamu / sledyony / y tej / ngrofo
 y / zimney prigijun.
Č Rej sol polncr nupj / starla / a / oleyflem
 bobfom / estj dohri na swierzi / Panbecta /
 Platarum powiadaj.

Feniculus.

Fenchel.

Capitulum 78.

Włoski topur test ciepry w su-
cay wroter m steppu ma
mer pobudzajęcy wrym
Nasienie w borzenie w lfi-
cie włoskiego topuru sz do-
bre fu leasirwan mwa
Włoskiego topuru w swoicy włosiofoczej cy-
fi

swa narowcey; Żucig a z łamieniem łoty
 żoga łamianinow; y tyczy żetzi na proch a
 żmieszka; y żoga tógow; in ogi maczaj chre
 a mola; przeto wogowie na wrośie wyso
 dżaj; y jemie mażo żamiennie w ocoży; i
 żo do forsenia włośkiego fepu; a onym łobie
 ogi wpiacżaj; a żo ofdro w wyzfu biorg.
 C Ż nafieme włośkiego fopu abo forse
 nie abo liśie pozwane odpai; mło in w
 pierfach minoy.
 C Ż wyazucie forsenia abo nafiema wło
 śkiego fopu; y nafiemin pociużajow; y
 nafiemin wrobiego profa; y tecz łoiuñme
 mowego w winie wazowuñi; a to wmo ori
 nie wpydja; y tyczy puiwodoga pamam.
 C Ż wio in łoiuñbi wzał wtoł fopu
 y forsenim brufu; y paragowom; y lubżaj
 niem; a żoby mial żakanie wgozob y fiedzi
 ny; tecz do łefaroy owiwoy; y wpydzy; y tecz
 wiatry wnetney trawy; y wpydza; a dlaś.
 C Ż naprzićmo wojemunie wżęñni
 abo łakiego fiego; iadownego; y wietrzyca; y
 wozurj; y włośki fop; y ebulaj; a ponim przę
 tki fufki prziołoj n. n. n. n. n. n. n. n. n. n. n.
 anie iab.
 C Ż wio in łoiuñbi wzał wtoł fopu

F Cez wino w sicerimbytyl warzony wso

i si topr z mysla/a tego sie napijay/ bo wiem
 szladel y sirawnosce posila/yzgaga vsmierza
 i zimney przieziny pochodzacy.

¶ Jez vino w ktorimby wrzaj włoski kopr
z forzenim Dermodactylorum / z forzenim
sosiaki / a potom oczuszrowan si napijay sie tes
ca / onuchline wrzodow /

Ez. 107. 1. Jot wloskiego fopru wystawiony na
 słońce w słońce przez dwadzieścia dni / i esł
 dobry na bielmo / na inie małuszy oczu / wpu
 ści jaige tego na oczichore.

Też naprzeciwko zwierziowi oczu pemi
nie jest talarstwo. Wezmi soku woskiego fo
pru, aloe epatici i apeti. a potom wysław to
na słonice w sklenici abo w fwarcie cenowej
przez dwadziecia dni: a tego potom wypu
staj na oczu: i alo jest obracaj.

Tęście iawanie wlościęgo sopru nie jest **R**
dobrze; bowiem sie nie rad trawi riekho w jolg
ofu; aczfoliwief nadimanie jolgdfove y jga
ze odepnuie; Auicenna pomiaa.

Woda Włoskiego popru z piotruszejana & z
ulhem/sq dobre ku pićiu tym chorim ludziom
Pandecta/Platearius/Ancenna mowa.

[T]ęż kłoby miał robota w vchu/słodka a m
 w swierżyla/tedi sol włośckiego kopru i mio
 rem zmieszawszy/ciepło w wpuśczonego w vcho
 a noe i dechnie robot.

Też naprzeciwko opuchlinie storg jomg
 ydropisie/włoskiego kopru forzenie z trochą
 naki leczmienney / wazę w winie a onego
 ay choremu poranu pozroffe.

Lez samo forzenie w wodzie abo w winie
warzene/a tey wodi oczukrowanyszi abo os
odzyszi day sie napijać temu siho cirpi ka/
nień/wypada z vring barzo lezio.

Też to często nasienia włoskiego sopru
 żywa / taki prawie odmłodnicie / bowiem
 że głady o trefu dobra mnogi.

12. *Jeż pęzoty zachowawa w vlosch iże nig- D*
13. niepołeczą z onęgo vls / siebi samo ziele
14. łosi kopr siluczech / a onym zielu bedziech
15. majował vle.

[Faint handwritten notes, possibly bleed-through from the reverse side.]

2. 4. 6. 8. 10. 12. 14. 16. 18. 20. 22. 24. 26. 28. 30. 32. 34. 36. 38. 40. 42. 44. 46. 48. 50. 52. 54. 56. 58. 60. 62. 64. 66. 68. 70. 72. 74. 76. 78. 80. 82. 84. 86. 88. 90. 92. 94. 96. 98. 100.

Fragaria.

Poziemski. Erpertraue.
 Capitulum: 79

Dziemiſia ſia zimnego prsy
rodenia ſia dobre na ſilno
gorz to iſty na opuchline iſt
ie tym opuchline. Wzemi
iſty poſygn foregoz / wodſi
babezany / ſajedejony iſty
ciży vncie / miodu rożanego iſty vnaz /
ku ſorajin pot vnazy / balauſiſc / apſieci drag
me iſcine / a pralauſieci ktemu ſe ciży iſty /
ocet prajny / a tym poſy ſobie vſty.

Eż woda Doſciſkoma gorzeć gafi /
p pot iſtanama / a gdyb w rety wodzie re
puſat draganu / a tego ſe napiaſat / prajnie
ie oddala.

Eż wino to ſtorimby wrzoſto cho ziela
i naſienim pſtoruſczanem / naſienim łami
kamieniuwom / łamiem wppoda p roymie
cia w ciwioſcie.

Eż ſol poſiemſc / miodem rożanym / iſty
dobri tym kſorſi nala godyb w ſieſce /
tym namaſyć oſia / a gdy poſiemſci vnaz
zſi / mienſem / z boracim / polewta onego
miaſta temu dobro zaſiaſia ciſni.

Eż ſol poſiemſc / cinamonem / ſia wſo
ma vſy mienſi / prajniema ciżime.

Eż naprſciſkno boleſci ferega / p gſow
iſty iſtaſciſim.

¶ Też wmarzyłsi posłemłowe liście i żwi-
lanym liściem i boragennym i opom wsi-
te są drobno i są kapusie i jaskie waz i rożni-
kami drobnymi i tego wozbyw i abowiem
iści dołbi i spinat i m storzi i suchci miewa
¶ Też liście posłemłowe i liściem iawo ciga-
rowym wespolek wmarzone i tego potim w-
rozi płasit i prajilabai g na złgmane gos-
tem i abowiem i scia w trafia.

Eż gdy poziemski wwarzisz; wysolisz słazem a wspólę słuczesz; będziesz miał dobry plaster na wytworzenie y oddawienie ciała.

Tędy gdyby stori cziłowiek miał wnetrznay
wraz z sobą pozimkoway z soliemi żywostowym
zmieszany spala y goi ranę/gdy sie tego kto
napisał bezdnie.

Eż paniam iest dobri fu jaszanowieniu
 gbyney przrodzoney eżeci/ā nawisecy gdy
 kintemu sofu bābcianeao pramiešafi.

Fraxinus.

Yesion. Espenbaum
Cavifukum 80

bł wzdrowion przez picie wina forzejnego
w ktorimb był wwarzon Polcy / a cześnoby
dać się dobr trumet napie tego wina / po tior
rim trumetu wyrzucał gozdel omg grybzy / tlio
maga siegma. A przeto tlo czasto grybzy / abo
inse kiedzi iado / tati w soliste y w dichawica
ropada / ale wino forzejne ponich pite / odco
mnie tin zlose iadowito / a tchoby sie niemial
po mch napie wina / tedy wwarze czastem
troche tatarczanego / nasienia w wodzy / a po
tini oblawsi one wode / wspane soli a wlać oc
tu / a tego zasje przjwarzyć a dać się napie tru
nef dobry na to.

Cez grybzy doshy tucznosci daig / iedno sz
ciepste tu sibravieniu / a czastem z zolydta
wychobzy / rzezanie wring cyma / tlo grybom
cjesto pozjwa / dla tego iz w tynaj siegma a
to grubzy sie obracajq / dla tchorey rzezanie
przypuszcianiu wring wychobzy.

Granasolis.

Wroble proso.

Stendrech.

Capitulum 88

Wroble proso ma w sobie cie
ploszy suchosy wtracim sto
pinu / a nasienie wroblego
prosa jest wstępy mozi / a
jest to nasienie biale a otry
gla / a barzo twarte / roscie
na wysokich mietyskach. Hode nasienia wro
blego prosa jest podobzalgca wring y lamiq
cja lamiem / a przeto wino w ktorim wiazalo

to nasienie / a nasieniem piotrusczanym / a na
sieniem wloskiego sopru / cym toz / tamiem y
vrine wywodzi obficie. Abo tak wczisi sirop le
psey mozi na to rzec. Wczim soti wroble
go prosa / wodzi wloskiego sopru / piotrusczga
ney / tazydz / nich mietcy nial postnati / na
sienia wroblego prosa / lamiem mienowego /
nasienia alstahngi / opiczo wego / tazydgo /
nich cizry dragmy / forzenia brus / sparago
wrogo / tazydgo / nich dwie dragmy / nasienia
malonowego / trowe tyszorey / tazydgo / nich
dragmy / wstisi rzeci przctulsi warz w wo
nie iaso w rostori twarti wina az richo do
podowice ma wywrzeć / a potom przcedziny
ocutrup / a tego sie napijay poranu y w wio
cye po trumetowi cieplo.

Cez wino w ktorim wiazalo Wroble pro
so / abo proch wroblego prosa wzięti / i tasy po
sewga / jest dobrim ktori wodi niemoga pu
szyć / y tez ktori maza ostrą soliste w jywocie
abo w cimlich ich tach flore zowa Jliaca.

Cerapio mowi / a powieci dlas / proch
prawi wroblego prosa iesth / dywim w pobu
dianiu wring / y tez w rzeci przjrodzoney pa
niam / y tez lamiem w nylach y w mecherzu
sanie iadofolwief bazy wzięti / to jest abo wo
warz wstisi gi to wodie abo w winie lepicy / abo
w polewce tasy / abo troyz tego wejmie.

Cez troja pospolitum obceajem przjpra
wiona vrine podobz / y rzeci przjrodzone
bialem glouam wywodzi / y lamiem mocznie
sanie tasy iez wejmie. Wczim nasienia
Wroblego prosa / nasienia lamiem moczne
nasienia alstahngi / apicth / sparagowego / opi
chonego / y tez malonowego / tazydgo / nich po
diagmie iedney / cinamomu / gwodystow / mu
flatowego / tchati / galganu / trowe tyszorey /
tazydgo / nich rowno wo / podobz dragmy /
cymru białego / tasy cizary / cjest funtha /
gmicz / to rzeci społem w mozbierzu / a w
citi troyz tchey pozjwaj / potraumi.

Cwyby kio chial / a siebie lamiem wyw
dye / abo vrine / abo pani rzeci przjrodzoney
podobz / tchati ma w siese w wannie wicipy
wode / a potom ma sienapic tcy troyz / woda
wloskiego sopru / abo / piotrusczgana. A do
wannu ma być warzone siele piepin / wloski
sopru / piotruszka / rumien. Platariu. Cera
pio o tym powiadaig.

Galle.

Gallerium.

Glarath / abo granater.

Capitulum 89.

Aliciepie cieple y suche
na wlosnosy cypiat mac.
oczymi wstisi z niego sirop tim
obceajem. Wczim soti te
go siela / soti blyce / a tego
siela / of ttraru / a tego
siela / wroblego sopru / hanys
wrogo / wroblego / a tego / nich polgar
si cinamomu / galganu / tazydgo / nich drag
my / iedne ty wstisi rzeci warz w winie aye
do polwice. A potom przcedziny ocutrup / a
bo oflod / miodem gijmouanym / a tego sie pa
m dusa / a tchay napija poranu y w wicior
siela tchey / a gdy ten sirop wywie / te puragac
galien / tazydragmy / diasticonis iedno drag
my / Cassie wozagioney pot wnei / roimge
je ty clemarze w tim siropie / a poranu ciepo
so wstisi / a na aucte wezmi solaczio w flore
go wia / dambra / abo electu / argu de gemm
cia posuma.

Cez wannu / a sielem przjprawiona / cypis
a macice / a ofladow mietyska / to iesth mio

dunka / wroblego / blyce / a tego / nich polgar
si / a tego / wannu dasy tcy napie Wczim
cum tcy soty jama / a ma cieplo wywie / z wo
bly blyce / a tego / bazy iesth rzeci dobra paniam
a potom mozej sobie naparzać dymiona wo
warz / by blyce / wroblego / a tego / gallierium
abouem cjesth naparzanie macice / cym i
giorwby tu poraciu / a dla poslenia zoloda
ka ma potwac / a galgaliu solaczio / abo
Aromatum rolaum.

Gartefilata.

Capitulum 9

Kzest cieple y suche w
wotrim siopiu / to sielem e
maly moc ma / wstisi u wte
a tazy m w forzeniu / a pries
to licie ma być lacydno
abo brano w lesasfioie. a
nawetce yelon licie ma być w dypczaj /
ma moc rospodalgca / tawazig / otwera
tazy / a tego ten kufst gwodystow / sielem
dla tego / a ma wonig gwody / owa.

Cby wezmij poracizę / wwarzenia / ku
fist / blyce / a galierium / rzeci przjrodzo
na paniam wywodzi.

Cezepi wezmij / a soti tego siela / a soti
blyce / a z prochem mirri zmechaj / społem /
a rozmocizy w tim kawlne wstisi ciepel
fiori wstisi w macie iesth / cjesth / tcy tu rie
cjam przjrodzonym richo.

Gorizka w utorimby wrzalo cho ziele
w utorimby wrzalo cho ziele
w utorimby wrzalo cho ziele
dobrego trawienia folzadowego y wiatry wy
gania y mrota.
E Gorizka w utorimby wrzalo cho ziele
Korandrem na cytrze przysprawionym / to
sie go bedzie napial boleci glomy wspotala /
stora pochodzi od gorizka.
E Gorizka jest ziele posilajace sereja a nawia
cep w winie z cinamonem wiarzone a kwia
tem muskatowym z tego sie napiaa.
E Gorizka folzadowego z grinspanem zmiesza
na fistulo spala y got.
E Gorizka w utorimby bylo wmarzono to
ziele z linimem a z polna drakowiz / qsi dobre
naprzedko folcie wspotaly.
E Gorizka fustow z babecang modla zmie
szano a piti wuplaja wnetrze willosci / pte
guntle zaslana wia. Pandecta powiada. *Cap
itulo de Gorizkala.*

Genclana.

Gorizka. Encian.
Capitulum 91.

Gorizka jest ciepla y sucha
w utorimby stopniu / forgo
nie icy tu lekarstwu sie go
py ale nie liscie. Gorizka
stora ma wielka gorzkość
jest dobra ale stora nicma
wiskay gorzka. *Chia sie nie goty tu lekar*

stora ma moc rozprowadzajaca / trawienia y
tej purgacyj / a jest pobudzajaca wrznu.
E Wino w utorimby wrzalo cho ziele
z gorizka y foranem folzadowego / lafricia / a
to wmarzono w wiatry wygania y mrota.
E Gorizka jest ziele posilajace sereja a nawia
cep w winie z cinamonem wiarzone a kwia
tem muskatowym z tego sie napiaa.
E Gorizka folzadowego z grinspanem zmiesza
na fistulo spala y got.
E Gorizka w utorimby bylo wmarzono to
ziele z linimem a z polna drakowiz / qsi dobre
naprzedko folcie wspotaly.
E Gorizka fustow z babecang modla zmie
szano a piti wuplaja wnetrze willosci / pte
guntle zaslana wia. Pandecta powiada. *Cap
itulo de Gorizkala.*

E Gorizka jest ziele posilajace sereja a nawia
cep w winie z cinamonem wiarzone a kwia
tem muskatowym z tego sie napiaa.
E Gorizka folzadowego z grinspanem zmiesza
na fistulo spala y got.
E Gorizka w utorimby bylo wmarzono to
ziele z linimem a z polna drakowiz / qsi dobre
naprzedko folcie wspotaly.
E Gorizka fustow z babecang modla zmie
szano a piti wuplaja wnetrze willosci / pte
guntle zaslana wia. Pandecta powiada. *Cap
itulo de Gorizkala.*

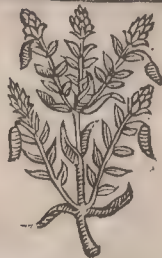
E Gorizka jest ziele posilajace sereja a nawia
cep w winie z cinamonem wiarzone a kwia
tem muskatowym z tego sie napiaa.
E Gorizka folzadowego z grinspanem zmiesza
na fistulo spala y got.
E Gorizka w utorimby bylo wmarzono to
ziele z linimem a z polna drakowiz / qsi dobre
naprzedko folcie wspotaly.
E Gorizka fustow z babecang modla zmie
szano a piti wuplaja wnetrze willosci / pte
guntle zaslana wia. Pandecta powiada. *Cap
itulo de Gorizkala.*

E Gorizka jest ziele posilajace sereja a nawia
cep w winie z cinamonem wiarzone a kwia
tem muskatowym z tego sie napiaa.
E Gorizka folzadowego z grinspanem zmiesza
na fistulo spala y got.
E Gorizka w utorimby bylo wmarzono to
ziele z linimem a z polna drakowiz / qsi dobre
naprzedko folcie wspotaly.
E Gorizka fustow z babecang modla zmie
szano a piti wuplaja wnetrze willosci / pte
guntle zaslana wia. Pandecta powiada. *Cap
itulo de Gorizkala.*

Genesis.

Janowiec. Eins.
Capitulum: 92.

Janowiec.

Janowiec jest ziele cieple
y suchego przyrodzenia w
utorimby stopniu / a miewa
kwiatki zoltawe na podob
biezstwo kraszajaca / nasienie
tego jest cieple / kwiatki tego
wspotale y zielem maia w sobie zbytnia wil
losc / niechaj ostroscia wcinajaca / a siobie
wracanie pobudza. Zoladki wspotale y ziele
sercu / aduiofse tego ziele modliom roza
nym z masla zmieszany bowa ocemiona
na nasienie tego ma byc dawano z wodg
miobow / to jest z siag abo z hangowym na
sieniem zmieszane / abo z nasieniem woloskiego
topru / a tak zloze tego ziele bowa odepmona
na / kwiatki tego ziele niecierpiu blugiego wa
zenia / ale nasienie tego blugiego warzenia
potrzebuie. Jest tej druzi Janowiec stori jest
zimny a suchy / a jest zimniejszy y galgoli y tej
sam wspotale y kwiatki ma biale. Pandecta po
wiada capitulo de Genclana.

E Diastorides jest mow / nasienie Janow
iec wspotale y kwiatkami silniejszy na proch
a ten proch wspotale y modnem abo z modnem
winem cheszli mied wracanie / a przez nie
czlowski slegmiste z siebie wypetuje. Jan Wie
que tej mow o tym zieleu idy malo wypro
dye slegma y zoladka y tej z glonow barzo
mocnie a posiedzenie / y tej z nyrel wrine po
budza y tamen w myslach y tej z metczau
lamie / a jednym obczajem mnozie mu sie
nie dopuszczaj / z nich to wspotale y silnych nie
czlowski / a to gdy wezmiesz taki sirop. Wezmi
kwiatkow Janowcowych wspotale y nasie

nim tego / tej nasienia hanjowego / nasienia
woloskiego / topru / kazdego z nich po pol gar
sci / forzenia sparagowego / piotrusezanego /
kazdego z nich po wnci / masli po / dragmy
warze ty wspotale y ziele w winie y w wodzie
y idy wina y wody bylo po kwarcie / a tak blugo
ma wrzec a ziele trzacia cieple wymyjala / a po
tim przycedziny ocu / trup abo miodem roza
nym oploty / a tego sie napiaa / stori tej sirop
y na opuchline sledziony jest barzo dobry.

E Gorizka jest ziele posilajace sereja a nawia
cep w winie z cinamonem wiarzone a kwia
tem muskatowym z tego sie napiaa.
E Gorizka folzadowego z grinspanem zmiesza
na fistulo spala y got.
E Gorizka w utorimby bylo wmarzono to
ziele z linimem a z polna drakowiz / qsi dobre
naprzedko folcie wspotaly.
E Gorizka fustow z babecang modla zmie
szano a piti wuplaja wnetrze willosci / pte
guntle zaslana wia. Pandecta powiada. *Cap
itulo de Gorizkala.*

E Gorizka jest ziele posilajace sereja a nawia
cep w winie z cinamonem wiarzone a kwia
tem muskatowym z tego sie napiaa.
E Gorizka folzadowego z grinspanem zmiesza
na fistulo spala y got.
E Gorizka w utorimby bylo wmarzono to
ziele z linimem a z polna drakowiz / qsi dobre
naprzedko folcie wspotaly.
E Gorizka fustow z babecang modla zmie
szano a piti wuplaja wnetrze willosci / pte
guntle zaslana wia. Pandecta powiada. *Cap
itulo de Gorizkala.*

Gramen.

Trawa. Graf.
Capitulum 93.

G Trawa.

Dyscorides takdy Gallas jest wielkie
co przepisywa i krotce wezmijom prochy a
w tymu iechyto sobie ranez alchey krosty wezmio
n z jaspionow / trefey w dymie misze zgania y
zoi kromy w krosty i nola plynosc w miszga
E z Gallas niedopuszcza wlozgi prapry
moe do dyjaly i krotcy jest wieloga cymia / a
zwiazka gedy boby w pieciu pironow lat bare
co wplynie i tedy zafoby zbytniecia i tedy je
st krotcy na prochy a on prochy zwiazaj o cymem
a przynazy a tym sobie dywizja naczery / y z
kajpado miszga krosty flamowy.

D z Gallas wmarzom w wodzie / krotcy
by bialy glowie / spala na dosz maczga i
chagze o tym wodzie sicdy.

E Wlosy tej cymia krotcy w wodzie a oocy
de wmarzom a on wodz mygi glowie.

E z Gallas bycunty zafonowidy gedy bedzie
w tym macgal gedy a najinozt przylatady pzy
ciwney godiny przy doycemem.

Girasols

Catapocia vel Pentadactylus.

Stocjer.

SPRINGFIELD.

Capitulum: 97.

Skozeł iest dwoiaki / Jeden
wietny a drugi mniciwy / wy
soto woscie rolatorosłach / list
ma hypoty starbowany / a
miedzy latorosłmi iasobi gro
na i siemurkiem. 21

mniſzy poſtacie Ładupaia minor/roſie
 a wſzed na leſie/ liſti na poſlugowce/ ſu-
 ſie ſe gwaſi na trzj ſłoda/ pelne rodo-
 noſi/ mteſzj/ gwizdzy/ latoreſi na kioſcie
 a naniec ſwoboz 3 oſticm iſobny na cza-
 nym forſeniu/ po trwiecie bia/ ſiama/ ſie-
 gzi/ trzjganiſiate/ wſzkie ſiama bia/ ſiama
 ſu ſlobiego/ a jama obic maig moe omis
 ſejaſzy trzjona. Naprſtewy ma moe ſie
 p/oleſy/ goragz wiſtoſe wyppoſe/ a ſe
 mizj jama janie dawoſ aſ do dawmſe abo
 do iednſnſy/ wierzep/ w ſpobien pſbzj/
 dzagzewoig wedlug ciepoſci/ trzjegſego ſlo-
 pia/ a odmizjaj cieſtoſ wſilgotnoſi/ pſwio-
 go ſlopia/ ſemtu ſi wedlug wſzkie a iſti ſo-
 lodſa miedlo/ mtych oſcy/ niſiſzj/ jama te-
 go jama wſpſupniſi jma/ iſe ſame w panw/ a
 gſb ſi te dobre jagreſia/ a pſyſiama/ wſpſi-
 a na cſyſi wſzkie/ wloſje w miazg/ pſaje a
 wſzkie ſi oſc poſtim ten oſet dawm/ w poſka-
 me temu/ ſi ma zimnie na ſoſid dſieſi.

Tęż sziarna w winie przajłotniej mios
 dędy otęże wrogim przegzysztu a to przai
 datęgę przajłotniej w gielu w szynalu przai
 cjinioj winia piosłofnogo, w tę sziarna da
 maw przelutelnie cmo go szimierze mas słono
Sziarna przelutelnie a mios szimiofaj
 sone w wino dat tak szai przegz przajłot
 nęj stemu gielitara, a irogie winia napisze sz
 no/a potym siek nieślicio gwozdofion, w tę
 szaleci macajęc ekłabak tym jolabed szimie
 se lecpiłora byrta na tady szimien w tęż to wi
 no dawac w ocziągim m: dęje/ bousiem wo
 dno: w szimania.

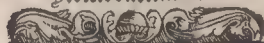
Eglorna Siocła wiańbego/wieccy ich
mojeh brat w letasfira/ bo mniepfi sfocze
iefi prebfi/ a tafo sforo jezrya/ tal wnet z fwe
go foła wyfoleczy. Wroczenmu jozgdowi cja
fe ziarna dawae/ a mdemu rofiarie dawae
z cinamonem fwieciem.

E Oley Skocza wieſzego/osiſanie na cie
le/p wrzody moſre na glowie/p froſti zaſhne
p ſkaradoſci na cieſe/lecſ.

Diarnia Slogia mnieszego flucione 3
a lebiola

z lebiwką y z gęsiem sadłem tym dziecięciu o-
fladać brzuch siwardziaty a tes mydła iaso
palec w oleiu sfoćkowym omoczyć y weths
kngę w żadł tej działa odmiejszenie.

Hermodactylus.

Valuchn.

Titlos.

Capitulum 98.

Milczyż iest ycie store kwi-
nie na ołastu Jezesni ma
kwiatał na jobie iabę / tro-
ste tu imabodę iest skłania
ażu / iest iest niestori maici
imataci giuonyale iest dachu
ry ma bialy kwiatał iest lepsi / imse Dalchis
sa iadomwici przystojenia / iest cislpy i fuchi
ofos wioroge slopnia. Auzenna capulu de
hermobauculu pomiaada figine / a gisonfo
wurocy / a tal iest / miego dobre letarfishy
tem iestori maie bolene me cisonfo / w no-
gach w relachidnoy / iest golodofny sfidzy /
gagac qm / iest wiatr imozgo / a prete nu
sfidzy tu fo emowi tede iacta prumiebat
bieri / malsia / a fminem / a tal fide bedzie
ebial / iest wipac trego prochu / ma go wizec
gloz wawain abo w postora iestora.

D Miezue mowi adpny ktorz ci slowiect pozpy-
wal forzenia paluchowego / vmorzi takiego
ci slowiecta / zadusi gi iato y bdsi surowe / a tak
aby sie sto memylis natim / aby ty forzenia p

luchowego chciał pozyskać surowo' w miasto
cebulę/acisłowiec jest słodki/iednak słodki.

E Biały forzeſz paluchow ieſt dobri um ko
 rzy bol maia w nogach - ale ciurwony forzeſz
 ieſt iadouny barzo - a taſ zabijaici. Serapio
 mowi p Menue iemu poſwiadcza.

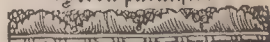
E Proch paluchowy rany zle z krosti wysus-
 ha zastarzaje, w cysci le gdy miodu przymies-
 hasz kucemu. Wrez wedlug powiesci Meze-
 na przeciwo ospiczam iesi dobry ten proch, a
 le taki ma byc objerany ktorby byl y wnetr

Ez jest pożywanie białego forzenia palu-
chowego/pobudza krew w zbytnie i g spaa / a
tak czyni boleści w głowie y też na innych czę-
ściach ciała / Serapio mowi.

Tęż korzeń tych paluchow ma moeż przys-
ciagać ię / trawieć / a rozpuśc ię.
C Woda włoskiego kopru tu storczyb byle
wywazono to korzenie paluchowo / iest dobra
tu pićiu naprzeciwio flociu wnetrznemu / nie-
dno jeby gorzeć ię przti taciem flociu niebyło.
Tęż proch ięgo zmieszany / z eleuatyem
Lazatiu benedicti / wywaga slegme / z cison-
fow noznych / raczniej / a tak boleści i thę
cisonfow odhala.

Tęż prochu paluchowego forzenia z miedziem ciarnym w aptece rozpuszczony albo z siłcejonny/siśtule zastanawia y wysusza bierz dobrze/gdy tam tego bedziesz wypuszczając. Placarius mowi.

Herba raralis.

Ziele paralizjowe.

Capitulum 994

Dzięła paraliżowe store ię
 heje z zimpy pęzima kwimn
 kwiatkima jōste. store zięła
 przi samey ziemi sie ścięła.
 ięst ciepley yuche.

Diascorides o tym zlelu pa
ralizowanym i jest bardzo dobre naprzeciwko be
lesciam cżsonkowym stawowym.

Eſcim tego ziela ſluczonym w moſdziej
 rzu/namaż p trąd na liczu, zginie od tego m
 zania. Leż Catarrum y rymie obgadza y be
 3 3 lein

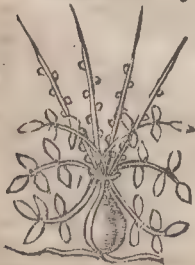

in głowie wzmierza y wposioła.
 Eż Dietwieszt pije się sic przedmi wiskop-
 ciem slegnislum ślanych ludz/a wzmierza do
 lesi głontewce.
 Eż mowa stracona przetraca strona
 gimie dla paralyz/abo apoplez/a gdy ten fol
 tego ziela będzie dawany w rsta na ięzi cje
 sto po trosze.

Herba Victorialis.

Del puerilis.
 Dietwieszt. Neumkrassit.
 Capitulum 100.

Herba fulonum.

Jeleni trunk/abo strp.
 Capitulum 101.

Ości to zielen w lesiech/ listy
 ma ze srodku dłużej y świeższe
 a oślo listu łazdero tężsi y
 iako syp/a z tąd ie możny
 tej wrać po polotu syp. for-
 rzen ma niewiele y drobne-
 mi forzonki/ a od forzenia przestawany to
 ięzi

Węsi ch roście to zielen/ mł-
 ągaż Szpinak łwistnie
 forzeń ma iako szpinak/ o-
 rżiane wiele sforłami/ dyle
 wiają podobno/ abo wie-
 ce/ w posrodku tych sfo-
 rzeń forzeń iakoby cebula biały a sfołki/ zępo-
 dłu puchły z siebie forzonki rożno/ listy ma i-
 so trawa wielkie/ dłużej zaforzone/ pret w-
 dłu na łosie z listem/ a tu mierzchu łwistki
 idą rzedem tu gorze/ y iasny brunatności /
 farbowane podługowato/ a postrzobla białe
 solmaczki wzdawa/ a zielen jest jurnego y
 suchego przirobienia w pirosim sioptu.
 Eż zielen ma moc mierzsi/ a rany obep-
 mona/ Dyciom ie tej ślacz do sfołki wroci-
 nikiem/ abo dyci tpmi/ iostki ofłada/ zachos-
 wawa ie od złego wrzeżenia babi/ y ob mied-
 strachom/ a cimi ie też bez plaży rady wspia
 10/ toż jest rżecz/ prawdy/ gdy icońo dycia
 purcy nakarmić a poloję z tim zielen do
 sfołki/ bargo go też nicotarmia/ a mleko do
 brzy wwarz. Wrociut jest zielen podobne/ a
 tu peptowem/ abo ięzi ma list dłuży.

Eż mierzsi/ a rany obep-
 mona/ Dyciom ie tej ślacz do sfołki wroci-
 nikiem/ abo dyci tpmi/ iostki ofłada/ zachos-
 wawa ie od złego wrzeżenia babi/ y ob mied-
 strachom/ a cimi ie też bez plaży rady wspia
 10/ toż jest rżecz/ prawdy/ gdy icońo dycia
 purcy nakarmić a poloję z tim zielen do
 sfołki/ bargo go też nicotarmia/ a mleko do
 brzy wwarz. Wrociut jest zielen podobne/ a
 tu peptowem/ abo ięzi ma list dłuży.

Węsi ch roście to zielen/ mł-
 ągaż Szpinak łwistnie
 forzeń ma iako szpinak/ o-
 rżiane wiele sforłami/ dyle
 wiają podobno/ abo wie-
 ce/ w posrodku tych sfo-
 rzeń forzeń iakoby cebula biały a sfołki/ zępo-
 dłu puchły z siebie forzonki rożno/ listy ma i-
 so trawa wielkie/ dłużej zaforzone/ pret w-
 dłu na łosie z listem/ a tu mierzchu łwistki
 idą rzedem tu gorze/ y iasny brunatności /
 farbowane podługowato/ a postrzobla białe
 solmaczki wzdawa/ a zielen jest jurnego y
 suchego przirobienia w pirosim sioptu.

Herba ombilicorum.

vel Perfoliata.

Peperoni. Sant hano traut
 Capitulum 102.

Ości to zielen/ mł-
 ągaż Szpinak łwistnie
 forzeń ma iako szpinak/ o-
 rżiane wiele sforłami/ dyle
 wiają podobno/ abo wie-
 ce/ w posrodku tych sfo-
 rzeń forzeń iakoby cebula biały a sfołki/ zępo-
 dłu puchły z siebie forzonki rożno/ listy ma i-
 so trawa wielkie/ dłużej zaforzone/ pret w-
 dłu na łosie z listem/ a tu mierzchu łwistki
 idą rzedem tu gorze/ y iasny brunatności /
 farbowane podługowato/ a postrzobla białe
 solmaczki wzdawa/ a zielen jest jurnego y
 suchego przirobienia w pirosim sioptu.

Moc tego ziela/ gdy będzie proch tego i-
 ta pty w wnie/ przetracanie go/ y owereżer-
 nie pępla/ leczi gdy tym ofłada/ y rany ślaja /
 y wysłupienie pępla z tego mierzsi/ a napra-
 wa y też tego rożnizanie/ abo rożnizanie
 naprawia.

Zuscianus.

Wielon/ abo Siaton.
 Dyciom traut.
 Capitulum 103.

Jelen ięzi jurnego a swo-
 chego przirobienia/ a rany
 wielon ięzi nagorzi/ a i-
 sfołki/ a potom cimi o-
 ny/ a ięzi mierzsi/ a napra-
 wa y też tego rożnizanie/ abo rożnizanie
 naprawia.

Tres vel Iris.

Kofaciecz.

Smaragdine.

Capitulum 106.

Kofaciecz jest dwoiaki/obad-
na list maiz sobie podobny
jedno rojnost kwiatow ma
ia/abowiem jeden kwiat no
si na sobie biały/ a drugi
brunatny nieprawie/ obow.
Kofaciecz jest cieply w suchy w trzecim stopniu
forzenia Kofacieczowego w lekarstwie wypro-
my skoryfolwiel babz kofaciecz/abowiem ma
ig jednak i moc obadwa. Platarius mowi/
toby Kofaciecz miał moc pebudzajęca wriny
w tej rozpadzajęcej nieczystości w otwierają-
cy/ a przeto jest dobry na zatkanie śledziony
w wroby/nerki w tej meczierza. Jest też le-
karstwem naprzeciwko boleściom piersi płu-
ci/ostrowce w innych wnetrznościach. Ktoś bole-
ści pochodzi z wiatrow ostrichy/ w naprzeciw-
ko suchych kłosa kłosa zimnych przyci-
dy na ty wstąpił niedostatek.

Q Kofaciecz wino w ktorim wmarzys foręsi. Ko-
faciecz w Trójce/ w nasenim wielkiego for-
pru/ w motuszanym/ w hanjowym/ z lakti-
cia/ a wmarzys ostroby miodem szimowa-
nym/ a tego się napijaj.

E Kofaciecz forzenia Kofacieczowego/ jest do-
bry na rani i na nio-
sami

T Kofaciecz forzenia Kofacieczowego/ z pro-
chem kłosa/ z wółz rojany/ albo wloskiego
foręsi/ zmieszany z prochy a puszcany po troche
na oczy/ lusi/ albo bielmo zgania precz.

E Kofaciecz forzenia Kofacieczowego/ z tro-
chą prochu solist/ zmieszany/ albo rojany/ z
miodem/ potem wypłkano chceśli z sio-
die ślęgiem solist/ wprawy gruba a lipka.

T Kofaciecz w ktoręby wrożalo to forzenie
z trochą forzenia białego czemierzy/ z trochą
blagowasi/ a i z mioda wmyjaj sobie lice chce
bli piegi i inne ślady spedyć.

E Kofaciecz forzenia Kofacieczowego
zmieszany z miodem rojany/ jest dobre le-
karstwo na śmierdzące a zgnile rany/ i miso-
ję wparzają a dobrze narasta.

E Kofaciecz tego forzenia/ z sadłem wlepy-
wym zmieszany/ zamartwia kiełki w gło-
wacie młodzi/ a zółty rojania.

T Olejek z forzenia Kofacieczowego/ jest do-
bry naprzeciwko paraliżom i skurczom/ w napre-
cie doświadczenia boleści namazię sobie.

E Kofaciecz forzenia Kofacieczowego/ odwie-
ra i zły i mroźny/ a zaskanawia rzezy przy-
roby/ albo plynienie nasienia męskiego.

E Kofaciecz forzenia Kofacieczowego/ zmie-
szany z olepkim rojany/ a z trochą octu/ bo-
leś wśmierza głowy/ gdy nimi sobie namazię
skroni/ wznaję pomoc.

E Kofaciecz tego sam/ ścianie czni/ gdi-
go w nos wstąpił/ Antenna powiada.

Juniperus.

Zalowicz.

Krautniber.

Capitulum 107.

Zalowicz jest cieply w suchy
w trzecim stopniu/ Zagody
Zalowieczowe pospolite w re-
ciach/ naja bż rojany
nie ma moc Zalowiecz ro-
pobijający i trawiczy/ die
zunka zaskanawia kłosa przichody z ostrego
do lekarstwa kłosa przichody z ostrego
do lekarstwa kłosa przichody z ostrego

nem podobach męskawia tym olej. przy-
ocy/ cni nana/ p. cni cni wolne oddycha-
nie/ w bolene piersi oddula.

E Kofaciecz Zalowieczowy/ jest dobry napre-
cie doświadczenia boleści/ zaskanawia kłosa przichody z ostrego

E Kofaciecz Zalowieczowy/ jest dobry napre-
cie doświadczenia boleści/ zaskanawia kłosa przichody z ostrego

E Kofaciecz Zalowieczowy/ jest dobry napre-
cie doświadczenia boleści/ zaskanawia kłosa przichody z ostrego

E Kofaciecz Zalowieczowy/ jest dobry napre-
cie doświadczenia boleści/ zaskanawia kłosa przichody z ostrego

E Kofaciecz Zalowieczowy/ jest dobry napre-
cie doświadczenia boleści/ zaskanawia kłosa przichody z ostrego

E Kofaciecz Zalowieczowy/ jest dobry napre-
cie doświadczenia boleści/ zaskanawia kłosa przichody z ostrego

E Kofaciecz Zalowieczowy/ jest dobry napre-
cie doświadczenia boleści/ zaskanawia kłosa przichody z ostrego

E Kofaciecz Zalowieczowy/ jest dobry napre-
cie doświadczenia boleści/ zaskanawia kłosa przichody z ostrego

E Kofaciecz Zalowieczowy/ jest dobry napre-
cie doświadczenia boleści/ zaskanawia kłosa przichody z ostrego

E Kofaciecz Zalowieczowy/ jest dobry napre-
cie doświadczenia boleści/ zaskanawia kłosa przichody z ostrego

E Kofaciecz Zalowieczowy/ jest dobry napre-
cie doświadczenia boleści/ zaskanawia kłosa przichody z ostrego

E Kofaciecz Zalowieczowy/ jest dobry napre-
cie doświadczenia boleści/ zaskanawia kłosa przichody z ostrego

E Kofaciecz Zalowieczowy/ jest dobry napre-
cie doświadczenia boleści/ zaskanawia kłosa przichody z ostrego

E Kofaciecz Zalowieczowy/ jest dobry napre-
cie doświadczenia boleści/ zaskanawia kłosa przichody z ostrego

E Kofaciecz Zalowieczowy/ jest dobry napre-
cie doświadczenia boleści/ zaskanawia kłosa przichody z ostrego

E Kofaciecz Zalowieczowy/ jest dobry napre-
cie doświadczenia boleści/ zaskanawia kłosa przichody z ostrego

E Kofaciecz Zalowieczowy/ jest dobry napre-
cie doświadczenia boleści/ zaskanawia kłosa przichody z ostrego

E Kofaciecz Zalowieczowy/ jest dobry napre-
cie doświadczenia boleści/ zaskanawia kłosa przichody z ostrego

E Kofaciecz Zalowieczowy/ jest dobry napre-
cie doświadczenia boleści/ zaskanawia kłosa przichody z ostrego

E Kofaciecz Zalowieczowy/ jest dobry napre-
cie doświadczenia boleści/ zaskanawia kłosa przichody z ostrego

E Kofaciecz Zalowieczowy/ jest dobry napre-
cie doświadczenia boleści/ zaskanawia kłosa przichody z ostrego

[illegible][illegible][illegible]

Triflirica.

Capitulum 109.

Trisullirica:

Fiolkowy forzett.
Capitulum

Fafel wurde
110.

[illegible]

cjem mazać pierś / mieścić / Też z olejkiem
słotkowym zmiechany / szereganie bólow wjś.
Też ma moc obliterać wnetrzne drogi
przez które pochodzi wina w męszey. Też
możę pędy / w kłapanie mogą / w rzeżanie łeczyć.
Też ma moc rozpuścić zimną wilgość /
suchych wst / dzenie / turey / boleści / krzyw / w
też obliterowanie wsi łeczyć.

Kantarides,

Capitulum. 111.

[illegible]

wym / forzenim wysofiego flazu / wmarzmo
 sy w rzeczy spolem w winie a potom przeced
 — k ioremu winu prziloj woosu a oliwy iako
 bedzie potrzeba izby byla z tego mase, lithora
 ma i sledzions ewarda a chora.

majz sbeżione twardo a choro.
 Korzeń Liłowię oczym znużęsam; iest
 dobro na świętę zastarzay na trofihy gdy
 tym bodziez namazował; abowiem moc tego
 forzenia iest wyspułaięca miedzym obcię-
 iem p też ocieraięca miorne / p też wyspułai-
 iem w trawie

[illegible]

Eż forzeń liliowy i oczern warzony i eż
bardzo dobry tym stworzi maig spalenie od ogo
nia abo od gorgcey wody tego nafićnia przji
soiwin.

Tęz olejek Eliowy jest dobri tżym skorzy
mięwaia brzymienie abo piżczenie w. vřoch /
abo też bolenie / a tak wypuřezony w vři siello
teay cienio teay oleřki main chodęu pomaga

Eż forzeni tego zela demowrey liliyey/teſt
doby ty wroſczeni mu mieſa, abo ciała w ra-
nach: głyeh troſt/y też rzecy przyrodzona pa-

nam pobudza tu wy ciuży twardecie my miel
E Ocień lechony reszkanie bez adne cę-
 go zgrucina y pemicia / a tak jest dobry na
 twardecie macie name zawiś 12 / a możej
 zmieści ten ocień sirm płaci ci wysszy na-
 w / a m / a twi namaw macie.

23. **E**ch wozni cypel / i torcemu Isicuego wa
 pietni / i rzezy / a postun saluz / z olepiem
 luannu / a z trochm / i szara / taf poum / z uch
 rzezy wozni cypel / a n loz do macie w ftorezy
 byboleci panowala. Jezl barzo dobra rzec
 na the / Pandeta / Escrapio / Platarnus / a
 tym powiadca.

Euryulus.

Chemist.

Capitulum:

Deysen.

115.

Esthi Chmiel cleyty v suchy
w pniekum stopniu / nieia
tu sie estania tu zimnosc /
ma moe vsmierzaigego bo
lesi store a gerace v prajcu
ny pochedog / a tat ma moe
vgaigego ognistego zapalenia / a qini wol
nole zimota.

Sami chyniel nie ma być cješto pojywywany / a
bowiem odbiera końce żyteł / a przeto ma być
siniemu przyniešawo troche Dragant / abo
troche masła / abo spisu / abowiem tu rzęcił od
dalejša łabowitość od chyniela / a czynił je / a
go dobrzym w pojyżtejinym / także w feruasha
ieści d. bra gny je wlożył w nio na noc / abo po
warził troche.

C Pandecia mowi o chmielu- iż chmiel ro-
wodzi z ciała folere żółta / a krew cziela y zapa-
lenie krwi chłodzi / a to iesth aby namoczysz
chmiel w serwatce na noc / przez siedm dno
oim / a ten serwatki sie napijaj ciepła.

Cez tyrop wżijniom i chmielu i leczy żółta
niemożę opuchline kazi łora i gorcey przy
cziny bywa / tak wżij. Wejmi joku chmielo
wrgo / m leczy wrgo / ielcniego iżyta soku / kaze
wrgo

zo sofi tego iakoby jedwana sice tyjez ialepstu
 wzetehowego dwadziestcia tyjez i smoly pol vn
 ciejewaraze ty rzezi i spolem i z polonice
 a potom prcedziwpi przloz prochi siaregae
 nego z prochem tartary to jest wainfain / z
 nich tajebo po pol vnici / z zniepau spolem
 i hedue male a ta masia namazy i rosty.

[illegible]

Eż woda w kłopoty był wmarzony Ko
był się jaw z forzeniem busci y sparagourm
a potem precedywszy oczu kruszy dla uszles
dajon pwardo: ci y wgtrebney.

Tęż plaster z forzenia łoblego sieżawu /
 a z sadla wieprzowego weżinony wespolek
 stłuszy/przytoż je gi na jolży abo na gruzły /
 aż cię nie poditni roichodzi sie.

Czasiem Kobylego hejawił ma to sobie
 argońskie dośię znalazłmg a przeto sol Kobyle-
 go hejawił z sotiem babczanym zniecham
 a przynarzani ich spoległ bay sie napie che-
 mu mło razow ktoribymal biegunie swog
 wgo/abo przetrwio/ bowiem zaszawia ig
 Wawdecia powiada.

[illegible]

apiti/ abo diarodon addano dia popstima
 C Rej sol chmielono / gnuzej iesiemiemo /
 iesi to dobra farmia tim fiorzi miewaig bo
 nie glonoj / gorcep przycimio / tej tim fiorzi
 maig zapalenie wogrobio / sirop przyciezony
 dobry iesi naprzeciwio gorczemio / fore e lo
 lern pochodig / też je ltrwie / abowiem ten si
 rop folcie wmpodzi spaleno / zailkanie / wog
 troby / / fiedziog wmpycha / też / zyl ffore je
 ma wprze / to iesi siace zyl.

Eż sół chmielowy i serwatki abo z wo-
dką mleczomą iest dobry na jostą niemocy i
naprzeciwko bolącym gorczym wtrob-
nym. Pandecta mori Capitulo o chmielu

Saxifraga acutifolia.

Lebni kizaw

Spiezwegerich.

Capitulum. 116.

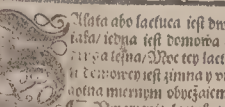
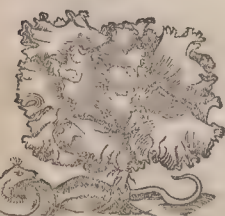
X Dobry hejawa iest cępliwy i su-
chy w trzecim stopniu i w
czuła Platearia iest bioła-
i i kochli hejawa ieden sfi-
i drugi otęgły. Ostry dia-
tego iest rzezon i ma ostry
lycz. Wy nandyt napisał w receptach
słowo yrefo kochli hejawa iedy mały ro-
mieć otęgły hejawa a nie ostry. Ostry hejawa
i jest dobry na swierż i na liśaie bezwinny
i mego maie. Wzierni kochlego hej. awu ofse-

Elej wwarz kobylki siew z forzeniem so-
facczonym w winie a tego sie napiay pora-
nu cieplo kiera z dolecia a z rzezaniam pu-
siccama wody przyciedzi oddala a wrine ob-
siccie wyrobzy na toz wwarz kobylki siew w
winie / z forzeniem piotruszczanym / z forze-
niem koscierzonym oliwy przyciedzi a
tym okladay poranu y w wieczor dymiona
obscie wrine pedy.

Elej na o puchline kiera pochodzi z
flegmy tak iz wwarz y rzece puchna / Wezni
soku kobyelgo siewu polwarti wina trzy-
cia czej polwarti wwarz y siolem wlozyc
spjotni wnetig / forzenia koscierzonego pos-
wici / miodu rojanego abo przesieci z sio-
mowancgo a przyciedzi daj sie chotem
siek o rason napij poranu. Platanius po-
wiada o tym.

Lactuca.

Salata. Lactuch.
Capitulum. 117.

wrodzie z trocha octu. jest dobra na wrzedy
nie gorze przyladajce tego na ty bolosci.

Elactuca pozwana abo iedzona / przynie-
nia boron y nasienie mieszie zaslania / tak
iz siewu spama wypytwaie miedowiska.

Elej na to nasienie lactucane w piecu
wziety / to jest zwierciadko te a rozpucie w ro-
dzie to jest rzezi miedopolita na tye choreba
mejsziska.

Elactuca miedzi inszeni chwastami kto-
rich pozwanym jest nalcysa / abowiem sie z
niey nalepsze wilgosci rodza / to jest krew bar-
zo dobra / y powiesci Serapiowey.

Elactuca domowa jest dobra solgnio
w y chlodzi spow / sen czini / mleko w pier-
siach pomnaza a tak z oliwy bedzie dobra.

Elej gdy ig wwarzisz z miesem. swiezem /
jest dobra tu rebeniu a nawiecey tym kiorzy
maig w sobie zapalenie / iato si kiorzy szgo-
raccgo przyrodzenia.

Elej tym ludziem ktorzy miewaig gorze
febn / lactuca im bedzie dobra a pozyciey
na su rebeniu z octem.

Elej woda w tercy wwarzal lactuca / dana
tu piecu z trocha cykustu jest dobra na za-
nie sledziony abo na tep zatwardzenie y talce
wzgerobie jest dobra wiew miedowiskach. En
tej stragany przyrozcza.

Elej nasienie lactucane z mlekem nie-
wieskim / bialsem iatecznym / zimny to spo-
sem przioy na czoło y na skronie jest dobre
tim ego spde memog. Serapiowiadada.

Elej lactuca wwarzona w wodzie / a po-
tym z oliwa a z octem iedzona / zolga niemoc
wypada.

Elej nasienie lactucane na proch starie
a z

a z winem na noc pije / czini spanie mocne.
Elej Plinius pise iz ma lactuca osobna
moc wzmierac bytnosc cieplega / tak mejsz
nam iato y bialym glowam a to tym obczaj-
nem. Wezni lactuce a nawiecey polna / wye-
sumy i na siewu zetrzy na proch a tego
prochu pozwan y z winem ciep'o na tye / o-
siane bypazie cieplega bez obrazenia zdrowia

Pensticus.

Subsciet. Lichsciet.
Capitulum. 118.

El Subsciet cieply y suchy
w zimnem sioyiu nasienie
forzeniu godza sic w le-
sarszwo ale sie licie nugo-
dy / Wia moc forzenie z na-
sieniem poludziagaczgo wry-
m potwieraczy drog y tej sietuagaczgo.

El Wino w ktorimby wwarzalo forzenie
siedziony nasieniem tego / jest dobre tu piecu
naprzewlo zaslanu sledziony y tej watro-
by z zimnem przyciaz / a gdy ie wwarzisz w wo-
dzie prospek tedy na woda bedzie dobra tym
gionlam naprzewlo cam chorobam ktore
prechodzy z zimnem przyciaz / abo wrym tym

obczajem sirop. Wezni soku Jeleniego to
zstu mney dobre nyl polwarti / nabydy trze-
cia czej kwart / soku piotruszczego polwarti
glowet chmielecnych / kwiatow boragowich
nasienia subscietowego / wloszkiego kopru /
piotruszczanego / kadeego z nich po garstce / w
gion / forzenia bruski / sparagowego / Aciu
pionici / apietu kadeego z nich cztery dragmy
lactici dwie dragmy / y rzezi przyciedzi nie
barzo waz w dnu swartu wodi atrocha ceg-
tu / a potom gdy posoiuiga wypro / przyciedzi
si okusztu bialym cykstem / a potom sie na-
piay poranu y w wieczor po trumfion cieplo
a wrym si ten sirop za sietu bni / tedy daj so-
bie wczine do apietu rto piluy tal napisz
si na cedule. Wezni massi pilul de Wiese-
reom / massi pilul de lapide lazuli po posoiuici
dragmy / Eubit pol scropula / umbrui ziarno-
sa trgi a wrym piluy w lecie dwie wazy / siro-
pem ielenich iestwo / a nazawez dla posile-
nia wrym solaczow Diaris salanome / a
bo Diacaporis. Ely telarima y swartana
nypiedig z ciebie ktora przyciedzi / sirozy za-
fania sledzom.

Elej proch z nasienia subscietowego zmie-
szany z prochem cynamonowym / z prochem
galsanowem y z resperitio / a z tych pro-
chow a z cykstu wrym trzeza a przyniesia tej
w farmiach siedzie / abowiem bedzie zolga
ne / iestli wnetynosc y sledziony oddala p
w poga. Platanius powiada.

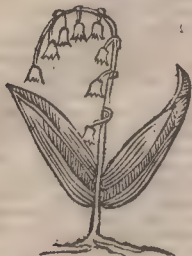
Figisticum.

Subsciet. Lichsciet.
Capitulum. 119.

El Fie to yiele na ogrodnich
obscie / ma proch wrym a
meforani podobny wlos-
stianu toporowi a listna na
dobro siotrzegom abo mar-
chmiane iene iz miewy
na ianem wierzchu ma glowie / ieterel na
sienie wrym a ianem a przyciedziowate na
wrym wloszkiego lepru weniaceie nstienas
teforani ma biale podobny pasternakowi.

El Wanie nasienia y ferena iest na
grzewaczga arpnaga bole e wnetroly leci.

Penticula.

Riassa.
Capitulum. 123.

Wielę wespolek y z kasa do alemnica a przy
pal ono wino z silij / a potom przylet do onie
go wina pecepalonego / laudulowoy modli
grat lzej / pieprzu stariego cjo dwa zloty za
wajp / a tego wina day sie napic tiello rajow
tym ludziami ktori miewaig o. Dalszego
muenoe. Y tej tem cjo panneti niemag / abo
niem zga pamiat naprawa.

C Rej tymie winem palenym namajuy
stromie / abouiem Catarum zaslanaia y
bolemie glonow oddala / y tej folie ofmiera y
ferre posila poranu pnie to w winie.

D Platearius tak to powiada / kasa pry
ma fwiati zimney a wilgotney wlosnosci w
wtorim stopniu / ktori letarz te moc przypis
te temu fwiatiu nizey rozpizang tinto obreca
temi sprauimoi. Wzym fwiatiow lancia
nizey a naley wina dobrego wyslaigo se tryp
fiuaty a day temu flic przye ciury medzile
a potom przye jesi chuste plocennu przedz
a przedczywsi wlosy ono wino samo do alemn
d fu a przepal te tal iato gorziste palz tryp
dnua a potom to wino uij przepalone wlosy
pierz a przelucy nego cjo zloty zawaiz / iat
fiej gwozdy / wodit lauandowey wlosy sic
fijet / a to mafi kataris pierz / wozego wlosy sic
poranu trunet naprzep / a zez czaly lincie pa
kalku sic niebo.

C Rej fliob mafi folie abo bolemie folobla
tego sie wina napizay / natech mafi wslanie.
C Rej fliob ma zga panuse tym winem na
majuy jobie ty glonow / cini dobry pamiat.

Pens.

Secerewicia.
Capitulum. 124.

Amn.

Riassa.

Ma fwiat podobny domowey lilijey / a jest to
zielo ciepley suche w pirosum stopniu.

C Wlosnosci tego ziela jest wyslaigazga y
ocierazga mienie.

Jest wyteczna na zanofkie / nje gdy tego zio
la a zwloszega kwiecie siluszy z maslem abo z
oluw na zanofkie przioz.

C Galienus de simplicia medicina Capit
lum Alimni / to jest litalis pise / i ma wlos
nosci dywng naprzecmo wloszemu pfaofie
fkego / baig sic napizac tego ziela wmarzany
w wodzie / miodem przelwym oflodziny / y
na rane maojey przyladac siluszy kwiecia.

Fiquiricum.

Laficia. Suphot.

Capitulum. 126.

A w jobie gorzokse y wlos
fose mienie / zez enia y soku
niet w letarzowie wywarup.
Kozen fliori prziozeten jest
dobry / ale thon jest ciurup
jest zlo. Jest sinatu fliobie
go / mafi cirpnofig / ma moc spaiazga /
muelczga / muerznofti alady / pierfi / plucz
dychanie lacne cini / bolgofci / nobrone / plo
wante frowe a z pluc z ropaz to jest gby plu
cia ania / kofel suchy / niefofe pierfi / gardla
boleki / kofel / owrzedzenie mechiezga abo ofse
pauie / gorzokse mocz y rzezanie / iato / ofaze
nie frowe / gmicie wngirza / zez wbiti rzezy
muelczmim

Lilialis.

Capitulum. 125.

Est Lilialis zielo podobne
Cyriow / tello iz mmo
je / fwiatel ma maly a dwo
bny iatob p / m / o / w / y / h / i / s / h / i
ma na podobie fliow domo
wey lilijey / a fliob polaci
nie jest to zielo naprawno litalis.
C Autenna w wtorich fliach Capit
de Alguafce pise / nje Alguafce to jest litalis

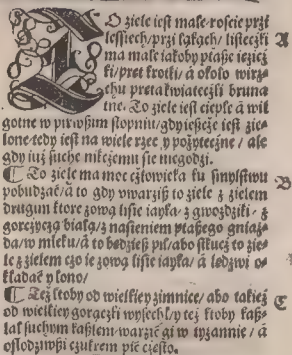
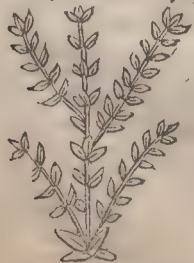

niezjemnem swoim łęcy. A to i rym obczajem
marz i strach, fiat forzeme słozowe mał bia
ły rozni. małi bożer wiości w tizannie / a
to dar pić na ty wpiłi niemoć / jest to barzo
dobre lekarstwo.

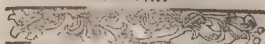
Quinta quis.

Praschitzky. vogelsch. Capitulum. 1274

Sinaria.

Matth. 10. 1. Harn fr.
Capitulum. 128.

Dobry jest Maki Dojen
ten tu prosiu siu abo tu
soscne ale sie tym dzieli ed
soscne abo soscne puciez sie
bie mieto / ale ten Marijen
mela mima, teg twinnie jo
tym siuiatom / a ten prawy modrym.

Wtedy tego ziela jest cżłowiek mieszkać owo
miejsczeczka wargiż w nuncie albo w piwie / a
gdy wowie cżłowiek myśliż / a wżmnie / iżep
człowiek / a tożie przędziwiewie dni / po tch
wielmiennu trumfoni cżłowiek pol słorup / iara
fologicznego mogło być / iżest / niemoc leczy.

E Deż sie moze zmyć w tym ziele a zepdaje z
niego iolrość.

D Lei proci alit gienrich dang fu pichu z
sotiem rezo uela z atiane watrobu lecin.

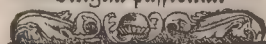
E De z gęsie łapno przeloczyć przez chustę a
i takim tego ucha ocucitromamby dać mędo

i sošiem reģo ziela ocu trowanīši dāc piēd
 rana/ta sprawa mīcēi tingerze pžolē n.e
 mōc īpaanā.

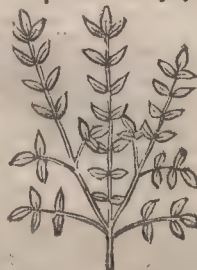
Kwiat tego ziela starty na proch i zmielony z prochem smiatu a. Taka ziele: mo-

gany z prochem kwiatu s. Jaka ziela / nie-
moc toż zowz / Cancer goi / zsi / trości / leży /
prysciem: c. Dowiadajże siroga moze / nie-
przijas / między ludzmi / faż / a nieprzijas /
przijas / siroga / naprawia.

Sinqua passerina.

Sperry. Denz. 129.

Doraz jest ziele dobrze zna-
iome, bo przi drogach ro-
ma to sobie rodnioje iest przi
rodzenia zimnego i wilgo-
nego w zimim stopniu iest
mialu arpinggergo, ma mo-
am i szecaz oforezac iany i wrzody spian, w

[illegible]

Włociego ziela zrowna sie z moczg dru
giego ziela tiere zowg siezosi. a nadzed jne
bie wlosnosciach sworch karze malo wone sy

Stelluša.

Medium a. Bancienfrant.
Capitulum. 130.

 Est miedynka ciepła y su
 cka y wosmim sępiu / sied
 yż użogm Dłiem ier su
 sę na Nioie / y a póm
 tami / redy ię męszę przę
 galy / redy cęuot / a ma mę
 póm / redy aigę / y raryę / tospędgę /
 y rę / oerędgę / a uł ma mę / oerędgę /
 zeronowi

Tedy owarzisz Wiechnosze i bityego z mro-
 teczem w winie a prze compsi ocuquiu a te
 go sic pani ma napijac dla pobudzania rze-
 czo przyrodzonych y w ci cziema macie / a
 zal y su poczem i z sprawu / y tej gdy trini
 biedzisi

choch i tych bobelem/potim sie roychadza.
Cdy jst fiant ciepło w wsi wpuściony /
 boleści ich wsmierza
Eż jst wino w ktorimby torzala fianta / za-
 tlanie sędziom y w trochby otwiera / pierci też
 y pług z nieczyści się fiegimlich cysli / y rze-
 przyrodzoną potami pobudza gdy sie go na-
 pije. Strapiu powiada.

Moraceli.

Zorawiny. Wimper.
Capitulum. 138.

A fiodkie Zorawiny ciepłe y
 wiskie. Ale Zorawiny iwa-
 sine skłania sie nicialo tu
 zimności y tu wilkości i obo-
 ie jorawiny są domone.
Eż jorawiny fione żony mo-
 robaczu / y zimny fuche / a są cyrionone / a to
 jorawiny / a gdy dożyja tedu bywaig cjarne
Domowice Zorawiny moc maig rozp-
 dyalgezy / trawicig y tej ocysciacig / są do-
 bre na przyewło fionogorżony y tej fomu le-
 gne jst fiodnie z miefieja fwego. Y naprzecw-
 to żalegi fosi gardla w cietlicig / y tej dyne-
 rel w nofio fione żony po łacinie Drancos
 et Coria. Naprzecwito tym chorobam wci-
 tati cietnig y fterzo cym fobie pfotanie wfi-
 tan obcyżim. Wzani fofu Zorawin do-
 monych abo cietnaryu dymionen z apteli-
 cienne wciż g/wod / badejaney trzi wnie / de-
 tu / rozanego miedzi / fajdego żnich po pofe-
 wiet onaj / zmiefap y rzezi fipofm a tym fo-
 bie pfoć wfi.
Eż jst jorawin fiodkich dany ciepło tu piciu
 żywot obwiera y ftole cym a nawiecy fte-
 dy fto ma żatwardzenie żywota z żymny przy-
 ciny / tym wdrowip.
Eż jst wino w ktorimby bity warzony tch
 ragodo / ielita cysli.
Eż foforei tego drzewa wpcijony a
 do wino w ktorimby bity warzone ty oforty /
 robafi wmarza w żywocie y pocij y wyppadza
 Abowiem oforty fiego drzewa maig wofaf
 nofe rozpdyalgezy y tej trawicig.
 Zorawiny fefne maig moc żatelaigeg dla
 frowy / a ftofofi.
Eż jst wmarzy fiefie wofpolet z oforecy
 tami jorawinowemi w winie a z trocha oc-
 tu / boleści żabow wsmierza gdy tym fobie be-
 dnie si pfołać wfi.
Eż jst paftr wczimiony z fiefia jorawinowe-
 go z oliwki filufki ic popofu / a gdy tego przy-
 tożi na miefce fwarzone od wfcopu abo od
 cagna / nicig / y fte pod tym.
Eż jst gdy wmarzy jorawinone oforty z fi-
 fciem / przyłożwfi trum fiefia winnego a fied-
 to fwarze to w dechogowcy wodzie. a tym
 fobie głowe mufay / chechli mief cjarne wiefi
Eż jst jorawin fwarzney y fiefia fiego-
 iefi dobri na rany abo na rozpadyliny ftoie by-
 waf y wfciech abo tam daley w gardle y
 też na fionogorż abo na żadawanie ftoie by-
 wa w gardle.
Eż jst Zorawin nie dobra iefi fofgdo
 w / abowiem wnet sie obracza w fofgdo / a
 nietrami sie dobrze. A przyto iefi iefi fto
 che przywaf / tebi ic ma ladać przed obacien-
 bownem po obciży wiefcy fiodg / kufziom
 fuchem nie tal są ftofiove.
Eż jst jagoby Zorawinowe / żatelaig / fi
 wot / a tal biegimie żafan / wiaig. Ażucen-
 na o tym powiada.
Eż jst Zorawiny w dechogowcy wodzie wna m-
 zione / żabow boleści wsmierzaig / fto tam fo-
 bie badoie pfołać wfi.

Mercurialis.

Sior. Dangeltrau.
Capitulum 139.

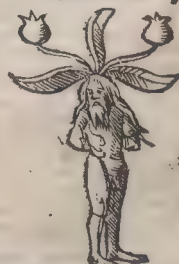

Dobre iefi ciepło y fuchy w
 pircifim ftopnu / iefi drow-
 tali / fannec y kamieca / fto-
 ra iefi wiefia nifi fannec
 nafienie ma elragie.
Eż jst Zorawin nie dobra iefi fofgdo
 w / abowiem wnet sie obracza w fofgdo / a
 nietrami sie dobrze. A przyto iefi iefi fto
 che przywaf / tebi ic ma ladać przed obacien-
 bownem po obciży wiefcy fiodg / kufziom
 fuchem nie tal są ftofiove.
Eż jst jagoby Zorawinowe / żatelaig / fi
 wot / a tal biegimie żafan / wiaig. Ażucen-
 na o tym powiada.
Eż jst Zorawiny w dechogowcy wodzie wna m-
 zione / żabow boleści wsmierzaig / fto tam fo-
 bie badoie pfołać wfi.

Pow. adag / fcharge / tedu iefi fiefione
 żetref / a tym namag / miefi cietne / fto-
 rany / abo fte fofu igo naptie / tedu fte
 dy ducyf / rodye / ale iefi puy fannec / tego zie-
 la / tedu fte finowie badoie.
Eż jst fiefione gdy badoie w faphu
 nie wmarzone / a fto fte oncy woby / napie / te-
 dy miefi fofa fiegimie y miefanolia wofwo-
 dy / a cietnecia.
Eż jst fiefione naprzecwito fefiam ter-
 cianam y quarcianam / y naprzecwito drow-
 nu cionfam / y tej na wydacie fofg / y tym
 ftoig maig ciefie oddychanie / y tej ftoig
 miewali bolenu cionfam / iefi wofbiue fefar-
 fimo. Galenus powiada w friegach w fto-
 ricy cypial moc fiefio afo.
Eż jst fiefione wmarzony fiefi w winie
 a cietnong fiefio / tedu fmaroie mufcy y
 rozpdyia ig. Pandera powiada.

Mandragora.

Potiz. Dilmur.
Capitulum. 140.

Dobre iefi drowali. Jedn
 fannec drowi fannecia / fto-
 miga / tedu ma drow / po-
 cietnig / iefi fiefio / fto-
 fofig / a fufie / wofie / p-
 cietnec / iefi fiefio / fto-
 fofig / a fufie / wofie / p-
 cietnec / iefi fiefio / fto-
 fofig / a fufie / wofie / p-

pojosiale wobleczney wotnicy w tich iadba
fiach są ydrela iato w grupie - forzenie ma
dwa abo trzy wlewie a ypoone wotnicy po
kiermale a wotczy biale. Stora tego forze
na iest tshia w yie niemewa jadnego pre
ta; starego yst rōf abo galgosi-reito z sa
mego forzenia list wyprasta. Samiec iest po
bieloty zielonosi listu wielkiego - spirohego
a m-ethgo ma iadito dwaraz wyise nylsi
samcego - barowy plesny szafanny - wotney
kazy wotnicy - Dastere nedy napduie
ty iadba iadaigie - a tat w twardi sen wpa
daig. Korzei mo bielsi nylsi prawy - prehu
tej jadnego niebawa. A iado pleta jedy byt
na podobienstwo cziowela - to iest iest iadba
nigdi nieprawda - matacie to z forzenia mie
czowego abo fojaczowego w formuig iadba
by cziowela a jafie do yemie wjadig a thal
dazga roje - potim jafie ten strop wotny a lu
dy tim balg dla pieniedzy - a widy niewia
stam ciaromym p babam i daaby sie obie
rangim - nie cyslo dac za idon stori jost - by
go iedno mogia dostac - bargo raba kapa.
Stora forzenia tego napriwy sie w letar
swo go dy - potim owe - a listy na oflaku.
Zy jola są yinne w wotnie w trzecim stopniu
wobliig - Duicenny - ale Pandecta pouada ije
bybyl yimay w trzecim stopniu - maie meia
ta cziowela. Maig moc zawieraigeg - rojpa
dajazga w ieraiigeg - wnatzy trawiaigeg
w gorczytach iestich store moz wyshiga
wroc z stori tego forzenia smiacz smielcem
wiewiem - a tim cziow poftray oflada - a
m-orgejosi stora w glowie wstepnie / a

w glowie boleci ejini. Ale w iadbach potrzy
lonowy iest wotnie / a fady iadba potrzyloue
zimig ybnie spanie. Stori forzenia po
frytowego są yinne w wotnygaig.

• Coby proch forzenia potrzytowego bade
dany lu ptiu abo w iedym abo z chlesem
teby ejini ybnie spanie / a przeto thego pro
chu Barwirze wotnyga iedy gloneti iati. ze
jate thego a tat gdyby sie fio mlat dac rzejat
abo przepalat na nictorim miefey jela
zam gortim / napriwy ma wiot ten trunel
aby nie pofut. Wotni jost z forzenia potrzy
towego cziow iden ptiogdy jawaig - a daj
pie w modolney brycege a tat ynie. Zhej
eat prey wraganie gortego w yimna wot
fole wpmata z cziowela iato w biala ciemie
rzejazga a gdyby tego jost wioten wiot nylsiu
powedial teby wmatwia abo wmoz.

• Cez gdy forzei Potrzytowy bade w wot
nie wwarzany aiby trzejazga czej wwarzala
a przecziwoty wotni tego forzenia czo stoty
jawaig - a tego sic wina napy - abouiem cho
iest dobre lekarstwo tim ego sen stracił w nie
mocjach gortych / y boleci wnetrze wspot
kaia bargo dobre.

• Cez gdy bade dany jost z forzenia potrzy
towego tat wiele iato postora glogoty jawaig
a miodu warzonego trunel - jimeigay gi spo
sem stum jostem a dai sie tego napie ciepo po
eant / bouiem flegme wraganem y fole
wotwody / ale nie rzejazga tego jost wiele brae
• bo o zdrowie przypawuie.

• Cez gdy stori z forzenia potrzytowego
wlotygi jadel ejini spanie - to iest wlotygi
cziow / stori wprawy tam w jadel na noc
• Cez gdy wwarzaj stoniog fole z tim po
frytowym forzeniem prey pue abo prey bese
gortim jalebwaig - miefey fole stoniog
y moie / niey ego chet w imc.

• Cez gdy smietey forzei potrzytowy z czi
tam a przysioy tego na wrojed ognist / ior
zoty Erypka - tim gi y wlecia bargo to
brye a gdy iniemu przysioy miody a troche
olimy prey na miejsce ob weia wsgonie
iad wotwaga weioy abo iafey jaci.

• Cez gdy jost z forzenia potrzytowego abo
wino w ktorimby bylo warzone forzenie po
frytowy / mgo iecimnig / a to fole
jimeigay / macieray staw bolace cziow
nich boleci wpedu / prey z iustich miefey
Pandecta mowi o tym.

• Cez gdy forzei do matce wotnich / jafie
nowienie rzejay miefeych przysioygi plob
wmarly wotnyga.

• Cez listy jilucjone z mafa iecimnig - a
z tego plasty wotnie a ofladae na ockfioe co
cy na bolacy - pna stojene rany w nowy
dy got to wotno - y bolacy twarde rozpu
cza - jmay ciarne w biale jicera / ciala / odla
wotne iecy - dne nojny p rzejay rozzania - y
mne boleci wimeria.

• Cez tej drugi potrzy stori rofite na doia
nach - ma listy dluie pobietale na pudy dlu
gie ale ten potzyt prey pufega na dwie pie
dy dluiz / forzenia pobietaly - mieli dluiz a
dluiz mielgi iato palec. Ten forzei gdyby
wwarzaj a dal pie - sen wwardi a mozgoy jfo
dluiz ejini.

neig wshamagay w jazyk wotny.

• Diakortey pise y nasienie thego jela
to cienu wotnyga - a na proch stacie a prey
eetherdy jela dni w wotnie pue - wwardce fies
dyony rozpuza.

• Cez listy tego jela w wotnie abo w wot
dyte wwarzane - a prey pletnacie dni pue / na
stienia mofiego wilgoti wotnyga w breni m
moa storg zoty Ewmorea.

• Cez wotne mocne pody tat i z gdy go fio
cziow potwra aje potim jeltwig wruiz / cziow
wielu wywody. A nictorzi pufga - kto thego
cziow potwra abo nasienia tego / tacy ludie
bywazy niepodni dla jognego wotnyga
nasienia mofiego.

Melon.

Matrisilua.

Capitulum. 141.

• Esi siele storego list po ied
ney stonie blado a z dru
gic jielony ma owe iato
by foriant er wotli / a jelo
ny poftrzebny a potim gbi
dazrye zimniana joltany
bedie we dwi listu jampfa sie to nasienie ia
fobu w mifloch / forzei ma grubu rofite cho
roie na rolach y na gardnych - w tej miedzy
roig Galenig - Matrisilua iest wotcine
jiele a jiolafega owoc tego p iestie dla wlap

Malon. Pluer.

Capitulum. 142.

Alon gdy iest do rzejazga dacie
gawda krew - chlozy w czi
miejcia / w wotrim stopniu
Ma tej moc oteraiigeg
Wafenie Malonow go
wshenie wotnyga ma moc
cieraigeg niz sam Malon.
• Cezapio pise o nim ije boleci oene
pofalae

spolala gdy tal na ozi sroczego bedzie pynio-
ap iatej p dolecie glowne dykciom wsmierza
gdy gi przylodzi na glowe na ciemiu / p tej do
oczu nic dopuszcza pilnosc wilgoci na czoło
przylodziom.

C Rej nasienie Dialonow na skosce w
sufione potim na mlo maisto silciejont / z
scemienkoz abo z kochmalem zmieszanio a
tal tey mgi w wodzie rozpuszczaj / a te wro-
da day sie bialej glowie wymie itoraby mala
slaki na trozgi abo iatie inke staraboci / p
owsem pielgni plet czihi lica gdy sie tim ba-
dziej umywa.

D C Rej forzei Dialonow w sufion / a po-
tem na proch siar / gdy tego prochu day wpo-
pie / sliq tal wiele czo zloty zawajp / we ymfi
wrazanie a zwlaszcza poctyceniu / tello prz-
dye wracanie po tym trunfu trofils go za-
grajowp.

Men.

Olefinil.

Capitulum

143.

Widuelle.

Olefinil jest ziele znane na
polkie. listy ma hanpio-
um / na dwa tocia rokie
ialmirz na wyzpie forzei
ma rosocheuati zafrunio
m wotien wriemmo / a

Isa w iest p palu a dla tego jest ciepli w to-
rni stopnia / i iatej wplywajci forzei tello
jest wycieczni kiarstwan.

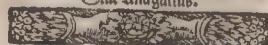
C Diascordes pise forzei olefinilow ma
moc odmietciajcz p wotwierajcz / doleci
z neret p z michezja wypada przez wrins-
tey gdy bedzie wotwarzow w wodzie abo w ro-
nie a bedzie dany tu piciu / doleci jostafow
p macie wsmierza p wiatri trawi.

C Gdy dykci wrim miet niemoga / wejm
plastr / forzenia p ziela olefinilowego silufy
prstoy cieplo na jzwot niyep peps / pomoze.

C Rej forzei na proch siar / a nasieniem
wioskiego forzu w piciu dany / zolget jagze
m p pepsila wiatri trawi p wrinsku wopcu
pobudza / p tej naprzeciwko wzdymaniu na
sistolec / from wginu / z winem pity forzei
wspomaga.

Morus galline.

Cive Ana gallus.

Niedospialek.

Capitulum.

144.

Dziele jest dwoe alie. ledno
wiesze a drugie jest mnic-
se / dobie na rany jest karno
dobrze ziele / puchliny front-
drownio abo zelazo z ciela
wyciga / gdy samo ziele be-
dnie silciejone a na mscie przilozione.

C Rej sol tego ziela leczy zebow / to-
m obdcaiam

obczaiem / iestli tego na lewey cielestki zeb
bols tedu wpuje tego soltu w prawy / nozdrza
a iestli w prawey cielestki bols zeb / tedu tego
ziela soltu w lewy / nozdrze wpuje / a jatuluw
si nozdrza potzymaj chwile onego soltu w
nosie to masz wyciecz po trzay rany.

C Rej sol tego ziela Niedospialeku z bialym
miodem smazony tego potrocie pusezay na
ocz choro pomaga p wielmo spozdza p wzros-
cayci w wpiasnia.

C Rej naprzeciwko opuchlinie / p na prze-
ciwio iadoboi z wlozenia psa abo weza / do-
brze ten sol z winem pte cieplo.

C Rej gdy somu icito puchnie w stolcu po-
majay tim soltem cieplo / wyzaj pomoce / p tej
icito wopie wopdza w cziowicela / gdy ten nie
dospialek bedzie silciejony / silciejone a bedzie to
licie przilozione na icito a ztwaszcza maly
Niedospialek.

C Rej sol tego ziela rany wplysa / i swy
przyrodzony wlosnosci got fadz rane a z
wlaszcza kore bywaiz ze slych trosi.

Mumia.

Mumia.

Capitulum.

145.

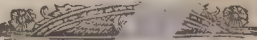
Dziadaiz starzy iczy mia-
la byc z tego ego zolawa przy-
dejszich abo przy trun-
nach wloskich chowaja cia-
la luby wmarlych / a taktby
tlo malo zeslawoe z cial
czlowieczkich / iore gdy chowaja do grobu / ma-
ja bolszanki / mierz / alor a to iest ten obp-
czay w ziemi Saracenskie / a thake ciela
barzo dlugo nie zgini / a tal powiadajz aby
to Mum a mala byc a zby tello sigb wice-
mu siar / a dawali dosic / to iest rzecz niepodo-
bna. Ale tej powiadajz zebz dejsiem z gor-
przechodzila na dol a miedzaici otolo zbier-
raia to bo z mialiciego forzenia wopypaly sie
iadowy smola soli iezce forzen rokie / p tym
diewno zanie a to jostawa a tal to potym
kopaice napduiz.

C Rej niegdz w okale kamieney / sutylo
nego dpmu zimnego a ob zimnosci kamien-
ney z gosciniac sie. Jato tej Alpatum przy-
meniu sie gosciniac stemu promieniosci / z
wirzchnich cial sluz / to iest gdzie ani zadna
grubosc ani twardosc niemoge przelazic.

C Ist gorzeja ma moc zatwierac wipryci
plynienu / tej zlamane losa spia dolecie glo-
wy z zimney prziciny odepnie / pacierzay
dolecie ptej zatwierzenie wsi naprawia / nie-
moc padaizcz oddala p glowy zawroczenie
dolecie wsiu p gardla oddala.

C Rej w tizannie pita dusinosc wpiersiach
odemuioz przepuczenie mofnow gdy is
pile abo wyciecz / z prochem plastr przpla-
daz wlewa / wozedlowski miedzi
lonie c kontu tatemnego / do-
slanawia trwie.

Nastusceit hortulannum.

Gartenfres.

Capitulum.

146.

Dzuchajest ciepla / i sucha
wzycam stop / wst wmo-
ci podobna / a
moe repadzan
miciem

¶ wla od nieczystosci flegmitych.

¶ **E**dy też wſciſzawſzy wodną rzerzuchę zpio-
truiſzſz i wioſſim koprem. a to ſpoſtem wna-
rzyſz. a omaſciſz i a ſoby kapuſte/ badziej poży-
wał to iadło koſiſcie tozdg wſmierza/ Albo też
wmarzuyſzy ty zioła w winie. naparząz ſobie
żywtot temi to zioły rozmaſzając. to tym cieple-
ſim winie dla tego to ſłotia wſpoſkoſien.

Tęż nasienie rzęczychy wodney żywot za
 ściera a tak biegunke zaślanawia krowa z gora
 cę przemyjny pochodzi a to gbi wwarzysz na
 sienie m dechowej wodzie albo dasz go tak
 wiele co złoży zaważy z suliem pigwowyim os
 eufrowawin dobre.

Tęż nasienie wodnych rzek i z nasie
nien opichowym / piodruszczanem w miesnej
polemce uwarzane / eda ona polewka ma moc
lamać łamien / y rzecy przyrodzona paniam
pobudza ku miłości / y też ymne dźwignie nędi.

Azbycnie iesi zimne y wil
fie w wtorym sto'niu / iesi
dwojakie / jedno ma biale
kwiatti a drugie zolte
pirmie iesi lepie.

Też gdy wwarzyysz rzerzuche wodna w sło
 ny wodzie / a oliwy też / piec tyjeł ciemu przy
 lawszy / tym ciepło naparząy żywot / gdiby w
 nim miał kłocie.

Cież gdi ię wwarzysz w winie i żańta / a
tym beżesz naparzać sobie dymiona y rzępie
cieśkie puszanie wodi i łore bywa z rżezanim
po trofje a często zaślanawia y wolnośe cze
ni w wpechodzeniu tey to wryny

Cez tego ziela rzucauchy wodney moze
 byc salata wyziniłana / przysparzaychysa liscia al-
 choim wloskosgo topnu / latuści / boras
 go liscia / a tego rzezynio wygnis salas
 ; oliwe / a boriem ta salata vynu bedzie
 ; wygalsia wespolec z faniemien / v paniam
 rzezy przerzedzay wywodzy / tez plod vmarz
 syz / zywotha wugania / a nawieszczy sama
 rzezuucha byma idcy ona / tez tany / v rcpas
 dliny wnetrzne gody / Scrapy powieda.

Penusar.

(Grzy) bieme atbo wodna lilja,
Seebloemen.

Capitulum. 149.

Azbycnie iesi zimne y wil
fie w wtorym sto'niu / iesi
dwojakie / jedno ma biale
kwiatti a drugie zolte
pirmie iesi lepie.

Smiahił białe grzy-
 bionowe i z godnie tu letarfił. Alifist grai
 bionionowe moie byt irop poytzi cym napze
 tiosy cieszim gorczakom i naprzeciwko za-
 paleniu irogrobnemu. Z o iszt iowio iowiati
 rogozbiżenia białego iwiatiow iiofiofuch
 po dnu gascia najfienie miezegoro ialfist
 zczagio kurty noie najfienia gofiofego-
 malonolowego banoioego ciutrolofiof iafje
 dugo z nich po gascia i tu wwarz w wodzie ia
 foby nie gietych iwaraci moie aicy trzeia
 ezeje wiozrala a potym przysze troche oczu
 a wiotry. Przeciożim i wiotne moie pzi
 pwarie tego troche a tego iropu napisze
 po ranu po trumfio ciefionaprawio cym tym
 to chorobam.

Cęj gbi tego boli głowa / żerzący przepię
ny / wzniy światłow grzybicznym / a włoż
je to proszka wody na noc / a poranu napij sie
oney wody ciepło ocuformar / a ony twia
teżgi włoż to nożrę / pomoże.
Cęj tej se / arfno wanie ciut.

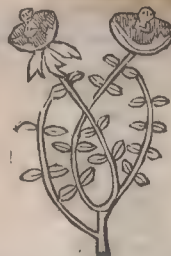
T Obleit kwiastow grzybieniowych o smiech
 rza boleśd głowy ktora z gongrey przyjezyny po-
 ledzi.

T Gdi kwiastki grzybiensotwe będą wwarzo-
 ne z kwiastkami lilanemi.

toż na łożądek/ abowiem boleść łożądkową
deymnie.

Dezember

Capitulum 150

Zlotoglow ma list podobny
 lutom / iedno iz minier
 przut ma na dwie dloni na
 wos / a drzenia wejdzie
 niema iako zyto / na wierz-
 chu ma swiatec wielki duo-
 iakiey barwy / to jest osto biawey po sejbodu
 zoloty albo saszynowy / forzei ma biawo o szgln
 iato chyan / nasienie c zarne podługowate.
 Zlotoglow krom na gotach / rolsie jest lepzy y
 swiatec ma wieniaiem

Q Wia moe wjejsbaigec/deleraigec/n' d'iafa
 narasbaigec/foyei lei lepsi lu letasfarnu
 Yhdorus pipi o n'om zieli zdogotorefo k'fote
 polatinie zowu Narciens / i'z iesth nazwano
 dia iebnego dytelieta f'ote b'ob przemien'io
 ne w f'iwiatei k'ie cudny - a'z to'z iest nazwa
 no Narciens/ Iest cieple y f'uche w ciopim
C k'eren j'oz wjejsbaigec/ wotaca / wospiu
 tie egynia na p'och s'ituzony / miedien p'ie
 sinu narciens/ iest do'br na spowielnie iest
 do'br pomazatec / p'isly suchie j'ewanie 'na
 ia za parabga - dolesz z'asfarszate eg'fotore op
 miera.

Cez forcen i miodem a i oylem im
ny i nasieniem potrzywanem sifim
im piewadzi warz i sladowat pom
tedziagim cynniekysiofi.
Cez drewno i ciala pzelato wpcigga fo
rcen i miodem i oliwa i pbenzyna mafa
fucrona i zmieszany wespoko i pziol na
fice kaffote. **A** 2 Diap

Narciscus.

Biologien.

Et hodie est tiepla i sucha w thrycim slopinu / i sucha dwoiako to jest tiepla law na ma na jobie list berpy i mocniejszy / Druga lebiobla jest domowa stora rosie w ogrodziech a mniejszy list ma na jobie i ma lagodniejszy sprazie chey w letaszkach wynnamp. Ma moc rozpadajaca i trawica / przytazajaca i tej czystosci.

Estie i twiatkami lebioblanemi a malo ranem przelozione troche a w worek chuscia no zawiazane a potom zagrzane na cegle rospaloney. Ebi ten moreget przylozys na glowie na cienie rymie zimna vlecia gdi tak dha go na glowie tieplo bedzie ten worek sejal i sa bo sie glowa mogla zapocic.

Ezj wino w stozymby byly warzone chey ziola przeczone przylozysz knim bialego kadydla a tym winem pbez sobie ofsa / abo mien i dylsi wlosa nicyzysci i trawie.

Ezj proch lebioblan i prochem inbiero wynn i troche soli spaloney / spolem zmiechaj przilo. na csonel iatemy w niewiatzi gdi win opychne / hner sie stlesnie pod tym prochem a namiescy gdi opuchlina bedzie i nas brania wilemsci.

E Naprzeciwko rymie pojmywa mna w stozymby byla warzona lebiobla a sgaoni su

Ezj wino w storem byla vna / cheni. ziona lebiobla i prochem galganowem i powierdzia zolacz i bolenie zoladene w inisich iest klore pochody i wiarow / rospoda a cia wi w osmierza.

Ezj lebiob.

Driganum.

lebiobla. Desf.

Capitulum 152.

in pot.

Ezj lebiobla i ogrodny rzyucha vna rzyuch w winie tym trzaje naparaj / tebi sie iie puchanie woli i store zony rzejaniem / od

Ezj to ma cheywoke na siore a dala nimoze ich mie / albo formu ielito wynd / ietedi wwarzys lebiobla i maioranem / siech na tym ielu tieplo. bedzie i tego woswiebo dyan / A gdi litym jiolam przyczmyz oltowy przetlusich w mozdierau / a tego przylozys na matice / tebi wardose icy roschody / sie pod

Ezj gdi wwarzys bulice i lebiobla / tym. sa w r obdie albo w winie a tym jobie macti ce p dymiona bedzie pami duska naparajala rzezy przyrodzongiey tu wysiu rzechenu po budzi / Serapio.

E Abowiem moc oboga ziela tal bulice ia to i lebiobla iest tiepla a tal oboie vryne pobu dya / A gdi sie sto napie wodi tej w stozymby warzalo dwie / tebi zwot cewiera i siore egi m / seles i ziwota wpmody / a gdi ocytu ro che stenu wpralech / tebi sledione mdy postia / nicyzysci i nicy wrganiaie / iadom sie przecimla / Serapio capitulo a lebiobte cho powioda.

biech pil zolta nimoze tezy a gdi krotar w r ruzh a bedzie te wode pil / chebi sumnosie glowie i w mezan trami / stora bywa i w i row store pochody i zoladla.

Oculus corni als nux vom.

wa. Wronie oka. Xronaugen.

Capitulum 154.

Wolowe oka. Xronaugen.

Capitulum 153.

Wolowe oka list maia jako forianber rodyjelone ale mietal zielone / bo sa biel seji zielonosci a ziele samo trzewiste / galgali ma na pol pichy dlugie a pobere tale twietcie zwierchu zolte a steroie iadoby ezy wolowe zolte iest w polzobdu iadoby w r rorgu / a olof tego co iest w polzobdu zole co sa te iest zgi maluczkie zolte / rosie na su epych mietlach. Ma moc zagrzewac w woto rom slopinu a wospiat w pierwym slopinu

Ezj ziele ma moc ziencaiecy i materiey gastez zolacz wrynie / wardose quow w eci fimo rozpuszca / bolazsi mietez / silatysy fwa lat i hasterancem a przeymie wospiwa i tego wospi plaste a przytazay na bolazsi.

Ezj gdi wwarzys samo listie a te wode bo

Zinych krai do nas zho przynosi / iest rzezy ologla przepierem hara nielubla bargo warda / a gdi ia chey obmiesci / tebi siada w win ty ocy a tal zmieinie w sto re wierzchni i siebie puch i samo potam tes

R 4 ducia.

dyt białe a miedzie tu trawia albo siliusz
nu na prochy iesth rzezy barzo gorzka gorzka
cofe y suchojie w sobie ma ma moc chwierać
wleci wnetrznych cysonow przey szhorz po
chodza wleci wilkofa i se albo dobre suchy y
to y rozniefczone wwarzga bolecie ktore cho
dzi po cieple y po zylach wsmierza moc zasla
no wionny wypadza nadowu siodzie niedopusz
cza a iesth pioni truciina nicopolita.

Opium.

Zamorsti mal.

Capitulum 155.

Opium iest niektore wyssze
nie albo wypryszenie zma
lowicz gdi sie z wierzchu y
wysuig a to sie z nich jacy
a od wiatru zaschniecie a
takie to co sie zaschnie wy
sto zbierac a w tupa zlepiac potom y tego tro
tislow nadziasac a tu porzecz chowac.

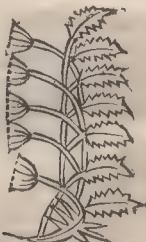
Opium zebaitum iesth ciarnego masu
malowicz z bialego masu opium dionis
Opium iest wionny przeywonec iesth gorz
kiego a dla wilkiego powietrza rozplywa sie.
Ma moc chlodzacy wierzeciu stopniu a suchy
cz w wionny.

Odruga ma moc chwierać. przeto sen
pryznotz albo przypowaca y panieci stajona
ale gdi go nazbych pazywa iedi wmarza bier

guntle cjerwona zaslanawia y wzrozenie
trzew gori dac go pie w badzany modretz
ktoby pmdlewal od spania wielkiego daway
mu gi to polerze migdalowey.

Oci pomażę gorzcofe oczu odepnie y czer
wonofe ich podya boleci glowne wsmierza
gdi gi pie albo nim pomażie zmieszany y
mirga y szafanem y bobrowem stocim a
to gdi to boleci bywa y gorzcy przeywne y
mleku niewiesiem y olepiem rojanem cof
pusz a czolo majac y stromi yz to sen przey
waca y oczu gorzcofe wgania ale lepiy gdi
lucnu przymiesz y bobrowych sztroiw bo
mu tego iadowitoje odepnie.

De mundi.

Strusowe piono. Sani Cristofelo krau
Capitulum 156.

Oziele lepie iest podobne ku
paproti y iedny stromy fos
mate niema ani preta ani
twiatu ani nasienia. ale zio
le gdi w winie wwarzys a
to wino bedziec pil iad zia
sa cysonowcego wgania a to dla cierpnoje

sa cysonowcego wgania a to dla cierpnoje
swioley stromy ma.
Ozi biegunie cjerwona zaslanawia gdy
ym iedny bruch bedziec ofladac y wraca
nie zbytnie szhorz bo bywa dla mbofci jolydla
zaslanawia.

De de

De de corde cerui.

Kofe y serca ieleniego.
Capitulum 157.

Kofe bywa nadowana w
sercu ieleniem przyp lewey
stromie serca. a kofe dia
la sie z grubej trwie a to
gdi sie gruba krom stwar
dnicie a z tego uzy bedzie
Jest mioso trumie a tierpnace a siog tierpa
nosci zachowawa wilkofa od elazenia y ip
rampu zimny. kofe y sarnie iaciec y in
sich lepnich zwierzet mioso iest trumiecy
sie z tierpnicy. Kofe y serca ieleniego iest
miego y suchego przywodzenia. Ma moc ser
ce posilac y wylifiego czlowieka y krom to co
towierce cyfice a dla drzenie y nibofe obe
muie skulczyz na proch dawac w wodce bo
zadowen.

OWemi fosci y serca ieleniego wierzch ku
latu muskatarowca szafanu burnikynu ga
izanu bywa aloe. do szafanu daway tu
dajem szafanow przeyw powietrzu upy
ktoryz bolgzi maig wzrodlowym y winem

po kumu przymieszawio w nie wodzie ielenie
go iezpla albo roztomkowey.

Dlus.

Gir albo girz.

Capitulum 158.

Oz iest ziele wysszym znato
me ktore iest chlodzacy od
wleciajace w roztomkowey
niu. Ma ogrodzich obphi
cie y pod lajem rolicie. w ru
stich ziemniach czio ludzie
giru pojywaig y ktorego pojmawia posilenie
male przeychodit abowiem sic z niego trwie
nieprzymazaj ani jadnego przekanania do
dauet dymofaga do roztomkowey niema a thal
a jolydla prosto do letit izie krom jadne po
ziti bez strawienia.

Oz iest na wzrozenie wwarz girz
magay w mleku a przeloz iedi boleci w smie
miego y suchego przywodzenia. Ma moc ser
ce posilac y wylifiego czlowieka y krom to co
towierce cyfice a dla drzenie y nibofe obe
muie skulczyz na proch dawac w wodce bo
zadowen.

Ozi biegunie cjerwona zaslanawia gdy
ym iedny bruch bedziec ofladac y wraca
nie zbytnie szhorz bo bywa dla mbofci jolydla
zaslanawia.

Ozi biegunie cjerwona zaslanawia gdy
ym iedny bruch bedziec ofladac y wraca
nie zbytnie szhorz bo bywa dla mbofci jolydla
zaslanawia.

to cypni gladſe.

Zatienje tej wlosnosci jest brzościem.

Ostrus Ostrutium. *Kietzi:*

Piretrum.

Capitulum. 160.

Capitulum 159.

 Scrutium iest ziele podob-
ne oleśnik cwi-iest ciepł y
suche.

2
luche.

T Korzeń tego ziela w wś
nie wmarzajny, nigrobs wś
spomaga potwierdzaie; y
żółta niemoe wtopdy; zteż iwaś doś sledio
ny rozgania; y kanięz; y nyrel; y nuiechierza
y wrpie wytworzy; yteż białym głowam przy
rodzong tch rzecz; na easzy pobudza.

Ehez soľ ostrucij wyčisniony á z bobemg
mgle y tej z winem zmiešany/ thrgd na čiele
vnúšťa qdi tym bedi eš pomazovať.

¶ Rej iol tego tacych zmiechany ię ztego wezi
nię iakoby plastr iatory gdi przyloży na wrze
dżenica każda sie pod tym zbierze y wysysnie
y boleści wsmierza.

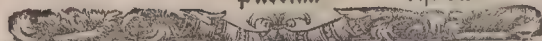
Eżi proch z tego ziela w nos wpuścisz ony
lichanie czem wolne przez które się głowa czy
ści lepień niżli od ciemierzywe.

E Też jaś teo jęłaż niwieścien milścien
zmieścien a cępo wnos wpuszczeni ludżiem
teorż iostg niemoc ierżig jest barzo dobry a
bowiem jostojc nosem za tym odchodżi.

Nę Piretrum ziele ciepłe
 y suche w trzećmy stopnu-
 Ancenna poroczda iżybo
 to lepsze Piretrum fityso
 ma więcej nicemal ofiżose
 a tżore w ięził faga. Korze-
 nia Piretrowego wytrawny w kłaskiżwach.
 Tżymn baczy ofiżre Piretrum / napiciż woz-
 gbiż ie cżlowież ziele nieczuie ofiżrofiż toż ale
 go ma dżuzo trzymać w wżetciż a żważ ie toż
 poezuje moc toż. Iżhor ięsiż toż padoż / zca /
 przyżagażca / trż iżwaga.

E Gdi wozniſz gargaryzm wywar: wyſp for
ryenie Piretrome w winie a tu oczęte przypoſy
wyſp inbieru ſig ſuchych: a them ſobie wyſſa
ploz gargaryzuic: a bowiem tho płoſanie
moſz: nieczyſtoſcia ſlegniſtych wypry: cia w po
dniebienie wyſſiſa.

Cez ihoz rękło wezmę gdi tchko sam for
rzen bednie to żwał a trzymał w wsciech y bos
teje zebow wspotala y paraliz tejszow oddala
Cez korzeni Drettu służony z żietem pa
ralizowanym wwarzymy piz ziola w w nie a w
olwie

Wolwie / a tym o labay mieſcie ſtore paraſiſiem
ieſi paraſione y na boleſi ſlawowe barzo po
m. i. g. a. Albo wezmij maſe naprzeciw tym
niemcom tym obyczajom. Wezmij torzenie
przeſtrowe a ſtłecz ie na proſi a waz ie w
wycie a w oliwie. ſoſu ziela paraſizowego y
rzejnie ſnim a taſ blago waz aj baſie ge
ſto iaſoby maſe przyciemio y wochi troſe
a ie maſiaj namazyuj ty ſtore mieſcio ieſi o
male baro dobro. *Matycariſea ſto ſiwaſeſi.*

Ezhe; gdi wuwarzysz forzenie Dretcraczi
na proch siliuszont; / sibiem ezterwoney lebiow
li; / winem a; / oliwq; / tym namagesz grzybiec
albo p wsiptu; / o; / abowiem pocenie obphi
cie wczyni.

¶ **E**z gdi vmarzys forzenie pietrorowe w
winie z oliwz. hym nacieray suche zys mde
albo zimnionie vznak pomoc. Ez furec ob
dala ktori bywa w goleniach albo w rakahy
tez oliwiera niewymownie zaslananie ktore bys
wa w nosie ptam daley su mozarowi.

Eżby boleńie jehow oddała gdi forzenie pi
retroiw wwarzys i winie a tim sobie wsta b
dziej pfołał a gdi sobie wsta to bedzie pfołał
wwarzysy pircitum w oczye. żeby porufo
ne vmocznia w dnyssach.

Agdi licho natrze ciało prochem piekła
nem z oliwa żmichawym przed żmnicą/odey
mie żmno store bowa w żmnicach.

Pconia.

Pyronia.

Pionifraut.

Capitulum 161.

Est Pitonia ciepla i sucha
w wtorzym stopniu tchorz
forzenia wielarstwiech wsi
rozmy / Wa byc obieramy
czarny skorpdziurek wsobie
niema. Juncie kopany ma
byc ten skorzej a przez czaly ros moze byc cho
mann.

Ma moe dšireng naprzeciwko swietego
Balantego nicmocy a to gdi i ten cziowiek
bedzie nosil to Balicenu pomiedza ciego byt
tam doswiadczyt na jednym dzieciacu / ktore
gdz miało koczka Wyonoi na swoi niadi mu

ta niemoc niepanowała, a gdy sforsował for-
tę, i był zbytej iść, tedy ta niemoc na dół, ciele przyp-
chodziła.

Cez naprzeciwko tejże niemocy proch pi-
wonicy dąpi tu pić. u ; w niem w lirowemby by-
la wiar; ona piwonja ; bylica - jest ojobliwa
womoc.

Eż prochy i forzenia pitwonię dany tu pi
tu i winem to fiorembp bęły wwarzone boba
rowe siole / a tego się day napie temu siohby
miał paraliżowa niemoe.

Cheż naprzeciw do zisłkie mu pnieżanin
wodi albo to iey nie niemożie mieć wino w k
toremby było warżono forżenie: pnieonicy da
ne fu picin/wyynala z tey choroby/małice pa
niam wyzejscia gdi forżenie wwarżysz z bpi
ta a ony wodz badziej małice naparżac ge
le małic iac w tey wodzie.

Też kio ma chęć, wose na stolec a niemoże
ich mieć, tedy wwarz forzenie służyć i z dwo-
wornia tym sobie naparzan zadnice.

Cez gdi wmarz p^otorzenie piwoniey ; b^olas
wasem/ piegi zging czarne winse staradosci
i lica gdi to woda bedzieš omywać.

Zeig

17. 2. gdi we m s pburzacz n i n i s i e n a p i w o
 m i o r e g o i e s t d o b r e o p e k a n y m l u d z i o m i y t u n
 k o z y w a e g o B a l a n t e m i o n o s e c i e r p i y
 a b o g d o w i a r y t y n a s i e n i e p i a n o s e c i e r p i y t o w a t
 k a m i e t e p a p r e p i n y t y i n i m t r o c h e r o z a n e g o
 m o d u a t e g o s e n a p i s l a n e t r e c y b a r z o p o
 m o c n a n a t y c h o r o b y w i e s t e n a m i e n i o m i o n e m
 Z a t e m a p o m i e d z a t y b o t y p i w o n i a t a f o r a
 o b o t o s p i n n u t r e c y m i a s t a t e m o c n a p r e p i c i y
 t n i p r e c z e g o n y m m i e m o c a m a l e t a f i g u r a
 w i n n y c h s t r o n a c h y w D o l s t y c h r o s i e m i e n a
 k a t r o c i e n y m o c n a

2. Rej gody ten cślowiel kćerby miał Jis
habe to jest a niemoc gdi cślowiel przez sen
w dny ięsty pal a biala głowa sprawowiz a nig
rzecz cieleżna a biala głowa tańsz sprawowiz
to a męszczyżna a ta napij sie tego wina kiel
ko razow w ktorym maś wwarzęz piana ciele
żiarn pianażęz zoldeż tej postia a boleści je
to w pianaż a też zolga niemoc oddala wrina
obficie wywołbyz rzecz przygodzeng białym
głowam i Aucienna teao łwiadeł.

Petrofilinum.

Wietruska.

Petersitzge.

Capitulum. 162

A cieposze z suchostią Piotr
ruszył w piotrim stopnin: a
tęsi dwielata. Jedna jest do
mowa a druga polna: na
sienie ich tu leżafstom sie
godzi: a tak gdi piza w rec
ptach o piotrusze: nasienie ma być rozumia
no domoney piotrusi: bowiem ma moc wry
ny popadaiac.

Salata ozymiona z piotrniski- z wloskie
go kopru z wodną rzeruchą z boragiem z ta-
kutą a tat z tych zioł ozjem a z oliwą sala-
te przyprawię o jolimp troche. Za salata jest
dobra / abowiem w gorgach memocach serce
wzila.

Głdzi piotrucha bywa warzona z miewem
albo z innymi postrawami- posila zolgdek p
wiatry trawi w żywocie.

¶ Też soł pioruśczany wiaśniony/ blaywa
su innemu troche z rożana wodła przyczynit
fy/ a to bedzieś miał na chore oczy lekarstwo

24 nazwane piotrzejane z napisaniem
 nioskiego popru: opiewajcie a gdy tych rze-
 czy bedzie pozywali w farmiach i farnien la-
 mie w wysochza z wyna precz albo weznitwo
 sy proch z tego napisu przylozyszy knim
 samiamienia a z tego wepny i zultrem trogi
 iq a pozywaj ien dla amienia.

Korzeń piotrusezany jest trudny fu stras-
wieniu- a tak polewka tylko w ktorayby to ko-
rzme bylo warzono ma być pożywana.

Łeż plotułka w karmiach jest dobra na
przeciwko zatkanu wątroby y ślezione/ a tho
gdzieleniego iezysu sniey przypczyński.

L. 2. 3. got tożęnie piotrużęanie znasienim
włoskiego topu-3 ielenim tożęhem to piotru-
nowey wodce/ a tego sie będzie napiał dla
tożęniem tożęniem tożęniem tożęniem tożęniem

Wzrost wsiwtych piotrusek iest popodzia-
la wrzyn-y rzezy prairodzony bialych glow
Iest dobra zotwbeny i inym wnetrznościam
Serapio powieda.

Polypodium.

Paprotka.

Steinwurz.

Capitulum 163.

Payrosta

cydragmy. Turbie pol seropulu. Diagrind
trzy ziarnka / masliu ieno ziarno. zmiechaj
te rzece z seropem oczistwym / a wezmy pilul
dziemiec / a na zaurz dla posilenia wezmi so
laciow diagaalane albo diaferos.

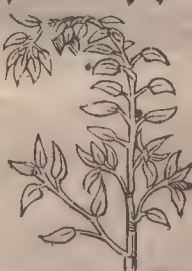
Tęż forzonci paprociejane z trochę hany-
zu wwarzone w siarczaniu przyczyniwszy cina-
monu muskatowego fwiatu/ jest barzo do-
bre na zdrowie su iedziennu.

Tęz naprzeciwko boleściam członkowym.
Gwarz forzeń paprotezany z nasieniem w
łoskiego kopru/ z paluchowym forzeń w
prosty wodzie/ a tego sie napijaj dla tych bo
leści. Znicenna o tym powieida.

Paritaria.

Nochdzeit. Nach und tag
 Capitulum 164.

Nadziem iest cieply y suchy
w trzecim stopniu / Zietone
iust wielkicy mocy ale suche
nietal / Ma moc rozpady
igcy / trawigcy / sciencigcy
cy / y wiatrow rozganiaigcy

T Wino w skutemby to jiele było w (eg.
warzone z piołunem - a ozultrowe wstę-
pi dla zajeźbionego żoładza y infyry wnetz
nosi które bowa z zimney a wiechryney przy-
czyny y też naprzeciwko rzałowi iest pomoc
osobliwa. osto wodi niemoze pusić

che oliwy a tego przysioj na i. wje na dyn. d
na dla tep choroby. Platanus radzi na to.
N Cez polej w winie wwarzony a ciepło na
papel przysiojny koliste oddala.
N Cez białym głowam miedobnym jest dos
brj dla piodu aby go ciepło pojmował.
C Erobaki w żywocie zabija gdi sojem iea
go ciepło razom żywot naimażę.
P Cez polej wsiużony a siłuczony na pro
du proch bolenie żebow odepnuc gdi bedzi
czni prochem naciera.
C Cez polej w winie wwarzony purguie me
lantolia y na przetino wojowemu iadowi
jest dobre letarstwo.
N Cez naprzeciwko mdości polej siłuczony
a z octem zmieszany a pod nosem trzymany
pośnienie daie.
C Cez na podagze przysiojone to siele siłuc
czone vimmera boleści nojne.
C Cez forzenj polejony siłuczony a zwinena
zmieszany kado z opuchline rozpada na mte.
sic opuchie przysiojony.

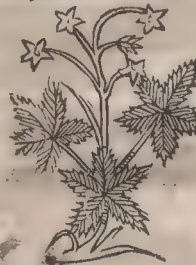
Porum.

Lut. Lauch.
Capitulum 167.

Cez dwoiaki ieden do
mowy a drugi polny. Iesi
ciepły w trzecim stopniu a
suchy w wtorem iesi
gorący abowiem iesi ciepły
py y suszy nisti domowy.
C Lut siłodzi zoladlowi dla tego iż czyni na
dymanie w nim y wiatry a dla swej ostrości
suche iżył sja.
C Cez głowe napelnia driny grubemi kłose
z siebie wypuszcza w głowe a tal y wyrol ja
C Cez ciepłe pojmowanie służy czu (miera.
ni strasliwe sio a przeto ludje w storchy so
tera panuje y w storchy melantolia obituie
maia sie ponędaga od służy y ci ludy forzi
maia mdo głowe. A kłody sie bez niego nie
mog obeni. Iedi tali po idzeniu ie" ma iese
latistie albo wosfotego mlecy salate albo res
wopawshi służy wwarz gi z latistia a pojmow
go dla wyzycienia pieri y płuzy y watoz
y nicywshi gruboch.
C Gdi służy z octem z sojem boba
nym a tego w nozre wlozysz krew zastana
C Cez gdi tego waz wje siłucz lut (wid.
a przysioj go na rane wyciągnie iab z rany.
C Cez służow z siłochy miodu przeliego
zmieszany rany goi.
C Cez służow zmieszany z sojem forzo
nia lutowego boleści krzyżow oddala gdi tym
namaję trąpi.
C Cez służow z kapuszi iedony brońi
od vicia/ a pobudza fu cielecy zady.
C Cez sama wonia służowa czyni to iż wose
y nichwiadlowie vciełag przet nia.
C Cez służow z pircetrum na bolacy zdy
przysiojny boleści oddala y robiati z niego w
C Zmieszati ciepłe pojmowanie tego C pobu
służy zolad obcia/ pragunie czyni krew
zapala/ a to gdi go kto wiele pojmwa.
C Nasionie służow z nasieniem czosnol
wym siate na proch a dane z wodla baba
na krew zastanawia tiora z pieri plynie.
C Cez służow z oliwy zmieszany jest do
w na złe rany kłose z trosi pochodzą.
C Lut polny lazi cialo abowiem ie drze y go
wyje a czyni bolenie w głowie y wyna pobu
dza y rzez y białoch głow przypodżog.
C Cez Emoroidi pobudza fu plynieniu gdi
d wwarzysz a potom na siłocz przysiojny na
noż.
C Cez liscie

Piec persi albo Pieciomil.
Capitulum 168.

Piec persi albo Pieciomil.
Capitulum 168.
C Cez liscie służow z jarnkami ioblowemi
gdi wwarzysz w wodzie a przysiojny na sio
lec/ czyni siłocz siedzi si somu chce a nie moze
ich mied.
C Cez naprzeciwko kolice iesi dobry służow
leptem migdalowym wwarzony a tym ma
zac jwor. Auicenna radzi.
C Cez służow z forzenia pieciomilowego iesi do
brj naprzeciwko chorobom w garbch/ płuzy
nym iez sie iadom przetw/ a nawiecy gdi
wwarzysz służow iez siłami ieno pmo
żymy troche pierzu wwinie waz a tego sie
napia/ abowiem iustiane vtega.
C Cez tym kłory siłoczego Balentego nie
moze maia/ gdi tego służow przez trzypiesi
dni pojmować bedzie oddala.
C Cez służow iela a nawiecy z liscia tego
pojmowany zolig niemoc oddala iez siłula
vlecia służow iela wpu/ czyni w rane Pan
C Cez gdi wwarzysz forzenj tego służow (deci
la w oacie iez dobre letarstwo na rany cho
dyce z miedzi na miedzi. Cez naprzetw
to zanolacy y naprzetw siłoczow y bolg
czam gorczym y naprzetw boleściam cy
forzowym iez naprzetw rospalnam al
to forziem kłose bywaia w wścieb.
C Cez wino w siłoczem bysowarżono tego
ziela liscia/ gdi sie tego wina sio bedzie napi
tal przez dyścieb ni ten fori siłocz. Balen
tego niemoc ma oddala.
C Cez z forzenia tego rany spia letitore
y Emoroidy zastanawia Auicenna mowi.
C Sol pieciomilowy w wścieb trzymany / m
wielkie niemocy vst oddala.
C Gdi służow z służow nosi to siele/ taki człowiek
bywa wspomozony wladich siłoch sprauach
y owym kłose co kłola bedzie zolad otrzym
wshio mialg/ przy sobie to siele abowiem cy
ni człowiek wymownego y przypinnego the
nierz wielki Wosfich miedzi w riazach y
kroch wiat o mocach ziol taemnie.
C Cez liscie pieciomilowe gdi bedz przez noc
nawiecy moce/ a tego wina gdi sie służow
tanu nopia iesi dobre naprzetw siłoczego
Balentego niemocy.
C Cez forzenj pieciomilowe na proch siate y
a tego prochu przysioj na wrzody gniace
goi wshułaigz.
C Liscie pieciomilowe wlozone w miod przy
michawshy oczu/ tego gdi sie służow bedzie napi
tal/ febre ararians oddala.
C Gdi siele pieciomilowe siłocz samo krom so
rzem z siatem iadem a z tego wzymsi iato
boplasir/ ten plasir gdi bedzie przysioj na
rany glosio gniace/ goi ie barzo.
C Pipinella

Pasternat.

£ su lestarowam / bociem pohe zbywni zaslana
wia y tatez biegnie.

£ Rej z ystawa topolew nistlyh listie z sio
bz wupusko. cynta male w apietach / kora
ist zimna - gorzko ci ochladajaca y zakietar
zga y fen cynniga - a te male zowg doborow
wie male Populcon - ist to nielamalyh potrze
bach wigniezna - a cynniga y ocet tego drzew
ma - a tat y naprzeciwko gorzom sebram ist
male dobra topolowa.

£ Rej gdy namajesh okronie y prusi o rze y
y nog zha majsig / wepni spanie tym lchorz
spoc niemoga.

£ Rej zha male zmiehana z rojanym olep
kiem a z fystowym / gdy temi namajesh wog
y robe zapalona - niemywacnie wogaja zapale
nie watroby.

£ Ozi tem namajesh popel - pot obficie po
budza. Kora male tat bywa cynniga.
Wejni papia topolewego iden fune / kicia
m lhorow - kicia pofezynowego / kicia bictow
mowego - pfnitowego - roschod nitowego - lab
suczanego / tolowowego / sajdego z nich y
pol wniczy / te wbylitie rzeczy przychadz a warz
z winem aj by wogito wywarzalo - a potym
wyzisi przez listno co namocniemy wiofey - a
enem co przeczysl przydad jabsa wicprzo
wego swiezege nie solonego ile potrzeba - a tat
zo zmiesza w wiofey na panewy na wozu /
potim zchemaj a wozu y na y potrzeby. Se
rapio powrda.

Pastinaca siluestris.

Pasternat. albo polna marchwa.
Wild maren.

Capitulum. 172.

£ Pasternat polny to ist pot
na marchwa albo socze g
niazdo / ktorogo moce ist za
grzeviaiga / y oemieraciga
wynu pobudza y rzezy przy
rodzong pamiam - a nawi
£ tzy ma moce nasienie z forzeniem lu tem rze
£ Gdy wycupis parzenie z kicia - cyam
marchwie polney wiofey z blyka wczazyn
by w winie albo w wiofey - chorowe bialym

glowami przywodzi.

£ Wwarz nasienie polney marchwie z na
sieniem potruszcjanym z nasieniem wiofey
go topu / tego sic napisaj / abowiem rzezat y
cisze puszczenie wozu oddala.

£ Rej wwarz polna marchwa z listem wy
pofego flazu / z forzeniem listowem z maso
wym maslem / te rzezy wbyli w miedziaru
silicy a wozu piasir / kieri ist barzo dobru na
picie.

£ Rej forzenie polney marchwie to karo
miazch pozynane / pobudza chciwosc fu rze
czam cielestym y rym podobza fu wykciu. a
wshatoy pasternat polny niedobry ist fu rze
niu sam - lepy ist domow / bociem ist siina
czynny - rzezi wiazry cynti y gamracisz siroz /
ale polny pasternat nieczyni takich wiazrowy
a wiocey wozu wywodzi / rzezy przyrodzong
bialym glowam.

£ Rej rozpodza guw gdy gi wwarz y cyer
wong lebidy / a na miejsce chore przyslopy.
Imoiaj nasienie pasternatowe ist wiofey
moco na ty to choroby nistly forzenie. Jha wio
fozi kora wieszba w nasieniu nistly to sam cy
marchwi / ale forzenie podle niego pasternat
fotey teg mnieysze na kado z tych niemocz.

£ Pandecta mowi i forzenie pasternatu
polnego na fzygi przynigzane - opachkine wy
podza fhye.

£ Rej tto ma przy sobie forzez tep to maw
chwie.

Zatecy palac.

Esi 17.

chwile / wojorni slobdyz niedopuszaja. Macez
powieda.

Pastinaca domestica.

Pasternat domowy.
Muren.

Capitulum. 173.

£ Pasternat domowy ist tazy
ty okolo wtorego slapiu - y
wistly troche mniey ist dwu
ial - domowy y polny / £ en
pasternat domowy wiocey
sic godzi fu potamam nist
li fu lestarowam - ma wlofiosie krew gruba
cynti y obfity a thal chciwosc cielesting pobu
dza. Pasternat polny ist tazy ist wiocey rzezi
lepy / ale kichy ist mnieyszy mocz.

£ Gdy nakraich forzenia pasternatowego
a nalladzies go w cynter - tego bedziesz pozp
was na noc abowiem chciwosc cielesting pobu
dza - itez krew gruba miosy y nasienie moco
cie / tez kawienie dobre cynti a natwecy tym
obcyaciem spawuige. Wejni forzenia pa
sternatowego wofanego wwarz dobre a po
tim wwarz yu ostry drobno a wozu i zwo
bi a potim nalladz tego forzenia to miodowe

fumowam / warz azchy miod wwarz - ale
mash cynto ruszat aby fu rymie miazynigzalo
a potim na ofiad przelz fhyre zowg
pince w apiece nazybiesz - potim rzezy / cina
mionu / imbiem / galgami / miflatowego fho
latu y orzechu muslatowego - itego pozynay
po ranu dla posilenia zolyda - y dla dobru
erwie pomnozenia / ptez dla pomnozenia mro
fiego nasienia.

£ Rej tymie obcyaciem bwa konfeti z mie
£ kolafu / abowiem pasternat domowy ist siina
niemyf nistly polny - wiocey pobudza fu ciele
fney zdyz dla wistlycy tierpofci fwozy kore
rzezy wofpomaiga te chciwosc cielesting. Pan
decta o tym powieda.

Palacium leporis.

Palac zatecy. Pastn palacy.
Capitulum. 174.

£ Ist ziele zatecy palac mle
cynti porobne - jedno iz list
ma fochy fhy / forzez podob
bny jelsu samiamienomoc
m / kwiata na jebie dha dwo
bny nasienie dze - gle - nie
£ toz zowg thio ziele domiem zaycowym - a
bnydy palacium zaycowym albo zatecy ziele
a to dla tego iz to ziele bremi zayga od melan
folyz fhy / przynigzanie melanfoli / rofere
to ziele na miefcach ciemnych przy na pafio
cyntych. £ 5 £ 5 £ 5

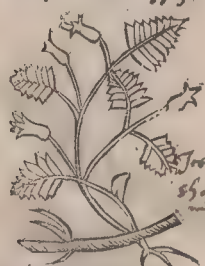
E Tęz samy ziele w winie wwarzone a pite/
quartane leczy- p wszelk a niemoc szezony odo-
bala mocne.

Paris porcinus : Artanita.

Дѣрзавѣ. Еден нѣхѣ.

Capitulum. 175.

Golda

5506a

Droast! test iście! list ma po-
dobin blizneciemno: idno-
ze iści! nicaio! bialsciam!
stropion! prest ciemnu!
czarnosi! stionion! na pol
cor pierzi w żwzi rokie! a
miał! na samni! wierzzi! wprz! a podobin
roczniem! forzeni tego iście! czarn! a wierzzi
biał! wż! ogło! sirozi! piaszi! rzepie podobni! a
nawiez! pod ciemni! dremi! wprz! a wprz!
Chalen! w hości! niez! simplicium! ysi
cz! panti! portum! roci! obrozi! ma! roini!

ig moe / naprzedy oteralego / roztawajacy /
pracygajacy / w rozspadajacy. Jest też drugi
rodzay tego ziela / który zową Eritrois / Eitelas
temon. Jest ma podobny bluszczowi czarnemu
i mniemy / pret ma miossio / szorany / szifory
gdy dorodzie drzewa nie jest / pierzy / iako bluszcz
triat / ma białe woniacy / napełnia ma / iako
w łagoba / łuski / i jest / gdy rości / szefi / nabi / wia
kole / szifowata / iako lep / niego / wchodzą / aru
fajez / to napełnia / w samo ziels nie jest / wpięty
nie / tu / iako / wia / iu / szefi / miedzacy / a nie
wprawnych / rości / to Plinius mowi / szefory
wyse / o pierzonym / ziels / i szefi / cieple / to trzeć
szofnu / forze / ma woniacy / tni / szefi / szofny
własze / wrocy / nabi / szefi. Wia to ziels
byle / szierano / na fornicacy / w sypu / na sz
soku / a na czworu / ma być / forze / szefiany / a
na naci / wjeany.

T Bypet tego ziela i korzenia ten iest Pan
decia. Ktoby miał Emoroditi gduchwie to iest
zły w stolezu napiegnieśla obciwie melantor
liczney. Iest pzechem tego zielenia popisy. o
marzajia nie żyły i frow żył ciarnia roznoby i
wielkim wlyemney ciela. Zafek w soltem tego
ziela gdu namages. omierzajia sie ty iest.

T Szeg na Zenałimon. to iest na wydmu
nie. sol tego forzenia i olmg zmielany a
tynce przypłajony roznemey ziołoty w tym ba
wielne przylej na iestio. bedzie siolec from wy
dmarnia.

Ex Scorpion pisze. Wezmi soku forze
 nia tego ze trzy listki albo ze czterech cyfru czo
 głow zarważy zmięchaj społem a przywarz i
 by tego trzecia cysie wprzagała a kłobob miał
 solta niemode dapi mu ciego wypić wleczy ps
 wie te niemioe.

¶ **E**żęż pomieścił walenowęż zbył sół thego
 ziała korzenia z siza miodowuż wmażonę w
 ryncę fajdego rolnu wiażęż / iest leśarskisz
 wo doświadeżone na żółtu niemoc gdi dobieje
 ze tryż ragożano tak wiele co dobręż typhęż sres
 brną miosęż wiażęż

Cez Wszech pisał de Artanita/ to jest o
ihym iuili fihore zowiemy obraski roznysie
masz iedni fihora powieda byc wyteczna na
wiele nicmow/ z tego ziela.

Tęż sol forzenia tego ziela z miodem zmie-
szany a winożrę wpuszczony czyni kichanie
a z tablic ałowa cypel.

Ezforzen starty albo stuzgony a na pa

Cez pisa b forzeniu artemite tpech iho obe
raskow i gubny niewiaſta brzemienina poſta
ſa chwila nad nimi iſtedi hnet dykciagiſo po
ryuci. *Cez dabrigo biſ m...*

Pes corvinitus.

Sturzeß. Haben fug.
Capitulum. 176.

Zaciorides piše o tim žietu
ktore jowie po grecku Eri
nopodium i jest žiete wyro
siku geslego na dnie wiede
nad ziemi roicie na ziemi
kamieniscy / hst ma przypo
dobiti bylic jowemu - swiahet hant howerim
fwiatu.

Galenus septimo simplicium pharmacorum
pise iſe to ziele ieſt cieple richlo w trzeciim ſto-
pinu taſie tej wyryſuſaſce.

Diascorides to jiele samo w trodzie albo
re warzone a danie fu pteu/chroni la
di sic po cieło ale ai trawi.

Edem slyczonym albo zalic^o wy
soli. a miedza upadnionym iest dobre/ a d
nie c^o miedze vinyu rlyewa.

Wtedy i wese rzezy paniam podziwitez dyleta
isa nie dopuszczaj donosić gdi bedzie su picu da
ne wwarz, of. i te w imie.

Antenna też pise o nim w wtórch rze-
gach Capitulo de pede corinno iżby to miało
moc solke leczyc w biegunke stanowiąc ma w
słoności w sobie forzenia paluchowego.
Paweł lekarz powieda iżby vsmierzało to źie-
le białełsi człotkowe pofilaige ie w wypadzanie
nieczystości z nich.

Pes columbinus.

Golebia noga. Tauben speß.
Capitulum. 177.

Głebka noga / te? śleła iest
 irop rodziay / Jedno iest kio
 te łacinnicy w grętowne po
 nuz Anomum / Dragic
 iest kłore ma list maly a ot
 rygly serolo nasłenay / po
 re? cienci a niedzihi? te rumanof?i pobodny
 rzeżlowany / przy fteciach iest woraśla dwoe-
 ciośi? i jedney śrony iden list a? drugiej fte-
 ny drugi list / nasłenie po trzecz po czterech
 jianłach na jednym mieściej roście wposz?e
 et a słowc iasło iasła.

Erzyti rzybak tego to ziela gośbicęz mozi krowe jorog Anagirdo o fitorim Galenus ro hop sish negach synplicium farmacomur pise te mi flow. Anagirus iest sish smrodnie-smaku kwafnego-awpale iest cieple / list poli iesth- gielony tedi dla wilgemości nietal? barzo brwa- sish? ale suchy ma moc wcinagierz wzdychne wylubalca.

Maschke

Nasienie tego wracanie czyni aż do łez
lichi będzie w wodzie wvarzone tedi siegmo z
zola dła wppadła.
Eż gdyby tchora pani miała zabużenie
matrice otadzenie nasieniem tego ziela będzie
proina zlego.
Eż w łopoko tchora po porobieniu w pa
niach zosła kadenie tym nasieniem wppa
Eż kłuskiego walenego niemoe cza
vinierya w upadłego ciłowika z ziemie podob
ności kurzenie przeczczione.

Pistacea fistica.

Capitulum. 178.

Słowo Pistacea jest greckie
fistica łacinskie tchora
mi słowo to ziela zowz nie
rośnie w napech trawach a
w Damasku y w Grecji
jedno i jest ziela azylasja
owoc tego wycieczny tchora doktorowie cze
sto vjzwaia w niektórych niemocach.
Eż naprzód według powieści Dia kordia
i jest owoc tego ziela bardzo dobry na przyczyn
ko mienocznym pliczym y wirobnym z wbo
stych pierś.
Eż w piśmie o tym owocu powiada iż jest
subulnego przirodzenia i smaku przigorzynego
czego zozie wadzący w wpuścający wiecej niż
li wroczę lasowu.

Eż jest też y Galenus świadej powie
dzą iżby tego ziela była obfiość w Al
kandrey w ziemi Egiptowskiej mały tuciość
dale awpafaj wgrobie jest barzo przelme
z tym obyciem i z nieczyfiości z nieczyfiości
a potom i z posila dla smaku przirodzonego
y forzennego. Niektórzy piśm o piściach je
by miały zolodfomi siodbie w tym jest wady
pienie między lekarzami awpafaj ię przaprawi
ig z cunfrem.

Platanus.

Javor.

Ahoron.

Capitulum 179.

Javor jest trzewo listu sie
prokiego tchori list podobny
roze cłowoczej mialu tro
cho gorzkiego a tucymie
go ofora na samim drze
wie jest miśfisa
mianoci posła samu drzewo
barzo ma sjeżdżem między

między bladością to jest z blada rumian z
winie to drzewo diobnym a bladim światem
na mieściu tego kio ciał wychodzi nasienie z
ziarni które tańsz są z blada rumiane czo
pawo a tym ziarni w Hispanii słuha sarku
ig które zowz palma Enfilu to jest bion E
sufiora Galenus w siobnych piśmach słuha
płici. farin. capit. de palatano piśe y Javor
jest miernie zimne a wilkiego przirodzenia
Eż jest też y Diafordes wypuise wiofiości
tego drzewa tu jest napisano dla tego iż go le
faje wiofiości w niektórych niemocach.

E Galenus piśe na mieściu wiofiości na
mienionym listu tego drzewa pości jest uelono
ziarni ygi w donicy prziofioje na bolące
tóra na folcie bywa napychmaśi boleć ob
Eż gdy zofori tego drzewa wiofiości cze
niśi prochi a w wiofiości w oście tedi wiofio
nie wst tym ociem cześci boleć zebony ob
Eż owoc tego drzewa siliużony dala
na mialu prochi z wiofiożym siliużem z
miechany jest dobre lekarstwo przikadać na
mieście ogniem albo woda sparzone.

Eż jest popioł z ofore iaworowych wpuśca
wiofiości w ranach y w siulach barzo mocz
nie a potom goi.
Eż wrocz z listu a z owocu tego drzewa
jest siodbno pliczam wpuścają zbytnie wio
gosi przirodzone a tał glos piśm ojem też
barzo wady.

Eż ofore z owocem spaliny a wiofiości po
roch. który zmiechany z siliużem wiofiożym
a wiofiości mase a te mase przikadać na zle ra
no gnoście cześci wpuśca y goi barzo dobrze

Eż ofori tego drzewa siliuż one na prochi
a wiofiości przimarzone nad wiofiości plicz tał we
żony tedi z miedziawoforym got edzie mieści z
kumione magane wiofiości sic dać tedi wina na
Pellicinus.

Wilkzy groch.

Ahoron.

Capitulum 180.

Wilkzy groch jest ziela sfore
między pšenicą rości i m
dziej mienionem: wiofiości al
bo galaszi ma gęste a sub
telne tańsz jest i siliużi ma
cienie a barzo mate na kio

tem zieli mieściu wyrafiąg w tchorach są
ziarnia po trzech w sadygm mieściu siliuż
fu gorzkiego a trochę jostane.

Eż jest sfore siliużi Alexander
zby plicz pocierz mialo mocz tracie y białym
głowam ich rzec przirodzone mocznie poru

Eż jest też y Galenus w piśmach (bat
simpli. far. piśe powiada iż nasienie tego
ziela jest rumiane a barzo gorzkie przegza go
zofiofna zma te wiofiości i z ieliu wppadła w
sielkie nieczyfiości a tał na kofie jest dobre k
fiej też y galaszi tego ziela wiofiości.

Paucedanum.

Wiofiożi.

Laufen tisse.

Capitulum 181.

Wiofiożi topi jest ziela ma
lacie list podobny tchora
m zieli tchora y samego
forzenia wpuśca tałoby
mianie wiofiości cienie fore
zoni pret albo galaszi po
dobnie wiofiościu toprowi świat siliużi tchora
z wiofiożi ciany a wiofiożi biału wiofiożi
przetkany mialu y pelm wiofiożi rości
przy gorach gdzie siliużi mało do hedy.
Dzay forzeniu tego ziela rości niektóra rzec
podobna sadybui: Pochi siliużi jest w forzeniu te
go ziela pot mocz ma ale gdy siliużi wiofiożi
eddy forzeniu ma barzo mocz mocz jest awfio
fiofio

gi i ludje ktorzy wpieli saig sol z tego wze-
ma - przyczynia o wielkie bole nie glomy p o
zaczemnie wyrozu.

Calenus w o smyech niezach symphy. kar.
capitulo de pau. edano po wieca. i forzen te
go ziela jest fiore. wjwramy a jest wpieni-
ny z niego jest wieciej mocy zagrywaia nocy
opoddaia nocy - scienciaia nocy - w kamaia nocy.
Capitulo pise. sol z tego forzenia wpieni-
uony a potim z rojanom olesiem a z ocyem
mieszanym pamiac igmiz do fozia zafic po-
apowacia w halonemu rozym dane - gdy glo-
we oolowioz fozio rajore namajesi niez na
przeiwio o. Calenus niemocy jest niecyo
spolnie kofozio.

Tej sol tego forzenia z oiszy zmieszan-
troche oczu winnego do nocy przyczyn wpi-
niesz ielastwo na przeiwio boleciam glomy
zym na przeiwio paralizowem na przei-
wio wchmieniu polurzeniu cizonow / gdy
em bedziesz majat.

Tej ladzenie z dolu bialej glowie z tego
forzenia wozpionie z nieplodny plodny cy-
m / z glowie zbytnie spieraco zymy cyumun
z furzenie ono wielki gad z domu wyzamy.

Tej sol przyczyni z rojanom olesiem
amajany boleci wpieni wpieni z adiezo cie-
plo w wcho wpi. zifny zebone bo zef oddala.

Tej kazel z bichawie lecy ad tego solu
wiazie fozio wpieni - troche apowin wpieni
miesz / dazie onemu cizonow wpieni / stol
ae bedzie mial lecie z wpienem zofad p ffo
glomy z pieriam wolnie oddychanie cizonicy.

Tej forzen wpieni fozu iolmiaz tej
ma moc na przeiwio thym wpieni niem-
ciam przyczyn onim awpafay iolmiaz gdi ba-
dye wpieni a na proch flari - zef fofa z ra-
ny wpieni / blizne / w ranie fozia sie niofo
gon / cymu a tat proch tego forzenia wpieni
nie od barwierow w miala bowa kladziony
dla tego i ma moc cypic rane z kalem na-
raficac.

Tej Calenus radzi forzen w winie wa-
zyc a ocufrouawio albo ofodowyj daf tru-
nek cieplo wpieni / potweda i niez pfofci z pier-
si / plucz przy stole wpieni / niez lama para-
one / forzenia w wila brania - cym wpieni ciz
flicgo oddychania w pierfach.

Tej sam forzen albo proch te / zefy om-
cyma ioprochiale w boleci ich wpieni z bar-
zo racho - moze byc cysa rol z pierci dnie lecie
w cizalej mocy zachowany a wpieni im fofy
fiaz tom lechy.

Tej jano ziela wpieni fozu w wodzie w
wzawiony a na dymiona bialej glomy - przfo-
zono fozia cizpi zafianowienie przfozony
zyczey - potwida mocnie ich zyczey przfozony

Perficus.

Broszonia. Perficus.
Capitulum 182.

Broszonia jest drzewo fozie
jest po latwie zyczne perfu-
cio dla tego i w Perficus
nem tym umienem zyczey
ny iacine cizonow iolmiaz
w rospodaf. Dwocz

tego cizwa w Perficus jest medobro a pranie
iadowy fozu iedzeniu - ale w nafsz ftrainach
jest barzo przynemny a niez niefodby fcho go
mierenie poizura. Dinius mowio w fze

smalych niezach potwedaie i z teg w Egipcie
rozie drzewo Broszoniowe na fialst grufki-
w ty ftrainy nafze niebarzo dawno jest wnie-
sione drzewo Broszoniowe. Z jamego drze-
wa w galeji tego w lifcia fmal jest gowinofie

raizcy - owoc zymie iedzone fiodzy iolmiaz
w r nieftrawne i w nim cym dla przfozdy
nocy zimnowi fiodzy z wifgoiowiz zmia-
nocy ofofy

Tej Nieque pise o nich iie pragnienie
oddalaig w iolmiaz pofilaig awpaficja bzo-
finie male wonia nieprizimny z wpi oddala-
iary onfem lubienia cizonig.

Tej Auenenna pise o Broszoniach i ffo
wifgoinego przfozienia a przeto tej iacine
prachniz w iolmiaz mofm / fozie tej bzo-
nig pifnienia wifofci zefch do iolmiaz z in-
fizej c / fofow dla fwoj cizpnofti fozia i ffo
lac dla pofpofu z odwizem zywota.

Tej daz tej chet fu iedzeniu / ale Broszonia
niemaig byc iedzone po inftych potrawach - a
bowiem cizonig nieftrawnoft onego wpieni
potarimu pierwep iedzonego ale maig byc ied-
zone przed inftimi farmiami - dla tego i ffo
richlo trawig w iolmiaz w richlo potim z a-
ladka wpieni / z foziemu tej z infty potarim
pofpue. Zawofe fcieje ffo lepye nifli fufione
oc / fofowit w fufione daig tucznofci c / fofowit
w / niemalo.

Tej Auenenna radzi dawac Broszonia
ludziem tym fchorzy miewaig niemocy z me-
lanfolye fpanow / iafu tym czo miewaig fuz
archany czo miewaig mclantofia i od rozu-
mu odchody / iedi fchafim fza Broszonia dobre
fu iedzeniu dla odwizienia ciela z fwoje fpa-
fiony.

Tej Broszonia jest drzewo fozie
jest po latwie zyczne perfu-
cio dla tego i w Perficus
nem tym umienem zyczey
ny iacine cizonow iolmiaz
w rospodaf. Dwocz

tego cizwa w Perficus jest medobro a pranie
iadowy fozu iedzeniu - ale w nafsz ftrainach
jest barzo przynemny a niez niefodby fcho go
mierenie poizura. Dinius mowio w fze

smalych niezach potwedaie i z teg w Egipcie
rozie drzewo Broszoniowe na fialst grufki-
w ty ftrainy nafze niebarzo dawno jest wnie-
sione drzewo Broszoniowe. Z jamego drze-
wa w galeji tego w lifcia fmal jest gowinofie

raizcy - owoc zymie iedzone fiodzy iolmiaz
w r nieftrawne i w nim cym dla przfozdy
nocy zimnowi fiodzy z wifgoiowiz zmia-
nocy ofofy

Tej Nieque pise o nich iie pragnienie
oddalaig w iolmiaz pofilaig awpaficja bzo-
finie male wonia nieprizimny z wpi oddala-
iary onfem lubienia cizonig.

Tej Auenenna pise o Broszoniach i ffo
wifgoinego przfozienia a przeto tej iacine
prachniz w iolmiaz mofm / fozie tej bzo-
nig pifnienia wifofci zefch do iolmiaz z in-
fizej c / fofow dla fwoj cizpnofti fozia i ffo
lac dla pofpofu z odwizem zywota.

Tej daz tej chet fu iedzeniu / ale Broszonia
niemaig byc iedzone po inftych potrawach - a
bowiem cizonig nieftrawnoft onego wpieni
potarimu pierwep iedzonego ale maig byc ied-
zone przed inftimi farmiami - dla tego i ffo
richlo trawig w iolmiaz w richlo potim z a-
ladka wpieni / z foziemu tej z infty potarim
pofpue. Zawofe fcieje ffo lepye nifli fufione
oc / fofowit w fufione daig tucznofci c / fofowit
w / niemalo.

Tej Auenenna radzi dawac Broszonia
ludziem tym fchorzy miewaig niemocy z me-
lanfolye fpanow / iafu tym czo miewaig fuz
archany czo miewaig mclantofia i od rozu-
mu odchody / iedi fchafim fza Broszonia dobre
fu iedzeniu dla odwizienia ciela z fwoje fpa-
fiony.

Perfoliata.

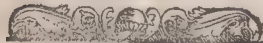
Peptowe ziele. Nabel kraut.
Capitulum 183.

Pisium to ma list podobny glat wiekowemu listu. Ktore listy o becunne rogi przy ktorch roscie na tamicunych y na plasciecznych miestach roscie tego ziela danytu picu w winie tem kliborzo sa rozpuszt. ojobna pomoc dawna.

Ez gdyby ktore glowie albo dytacie mia to rane na pepsu - to zielenie siluzone z listkiem przylodzone na popel - rany barzo mocniue goi a zwlaszeja abt ktoremu dytaciem popel roscie i iowota - tedy tedno przylodadp tego ziela silu cionego na samy popel - wpedyby wngidryz a niebedyic z niego wyrosta.

Pisium.

Capitulum 184.

Est Pisium zielenie listu kofu m usgo y samo roscio zielenie kofmate gaskeli prawie z sam ego pobjoda pretha worastata - samo zielenie roscu na poltorcy piady / na mgnie wierzchu tego ziela glowiec roscu o ule po dnu y po czterech w ktorch roscu na ciarne a zimardie jako mal wielkie. Zo i roscu.

z niego przystrojenia / barzo malo wyrosta / egiore nasienie w wodzie zanarza takie jest lepse. Dieforsp jomz to zielenie Dunicaria herba to jest plehne zielenie nasienie tego jesti pchalam podobne. Nasienie tego ziela ma wolnosci odmaszajacego ywota - tak i stoler pobudza - awpafoz Joannes Meue capitu. de pfito pise yz jest troiathe farby - tedno biale drugie ciarne / trzecie brunatne / lepse jest miedzy nimi ktore jest pelne a miazgse a to wo de sie pozysza. Jest to zielenie dwolacne mocny rognep bowiem dz. en tego ziela jesti zagrzewa igro w ciwarim stopniu a tak i moi prze nitancz zarumemaiogep - niez bebele cignig cep - a na teniez jesti rzecj iadewita - i kora zw ierachnia jesti zbynie ogabtaigza.

Eterapio i powieci Diefcondio pise i fano zielenie adbede siluzone a z rojanym o legkiem a z ocietem wozomno plastr i fci ma moc wimerzat bol y zapalenie klijego wrzo du y ci fontcu boleia oddala - i bolenie glowy edemnie gdi bedyic na ciemie y na czelo prz fcejn - troche rojaney wodn ktemu przylatoy

Ez to zielenie siluzone a z ocietem zimkha ne rozpusltym rzeciem jesti plastr wptecy n. Rzj bronie rosc pefka gdi bedyic przylodzen na miestcu.

Ez woda wsfhorcepy marzono pfitum ocuzkrowana - chlodzy ciowietla y pragnienie oddala zbynie w goracych febrach y siolce te to cym.

Emeue znanienitp letarz ten takiez pise o tym zieli - i ma moc wsmierzaigza / rzecia me y barcie woneirne ktore bywa w listach / gladyd y obwilzajge zbrapanie tch / wydumia nie krom siolca / gowz to niemco ienafimn) oddala przystroigze iet to siolce.

Eot wozpiony z niego rez otwiera ywot tedno y barzo ogabta - lthore ogabienie mofe byc cieplemi rzecjami naprawiono - ias to cynamonem - tatarofim zieleni abo forzen nmi winem.

Ez nasienie tego ziela smajone abo wfu fone zatwierdza ywot - ale iaf siurwe cymu przystroigzenie ktorego nasienie - dno woziecie jesti gwo grof nasienie troche przetlufy

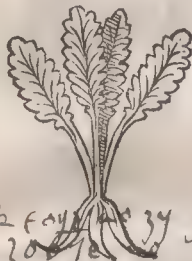
wopie - abowiem cym przystroigzenie / toleto wyppadza a iaf jesti dobt lefarszimo w goracych febrach w rerejanach y wozimych ognio wph niemoczach - dla tego iet chlodzy / pragnienia bromi - y wolnosci odbiciania w pier siach cym.

Palma Cristi.

Dlofi Crystowa.

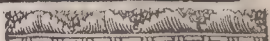
Capitulum 185.

Aylach y w lesiech to zielenie roscie listu ma przy ziemi a na nich i g miefieja y czerniaf - forzenie ma fero roscie iaf dlofi z palcy - pret na tedne piady od ziemi - a zwierzchu ofolo pleta ma hwiati bialep bris natnoski - iet przystroigzenia powierznego w purwim stopniu - ma moc wofsig iadowni tofe - ciowietla wymiatat - gdiy ie fto v fctie niofi thruclit am badich cjar nietrzeba fte bat.

E Aulicenna pise iet jesti gorace y fuche w wotrim stopniu - moc ma ocierajge / czpfiga eja ciata / czlonkom pomaga wch przetajach rez od zlego rognu fu rognowi przystroigze.

Piperata.

Pieprzepta. albo Wiosla rzeczucha. Pstet traut.

Capitulum 186.

Ebrodne zielenie jest listu hero tego y dlugiego iafu ciemwo na mietla ale wiazp - pobie iafey zielonofci - iafu kafa igrogo barzo y palcy / hal fte rez z niego dyalaig / gora cole w nim pantie aze fu ciwartemu stopniu Ma moc rzecy zimne rozpuszczat w oleiu go di i wiazp a tym ciato troche potrzep - pot wyduda - febre zimng obpadya - dne rzetw w starzech ludzy odemnuie - rez nadybanie cymu moez zafianowitoy przystroigze.

Passule.

Grecskie wino. Wimper.

Capitulum 187.

Est cieplego przystroigzenia w pierofim stopniu - pot wietrznosc w n m panuie. Rzj ma moc iafu y roznitki gdi gi wptitich y arent a thcy wotnosci bedyic poipe waf za lefarszimo / pierfi miefiej / wafrobo y w 3 ledy m

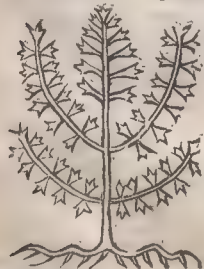

Iedziwi cypsi / kamieŃi z czołwieka wppadza /
cheć cypni sū iedzeniūi gdi ie wtargzi z babkq ā
pije te wode / frwja plwanie zaŃanawia.

Pes milui.

Kania nega.
Capitulum

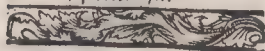
Gaier fuh.
 188

Staćigie nie to siele przy le
siech a przy moichy miest
czach rosie. Lichy ma iako
byłel starbomane a w pos
roju ciernione przy u

blasy a długi iakoby forteje ogony. 'Ma moc
goić zimnice czwartego dnia - warzy to i iele
nim iezymem a to pić zimnice leczy - dno ps
mierza wbyłfirogo ciała.

Piemorfa.

Čiantovo žebro.

Capitulum 189.

Pisze fleszek yma niekroepki
szlach to ziele rosie / forsz
ma w solo pobielasy / a w po
szredka lasobu ofasli / listno
ma bluzie herofie / a gładwie
po ziemie i szadzie / prot ym
Pubeka na losie / w jesi / a na wierzchu ma
głowieczka modra / Jesi przzirodzenia cieplego
w trzecim stopniu / su chęgo w wtorem / Ma ma
mo: otwieraięga / przemilaięga / wygrzaięga
eta / no pobudaięga.

Proch i forzenia tego ziela zprochm bie
drzeżelowym zmieſza i tedi ciało ſtore bywa
ſaſoby wodi pełno (co ſie to iſtama bla jimo
wych wilkoſci) roſpuszcza a czyni ſagmiejſze
lu wygnaniu tych wilkoſci forki przychoſne
to cieło otwier a poſtim wilkoſci ſey wodnoſci
cielnoſci wygania.

Tęż moc wygania / duszność / saskiem w
piersiach odryma / A to tak czynią. Waz na
przod w winie forzeni piotrufigany / a potem
w tymi saskimi woinie pożywan tych prochoro
po rani

Adest.

po rannu y wieczor. dne trzynę vsmierza.

D Gdibymor na owce albo na iny dobyshel
padł-damać do bydłu jese posalaję-ale wwa
życ / a gdy tego sołwienę do wodi a tho dasz
pię-whinfi cęarn od bydła gina precj.

Eżbyby miał niemoc padać zę/albo
komu by sie dopiero przypadał siłcz forzeń te
go ziele z forzeniem piwomomym - a dawał
niemoczniemu w halwionerwedce/albo tchal
ten forzeń furzowo gysse/ moce nie oddał ihs
niemoc/ a maż go poywiał ze trzy niedzieli.

Pilosella.

Kosmaczel. Wundkraut.

Capitulum. 193.

[illegible]

T Waz kszmaciel zbiezyszem ci chieba
 dygiel miał mniegoz tedi z tuz psepulim
 wozel dobiez z ielem go c zong wozel
 iezel z ielem go c zong waziswiz z ielem
 krote zong fazez z zywofolim mierzem
 waz z to c ielem stanim puzie wazimim al
 bo tye z pofym dzio po pie namym fuzio
 nym z wiofio wabim obtem fuchem za
 nami albo wipim kierzgo talowem waz
 zo bpli obiziem dzio z ielafioz pofy
 nie iest wipim talowem iezel zand onym
 ob ieziofio paze c ob dwigania cieffioz paze
 wazim.

Eż voba tego fesi maczku zmichana z miodem / z młgą mleczego grochu / rany czysci y miejsce w nich narasta / swierzb spadza / boleści y otol / rany wyciaa.

Wielekroć w miasto tego kościoła biegał
żenie niedospiałowe ale w tym błędzie wstąpił
moje słynące kościoła polny.

Tę zieli gruszczyca o storcimen powiedział
 że go tam potrzebą wzięto tesa sftwo inacien
 i go po polsku mianować nieumiał. teso to
 zieli w leszczach roście. list ma podobny polney
 gruszc-latorosli ma długą barzo po ziemi sie
 pnie/a około latorosli frigate białamy/gdi fe
 frigate opamięci na nim jagody zielone zo
 stają.

Perficaria.

Kdest. Flechtrane.

Capitulum 191.

504

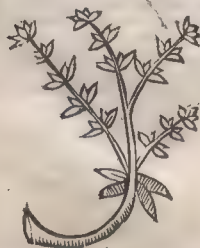
Index

Adest ma listy podobne brzo
sklanianu n i tep podobny
est w moc, Jest też i drugi
list ma na listech mistica
czarne ma też mce czerwie
to ciele zabijało i list br
gościłano. Ktoreby bydle miało chrobać i
obdrasena to ranie, tedy chci stęz i wpięty
wsp woda; niego jielong i woda wpiwmy
a chęci abo tego mocniej dytalo - wtoż ci
piernie do gorzelezu / a potem do rany wpuś
ciw,

Dziś gdy ci się słucię, będziesz brzydko odla-
dał / glistę wmarza w żywocie. Ten rdeń ro-
szie przy mofnędz mieściegach / stori niema na
licie czarności / nieś łgania barzo ostrego / aś
ci niestory jowga pierz wodny / ale ci podob-
niep gwać rzęchła wodna / słowie fenecion.

Pulicaria.

Pfeisnif. Floch kraut.
Capitulum 192.

Pezniti bla tego jest nazwan
iż od niego zdychaig pchsy.
Jest siele troie wieści y ma
niechse. Wietisy y namnien
isy iż sobie podobni to listu i
w troi su list maig podob
strenemu alie
ostrzeży
wietisy ma wrona

nie lubg test wospyj mę lotie - a mniwospy iato
tego pol kwiat ma jolty / orzenia test nieposy
teciwego wospyj są jednacy mocy wiebanie
go pozyska w telasfowie. Jest test plegnit go
ezego przyrodzenia w tciem sioptni a ju
czego w woloryn. Ma moc rozpuszcza / cza
marzyc gi w wodzie a polemac ziemia / pchly
pozyska / albo go po ziemi nasla / wlozenie
od iadowitego zwierzcia lecip.

Gdy wielki z minicybym wsmajysz w oleiu
 iunosc wsielga gdziebyotwiec byla - gdy tym
 pomajysz zagrzewa w obpgdza - w winie wa-
 rzonu a pito duhnowo w pierśiach odcymuje.

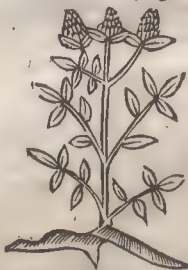
Łez; wwarzyć list z kwiatem do winie a pie-
śadowi ksercu przysiępie nie da; wplawy nie-
wiescie p moc; zaślanowiony; p płod wmarły
wrogania.

Eż gi warzyć w wodzie a wejnieć wano
ne aby w tym pani siedziała/bolesę w macicy
wpraca w męczsca ta.

Erzebni pieśnił roście na mieśzjach vii
 lich / a nieieśi tak wonny ieśi siłny / proch ma
 długi na polihera łościa / listy mielőie a mało
 powietecie.

Polygonia

Capitulum. 1921

Siaśconides piſe otym zje
lu kłore Poligonno zowie
ieſt ziele maigce. tienieſt roj
dje a barzo ſekewate kłore
ſie na ziemi ſiecla/iſt rucie
podobn ieſno ſi przedu

waty a miewli - nasienia ma dosie iasniarz
przi kazdm listeczku kwiat ku bialosci skloni
ny. Jest tez brugie ziela Poligonos famieja
tiorze rosie iakoby zdyblo wydubane w posio
du a selenowate/przi ktorich selench rozkazi wy
rastajz drobne/a na nich listeczki drobne iato
by na czoinie - forczy tego ziela nie lezy wzietz
ny ku leciawitwam. To ziela na mofstych mie
steczach rosie.

Dziwny ten świat dwudziestych w ośmiu rias-
gach piase iże poligennum iest światem ktory
przy samem ziemi roscae. Iuści ma drobny ru-
sianum podobny i edno iż iest dworakiego ro-
dzaju to iże ktore iest podobne światu i feni-
i esty samiec / nasienia p liscia drobnego ma
bary wiele.

E Sol z tego ziela wyćisniony z nosa srew
płynęci z zaślana wia/gdi będzie w nozrze w
młocienp.

Dziś Sol tego ziela z winem zmieszaj i trawa
nie bieguntę fajdy i szałwii i zaskanawia morze
nie to wino na rzyje pite a to cymni dla moey
swey przitodzony i cierpnący odychaigęcy
o cymni Diascorides pisze.

[illegible]

Pinea.

Gofna. Linbaum.

Capitulum 194.

Dna iesi dziswo wielsie z
 fihorego gwirca napphura/
 te; owoc daie to iesi bystia/
 te; me w mych ziemiach sto
 re daiz owoc wielsi/ to iesi iq
 dru wielsie brate; Goro je w

Apłecach pince) są lekarstwem przeciw sfa-
lcom y fioby miał pługa ranione a płałaby
krogi/Z tym którzy suchoty mają są ty ziarn
ka przeciwne ma przeciwno zapaleniu sedy
niej przeciw zapaleniu mozi y przeciw rze-
zaniu są dobre gdy ich toż używa z nastienem
malenowem y z ciuřem.

C Deż cielewiele wsi, kiego w wypragło po
sila, siluhy iez migdały, a tal tego cjesto po
zwat.

2. Wzrost florysty ciałowiet wysechł żebro na sro-
 bie ciała normala; albo grubo w nuan wysechł
 wleśfiof dołed przyrodzone od wielkiej gęsto-
 ści; albo od łafuśi suchego; albo od wżewnego
 zuchowania; pód inacz niegłofci; ści wżewnego
 albo bła owierzenia płuc; albo inefch ciałow-
 iet w florysti ści dychanie przyzwyczajona. Na
 pierwszy wzgłed miedziału a obłupie i łobra fo-
 rysty zamortyficy mał tiału. nufiufiowego fo-
 rystu. Wzmoc i wżewno wrogną vedło; przy-
 tło ści fołchmalu w ciału ciałowiet; albo ty gła-
 nia iofiofnowe żebro w pancerze; a to mępfiofo-
 wopolu iniefnief; przytyle jafiofnowe wżewno
 żebro dofcie było mabiałogłofa i żebro iniefch ob-
 łupofch a daw gini wżewno; ażamud; rano w
 o miefchobofch.

o nieporzech iedne struciſz iadan.

Dziśa sojma Polska to moc własne ma
 iey moc iest w lisciu w sforze /w gwizdy. Liscy
 iey warzye w ozdie a thym vstha wymywa
 flux z glosy wpyciaga / Jez gi warzye w wo
 dzie a vsta plosat smrod tior z vst byma p bo
 lenie zebow obernynie igz wod rany wymy
 waie iest im wielkim lekarstwem.

E Jez gdi warazysz cho życie w czerwonym
winie - a gdyby tym ranę świeżę wymywał cie-
plo - b - j - jałnych masel i e zgoisł - Nanam sła-
ty - n tereby wiater obwionął to lekarstwo nie-
nieć omoje. Stora ma w sobie suchosć y ciu-
nienię a przeto barzo sucho.

Gdyby sie two oparzył a bebele sie zdziało
ty a potem gdyby sie ty bebele zprzeputało ze
trzy te skóre na proch a zmieszał z białym ko
dudłem a tym wosywu.

Komunty ielito w pch edzilo w zije tego li
 stu soshnovego a rozparzbe gi w gorachy vls
 ropie/potim rozpsisc hakum w winie na og
 nni a w tym winie zimacac sufna plat/potim
 posloju na ten borovunie rozparzonej a kazaj
 temu na to sicie/edi ielito mlarca dz zivotu

¶ Zdravica sohnawa ktera jest woinna swia-
tla frunsa ta jest dobra bo za grezema wospu-
scja y czysti plugawta y ran. Gdi tro zmie-
sa z grynpanem a wezmi plaster ktoni plaster
gdi przykladana na parystug glowy goji to par-
chmuse.

C Rej rana wesp[is] wesp[is] zamiera / tak ego
m[ia]c. Rej p[is]e i wice z wostem w oliwie - a
przysojze ktemu aloe w białego sadziska w sa
kolossum wspan[ia]c a zmiesza spolem - to dzie
ialo mase - potim z tep masei plaster bialae
a przysojze aloe wspan[ia]c a zmiesza spolem - to dzie

a przytłaczania rany darzo ie mocznie goi.
 ¶ Też ejsłowiel ktori ma suchoty dobyte
 siedząc w domu między prawą słońcem aby wo-
 nia słońcowa weń sła wstę. gdi dęcha tchęd i g
 bedzie brał w sie- bo ta wonia gdi przydyie do
 płuca/ramienie ich albo omwiedzenie goi. a z
 wolności gdi tchęd siedząc wyzyskaj płuca
 charaktaje p płuca.

2 **C**ez spiski wwarzone w wodzie / w rzodi /
 przimioch smrodliwie na nogach leczą gdi tim
 bodzie wymywał / ale przylej kichom kichom
 hafum / y kaczidła białego / az woląsca czo-
 wicoma nielustemu iestho kelsarstwo pojzo
 lecine.

200 **C**zyżby miał rane storaby dla wielkiej

willfości nie chciała mu się żagół / żethryz ofora
sofnowa a żaspup tym prochem / wypuść i
żagół barzo dobre.

Pirula

Gruscepczka.

Capitulum

Wintergrün.

195

Lesiech roscie to ycle / lish
ma podobny gi guisic pol
nep zdybo na ktorim lish
roscie iesi iward; fox; on
ma male a cienie. iesh to
zic ycle gorie y ciernie; p
lozone od ognia y z yemie. a tal iesi praci
nep moe; to wramienych sucheni namani
al bo wstusienich; niez z wstola wpatlech; zbie
gosc; trmie to fupie rospuzia; zetye to ycle a
dac ies; go napic z reupentium; w zlych lish
zlych traw; tan ciernicarie; gori; yotow
broni praply; wiaod do rano.

Tę przepuścić rzeczy albo przerwanie spo-
 ła ożwiżenie to miedziemu w w macicy go-
 ła **O**di go przyparzyć a tę wodą wymyć ma-
 rany siemobole przepuścić wodę do tej wody ha-
 sunu gnozę rany wtopić sja i smrod odcygnu-
 te rogniać je rane niedopuszczać oilek wozod-
 na nożce gości w wozod kłoci żowg rąk niedo-
 puszczać siemu tościć je.

Eż go i na mięsie przepuścił puzwiąże
 albo wwarzmyś mięso; niego pie/ przepu-
 szniznie żuwarz- albo go nałajsc w worek- a w
 warzmyś

prarzywso gi w czerwonym winie przysiożu
 sy hałmu a wodi przylawsy iepsie na prze-
 purline przysladac a przywiezomac zeby tak
 na tym trwalo/ a to masi czynic do iecennas-
 sie dni/ iedno niewiele soba ruszac/ y owsem
 slafania sie chronic.

E Gdi ig mazy w piwie a to piwo pije/ sa
manie pfoćie wngtr/ odermuie.

Quercus.

Deb.

Der Arch.

Capitulum, 196.

Ngbiſt drzewo wieſie / ſioez
go liſt y ſoſad go debiant go
bz y ſie y ſetawſwa. Naps
zad jedi y liſcin bede pwie
raf. Gz zmingo y ſucheo
go przytozyna / maiz moe
wſyſkaizaga y ſiſſagagazgo y ſupe hiez zwois
kaiz mieſzca przepuſci albo przerwan.

Cez warzye listy debowe babie/ rozja/ po
giemki/ lastryng/ a to pie/ tedi owrzodzenie al
bo ranicnie pluc goz/ czerwong b/ egunka za
stanawia/ w wracanie. Proch/ z listu debowe
go rano sypa.

Cez gdi vvarzys: list debowp w eigrwos

Qab.

81st 74.

[illegible]

Czobyż też jest zimnego przyrodzenia w
pierwszym stopniu a suchego w wtórim iesth
też ciepnych a tak swoig ciepno, cig biegunie
się mianowicie w zimie

C Proch i mego wzynic i umiebat i roja-
nym olefici i na gorace bolaczki i polibie
ieche me; mczynib boien wby plaster przy la-
daci o soto wyzobow i na rozyadacich plaster-
ten okladac; zorge i e rogiania b arynie.

Ezafuły fiore siedzą na jednym, foncez
zobedna, gdy z nich proch wzięni a rospuści gi
wodę babęzang iży gesto było trm okładać
bezuch, bęgunie zgermna zaftanawia, ope
rzedzenie trzew goi.

Tęż marnieję to pędz; spór, psem - a to pi-
jętę krewna umocnia - moź mianem; dyciem
kiorie się w mozi wstaia; ięj dobre pień. **T**ęż
proch; i tch; caphuřet; wiołone; wioz; i tozłusa
y goi. **D**ebjanja fiora na debi; roaje
iż teoz; przynajdnie; czo; gallas; a bo; teoz;
loz; moze; i mch; leasifio; caphuřet; p; z;
loz; a; a; mierz; i e; mierz; abier; pozi; sz; m;
boz; a; a; pie; - bo; go; i; sz; fuch; nie; p;
mch; a; hafum; a; a; bolum; arnci; nap; p;
godnie; pie; i; leasifio.

Roza.

Noia.

Moseri.

Capitulum . 197.

Dia ieszy zimna w pietros
hyni sioyina - iucha w wtoz
um spojnia. Wo a z elona
ntez iucha godzi sie tu lekar
tiam - wiele rzeczy przypa
mynz z twiatkow rojanych
naprzod mioderojany / cwieter rojany / siewp
rojany - olent rojany - modla rojania. Woio
des rojania.

Def rozana

del rožany šal bawia: Napijod warz mied
przejny z pomygi a potom przecedy wlethory
miodu naktadz kwiastow rožanych drobno ie
złatawisy a przymarz troche. Cuiher to
żany iac miaz cynki. Wemi kwiast rożane
ktorech sie iecze niedobrze rookwinieły a po
tim ie drobno strap albo ystela z białym cy
flem zmieszawsz wleżyniś na ostante wle
żi na słońcecyb sie iat dobrze zmieszalo y
wleżiś. Soprop rožany iat cyni. Wż
mi soti rožanego zmieszai gi z białym cyflem
a warz y ognia z potgodziem ktore iest do
brzy flegmatifom melankolikom pibey tolierifom
miedym dla wmnickiemia duchow ogwiazga
coch. Wż ktemu iest wyjecziny cyflier rožany
a namoczy tolierifom ale flegmatifom wle
cep sluz miodel rožany a z wleżiacy z wodą w
ktorebn było warzono nasienie wolskiego to
pnu a to dla wyjeczenia zolgdla z nieżyso
sa flegmatifoch.
C Cuiher rožany ma wlewnose posilaieja
y zastanawiaieja żywotowe biegunki a iat
naprzeciwko y wroncy niemocy iest do
brzy y naprzeciwko wsem biegunkam a to iat
ch y cimeczek miaz przymieszać prochu mafi
soe wleżiś na wleżiś posilaieja zolgdla y miaz
C Cuiher rožany cyflier iest do
brzy a iat przecedy wlethory z depczery wodą.
C Cuiher naprzeciw f. ondelwanu y trefnosp
czam ktore bawia z zapalenia duchow ktore

od serca pochodzi a iat woda rożana i sirop
rožany y cyflier rožany sa rzezy barzo dobre
na to.
C Cuiher naprzeciwko zapaleniu rogithrob
y naprzeciwko glowney boleci. Namaz
mieszki gdy iest wztroba ocleniem rožany
albo skronie pomeye na ty niemocy.
C Cuiher soti sit cialo zbytnie otworzy iat i
pot zbytnie pty nie namaz ie rožany oclp
kiem zmieszawsz gi zprochem qerwonep san
dalow y białych.
C Cuiher ocler rožany cyni mektorz: nalia
da rocy w oliwe w silencie a potom iat wsi
C Cuiher miodel rožany iatwio na słońce.
C Cuiher dobrzy na rozpadliny wsi a to gdi gi zmie
szasz z rožany wodą y naprzeciw ondelwa
niu y smekom di sic naphcaibo wodi samej
C Cuiher tej potapiać moiesz ptej na nie
mocowy oclu iest doba woda rożana Cuiherio
Pandecta. Amenna na riegach y moczach
jedecimch.
C Cuiher iat rocy wrożoselony z winem zmie
szany a troche przymarzyniśy bolenie glow
oddala.
C Cuiher nasienie rożane starte na proch kto
rem gdi bedz dyflosa natarte bolenie jebow
winierya y pylegna wleżiś sama roza poki
sie iecze niedobrze rozwinie. przysladaniej
C Gdi bedz w wodzie wwarzona na iat
a troche ocukrowana biegunie zastanawia
zo lodek y glowe y serce posila iedy en siropel
na cicho bedzie piti.
Mieje tej sobie ocip miazac iha wodą sithoy
miaz bolenie z liposela y z cyrwonosi iat w po
ciorch.

Raffanus.

Roditew. Nettich.

Capitulum. 198.

Est roditew ciepła y sucha
w wtorem stopniu a iat
za forcy zrodziny w
cep przysilusz iat siatwa
a wlecep zelona nishi su
cha: Wozz ma pucie
nagocy

Enaigera y rospadanieja y ktorego forzenia
cynia sirop ktory zony Drimel i m obzga
tem. Wemi forzenia zrodziny a wpu
gi w ocer ihy mośnio przey ihy dni a potom
go troche w tym ocyte powarz a potom prze
cedyńso oflody gi miodem dobrze odchumo
wanym abowiem iest dobrzy naprzeciwko y
mucii quaranie y naprzeciwko quodwianie
a gty w miasło miodu wlożysz dostatek cial
m iedi bedz miaz dobrzy siropel naprzeciw
ko quodwianio iest naprzeciwko zimnia to
ra bowa na kazdi dzien y słońce flegmy y na
przechim o ierzanie stora bwa y toier y y: le
C Cuiher gdi chesz nieżytoicy flegmy Camo
fleg zolgdla wsi wleżiś iat ocler. Naktap
zrodziny a iat laby iey w ocer a miodu troche
wloz a zagrezy a iat sie naiedy onep zrodziny
y one woda a bo ocer y miodem wopiy a potom
wloz palez w garbdo ego nabalej moiesz bne
sti bedz m iat wleżiś onemi niecyf. f
fiam iedy iat y zolgdla.
C Cuiher gdi nat zrodziny wwinie w was
zry y piodulicim a potom siluej z oliw a
tego iela przysilusz na wardole sileziny ro
zydyje sie pod tym wardole a gdi tego na dy

mnona przysilusz chudnoje puczanla wrobi
odemnie.
C Cuiher woda y ypodnie z bławatcem y tro
cha miodu rožanego piegi z ietia spadz y si
nosie fied tym bedz m namawia.
C Cuiher gdi to poznowa zrodziny cyni iat
mu w spocie wiatry ptej rzyganie wryne ye
dy zagrzywa zolgdla. Kto iat iat ptej obia
dem iedi wrynoy posamy tu gorie a miedopu
ficia ieh ipolem lezy na spodu zolgdla a iat
y wleżiś cyni. Ale kto iat iat ptej obidzie
iedi siuec cyni a potela portawo na dot.
C Cuiher gdi zrodziny bedz wwarzona a potra
wami inieci bromi laslu troy przeydu y
grubych nieżytoicy flegmatifoch w pucziach
paniagrech a iat zrodziny iest doba tym iu
dyem troy puchay y siropy flegmy zimier.
C Cuiher gdi sot zrodziny albo woda a iat
dye zmieszana z mola flegmoy wloz roza
y parchy z glowy iatna.
C Cuiher na sileziny iest doba woda zrodz
wana gdi to wla sobie pteje gazygrym
dlugo. Scrapio powieda.
C Cuiher woda y zrodziny napafona na ka
mien michegany iest barzo doba samig y
y rzyg z cilemela wrożiagcy.

Radic.

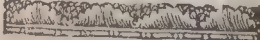
Di. Cuiher

Capitulum. 199.

- A** Chřjan jest cieply p suchy w
určim stromu. Kozci ch
řjanow goby sie tu ležat
nam a iafmarz iednostej
mocy jest chřjan z rjodstoj
vřej ma w jobie mofstoj
fiore p rjodstoj iedno iž niefat mofnie.
C Plateau^o pouteda ižby na kamiech mial
moc chřjan wyřzdyžat gl i samice a nauie
ced woda iego.
C Chřj woda chřjanowa čynt wracanie
gdy sie ieg sko napije a potom palem pobudy
jobie wracanie.
C Chřj isto chřjanowe i špinalem albo z
mieni potawami pojwiane iadu bronie.
C Chřj forenie chřjanowe na čygo iedžone
albo wpiet wylecie wlecie zdrowiu dopoma
ga iedno iž matri čynt a odryganie furo
bluwe azwalačija nasienie iego vřine wpiw
du ižymot otwiera.
C Chřj napržečiwfo suchotam iest dobrp gdi
gi vwarzyp a z farmiami pojwajp borwem
šwelta flegma z pierfi wywodp.
C Chřj gdi vwarzyp forenie z woda a z ož
sem vž miodem přezřapm a tego sie napržeč
wracanie čynt přez žagnifofci vřt wlečja p
rořpad hup goli.
C Chřj snofe i flegma žgania woda iego.
C Chřj nasienie chřjanowe woczje vwaržo
nedy w wodie i to sie tego napije malge tiwar
nedy w flegione ižbydie ieg fřadnie.
C Gdi chřjan vwarzyp weřpolez z nado z
forenie flazowym a potom fluček w mof
diceru a přyzlořp tego na twarž flegione
v wrych lina wmmieřp se pod tpm žwanien
C Pandecta mow. Jam ry wřat čie.
dowiadčenie o tpm chřjanie ižto fřof gdi
přij gi vwarzyp doborowem fřowm iž sie ro
sčydie a tego sie daj napie ižto ma moc
napržečiw o choroham pierfi zařřatřalem
fiore břwalga žmiefřifofci grubčp.
C Chřj nasienie chřjanowe iest dobre na p
řezčiw ladowi iadobp břiatřew.
C A fřis mofot z womeřa fřowmow ižby te
go wiefřofot dořřadčejot a wprawdyie nalařř
je sie ta om přezčiw. Čenze teř powiečba

gdi přij woda i forenia chřjanowego będie
wpuřřena na niedřwiadla hřetři go vřp
m miefřifalčepm a potom nadřwřp sie roř
pufnie. Čerapio o tpm powiečba.
C Chřj chřjan po będie iedžony fřowot ob
wiera p vřine obřice pęřp a po ranu iedž
ny wnego dnia w wřpřie zachowawa člowe
řa od tručlmp.
C Chřj fřof wřpřifřionoz i chřjanu a z woda
babeřan v z rořan žmiefřany na flinogoz
iēř miewymowne dobre leřarřřow p owpř
řogobp roř wřpřifřiechay gřwje chřjan m
dopuřř iadowni fu gořje wřepowaw i owpř
mof mu odepnuie tat iž fřobdyie niefmofe.

Ruta.

Ruta. Ruten.
Capitulum 200.

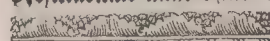

A Ruta iest ciepla p sucha w
určim fřowm. Iest wrořa
řa iedna domowa a bruga
řolna a řal fřic p nasienie
goby sie tu leřatřwam. ma
moc rořpadčaga p ořpřaga
i ořpřaga řa řřch wřřofa.
C Přech řucianp z přetřerřym přochem w
nosp wpuřřčepm flegma wywodčp i glowp
mofz

- mofz wřpřifřia a tat iest dobrp napržečiwfo
řwiefego Balerčego miefmop p na iřře bole
řp čiefřofci glownie fiore z obřifřek i žgnifřep
pochodp.
C Chřj wino w fřowmby byla vwaržona na
ta z přwonia z rořmarinem iest leřarřřow na
přezčiwfo řwiefego Balerč^o miefmop p glos
webaržo dořře pořřila.
C Chřj wino w fřowmby byla wwaržona ru
ta a ono wmodane fu přčm mglfoř oęu ođe
dala p wřot čyřři p pořřila.
C Chřj wino w fřowmby ruta będie wwaržona
z přetřerřm iest dořřa napržečiwfo boleřři zebo
mep řteř napržečiwfo paralžijoti iest dobre w
mo w fřowm będie wwaržona ruta z doborow
m fřowm z žielem teř fiore žomg paralžijoye
C Chřj napržečiwfo fofice wřpřifřieč žiele.
řot řucianp řřch z přchm iēřři a žmiefčm
žmiefčany daj wřpřie čowemu čřowielow
wřaf pomoz.
C Chřj fřio ma čhiewo ř fu fřoležom a niefm
řeich mief waz řute z dęwřanina w wine a
w olwio a tat goř žadnery maf řřchep na
tym žely řęřlo z godžine.
C Chřj wino w fřowmby będie wwaržona ruta
z přwiefem z bognieřowem řřerřam a o
čyřřerřam wřpř napřap se řřego bla zařřania
wřotřoy fřleziom.
C Chřj gdi ruta będie wwaržona w wine z o
řwaz a tego přyzlořp na dęwřanina wřegane
oddala w vřine tu wřpřiu potřba.
C Chřj fu w wřwiefčiemu řęřp p p p p p p
mch bialčř glow Biferu magna tat řęřa
ep i kwarz dany fu přčm z řčiem řucianym
mofnie wpuřřw p řřob wmarř z řřowia.
C Chřj wřpřij řot řucianp dany fu přčm z
mery albo čyřřep wřpřionoz z řřch řęřp a
wřpřij gdi maeie na noc wřim ient přęřet.
C Chřj fřio ma oęu plunęe albo řřwiz gafle
řeti řčiem řucianym žucija přypřawionym
albo rořpuřřčepm oęu chore maeřap po
moc wemief.
C Napržečiwfo iadowni wino w fřowm ru
ta będie wwaržona pomoga dořře řatčep na
wřegenie wřza pľafř wřpřionoz z řuty na řa
ne wlečja p řad řřum.
C Chřj fřio sie ofřadje řutg iēř miefčřa goř
go niefčwief řeti řali meze bęřpřifřia žabie př
žadnery řřobp z obrap.
C Čerapio powiečba i Bofcorde mu přez
řřowia iž ruta iest řęř fiore wriat wriat

ne traw p žamřacij pľuie wřyne p choreř
bialčř glow wpuřřw.
C Chřj napržečiwfo miefowemu wpuřřw
iřřp řuciane wřofie oręřp řig wřpřofet
iř řęřp řřčijone a žmiefčane maeř iafz moc
iž čřowiel na čygo tego rořřwazčp wřof
řř oręřp zachowwa se od mofowego wřw
řa. řę teř miefčp žaržonem iudami miefč
C Chřj ruta řřčijone a žmiefčem žmiefč řat.
řana a na pęřet přyzlořp gľřř w dęřčim
mch z wřwiefch mofřp p řřofie z oęiem přyz
waržona a po ranu přa lečp puchřine řra
ri w wine wwaržona wřot čyřři p rořpř
m a žwřafčija z olwio iedžona.
C Čot řucianp w nos wpuřřčepm řřew z
mofa řęřčřęř žařřanawia.
C Chřj řot řucianp z olwio žmiefčany a řot
čř pľřřimajomp řobafi ořřři žabřa wřwiefč
C Čenze řp z rořanym olčřem a z oęiem
žmiefčany dořčie glow lečp gdi čiemie
řřime p gořlo będie namazano.

Rosmarinus alias Antos.

Rosmarin.
Capitulum 201.

872 881

winem w fiolkinby był warzoneg rozmarin.

À nietaf

Druga rzępa jest mała tiorę z
kapula/ta i ni wiatro: na ymanie w

go dwie kwartcie nasienia babeczanego nasie
 23 nia pi

nia piguwanego kuzdeto z nich po dwie drag
ma e ogzu winnego z piek iosek warzje to po
sem tyto trzecka ciele woprzala a przyedym
szu wos ciu w biale go ule porzeba iedob bpo
dobrye slobod a to uż bedziesz miał dobry ipo
roy wprost na przyczynę gorzkiem niemo
ciam y naprzeciwio biezuncie y naprzeciwio
pomietzu morowemu z wodą figawicową y
rojana dawar.

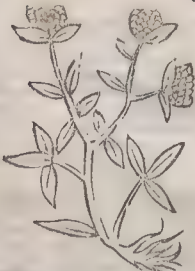
E Sol tych malin cigni osobomno zeboro
gdi go w w szych potragmasz a gdi zima zime
szaj woble babecana Emorowdy zafianawia
y pnia silna bion / Serapio a Pandecta mo
ri z powicia Kasis malinsy gumie y suche
zawor zawiadzia.

E Renze Kasis powieci Desele mowi
sol prani i malin iest i a oby sol z koreczek ci
stow goraczek i thora z solera pochosi wcz
jstoci cieplo i kteme ogibia a iest dober na
przyczynę morowemu pomietzu.

E Sol ior malin z ciuż zimekany ocy ecy
ni latie kied na nie tego przyplosy y woleme
glowy w smierza.

Rubea tinctorum.

Mariana wietia. Alchraut.
Capitulum 204.

Est ciepla y sucha Mariana
na w wotum sioyinu woda
sua powieci kiska lczarow
Ale woslug powieci Auer
rois z pigach Colet i tory
pomeida i gdi to ziele kple cie
pse o u b o w tretim sioyinu a iest d wotia

mariana jedna iest domowa a druga polna
albo jedna wietia a druga muciata. Wietia
na wietia ma kichu lica y muciata ma kichu
se iuse iest y mocny muciata a iat muciata
wietia ma moc potwiedza dla sicy re
spnoia wcz wryny ebud a wcz dla gogico
E Naprzeciwio muciata i zola lowny (sc)
d wotobocypie barzo dobre wio w torymby
bs a warzona mariana wietia wesi olet z
masluz.

E Rej plaster weymiony na jolsdef zprochy
forjena wietey marzany zprochy galsano
wego y maslutowego i oiwcy a z woskiem a
z teo wietiego wozyl plaster na jolsdel abo
mieni miewymionie zembony y zabieoniy
sol del posia y a z rzeima.

E Rej rzei przypodony paniam y z lod w
marz y z iueta wiodzi kied silnych forzen
marzany z miodem a wietzechu troche popij
scamony a wozyl z te cjoel albo trza a tal
iezen z nich wioz na miedze tawime na noc
do macie dla tych rzei.

E Rej woda w koreczek bota warzona wiet
ia mariana gdi zimny głowe bedz wolep
przyplosy roslu.

E Rej nieciory ludye proch dala zgorzenia
tey to marzany tym koryz denng bolecy ciet
piaz z miodem pitem y tym koryz paraliz ciet
piaz iest dobre lczasico.

E Rej sol tey marzany ciepla w wos wospi
cyony bolecy wioz oddala a nawiacz y siar
z zimekany Pandecta mowi.

E Rej ma moc forzen marzany cyslenia
wotroby y slegony zafianie ich otwiera wcz
pobudza niemocy przypodony y wrine moc
nie tez cieta omewa wstieci miedzi sioici kio
re sie duxez iato slii wnetrynosci a thal irod
bialy albo na biale frostlicci dober forzen ma
rzany w kied y wiazny w wode a ona vo
da omynac bedziesz i troshi miodu troche y z
sioyiny albo iestie lepicy weymiony plaste
z forzenia tey marzany zprochem heleny cgar
ney y sioem cysliu wotroby troche miodu kum
prycymiony a z teo wozym iatoby maki
stowa namajesz ihe troshi na lizu y padng za
kietem namaganem.

E Kozien tey marzany iest cierny maig
cy moc pobudzajacy wryny a gdi sie napiech
sola z forzenia marzany z miodem pitem sol
ig niemo wyppoda y denng bolecy y parali
zowg

forza oddala y wrine gruby z ciowetka i edy
a prawo iatoby iest koryz niech oby troche
wym forzenem przyladac masluz / Serapio
powieda.

Rubus.

Je mpy. Praper.
Capitulum 205.

Est iesth dzywo iato te
tu w dzywo iatone ma w
lesio e w dzywo ona ogibia
iocy y w ruzkacacy z ciet
neciem iat egi pchiat tego
dzywo a dla tego sli y ta
licz wierzcholeci te dzywoa gog ramp kio
re sie ciomg na w dzywo iatone tal y starich lu
dy iato y w miodoch d ietia to gdi keta tego
dzywoa wietzechu maslutowane owoy albo
nastienie te o iro dzywoa ma w forte miedzi
ciowose a dla tego y smat slobd iat idyem
miedzi w dzywo.

E Nastienie tezo dzywoa rosti iestie niedo
zacie ma bpe zbier mo a iusioio kione ma w oc
wet a zafianawia e iatdy bicat nte tal a y
firy iet dzywoa moce wozym na proch star
E Rej iat y korymby wozalo to ziele ci
far iatow a dzywoa teo dzywoa w wode
w wotroby albo na proch star iatow ietie
z kione y wrina z ciowetka pody.

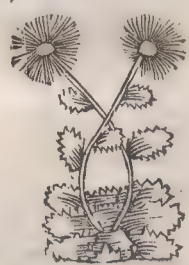
E Rej iat y dzywoa w wotroby iatow parch
na glowie lczie kied iatow iatow kied iatow
wotroby w wotroby.

E W sioyiny y iatow u tego ciowetka iest iat
foby barochina iho niema buc iedymy abo
wotroby obetia pchiat y dzywoa e cymy.
E Dzywoa dzywoa w wotroby iatow y
cie tego dzywoa albo iest iatow a pchiat
oddala cietowic ciele iatow a iatow a iatow
rzei przypodony zafianawia z iatow a iatow
pocham wstieciem w wotroby iatow a iatow
emorowdy zafianawia.

E Rej iatow tego dzywoa kione iest iatow a
etolo iatow dzywoa z iatow a iatow a iatow
y zafianawia miodem a z cietem iatow a iatow
iote z cietem y iatow a iatow a iatow a iatow
to z iatow a iatow a iatow a iatow a iatow
wotroby iatow a iatow a iatow a iatow a iatow

Rostrum porcinum.

Swini ppsl albo miedzi. Pfafen reitlin.
Capitulum 206.

Este iesth mocny w koryz
iato potroyn a przyeto mo
je w miaslo potroyn iatow
iote braz iatow potroyn iatow
miedzi iatow w wotroby iatow
z iatow a iatow a iatow a iatow a iatow
regorac n iatow a iatow a iatow a iatow a iatow
na zafianawia wotroby y naprzeciw zafianawia
iady y gorzacy wotroby baryo sliuz.
E Naprzeciwio zimnicy kione buna ciatow
tego dnia z wotroby iatow a iatow a iatow a iatow
z iatow a iatow a iatow a iatow a iatow a iatow

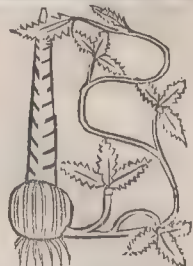
sojnyshy troche ielenich i capom.

Też gdi chori z niemocy wymaga- tebi po
sila żyły suchę/ to jest gdi sie napychę wodi w
Kroreby było warżono to zięle zlawendulę ve
Kwalek.

Sticados Arabicum.

Koczenki; Arabiz. Von Arabien

Capitulum 215.

[illegible]

nie y zapalenie niemase we wspanim ciecie :
Ma moc otwierajęzgi ywota y stolce czyni
tebno i z bazo lekko a chłł masi tchemu zielu
przeçynie soli oczkować abo mirabolanos
Indos, ktore rzęzi ymocniaiz sprawa y moc
tchł to łozęzom.

Ez po czemż i Arabi przyswojone / kishore
też v nas rosta w ogrodach siane - wywodzą
melancolią / z ciemnielą / i slegnie a tat / moig
p suche zipszycia / a przeto są barzo dobre na
niedostatkł ałowne.

Dziękuję ci, wspaniały, trzech koczowniców dobrego garfu-rozognów drobnokich pol garfów-mirabofanów i apetytów diwie druznagim i przefalichy ich rzejęć trocho w mojejdzyn namociej i w serwa rzejęć tak przęć mozęć stał i potim przęćdzę i przęćdzim wozim lefmarz i apetyt i afiniconis albo kaffiej fisyfudy diwie druznagim rozgnieć cyplic ten lefmarz w tej serwatce i a dag trunec cyplic wyppie i na fwyntu i dla my woznagim cyplic wyppie i na fwyntu i dla my

E Chez godi vezyns naparzenie glowy z pow-
 czenkow z maiorany z spisi celstif- wmar, wo-
 syty wczep spolem to prostey wodzie/ tedi bole-
 ci glowne niewymownie vsmierza/ az wlasz-
 cia store z zimney pryncipny przychod, g.

Pożęcieleſz tyſz Bożęciſz moſz poſwie-
dza y ſuche żyły y koſi. i zagrzewa a prawie te
ożywia a gdi ſie ſenni nos zaſta nieczyſtoſcia
mi grubemi tſebi gdi ſſkomiſz głowe na parę
to go otwiera dżurki zaſtane y oddech głowie
noſem wolny ciami.

¶ Trzy miono rozgornow a ielenich iezkow
troche knim squille to iest cebule morostiej przy
czymwshy otwierza a wyparza nieczystosci od
sleziowiy y od watroby y inszych wnastroski
boleści zpl suchych lazduh y czystkowanych wshel
kim obgajaniem wywiane oddala to ziela. cze^o
Mediur y Serapio sa swiadkowic.

Sparagus.

Громовое форзеніе. Спаразен.

Capitulum 216.

Gromowe forzenie jest cie-
ple p suche / moc ma oiwie-
raigezga zatlania slegiony
p wagtrobyp uetec / iez ma
moc odieraiaczga / a nawis-
cep nastienne wepsofet z los-
(raenim.

Gdy wwarzysz korzeń tego zieleń a ocusno
warzysz napij sieoney wodi oddala cieple p
szczenie wrno y zoltz niemoc y denng bole
gdy bedzie to forgenie w winie wwarzono.
Ez gdie to winie wwarzysz a piretrum
a tym winem vsta sobie wyplorczy/bolenie z
bow oddala.

C Zej gdi go pomarzysz dobrze w wiedzy. a
 potim sie go napisiesz iedi pporot otworzy. gtej
 vryne fu wyfcim pobudzi.
 C Zej gdi ie vwarzysz w rolnie. a onym wi
 nem omysli miefciie od weja v fhone. thedi
 iad wyfciga v goji.

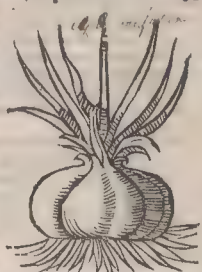
Tęż nasienie tego jest podobne w mocy p
rzeniu - powiedzą iżby moc srozenia spara
gowego była iadem zabijającym ysom.

C Pomiedzi miedziarzy gdi togis sfofome be
 dg zafopane w ziemi / tedi z onych regow tope
 rofkie to ziele gromome : Wia tez moc oddala
 iaczg bolefcis bjoedr ktore pochodz g
 gmp w z wiatrow / tez ktocie ktore bima w jmo
 cie oddala / abowiem zywot odmiedzi / iedno
 ije zgagae cypni gdi go fto wiele pozi wa.

T Korzenie z nasieniem ziela aremoweo-
 iści pobudzażęc wrym iedno iż trudne ti siła
 niemu pteż otera niecyfiołi z sologda: ni-
 mato zagrzęca ani iet chłodzi: a tak pż nerek
 pż w garoby kaśanie ięga ięm wyppodż-
 aż wiafka nafięne Pandera z Serapiem
 mornu: ale Platerum moim iębi w ięte b-
 so cieple w fuch w trzeim sloopim w f korz-
 ię w n-ńięnie godzi si tu leciariwam

Te, wierzysz tego ziela nikt nie nasienie; sie
bie wypuścił; gdi ie wwarzył; z masem albo
D 2 z prosta

Capitulum. 219.

peim goracem, wejpi mase z sifit rojowniko
wego, z olepki rozane / troche wosia do nich
priczepniemy- a tak tep masie przyslo na mie-
sie spazzone iakoby trzeciego dnia po spazze-
niu- a cieplo, troche masi then masie przyslo-
dacna i miejsce opazone / moiesi pierwi przyslo
mazac spalone miejsce z ciatnymi miedem z
apiet fodej zowg iajow, a potom z masia na
maz, a biece lep-

Děť seť po roivonimfo zastanavioa krew y
 nola- ad nim kcego namažet y stronie y hnu
 vtrožte seť mozeš namažet pyzmišiofio
 kniemu troche prochu cytroniche šandalo
 obvievit i seť ho rceč giofio beznana i seť krew
 zastanavioa trocha seť ostrygno y zbrobie pui
 nie nosen a naroben i mlobim mlobim.
 Zseť dvoiatel roivonben nien wiethy a bruzi
 mnepyšy i wiethy rofio polpoctie na mieš-
 ečah na storch i seť wile ečah y a niegdreť
 rofio na tachoch domowich.
 Dnišiofio roivonit rofio polpoctie na mu-
 rzech abo na sfalach- ten i seť wišti a troche
 třechnap.

Eżes sol roisownikow jest dobri na herisypie
le-to kesi na wrzedyenice ftora z toleni bywa-
ej yrwona y barzo bolacz i a rozszerzajacza sie
po dziele.

BŁEJ boleści nog wydrawia gdy ie wwarzisz
; balsg a potym silusz przylozisz ciepło na
BŁEJ sół tego zmiešasz z ocetm (nogi.
piecielnog ognia fiori bywa weisłonu wpięga
w vsuie. Serapio powieda o tym.

Squilla.

Cebula zamorosa. Wildesüßes.

Ebulu mypha iest ciepla i flu
cha w trzezin slosnia i iest
trzecona Ebulu mypha i
od nien mysy zdycha/abo
wien ma w sobie niciala o
stroci ognistw i gorzoki cz
ien iest przyziogala i niciala sloskica.
Wia moc przeginaia i palogaa wtez
spuszczaia i wilosci grubych wtez przyzioga
nieczi slosi na wierz / zachowawa tiala od
przechwiecia w ob zagniolici.

Przebieganie ceba zamorska - nietak jest ia
domia - albo ceba gda i cystem wywa przepza
wiona - dla tego i inabym wygaga nieczy
slozi i dalekich a glesobich mieści. Pieczona
cedi cebula zamorska lepza i w mocy jest rog
ticiemney nifst tak siurwa /to i q cbez piecz/
cedi miedzy wogiem ma ia piecz w ciasio iq ob
lepnoze - a tak iq w sadzie w goracy pierz al
nyczbi meale.

między wzięte. **D**łacieżcie cebule myślej tak bywa: ostrą
cebulę w talerzyku a potem wstawiają (ładzą)
talerzyk niteczki albo wyciąg na nie one talerz
zspadł a zawiąsł się w cień i żeby tak ofehnia
za przesyrdzieli dni a potem się wezmą a w
sól do jeżelicy do ogremu mocnego nalep na no
se cebulę a zając wyciąg na słonice i żeby słafo
drucie zrzędzeli dni. Ebi tym ocmem wro
mych sobie wsta - ścieła słabe dygłaś a wmc
niaie - a tak w zebu chmizuje się potwierdza i p
zawiaofoli wstępiwela.

Eżę gdi wwarzysz cebule przereżonej

D 3 mii

Dzi- p tańszę sojpszo Dzie cięcie z nich wyrzucza
kiedy są w oliwie wwarzysy a przysiojsz na ma
Ez to ma chytwojsz na stolce a nie cięcie.
może ich mieć tedi wwarzyszy szawins z dzie
wrag w winie a te sobie przysioz na stolce cie
pso/ albo wśadoj się na thym pomoże dobrze
ku stolcowi przypodzenemu.

C Rej naprzeciwko fimerzowi proch wje-
niow z gawiniu mierzban z fiarczaniem pro-
f em z litarginow z sojem tobie! hejantia
przeczyniow wieprzowego sadla - a z tego w-
cizn majora z ma ziazi mozi trofi redzign
Rej gdi hejke wmarzona fawina z bu-
twicz z w winie/ a tego wita w nos wupieczaj
ciepło/ redi weme slegca fura z zimnej przeyz
ny pochodzi. Pandecta powieda o tym.

Cęć koś kawaup; z modrem zmiechany; wy
lufka nieczystość zagnieść; kan; y; krost smrodo
wyszech frosz pniup; cialo zdrowe gnyacie; a nie
Cia iwoeję iustelnofni przycz; Obacz;
dzony; wiecier wywodzi; zeczy; przitobzone pa
niam nifit; frosz inie jule; udnofno; co cęsto
pojęnia; tedi fafi; zefryw; drine miewa; i pto
dzadza; wy jiwofie; a wmarf; wypadza; mocznie
z iwofo; Cętapio; pniwieda.

Ez listki tego ziela siłuczone a z octem
zmieszane przłożone na rane ktora bywa ze
wrodnu czysci i tak zstula brzegi.

Eż woda w kłopotach była wwarzona fa-
wina zbawiasem / sinosci zciała spogdza / i stru-
pił goj kłopot i spalania ogniściego bywało.

Semperuina.

Keicemf.

Haufwurcz.

Capitulum, 218.

Diewant iest ziele zimne wo
trzetim stopniu a troche su
che/poti iest zelone potu iest
truelcher moci ale suche nies
godzi sie ku letarstwu.

Ma moſz chłodzić p
 zalebiać a ſiſtacię a z oczem
 znieſiaſi a porim na mieſcie zapałone prz'o
 zpoſi ogień wyciſga jono mieſcie chłodzi/a taſ
 boleſi wſmierz a wppadziſie zapałenie ognia
 ſie z cionkow.

Ezj ydi sic sto ognicm sparjz albo v'z c' p'm gora

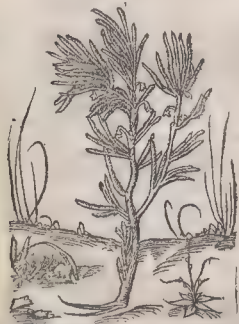
pern gor.

z proźną wodą, rozprowadzając wgrzebne otwory za pomocą ciężkiej popychania wody albo kłosa ięmięsnego, miedzi, pomagają to znacznie, nie przeżyje boleści, jeżeli dłoże w innych wewnątrzności oddała ta woda, także i nasienie przyciętym tym to chorobom jest bardzo pomocne, które może być w siwości mocz zachowane przez cały rok.

Savina.

Harvina. Siebenbaum.

Capitulum 217.

Est harvina tiepla vucha
w trzeim stopniuriedno ho
scie they harviny ku letarsih
vam sie godyi.

E **T** **E**di wwarzysz sarnina
w winie a thego sie bedziesz
napilasz / tedy boteszci zosadowe y kstorie w ma
sach iestichy wipolaiu y rzejal obgadza.
E **T** **E**di sarnina wwarzona z nasieniem wso

stiego fopru/złoty wysokiego szlazu w winie/a
gdi przysięgi na łono albo na dymiona/wro
ne wywodzi kto icy męć niemoje/z rzeżanie od
dala męć boleści incherzowe pła.

Dziawina ma moc popadzaigęza p rez
 padzaigęza zlych nieciystojci / a nawiecy gdo
 wciynsi z nich parzenie wmarzywsz ig / tedy y
 chorotę paniam przywodzona mocnoie wpo

aniodem a z wodą dąs sie napię. i siedi glos
cipni dobri y lestoje w pierśiach y zoladec posł
la cypliaż gi z niezgłosci melantolia z swia
tego balenie niemocy tal siarim iaso dżial
lam oddala kamień tej same to męcheru y
naprzeciwko zaduszenia storo bowa z wotnie
scienia matice jest pomocna ta cebula y deno
na boleje wyppada y barwie i ginala cyfrowe
towi przyporząca y wyrol posila.

C Zej solicy w wcho wypuściny / słuch cipi
ni dobri iasniarz y na innych wiele niemocy
jest to pomocna cebula / iedno siedi sie wnet
rye rani albo rozpadliny iedi jest piodława
le naprzeciwko opuchlinie y zolter niemocy y
pualizowi jest barzo dobra. Auicenna z Dan
decz inowig.

C Zej olejek z wloskow cebule z przasnym
miodem zmieszany a na parzyszy głowe po
mazany wlosy wrazeja y parichow niedopu
mazany wlosy wrazeja y parichow niedopu

C Decz tej cebule stori w aptekach chęca
maia na dycharawie y na lasek jest dobry / zag
nifosi dżial gosi w wkiech dyjarz.

C Nad storiom domem ta zamorska cebula
bedzie zamieszana iadomich chrobacy wietas
ta od domu taliego.

C Zej gdi bedzie ta cebula w winie wwarzo
na / jest barzo dobre to wino / bowiem posila w
nietzności w trobe zapalona y zanieczyszcio
nia cyfry y boleci wnetrzne wsmierza.

Sambucus.

Dej.

Holter.

Capitulum 220.

C Ze jest ciepły y suchy w tye
sim stopniu / ma moc otwie
rająca / wyppadająca y pra
ganiąca / ptez potu cyp
maga.

C Ysny bżowe sz wille
gdi nie silnych z orztem a z oliwa a przysposy
ich na wnetrzności albo na gnosi lipar a
bo na trozy / trostawa / jest wielkiej pomocy a
wien wysilka w rozpadz omy trosti / a tchal

Wonia ysto kwiatow bżowych / goi
lenie alowu ludum ciepłego przyno
si letenia y krew y noia pabudza.
no wite rmbn byla warzona las

wendula je bżem / iedi to wino pite ryma trans
stora z zimnocy przysym pochodzi albo z sio
nocy slegamy a namietcy o ludzi ktorzy sz zima
nego przynadzenia.

C Zej olejek z kwiatow bżowych jest dobry
w wloszian zimnym panuacem to suchy / si
lacy / wonia tego olejku / aegfolwel cypni bole
nie głowy / awpaloz rozpadza materia z sto
rop boleje pochodzi y głowy / cypni iez rumia
nose na licu gdi go fio cieszlo wonia.

C Ysne bżowe gdi bedzie wwarzone z insym
tarnimem a bedzie iedzione / cypni stoje / takie
z wierzby bżowe cyma / storo moje dlugo cho
wac wysilone zaciawny w garnku / a gdi po
trzeba purgacy iedi ich pojwac odmielcy
wosy oliwy.

C Korzeń bżowy z korzeniem chędowym
to winie wwarzone / opuchłym ludzimi jest do
bre letarstwo / a zaste gdi ten korzeń bedzie z
bżoleja wwarzone w wodzie / a na tym sie pa
ni wśadowi ciepło / twardość matice odmiel
cja ptez ig otwiera y niezysloja z niey wyppa
diaz y ciopel wypodzi.

C Sol iego isny dobri naprzeciw o dloze
niu pła wśietkego y spaleni od ognia wycia
ga y goji.

C Zej tenze sol czerwi wlosy y wśistula
pżez rozpadliny / a gdi sol iego zmieszaj o
głowym totem / a trefe josi wśietkego szluz
a tym pomajesi bolace nogi / boleje wsmierza
a siedi

a siedi ay w wcho wypuściny / wsmierza boleści w
su y pispicenie y chrobaki zabija. Serapio A
uicenna y Pandeca yowidnag.

Salix.

Wierba.

Weden.

Capitulum 221.

ne młods powiel

W ierba jest drzewo zimne
y suche w pierśmym stop
niu / moc liscia y okore y
owocu wierzbowego isny
ciernyga.

C Dni wwarzisz liscie wie
rżbowe w winie przysilowu pieprzu troche
tedi / a ze wino stoje oddala.

C Woda albo wstoy w storiomb było wa
rzone liscie wierzbowe broni pocęcia paniam

C Zej woda w storiomb był warzone wierz
bowy owoce / baie w spomoinie stori / zlowiel
frwig plusie / mozej wśipolek wazę / abouiem
y stori wierzbowe te wśipolek maig stori y
blize z hwiatem.

C Zej boleści nogne wśipola woda ciepła z
wierba warzona.

C Zej sug wejiniom a potim liscia na kłady
wci / niezysła storo naprawia / y potirzby z
niey szadza.

C Zej wśilko wobno stekora bywa miedzy

stok y miedzy drzewem / a tal ta wśilko nieci
stose / ocyu pżadza poczy posila ciemnoe ob
nich wyppadaj.

C Zej sol z wierzby rany bwa siwieje / ptez B
zastanawia z noia pżmaga treto.

C Popioł / stori wierzbowych wysilka w
śetke wśilko / a siedi gi zmieszaj z bazez
ag wrodz / iedi bęguie stora bywa je krew
zastanawia / a gdi z tym solem zmieszaj ocet
a pomajesi brodawki albo guo iaki chęci / rezy
padza ie y traci / y misie trości goji.

C Tenze sol boleści liscie bżowe w wśoch
wimmera.

C Zej gdi wwarzisz liscie toleżbowe wospe
ter y storkami a przysymu babil z bolum
armenium (w aptece gi pżedaj) a tcy wodi
kwarie w liscy wśidat pżez kłusier / ydi cęcy
wona niemoc zastanawia mognie.

C Zej sol wierzbowy w wśy wypuściny tie
piorope z nich wypodzi a wśipula / ptez ran
cy wysilka / a z nich niezysloje trefy.

C Zej gdi z kłusow liscow wierzbowych wśi
ni płasi / krew zastanawia z kłusow wśi
ni płasi / krew zastanawia z kłusow wśi

C Zej sol z liscia wierzbowego z troc / neta
di z wśilkego miedzi / a z trocha cukru zmie
sany / w goracy niemocy jest rzece bżow do
bra siedi sie isny bęgie napil / ptez jolich
niemoc wyppada ta woda wierzbowe.

C Zej liscie wierzbowe chłodzi / gdi go w łoz
je zaniecisi / Auicenna Serapio powiedal.

Saxifraga.

Lamkamień.

Steinbrech.

Capitulum 222.

L amkamień jest siele ciepłe
y suche w tyezym stopniu
jest rzecono to siele kamla
mieni / ma te wśilki / ma A
ci / moc wśipadająca y wy
pżadająca / wśim / kamień
lame w męcheru y w nerfach / Zej fio z bole
sny wrine w ewa albo lico / y m. mozej męce
kamlamien w penaga.

C Zej reno w storiomb było warzone to je
le z nasacim młotkiego topu / pierwiscia
nym / wśilkego prola / iedi tobie pie naprzeciw
woto tym chrobak przysieciom / obcom

D 4

solimam

- C**ez gdy wmarzysz skalkwia z rosmarinem z sielem paraliżem a winie. a tego sie wino na bedziesz napiał iest dobre tym ludziem ktori raz dezo. niez woz. skalkwiowy dobiez re ce wmykac drzazce.
- C**ez sol skalkwiowy potwierdza dsiasta sie bi nini bedziesz pomagowal albo zmiechawsz z miodkiem toianym wsta tym plosac.
- C**ez skalkwia w potrawach ictyona zofa del postla.
- C**ez gdy wmarzysz skalkwia w winie z pioce ruska otwiera drogi tu obstemu wosciu wri.
- C**ez alowo cizci sol iet przymiesz. nym troche prochu pisetrowego a tego wnies ciewo wpuszczac a potrzyniac troche.
- C**ez gdy wmarzysz skalkwia z dyleciaz w wodzie albo w winie. winie p przyrodzona choroba bratym glosom pobudza tu wysciu. ystesz ydob wmarlo.
- C**ez sol skalkwiowy czerni wlosy gdy ie ksho vom iet na sadzyle iest dobi sol skalkwiow.
- C**ez sol skalkwiowy z krew zaszianawia ystesz ra no ze lore z krost pochodzi.
- C**gdy wmarzysz w wodzie skalkwia a potym przepiecznisz miodku rojandgo troche. a ta wo dga gdy kromi mesczyna bedzie jodre wzmuał cionel talcenny. wierz ydobala. talicz ybiao la a goma moze wezmie.
- C**ez wino w ktorymby byla warzona skalkwia iest dobre tu pniu ludziem paraliżem z kazonym forego tej mozesz yna miejsce para

liem zarazone przyloz.

Cowiedza ciarnozieznici o skalkwie: gdy skalkwia wloszysz do gnoiu i tedi sie z niey wleje ptafel. stori ma ogonek biały podobny wozu wrenu a gdy z tego ogona wezmiesz popioł. to tego popiołu albo prochu wloszysz w łaganie iedi wzyjysz iateby bylo w domu pełno wieszono Pandeta. ciego tej p Wozkach poświadczają o mocach siol pize.

Cez skalkwia w potrawach postrawana. ciez wong bixunle stanowi: Cez sol skalkwiowy wosi na głowie wlosy po ogoleniu maza gło we. a gdy proch skalkwiowy bedzie w wodzie w warzonu a ona woda bedzie glosna maza ciz flo. iedi cieni wlosy talcemu cizowistowi.

Epica nardi.

Capitulum 226.

Epica nardi iest troista. ied na iest forzenina ta iest ciepla w pierzysim sponu a ci wterim sucha. Druga iest Azyma z jorngis Epica celtica: a trzecia iest ciar na. Tu mamy rozumiec o pierzysy kora iest słożona ze trzech mozi: Jedna nioc iest cierna moze maigeca. Druga iest ofirose maigeca. trze cia iest gorstose maigeca.

CWino w ktorymby byla warzona Epica nardi wnie wrodzda. niez gzyzenie w zolob tu ofinierz. biezunle zaszianawia p głowe po twierdza

twierdza w wotrobie wstam iostdowym iest bargo dobra ma iet moc oster alaga z ywome sci Serapio wierz ptez trawi wlosici zle w glo wie p w pierzysach. azela biega spica mdica ma te moc.

Cez wlosnosci Diakordos powiedza bpe tey to spica nardi. i gdp wozysz z nicylnoi przepiecznisz munnem a troche osteru roza nego. a wloszysz gg w miejsce talcenne na noc teby zaszianawia chorobe przyrodzona pamam woszuja zle nieczytoci. w macicy kshoreby mialy wychodzi.

Cez iet dobra naprzeciwko torbiace y na przeciwko emblewaniu y naprzeciwko zapaleniu wotrobie y na zolsta niemocz naprzeciwko biezunle kszonem y nczegam. a gdy iz wmarzysz w wodzie w ktoroby panu siednia ta cieplo. iedi wierzyczenie kore bywaig wma ciez wosforzenia.

Cez iet dobra komu wlosy padaja z glo wy albo ze bawi a ktemu wlosy rosi.

Cez dobi na oco proch iet z tuciz ymier hany z rojand wodka. a z ic wozysz p lastu na

Cez ksho ma mdlo maza postla ocoy. gi tedno sama wonia iet to spici: a oster iet naprzeciwko glicheci iest dobi kshora glus ciez y umnych wlosici pochodzi.

CWino w ktorymby byla warzona Epica nardi otwiera zaszianie sledziona w wotrobie.

CYst tej oster dobi na gionu paraliżem z zarazone. tey na boleci cionstowe. Auicem na Serapio powiedza.

Cez gdy bedzie spica nardi wstam wloszona iedi wlosi ed onego siagu y wmozna w tolo nieczopu. a iet m lefi.

Cez oster spica nardi iest weniagap. a naprzeciwko podczaz te iest dobi ciem nog bargo dobi maza zle.

Epica celtica.

Epica Azymela. Nemisipila.
Capitulum 227.

Azymela spica. w iest spica celtica kora roste w Serii iest ciepla z sucha. ma listy dlugie korey barwa ma sie czerwonu ci a ma kwiaty zolte. Lepia iest pizcia

malagca wonia glistech forzeni a emardych tu lamaniu. Korzenie kwiecie y galeje w chodzy w letasfwa. ho w forzeniu w wotrociu w galas. ach iest obfiste wonien.

CWino w ktorymby byla warzona Epica celtica. wnie ptez. a iest dobi zolstowu gdp ta wmarzysz y pizgnem.

Cez iest dobi spica celtica wmarzona w wodzie proster naprzeciwko wozobom goraczem wotrobie to iest naprzeciwko zolstet niemocz y komu sie zolstet roziaga.

CEdi q kio rize y winem iest doba na bo laci sledziona p na boleci wosforiszy gzyrota nerez y meczera.

CDet w ktorymby byla wmarzona Epica celtica iest letasfwnem naprzeciwko wosforiszm wozowym y inisich iadomnych zwierzat y niez zhotuia chorobe panigam zaszianawia.

CWchodzy tey w maki gorze. a ma wielga moc tu wiele chorobam wlezeniu.

CKajda spica ma the moc. i w wotrobie o fle dyzone wspomaga. tej matice w iet chorobach w listech get sie w nien panu parazet bedzie. y tey zhotnie ciezzenie przyrodzonych wlosici zaszianawia.

CLa spica celtica iest cieplejsza nisl mon tana. a sa sobie podobne w wlosnosci iach ied no iet celtica wierz ptez ywome iest lepia zolstowu Serapio z Pandeta p wiedzag.

Serpillum.

Waler ad rila. Dural.

Capitulum. 228.

Alterzaduska jest zagrzeua
iagca w wuspiagcaia w trze
cin spornu: Jest diuola
iebn domowa a bruga le
sna. Domowa tha jest scie
po ziemi: ale iesna refie tu
gorze: Ma moc wrpne pedzie gdi sie z niej w
marzonei wodci naprzej w naprzeciwio iabom
albo tez plaster w ocinynij siluzc to ziela a przj
soj na miescie w asione.

E Ubi wiarzysz macierzaduska w wodzie
a troche olejku rozanego przyczynisz tym glo
me bolcego lupaicem bolem wleczysz wte pa
miec zginele naprawisz y zjawiezanie glo
wn oddalisz.

E Tej oet w ktorymby byla warzona ma
cierzaduska wiazanie ktore ze krtwig bywa za
stanawia.

2. **T**ęz wino wkorimbis była wśazona ma
dzieraduśla - jest dobre tym ktorim omdwca
me przychody ślęz tym ktorim jest rzęzał a ze
śiępszcia wyne miewa: a tak pamięć i nie
rę b: a mecherza wyppęza: albo tjęz wczymś
plasz: a tęp to macierz wzdusis: a ożem a tego
przyrośły na męście wężsione od pęjoty albo
od o: b: bol wopuch: me odala.

E **T**ęż żałanie watroby p opuchline ierow
nawia.
F **T**ęż oeci w fiorymby była wwarzona ma
cierzadusta-iej dobre tym fiorey mang ochra
pienie w gardle p ciachijie w pieriach- Pan
decia powieda o tym.

W C Zmienia mow/iedy frowy często iedzą

maćperzą duszę w miasto mleka krew z nich
wydość.

Edy wiarzysz macierzgdufisz i koryz
niem fosaczowym w wodzie. a potem ocu-
retawisz tego sie wina napiesz / tedy flegma
i lipa i pierśi cysti vżage vimerza / zofabel
posila - tej wyne p przybrodzong chorobe bia-
slym słowam pedzi. bowiem ma moc subtili-
zującą. rospadającą i otwierającą.

12. Ełsiec y rziwiathki są dobre ku leśarstwu. a
 nawiecien gdi te zabierzesz w płociennym worek a
 zagrzejesz w garncu. a potem przyłożysz cie-
 pło na głowę. a bawiem rymu y wilkości zle w
 głowie trawi.

U Też wino to ktorymby było wwarżono to
ziele z sotiem safrancij- jest dobre naprzeciwko
kafisorpi.

Tęz wino w stołymby było wwarżono to
zielo z harnpiem jest dobre naprzeciwko boleś
ciam złośliwym które przychodzą z wiath
row ostrych Plateay Pandecta Serapio
powiedaig.

Sandyr. Szarlat

Brzecz.
Capitulum 229.

Nazet jest ziele ktorym si-
na farbung blesting farba
zagrzewa v susz mocze.
Plinius we trzdy jesteh a
w piatych nazach pise: po-
steh z tubita zmieszany q

przysinażony/czynní farbę tego ziela wrzeta.

B Czwarzona to ziela w wodzie / galicierdza
i w osh.

E Nastenie iego na prochy silużone a z oczu
tem tu pićiu dane zastanawia ścziłowie mo-

Po tego ziela z winem albo z wo (cznie).
 Da przowarzony twierdzy żołdel taczę też p
 watohe posila : mecherz słaby lthory wreny
 niemożę patrimac ymocinia.

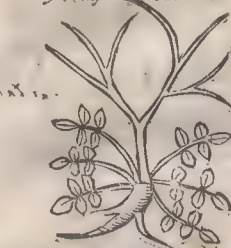
Samfucus.

Haſſeth auch maioran wilder.

Capitulum. 230.

Poling - minorian

Estli tho ziele galazyste ktore
sie sciele po ziemi listu restli
malego a ofragłego białey
lebiodec wodobnego.

Czo jecie jest gorzkie w za
grzewaie: na każdą opy
chline zatwardziałą przeż na trawienie wnetrz
ne jest bardzo dobre.

E Też kŃho ma zażylerzenie wody - y łogobry
niechwiadeł wijadł - iest sekarsstwo osobne w vi
nie vvarione a na cicio pŃte.

D Takieſz thej p boleſci gryzienia wnetrzne
oddala i winem wzięte / y thej puchline ſeczny
przez wrzane wody i piſe i je wſeado i wſwota pe

E Tez sol z miodem przasnym zmie (djaez
banysine miesteza zgladza gdy tym cialo si
noscia zarazone namajesz.

F **E**ż gdyś tego ziela z oczkiem á z osiwo
zmieszaſi iad niedziwiałkow moenie zranu wr

čigga pryhozone to lefarstwo na rane.

Też boleśnie połaświły się slegmy, zmelan
 folię w smierga - gdy rozleje w wodzie będzie na
 twarz - a ta woda ciepło głowie będzieś na
 parzyć albo się rozpłyniemy z tego ziela ciepło
 w nozdrze wypuśczone a zaciśniesz nos - ch
 wistle zadzierzys - a po tym maś nos rozples
 tnać aby nieczystości przeczyszczone z głowy wy
 chodzą.

Tęz białym głowam ich wieżę przyrodzio-
ną pedzi gdp cjopeł z bawelin będzie wegnio-
ny a w tym soku będzie rozmoczony a tam w
tawienne miastce na noc lażesz młode.

Cez toż tego zła ciepło w choi wpuszczo
nysumienie y boleńie tšpne oddala/ yteż na
przećiwko swiętego Walentego.niemocny/ na
przećiwko paraliżowi iest wielkiew moey.

Senecion.

Przymioth. Pronkressen.
Capitulum 221.

Dzymiot iest ziele ktore iest
rzeczono po latwie Seneci
on- lakoby napierwep niſti
ktore inſze ziele zſtarzeli ſie :
Kſcie poſpolicie ha murze
alſo ha ſtarzych domicki ia

ko sa pusti- listi ma zieleny y gasty.
Diascorides Pymnot ziele roscie n i dachoch
y miedzy opolga - na samy h wierzcholeciach
tego ziela wyprastajc glowiegli ja ob y na wie
rybie

[illegible]

Eż wazypc ty ziarnka / a tż vobg vsia v
mgwa / tedy boleśc zebow odcymuie / cypciagz
ie / pteż suche zply wysusa / z bpinpch moztosci

Stercus.

Ligno vo polatu Gionno. Ein dreck.
Capitulum. 240.

 Anno whetle test gorace io
stet wolposne a a gize ma
moc vropuscaigaz vppr
cagagaz. miedyz infemi
sainp pise test naleste pise
Spies test fojci gziye: me
saina pfigeo test i bolegi w garde leci-
marpze i gawozibi w wodnoji wpsifionji
yabiet alo cijn piluabio szcu troche i pfoz
em garblo a pomjeat. **Ez gbi jnie** pfaie
i piniis mietat a badijs garblo elabaf
io i miedat iofeni. **Ez gbi** vlyfje na
deh a pomey izagapio gale gafie w nio
wace tamien. **a w** mife naspap tegin
a w roppie i ten trunet cjerwong niemo:
nia.

10 Zięce storeby nież nieladko ied
 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530

Tędyż wstęje boleć tryżecy leżci aymłajęca
 te niemoc storz gomoż wstęja a to gdi te wpyję
 a cymłotowie / albo te wstęne rozpęci a na
 byżuchy ołoto brzechy obdęję ale lepię moje
 sili tate męć gomoż bypo białe a gdi te wstę
 leżon na cierniu ałto nia iafim bręwie leżę
 cym / potęm te wōjz na wstęz sęora a tęż rē
 try storz napęję tręwem iame mō byżęfci
 nie a tęż storz tręwica ałto ołstęz a jęwim
 wpił aoby kłaz w te sęore zawięfci na gardo
 to ale pierwem pęzycięfci mōż żywot taty pę
 gacia / potęm to zawięfci.

[illegible]

12. Čajno wofoze to ma byt leće brane-jeft
 odmiećagaice bo trawe je ale iz zimie siano
 je jefti wyfušabace pryjagaice. wlaheine
 teč ječyfo abo hewenka od dyfod hiećimela te
 ego : Etoiwel wofozociefny ma jobie brzech
 nim ofufadac wyfaga jozt wofoze: Bora-
 tem rofpušebac jazyk chynj i na oddacie
 adn nim obfoje jeft bary Dobre..

3. **W** dawna gościebie stare i gorące pija / i kiej
 cha / z wozem / a przyspiewa na zimne czołotki
 na stare niemocy / i afo łamaj / i w fosciach / w
 boleści ałowy / w boleści grzbieci / w bolewo / w
 sych czołotow / ty wbyłi niemocy w spotaia y
 wofuśa ie.

To Sobleie kapno nagorec je zewšech inpeš
to gdu zmiešaj; a majo iezimienka a wosimaj
plastr ten gdu prišlošaj na aus si forp bywa
prawie na lizpej rěspadja gi. bolaczi zebra
na pzedziera hiedp na nie pziplowš; a oleim
gdu le zmiešaj iparzelin geš; gnoj em zmie
šaj ze sianym siemieniem a na togd pzi
lozenc/geš gi.

H Orlicze sayno pić z woda przymieszać
w nie wina-niemocą padającą oddala.

E Kurze lapna nietal sz gęrgie iako gośbie
gdi ie da picz wodą a sz ogzem zabuśenie tro-
byrna od iedzenia będs odepymuica/to gdi sie
go napije będyje wracasz a tak odepdyje ta za-
buśnosć: też folise lecip to iest pfoćie.

A Wpse sayno żywot młeczny i panchy d
 storoch wlosy i glowy laza tezy.

¶ Zastępcze łayno flaki zolte i piegi na twa
rzu spadza precz.

11 *8* Kogorze lapno pite i mineni solha neni
 moc leci, a gdi te pije i soly vovneni/somari
 to piod i zhymota vyppycha i ash,novoinenie nre
 cey memiefesie prepuchsa, zhimepae i sad-
 leni slavnai a i ego vopisnii plavir ppyrslat
 dadi ga na podogre to iest na bolenie nog-
 leje od ego plavira ppyrslat. Dolez to slavi-
 nie h florai byva i zhivioti motiga za to
 kofe ppyrslat piod to miefce, a tai bole ppyr-
 slava, a to tat mait vopisnii. Dpapezaz lapa-
 no rozgore i ognia potym vigne velut a to
 zhiviotici na oleu a vlogoe to lapno to te vel-
 ne a hnet za duple ppyrslat na shu miefce
 bolize iashm namienit to iest na podogre i m-
 die, tedi bole vofodasa.

Wtedy łapno wrocicie rozpuszczu ichym
glorie oblażta maza i wsofi rości glorie pa
rzywa leczy a to gdy ie daś pier z białym łady
dlem a z miodem i kamien z moczem pospolu
wzmacnia i cjopek z niego wtoczysz iafoby goma
sefise zmiebanisz ie pierwej z masą iezymien
n a i ten cjopek to zadu westnieg iedy pwoth
miecin.

Larus barbatus.

Cavifulum, 241.

Dziwana jesth gimna w ysu-
cha - a jest dwoiata - to jest
samiec; w samieja - samiec
jest biały a samieja czarna
Samieja ma liście przed-
ługowate a woskie/wierze-
chofet żółtorep a ciem- ale samieja ma li-
ście podobne łuskiwie jedno nie chrzypawe i bry-
skie/wierzechofet długi mało nie na łochie chro-
pawo w biało - dwiacti zieleno w biało/nasieni-

czarne - forgenie twarde i atop 1. a wielki
lec: miastre - na polu rosie.

Korzenie oboga rozbiali ten to dzień
ny są cierpnące, wwarzone w ciężer omni
nie zastanawia biegunkę, też boleści w bo
oddala, też kafeł w śmierza gdi ktemu sołu
fracyen przycięt.

Eż soł z forzenia iego umieszany z p
rum/bolenie zebow wsmierza gdy kto sobie
dzie wympwał zebny.

Cez listie dziewanny wwarzone w w
a przyłożone na oczęp boleści ich oddala.
dość powieść rospadła.

Cez na zle rany ktore z krosti zlych by
otworzone/so dziewany zmiudem a zo
zmieszan z namnienic czysci wysusza
a gdy gi zoczem zmiesza tedy na swie
ty jest barzo wipieczne lekarstwo.

Eż soł sam tego ziela iad niedziwn
vsmierza y mdsli.

Cez liście jego starze z oczttem na,
nie od ognia jest vżyteczne.

T Niekiedy pludzie czynią płofanie i
czyniąsi forzenie diawny i piewetru
dnie w. pczyniński ogni moczego iu
płofa. abouiem boleje zebow odda-
lozgi hicia diawny w fug a tym sie
bedzie inial. wolofiasne czyni.
§ 3. Eż fonu poslastiem zbrohnieci
chodzi diawna vwarzona w winie
cieplo w folez przyladana / zastano
smorowidow odda iedno winem onym
bie folez. tedu pufanie,

Cezsto sie wydmą na stolez be.
P 4.

Azermowep iest siele podobne
Dzieperszthowi, iedno ije
ma siedm listow a wozghislo
fofnate i forzfi ma czerwo
ny a zatwie podobny galga
nowi ale nicma estiozfi: fo
czerwonny. Jest zimnego przyrodze
czego w trzecim stopniu/ma moc zflu
w grawezaiacze tez postla a vmocznia
zeleniociet.

3 *torgenia* ie^o zmieszano z prochem
 ym - na rany zlefore sic czynia z
 iusia y got moicno.
 4 to ktoromby bylo wzarzone to
 o ziela z torzeniem spiknariet iest po
 o gdnby sic pami nie plodna te^o wis
 la przyjefo dno i spawet i za fu o
 dobre/ Albo wcipti parzenie ma
 arzymy liscie tego o ziela z rolow
 5 Bywanno to winie/ albo moze sic
 w cieplym zieli pise/ dni po ranie
 6 po przypredone chorobie.
 7 laniawia przaprobena choroba sic

orzenie iego będzie wmarżono w deſcej...
„pdyie a ta woda będzie ſobie macicze napas
rzać w gębę biorąc.

Też tu picie jest dobry przermiewy - to jest
 trzyce dwie cześci prochu i^o jedna cześć / pro
 chu spiekanardi - a to to prochy i miodem zmie
 śca - a tym pomazaj zowith panie) gdzie jest
 magia

Czej proch i ziela przetrzepaj i mieszaj
prochem słony siobig; z rogow ielenich a kles
mu przypieczni trocha cysłtru białe^o a siego v
czyni trogiog; a ma iey pani po ranu; i wini
pozwiać iesli chej; niepsodney być psodna.

Cez proch z ziela przegrypsy osmaf z bia-
kiem iafecnym na ryncze - a koby miał z bota
nie wracanie dla mdsosci żoładka - daw tego
z iefc / vnanaf iekarstwo.

Eżby miał mdły a jaźmiony wzrót
maś wuarczy pżerwipap wwinie z tucisza star
ta miało - a tego przykladay na oczu na nosz
aboniem y czerwonosę z oczu spgdy y zagny
jente oczu wpiśa.

Tęż proszę iść barzo dobry na wrzód iado
wisy skory zowga Lancer / p naprzeciwko każde
mu iadowi / pteż naprzeciwko morowemu po
wietrzu i wodą saliniową Pandecta,

Zitimallus.

Корманово жие.

Capitulum 2431

Smanowe ziele jest rożma
ite tak iż siemiyaka rożma
to jest miedzy nim / arc świat
soj / sążnego mielo iż ziele jest
to ziele baro sążnego / aże
prawie ciwarne / sponia rze
płotica przystojona dochodzi / nia moe świat
czyste / siemiyestch y / tolepryinch wstosci
w stemu też wrcanie cinni.

C Valerius w ofinszech riezgach simpliciū
farmaceutorū capitulo Simmalinus. wſſe ſie
de yela z tego yela iſti baro wielſzy gorſze
ſci a monunckey goragofci az wolſcja gals
ſki w naſienie tego. ardoſolw iſt z forgi ma
w ſobie ty wolnoſci ale niernieſi. Nio zoſci
tego to yela w oczie wazony. iſciyſbol w
ſpiera ptej prochnienia zebow broni. a na
ſienie

Siemie iefcje iefi wiſtſcy moey ſtemu. ſkore 30
w erzchu na ciało przypoziote grzycie ciało tak
barzo iſe ſkore puziada do jynego dla ſwicy
bytnicy gorzkoſci ale w p'ofaniu yſi aſwaſi
eża 3 ożciem niez ſłodkowſzego
cao p'orzi.

E Napięcie tegoż ciała flucione wmożdżę
ryz i ołowz zniepanie w ośw wzmata i cia
ła gdyż tym będzie namajano a gdi tho na
majanie po sielfo froe będzie wczynano / tedy
na onym miejscu wso i proś niebdu - tak i
ono mi eście jawiły bdyż gośe.

2 **E**z toj nasienie sfluszone na proch i mle-
 cie onym liore i thez 3 zrela swapfwa 3o
 nagimie mojej troche olinp prapla-
 tim na mnap brodania listfo ragon: sflodpiz
 na preč 4 ziala-rafie p parchw v. ien na glorie
 r. flosy siwerzbige tem nam izup v na mhe
 flosy na apertur iefi dobra m. n. iale na
 cer na fufule na garbanculus y na mhe
 apertur v bolacfi.

E Tęz nanieście choć ziela w talizij iść je gdy
 będzie wyprzodek do sławu, wyprzuba kłosa of
 nego jakisij licija aldo na siemna łagza iemba
 sławu na mierzę updy upytoma a wotiel
 niebiedy mogła. Wierześ siedniaz iemba
 iemba ziela nanieście niewiezi E anciea iem
 ugnieniem grezsim i wianow klor na fiamie
 niu ryciezi nanygrypi na dobry wudy p na pa
 tycz; cziwono; na nakapienie na niekhor; h
 muci; ocy; forzen na g ziemi p nie aladn
 ; poyu na iwo treche iemniczy; Chlosor
 chosy drugi rotay zot ziela iababim iemba
 flem. E zezie jom p az; iść je anciea
 ; iemba Parachos. iść. Wpeli rotadzie i

ziela Titimalu młota; siebie wypuszczają a
zagrzewa to ziela w wypusku to ciwartym stop-
niu iako Galenus pise na miejscu przetę-
sionym.

Timus.

Diebstahl.

Capitulum. 244

Dziuelina po faciele Tim^o
o ktorim Dza Korinte pise
ze jest sielc lu drzeno po
bne: maigce list maigi po
lugonarte lu wierzchi. I
mego ziela glowne rypa
sioz taf ia. o wdyh immalonane jest u
gozyle warte gafaki maigce; swiatl rego
zielc jest brunatn; rofci na famenstich
miejstach; Plinius. Timus to jest dz
a ma bce ibitana. to ten gaozdz krsim
a ma bce i xianu fusono. Tenie Plinius
pisec jest drogo tozgo ziela; Jedn ma i
c; sntardio ielo drzewo a refc i to ga
t; jest mienio wietrzec; i Dzigie jest i
t; w nistiu cimegno; to cz malo jest xop
tekie nistiu wietrze.

I O klorum Diascorides vife i: ma m
 dycem klorozga ^{social} aia gza / a dia g go tym
 le lu pozvivo in vst vyzvezne
 zro wio la zolde

pięć, flegme siolęmu wypadają: W wodzie y warzone a potem miodem albo cyurem oflo dzone dycharaczem lub ziem / p tęgim skorzy probać, glisty maia w sobie, jeśli dobre fu pięć i owość y omarły płod z żywota paniam wy
C Rej też w szadli rozpada karn omata, y miż z rzeż z rzeżby się ciowiek jakos wyta ga z ciała / siłuszy je na proch a z zającem sa dsem y z mola ięcinierem na miejsce jądzie przypoje na noe.
C Rej też y Constantinus letarz piše / iż to jele jest zagrywaice y wosłusaice to trze ciar stopnu / flegme z pierśi purauie a tof na dochawice jest dobre y zatkanie jol uwagaicia.
C Auicenna thaliez o nim piše / iż nie tylko sięgma ale y tolewo z ciała ciowieka wywo da. Nado to jele roście na płonyszych mie sicach przy wodzie.

Trifolium.

Konil.

Rice.

Capitulum 245.

Dni jest siółko pospolitie jest rzeżawo wo łacnie Tri fol
 h w cery listy
 pio piše dwo
 en domo
 o leing

ten jest wywsi na trzy piady / rozgi z niego ga sto wyprasaia a na samych wierzchoch y rozgi listy wyprasaia. Nasionie ma podobne fenu grekowemu iedno iż drobniejsze. Domowoy so nut skory na ogrodziech y na łazach roście dro bno wbyło też we trzy listy ten jest mniejszy a on pierwsi wielki / skory oziębiony joladę jagrzewo wlaty w nim trawi.
C Woda konilu wietzego wsmierza kłocie w żywocie pteż boleć oddala skora brywa gęb tego nieozwiadęł wje / y nasienie tego też cho moje wyjnie / abowiem jest możniejsie niżi
C Rej konil wietzy y mniejszy dolenie / list / anofen jmaice wsmierza / puchliny bronie nie wywownie skora jowgo y łacnie / Zropisio.
C Rej listy tego w oście wwarzony jest do br / on oeci pte ludziem łehore wż albo iasi inży tadowity hrobat wje pteż febrateriane teży tym obczyaem / teży listy tego albo cery jlam fa tego z winem wopite po siolto rzeżaw jest to z rzeż do smidzejona.

Tribulus.

Dach.

Disel.

Capitulum 246.

Dni jest dwój / ieden suchy drugi wilgotny / skorzy roście o sło rzeż / nad samymi rze łami tak iż listy tego po wo dze się łacie / Pręch ma na wietachu miłszy a fu tof rzeżwi cieni skora ma na sobie ofte a cienie łacie : ale suchy a domowoy ofte / ten wosło lo roście a bago łole. Nasionie obudowy iest zwarde / wosłojaci cygłajacey / cerynczy / wosłajacey. Dlakondos / Auicenna iedno bo sie w tym gadaia / acz o wiet niektorzy po wiedaia domowoy bęć cieply / siłuszy w pierwa siem stopnu / subtelniejszy niżi wodny.
C Galenus / Nasionie oflowe łamien wner zach łamie / puchliny / thwardosci y nadpma nia rozpyza.
C Rej ofstow z miodem przafawm imiecha / ano dyssa cypla y cyuchnie / y wsi oddala.
C Rej ofstow przerzeżony jest do br / na cery skorego

skorego doctorowie y barwierze w roymaistich letasłwiczach oczyńsz wywoga.
C Rej nasienie domowego ofsu czo skora z mazy z winem piše / przeciwi się iadu wśelie mu a niedopusia / pteżby ciowiek siłuszy mu / y iedłowski pomaga nasienie tego.
C Rej pchły / zdychaig ony woda polane wo skore ofte bęć do wazny.
C Senapio / Ofst a nawlecey sol tego bro ni wosłojenia wozdu na onym miejscu gdy bęć pomazano miejsce / abowiem w edopus ficia wozpychać nieczystości na miejsce łato rwa
C Rej a nasienia oflowego cignia chy / we / led / skorzy iedny w miasto rhenieznego chleba maig / nie / ucinioy y posilenie / abowiem na sienie tego ofsu ierata skłobie a wż joladę wsi niechłody.

Tenacetum.

Brotycz.

Kamfar.

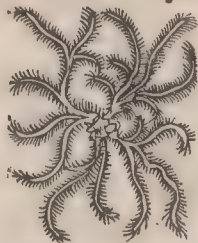
Capitulum 247.

Rozpęz jest listu karbowo nogo / pteż z listem wyso to pufcia a wierzchu ma iolte głoweczki wo miasto / wozu / jest przegrodzenia go łacnego / ma thef wmoist / jest jmaie miato cerynczygo / ma też moc rozprzeżungę / jest wipieczne na nter enoy łacie / wsiłuszy wozie / waznie proch skory imiechat z / aniem / z imbiere / a roj macińsz dać z cymłomiel pte / abowiem / miod wsi odepnie / rany naprawia y pachow trawa i ob olajania.
C Wody skory bialo głowa wczarowano i / bo z goracy mlioia wsi / al sie iey nepotop a i / by rozumiata / jeby była dywlo a i / by pa / niastwo miała stracie / rzeż sie w tey woz / cy niechay wmi / odepz ob niecy / cjar.
C Wierciasty / cpy / cerynczy / niemo przegrodo ng maia / skore y nie / onym / negi / przywa / z / woz / iey / z / macier / z / d / u / s / t / o / b / a / r / z / o / i / e / s / t / p / o / m / o / z / g / n / a / n / o / t / o .

Turbit.

Capitulum 252.

A drzewiech Wdech pospoli
cie rośnie albo na dobowym
albo na lasowym wje na
lamienioch a jest lasowy
nalepi: Wdech lasowy wo
niajczy jest a swiatly ale
ciemny z ciemny jest gorzy: Smak ma mied
w sobie cierpki mienie. Druga ma wlos
wość rospodygać odmiedzajęca gwiaz
cja lasowy. Wtencali niekiedy sieby
ciępy w pierwym stopniu a suchy wrotoim
C Plastr wycmien z tego mchu a z oliwa
jest dobry na zamknięcie i cierpienie i syfu
Liscie pokrywają siarę z mchem (chcch
zastanawia fien.
C Zez ma moc scięzajęca z mielęga: D
Wdech dobowy bialy i dobrzy ale ciemny jest
zły boleści macie wsmierza wwarzany w wo
dzie a nad tym ma pani sieczy: wiesz czy po
moce dnie.
C Wdech dobowy wlosy do wina a to wino
pie-dzemanie y cięste ipanie odymnie i w
winie gi wwarzaj a w tym macie gęste a na
brunh placi prawie na jolget ciępy (sedy
loget posila: Na pęty przyskadowe talie
cierwong niemoc zastanawia.
C Zez mied leiny roz dzyka: ośletości rop
pogza/zmaz na ciecie kietu: zolta niemoc le
czy rymie spada na dol nieba ciępy ciępy
scia wstuchojca: miedlof a slatęci ciata yb
wardza miedleza twarde miedle y boleści o
wardzojce przegubow.
C Zez jęce posila: drzenie tego oddala: w
wrol

wrol siwym scięzanym cięci: w boro gi klase
a na nim chodzie dobowe bosmrod: spar odda
la pod cięci tej z nogi miedle wlecie wlecie no
gam cięci gwiazdka po schodzeniu.

Valeriana.

Koszel. Capitulum 253.

Kozel jest ciępy w wtorym
stopniu a suchy malo nicta
fien ma moc podobną spica
nawt: Wiele luby nauco
nych pojmawo go w lewar
shwie który powiedza iżby
był potolim narodem: Korzenie kossowo w
lewaru wchody: a ma moc pobudzajęca
vrno: Diastordes mowi: Koszel moc ma
gorzki pobudzajęca vrna.
C Wino w którymby było wwarzono korse
nie kossowo a nasieniem wloskiego topu
pejelnikiem a to masz pie po ranu: boleści bo
kone wsmierza i choroby prziodzong paniam
poburza.
C Zez siedy kossel setrzęs na proch a zmie
szaj gi z wodą rojana a przysięgi na bolęci
le labowig a gorgęz boleć wipolata iogaci
z iadem wwarzaj a wje niedopuszaja nieciępo
sciam przysięgnat do miedleza wrobletne: bo
lecięgo: a namienio jest ośletole lefistwo a
warzo wlecie napręcio wywodni labow
cemu stam zowę henfipila: abowiem mu sie

niedopuszaja sieży y rozchodzie po cisonoch
pluac ie a dalo: nich kaje wci na inie oba
tworzone rany jest dobre to lekarstwo wysuśa
lac ie w boleści wsmierzaigo.

C Zez jest kossowy z rucija krew zastana
wla z ran swiętych: Wje jest dobow na rany
kore sie ciępię z krost w wloch: abowiem ropa
w nich wpiśa y goji.

C Zez zastanawia prziodzong choroba bia
sym głowam stora ym abynie bywa: to jest
gdy wwarzaj kossel z polną siecz a ze pim
ięciem: a tym wlosy obloję y macie thedo
pręsiam choroba przęzięca.

C Zez gdy wwarzaj kossel z bolum arge
num kore jest w apiece: a daj sie napie temu
frobym mial krost y wngier: wje to krosy pule
jest ośletole lekarstwo: wje zastanawia pizy
nienie incho wlosci a kossolwieby plynaly
a to gdy gi: folem dabszym zmiełaj: ze
zastanawia krew stora abynie idzie dla fien
ostrosi.

C Zez adi gi wwarzaj w winie a tego sie na
pięć: tedy kto niemozie siadnie obdywać wro
ny iato si ci krosy po troche a cięsto puszcza
a z wielką boleścią to lekarstwo jest dobre prze
cino temu: wje gdy sie tego napie ten krosy
mial febre przez trzy dnie tedy sie ma napie
tego dnia kore go jest prośen febrę po ranu
ciępo dobow trunet: albo w goziny przed ja
mnieza to sieje lepie: też jest dobre to lekar
stwo pie tego ciata gdyby tego wgi wlosit.

C Zez jest kossowy jest bazo dobow bialej glo
wie krosy miala siśule w macicy a to wgo
nity y barcelny rosmocowy to soku tham
gi wpiśa w siśule do macie. Panacea y
Scrapio powiedza.

Britica.

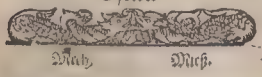

Dokryma: Capitulum 254.

Epolet z nasieniem Pok
rywa jest gorzki wlosno
ci malo nie w tyciem stop
niu a sucha w wtorym po
pniu nasienie nie iat
suche iato sama rosnie
2 2

Visca.

Mab.

Wich.

głowa nich wyczysta / owożenie wnetrza
goi / swięta płoanie zaszawia.

[illegible]

Wino State.

A In hunc iest gorgie pyi
 omnia in nichorum flope
 u. stare wmo tedu in
 v. rreum flopmu. Dowe
 wmo te iest mekes iesth w
 ierofrem flopmu.

W Tę Sor / użaja winnego pity / oworzedzenie
wiazga gon / Jesli przprodzenia zimnego
fuer zagego / trwaj ptywanie zastanawia / zely
dek posila / o dykty winne te / sa przprodzenia.
E Gdy eforei / katorzli winnych natracz

Drobno, a daŝ 3 winem wpić. famieŝ famie
w mecheru 3 majo wpićie na ciele ſiera-
te 3 kroŝy 3 licza ſi: qdia.

Cez napal popiołu z igdref fiore bywaig
w jagodach; a then popioł zmieszaz z oczem-
gdybysie uiaa iasa iane w jadzu tym poma-
zic gdybysie ktem przysiaa a żagoin sie bat-
zo rocho.

Tedy vino kto bezmiernie pije / smysly wra
ża / o suchie żrły moli - a gdy ie pije z woda janie
stawki / nieal giody.

¶ Wino piare białe a cysie/mocz wypadza
ale bole nie głowycy ni gdy go wiele pije: a
gdy w fiko ma iakie sadzyle albo rany goi się
ym nieda bo wieciezgapala.

¶ Proszę też cięsi napoy - abowiem cypni
kruczenie w żywocie - wiatr mroży i nadyma
człowieka / Syć cięsi cypni - wśakoż trzewa
m. s. cyp / mocy wpydia.

E Dno iedne iho iesi niebarzo mocne. I
iesi nalepsze zdrowym y chorym, ale biale sio-
dnie nadyma zosydel - thrzewa mieczyz iaso y
mozej. Iedna ije mecherzowi. y lacywian iest
przypienne.

Wino zagrzawszy wełne maciąc w nim
a na brzuch przysiadac / wtedy rany wrzedliwe
w brzuchu goi i y bolarzi.

¶ Bzina jest dobre na przyszłość w wszelkiemu
zaślodzeniu w ciłowicze które brywa z zimnej
przeczyni-śaćo z bedz- z rpb- z masu- z owroczu
na rpb

na to rzeczy jest dobrym świadectwem: owinęto
się wino blade sfiare a trądzicie mozie / na
wierzch przepłonie i cyny młot / iad wpię-
ga i wstąpię / duchy i owolno posila: ieh
do iustych czołow przynagrac a to god
zmieja i innemi rzeciami tu mien sluszeni
może ielkiego lada iustie bierzę badożaa
iwarzajace bado obmieszajace albo też po-
lajace a tak p i inni sławieygiem łeski
wam moie być przepłonie / w tu wiele ożyte
ciny rzeciam dociegnim misierziwim mo
je być brano / goięch go nam praca pilna p
dowładzenie mo tego wielę zgnamnia.
Przybrodzenie wino iest słojone z gania i z
wletrga. I mocy gryn winnich iest pisa-
no wospięć malo w agresiu to iesth o ploniego
wina.

Stanza.

Kgfol. *Natten. Jan 6*
Capitulum 261. *1700*

Est hie Kol kory roscie
miedzy zbozem/ma ziarnka
czarne niewielkie graniste
ma moc zagycywaigc y pla
niacz gorsze smaku.
Diascorides Kol w
modych albo w roslin wmarzow wyrne pody
alim wzmocze zebia.

Łeż puchłszy y twardoſci odmieſzaj w roz-
poda: ma też moc wyſuſaigęcy w rozpada-
igęcy: a tak brodawki od niego gina: y tward-
gopęgoſi ſiſuſy na proch: a y przyſnym mło-
dem pteż y oſtem zmieſzany: będzieſz poma-
wał to miſiecia.

Tęż rymie oddała proch iego w orzcie na
mocjonis a potym wysłuchony / a tłego prochu
w chustę zawiązawszy maś często woniać / si
wafis rymie / a casarius zainie od tego.

Cez wino w kithorym będzyle wmarzon ko-
 łos/wogtrobe p sledzione cysfci pęhez kofite vs-
 mierza w ielitach p w jofadbi azmofasza kto-
 rym ludzie a mwarom takie bofci ci miewaia.

K Tej prochy kłopotow w polewnach iedyony
emoroidy odbiwiera w glisty zabija dawshy pro
chu tego z przasnym miodem na czezo- talieś
w kochafi forte kawaia w ptyoch.

Tęż piſze Plinius- iż proch łokolow z miodem a z ocztem zmyſzanu iſt dobry naprzeciwo wſiechniu reżowemu a namazować mieſcie- i-żej boleſci zębów (z ocztem wwarzony a tym pſokać w dzierżet na zobjech) wſmierza.

Minichino's
ier, daty. Zukay

O Modlach Zioł rozmaitych y o mocy ich / a osobliwie o tych których nawieccy Do- kthorowie używają w rozmaitych niemocach ludzkich.

Dobli brywaig palone albo
tez dyalane z ziela y z forze
niem wespółel niektore / nie-
ktore tez z samych zioł / niek-
tore z zioł y z trawami / niek-
tore z samego trawia / nie-
ktore z samego forzenia / niektore tez ze wpe-
go poprosu / tez niektore y z owocu iato z ias-
god / z gduł (gadule są gruski) z iasowcu / z bo-
ktu / n ieddy tez ziołow y rozmaitych zioł / po-
pulu a z nich pala wodze / a to pryncipio nie-
mocy niektorego cizonku albo tez sol wyplacza

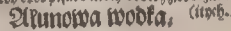
ia z iednego ziela albo y z ielsta poprosu.
Etez niektore wodki rozmaitym mistie-
nem brywaig dyalane / niegdzi tulo parzeniem
pod alembikem a wstapowantim parz w gao-
re / porum sie z tep parz woda dyala a wycie-
sa z alembiku.
Etez niektorego cizonu nakladz na iasie
naciegnie ziela z wierzchu ogniem prapstania
a iat wodla przez chusta na dos do naciegnia
wyciecie.
Etez niektorego samym stoncem dosie flae-
chemie y popytacie cizonu wodki a wlozcie
z wiatu

T Krotko głosa mało w sobie wodności mała
 to to uoiuoiuoi głosi tożo za tal p iuuie-
 dyt bawoie głosi iślelać a warem te p iuuie-
 te talco reuio maś polać zobo para niewy-
 chozysła/zalpe to dobyre a niechaj tak siój
 za ta wodą przegiesio dni- a na kszp dżen
 mieśiać ale wiśtrigigie tag ale dwa/potom
 ropalpe wżez alenibie: P iuuie tożo woda
 iest dobra/wetora mietat/ ale tu roziuuieć trze-
 ba ięsb si niewoda w alenibiu niewoizsła to
 za iest niewy wod- a to aduio si alenib za

E Powieda lekarz ieden Doctor: Ja prawi
wiscem

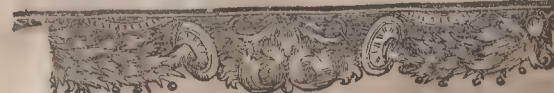
W tym czasie z siebie wroście niemoczą i po-
różeniu zdrowia cielewnieczego pomagają i po-
maś pulnie obaczyć a ich moc słabiećta ma-
że dawać w sefasiwo wolaćta czasu mo-
rowego/potym też o innych czasach tu rozma-
istym niemoczą tu działaniu tegoż maś

Ez gdy i z miechah i wodz rojans a tim
w wsciech psolac / cypel garlon i spjel v mocz
(ma.

Angielska woda.

Można anijżora odhwiiera
zastanie w żylach-y zachy
wawa każdego ślcho ią pje
na czo od tołsti- ryganie
oddala/barzo jest wylieczna
mamkam/bol w brzchoch v

Dla chę wođa z forzenia p z
twierca odwiera iżwoł cę
naga sfołter p sfołione z ter
nieczęfości cęfci puchline z
nog z żywoia wyppadza.

Centuryben

Cenurybowa wođa jest go
rsta a ropluſaiga z nicta
ła mała cępnofoć iżwoł cę
fci zaſtane wiſfołkami gru
beni ſubtilizuje grube wile
to iżwoł cęfci puchline z
padza ſlegma i ſolera z jol z inſoć cępnofoć
węcyp przyrodzone pamam pobudza fu wyppa
ciau p plob z żywoia wyppadza mocniſie rany
głiwa p goi iwarofoć węcyp p ſfołione ro
padza p joła niemoć wlecia wſci paraliſy p
goſile wſpoſana p wielmo z oia roppadza.

Dziwanowa i twierca.

Dziwanowa wođa wymoo
woneć dawaa ſezę woliſy cę
nifu wermownoſia ocy za
miazę ſie wyſtaſia i boleſi
ich p ſfołie w nich wſmierza
cy ſciera zhoſtawoſia a ro
ſtyloſe iſci ſciencia zimnie bnia ciwaręgo p
przyppaleneć krowie wſmierza pſmienie ſiercu
żwieta gdy nta lica węgwa wſtofoć z kumia
woſcia dawaa piegawoſe i joſte ſtafi iſnie ſiſa
radoſcia ſciera zapałenia rano p otolu niedo
puſcia zimnie ſto ſie boi wođa tu pſi aſtwa
ſieja ſieje fu tolu ter wođi przyppaleneć a to ro
no pſi Dziwana pomoć wſięgę cępni ter cę
ſowięce p w myſli tego a thej dla ter dywoneć
ter mocz iſt nazwana tym mieniem dziwa
C Gody ſieto bał cęar pię wođa (na
a bađi przyppiecen p wſam goi ad ſiadaſi
dawoſy wchodoſy pokorę wođa a bađi pię
cobię doſy buchowne fu powieryżenie ciebie
nylo cę naprędo w Panu Bogu duſay a thej
mu mierz iſia wođa ma te moc a jſtanie ſie
zafołci powieſiać.

Debowa.

Debow wođa gdy iſt piſe rano cę
fu mowoneć powieryza bronę te cęlo

wieſa ed iadowine powieryza i mu mianę
niez jaſtędę i zimnie odwaga i mſieſtoſe
węcyp zamaręza rany p wyrodo cępni z jamie
ra z woſcia wpađam pſeja kum p przyerwa
nym baſo iſt wođa fu pſciu to ſie fu wia cę
ſto dawo albo plute dobye miazę pſe węcyp
nie leda wſoć cęfci i meſęcęjz boleſci a
gumy goi meſęcęjz ſie rzy dawaa je i rzy
zaſtawia iſci ter by miewuſe i maćia zę
ła albo iſt wołę jſie a leżę ſi ſofoim to
wođe pſe naprawi to wſto.

Żyſtołowa.

Żyſtołowa wođa na ſucho
ro na kaſci pſeſlam woſ
raglem wyppadza i wone
rany goręcoſci ludzki
ſiwa pluia cęm pę na bo
laſci bofoie na goręcoſe
mocu na goręcoſe ledyfu na wſpoſole
eręto na wſpſi rany iſt baſo wođa pſe
ig z cępniem ſuchoſe ocy oddała p goręcoſe
zimnećia z kamphoć a przyſtadoe na ocy.

Grzybienowa.

Grzybienowa wođa iſt za
miazęga z odwiazęga
mocniſie iſpnie cępni naſie
nie przyrodzone trawi a tal
cęfci przyrodzone nacię
nie tego naſienia mbi i nie
plobnoſe cępni iſci mocniſie pofuſe cęlele od
dała cęaſu kaſtu p cęaſu pſeury wođa pſe
gumę zaſtawia i rany w ſeinać goſi ter
biaſy i teza ſpadya p ſfołione poſila.

Groniowego forzenia.

Groniowego forzenia wođa
ła jſtania ſie fu ſuchoſci
odwiera zaſtane ſiegi
ſie z jol wath robych p ſle
dywoneć wſpnie pędy fu
cęu joſta niemoć lecy ner
ci cęfci a tal boleſi ſeręgo wlecia ſtoie po
cwođa z napęnienia ſiegiuſego iſci i napę
niema wſięgęgo a tal pę p napęciwoſo
ſie iſt wođa fu pſciu iżwoł odwieſcia boleſi
żbow wſin erę z pabyżerzenie wſpnie pędy
fu wſęcin.

Żopowa

Żopowa.

Żopowa wođa iſt wođa
w niemocyach w boleſciach
napęciach p ſpawowch
cęfci pluia p wſięci z ſie
mſie napęciencia iżwoł
baſo woma napęciwoſo
to kaſtoſi krowy z obſtoſi ſiegiuſcia pęboſ
dy p glos poſila p wſiego Walentego cęo
robie ſie pęciwo.

Zelenich iſyſow.

Zelenich iſyſow wođa
twierca p ſubtilizuje wſam
doſi ſtegiuſy kamien ſa
mie p wſine zbowne pluia
cę zaſtawia p ſieſam
le zaſtawia p joſta me
moc wlecia.

Koſaczowego forzenia.

Koſaczowego forzenia wo
đa ma moc zaſtawiać
p wyſtaſiać mienie or
mwa i roppadza grube wil
koſi ſlegmiſie pſeſi p plu
cia cęfci w ranach ſpſo
nų ſmrodliwų iſt doſwiadoſena fu wſo
mwoianu ſtoie w żywoie wſmierza p iżwoł
odwieſcia opuchłym ludzkiem iſt wođa fu pi
cęu bowiem z nich wyppadza joſta wođa.
C Rej napęciwoſo krowy i iadow wſel
kim iſt doſyrm ſeſaſuſeć zimno p przyſe
nie ſtoie bywa w ſebrach oddała.
C Rej gdy niemoſia namacia cępła wođa
ła ſoſciencia mieſcie gdje iſt maćia bole
ſci w nie wſmierza p ſtoie wſpſie i pękeſci
w nie roppreſtizenia p odwiera ſiſaie kę
dza p oſore miazęgo na twarz roſcięga
pęgi reż zama.
C Rej wielmo z oia ſciera boleſci żbowo wſo
miera p iadow ſie pęciwoſi w wyppadza gdy
ſtegiuſo napę ma thej moc doſwiadoſena
wſięgać ſoſi z rany poſamane napęciwo
ſo ſeſaſie to iſt denney niemoſy p napęciwo
wo reżanui w puſcjanui wſpnie iſt pom
ęna fu pſciu.

Koſtiwałowa.

Koſtiwałowa wođa koſtiwa
łowa na przyppuſia na v
rą na wſiane na wſę
dzenie eręto ſeſuſi meſe
ra z biegunie ſirowy z
ſaſawia wſę kſiwa pſiwa
nie ſoſi ſlamane ſpaia p żwieta rany.

Kurcy nogi.

Kurcy iſt baſo p wſięgch
na kurcy nogi wođa odwi
iaiga p pragmiena bron
a iżwoł pſmienie zaſtawia
wia oſoſeniy jebow odda
ła a iſt baſo pomoćia
tym kſiwa pſiwa pluia iſt wſpſiećia na
pęciwo rożanuiſm wyrodoſi napęciwoſo
riſpili to iſt wyrodoſi ſto z ſoſci pęboſi
p napęciwo ſiegiuſi wyrodoſi kſiwa pſi
cwođe je wſie napęciwoſo japałeni wſo
by pę napęciwoſo ranam iſciowym bſa
ſm głowam zaſtawia iżwoł pſmienie
wſie wſęganie oddała ale wſoſ mbi glo
wę poſila p oſalenie oddała goi i wođa glo
wa ſeſie zmacjana.

Kamcy pędie.

Kamcy pędie wođa iſt ſie
pla p wyſtaſiaćia p pierw
ſim ſtoymu ma moc od
wieraćia zaſtawia na p
lach a tal iſt wođa w ſeſci
niemoſy wſpnie pędy iżwoł
odwieſcia p wathrobo poſila ſolera cęfci
w ſebrach dyſtana mſydyim iſt wođa fu pſciu
ma wſoſnoſe wyppadza dawne a zagnie nie
cęfciſci z cępniow p jol.

Lawendowa.

Lawendowa wođa iſt wođa
fu moſe biał lawendow
wođa bowiem iſt roſcięcy
mocy fu naprawieniu cę
ła cęlowięcęgo a to iſt na
prawia wſpſiećia moci w cęlo
wſęc iſt wođa pęciwoſo moc
mocy iſt wođa pęciwoſo moc

[illegible]

Lattucina.

Drogim niemoczom Łak-
tuejana woda iest barzo po-
mocna gbi i pije w macja-
ze w niej kusieta a o fła-
de gromie ofione: sen cijo-
ni: na wrzody i na bolaczi
wteż na mietuza gorcie przysadka chłodzi ie
golta niemocz leczy gorczoski ledziwi: rzejanie
moczu odepnie: folere: wywabia.

Zanzana.

Desejina modla iesth tu v
mywaniu thwarzj; maza
nich seiera- moga posla pze
choy do niego; o ciiera m
nosie- cstoni roymajle po
maza; zchngz tym niedopu
scja; gdy ia pise serce posla; undawania mie
do unicia- suchie zsh potwierdza dzienia bro
maga; ratu; p glosnie; w rekam; p pierklam;

Pamitanicnora.

Dziś kamień jmecherzo
wry kamie Łamitamiemo
wa wodſa bo ieſt zagrzeua
ſięga w wyſuſhangcza w wo
rtni ſtopniu.

Też jest dobra tym ludzjem którzy wrzyna
po troche z cieszło puszczają z wielką boleścią
wteż żółta niemoc wlezie goi sie też bzdzielnie
płaje albo prawy ból maciary gdzie wstrząs
leży Także też moc woda biedrzyska wra

Xiduncana

Serce posila miodunczana
wodka / ktora pospolicie zje-
la jz forjenja palu / kreu ci
si melanfolig wypadza y
też moja zakazony napra-
wia / melanfolija spalona
wydrawia / y tym ludziem schorzyp od rozumu
odchodzy jest bardzo dobra pít.

¶ Jez jest dobra tym ktorzyz maia na sobie
 trąd albo swierzb- mozesz iac same pie albo z
 winem miesiaic z w potraty lać a z nią wa
 (rzut.

Macierzyduński.

[illegible]

Richunfi.

Do latynie Astatenge.

Zimney mochi jest tyci mło-
chunfoit modla w wypho-
niu wryny sifo iey pubicac-
niennoze-nerki i mecherz eji
sci i kaminienta piasezysiego
a tsi barzo dobra szym luo-
dyem ktorzy ze kripa i z wielkq boleścią wry-
ne pubiciana.

Steczowa.

SSecjowa wodka jest zimna y wilgoth
na, zylp u neczyne posila y wyceyscia/
wzrzedzienice

twrzedziem i że gorzce wleża i Dobri cżni w
żółty niemory flachetna wżroba nietymo
wini potwierdza/sapła tej rospadza.

Mietłana.

N Diwiera zastanie w was-
robie y w sledzienie y w tich
zylach ktoremi vryna idzie-
Jesi ciepla y wpsuła gęza
ma moc rozpłdza gęzy i ra-
wacza y posła gęzy to dla
fortenności y wonicy swojej.

Tez oddala czechnienie vsi ktore przycho-
dzi z zaginlosci dziosli / zosadek posila: chet la-
siebeniu wzbudza: wracanie zasthanawia-
omblewanie oddala: a to kiedy grzanla z chie-
ba bedzie rozmoziona w ten wodce: w oczcie: w
w mirt: a che grzanle darzymat pod nos
sem w drugie na sironi przysioh.

Tęż maćice cysci pita/mleko zsiadłe w
piersiach rozstaje/ hrobaśi glisty w żywocie za-
bija/ wrzoty pobudza/ w chciwość cielesną.

Matki bożej wlośet.

Ospada; o subeligitur quis
de uillaco pueri Marti bo
ser uollet uenia; i est mura
na in cieplou; troche sic ele
lania lu iuchofci; resti bargo
dobra tem ludum florim
rolfo; i glomy padng; ptes km
na glomie cymia; otrelu; i hiesi; i glomy;
poda; pierfi; pucha; cysli; ge uojmch; niegn
stosi; flegmisch; a tal; p fasset uolata; far
mici; lamie; u; uolter niemocy resti; dora
lu pici; fiamie; zapaleme; u; raganie; u; rwa
fegian; wrim; od dala; gno; uolpoda; iotafel
cysli; u; kista; i; folewczam; niecmofci;

Maionanora.

Wzioranowa wodka jest cze-
pla w wysuszaigca: moze ja
niebion zagrzejwa/wmimo
czaj zimnych jest barzo wy-
teczna: jako wparaliżu/wnie-
moc siwleżego Bałenego-
Soł maioranz gżewie ciści
wypowżegze wstofci nofem gde te: seł wpuścił
w nos cie, do: a potm jadzic: zżył w nosie cie
(wile).

Cez gdy na store mieszce nabiegnie kwi-
tał iż ono mieszce nasiniere/ tedy for maiora-
ny z miodem przajnym zmieszany a pothym
na otto mieszce przyłożony/ rospadza krew y
mieszce ono wosila.

Mikolajowa.

Esi dobra wroba misloz
 potra na bole sne puziranje
 wroby na lopanie rzogce
 ptey na drzenie szlonta ta
 kenne na ciepszei bofor
 gdy mory nieche odchody
 rta zastanowienie jego a szo gdy sie blizka
 zaka lamieniem ktory bywa w meczetzu al
 bo lipoty iami grubemi na szp rzezy barzo slu

Mafu białego.

Sęu suchoci leży białe¹ ma-
tu w obola² drzemanie w sp-
nie cżni³ gorzkiego pierś-
kapiel suchy⁴ suchoty⁵ gora-
czki⁶ głowy⁷ wrzody⁸ złe pa-
cz⁹ rzeż¹⁰ wchyl¹¹ barzo po-
żytecznie leczy¹² oświełcości¹³ gorzkie pobyłaczki¹⁴ le-
czy¹⁵ w sławich gorzacz¹⁶ dołści¹⁷ ażwla¹⁸ pęza¹⁹ z p-
robu²⁰ rojopada²¹.

Эманова.

Est dobra Dmanowa wod
la na zaduch y na cieplej
piersi, kassel dawaia cz y nie
czystościami typhiem wypr
dza szczawle y boleśnie pu
szenie wrzyn, leczy y mne
ceherz cypset.

Polynova.

Nemanom i kotwistym
gdzi na wojne iechali ludzie
statki woskow zywili byli
dawali set piosnowy (abo
wien ma w sobie nieposo-
lie wlosnosci) a to cymli
ja wroscie przysieglo zywici swa tchorze mieli
mieć i nieprzysieglo sworcz przeto dawali set
piosnow Nemanom pie.

A tak tcha wobla piosł, nowa hrobali iako
ly glisty zabija w jymocie w wypadza precz
w inie zagmiesci traw w żywocie wysłuskaie te
a potym ono miejsce posila niedopuszczając
tak tego sie nie młodzi w ciecie.
Eda wobla żoladeb barzo posila - wosyli
miejscu ioli cysci i nie a potym gi wmoceznia
Ez jest słachetna naprzeciw załamaniu og
toby p sledzonym naprzeciw siwieci. **B**aleno
tego niemocy - niej kto mowis straci w naprzec
ciwo iadom - wignis pedu w panionu przycich
ciastka pomoc daie wielka.
Ezycawo sie iadom bielonowemu - opio
chowemu - gdy rana bedzie ta wobla omiata
miedopusci byc jistule - ani bynie mieto wloskie
Ez morowemu powietrzu sie sprzeziwoi
gdy ia tto pnie - zgage p opuchlino wypadza / a
z wlosciaie tey p opuchl p wdrawia / p lezy wy
dip podobni.

Pinfowa.

A wrzody na bolgzi / na
sle krostu / na piekietno ogien
na oclieslino gorzce - na za
palenie tan z czerwonosci
albo z sinosci / na to wos
si rzeczo jest barzo poizte
na Pinfowa wobla gdy z nią omiata albo
przysłada na miejsca gorzce - gorzaciwo
cioga precz / na bolecie głowne fchora byma z
gorzacy przegony - w taciep ozi jest barzo po
(mocna.

Posimfowa.

Ode posimfowa gdy pto
nie ozi lezy zgorzaciwo
i jest w wyrost ias p duma
z czerwonosci spadza / kłose
w nich odemnie - tzy byne
nie wysłuska gorzaciwo lezy
w - p rzejanie oddala mokciu / kamie / kame
a iakoby pialci z mocien padoi precz wroby w
netrze gony - biegunko czerwonog stanowi - k
w g pływano załamania.

Paralizowego żela.

Zela paralizowe wobla jest dobra na
wosyli niemocy suchych ind - rozpuszcza
stniezenie icy fchora bywa od tzu - ju - a

nietklo joly ale p cizonli nie tory p wosyli w
spite cialo / łamanie po łosciach - drzenie gło
w w wosyliego ciala / sławo mde / nie piznie
wianie albo nie siadnosie rusaniz / z cieple
scig cyslanie / gdy sie nachylił dole w g
bacie cizonko niedusznosc p nie nadnosie ku
rusianiu / spie cieple obciaganie - nog cysle
wpadanie / furegie - spanie bezmierne - rzeci
zmienic / omienienie - oslnienie / glosnosie
niebacznosie - smrod z głowiesia / wosgo ciala
obciagnosie - lenistwo - pelnosie glosow ze wosch
niezycielci - remy zlepowanie na dol / w pa
ciach gienzanie / suw wgarde / wosylasch
bolecie w nosie wlezie załanie - Ezy wosyli
zycze ta wobla barzo dobrze naprawia / leczy

Polney ruty.

Olney ruty wobla oflamia
sie ku cizpolski pti cizpno
sci - żoladeb wmoznia : ma
moc wosylislania z wino
podycz - priedko swierzbo
wi jest niepo polsta napiać
sie icy / krew cysci z wlosciai sprochnialych a
spalonych.

Polney dyjakowie.

Odyakowie polney wobla jest
ciepla ptej w suszajaca - tra
wi - ptej rozpada - tym lito
rzo maia swierzbo a wro / si
hate - jest barzo dobra pte ma
ciego - p tui ludziami cjo ma
ia pache na głowie jest dobra pte - cieplecie
prieri oddala az wlosciai starem ludziami / u
tego do wosylacie wosyliu i wroby moro
we rozpada w wosylizania z ciala.

Podrozimfowa.

Odrozimfowa w obla jest zimna / chlo
wacza w wysłuskaie / jest dobra na faz
de wloszenie iadowitego zwierzenia - gdy
sie icy napnie albo ono miejsce namacaj
wotrobo posila p sledzions az wlosciai za
long wotrobo chłodzi p febra terziane lezy.

Pigwiana.

Pigwiana woda a namiercy w wino w
pusziona - gdy ia tto pte żoladeb posila
p biegunko załamania.

Pili

Pili.

Est zagrzemalacz p wosyli
zajacia mierzym obcz
iem : ma moc w wysłuska
ezy p omiatacego wosyli
kpaie p ogniti p daza w gos
a gdy tney przyplosi mio
du przajnego iedy pteia ligu cysci p glaba
tg cym / na wlosach tatech / wagi z licza spadza
twardosci / maiecie rozpada - cialo narabieja
w ranach wosyli - pte naprzeciw iadowito
temu wosyliu jest wipetina.

Przeffowa.

Est zimna w piewosym fo
pymu sucha w wotom : ma
w sobie niemala cizpno
a dla tego tey rany gony az
wlosciaie ttoie i w wlosach
gdy z nich frem wchodzi.
Ez p rany mierzca gony / żoladeb w wos
toby gdy sie icy napnie albo ttoie miejsce na
macaj / krew tey załamania / a z nosa ply
nie a to gdy icy wosli w nos nabierze a teta
zadzierze. **E**zicy tey mocy p wlosnosci jest
wobla z ziela sporyfhorowego.

Paprociana.

Oda paprociana jest uie
malcy cieple sci a malo sie
oflamia ku suchosci / krost
h w cizonce zabija / pto
omarli wypadza z żywota
z jemy przez ciałem poro
dzenia rozpada z żywota - jest barzo wipet
na naprzeciwof silustam wosylizacie i goiać
a to gdy te bedzie wyprowadz tto wobla z
nem zimnawego.
E wosylizacie mierzcy w pte nogi bedo om
teia wobla paprociana iel p folecie zbierne
mala stanowie a potym żywot mocnie zate
(wosylizac.

Ruciana.

Oda ruciana liczi tto wosyli
ocy cysci - wyrost posila / na
dom do kwi przyplesowat
meda - tto zagmiesci wos
toci - tto jest precz wos

miata charchalce / lasel dawicze wposlaia - p
tey jadych cysci fchora bywa ob ksilu obcy
(mnie.

Rumienfowa.

Oumienfowa wobla po ra
nu pita - boleci głowne w
poslaia - w boleci w wnetrze
ktoie w boloch - gregenie z
wrobow wnetrznych odda
la / moc wrogania / fomici
kamie / ttoie cysci / niemoc biala z lipka nie
wosyci rozrwa a cysci z zlecch / krostow p na
dumanie maiecie obemnie - ptey rzew / p zolg
daz / kłose niemoc tey / marte wos piod wosga
ma / zimne wosyli mli w moczym niebawo
wposlaie niemocie załamania - gregenie w
tch / wosch / z cizemie ich wosylizac / czerwonog
biegnie załamania.

Rosmarinowa.

Oymarinowa wode florim
tomek obciaganie przyp
wosyli / kłose ia ttoie wosyli
precz alenit iato p inie wo
dci - ttoie tey wosyli w wo
dnie rosmarin / albo ttoie w
wosyliu moc z niego przez słońce / ttoie ma o
sobny moc a niepo polizig / w gromu ludz
mu - bonnem iatmarz na kłode niemoc z
imney przegony jest wipetina / chce tu ttoie
mu fchora przapracza / p dych / cizpna
z pomnaja / moga w głowne wosyli posila / p
te ucie wmoznia - wosli na głowne pdaie
zadzierana p gescie - gdy głowne tto wobla
przemieci.

Ez Wellandolij p flegme theatri a prawie
cizpna odmlada p cudniefego cym / ob
prochnienia p jagmiesci ciala bron / p silusa
lezy / ttoie p dylala chore wmoznia / rany ze
wrobow wosyli / a go / naprzeciwof ferdina
ce jest barzo do tta - biemnie stanowi - p mact
ce posila a spiania i q - ttoie fto pociu

Rosjan.

Odiana wobla fchora ttoie inie t
soni wosyli pte cizpnie wosyli / a ttoie
ze ich wosyli w wosyli pte cizpnie / w
nosie duchy / fchora ttoie pte cizpnie / w
sila a

-spolrouie y
 -slapizja tby

Dlażdego ciżonku y od la-
dego gorgce" wyżedu ogici-
noc odrażaigcz ma ta vo-
dla - ale iest niemaley zim-
nosci- troche wyśusaięcza-

Soda tha je ce posila cizjsei frem
gruba v wilkofci grube a cyma
ce varo vospnificja vofela mufi ciz
ni/nakajong mozz a zantecpicio
ne ti m

Bierzbova.

Binné.

Bunnich skolef Bodla.

Włoskiego kopytu.

Results and "bottom line" are given at the end of each section.

Wysokiego słażu.

Zalowczowa.

Eż sama wodła w kłopoty był wwarł
 wiałowicz: iż był dobry paniam pić kłopot
 małą boleści w macicy: y na oddawie
 nie iż był dobrze naparzął miesiſcie
 ono maciaje gebla w cnej
 wodzie: a przyſtadał
 na mieſcie odo
 dawione.

230df

T Maioranowa Ławendulowa Bu-
fwiżana Koloronitowa Szafrowa Pi-
wonkowa Rumienkowa Dobrowa Kocz-
kowa Nostrygowowa.

T Bopka Włoskiego to prym Eriadoni/fo
wa/ Siwiec/ kowa/ Nuciana/ Berbenowa to
jesi Kopyjskowa/ Kozłkowa.

T Woła Kojana-Pojinska Dzie
ranowa Węzownitowa Listow wiarynych.

B Wodła Izopowa/ Szafitowa/ Do
manowa/ Podrozmitowa/ Anjowa/ Ljano
na. Glazowa.

T Bodla Polney drisakwie- Wołowe^o
lezytu/ Boragowa/ Rafu biale^o Jeczmienn
na/ Kumienkowa.

• Bodta Piosenkowa/ Mleczkowa/ Ko
pytnikowa/ Korytkowa/ Benedyktowa/ Dpi
chowa/ Miodownikowa.

T Bodka Jeleniego izeyfu/ Barnowego
wa/ Polney rusy/ Dzanfowa/ Kanicy przy
Dze/ Jelonowa/ Wieprzyczowa.

T Rodła fmiatu Boragowego/Woslo

Łedźwian y mecherzowi.

Na niemocy macice.

Bólka Polciowa / Łągbrowa / Macięż
 dusi / Wropejowa / Diedrzyżkowa / Jale
 wojowa / Koiomnifowa / Byliczowa / z iela
 Maciężnego / Dialek lechowski / Gierwonec /
 Ściarnowa. Ziele Maciężne / niewie
 dytalem iato te po Polsku / jżak / tylko / miedzy
 na macięż jest bazy dobre / z bylicz / p z wropej
 eja jest iednakiej mocy na te rzecze.

Woda Polney ruty/Głowę chmielo
wych/ Kanier przedze/ Wołowe^o iezpła/ Wo
agoma/ Polney drijafwie/ Woda z sprzenia
obrze wytloczona,

Ktore leczą czerwoną niemoc!
Strzeż cieżenie / Draz!
Przepuśline.

T Rodła Zabężana / Wejowego Korze
la / Wejowniśa / Ziela / Pozimłowa / Dwie
anowa / Przysłkowa / Rzechodniśowa / Kos
owalowa / Żytofostowa / Szwyrzłowa.

Dne w koscicach / w stawiech /
w innych członkach leży / a to sto-
ro sie boleśc poczyna / thymi
wodkami maczając w nich
chustki / masz przykła-
dac cięsto.

T Kozana wodfa / Dziwanowma / Waf
 rjana / troche ogini f nim przylac / po wrzech
 dnoch jafie to przyl lada / Pifintow wodfa
 Numientow / Szafanowma / Dziwanow
 wa / zimiehat ie spojem a takie / przyl lada / po
 tym po helio dnoch / Ehebdeg / Numient
 ow / Szafanow / zimiehat ie a nimi otla /

dać na ośmiu tyżni to ośmiu dni zmięsz spoi-
sem ty wodki. Proszymy: Paluchowa / Chę-
bowa / Rumienkowa / Bzowa / Wina troche
przelat nim: / Ekt tym zrodzeniem dni 3
przelat musli goie / a we tenżet infom do
byczajem niemu służyam.

Simmice trzeciego dnia leczyć

Proszymy: Wodki / z ziela Dęsz-
wa / Włocław / Łamiamienowa / Proszymy:
wa / Włocław / Dęszwanowa / Szczawowa.

**Simmice każdego dnia bez
dacz leczyć.**

Proszymy: Wodki / z ziela Dęsz-
wa / Włocław / Łamiamienowa / Proszymy:
wa / Włocław / Dęszwanowa / Szczawowa.

Na simmice czwartego dnia.

Proszymy: Wodki / z ziela Dęsz-
wa / Włocław / Łamiamienowa / Proszymy:
wa / Włocław / Dęszwanowa / Szczawowa.

Drugie Wodki

Ktore są dobre na wiele nie-
mocy Ludzkich / a inszym mu-
serwum bowa palone / niech
tako tyżet / a dla tego
pofajmijmyc iafob
ofobno.

Wodki / z ziela Dęsz-
wa / Włocław / Łamiamienowa / Proszymy:
wa / Włocław / Dęszwanowa / Szczawowa.

Wodki z łota na wyzdrowienie

wszystkich niemocy głosowych.

Proszymy: Wodki / z ziela Dęsz-
wa / Włocław / Łamiamienowa / Proszymy:
wa / Włocław / Dęszwanowa / Szczawowa.

**Wodki bardzo dobre lu-
dziem nietylsczym.**

Proszymy: Wodki / z ziela Dęsz-
wa / Włocław / Łamiamienowa / Proszymy:
wa / Włocław / Dęszwanowa / Szczawowa.

**Wodki ludziem bardzo dobra na
zaciemnienie oczu / ktorzym się
zda iżby przez słońce
patrzyli.**

Proszymy: Wodki / z ziela Dęsz-
wa / Włocław / Łamiamienowa / Proszymy:
wa / Włocław / Dęszwanowa / Szczawowa.

**Na toż wodki bardzo dobra wpu-
ścić ją na noc w oczy.**

Proszymy: Wodki / z ziela Dęsz-
wa / Włocław / Łamiamienowa / Proszymy:
wa / Włocław / Dęszwanowa / Szczawowa.

z gorącej przyczy.

Proszymy: Wodki / z ziela Dęsz-
wa / Włocław / Łamiamienowa / Proszymy:
wa / Włocław / Dęszwanowa / Szczawowa.

**Wodki która przywraca siła
człowieka na obliczu.**

Proszymy: Wodki / z ziela Dęsz-
wa / Włocław / Łamiamienowa / Proszymy:
wa / Włocław / Dęszwanowa / Szczawowa.

Na niedobrota twarz.

Proszymy: Wodki / z ziela Dęsz-
wa / Włocław / Łamiamienowa / Proszymy:
wa / Włocław / Dęszwanowa / Szczawowa.

**Ta wodki jest spadziacza krosty
na twarz y na oczach.**

Proszymy: Wodki / z ziela Dęsz-
wa / Włocław / Łamiamienowa / Proszymy:
wa / Włocław / Dęszwanowa / Szczawowa.

**Na popadanie ciała z zębami
ściła liża.**

Proszymy: Wodki / z ziela Dęsz-
wa / Włocław / Łamiamienowa / Proszymy:
wa / Włocław / Dęszwanowa / Szczawowa.

**Ta wodki bardzo dobra wycielaia
ga twarz / wmywaiać przez
dnie raz albo dwa.**

Proszymy: Wodki / z ziela Dęsz-
wa / Włocław / Łamiamienowa / Proszymy:
wa / Włocław / Dęszwanowa / Szczawowa.

Proszymy: Wodki / z ziela Dęsz-
wa / Włocław / Łamiamienowa / Proszymy:
wa / Włocław / Dęszwanowa / Szczawowa.

Naprzeciw boleści w gardle.

Proszymy: Wodki / z ziela Dęsz-
wa / Włocław / Łamiamienowa / Proszymy:
wa / Włocław / Dęszwanowa / Szczawowa.

**Naprzeciw wychnieniu języka dla
silnej gorączki wznąć / y
tęż gdy język pochrnieie
a zapali się w wściech.**

Proszymy: Wodki / z ziela Dęsz-
wa / Włocław / Łamiamienowa / Proszymy:
wa / Włocław / Dęszwanowa / Szczawowa.

**Wodki bardzo dobra tym ktorzy
maia w wściech wiele wilkoci.**

Proszymy: Wodki / z ziela Dęsz-
wa / Włocław / Łamiamienowa / Proszymy:
wa / Włocław / Dęszwanowa / Szczawowa.

Wodka barzo dobra na wsiutki do
lesi glowne zwlaszcza na gardlo.

Wegni wodki iagob fiore jowa Mo
ra cisti dwanaście lotow/wodki Fiolotowego
ziela tej fiory Dymamotow/Wob de nucibus ro
wino dwa loty Dragantu zimnego w tabli
czkach 1. lot Gum arabicum 1. lot ty wceji
wog iale przez alembik balneo Marie raz al
bo trzy-ale fojdy raz cjo wopalił na onof ja
sie wlewap cjo na dwie zosiolo- a tak cipi raz
albo trzy- potym tą wodę płocz wsił gardlo

Wodka ktora wspomaga żoładek /
a czyni w nim dobra stratowosc.

Napryod wegni wodki Kucianey 12.
lotow/ Polynowey/ Miecianey rowno po
fiel lotow/ Centurionow cietrz loty- wodki
a forzenia Dmatowey/ Wutwionow po
dwu lotu/ Saccarotowego ziela cietrz loty/ sowa
tektora jest polryd pebia kotofego gdy gi roz
kosi/ tej wegni dwa loty forzenia Bęzowni
kowego 1. lot / cjo moje bęz proch tho zetwe
na proch / a zmieszaj w tymi wodkami dać
wsiel/ potym wopalić balneo Marie- a wzy
way tego zoiydet barzo posila.

Wodka barzo dobra prze
ciw Kordiacie.

Napryod wegni wodki Polowego ia
gola 24. lotow/wodki Wiodunecianey 12. lo
tow/wodki z Lipowego funecia fiel lotow- ty
wodki maiz być glane do iakie nacięnia sre
brnego/ a potym wegni sło cjo- a iagrze
wage albo rozpalaie ie gas w tych woblach
a to cjo iak dlugo ajb ziola trzicia cjo wby
lo- to tak cipi iestly wrgna tego chorego zela
gasa sie tu cietrownosci- potym przydaw sieci
aforal miazgialitues 1. lot / species ele
ctuarium de geminis/ Dymamotowem an.
pot lota/ Spodum cietwary cjo lota- kofci
ferza Jelenioa thaliez dobrze wopaliowey
Weni bialego p cietrownego / solor z drzewa
Ciet tej cietwary cjo lota- day temu wsiel
w gnoiu przez cietwnafie dni- potym to wro
la przez alembik balneo Marie- Ale iestly
wrgna tego chorego zaggala sie tu bialosci- te
dy nietylko przypadać ieciem Dymamotow
ale electuarium de geminis przydać/ Dyalu

gnum Aloe- p Dymamotum słodkiego- pob
lug Mesue Jana- fajde pod swog waggi- iako
wsiel/ napisano iest.

Wodka barzo dobra prze
ciw Kasklowi.

Napryod wegni wodki Jzopotowey wo
dki Polowey- wodki Rastfi bojez wosow/
wsiel/ rowno pol funia/ Dymamotum scunda
Nicolaum/ Dymamotum rowno trzy lo
ty- to wsiel/ i prawie iako w pierwie/ potym
wopalić/ a tego pozmoc rano w wieczor.

Wodka druga na kaszel dziecienny.

Napryod wegni wodki Fiolowey/
Dantowey rowno fiel lotow- Dymamotum
3. loty- wopalić to przez alembik balneo
Marie/ a tego gin dawapic po iedney hyc

Wodka barzo dobra tym/ ktorym
gnie watroba.

Napryod wegni wodki z listu batowe
go- wodki Jzopotowey/ wodki Kosacowey/ wo
dki fwiawotow/ i manech/ wodki z Wiatfi bojez
wosow/ wsiel/ rowno- a zmieszaj ie po
polu/ w wsiel/ na słońce przez sieklo dni- po
tym dawaj niemocnemu na fojdy dzyen dwa
raz po trumfu.

Wodka barzo dobra na wgozienie
Pragnienia.

Napryod wegni wodki z wosiof mle
ciu- wodki Saccarowey- wodki Wiaowey/
fomey- wodki Fiolowey/ wsiel/ po cietrz
loty- Zabta ziarnistego fiel lotow/ zimow
fuchez 3. loty/ Pomoranczy fuchez cietrz lo
ty/ Spodum 1. zimow- albo Dymamotum sim
pier secundum Nicolaum- Spodum fciawo
w Cietrowney/ wsiel/ rowno tyz loty/ san
dalu cietrownego 1. lot- Cietru 3. loty- mie
dy tymi wsiel/ ieciemi zeciemi z sego moje bęz
proch wciżni gi- a wsiel/ zmieszaj po polu/ a
dać iestly przez dzyen- potym wopalić balneo
Marie/ a ołoro pierwiej raz wopalić/ zasje te
wode wlepy na ono cjo na dwie zosiolo- zotog
feczo- a zasje pal/ cipi tak trzy albo cietrz/ tra
jy/ a to barze dobre przyctiw tej choroby.

Wodka

Wodka naprzeciw zapaleniu iow
roby / y rozsytkiego ciała.

Wegni Wleciu wsiel/ fiel garci
Poborinut trip garci / Wiatfi bojez wos
ow/ Wiaowinut/ Pinet/ Dymamotum w ope
rect wsiel/ rowno- zmieszaj to spoem a
wopal przez alembik- potym to wode miaz
iag z winem pic.

Wodka barzo dobra kiedy kto rze
zanie miewa przy puszczaniu moczu

Wegni wodki Piotruszianey- wodki
Bluszcowey/ wodki Zechulowey- wodki W
beganey- wsiel/ rowno po funcie/ Wod
wie/ Chranu/ Ciojntu/ wsiel/ po oim lo
tach- Dymamotum cietrz loty- to wsiel/ ieci
zmieszaj a wsiel/ w gnoy w selenicy przez 8.
dni aby wsiel/ potym wopal przez alembik
balneo Marie- a zasje wlewać na to cjo po
stawa na dwie iako wsiel/ napisano/ cipi tak
trzy raz / a bedzie miał wode barzo dobra.
A zj psep namagać iakimkolwiek loiem
cieplo/ a hnet przesiane.

Wodka barzo pożyteczna ludz
iemy/ y z wysoka wpa
rym / albo brzemie dzmiga
iac wrażonym.

Napryod wegni Dufkice/ Bojez drze
wla- ietwody biale/ Pręśli/ Fendacum/
z apeli- Danyu/ Wiodunfi / wsiel/ row
no- wsiel/ wode iedne cjo- wleci fneć ocu
tak wiele iako iest wode/ wazy to tyz na tyz/ a
to dawapic ludz iemy na cjo.

Drugie.

Wegni Fenum grecum / Zimeziel/
Bojez drzewa / wazy to w siatym piwie.
przyloz itremu masla/ dawapic ludz iemy wra
żonym albo wsiel/ cjo.

Drugie.

Wegni Dymamotum 1. dragame / Bolum
armenium/ Zerte sigillate oborga po pol dra
gme- a wiazupap Boje drzewo w Fenum
grecum w wode dydioney / a przyctiwu
wsiel/ tyz w wode sluskiyie dobre/ a to
dawapic zmieszajac ludz iemy iatowym na
cjo/ a cietrzi mozej wyieć wina dobro/ iel
fiego

y zagryać- a to wsiel/ Dymamotum dwie dra
gme- dać wsiel/ na cjo wazy na gcinu.

Wodka ktora sprowadzi zmy
słoneczny wyciome / przez iedne noc.

Wegni selenice w ktoroy bylo dwie
kwarcie- a wloz w nie iagob winnych nieboz
rzalch pot funia / soli ocgłowatej pot funia/
halutu dobre wiatrego pot funia/ wodki tra
wicy pot funia- wleci w tyz rzezy- a mie
chay wte az do ciwartcy cietrzi/ potym przyctiw
przez siuteny piat/ a tym wmywać gdzie trze
ba.

Wodka wyborna tym ludz iemy
czy chca czystosc bez wsiel/ boz
nia zdrowia zachowac.

Wsiel/ tych wodek/ Kucianey / Kopy
ru wsiel/ 3. dzyen bialej/ Kofpocowey
wodki Lancaney bez wina palowey/ fadyen po
pot funia- zyle i wsiel/ społu a wopal przez
alembik iestly ogniem po wrore- a tej wode
fomu daj na noc trzy loty / ale nietylko wie
cierzać / albo w posine dni po cietrz nocy za
mieszajac- bedzie miał posreyt zdye cietrzi

Oet / kiedy a komu siodzi.

Oet cietrzi pozmoc wazy mbl-
piefi obrza- fahel ponuza/ zoiadłom y woz
robie siodzi/ sławy y cionfi barzo wiela.
Oet siatym ludz iemy barzo iest niepożyteczno
boiem starofci rycie bęz przynagla ppo
wierda ig dla zimow y fuchoz i ktora ma
w sobie. Oet nczam y wsiel/ cionfom
toiefi mczewoz y fiamow noim barzo
siodzi. Oet naciene mdeie pnie a nie
płodnoć dzyala cjo pozmoc. Oet
kolei fion y ludz iemy rownym iest pożyteczny
fiamamfom siodzi/ ale melaniofitem wocij
mfi infum.

Wodka barzo pożyteczna ludz
iemy/ z na fobie miazacy / y ia
kietrziwł krosty / lizacie y in
fse zasłorne choroby /
tak ma bze dzyalana.

Wegni ietwody / Polney drzawie /
Wiaowey

[illegible]

E Pobła Włecjowa/Rojana Bora-
gowa/Bołowego ięzła/su nim przynieść
rzeczy mocniejszych też na to służących.

Wozmi Alunu/ Kuperwaseru row-
no dwie dragmie-wodki Dębianey Roja-
ney rowno trzy uncje/ Szalunu ile chcesz/ a
daj wrzół aż wypłynie połowicza albo więcej-
a to będzieś miał wodę dobrą na to.

T Wezmi soku z ziela Bosowego iezila
soli biatoy oboyya rowno czo sie nieje rozoyce
w pos skorupy iana lospnego - biatow trzyn od
z niek lospnych Bina - Ocztu - wshytiego row
nie cjeset - miedzyaj wshyto spodem - a tym pos
cieray na ty flaki.

C Bezmi wodki Eiliseybialey 1. funty/
wodki; Daa 2. funty wodki simoniarum 3.

C Weymi wodki Rojancer ieden sunthy/
pizina 2. skropulcy dzatryz pizmo barzo drio-
no a wssy w te wodki daz temu stac na slosi-
czu albo w ciepley zbie zailawoy zwieryczy/
a tak to budyje barzo roskosina wodka wonia-
iacza torga sie ma podciat za pompielu w fas-
ni/abowim obrdmie niewidziaczyna w lasi/
od czlowieka cz^o sie wiele przygadza w ludzi.

Tężmi Dajna negasione? sm vn-
ci: forzena Fiołoweio fiartego 1. nica-
Zupnirumtęgi 3. apeli pot vnczi: 23. rosy
tężięci potażęni na proci amieszą spolem-
a gdyć potażęni megi ciekę iako prochow-
rospie ię cęgią megi ciekę abo iako cęgią abo
iako mafa 34. rosy przilafat 3. pafłrem na
miesze gdyć wlośy 34. cęchę abo nębyśy: dap-
na wlośięc leżęć tęż dęgo 3. nęchmę 3. a po-
tęm wlośięc dęwremem albo cęm ofłm 3.
na mafa 34. 34. tęm wlośy pofłęga: potęm cęm
wop 3. miesze wlośy 3. rożęng: nęmfiatę iępie
dę prośa wlośy cęgi.

Wami Wlegu wposie^o Fholow
czystoch. Chmieleu na forzeniem. Kamien przy
Dze Polnien ruty Boragu. Wskwie. Doz
brzenia Wlegu^o Naprotli. Reubar
bary rectificati () wpytlic^o ro rno po
vncil

Syrop naprzeciwko Kordijacznej
liemoci / od Doctora Mies-
chowity.

Wody tego piye wodki Dzięgielowa na
każdy dzień dwa szoty / a wziętę też wodki Wie-
rzejczowego 4. szoty i zmieszać ty dwie pospo-
łu a pić Chaci ciałowiś może być przepieczn-
o dla drey niemocy.

Koniec o Wodłach.

Naprzód Koźany.

Oleśń Kojany tak czynią. **W**e
 zmi 4/ soty Kojey swiezej: a wśdy iż w ieden
 funt olej w sełlenice: a zamygawszy w po-
 sław na słonec przez ciete rdziesci dni: Zaleśń
 Byjstowy Zaleśń z Grypielima.
Oleśń Kojany te moc ma: Zagrzewa głona-
 si wziębie: a zapalone chłodzi: Byjstowy le-
 pak odwila: i chłodzi: Grypieniowcy soty przy-
 wodzi: odwila chłodzi.

T Weźmi dwa funty oliwy, włoż w nie
wyphiesci kwiatkow Lilii wyprużymyż zniey
sereza, postaw w kieniu zawiaż wshy. Ten
oleiś pomaga na zapalenie członkow ygorg
czosci głowicy.

Olejek z Kuminu tak czynić.

T Wezmi nasienia Fenum grecum tar-
tego krowica Kunnowego - rowno czerzpo-
tę i wsoj to we dwa funty oliwe - postaw na
stolcu czterybyli dni - ale zawięz chustą aby
nie wietrzało baczyć kley wonien bysło.
Ten oleiś mier - szagrewa i obwila - cilen-
si skurezone rościga - Dobrze nim mazać cza-
sni skłucione.

Wigdalsky olej też czyni.

CWeymi Wigałowi a obłup te cyfście-
p wiluż albo wwiere ego nalepiey przez wody
aby miedzi niepuszły. a obwinąwszy mocna
chustą przetrzymajże na rpnice/a potym wyćśni
w iakiej prasie.

3 Polymy oleieſ.

¶ Weźmi czterzy toty Pistołny. a wso-
w ieden funt oliwy / posław na słoneczu czter-
dzieści dni. Zagrzejmy czysty zimny so-
sadeł posila y sławy potwierdza.

go iabika pojywar - narysio barzo zdrowia swego/abowiem iest rzezy barzo nadwornia.

C Ale gdy to iabko tybore zowz po latwie Coloquintida wmarzysy w wodzie to iest wyz wysy go czo slozo zawazysy a listow sence soch- warzysie to spolem - a tego sie dap napie ocu- romawysy chemu cslowielowis tybory miewa quaratane thego dnia we dwie godziny przed przyphient quaratano/przeslame quaratana.

E T Rej gdy ie wmarzysy to ocieje - a tym oc- iem wsta bedziesy plosat cieplo/dolek zebow vo

D T Proch tep Coloquintidi z przga /spotala, jnym modem zimnysy / hrobaki w spowocie zabija gdy go sto pojywar / ale malym dzias- lam wepni plaster z tepo Coloquintidi a z fo- hem wlosnowym/przysosy gi na pepet - pom- rzyj w nich hrobaki.

E T Rej przyrodzona choroba paniam su wy- hem pobudzita to iest gdy ia wmarzysy w wodzie z czerwonog blyscy - a tym sobie pans dymos- na y matcie bezcie naparalala.

D T Rej iest dobre to iabko naprzektu twara dolesledziomysy wchrobysy gdy wmarzysy po- rzobek tego iabika z wodg ielenich iezpoto a o- ciatrujesy a potym dasz wopit choremu.

E T Rej wezmymysy y mpla czoepet roznemysy gi w oliwie albo w masle a prochem thez Eolo- quintidi zwierchu posyp na czoepet - moczenie wociaga nieczyfiosci z zymwota azwaleba sie sie barzo zapiecie.

D T Rej proch tep Coloquintidi z jyl zagnis- siegane y solere moczenie cignie - a tak y pila- sami Doctorowie daig niemocnym ludziam - a namieszy gdy chey z dalekich mieszy wywo- dze nieczyfiosci/sato z glowy z nog z suchych jyl moczenie przysiga do jolysda nieczyfiosci przyczynone a tak podobno /cisatils y lamas- nie moczenie wyciera.

E T Rej czoepet wezmymysy a do matice wlozys- no - plub zabija moranie.

D T Rej proch Coloquintidi z ocziem zimnysy ny/rosty czeiwone / rago na licu goigz ciu- kielko razow namazaj.

Cassia fistula.

Capitulum 4.

C Assia fistula iest ciepla y w- gochna mierznie - maiozga moc woczyskiazaga / odmie- sczajazga - y thez zapalenie krowie barzo wogazajga a w- mierzajga / solere cysli o- farte a przeto iest wazieczna w goraczch fe- tach - a polposicie Doctorowie przed mocnag purgaczga daig Cassia dla odmietlenia z- roza.

E T Rej Cassia z modiem rozmgczona w- wodze /zopotow - a tym sobie wsta plosat gar- garyzajga /slinogorz rozpydza y woline poska- nie cypni bolenie gardla y rozpadlmy tego od- (dala.

Euforbium.

Capitulum 5.

E Uforbium wyslada sie do- brye kiedy sie go warowat -

E Jest iedno gummiu iaboby smola dzierzga krowe rosie- no po polsocy /Magazje- tie: iest cieple y suchy w quarant siopnu / a dla tego wopisi gummiata w gorgaczosi przy- rodzoney przewysza / iwonky barzo ofisro a

E Wlosnokit tep iest sie siegane /moczenie w wiodzi / ciela cslowielowiego - a tak iest dobre naprzeciu kolicnam cslowiowym - y nozym Niesamodwyna dawano ale z trocha Wdeli- um a

um a z trocha Terpigay Balsinowey - a to- nie na pocigilu niemocy.

E T Rej to ma fistule iest dobra z mofila - y modiem apelarosum zimnysane tiore zowz sa- po a thego masi wlozysy na fistule y na trzegi- ter - abowiem wysluba y woczyscia z nieu roz -

D T Rej cypni wycieczne kabanie wywodzoc z glowy siegamsie wlosliki ywafszajga pomie- straci - tedy tego prochu wopis w nos a bedze

E T Rej piska niektorzy o tym Eufore /cheha- biun / gdy krowe glowciela wlosliki tybore- wierz z iabowite / tedy ma byt onego zwierz- cia oflora na glowie przerezana a te /prochu nasypat w one rane przerezanag - iad cslowie- fowis sfiodyt niebedzie.

D T Samo Euforbium iest smbarzo ofisry a- gorgacz - thaj iij gdybo go cslowielowit dal ego dwa slore zawazig / smiere go przyprawi / ale z mofisi rzezanam dane Euforbium iato su pi- suly w aricie - tedy cysli z ciela cslowielowiego- grubo y slinowata siegane talisj siele.

Emblia y M... ant.

Capitulum 6.

E Mblia iest omoc stony rosi- cieja morzem - prez Wira- bolani wofisro iest Eirant /Kebuli - Dellerici - Indij - cysli z siegane / melanto- lisa - gdi se wmarzysy z torzonkami ciela sfosli- z listkami sence.

E Proch Wtarabolanow embicorum zim- nysy z prochym cziarny /haleno a ciemu prep- egiu olisry a wczai iaboby masi - ig masi ig na- mazaj glowie - bowiem wlosy wmocnia a nie- depuscia rym z glowy padac.

E Wpisi Wtarabolani sz zimnysy wlosno- sa a suchey w wiorzym siopnu / Wtarabolani- Eurini purgajga solere - ale Kebuli Emblici- Dellerici - y wofisli siegane wywodzajga - tello- Indij melantofila cysli.

Manna.

Capitulum 7.

E Anna iest ciepla y wifgoch- na mierznie - a iest roza stoz- zheraz / niektorzy ziof po- budzajacz w rine su wofis- tur - a zheraz te manne w- Indij y w Grecey / abo- wicem przysipa oflora yst - a tak iest zheraz ka- fopny mod iest mannicem mocz.

E Niektorzy ludzie przyprawiuz to manne / czi- ktem albo z modu - a niektorzy teg z jolent la- trepca.

Sama w sobie manna jest niebarzo biala a w posiepodu dyuretyczna ma jest niewymownie slobda/przyprowadza jest tej slobda alez nieciała ostroscia.

Wla moc wyciszcza i czystuje krew a dla te jest dobra w goraczach niemoczach w febrach i kassij dana niemoczniemu czlowiekowi.

Rubarbarum.

Capitulum 8.

Rubarbarum jest cieple p suche w wiborota stopnu: Dla te jest naywano Rubarbarum ije w ale w kassij ziemi bpiwa napadowano ale bo tej w Indijach ptez w inach zamorotich stonach bpiwa topiano: tezt koryci jest cieple a merna w sobie dyuretyczna a gdy at przelomiu iedno czerwone spleci si bbia tpmi wspotet micheane a gdy je zimek a potrzep po papierze jest bodez farbowało papie

aci to jest dobre rubarbarum a kore niefa bue tedo to jest nie dobre.

Wla moc purguieca iolera a tal jest do bre am kioraz maiz zapalenie watroby p slesiony i goraczch wilkosc.

Ze jest dobre naprzeciwko tercjanie w felfetey a to um obcydarem. Wejmi nasienia ogertowego malonowego citrullowego to wmarz w prosiey wodzie a wiaz w sp tej wody w seltanie wenezja rozpust w nocy kassij p tamarindom po pol wnei albo mniay a reu barbarum iedne diagma a spisi potetieputa a to cieple na hoitaniu wypp.

Ze jest selsamio jest dobre naprzeciwko jol tco niemocz a to gdy w mlekowey wodet wy ptez to rubarbarum.

Scamonea.

Capitulum 9.

Scamonea jest ciepla i sucha w wiodu iolera mocny i jol od trwie i wroga gaciz iedno i troche iey ma bpe da miano to jest poczyty obo trzech ziarn az do trinnas sta ma bpe trico przysadyna dla iadu wy abowiem soladet i sply mbllo pslu.

Ze jest kioraz kastranu cinamonu spisi do nocy przysadyna dla iadom iolci iey.

Cene.

Scamonea.

Cene.

Capitulum 10.

Cene jest cieple i sucha w wiodu iolera mocny i jol od trwie i wroga gaciz iedno i troche iey ma bpe da miano to jest poczyty obo trzech ziarn az do trinnas sta ma bpe trico przysadyna dla iadu wy abowiem soladet i sply mbllo pslu.

toram to jest pismemu trwie iolera iey na melantolici kora niemocz i naruszeniem mozgu i rojumu przegrozonego a to gdy w warzch srop i trocho listow i ieleniem iey li i kwiatami bora gowem w wodzie a ocu krowawey naplaj sie cieple po ranu po trum fowi naprzeciwko szum to chorobam przegrozonem jest dobre selsamio.

Zamarindi.

Capitulum 11.

Wodza Zamarindi iolera i ziala purgac i zapalenie iey wsmiera a tal iey cyflicz iey: Ego wyciecy ne tpm kioraz sie wogroba wrodma dla wiathrono w niep jantionych i kassij jolabowey: ma o sobliwog moez naprzeciwko ostrym a cieplem goraczam kore potrzebnia odwilzenia i od miszczenia miara ich cjo dwa stote zawa y moze byc i mniay a to i jolom wloblego fos pru albo wysolnego mleciu albo siozga serwa tga ma bpe dano. Zei ewoc i Wloch do nas przegrody apitelaz bez niego niemoga bpe dla tpey i mbech wlojio ci iey.

Eulice.

Z 2 Capit.

Capitulum 12.

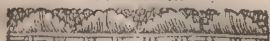
Czterzy jest czepty a wilgot
np mierzynom obzeziem to
jest osłoko pierwieży: słoppia:
ma moc odwilżająca a pier
si od miszej: aia: a: a: gby se
byle thryz razy wiarowani a
prawie bialy: tedy nieialo zagieli albo chłodzi
odmiszej pier si ygladzi to niech chrapawosci
Zolgodowi jest barzo wdzieczny czafter.

Trzeci Rozdział

O Rzeczach forżennych
Potwierdzających rozma
ne cżłofki.

Cinnamon.

Capitulum 13.

2 **E**st cieple w wtorym stopo
niu a suchy w trzecim / sobs
tunc smalcem obierz dobry
Emanon ma moe potwier
dzajacy moiz swoig forzen

noszcia pteż szlukaiegcj swoia kłopotawośc:
Jest dobry naprzeciwko młodości i oświeceni
słota przychoybi; i zalebieńia: Dany proch
cinamonowy; i prochem potnego smynu i w far
macy albo w polewie.

2
Jeż barzo przysiojiby cinamon był mie
sany w balsie; abowiem cieżkość iu leżeniu
pobudza: A gdy ci kio maszynoab bodziec
i u wlechy wdużając wonia.

Rej cinamon tarte z rożang wodła a z
malinajazja p z trochą winnego ocet u hafr
nu tarte go przyjeżniomy iest barzo dobre le
kafstwo na serce zjasu mbsioj maczajac w
tym hafat albo faciele a przyładac na serce
oddala mbsioj p goręzość serceżnig.

Eżeg Diakonides pise: Cynamon khorę
 z czarnosci ku rumianosci pochodzi/ma włos-
 nose subtelne/przytęgaiaiega/odwieraiaiega
 zagnioslosci p prechucieniu fajdęgo w cieple bres-
 niaiega p odwilżaięga Przez dżieset lat
 moze być cynamon chowany: Jest roymaiey
 rodząy cinaillonu-ale ten jest najcenniey.

E Galenus w riegach karmi piśe / iś cina
 mon za grzewa żołade / vatrobe postila / rzecz
 przyrodzoną paniam znamieniem poruśa w
 polewafach z masłamiż pojmywany fafranu
 etoche przyćmiwşy.

Cez cinamon ma to wlosnosc leko z nam
 cieszlo iada potwierdza wzrost mdsy wyasnika
 (lqc gi.

Cardamomum,
Rajskie Ziarno
Capitulum 14.

carda.

Est Cardamomum nasce
ne z ietnego byzyna / iest cie
ple v suche w tozorym / stop
niu : Jest dwoiakie . wietšie
v mnišie . vietšie iest domo
u a mnišie iest lešne . a
to iest tczeczone poln p kmin . Domowe iest lep
šie . bowiem ma to sobie wietšhą kormennošć v
rumianosc.

E Ma mocj posilaigęj dla swoicy foręny
polsk. tramięj i urosnadyacj i mięrom.

Cez jest wyteczne naprzeciw fordziace z zi

minen prapern/ vwarz pwp se wforzennym
winie i trocha roianen wodd/ dte rmpit cho

2 **E**ż naprzeciwko miodosci moze (remu.

Proch Cardamomu & prochem subebos

rom wypuszczenia w nos - posila glowe i nas
miedzie/n wiekt trami.

Fucus.

Stafran.

Capitulum 15.

Est hafran cieply i suchy w
pierwzym stopniu / a iesly
dwoiaty ieden jest ogrodny
zowg gi **E**varianus po lati
nie po polsku krosos / a dru
gi stop na wyzshd sionca
rocie ma moc potwierdzajeca bla nieliso

trzech swoich przorodzonych wlości.

¶ **N**ia tjez mo: zolqet portierzajagze v
naprjetiv mbofianc / iest tej dobry naprjeti
wfo klociu / v naprjetivfo zadzierzeniu wryny
ptez to cjefto po trofze z bolefciz wryne wpyt
fiza / a to gdy wwarzysz haftran w oliwie a
miodu przafnego ktemu przylozysz a tym na
maio lobie dymiona cjefto vo ranu v miececi

Tez Auicenna pise/ Szafran prawipow
sila w wiesela serce/ ptez wolne oddychanie w
piersiach czyni/ ale zbrodnie ichziony zosqdfoni
skodzy ku wracaniu gi oflania.

Thej safran pobudza chęć wose lu rzecy
cielesney sledzionic test przijaciel / a wrgu wy
ciela z ciała.

Też twardeści flora bywa w macicy od
mięcia i miodem a z cioskiem prapionn.

mlecza z miodem a z cytrynem przysiozom.
 Rzeżak z miodem a z cytrynem przysiozom.

wp serdecznie - tym rychley v mocniejszy moc
owcy: lekarstwo do serca przyniesi.

Też Serapio i pomieścił Dąbski iacznego
 tchora piśe iże była iedna brzemienna pani
 tchora sie długo męczyła i dziecięciem a nie
 mogła go mieć dalem iey tarte^o safranu czo
 dła z łote wajpły winem zagraby - mia

2.4 2.4

ka ze za tym natychmiast po tym cieszost
dawałem w takich przigodach takim paniam
nigdy mi niechybilo. Co są słowa Serapio
Cnove.

Galanga.

Galgan.

Capitulum 16.

Galang jest ciepły i suchy w
wielkim stopniu: jego łos-
yści obierają ciepły sferory
jest rumiany a sferowaty-
ciepły, małego ostro smaku. a
który jest słaby a lekki małe
go smaku dyur. ciwar. jest a mały mocz:
Galgan potwierdza: rozpada i trawi zle wil-
no Galgan zoladki moczarny posila i boleści
tego i zimnych wilgoćnosi i wiarow grz-
lich odala.

E jest dla posilenia mozu galganow proch
solow w noc.

E jest dla omdlewania sferowatej dal proch
galganow i soleni boragotem chorow-
nafi pomoe.

E jest dla krowie puszczania galgan w w-
ciach tryman bronie omdlewania.

Muskatowy kwiat.

Capitulum 17.

Muskatowy kwiat jest ciepły i suchy w
wielkim stopniu: jego łos-
yści obierają ciepły sferory
jest rumiany a sferowaty-
ciepły, małego ostro smaku. a
który jest słaby a lekki małe
go smaku dyur. ciwar. jest a mały mocz:
Galgan potwierdza: rozpada i trawi zle wil-
no Galgan zoladki moczarny posila i boleści
tego i zimnych wilgoćnosi i wiarow grz-
lich odala.

E jest dla posilenia mozu galganow proch
solow w noc.

E jest dla omdlewania sferowatej dal proch
galganow i soleni boragotem chorow-
nafi pomoe.

E jest dla krowie puszczania galgan w w-
ciach tryman bronie omdlewania.

Muskatowy orzech.

Muskatowy orzech.

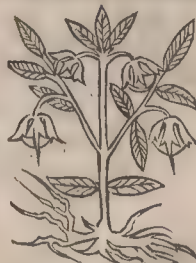
Capitulum 18.

Muskatowy orzech jest ciepły i suchy w
wielkim stopniu: jego łos-
yści obierają ciepły sferory
jest rumiany a sferowaty-
ciepły, małego ostro smaku. a
który jest słaby a lekki małe
go smaku dyur. ciwar. jest a mały mocz:
Galgan potwierdza: rozpada i trawi zle wil-
no Galgan zoladki moczarny posila i boleści
tego i zimnych wilgoćnosi i wiarow grz-
lich odala.

E jest dla posilenia mozu galganow proch
solow w noc.

E jest dla omdlewania sferowatej dal proch
galganow i soleni boragotem chorow-
nafi pomoe.

E jest dla krowie puszczania galgan w w-
ciach tryman bronie omdlewania.

a dobrego barwa liagu wejny - a to jest cieszost
swiadczono.

E jest dla posilenia mozu galganow proch
solow w noc.

E jest dla omdlewania sferowatej dal proch
galganow i soleni boragotem chorow-
nafi pomoe.

E jest dla krowie puszczania galgan w w-
ciach tryman bronie omdlewania.

Piper.

Pera.

Capitulum 19.

a dobrego barwa liagu wejny - a to jest cieszost
swiadczono.

E jest dla posilenia mozu galganow proch
solow w noc.

E jest dla omdlewania sferowatej dal proch
galganow i soleni boragotem chorow-
nafi pomoe.

E jest dla krowie puszczania galgan w w-
ciach tryman bronie omdlewania.

D jest ciepły i suchy w wielkim stopniu: jego
łosyści obierają ciepły sferory jest rumiany a
sferowaty-ciepły, małego ostro smaku. a
który jest słaby a lekki małe go smaku dyur.
ciwar. jest a mały mocz: Galgan potwierdza:
rozpada i trawi zle wilno Galgan zoladki
moczarny posila i boleści tego i zimnych
wilgoćnosi i wiarow grzlich odala.

E jest dla posilenia mozu galganow proch
solow w noc.

E jest dla omdlewania sferowatej dal proch
galganow i soleni boragotem chorow-
nafi pomoe.

E jest dla krowie puszczania galgan w w-
ciach tryman bronie omdlewania.

E jest dla posilenia mozu galganow proch
solow w noc.

E jest dla omdlewania sferowatej dal proch
galganow i soleni boragotem chorow-
nafi pomoe.

E jest dla krowie puszczania galgan w w-
ciach tryman bronie omdlewania.

E jest dla posilenia mozu galganow proch
solow w noc.

E jest dla omdlewania sferowatej dal proch
galganow i soleni boragotem chorow-
nafi pomoe.

E jest dla krowie puszczania galgan w w-
ciach tryman bronie omdlewania.

Neuponticum.

Capitulum 20.

Neuponticum jest ciepły i suchy w wielkim
stopniu: jego łosyści obierają ciepły sferory
jest rumiany a sferowaty-ciepły, małego
ostro smaku. a który jest słaby a lekki małe
go smaku dyur. ciwar. jest a mały mocz:
Galgan potwierdza: rozpada i trawi zle wil-
no Galgan zoladki moczarny posila i boleści
tego i zimnych wilgoćnosi i wiarow grz-
lich odala.

E jest dla posilenia mozu galganow proch
solow w noc.

E jest dla omdlewania sferowatej dal proch
galganow i soleni boragotem chorow-
nafi pomoe.

E jest dla krowie puszczania galgan w w-
ciach tryman bronie omdlewania.

E jest dla posilenia mozu galganow proch
solow w noc.

E jest dla omdlewania sferowatej dal proch
galganow i soleni boragotem chorow-
nafi pomoe.

E jest dla krowie puszczania galgan w w-
ciach tryman bronie omdlewania.

D Ma moc pedzaga wrzeż infem willos
saami: a to dla swiece gorzofci.

E Dno w ktorymby bylo wwarzono to so
rzenie a przylat fu niemu soku wloskiego so
ru: a troche oczulowawsz / troby miał wwar
dosc na sledzienie albo w wogrobie z zimnicy
prapczony / iesth barzo dobre fu picciu / po ranu
trumi: wiecor drugi.

D Eż proch thego teuponticum z midodem
cystum zmieszan / lechob miał krobak w zys
moce zabija te.

E Eż vejni plaste z prochu tegoto forzenia
z oliwa z wosliem / przelozysz gi na mdlyżo
lgdel iesth gi chetk posilic.

Sandal.

Capitulum 21.

A Imneq Sandaly w rze
cni sloopnu a suche w mro
zym sloopnu / a iesthich ro
dyw troiaki: to iesth iesth sa
biale / drugie sa iesthob ciera
wone: trzecie sa prawie jost
te a to sa nalepze / porum cierwone a poslym
D Sa wipetne naprzeciw bole chiale.
sciam joladobom w pnyctobym ietora bywa
z folecy cierwone.
E Cierwone Sandaly so zimnierze niesth
bialey niesth jost: a sa tez barzo wyzeczne: as
bowiem gdy sie willosci ze kmy cigzng do

ktorego cstonku bolacego a mdlego: iet i ty san
daly zastanawiają pporciggaia pšenienia.

E Sa tez dobre naprzeciw fobidajac fto
ra bywa w fobidze ato gdy proch sandalowy d
zmaglis w mlecioy wode: a w tym chustie
cile rozmoczywszy pylczysz na serce: a fto ma
wotrobe zapalona / iet i w wotrobe to lekas
fwo znamiencie pomoze.

E Agdy proch sandalowy zmieszas z trocha
kamphore / z wodą rojana / a rozmoczywszy
w tym chustie przelozysz sobie na stronie
boleci głowy / smierza ktora z goracej przycz
ny przychodu.

E Eż proch sandalowy cietwony zmiesza z
ny / z wodą psinkową albo kurej nogi / a w
nym rozmoczywszy / chust przyladaj na bola
ce nogi.

Dyscus arborea.

ter.

Capitulum 22.

A Emolo koscie na drzewie
debowym / na guslietym
debowe iemioło iesth nale
pze: a mozesz go w zielono
sci dlugo zachowac: Dla
moc subtilizująca / przecz
salacig z rozpadaigaga / a wlosa fcia ta iesth na
leppa ktora iesth swieja: glada / wogryz blada
a zimnietz zielona: zagryz: nie nierzho
maige

maige w jobie wilgotnos: zhenig / odmietaga
wzrydzenie o cym w nich rchlo rope: a to
gdy zmieszas iemioło iednato / z wotegz jostu

D Eż lep / iet to iemioło z wosliem / wog.
pod ledag miara zmieszan / a trocha imicy
jostuowey jwice ktemu przepczynowz / thego
bodziest miał mase fthora iesth odmietagaigaga
z rozpadaigaga wseiste twardosci a wlosa fcia
sledziny / pise: fthore bywaga na cstonloch v
nog albo w rgi / iaso v ludzi francowatech
guizna fthore mozesz przyladac iet przycz
cionej masei przepczynowz albo fcie
fmalcu / odmietaga z rozpadaigaga guizowaga
mardosi.

Zimber.

Imber.

Capitulum 23.

A Wbier iesth cieply w trzeim
slopm a wilgotny w pier
wipm: rocie imber za mo
zem awlosaigaga w Imber
D Dno w ktorymby bylo
wwarzono imber / z fga
sucheni v z roznfami: iesth pomocne nadprze
cawo ciepsosci pieri: p naprzeciw to kapiow
fciery z zimney puzcziny pochodzi.
E Eż proch imberowy z fga mi zmieszan
a wlosigom w modyerzu / iesth tez wyzeczny
naprzeciw to iet przyczepnym chowobom
D Eż gdy wwarz: imber w winie z fmi
nem a tego sie naprzeciw: belesci joladowce v in

fyeh wnetrzności / smierza fthore z wiatrow
ostych bywaga.

E Eż proch imberowy na bawelno wwarz
ciony / a fto ma wydmianie / chetnosce na fio
lec bez rognu / przeloz te bawelno z thym
imberem na ftolec: odebysie ta choroba.

E Eż w ten czas gdy fthore cstonel padnie
na ziemie dla niemocy swietego Balentego
rolosi ietego imberu w nos dla flichania / fto
re iesth bawo pomozne na te choroby.

E Eż imber / z modem przyprawiony iesth
wiecep zagryzowacz niesth / z cawtem przappa
wion: aqfowiel obop iesth dobry thym trog
za oflonnu paraizow: wcz tym ktorego sa zi
uniego a flegmiego joladla:

Angelica.

Diagiel.

Capitulum 24.

A Angelica Diagiel: po Nie
mieczi Engli: Dla ro
maite v letarzow przeczow
la: aqfowiel starzy o tym
zielu niepisali / abo chotia pi
kali ale imym przeczowfien
nam nieznamomym / wbaloz tego czasu letar
zjeowz to ziela Angelica: Angelica: Angli
la / Archani.

la Archangelica: Ten cjo Pandem pisat zo wie ie Marubium nigrum cho iesth garna fianta: Drugy ie zowg Astranca: ale to wolafne imie olefinowow: wśafosj niekhorzj mienizj: olefinowow iest dwosj rody: jamie: i la muezja: jamie ten ma tozech cerniehyj: iosthy: a ten wolafne zowg olefinowow: jamieza to rzej ma bielhy: a niefat gorzh ale troche łago dneyhyj a to zowg angelica v nas dneyrei.

C Ebyz to jiele nam znaioime iest mierzaba sie nam o ie: przyemofu gadat: Nafafnem v nieszach fiarnych fithore zowg Dracina Diagistri Albioli olim Adicupifcopi Pragensis: y fow rzej Angeli iest barto pomocnyj: Diapod ptefem hegarowanu: taf domu iafu v pferofno: fto gi przy fobie nofi: fto go namocny: fhy w iwinie rano pozuwa: tedych wofafne: iafu du bronj v ewiem iad wopozda gdo go to: pofatimp albo taf jamego wozyna.

E Ezy warzeny to miedzy prafimz: fthi forzen to modyerzu albo fiwerctawij: taf przylozty obzejacim emplafthru na rano odpfa wśafelstego: iad wśafga v rano gon.

D Ezy podroynym luegiem pomagat: bos wien pofitafce ihy brom fprazgowania pofizwany albo w wśafch trzymany.

E Ezy fto ciery pefanie albo czeffe wra cjanie tedych oddat: abowiem zoladef barto zagzema.

J Jeronimus Tragus o tym zielfu taf pife forzen: e tego ludyfim afatam wiefga pomocz dawat: bowiem iest to forzen terczyny: a przyetwof wśafim iadom albo thucimam barto otucieczny: taf fte ma fku olefinowow iafu mufier ku pieprzowi.

B Drugi nafufch cjaofow felfarz Dito Dnun fefius taf pife: felfarzu tego zielfu wozymie ed wch ftozay dofiwafdeyfi: Dhemofe bpe nie lep fiego przefw morowemu powietrzu iafu woda dyafielu warzenego: kade dyaf piaz w edney dyfice na czo: tedych bion od jafafina: A gedy wuf to bpf powietrziem thafim zaraz jon: tedych wami tep wodi wnehyj jedne to iesth ezyby bpf dobry tuncel: drufafne: dobrej jedne druzgme to iest cjo leden wogierof: fto: zaina zy: ocyz winnego dwie druzgme: to wofito zy miefawfhy miefay: cieflo wopije choby mifli bedzie fpaf: potym pufciwofy ften: z jufu: wśaf: dze fte na foy: a zapoci fte dobrej: taf bedzie gdiow.

C Korzei tego zielfu wśafim fierni fposobem to iest fofim woda: prochem: z mief: przyetw iadom wśafim iest barto otucieczny felfarz: Ezy fclonit nieczny otuciera: firo: flegms wociaga: v traw: zoladef jagzema: gatzgatzmem gardlo cufci: fere: v wśafcho cialo pofila: A mam za to: to zielfu wśafcho fto moze wozynie: cjo Diacordos v Plinius zielfu Panaces przyppifu.

Epio o nim pife Dito.

Czwarta cześć o

Dwojoch, y o nasieniu

Rozmarzym / khorz y
z jol pochodyz.

Amigdale.

Wigdal.

Capitulum 25.

A Łokie Migdaly fą ciefpe y wilgane to pierwfim floy nu: a zafie gorzlie migdaly fą ciefpe y fuche w wrotem floy nu: Gorzlie fą wiefce po wteczne lu felfarimam nifsi fi fłodzie: a fłodzie wiefce y pteczne fu tedych

B Gorzlie migdaly fą dobre naprzye: Cnu: ciot o kofłomi: y naprzyetwof dpeharicy fteza z zimney przepicny pochodyz: tym obejacim wozwaic: Suficz migdaly w modyerzu a prziozł hnm cufku: a thot ich wozymat cjo dwo: a oia hy wofofie zawaja.

C Dief: z gorzlie migdaly iest dobry na przefw gfulchofci: wiefz gfulu: y imota wopz: dza v wmarza fthoby ie na czo iadaf: albo z nich wozynie pofit: a prziozłte na fymot pro fto na pepet.

D Ezy wwozdy paniam miefleczay choroba: to iest gdy wozymy cjozef: a baweln: a rosmocpfi gi w tym olepfu: ftozy w fto do mae cie na noc: A iest go wiefce wozymat po obie dze: fthoby wofelst: pofatim: z jolafda a rzech cinni fłodcz.

E Ezy fłodzie migdaly fą dobre fu iedymir thaf w polenwach iafu cufrem obicione: y maretapay z cufrem wozymone fą barto dobre fmaczne: a wofofne fu tedymu: wśafim obejacim cufwiefat tuzga: ftozy dobray cymia ftozy wozymone: iest dobry na ciefłofci: y na bos tenie dierfi: cieflo pomagawofy pierfi.

J Ezy bolefi wśafie y zawadzyafefi: mae eice fcezy wierzchu pomagawofy: wiefz pefanij: um fto iest: a baweln: cjozef wozymofy: a wśim olepfu: rozmocpfi wofol do mae cie na noc: wozimawofy mifa: kdwafg za lenicz: edebne bolezie za tym felfarimam.

Entoma vel Cortana.

Dawo.

Capitulum 26.

A Jgwy fą roymate: tedne na fłodzie: drugie katego fima fu iafu fefie: iafbia miefz rzafe: a drugie fą maeie: a iobie ciefpnoje: cwarci: a fwa fufic: Ezy pigwiy fi

fłodzie maig w fobie nawiefga wilgomofe: a fefiwafne y mife fą wiefce zimne.

C Dwa moc gfulafcego ran: a bronij pty mema wśafcho do wrobow: a to na przefwu.

E Ezy wmozymia wśaf: zoladefow: a fto ma biegunie: zafanawia ig.

C Dief: pigwiany tez iest na ty przerzeczio D ne rzech wozymat.

C Nasienie pigwiane iest obmiefczajace bez z adnego z ciefłama.

C Dief pigwiany iest dobry na rospadliny ftoze bwaig od mrozow: pte: na krosty fterez:

C Sof pigwiany ksth wozymat biace.

C tym ftozy ftewa plusz: a nafienie ochrapie me gardla v ciefłofce pierfi oddat.

C Ezy wracanie zbynie: zafanawiaig y ptagimie oddat: a cymiel: z fłowy wopz:

C Seroz pigwiany tez naprzyetw: dyaga: y emie chorobam iest pomocny.

C Ezy felfariz wozymat z piawow: fthory zowa felfariz: a ptefariz: dyactiononon: iest barto dobry naprzyetw: fthoby biegunie: y przed biadem w pof godym: niezay: a po obicnie iedymu: niebowyfeza dymow: z jolafda do glo tet wofepowat.

C Ezy felfariz sama pigwa wozymat: a pte: fym: z cufrem iedyma: taf fthoby wozymat: keno: y dyactiononon felfariz: wozymat: iest fmacz: miefz: y zoladefow: pofilente wiefce bafie.

C Ezy pigwiy w wozie wracane: ftozy ig: m

D Serapio. Sebesten jest mierne w ciepło
ści w zimności odmiatają żywot tym ktoż
mierwaig gorzeje w naprjetu kapiłowi ktorz
z gorzeje, ci przychody są dobre.

E Neume też ciepła w gorzeje wyryw oba
dataig flora z ostrze włości solerznej bywa

D Rej aptekarze tego zamorstiego otwozu
Sebesten rzejonego cymig dargo wduwaję
w wyjeciny lekowaz tytorz tem imieniem zo-
wa to jest Electuarium de sebesten. polpolice
doctorowie daig ten lekowaz ludziem ktorz
maig febre terciane. a namiecy dzieciem w
paniam bizeniemym. do isch wcz nie mo-
przysza. moze być dany szat z cytrzem albo z
wodkami. z mleczowa. z podrozmowa z do-
ragow. maza tego vicia czaka. a to młode
mu cyfowielowi / ale staremu dziesieci dragm
mojich dat awpialof oto mazi recepte do apte-
kma febre terciane. Wziemi electuarium de
sebesten siedm dragm. electuarium de succo
rojarum dwie dragm. miodu rojanego pol
vnciey. wodki podrozmowey. dora gowen-
mleczowey rowno po vnciey. wcziti chumel
daje to na szoitaniu ciepło wshio rązem wy-
pie. moze wshat jedne sie niepocie. a wshie go
dijn potym isch. ale nie tego dnia ma być dwa
no to lekarstwo siedz isch febra. ale trzy rep-
niamai.

Pruna Damascena.

Winn wapiosie.

Capitulum 31.

B egierotie sliwki są zimne w
wulgotne a są drowiatie. le-
dny są ciarne drugie czer-
wone. Z sliwki sehorz są
ciarne a przitwardze są le-
pbe. maig moc chłodząca
w otmiatająca wnetrznosci. a szat w gorz-
cych febrach są dobre.

Anisum.

Aniz.

Capitulum 32.

D tej isch ciepły i suchy wze-
tun słownu. Jest to nasie-
nie słodkie z miedziorego ziela
ktore tymże imieniem zowz
ma moc anawigaz. rozpa-
dzającego wiatrow.

E An ganie tyhorz z mestrwności zolabia
przychody. gdy je wwarzys w winie przypo-
wisy ma.

woży masli. ciemomem / a tego sie po ranu
maig nacęjo napisat.

E Rej przrodzoną chorobe paniam wyry-
dza. to jest gdy wwarzys Aniz w winie. a kres-
mu przypożyczo dwa złote zawaz. trisetam
magnam. to jest lekowaz ktorz w aptece cze-
nemu w sędziow. aniz z selenim ischli wwa-
czony w wodzie. pomaga. nasienie męszczy-
nam mnoży w pierśiach młodo.

Laurus.

Dobel.

Capitulum 33.

D bel jest owoc z bobkow-
drzewa. kucie bobkowe wo-
chodzą wlekarstwa są ciepłe
i suche. Zdrza bobkowe
mocznicę są. a dla swierz-
forz zimności maig moc poży-

wierdzającego rozpodzającego i trawieją wia
C Owoce bobkowe drzewa na proch. ctow.
silungop a pothym na panewce jagzany a
na głowie popy. any. siegme wosłupa w mo-
potwierdza. a. albo w wodzie zawiazawsz a na
alowie przyladaj.

E Rej naprjetu nieżytowi zimnemu. warz
dobel z rojz w garmu zalepiwszy a pothym
t. gniap nos nad ona parą na noc w po ranu
a potym sobie ona woda wnyj nie p. cpo.

D Rej olei bobkowz boleści zolabowz w
polaia ktore z zimności pochody. wiesz przeto
boleści. am nożnym isch dobre ischne bobkowe w
wodzie wwarzone a tym nogi naparzasz.

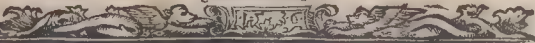
Ucz mactis potwierdza w rozejsia. wiesz po-
czacie rycie spramir. Pandecta. Plateary
us o tym jwiadejz.

Eubebe.

Kubebe.

Capitulum 34.

Kubeby

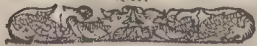

Sa kutebo cieple i suche mie-
nym obycajem. Jest owoc
ziednego drzewa sliore w
Indijer roste podobny pie-
rzyu bialemu: pochwierdza
ciemnieta mdego a narwie-
cey i wosk boraqowa.

C Dno kutebow jest dobre tem ludziem
ktorych sordiale maia: ptez naprzeciwto ruzga
w:cy naprzeciw zimney reime. a tko kutebo
na cytrze przyprawione (w aptekach nape-
dne) y jama wonia jest wspaniala naprze-
ciw tym chorobom moza y pamiet posilay-
sa cieple y suche w wtorym stopniu.

Faba.

Dob.

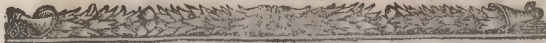
Capitulum 35.

Ob jest zimnego a suchego
przyrodzenia: polzielony
tedy jest wilgotny w pier-
wym stopniu: a malo cieple-
grube wilkosc cym: a jolo-
del obraca grubg tiew cjar
na co jest mietan olig cymy domy miosze a

Senum grecum.

Capitulum 36.

Senum grecum jest cieple y
suche na szlulajega moce. a
trawiczy y podmietajega
Ab he wrzeziencia
wchlo zebala. Wenn ma-
lic senum grecum a yme-
kay i zoltchem kuczym: a tego przyloz na
wrzeziencie: a gdy te mase ymekas: terpen-
tina a z yesthem chod sic neth przeciwnie
wrzod a gdy ta m m rzeiam wacupur mgo-
li za nasienia lniango: quasciem wiodiego
mleczu

E mleczu bawie lepiet.

Ez gdy wwarzys mgle senu grec i mgo-
la lniango nasienia: ptez i nasieniem wrogo-
skiego slayu: tal i z tego wczynis plastr sliory
przykladay na bolocy zolged: ptez na opichli
ne szlonu taremego meskiego: bolce: wime
(czy).

podobne w mocy nasieniu senu reformem

Semen lini.

Lniango nasienie.

Capitulum 37.

Lniango jest cieple w
pierwszym stopniu: wilkosc
y suchosci mueren: zoladto
w jest niedobrze dla cymie-
na roiarow: ale wronie po-
dy: szafel w mierzaj: y pier-
cisci: i mtejsiosci slegmiskich: a tko gdy go
sto w potrawach pozywa.

Abo tej masy z tego nasienia i mgle se-
ni greci: maslein mauiwym: a tego namas-
zawis na chustie cieple przylot na ciestosc pier-
suprzej noc yznasz pomoc.

Ez ci ten plastr jest dobry przykladac gi na
szlonu w stopcy panwie lutej: prawic iesth

Eupinus.

Capitulum 38.

D 4 Lmuno

Apinus uesti cieply a suchy
wrećem stopniu: ma moc
wzrostu pociągającego a są dwa
takie: jedno są flosie a dru-
gie gorstie: to flosie są gozy
dne wiecey sie godzą tu letas
Mota z tych gorstich lupinow
zmieszana z miodem uesti dobra tu jedzeniu i m
ktoryz glisic maia w zoladku albo w retnach
a gdy trnim przylozysj soku piołunowego: tedy
bedzie lepszy.
Ez plaster wozniomz z masi such lupinow
gorstich z sokiem piołunowym a z trzech cjar
necy helens: z tego wozniomz plaster przylozgi
na zjwoodyciaciu: glisic tam wyperzysj.
D Wino w ktorymby byl wmarzom lupin
uesti dobre toni w ktorzch sie opuchlina mnog
wmetezna: otez naprzeciw zalkaniu wzrodb
y sledziomz z sirom zimney przygozom.

Milium.

Proso.

Capitulum 39.

Proso uesti zimne w pierwym stopniu a
suche w wtorym stopniu: moc tego na
stenia uesti woglusajaca: a pszo zalcu

ka zywocch wpluśajace gi: ale zewnetrzj prosj
przylozone: chlobdy a wpluśa wiecey.
Ezj zicz nieucina prosj: biegunka za
slanawia: zagrzawo go na panu i nalpoe
w morel: a on morel cieplo przytoba: na zjo
wot: tedy zaslanawia biegunka: a wrne pedy
tu wpietiu.
Ezj prosj z sola na panu zagrzane a w
chusie wspane: solke wsmierza: tak cieplo na
musie goze uesti flosie przylozone.

Rux vsualis.

Wlosci orzech.

Capitulum 40.

Dzeczy wloskie są gorzkie
w trzecim stopniu: a sucha
w wtorym: zoladkowi zim-
nemu uesti dobry p pozycje
ng polarn: gogemiu zola
dow: w solere sie obraca
ig a

ga a dymy z nich w zgorz wstępn: a tak oczj
zaciemnia: y boleci głowy cymig z gawra
czaniem: tez cymig picienie w obu.
D Rano z ruto o: oliny y z figami uestione
iadom y trutnam sie przezw: a silucione
rutg a z sola wspanie: od zjegolowiad iadom
tego gozy y iad wotiga: tedy przylozgi na ra
E Gzare orzechy masniwce: a tu ie cna.
dytmi gorie: glowie z gorzgości obciazaja: o
ere zaciemnia: miodem metat piody.
D Ezj sluz orzechy a przyloze na otciłose
czeklow: sciencja ie: sfora wio: tego czechu
wspania a na proch silucione: ten proch w
susa bez zaslania: luty iaty y sfora: zermwona
biegunie zaslana: iaty: sol z liska wspania
ng w wcho: gny: z nich iaty y wierzbowy w
susa: popiol tep sfori w winie pty: wspany
niwiesie zaslana: wstie: gdy go wlozy do
macie: sol pty: z jywota glisic wspania.
E Towe: orzecha iadna rozezwac w wstach
a przyloze na bolaciz: przepuska sfora dwma
z melantolney: gonig: y suchy zly obratone
gon: otciłose sciencja: a wloska pierline.
D Dziel thuch orzechow uesti wulu: wzroby
rozabacze: ciato: w trost: ale gon: wstie: siliu
w oczach: y w zadu: sol ie: smrod oddala wstie
Ki.

Auciana.

Lastow orzech.

Capitulum 41.

Dzeczy Lastowe są ciemne
nieści nistli wloskie dla via
stew ciosi ziemie stora uesti
w slozaniu: ch: Ebi ich sto
wiele albo cieto poizwarbo
Plese w glowie cymig: zola
del nadymaniem rozlagaia: ciatu zdiow
mu uczojcie: dawala: rozezwac: a da: z byz
csta pie: fasel wstaba: z fadlem niebwie
dym silucione: wlozy chedoga: Dzeczy ma
te są tu strawieniu trudne dla ich zimnozi.
Silucione troche niwadig zoladkowi: ale glo
wie y oczom piody: chyllo maig mior od tyb
nich iadom zachowawa cistowia.
D Dziel z nich uesti wstie: ng naprzeciw

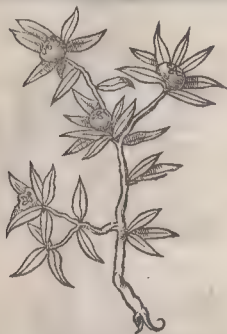
denney boleci: y boleci suchych: jol: ptez na o
E Sol z heselinet to uesti z orzech: ciosi ran.
czafule: zielonch: w fchorch orzech lastow
stew: smrod z ciegoby sie stowiel: poruszy od
czionwela: obczumie gi: ptez smrod pod pagu
chami zmieszawgi z superwaferem.

Nesplum.

Nesplum.

Capitulum 42.

Espusy uesti owoc iednego
drzewa folczego male ias
to iaduska: uesti cieprnacy
Dolarn dobry zoladkowi
w ilgozemu: ptez ctegeniu
traw: zetrwig: Eon owoc
dlugo niegreze: niegby sie boleci iadob: gni
st: mory uesti zimne: a suchy w pierwym sto
pniu: wiecey sluz tu letas: iawm nistli tu po
lamu

farmu-wnątrz ma trzy peczki-dla tegoż ie zo-
wa po grecku Tricoctum.

Wzrostę i zdrowie. **B**ez wracanie z gorączki stanowi / jejer
wona niemoc / żołdę w gorączki posila-
chę tu jedzeniu dale / dymy ftoze / flegmy po-
chodzą niedopuszcza ym wstaować w głowa
p do ocia.

E Też krew grubą dyalaig - a przeto ie posi-
teciny iesc przyed iedzeniem inśli po iedzeniu
Barzone florandrem a iesc ie tćczenie byzu-
cha zaśtanawia.

Pomum citri.

Extreme iabſſa.

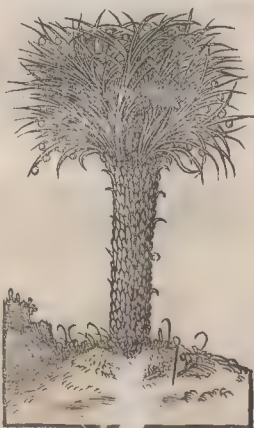
Capitulum 43.

Słowe lasło ma w swym
słownu słow masz: w
peszoblu wodnośc krasz
i nasienie: to wbyło wst
złedniego przajedma:
Stora jest gorazego a su
czego słowia: ma moc jese posłał: emle
wanie odevmie: nie przajednogz ich edas
czego niewiaasz: tak wem odevmie: to mor
wczyni proch: i ten słow: nasienia gwodzi

forw tych z ktorych wieſcie wiſz/ a tego prochu
w winie pożywać / zachowawa ſerce od ſzkodliwego powietrza.

Dactylus.

Paleno.

Palmore dr; ewo.

Capitulum 44.

[illegible]

32. **A**la przycięsienla te twarz z nich dno
 fac: i. **O**zmi dalszo w dno liri / miodu
 pot liri / pomaż tego obozo na węgla i goi
 zjawis / i węgla wosy / i miodu / tocz rzęzo / spisi
 imbiu / galszary / emamonu / i sędzo / z nich
 po lotu / zardium / i sę / forot / a smęsz / po
 sem / **Z**en leśwarz / i si / doby / przęim / goraci / e
 n / przęim / łociu / w botoch / pod / zębr / bo obm
 kci / a / zmot.

Eż Palma z siwemi łatorosiłami - z kwiatem
z olbrz / z piełami sa ćierpiacęgo przypożę-
nia / suche / rany wysuśa / i narasta / mdość
josiłda posila - a wracanie załłanawia.

Malum granatum.

Capitulum 45.

Magranata sꝑ iabſka iafoby maſou
e: iofꝑ na iednym drzewie we Wſt
ſcech: Maſagranata ſꝑ dwioſcie: iel

ny są słodkiego a drugie kwaśnego smaku a
takie moc i ich iabel jest insha kwasnych a in-
sha słodkich a wshatoj pospolita moc i wolosnosc
granatow jest wshufajezza dla ciernienia
ich a nawieczey sforki granatow maza wolos-
nosc wshufajezza

13 Samoch granatow dobra sie krw mno
 14 do: siodre granati cz chlodzyc i odmilzajce
 15 Amcenna piśe o nich azwlaſzja o kwasi
 16 nyh ię tolere wſianierzaj a niebopuſzczaj
 17 plynę do ſoſzdzaj wno granatow tho moce
 18 nie ſprajia.

T Jabłko granatow sfluczone a ż miodem
zmieszane tym nazważy rany i złoch krost.
T Jabłko granatow które jest słodkie to od
wilży i pszajel i miaszy gi - a chał ku sioligoni
przyprawili: ale kwasne pospolicie jest lepsze
z osłdłowi: **T** Jabłko niemań w sobie żadnego
pożytku tu jedzeniu i owsem ku niedobre.

Ezylkośluczone a; z praszynm miodem z
mieśkane kiohy miał boleśc w wśoch/tego prz
kładay w wśy- tasię krosty w dżięci kioze bywa
tę w wściech na podniebiennu; z: en namazyu.

W Amiaty nęgo: to jest Saluina) i ciet
pniego słozenia/zinnę: przyczodzenia wpiet
wzrogi sioptnu a iucze* w wzorom/rany spa
iaiz/v wipieki cietczema zafianawiaiz: zeby v
moczniatiz: urniafio twiatu biera pod czas
wiczacholi tego iabfiariz lepie y zdrowie.
Sfora

Estora tpehiabiel (to est Psidia) tez ta
 la ma moe ego sztiar maczanie zafianawia
 niez pshnagz irew z ramp tho est proch ien z
 bialstem iaczynim zmiehanp y przysloje ias
 to plastr w ozere i w warzye a w thym gebie
 maczanie przysladac na rzewa prosho/czew
 wona bigunke zafianawia.

Wona bygnie zastanawia.
Z Chęć proch ię z rożan wodę zmieszany
 a w nos wpuśćżony. Cieczenie krwi zastana-
 wia. zmieszany z wodą babęzaną a w tym rō-
 zmoczysz łos bawelnij z woszędo matice. kre-
 z mien plynacją zastanawia.

Ezeiablko granatum gdi icsi swieże w wa
 rzywisy ie w winie / a potym ie sflusky przyłoż
 na vsny irzod. vznaż pomocz.

na obliu mójob. wzniać pomocz.

E Gdy umarżysz granata w deszczowej wos-
dzie-à kto frwiał pluie day sie napić tego/tedy
ono zasianowisz.

Cez to ma drzenie serca/dobrze takiemu
granata iadać. p. z. vstef zosadkowynh zyncha
folere p flegme iedzione.

2 Kabi Moisej zjed-prawiodzyc slowa Ga
lenusowe tak mowi: Granata maig dzywny
wiosnosce-abowiem przed iadlem iedzione nie
dopuszczajg potraw tazyg w zosadach/ albo gdy
se wwarzyc i ziorg potrawg / tedy ona potraw
wydobrze iedziedzi strami i si w dobra fremi

[illegible]

Cinus alba.

Wijne bise.

Capitulum 46.

Iśnie białe są mieszkiste / eżer
wone gdy wzywałe / tędę są
słodkie : Gdy ie kto nie przy
jedzeniem innych potraw
trzewa mieścić / a postać ci

Drobus.

Plaza wyśa.

Capitulum 47.

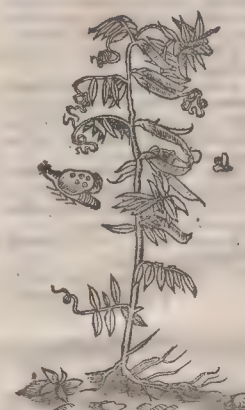
To give

scia/palenie wogrz; odesmucia/obtopawosc w
gardle od wzhnienia p w pierściach swa molo
rosca siodla odesmucia.

C Wśnie czarne (po łacinie *Cinns nigra*)
 są smaku kwasnego, zawierające wyciskać
 żółte / po obiedzie maig być edzion / żółte
 suchosć są swa wpyłkaja, arube myślisz wnie

D Kiejach

L Dziele jest cieple y suche wo
pierzynym sioptnu. ma moc
od wietrznego; otierającego;
y odhalejącego. Jesli smaku
gorzkiego. vring pody; zbyty
nie agwalcieja to icj pojima
zbytnie; tedy ze fetoia vrins wypada; Wyolu
jest vintecinn potworn.

D Wsłaga praşę wyſi ſywot odmieſzaja / y y
ryne podzi / y barwo dobrego daie człowieku : z
miodem zmieſzana moſa / rane cępiſi toteż
złoty krosi pochodzi / niez złica piergi / ſiaſi ſpa
dza / y inſze nieczyſtoſci / a tho gdy meſe praşę
wyſi zmieſza / ſmiera ſzczemienna / a ſtrochma
tem / niez na ſwiazib ieſti to dobre dlaſiwo.

E Jez maza icy wocicie wwarzona a na dw
miona przypożona/rzejanie oddala. p wyddo
manie nastolce wsmierza. przeflocie ielut vija

Oliva.

Olivi & Oliva.

Capitulum 48.

[illegible]

EReż plaster wezmionę z oliwek czarnych
niedopuszcza się kazać ciasto dla wrzodu lihor
zowę Antrax/ gdy bedzie na ono miejsce przy

Ręz; plastr wczynniony; liscia oś (łożony).
linowego; przysnym miodem / a tego przyłoż
na nępe; abomien; a liscin wywabia piabita.

Tęz gdy z tego listcia a z iecziennem mę-
li wejymis plaster / zastanawia biegunke d awo-
na / nteż psmnienie ihotnie wiskofci macice .

broim od wyzbiestania tej odczyniłem listem rze-
 cian nad alio piosłot. forte daleko przestawiam
C Nad alio forte wypiszę iadownię rzezę a barzo
 palagę, alio piosłot forte nie piosłot napisę, alio
 weraćę. Serapię i Pandectę a tem swiadę
C Druga olina ieli forte biorg, biorg ielre. Cę-
 ma ius biorg forte biorgale a olina ieli mter
 nie ciepla a odwilgagęca. daleko posilagęca y
 odmielagęca.
C Olina y ięciimierę wodzo to ieli po sie-
 a ięciel flegędo ięcię ciepla wopita siele cę-
 ni a god fitem listow ięciężę przysioję a
 przypuayę flegię w ięciwie przęsielę a gili
 sto wopima y ięciwa.
C Olina ięciwstęchę wopojana a bolnie
 forte i olina przychoję wimierę a ięci mierz
 olech wopię ięci apiefek a na rozimate mmo-
 cę i olinę przyprowięga.

Pomagrano.

Dmagrany sę dwosiacie sło
die w twasne w mala w so
bie wiata czerpnosc daig ę
siebie dobrę wilesc dialszo
sgdowi sę wdżęjnie kedio

ę niebarzo łucjne : słodkie pomagranu zagę-
 waia żółdeś : a pręto ci ludzkie stworz goracę
 fi cierpię niemaig ich iadaś : ale swajne ty m
C Soł pomagranom bęgun : Sa lepsi. **W**
 le zaśtanawia.

Cmiodem pżasnym zmieszany sol poma
granoŭ rany fioreſie w wſciech dziaſaſa wż
dratwa : Pomagany ſłodſie ſa zimne wpiet
wſzym ſtopnu - a wilgoine w wtorym : ſwa
ſne ſa zimne y wilgoine.

T Kwasię pomagranę solerę ostrosę wsmię
rzągę y brenę pśimemę złyęh nieczystości do
śoladła aźwalszęa wino z tpeh pomagranow
Dandecta z Auicenna swiadęgę.

Pomagać nienaduścać po armowi. **E**
kazać się prochnić w zosadzi. - Ciężące
jedno z mierną słodkością w sobie koczennosc
Poma. Umagać.

Poma.

Tablſſa.

Capitulum 50.

Ablon jest drzewo: a taloż są iabloni
rozliczne: tako też i owoc rozliczny: a
bowiem są iedny iabloni ktorich owoc
moje

może wzrąć / a drugie są kichorych owoc nigdy
nie wzrzie - jedno albo się wleży albo gi musz
wsiąść: Jakkżi tedy nieżale krasności
swo - flegmy / febrę ostanowiąc / kafeł pobudza
ci / jeżeli def oziębiali / śliny mnożę / a to też cę
ni woselli owoc nie żrące.

B Jabłka prawie wszystkie są rozdzieline-ied-
ny ciężnagce drugie kwasno osłomienne/ dru-
gie też kwasno słodkie a wodniste.

E Takť a čierpnage są zimnego y suchego
 wyprodukowania s stron yiemie jolafofom gora
 cynu a wniagiemom są dobre, bo fwa ofiofio
 fta wiofio afg a jolafofa na dol pofofo a ofia
 tek wiofiofo ale są niefrawne dla niey jolafof
 nadapiem y wiat wybudza fuchym jiofom
 fiodbz fuchym cyniz albo omwiedzieme plac
 abowiem y wiatry fiore od nich bywaia nyo
 budzany ierzednie jiofio fiore y phtane.

Dziabla swajne a ciernyce są zimne, ale
 słodkie są ciernyści się skłonił, a swój wieniec
 serce y duchy ognie posłata, głowie zimno
 słodzą temy w nien pobudzą.

¶ Sympoꝝ modoficij tabelz yzafafch a mon
nich; yzafchur warzono do zgefienienia; zofa
del gotczego y trzewa chłodzi; fofia; fofia; om
elcbanie; ocdala; ad dymom goraczim do glo
wy; nftie; pafch; nicta; wczagania; y gozofcz
y czerwon; niemoe; zafafanawia; Wicic; a y
fciadanie; tabelz yzofafch a yzafch; a cietpi
n; y f; gawia; przefpica; fu; pafch; fu; fama
ma; a; zrefienienia; adwrem; piz; przepie
ne; fafu; cietenie; zofafch; a; naucheniemia.

P **A**zabla smazne albo pieczono sa lepse-
zmiacrem iadae ie- palenim wotrz oddalao
sa: Warze ie w wodzie a tym wymywae vs
sta chee ku jedzeniu daig.

Pira.

Gruffa.

Capitulum. 51

2. Anika jest drzewo demo-
ne i sfer: demone i g me
i ed: i sfer: p. i ed: i ma
i al: i sfer: p. i ed: i ma
i al: i sfer: p. i ed: i ma
i al: i sfer: p. i ed: i ma

cijafla jienia iſta jo zimne n el towech cijafla
 mofa iſta el togo iſta iſta iſta iſta iſta iſta
 naga jz wodmoga ſlodba; mo iſta ſlodbe gura
 giſti nje jo taſzimne iſta taſt ſuche ala jo tie
 la w iſtie a taſdgo cijaſi moga bne iebione
 mo iſh potam iſta poſyegne; guriſti famie
 niſte iſtaſyegne cernepſy j o obiedz mai bne
 iedymy; piegone leſſe ja / rano iezione ja
 wardaſia thalewa; a iſt bne poburiga; ala
 gdy po obiedz piegone guriſti iſta poſyom
 ie prochem faldrowdm; biont dymy j zo
 ladia mo gſowm niſepow; y gorgogſowm
 mo aguz; ſoladet ſta jzameraga; a potam n
 adet poſioſta; palenie wmagi obczymia; a jo
 ſadet poſioſta.

Tęsiejz męcey krasnoy ciępięce. a wie-
cey męcey porajz p iefasno jolobel: W oczę-
te warzej męcey silniz a przylępiej na jolobę
cierwoną męcey zająłanawiajz: męcey
jolobel potwierdiazjz za cię owaniz polar-
niz a to wroksieja w goręciach: też wroksieja
z nich wodnoje a przynatę wpiw ocuflować
a dęc piz: wracanie zająłanawiajz: goręcię
męcey z gęsi cięmow do glowy: i jolobę wsta-
pować męcey wpięj zająłanawiajz w ocem cięmow
X z na nie.

[illegible]

**Piata Cześć o bli-
sok rozmaitych y innych
podobnych rzeczach ku bliżowi
a namentu o kamphorze.**

1. Unna y sucha kamphora
 2. ite trzeczim stopnia: a iest
 3. z iednego drzewa wywie-
 4. iony: biela a iasna iest lep-
 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828

nym z prośbą wroga rozpuśczonego cętu winne
go przypominamy rojmoc w tym chustle przy
łoż na cęto y drugą ofofo byie obwita/ptę; na
wątrobę cho jest na prawy bok z ład fiew zbije
żona pochoydz przyploj tej trzęcia chustle.

Dragant.

Capitulum 56

Dragant ies 3^{ty} z drbnego
 Drzgnaj gami drzgnaj zmi
 ng w torum 3^{ty} zmi wilgo
 ng w pierzgnaj 4^{ty} zmi
 gumi drzgnaj 5^{ty} zmi naley
 6^{ty} zmi ma w 7^{ty} zmi 8^{ty}
 nie w pierzgnaj 9^{ty} zmi drzgnaj 10^{ty} zmi arabi
 cini w 11^{ty} zmi naley 12^{ty} zmi 13^{ty} zmi 14^{ty} zmi 15^{ty} zmi
 16^{ty} zmi drzgnaj 17^{ty} zmi 18^{ty} zmi 19^{ty} zmi 20^{ty} zmi
 21^{ty} zmi 22^{ty} zmi 23^{ty} zmi 24^{ty} zmi 25^{ty} zmi 26^{ty} zmi
 27^{ty} zmi 28^{ty} zmi 29^{ty} zmi 30^{ty} zmi 31^{ty} zmi 32^{ty} zmi
 33^{ty} zmi 34^{ty} zmi 35^{ty} zmi 36^{ty} zmi 37^{ty} zmi 38^{ty} zmi
 39^{ty} zmi 40^{ty} zmi 41^{ty} zmi 42^{ty} zmi 43^{ty} zmi 44^{ty} zmi
 45^{ty} zmi 46^{ty} zmi 47^{ty} zmi 48^{ty} zmi 49^{ty} zmi 50^{ty} zmi
 51^{ty} zmi 52^{ty} zmi 53^{ty} zmi 54^{ty} zmi 55^{ty} zmi 56^{ty} zmi
 57^{ty} zmi 58^{ty} zmi 59^{ty} zmi 60^{ty} zmi 61^{ty} zmi 62^{ty} zmi
 63^{ty} zmi 64^{ty} zmi 65^{ty} zmi 66^{ty} zmi 67^{ty} zmi 68^{ty} zmi
 69^{ty} zmi 70^{ty} zmi 71^{ty} zmi 72^{ty} zmi 73^{ty} zmi 74^{ty} zmi
 75^{ty} zmi 76^{ty} zmi 77^{ty} zmi 78^{ty} zmi 79^{ty} zmi 80^{ty} zmi
 81^{ty} zmi 82^{ty} zmi 83^{ty} zmi 84^{ty} zmi 85^{ty} zmi 86^{ty} zmi
 87^{ty} zmi 88^{ty} zmi 89^{ty} zmi 90^{ty} zmi 91^{ty} zmi 92^{ty} zmi
 93^{ty} zmi 94^{ty} zmi 95^{ty} zmi 96^{ty} zmi 97^{ty} zmi 98^{ty} zmi
 99^{ty} zmi 100^{ty} zmi 101^{ty} zmi 102^{ty} zmi 103^{ty} zmi 104^{ty} zmi
 105^{ty} zmi 106^{ty} zmi 107^{ty} zmi 108^{ty} zmi 109^{ty} zmi 110^{ty} zmi
 111^{ty} zmi 112^{ty} zmi 113^{ty} zmi 114^{ty} zmi 115^{ty} zmi 116^{ty} zmi
 117^{ty} zmi 118^{ty} zmi 119^{ty} zmi 120^{ty} zmi 121^{ty} zmi 122^{ty} zmi
 123^{ty} zmi 124^{ty} zmi 125^{ty} zmi 126^{ty} zmi 127^{ty} zmi 128^{ty} zmi
 129^{ty} zmi 130^{ty} zmi 131^{ty} zmi 132^{ty} zmi 133^{ty} zmi 134^{ty} zmi
 135^{ty} zmi 136^{ty} zmi 137^{ty} zmi 138^{ty} zmi 139^{ty} zmi 140^{ty} zmi
 141^{ty} zmi 142^{ty} zmi 143^{ty} zmi 144^{ty} zmi 145^{ty} zmi 146^{ty} zmi
 147^{ty} zmi 148^{ty} zmi 149^{ty} zmi 150^{ty} zmi 151^{ty} zmi 152^{ty} zmi
 153^{ty} zmi 154^{ty} zmi 155^{ty} zmi 156^{ty} zmi 157^{ty} zmi 158^{ty} zmi
 159^{ty} zmi 160^{ty} zmi 161^{ty} zmi 162^{ty} zmi 163^{ty} zmi 164^{ty} zmi
 165^{ty} zmi 166^{ty} zmi 167^{ty} zmi 168^{ty} zmi 169^{ty} zmi 170^{ty} zmi
 171^{ty} zmi 172^{ty} zmi 173^{ty} zmi 174^{ty} zmi 175^{ty} zmi 176^{ty} zmi
 177^{ty} zmi 178^{ty} zmi 179^{ty} zmi 180^{ty} zmi 181^{ty} zmi 182^{ty} zmi
 183^{ty} zmi 184^{ty} zmi 185^{ty} zmi 186^{ty} zmi 187^{ty} zmi 188^{ty} zmi
 189^{ty} zmi 190^{ty} zmi 191^{ty} zmi 192^{ty} zmi 193^{ty} zmi 194^{ty} zmi
 195^{ty} zmi 196^{ty} zmi 197^{ty} zmi 198^{ty} zmi 199^{ty} zmi 200^{ty} zmi
 201^{ty} zmi 202^{ty} zmi 203^{ty} zmi 204^{ty} zmi 205^{ty} zmi 206^{ty} zmi
 207^{ty} zmi 208^{ty} zmi 209^{ty} zmi 210^{ty} zmi 211^{ty} zmi 212^{ty} zmi
 213^{ty} zmi 214^{ty} zmi 215^{ty} zmi 216^{ty} zmi 217^{ty} zmi 218^{ty} zmi
 219^{ty} zmi 220^{ty} zmi 221^{ty} zmi 222^{ty} zmi 223^{ty} zmi 224^{ty} zmi
 225^{ty} zmi 226^{ty} zmi 227^{ty} zmi 228^{ty} zmi 229^{ty} zmi 230^{ty} zmi
 231^{ty} zmi 232^{ty} zmi 233^{ty} zmi 234^{ty} zmi 235^{ty} zmi 236^{ty} zmi
 237^{ty} zmi 238^{ty} zmi 239^{ty} zmi 240^{ty} zmi 241^{ty} zmi 242^{ty} zmi
 243^{ty} zmi 244^{ty} zmi 245^{ty} zmi 246^{ty} zmi 247^{ty} zmi 248^{ty} zmi
 249^{ty} zmi 250^{ty} zmi 251^{ty} zmi 252^{ty} zmi 253^{ty} zmi 254^{ty} zmi
 255^{ty} zmi 256^{ty} zmi 257^{ty} zmi 258^{ty} zmi 259^{ty} zmi 260^{ty} zmi
 261^{ty} zmi 262^{ty} zmi 263^{ty} zmi 264^{ty} zmi 265^{ty} zmi 266^{ty} zmi
 267^{ty} zmi 268^{ty} zmi 269^{ty} zmi 270^{ty} zmi 271^{ty} zmi 272^{ty} zmi
 273^{ty} zmi 274^{ty} zmi 275^{ty} zmi 276^{ty} zmi 277^{ty} zmi 278^{ty} zmi
 279^{ty} zmi 280^{ty} zmi 281^{ty} zmi 282^{ty} zmi 283^{ty} zmi 284^{ty} zmi
 285^{ty} zmi 286^{ty} zmi 287^{ty} zmi 288^{ty} zmi 289^{ty} zmi 290^{ty} zmi
 291^{ty} zmi 292^{ty} zmi 293^{ty} zmi 294^{ty} zmi 295^{ty} zmi 296^{ty} zmi
 297^{ty} zmi 298^{ty} zmi 299^{ty} zmi 300^{ty} zmi 301^{ty} zmi 302^{ty} zmi

płysze; rzecha - a tym na noc li i nama u.
fo rajon - a po ranu woda albo cym ci.
my. Wiedzy o tym iż draganum usz
rzech nie lacyna fu sta rēn na proch - a tal
mo ma być długo tarte - bowiem z drugo rze
cja jednym obręcaiem niezetrzesz.

Gumi arabicum.

Capitulum 57.

fi draganem a z ledney cjeſa ſolu laſta pje-
brochmalu tej z polowney przyniesiony. w
cziſt piast ſtorego wypieka dla iſtity ſtroy z
gorcey przynępnę fważy p przagniemia
E Czej bęnieſtwa wozu z ſiſtana (brom-
ma dragant w deſięciowej wodzie pważy
albo roſpęſcigę.
F Czej z białcem iſciecienem roſpęſcigę
napręſcio ſiſtaniu ozęſnieniu maſt kęſz-
wo dobie mieſcie ſpalone cjeſto maczaj.
G Czej pęſu dany z dragant wciępi-
ſep wodzie fu procu domy z iſtity wnetręe por-
wane kęſa wſtęſe froy wſpęſtę cjeſtweſe
hurej oddaſe tej ſecmienia woda z dragan-
tem pęſpawana przagniemia brom (balen)
H Czej roſpęſdina froy bęmal na (piſe-
wargach na odnieniu) zgoſij barzo pę-
ſto tem obęſciem deſpęſu dragant w roſe-
nę woda z potni przęſę zęſtę chęſtę pęſe-
z a ſieniu pęſmęſch nowem cjeſtę froy mal-
a ſat omocęſęſę w cziſt chęſtę pęſpęſadaj na
wiſta na iſtęſę na podnienie maczaj ſe mie-
I Cęſeſę na ſtati na pęſtę froy na (ſieſa-
heju bęmal dragant w roſanej wodzie ro-
pęſę przęſę noc a pęſpęſn ranoſtęſampor

G Dni arabicum iesu chryse
y melogine iesu pobodne dia
zantene y regione arabicum
in y Arabiey. Iespe by wa
napodobno : ma meq ob
wieliczegz yodemelczagz
I. Iesu yspierczne na zehenne pchropawo
sciam iespawow na to ruspiuszegumz ara
bicum y ciepley wodze : ta woda maczajze
C. Ez naprzeciwko uwarazaniu ftore cyt.
pochodzy se miosci polobowidze Wymy pch
regu guma y smieszaj z gumanenem : dazye
g y wopie z ymowu albo zmiepuo : solum t. b.
czianum y dan wopie.
C. Ez proch t. zmieszaj z prochom trwie
smieszecze y w rozaney wodze dan wopie : to
za panmenna zbynie pchanie przytobze
X 4 nych

mych wilkofci/ y mych plynienie krwie jastana
(wla.

Saudanum.

Capitulum 58.

Andanum iest rzecz vonna
a lipła ciepla á willa w w
torum stopniu a iesth rzecz
sabyt rofan a nieftore jio
la wybadaieca a lepye iesth
Gieftie a ciamie.

23 **E**ścisłcie a cżarne.
E Wonia tego jest wyteczna naprzeciwko
E remie z zimnem przeciwny.

Laudanum z masłta zmieszane/ przysła-
daje go na/ żeby y na dyasła/ otwierdza y os-
mocni/ i żeby w dyasłach/ zadusiennie maćice

Dobala bim laudano w wpuſeżony do matke
Cez wpuſdła matke podnoſi gdy wſtę bim
 w ſie pani będzie braſa / cjopeł wżymionę znie
 go a do matke wpuſeżony / poſiła matke jęzi
 ni iſ ſprawna ſu roci eſm.

Mastix. Mastika.

Capitulum 59.

Astifa iest ciepla w sucha w
wiorgm stopniu: Iesth gu
mi iafoby z ierzga z kdnego
drzewla plynzga / ma byc
wpietiana iaf lepya ktora
iest biala iafisza ale ciemna
za iest niedobra / ma moc poimierzdzaga scie
laczga / zraficzalaczga riez zafczalaczga.

¶ Dżino w styczniu była rozstrzyna na ma
 sika z białym kabełdem a z białiem wcięc
 zym a tego przylep na słońcu boiem broni
 wilsofi wynaż w oczę do jebow- też boleci
 w strzelam słońcu oddalał fote bpaiał dla
 wlepieł dymow z jółsta pniebagaich sie do
 ¶ Wziusta maślilomana w vsz głowy.
 ¶ Wziusta ociołana jebow wpuodzi wilsofi nie
 mało wodnich.

¶ Tęże plaster wczyniony z masłi / z bolum
armenum / z białkiem ialecznym zmieścawsz
a ocyż przycypniwysz / then plaster przyłożony
na żółdę / wracanie kolepcznie zaspianawia
y biegunkę żółtą węża.

Mirra.

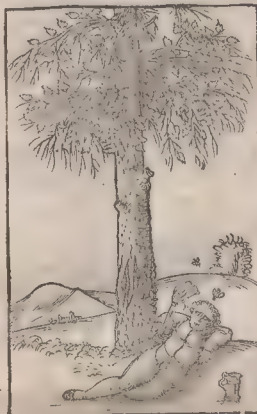
Capitulum 60.

Wierzb

Picea siue pice.

Smola

Capitulum 61.

A Irre jest ciepla y sucha
wroscm siostru: Jest gu-
nn drzewa wodnego: Iuda-
jey: Ktora jest zoltawana
na ta ma byc obierana iako
scosa.

D Ma moc potwiera dzialego dla swer lipso
scizstulajac odworzone brzegi ciala edes ma
moc rospadzaieggo p trawie gachowa cia
so od prochnienia y zagnislosci nie thyllo zyme
ale y martwe.

Eż liho ma ropy w jolądfu y w felicach /
ieſt wżptecina.

Dziś naprzeciw smrodliwym ranom iesth
ojobna-moza potwierdza ładzenie iey- też ma
tice y tu poczęciu ia spratnie/ vonia niewdzi
cina vfi odepynie ktora z sprochnialych wille
sci przychodzi.

Eino w ktorymby byla wiarzona miera
za figami suchemi/est dobre naprzeciw k

E Piluły wężymone z mirry a z sio (łom-
raz salamiti) są dobre naprzeciw kataarrusow
to jest niezbytowi albo sapce, y trawienie żołąd-
kowi dobre ciyma.

Mosla iest diuitala. Jedna
stera od o' retow oddierais
jong ia Naualis ta iest tie
pła i hucha to wotormi slo
niu i Druga iest wilka a eka
ma mozt trawiczezo tospga
d alaczu niez odmelejaiczo.

T W. sc. wspania 3 smoly wilgotney 3 li
targirum 3 olepiem bobkowym troche oczo
cy wspania 3 wspania naprzecim swiera

Tęż twarłosć ſledziony p boleſe (betwi.
ſey vſmierza to ieſt gdy plaſtr wczyniſz z tey to
ſmoſy roſnucionej z wrochem p iſnionym

Smola ktora oddzielaia od osi loziona.
razem zla gniazda i wazniemi.

rtości plastry barłotze przysprawiają dla te
 go iż wysiada włoskości żywymie. bowiem będąc
 w morzu zstaje się talicy mocz dla wody mor-
 ekiej.

Rejina.

Zowiga.

Capitulum 62.

Rymanta jest żywica woda
hug roymanta i drzewa z sto
tego brywa oddierana, awsha
tze i serpentina mierz wose
tym żywicami iesth naslae
chemiepha: tze ma wose
nosz i wospi sa zagrywaice / wospiwaice /
wospiwaice / wospiwaice / a przeto żywicy
spadza. p z glebotich miedzi ciała ciągnie tu so
bie willosci wospi nusi inie smoly p nusi in
sie gumata.

Powiedziat tze żywica jest takoby pot w
pływając z so monego drzewa. Wchody
maksi flonbelle a cypri wronu wdującą sto
ra zadusza i uszkadza / w farbe maksi daie na
rany iesth dozwadzeony pomoc / abowiem
zaguste willosci wytygga / wospiusa: Pandecta

Terpentina.

Wodzywota żywica.

Capitulum 63.

Tepła p sucha jest Terpent
na: dym iep otoso stolecia ka
dyony, breni niemocy storg
zowa Zenafimon to jest wos
dymanie na stolec bez wezpi

Ter i naprzeciw za: (tu)
duszeniu matce jest dobre furzenie i terpen
ny p naprzeciw upadnieniu matce wsty bna
no dym podnosi tu ka gorz.

Ter i tyby sie wrodz przychlad: wezpi p
terpenty z masy iezimienng / a przyslo na
wzrod na noc dla przydania.

Tysobrus / Wodzywota / z siebie żywica
nad inie żywice slachetiepha.

Ter i Hurems ktor pisał o drzewie gum
mauatawpm / ktorego ludyje pozywato w sa
manu: tal pijs: Wodz bera trzy pilulki pols

fane po ranu przez trzeci dny tal wielkie wesi
mone z tep żywice iato grochowe ziarno: josa
del posilasz / stolec cyma / samanie barto zna
mienicie wmierzaig / a to ma z tancinny wso
sności przyrodzony: cieszot roe jest wcz w tar
hry niemocy dozwadzejona.

Storax.

Capitulum 64.

Storax iesth dwoiata / sucha
i wilna / masy willosci w
lufaiacep zagrywaice w
pierwim stowmu: tze
jest storax calamiti czerwo
na dobra jest naprzeciw za
zobemu megu p naprzeciw tego mlosci: a
co zmieszany spolem z landanum a z storce
t: quida / a ioch prochem wesi olet zmieszany
wezpi iat si: a zawm wospi w kysile iedwob
ng / a tego cieszto woznny albo na wregle ognia
sie wozue a tego dymu wronia.

Wino w ktorym wiazys storacem calami
cam wospiusa willosci w wule to iest iezla ko
ro brywa w podniebieniu.

Pilulki z mep wezpiunione / za dobre naprze
cio zimnemu zosoblowi / a naprzeciw reime
wez naprzeciw zaduszeniu matce furzenie w
przewodu i na swe miosce: a gop wpadnie
na dol: tedy nosim on dym ma w si braci pa

Storax liquida jest dobra naprzeciw (tu).
parchom

Sandaraca.

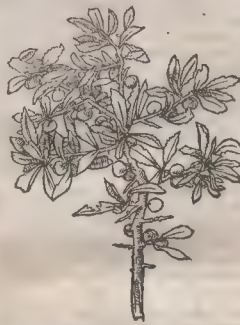
Capitulum 66.

parchom glosy: a w roymate plasir wcho
dzi dla tego ije wonne cym.

Sarcocola.

Capitulum 65.

Sarcocola żywica
drzewa iednego w Peroshe
stemi: iesth gorzka p sucha
w pierwim stowmu: iesth
smaku gorzkiego moc swa
przez wezpi brie wlynie
spala p iakieja, stercia p prz: roslarga p nara
sca miao w ranach: miao sie wgnia zran
ocho ciesz i z gwietczosci lipich: z żywota z un
nie willosci a lipie: wcz z przegubow w stercia
wrogania / ale to dawac z nimy letasliwem
sance niedawadla iezrawosci: bo tcho w
wiele pojyma wchlo bdeie tcho: w migdalos
wep polewie wzywamy iep: iesth zcz przespier
ciniepha.

Wloz sarcocolam do rojaney wodzi: a po
stano na stolecu iedno wychlo / a w wychnie za
sie naley wodzi w taliej potiecie: tym potom
ktory potierac flaki / a mep zczere: oco ciesz
posila: ielito gody z tego wyslo podkurz m
a wnidzie zaje.

Nowejowa żywica San
daraca jest pobielata mla
sca: post iesth nowa a wone
na: malarze niektorzy mia
sto kuratym dylalaig z m
wosci stowmu: a malarz
nie polahiala abp dlugo trwało: wazna i z
olem: a z żywica zagrywa p suchy wro
wym stowmu: p suchy wro: a bialiem iate cymy zmie
siano: a ciesz o stoni tym obloje: cieznie
stwie: z nosa stowmu: zmieszana z bialom la
dyblem / oilem rojanym: a tym ofladac zo
labele wracanie zaslanawia: z ocym zmie
sca: a tym bruci oblo: z czerwoną biegun
ke zaslanawia: proch: z tep żywice w iazepoch
ist: wracania bron: dym tep żywice wospi
sca mlosci: z gomo: proch iep wrodz suchy
trwia plwanie zaslanawia gdy sie iez z cym
solwet napis.

Ter wozp wroci fundatki: bialego: a
zbyla: mtr: flaki: tal: mite: prz: arzac tego
w mospiergotu / a przyslo do tego flakatu m
gocnego: landanum przysloje: a gop sie rof
pulei

pisze to w modrzewiu wspaniałe prochy / a slińce tej storaz czerwoną w węgla lipowego kitemu wspaniałemu przysięga - a to wspanio spolem sili czech / a po tej ciepło biorze walać na łamie rnu na świeci / potem tym świeczkami kuzię bo ten dim głowę wyluża z młotocią jędnym

Sanguis draconis.

Capitulum 67.

Zdróżka jest drzewa jednego czerwoną tak oinobier w zie mi Pe olesy: Jest mocz z mocz po luchej w trzecim sto pnu - jest smaku cierpki / a przetoż ma moc zaszana wiać wpełnie cieczenie krawie / rany z wrogo dom - albo tej ranienie cymuloweli tenetnie spina w oślecie niedopuszcza - rany siccione no we ślepa - oplawo bynie paniam zaszana wia: zmieści 13 z olednem rożanym a tym jolget mazać - a na wierzach grzanio przysio

jęt znaczący w oczcie mocnym - jolget popła - chęci uieyemu dawa / dawanie w gar dle y niejmał odepnule.

Prochy tej do nola wspaniałe - krew zamie ra w jolach - tenże proch wazę / gumi arabu cum / diaganum / to wspanio rospuż rojana woblą a galeczel z tego nadplatać - fihore bio rze w wstha po jedney dzyerze pod wspaniem a porzym popłatać krew płwanie zaszana wia.

Eż zmieści te żywico z joltem przysio roym a pie / czerwoną biegunie z wierzchnich rzezo popła zaszana wia / a kesi wspanio 13 kłisterowac z joltem babczanym a z wżanin - Eżopet z tej żywice wplatać z joltem szorpe szonym a wspanięt gi do macie - cieczenie krew zaszana wia.

Prochy ku stanowieniu krew / proch tej to żywice / proch boli armeni / proch debianel / proch z rocy / proch z ładylu / proch z masili / proch z obory pomani granatum / to jest z jarniupch / tabet w aptece nadpżę / proch z alor - siersie tej jalecia / sielsac drobniuchno na proch / a z krowpby jilp obfite krew plynaka / a kesi zęz dżuie gby sie krew jalkala gela - potym z rocy prochore wspanio plaste / bialiem ialecznym a przynież na te rane / ale nież te nie odepnuya kieto dui do by sie krew zbriga la: Ten plaste masi tak wżenie / Wspanio chus siu mocny / a przynież wspanio rane zasto nio / pomaz po jedney stronie bialiem cienio a na tej bialej tymi prochy potrzęsi a przę

Scrapinum.

Capitulum 68.

Est Scrapinum żywica ze dnego drzewa zamieszkiego w onęcy nie luby - jest prawie w onęcy owęce celie po dngowacę fłora jona kul po łacie portum - ale iest z yczecina / a grzewa mocz / a sushy spoleo dem trzęcego ślopnia / ma moc przysięga nę ega / sienciacę / rospużiacę / miedzię / a ocleracę / a sushy ięz: na węgla gop bebie wiożona a dym z mę ten głowę cęzi / a pleg mstoch

Zdróżka jest jeden kłz / ze dnego drzewa kłze jona kł barnio: Do ładylu kłze z Andreo przysięga / jest na lepie - jest barwy linaragdo mey a elagale: Drugie la dylu wspanio: Arabier a to jest podłepa - jest elre gle biale kłze wspanio / Wspanio po łacie - nie łaciego sic kłze - na ogini r h y o tonym - a to jest tej kłze dobie kłze / elar re wspanio: Jest tej ładylu barzo wrobie podobne Arabieru barnio ma wspanio - to jest podłepa: Smak białego ładylu jest tierpnac a wspanio ma zaryzacięga w wozym ślopnia - wspanio w pierośm stopni Galen tak powieć do siodnych w gach simplicium farmacorum capi. de ture.

C Dīscordēs - Ładylu oclera miedzi / a kłzomate z oclu a tak w wspanio - rany gła boie kłze naracęga / wspanio zagniosci / ch - wspanio potym goi.

Eż ładylu jest dobie tym ludziem kłze ryp / rypa plus / ał one kłze fłora z pierfi ply nie do wst - to jest w onę fłora z głowu podobie bieriem z wspanio / jest sięzię wspanio wno a ro fłora - a ma być kłze ładylu na nogi potkane przęci roni miedzi / ał.

Eż ładylu kłze a potym oclera a z ocler z yczecina / kłze sie po wspanio cęzi

Dibanum.

Kieśl.

Capitulum 69.

Zdróżka jest jeden kłz / ze dnego drzewa kłze jona kł barnio: Do ładylu kłze z Andreo przysięga / jest na lepie - jest barwy linaragdo mey a elagale: Drugie la dylu wspanio: Arabier a to jest podłepa - jest elre gle biale kłze wspanio / Wspanio po łacie - nie łaciego sic kłze - na ogini r h y o tonym - a to jest tej kłze dobie kłze / elar re wspanio: Jest tej ładylu barzo wrobie podobne Arabieru barnio ma wspanio - to jest podłepa: Smak białego ładylu jest tierpnac a wspanio ma zaryzacięga w wozym ślopnia - wspanio w pierośm stopni Galen tak powieć do siodnych w gach simplicium farmacorum capi. de ture.

C Dīscordēs - Ładylu oclera miedzi / a kłzomate z oclu a tak w wspanio - rany gła boie kłze naracęga / wspanio zagniosci / ch - wspanio potym goi.

Eż ładylu jest dobie tym ludziem kłze ryp / rypa plus / ał one kłze fłora z pierfi ply nie do wst - to jest w onę fłora z głowu podobie bieriem z wspanio / jest sięzię wspanio wno a ro fłora - a ma być kłze ładylu na nogi potkane przęci roni miedzi / ał.

Eż ładylu kłze a potym oclera a z ocler z yczecina / kłze sie po wspanio cęzi

formula to jest wyrobienieja iatobu mrowsta
barzo iadownia ktora chodzy zmieszana na mie
siec ciałem grzyba: ciało a ciałem nierani se
dno i mieszka na mieszcie wie ga iatobu potrzy
wami paręty a tak gdy to obaczy: tedy ony
mieszka i namazuy tun leśarstwem przegrzeżo
C. Kieśl proch i kadzidła zmieszany z Cym
słodkim winem a w to ciepło rozpucjon
bolente wbu wsmierza.

3. Kieśl kadzidło starze z mół iecimienno a
z rożawim olejem zmieszawo: przeloz na do
lacz a sta zapalony wozob: boleje wsmierzy
pociżi wopędzi a nawicep z tego wozobu
ktory sic na pierśiach w białych głow cym.

6. Kieśl białe kadzidło jest wiołca siemgłusk
w głowie wyszła a cież zasłan awianae tal
iż wim niedopuszcza z głow na pierś pługie
z kad cieżkie lasie a smierzelne psychodze: a
tal cieżcy giarna na noc polsponebiałego ka
dzidła: sławny iatobu fatarus barzo mocny.

B. K. Kieśl tej w kuzenie kadzidłem wodności
głowie wyszła: moia potwierdza: pocig wo
słania boleści ich oddala: pchej wodności se
ktore z ocu pługie zasłanawia: o cym Dialek
nides jmiadęj: saliej tej serce ppannie posila
p wscieła.

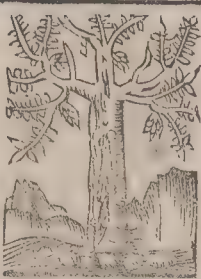
3. Kieśl Włacez / Kadzidło na miaski proch
starze z białym kofowego iatobu: z wodą roja
na rozpucjone: ocu ciemne wylasnia: a znie
wiesciem młotem rozpucjone: bolente ocu
mocnie oddala leenie ciepło przypożone.

8. Kieśl kadzidło z wiewrzowim siemalcem z
mieszane: rany ktore bywa: z spalania ogmo
wego: wietrznie gen.

Galbanum.

Capitulum 70.

Galbanum jest gumma to jest
lin: a ktore jest iasne a podob
ne białemu kadzidłu a lip
sie to iest nalepsze: woniecy
przepie: a mocny: miesza
z galbanum z jowizga: p
dobrych ma: a Galena piśe i galbanum
i est: z iedne: ziewia: ma wosnoje odmiel

cięższy: pchej rozpucjone: z twardestei: z jag
zwarzaga: roste w Sirrice.

3. Kieśl na piśe: i jest wietrznie napręci
wio diehami: co go dwa słote: zaważ: zmie
kni iadem dawno wopie.

6. Kieśl napręciwo: zamieł: wamieci: kadze
nie rom kłiem: wewier: a ramic.

8. Kieśl macie podobno: z gorze białym
głowom zsiaga: na dos: gdy thym galbanem
bedzie otadzona na dole.

6. Kieśl napręciwo: niemoe: am sledzion: to
jest napręciwo: twardestiam: gdy galbanum
bedzie w oetch namozono: przez trzy dni: po
tem ciwariego dnia przymar: a przecdy: p
ley siemu olmp: a troche woslu: p rozpucj: tho
spolem na runc: a zmieszay: a tho iuz bedzie
miał pługie: ktorego wygwo: troche roficia:
ni na zaważ: a przeloz na zmarzala: siewio
ne po ranu: pna noc: pchej sielle dni: a sic pod
tem: twardestei: rozedyje.

3. Kieśl kreboli: glisty: w jowio: kabia: p wop
padya: wcinuwo: z niego: trzy: pult: i tal: wiet
he: iato: de aloe: lotow: dac: i: posina: po: ranu:
a: mietle: po: nich: w: piśe: godym.

6. Galbanum z oetem: a z siar: a zmieszane
pici: p siar: i siaga: zania: pchej iadowi: sic: prze
ciwiz: mirta: z winem: pite.

3. Kieśl vma: plob: z jowio: wozu: z: wi
nem: alio: z bolicogua: wodą: pite: pchej galba
num: oetem: a z: wozu: wiaz: zmieszany: albo: w
moziercy: siucjon: a thym: namazuy: trochy
gnoicre: albo: swiriz: zaoi.

6. Kieśl na bolecie: zebow: / formu: zebow: prochy
nicio: doby: dytze: w wscich: galbanum: dla
vmocj.

wmocnienia p oddalenia boleści zebow.

Siostry rożdział

O Kruszech rożmaitych.

Naprzod o Złocie.

Aurum.

Złoto.

Capitulum 71.

3. Złoto w zdrochoch: w
siudniach: i w gorach: nado
mano: między: trusem: zło
tem: ziemia: twardesta: sic: mte
ha: a: thal: mte: p: p
wacza: poteryna: cłoto: om
wana: złota: awkafos: samorodne: złoto: byra
nagdomano: wele: wopsthep: potrzyby: cypse:
W: tchje: ziegach: de: natura: rerum: piśe: Zło
to: między: infimi: trusek: iest: nadroffe: nate
walie: a: zaważ: iasnie: rda: go: w: zabnym: fa
sic: nium: iest: ym: złoto: naczernie: tym
nalepsze: iest: cieżkie: siorcie: młsi: srebro: młsi
miedzy: p: młsi: cena: Złoto: iest: ciepłe: p: suchie
wotnie: a: barzo: mietne: w: ognie: wosnoje: nie
agore: ale: sic: wietrz: cypsi: p: omstym: zlochnicy

gdy probujsz złota: słaba: ie: w: ognie: / gdy: tch
pędula: złoto: p: gdy: z: niego: maig: czo: dala: se
w: ognie: ie: słaba: Złoto: iest: trusek: na: słache
mte: cypse: wotnie: barzo: wipetczy.

3. Wiele: ludzi: salsie: złoto: cypsi: thaliej
też: p: srebro: iato: a: aurum: mte: siamim: a: z
sola: amoniacum: z: jowim: srebem: cietwo
nym: przapracuiz: złoto: ktore: prosiemu: cłso
wotnie: iest: tradne: tu: poznaniu: ale: proba: la
cno: p: zina.

6. Złoto: ma: wosnoje: w: sobie: tak: iż: serce: p
dichy: iedecyne: potwierdza: melanfolia: tra
pi: dryene: p: bolente: serca: oddala: / nie: bla: te

3. by: sic: mase: w: głowicla: obdaga: ale: winim
bedac: z: siwcy: taimm: przypożone: wosnoje
sic: tho: cypsi: a: nawicep: ofroby: proch: albo
też: piśa: piśowany: a: potym: z: cym: młotem: te
dion: ale: z: rożan: m: fonsiem: barzo: przajie

6. Kieśl: Auicenna: mowi: w: wtorech: niezach
Złoto: iest: wiet: mietna: w: siwcy: ciepłoi.

3. Kieśl: posila: a: to: proch: z: nega: wylowa
w: p: tary: co: namieci: iato: alchob: do: iest: ia
to: tru: proch: ktory: w: ym: mienic: słoneczny
wadany: w: wodla: rożan: a: z: wosoligo: sopru
magat: iem: tyme: oczu.

6. Kieśl: złoto: trymane: w: oetch: bioni: ew
chmienia: w: tch: kuzenium: to: iest: przepalenie
ktore: cypsi: do: stromie: dla: boleści: głowicy
zastarzale: iest: nalepsze: złotem: rozpalonym
młsi: iadno: imo: zieg.

Argentum.

Srebro.

Capitulum 72.

3. Dobro: piśe: Srebro: im
berze: na: iawicoye: przepie
sione: tu: cialu: fawie: nie
iata: ciamowiz: cialo: a: iest
zieg: młala: ktora: iest: la
cna: tu: rozpucjone: na
kientie: blasli: iatobu: parzanim: bymte: p
siebie: barzo: wosnoje: rozpucza: a: to: ady: be
dy: z: miedzy: zmieszane: / a: dla: tego: w: wietrz
kaj: mte: z: tch: lanie: z: sreb: w: ktore: trawio
ne: cłaju: waltz: mietrz: iatobu: p: cłaju: wusa
2 ma

nia z mieszaja w cyslu iedyenia. Srebro
w rozmaitych frainach łopaia / a nie jest tak
cysły trusze iato / soto / a dla tego wiejsza pra
cia maia gornici ofolo wyprawiana truszeja
srebrnego przez ogień. Domi ttorz bowa przy
prapaleniu srebrnego truszeja iedy iadowy
a podobny zdrowu cyslowiemu. Wiesz samo
srebro ciemnie od one dymu / a z ładzeniem
ładym albo armoniatem bowa wyasnio
ne. Wieszcie srebro stare jest nie brant łacz
no sie łazy a wybija go / ale prawy brant iedy
rzecz wiecina / a ktemu inż trusze spaia wo te
dno mieszce.

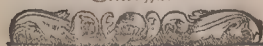
C Przyrodzona ma własność ożybiająca
w wypuszczenia / naprzeciw zwierzbowi każde
mu jest dobre srebro. Wiesz czechnienie wst
dygienie łecja wminieba / a to listy srebrne
storginfolwie ieltwarzem iedyone. ale zstie
sa wieszec mocz.

E Srebro zwierzbodły dobrze wyladzone sreb
ra jest lepsze nad mne zwierbiadła z ładze in
noy rzecja weymione dla swep łaszej swiatlo
ści.

D Proch srebrny wchodzy tej w masce (sci
barnierosie / dacie um wypuszczenie ran / w gozo
nie prosie cysni.

Argentum vitium.

Srebro : pivo.

Capitulum 73.

Srebro iowe jest ciepłe i wil
ne w ciwarium stopniu / nie
storg powiedaia sedy bylo
zimne w ciwarium stopniu
ale dla swarungo iedy jest
ciepłe. to jest iż przenia pze
chodząc możne tialo / a cyslowie iedy zimne
w prawdy ale iatimng ma moc ciepła.

C Naprzeciw zwierzbowi / weźmi litargir
um / bapwasi / cysłu bobsowego / rzecja na
panence rospuk / a gdy tcho ochłodnie przyłoj
ktemu iowego srebra a tym namazuj zwierzb
hnet iż ietech.

C Srebro naprzeciw słalom tchoru bowa
porodzeniu na łazu. Weźmi łotosęo smat
ęu zmieszaj iż / bławajem a z iowym sreb
rem a tym łie namazuj / wplajnia sie łie ob

C Srebro iowe jest takie wlosno / tego
si łie barzo ciepłie rzecja na sobie iynosi. Wio
sz iży łie łello wnci iowego srebra / wlosz na
nie łamie wycyżi możi łe / wlosz łie łamie
ba łusza złota na nie wloszona / łate łamie
ie w łobie łatwa a rozłepie mui łie / a to jest
wloszność tego przyrodzona.

C Iowe srebro z wieprzyowym sialatem z
mieszane siane sie łato zimna albo glna.

C Srebro zrom iowego srebra łameje byt iad
ne łoszenie dobre.

C Iowe srebro cysłeni sianami łamie i
wa gasono wleze sianami zlosz / Sepye łat
rzecja / wleż / powolom a z sianami.

C Iowe srebro z litargirum / cysłeni a
łozu zmieszane ładze piala łamie.

C Srebro srebro sublimatum to jest pze

palone / iedy iad zabijaco cyslowe / łate i
gasono dla wielkiego gryszenia / ale ietasi
prycini temu. nie ciepło nileto a wracając czo
nawiać.

C Iydorus pise / Iowe srebro pite wmatz
cyslowe / iedno dla ciepłoci ttorz cysni wo
łozdu / Galenus mowi / znam iednego Apie
łarcysza łozu w mocz chorem bode / wiat to
newleż iowem srebreni umienaię iedy by
ło wino wplis ię a po diu godzin wplis ię
go na miednicę a on iow zostal.

C Srebro dym iowego srebra jest podobny cys
łowi / a popolicie od niego łubie w drze
nie rż / głow w wlosłkiego ciala / w paraliż
wpada / słuch w oczy płuie / zstoinie przy
złoceniu tym dymem barzo sie łaz.

Alumen.

Alm.

Capitulum 74.

Alumen jest ciepło i suchy w ci
warium stopniu / ma moc
trawiczą w możne wplis
hancę.

C Proch z halum posy
pang na Cancer / łe a zago
nie mied wlosz w wloszenia.

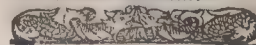
C Srebro halum zmieszane z rocha cysłi / m
du a tym obmazuj / ttorz wypuszcza wo si
pluie / ale moję przegry wymyć ciepłym

C Srebro cysłeni dylas ed / cozym siala
dala gdy plosanie wagnis cysłeni / a halum
pietwem łanki przylawie sietane na sji
y na pletzech.

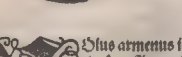
C Srebro naprzeciw zwierzbowi / łate / łargi
rium / halum waz w ogie / a wo olwie / a tym
sie namazuj w łagni / a pot sie ołieaię pot al
bo ciepł wozd omptwa / a potym drugi łaz
namazuj.

C Srebro sie mied halumow wozd / opuchł /
zwierzb / w łoci cysłeni / a plosz.

Bolus armenus.

Capitulum 75.

Bolus armenus jest ładob
głint / a Armenio nalep
ko jest zimny i suchy w
torum stopniu / zimie iż
wa / ma łate łazę moc
ożybiająca / łate łate

C Jest wycięto naprzeciw pto / cysłeni
nien / łwie wly łozu / łuz wycyżi / tym
obezaiem / Weźmi łezanno quare w łozu
wplis gumy arabicum pol łota / bolus ar
menum łez łat łie / a łe sie naprzeciw łozu
łozu łozu ładze ładze / ładze ładze ładze

C Proch z halum posy
pang na Cancer / łe a zago
nie mied wlosz w wloszenia.

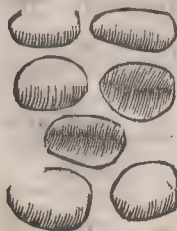
C Srebro halum zmieszane z rocha cysłi / m
du a tym obmazuj / ttorz wypuszcza wo si
pluie / ale moję przegry wymyć ciepłym

C Srebro halum zmieszane z rocha cysłi / m
du a tym obmazuj / ttorz wypuszcza wo si
pluie / ale moję przegry wymyć ciepłym

ā na popel przysladan bla biegunki.
Cez fiew z nosa zasnawia gdi zmiesza
 dohim armenum z siohem krawanifomym ā
 rozmoczywszy w tym barwina wloz w nozge.
Dez zjasu morowcego powietrza: iest tba
 czerwonā ziemia z Armenijy barzo slachetny
 raz z winem bialym fu piciu ā sła ludzi gaza
 jonych sie wpleciatg: mozez sietnu rozanej wo
 di przylac.

Cerusa Blaywas.

Capitulum 76.

Caywas iest zimny y suchy
 w wtorym sioptu: czyni
 g z osowu ā iest popiel olo
 wianp: ma moc wpleciatg
 zaga wusluszajaca wstosci
 piez ocleracz 33.

CWoda w ktoreby byl rozpuszczony blay
 was z trochmalem: lic czysta panam cjunie
 ie lubieje.

Cez blaywas tialo roci w ranach zlsch
 a takie goi.

CSi ludzie ktoryz robia ofoso blaywasu w
 padaia w chorebe ktorg zowg ruzawota: y w
 chorebe swiece: Balente: w parali: w cston
 kowe bolesta: to dla radu dymow ktore z olo
 wu pochodzi.

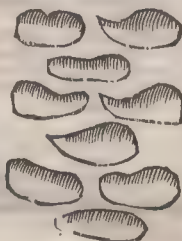
Cez na rozpadlosci iclita ktore iest w stlo

equ: iest barzo dobry do rzechlo goi rozpabing

Cementum.

Wapno.

Capitulum 77.

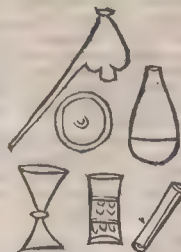
CApno niegafone iest cieps
 se y suche w wtorym sioptu:
 niu: z sioiem ā z oliwa z
 mieszan: iest wpleciatg na
 wrzedzienie ktore z sproch
 nialych wlososci przycho
 dzi: Woc niegafonego wapna czyni opuch
 dzawney iest wlososci: ā tcho iz lase rzezy od
 rodi gafna: ā wapno wloscy gore siedi wodg
 bedzie imazano.

CGdy zmiesza wapno z sadlem kofosym ā
 z oliwa: bedziez mial plasztr trawiac wro:
CWapno ma bcz takie ktorego: (dnieci.
 dy w oba niedochodyla: abouiem takie iest mo
 gniezse nistli gafone: Gdy bedzie namoczo
 no wapno ofstosi zlsajaczg iemu odrymuie
 Pandecta.

Bitrum Sektu.

Capitulum 78.

Sektu

CSto ktore iest biale ā seras
 se to nalepsze wlosacie sisko
 weneckie: Iest przyrodoz
 na gorgcego: ma moc do
 re zagrzejajaca w pierm
 sion sioptu ā suszajaca w w
 torom sioptu.

CSisko na mialst proch silujone: ā then
 D proch w winie dac pie: kamicz w mechezu
 kamic: czerwonā biegunka zasnawia.

Litargirium.

Capitulum 79.

CLitargirium iest cieple y su
 che mienie: drudy powo
 daia idy bylo zimne y suche
 to czyni sioptu: Iest
 dwoiatle: jedno iest piana ze
 glota: ā drugie iest piana ze
 srebra: ma moc zlsajajaca: wpleciatg
 piez zalsajajaca.

CProch litargirij w rane wlosony: wplys
 sa rosy trawiac la: ā cal gon znamienite.
Cez naprzeciw swierzbom iest zchwalone
 ā to gdy bedzie powarzone z olestem orzech
 wnn ā z ocyem: ā tym namazy swierzbice
Cez dobre iest na trosty cione: cimekga
 ka tajemnego mekiego pospuiac ic tym pro
 chem: ā wimpwai ac wodg kalinowa.

Cez iest dobre naprzeciw zacinieniu ogu
 z rojajg prody przyladajaczg.

Cez lic czysta wpleciatg: litargirium
 mase: z simalczem kofosym: z oclstem roza
 nnu wpleciatg zmieszajg.

Cez jg wonig z potpasa odda sdi tin
 Prochem litargirijem bedziez naciata spaz
 suchy: ā namocz tym ktore bywa od glota
 litargirium: broni tez poczenia pazuch.

Clitargirium dane fu piciu zabusa pierfi
 cionietowi tal barzo aj do smierci.

Cez rany goi moznie ktore se cymig na
 cionist tajemnym mefem: z rojanem oleje
 kiem rozpuszcione y rany tym mazg.

Lapis lazuli.

Capitulum 80.

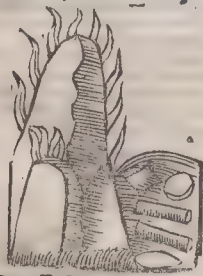

94 Zimny

S Imno p suchy iesth lazuli /
takie p kamien z Armeniey
ale iato barzo obzadnie nie
iest letarza pilana / iest baro
wyp niebieskiey : Wprowdzi
przodem melantofia / a
przezo w chorobach sledzomy iesth wpieteciny
ten kamien / y emoroidy odrwiera gdy proch te
go kamienia daj z woda w krolejny blyh owa
zione listki sene z nasieniem wolosie kopru.
Cez naprzeciu lotdijace day wopie dra-
gine tego kamienia prochu z wodla borago-
wa / trocha rogu icelnego.
C Rozto mowice naprzeciu lazdey choro-
bie ktora z melantofiey przychodzi iesth ofo-
ne wlosnojki.

Sulfur Siarka.

Capitulum 81.

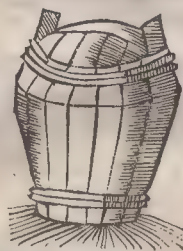

S iarka iesth w wysusialaca
Siarka w cyrurym slo-
mu : Jest druga siarka
wa ktora tal sama z ziemie
wychodzi nieprzyprawna :
Druga siarka iest marena
ktora rezy duze z nauti gnuz a ta nima ias-
tey mocz yielona iest lepia : Ma moc rozpo-
dajacy owadofci p trawiozcy.
C Mase wozymiona z siarki z prochu bialego
czemerzyc z oleiem luanym wooslu przyezp

niofio / Za mase ma moc naprzeciu paralijo-
ni rozcinny p mozym boleciom / ptez napre-
cio ruzgawce / ptez naprzeciu dycharwiozao
szharzaky day prochu siarcjanego polowica
dragmy z mielkiem iacm diehawica trawica
wto to iesth siarczane / nemoz wleczys
Cez ladzenie siarczane pod biala glowa
ktora nemoz porodzić iesth siarczany pomo-
ca trofego porodzenia.
C Z siarka zmieszana z siarkem a wespofel
siarka / gdy tym prachem ciasto swierzbace na
czych wyslusa p gon swierzb / p podogre leciep-
z woda ten proch wspanieiony a cieplo miejs-
za dolceq ta woda namazane.

Sol Sol.

Capitulum 82.

S ol iesth cieplo z sucha.
C Sol a z ocnu a z oliwe
wodo przyezymnosy prosteq
dappotym jogzawosy wo-
pist a po ciwercu godiny to
gardlo palecy wosy bonim
wrazanie hneit / przyezie ktore jofadel cyfci.
Cez gdy to ma flocie dla wiatrow / ebedy
zmieszay sol z protem a przyimaz na panew-
ce z awinow w wroet przykladay na bols-
ce miefice.
C Zet coplek mozej woznie z soli z modem
cym

S iarki solce wybornie gdy sie sto zapiece.
C Zet sol prochnienia p zagmofa bioni w
ladzeprzezy wilgozney iato w miedla w ro-
bach p w miedych rzeczach.
C Sol morsla gdy bedzie pofspowana na
ostofie swieja banania / twardecie sledzomy ro-
C Zet sol nasha wgrzyza dywie / spadza
miedzo na kozym miedzi / awolafieja tfoze
rofne prapoiu na powiece p bielimo fozdza.
C Zet sol z ocnem a z oliwa albo z oleiem
zmieszana / swierzb wspania ktora bywa na cie-
le gdy tym przyozymu mozej natrzef ciasto
ay do zapoczenia.
C Zet sol z oliwa bioni fawie z dygall fawie
sie ptez mase z soli z modu a z oliwa / rozpo-
dza guncy p ladze wydecie bolcey gdy tym ba-
dziej przamazawac.
C Zet sol z miedzi pspanieq a z miedem z
mieszana / wspania ziadla frefu p ocyzna
C Zet sol pofspawana na miefice fialene ob-
canta / bioni onego miefca prochnie.
C Zet sol z winem a z wodoz spolan wspanio
zmieszawfio / cym przyezymu zymota / iato
no i z jofadofu reazy.

to czo sielaneq iesth w cho / niego oley kapal-
abowiem ten to oley wrode siarabofci z kusa
Cheras.

Tartarus.

Wein stein.

Capitulum 83.

E m stan to iesth winny faw-
men iesth cieplo p suchy p
gwartym slopm / nalepse
f z nacijskego wina.
C Odwzomny mase zwich
to drozdy winnych ktore zo-
wa Tartarus / przyezymny fawgrium / o-
terku orzechowego / ocnu troche a cho spolem
na wozlu rozpusk a wespofel mieszao / a fha
macta namazny swierzb / fedyf gi lacmo.
C Zet proch z tych drozdyw pectawach po
zytaw wspania zlowiefa fufiego ptez solce
cym / gdy prochu z tych drozdyw wozymionego
daj dwie dragmy z roga w cyurze / albo z po-
wislami na swiataniu.
C Gdy zawiozies wem fhein wchysa a do
wilogotney pwinne zawiezis a podfawis pod

Antimonium.

Emfalias.

Capitulum 84.

P ryalto iesth fufiecz potob-
ny oley / w tenoz iesth / ecy
horo / iesth fha fha / miedzi
fha / albo z yurze / al / eleneti
miedzi / z yurze / z yurze / z yurze

pufkie: Ten spizglas jest nalepy sybory gdy przelomki jest iajing a blysnacy akebaty wo-
da ma blyc omynany p pletany pletany nglu
ma to iahet elafywo wone dla plagaftwa bto
inego tlore sie miedzy nim miefa: jest to fru
ficy jynny p faly w tregum ftopnia wedlug
Almanfara.

Na emoroidy zbytnie plynace pomazaw
fy fonec relita fofem pancer amowym to jest
finfodo am/a potym proctem f: bzglafewym
p: ody fonec trefy jofet/ wftanowiy krew zby-
nie plynaga z trefy to emoroid.

Ez fiftule leczy proch spizglafow z wene-
czum miedem zmiefany a wzym knet emoi-
czymy ropuficay w fiftule. Zej na dyne-

D miefy pfafe iagule wofufie proch spizglaf

Ez krew z nofa cietkaga zafana/ fow-
nia - roymoc ptofy pierwcy bawelna w fofa
frawawiforowm a potym proctem spizglafow

Ez wim potrzafy w nozys wofofe.
Ez hej na ocoj fipfie a gnoiace proch fofy
glafow z tuchg ropuficay w rojaney woda
ce ropufia nie zypfety w wmozmia mde ofo

Diatriolum.

Supperwaser.

Capitulum 85.

Kupperwaser jest kofnacy
zafchacy jest cefy fuf-
cho w ciwartym jcpym.
moe tat a tle ego pol glo-

tego zawazy aliffo z jywota wupadza.

Ez gofby fio nad fofy ffofityw/ zebi mu
fie day napie prochu tego fupperwaseru ego
zlozy zawazy z woda/ bowiem wraganie pzy
wiedzie wipieczne.

Ez krew z nofa zafanawia proch ie w
nozys wofofy w ropadliny wofufa.

Ez proch fupperwaseru w wcho wupufy
czemy frowali wmarza/ Pandecta powiedza.

Viride es.

Erinhyran.

Capitulum 86.

Synhyran jest cefy fufy
Dywe maeo tran/ a to z
miefa wfy gi zmedem tey
fym alfo z fta. beum tej
to lefaryfwo dyne leczy p
mhe zaymlef. i p fiftule wo-

Ez gromhyran zmiefany z fofa/ fufia.
z terpenens - z jynney z cych zcygo wcpm
mafefora nomazy tcyd p mfe fefy cze-
wone na ficy.

Ez Diaceo dyce pife. Erinhyran fihory jest
idza z miedzy miedem z olna a z woclem
zmiefany a tate pofy albo knet wcpmwoy
z tego rany fin obdwe oay troke armonia
lu wcpmwoy a dyt. emu z rucymy tce-
pentyr. tady fofa lepre miefy zgoni.

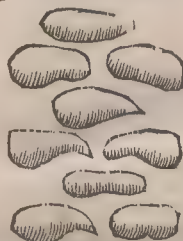
Ez gofby temu namiefany bnyed wof-
getofet

gonofa ftupaficy/ gyny an z wczajom
miedem zmiefany pomazy bny i m gum
fpanem.

Arsenicum.

Capitulum 87.

Arsenit z perwiesi fydora
w dywrietnalfych niezach
iego dla zlozey bany ftoz
ma iefy ryceno auripig-
mentum ftoz od fofa fep-
deng a talie iefy nalepye ar-
fement ftoz iefy zlozey bany ate ftece iefy
blate albo pefofay wpedobne te miefy dobre
Arfmit ma w fofie cietkose w wofufie. Mi-
nny: chaf pife/ ate Dincenna powiedza ie fte
fep ie w rycem ftozmu a fuche w wofum.

Ez Ma muez wofof/ ciala wymatowae/ a
nawietcy z wapnem mcafemem zmiefane-
a na cialo fadbfofmet chetaf wofy fpedac
pofpym albo z fofem romanow/ ziela zmie-
fany a u mazy miefce gdye wofof fa.

Ez fofy chetaf trefy fofy wofof fa.
p fufie zmierzca. Dlapzed wczym omicay za-
fetty racy auripigmentum/ arsenicum Cte
go obcega na pcy fcy w arce) fiarf fufy fto-
fowego fufcy w wofufie racy a zmiefany ma
fz pofetnyg. wotum to ropufie miefem a na
dylafaf aalec fmafz te w mafce potym wina
zypm obwalay ie w fery tarym a wuf- da

wag potym tomu chep.

Ez gofby ropufia: miedem a pomazy
na ficyg/ mwey w goficay pntro gdye
na to wrynda a wufy.

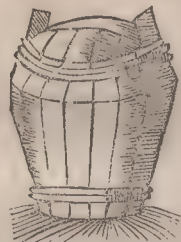
Ez auripigmentum zmiefany z albfami a
pofpymam gdye ftece mfe wofufie. bnet

Ez auripigmentum zmiefany z fofem.
miedem wenechem/ a potczy af fufy na ciele
albo fufat zym od tego.

Sal nitrum Salatra.

Capitulum 88.

Salatra jest Salatra. Yde
na famordna a danga dila
fana ma moc wufufia gcy:
Geyia iatarofa da pcy zym
fotmet/ grube wufufie pcy-
raja p precy ie wrynda: gdi
ig w wime ropufi a tego w wcho wupufy p-
ficye nie odemum.

Ez zmiefana z fadlem wcpmwoym a z
tego wcpmfi plaftr/ tory pofladac na mfe
fice wofufie od wufaf lcyo pfaucy. Wp
ig fuficy z fufam fufichem a oflada brzuch o-
cietlo od zlych wufofy traw ty wufofy wnim
kredo ta wazy w wcyg z woda zmiefany
a to wufufie pcy dufnoje tcyra bnyoz z debi fte
do ficy h fto naye odemum.

Ez Salatra bywa lacyona do mafcy fto-
rey mafcy czyma pfafty tu ficye zymu nacy
fotwet

folwice rze, p'hamieszalep y na p'wierz, na
cypkanie y na m'ieciup.

§ Eż na m'iecia w folicach bo łacze p'laste
z m'iecy przyc adac pomaga y t'w'ie t'horz g'os
we na s'ac i g'nie łeciz, z'by f'uchę s'woim ju
p'acem naprawia.

Sal armoniacum.

Capitulum. 89.

§ Eż goracza y sucha w rze
tym s'hopnu y to lekarstua
ktore maia b'ę wnatrz nic
dierzamp t'ę, ale w lekarst
wa z'wierzchnie b'orzą i

Ma moc m'ieciyf'osiz i t'ia
ta i'etaca a to g'osy z'miecia y t'am y'horz (a
te t'amphory m'iecy) i'etacz w'ep'olier a rospu
s'et w'odę z rojana y p'osławie na s'lonie a g'di
w'ychnie tedi z'asie na p'och z'erzic a ten p'och
z'miecia z m'iedem a t'ym r'omajowat i'siane
y m'ie m'ieciyf'osiz niepr'arodne i t'ia t'a s'adza

§ Eż b'clmo i oka i'podia y p'owolte t'ora
t'w'ia na o'is u'fobę b'ion a p'utca.

Sal armoniacum ktore i'et b'iale t'afie t'alo
k'rochmal to i'et naley, s'e a i'et t'afazet.

Lucia. Tucia
Capitulum 90.

§ Eż na m'iecia z'asig'olazega z'a
t'ia t'afazet a t'alo w ranach
t'osa y z'itula i'et p'iez w'ylusza
s'ie w'ol'et: z'p'rzp'rawu
t'ucha om'p'waziciz rojana
w'odę a t'ia t'ego s'ie z'iane w'it
t'ecina na choroby o'ciu a nawiciz g'dy z'much
t'ę p'ing y na m'ie choroby o'ciu i'et t'ucija y
z'uciz.

§ P'och t'uciję w'ylusza rany ktore b'ymaia
na c'ionu m'osim. Pandecta t'ego s'w'adel.

Amidum Krocimal.

Capitulum 91.

Krocimal

§ Eż na m'iecia z'asig'olazega z'a
t'ia t'afazet a t'alo w ranach
t'osa y z'itula i'et p'iez w'ylusza
s'ie w'ol'et: z'p'rzp'rawu
t'ucha om'p'waziciz rojana
w'odę a t'ia t'ego s'ie z'iane w'it
t'ecina na choroby o'ciu a nawiciz g'dy z'much
t'ę p'ing y na m'ie choroby o'ciu i'et t'ucija y
z'uciz.

§ Eż na m'iecia z'asig'olazega z'a
t'ia t'afazet a t'alo w ranach
t'osa y z'itula i'et p'iez w'ylusza
s'ie w'ol'et: z'p'rzp'rawu
t'ucha om'p'waziciz rojana
w'odę a t'ia t'ego s'ie z'iane w'it
t'ecina na choroby o'ciu a nawiciz g'dy z'much
t'ę p'ing y na m'ie choroby o'ciu i'et t'ucija y
z'uciz.

§ Eż na m'iecia z'asig'olazega z'a
t'ia t'afazet a t'alo w ranach
t'osa y z'itula i'et p'iez w'ylusza
s'ie w'ol'et: z'p'rzp'rawu
t'ucha om'p'waziciz rojana
w'odę a t'ia t'ego s'ie z'iane w'it
t'ecina na choroby o'ciu a nawiciz g'dy z'much
t'ę p'ing y na m'ie choroby o'ciu i'et t'ucija y
z'uciz.

Santabrum.

Drebu.

Capitulum 92.

§ Eż na m'iecia z'asig'olazega z'a
t'ia t'afazet a t'alo w ranach
t'osa y z'itula i'et p'iez w'ylusza
s'ie w'ol'et: z'p'rzp'rawu
t'ucha om'p'waziciz rojana
w'odę a t'ia t'ego s'ie z'iane w'it
t'ecina na choroby o'ciu a nawiciz g'dy z'much
t'ę p'ing y na m'ie choroby o'ciu i'et t'ucija y
z'uciz.

goraczę a potem p'rzecby p'iez w'oreczel
teby t'ak w'orek m'usiał n'ap'lnie w'ol'et t'horz
by b'ę t'roch p'rzylany a t'ak t'ę o'rebry z tym
w'oreczem t'ieplo p'rzyladać na m'ieście g'dy
by t'loćie b'ę na b'olacz y na b'olęnie s'upa
nie w'iele w'mierz a t'ol.

§ Eż t'ę w'odę t'horz m'iał na o'rebry t'ieplo
naley do z'ablu t'ezwa m'ieciy y c'isli.

§ Eż o'rebry w'ozjanie w'arzyć w' ognia
a t'ak i'et t'ym t'horz maia s'uchę t'afel a
t'ak w'arawie ten w'orek i'et w'yluszy m'as
to m'as y p'rzyladać na p'ierś i m'ieciy
i'et y o'do'planie t'ajne dawa.

§ Eż i'et w'odę t'horz m'iał a dawać i'et z m'ie
g'dalonę potewę t'ym t'horz z'miecię t'ierpiz
m'iektorem d'ia p'oslenia z'olęta y naprawie
nia t'eci t'ę t'edu d'ia i'et z'olęta t'ajczm'ie
z'olę t'ow' goraczmu t'ak p'rośko t'ego t'was t'edi
p'ozp'etiz y g'dy go d'obrze nie w'warze n'abi
ma z'olęte y w'iatry c'imi z'w'olęta t'iedy gi
w'orawie t'oleim m'asę a t'ak g'dy w'et i'p
p'g t'min t'edy m'ie t'iedy t'ak t'iedy.

§ Eż g'dy t'ę t'ow' n'oga z'apali i'et s'iniat
c'ip' r'ednoiz i'et t'ym t'ow' n'oga t'ofad y
n'af p'omoc n'iemat.

Koniec O Kruščicach.

3 D. i'etacz

Wojny.
Plinius / Ażsolwiak sążdego zwierze
k / sążdego zwierze / odmienia / napelnia /
d / in / nalepszy jest / cielezowy : sążdego zwierze /
sola / sążdego zwierze / na strupy / główne / pomaga
ich / w / nogach / w / członach / bolenie / oddala

Capitulum 8.

Aza iesth; wierzcie brodate;
 blagie a forciysze togi ma-
 ioc: kada sie piasze wyzom
 w galgofani; a drzewa flos
 rech nioze moje dosiagc piaz
 dn. Iy ziof lawowichy foga
 pouwa-ale gdzib polizala miobu cedi wnicata
 T Galenus pise je miedzi foz ligaly we
 potym byfo biale; p onelodnely. Kola lerye
 mwa; w nocz mishi we dnie; w przeto sie reth
 szef sw. 43:; famcydo ofm la dobez zyma
 volum choiboy durne mishi je apshcia.

Zeichn.

Caver Koziel

Capitulum "9.

Est koziel zwierzo mocne-
simalne i waleczne. wrogach
ma moc najsilniejsza a wiezele

Beispiel.

Natura tozłowa that
 tsi en tsi az Ademenu tomien (fiore^o ani
 egien ani zelazo mienozje pozrē) sama tozł
 wa frow edmiecia.

On the

uise-żółc też tego złe miejsce wygania- a na w-
zrybny ludowite jest jako dr; aliew na eysstka

Capitulum 10.

Dyspolite zwięzł ięsih koni
po wsem świecie znaniom
ale w Łatarskiej ziemi na
tęczy nie się trwa do xro. lat
a kobyła do xl. lat. samiec
z matką wuz nie przebywa
a adobu mu się to przydał z zapamiętania te

dy obaczysz syna sie wciela - y będyze biegas aże al
bo sie zabije albo ochromi. Kobyła chętna
bardzo jest bo aż ofiarował mi życie w brzo-
chu - przed sie z samcem obcuje - a to ma przy-
rodzenie tylko z sama niewiasty między in-
szymi zwierząt po polsku.

Scientific

no oflowe:

Libro Musica.

Capitulum

Capitulum 11.

Dzwierze z ossa a z foboty
nie poczyna w wodzi - przetcho-
ce: zawise jest niefodnie gdi
bymarad przywroczenie ma
wofosof i oflowe offrom le-
nistwa / ale na poszaracie co
from glowy a wfu tonowi podobne.

Deignfi.

1. **C**Stora musowa dobyte na szarzelinie przy-
klada / jest tez lekarsstwo na lupiace sie nogi al
2. **C**Pomaga na rany cietyce - y na (bo wdo-
fistuliz nozic.
3. **C**Popioł z kopyta mulego z oleim bagnio-
stowom / wlosy oblayte przywrocza.
4. **C**Zafurzenie z lewego kopyta mulice / mysy
z domu wygania.
5. **C**Wspoz tez co niewiasta przy sobie nosi
nigdy poczga nie moze.

Canis Pies.

Capitulum 12.

Dzow rodzyt cywotaki jest fi
jedni sa storszwierze i ha
lesne gonis / y imniu iato sa
charci / ogarowic / tuczone
Drudzy sledza tofio pchaki
y zwierze iato fi wyiomie
Drudzy wyda a trzody bronu a dudy domu
stregga a panu pochlebia: Wiedzy igmi na
slachetniciofio co jatc albo my zwierz gonis
Dwad mije zwierze iato preo jest nabacznis / bo

stach

tylko sam imiono swoje zna y pamietat / pana
swego bronit / dobromolnie dla niego vmiera
a poslujsiwoim nicakim cietka aze mu zna-
mie dadza gdy czo cymie ma - nieprzynaciela
swego przyz dluat cjas pamietat / imiedzy mije
mi pognatma - a gdi me moje rad sie mfu krayw
dy swierc: wpyfi zwierze iato trzemi rzezanmi
przechodit / w rozeznaniu - w mifowanu / y w
uslugowaniu.

Deignfi.

1. **C**Eufusapius - komu cisonfi deza / krew
pfa pomaga wpywfy: proch thej z glowy
pfiro spalonej - na rane wlagienia pfa pomaga
a z zebow tego proch / bole nie zebow - y dyzagne
2. **C**Proch z serca tego gdi to wpi / wlecia. D
na tego pfi niebdy pchacat. Wleto tego po-
mazane / wlo om rofci niedopuszcza / miodem
albo z wmem tu piciu dane - piod wmarly z si
wota wpruzca.
3. **C**Wlecia tez ie / pomazanie - zebow wdravnia
y cjerwonosci oczu / y bielmo oddala - a sadfo
z niego podobne / y bole nie wfu wdravnia / thej
y gndy zwofos fudza: krew pfa wlofom mwe
wanym rofci niedopuszcza: mozt tego z sale-
tra / iad y zwierze oddala.
4. **C**Plinius / iad krew pfa przecio tucznis
niez leyfego: a pfa zofcia Apolonius cietke
poparzyfio oczu wdravnia.

Col

Kolmaitnych

list 140

1. **C**Col z layna pfi - gdi gi w kanule gbie-
ra / zwinem zmiechawfy / bregunle zafianawia
a biale layno na wrodz ofurczajace pomaga
2. **C**Stora pfa ofoso refi obwimiona: trofity
cietke wlecia: jofe tez tego pfiotiem wiazacz
na dadowie pomaga: swierze mozt wpi - trofity
fai de goi: caticz y popioł z layna zmiechaw-
na toz pomaga.
3. **C**Plinius pfi - Pies ieyfciem swie y cydzie
rany geiy: a gdi rany fobie dofyce nie moze-
tedi noge ofim mfy dofpia / piewien lekarsfwa
fiore ieyfciwoi tego natura bala.

Cattus vel Felis Kot.

Capitulum 13.

Dklada sie z katinet / Kot
ialofy rofiro: my a oparty
ny: Jofit zwierze myfiam
nieprzynajnie jest tez swiem-
slitw a muluc chedogofe
barwa iemu jest przywrodz-
na fiera / ledow podobna / mije barwy prappa
dle od strany fiore iedzy zwiafzaja demowi.

Deignfi.

Mus Myf.

Capitulum 14.

Dfi / rha bestiola chleb rada
midzi w wfniczo ego ludze
iedza pojwra - a tu fufamni
farnier bazy chysta - dla fto
reg tez wiele sie wazy / y rze-
cjo marte przegryza.

Deignfi.

1. **C**Dym tsiowy mfy wrogania / a czeuie
czyga z kasy amwiana mfy truce.

Plinius

- A** Plunio pipe gdy moze siatek w twa
rol przymiera tedy onego stru mofy nigdi nie
E A kedi mofy obupionu znow pufci (z fcaz)
tedy dwuac donu wrgania: jez gdyz ofice
fni albo ozon vniu: taliej cigni: znow siebro
tez mofy traci.
D Gdy dycheftu flinez vfi ciefy: tedy mofy
pieczone dac mu ziefu: barzo na to pomaga.
E A kreiv mofa biedant: traci pomagajze ie
E Choytez: z cebulz filucony: na obfifiaq
glowe pomaga.
E A gdy gi: zabudlem a: z woda miobowq
pna: lamen wogiez: lamen a dycciem zywoch
karyo obwarza.
D Kto memofe wodi pufciac: dobre mu fie
dyet w ciepley wodzie: z mofym gnioiem zas
zganey.

Multipes Stonog.
Albo Melonog.

Capitulum 15.

- A** Obafthen z rzeapianu ma
tady fie pod wiadrem albo
fiedem lega gzie woda ftofi:
a gdy go ftrnie: tedy fie to fol
fo giliu.
D Gdy filufki gi: wociem
podmirczenie iobie klo moze: pomaga na zas
dufnofti: taliej gdy gi kto nie: pomaga na di
chawice: y cigni wolne oddychanie.
E A taliej: z wunen pinez: pomaga na zofka
niemo: a bo iwo: trudnoftig woda pufieja.

Dinea Mol.

Capitulum 16.

- A** Dl iesth robaczef w fcalach
fie leggez gdy dlugo w nie:
taliej wilgotnofti beda a na
wietrze ich nie przefifiaia.
E Goralky rzeci a vonia
igecz mole fie wianuz: a
gdy woda z mofy fapz tropi: nicaf rxfchlo mo
ie ftrzoga.
E Przeto dobre iefi w oterpmie miedzy fhat
flafe chmief: pfofyn: tobfowp lifi: cedrowy al
bo ciprefowp: y inffe rzeci: talowie ktore nie fi:
fo fhat ale y piagz od molow brenig.

Pediculus Weß.

Capitulum 17.

- A** Jektorz powiedana fi wof
z cialu fie rodzi a dyurfae
mi przye okora wofpaz: albo
dziej: pona nie ciefie: mofia
zofafieja: to ludziefz podro
fny ch

- A** A dla tego imper ciefie: fath: Gmeh.
przemienienie y opieranie: zwafafieja: rzech
fie ciala wofpaz: wofy mnozenia miedypufieja.
D Dobrze iefi podwofnym ludziem: miefz
wie fiedro vmorzone z oliwz: a z ftrzyfciem: y
miefzawofy: cialo pocierac: polymy w jaran do
famezy fchdy: rzeci fie mofno: y drapafo: to vil
fofi: zbynie: z ftrzech fie wofy legz: wofpaz: ia
E Pufz: tez fi: a fent: z wofa vmo: z ciala.
rzong: wofy traci: gdy z tym chufy: ptoz: y r

Puler Pchla.

Capitulum 18.

- A** Chla od pchania rzecona:
bo gdy wofy: taloby: rafa: za:
pchnal: robaczef: lichy: ciga:
np a barzo: prefti.
D Nalepfe: iefi: ftwo: aby
pchy: nie: fgaaly: pfofne:
na: fady: wocior: cialo: pocierac: tal: ftrwo: al
bo: nawar: zywoy: go: z: oliwz.
E Wodz: z: oflu: gdi: po: domu: fropia: pchy: gi:
na: taliej: y: woda: z: rug: warzona: ychly: gabi:
E Woddy: kto: nalaf: fozlowy: ftrwie: w: dol: w:
fopa: wofy: w: domu: wofy: fi: fie: pchy: do: niey:
bieja: y: pordychaia.
E A taliej: fie: zbiegaia: na: dzieno: fefowp: fa:
dek: pomagane.
E A z: drudy: oleiove: gdy: nim: ciefio: po: fce:
mi: fropi: pchy: zatraczaig.
E A taliej: polnym: fminem: zwierciawfy: z:
woda: rozmiefzanym.
Pofnit: waziez: y: wofy: p:
lowaz: pchy: y: wofy: p:
fol: 72: Chyft: 192

Koniec o domowych swietzelach:

Druga

Druga Część o Zwierzętach leśnych Rzeczonych tu lekarstwom przysługujących.

Naprzód o Wielkostatku.

Camelus Wielkostat.

Wielkostat jest zwierzę garbate, z długą szyją, nożem brzościonym, a gdy naci maig brzościoną kłose, tedy go trącają w kolono, a on tak samo sobie przyniósł na sie trąsłoci: żyłwa tego jest do sta lat, bez picia trwa do czterech dni, ale potym bardzo pije.

Wępn.

Autenna - Wielkostatowe pobi a wrgis: moig tego wsiupny a pty z ocy jest przeto wielkocy niemocy: także p krewie go kłosa thej na proch wsiupiona, krew zaspasawia wartagwist mios albo spijac w rano

Gdy ia

Dobry jest zwierzę pty podobne, alore ma ośmista bardzo rozłożona, leża im czerwiec ha rmi droższ, zebra ośmiste bardzo sioremi drwa sie ege a dom ichie bardzo msiere nie spieranie, negi wrzede ma iata pios ale zabudie jest podobne, ogon bardzo tchiny wybie

podobny: To zwierzę gdy go łowice goni tedy stroie sobie wrgia a łowcowi miece potym gdy go drugi łowice napadnie, tedy sie na zadnie nogi naprzeciu iemu podobni wsiupiac i sirowie nima dla fchowych go nawiesce łowig, a łowiem stroie tego wrgione a wcienu wsiupone tu rozmaitym lekarstwom sa godne, ege stroie nieprzypawne maig smat czerpnacy, wonia przyk bardzo maig dla mocnego sci, rwaig w mory do fesi lat: wsiatki swieze sa lepsze: maig moc rozprawa, przygagat a poslat zwlaszcza miejsce gylowate.

Wępn.

Preciwo wielkocy niemocy p infem nie moqam glosnym zimnym pomagag stroie pncz: jolem rucianym albo w winie wrga Proch z nich naprzeciu parac Czerwicy, siromi jeptia pomagag fiedy gi pod jezt fłaga aze sie sam rozpisa: wsiatki gdy wsiatki cialo tymie bodue jarazono, tedy pomagag wargo ne w winie z nuta p z faliwig.

Eżehie fchianie ob tego prochu naprzeciu letargicy, mozig tej porzha p posila: zagrze maig tej ehy firoie, wsiupiaig z wpieniciag, przeto dym go furec ierwa z pelnosci albo drzenie, bardzo posierane, ale zaspie przeciwne tym kłosi: suchosci czerpigi albo je egi fosi jst

Ducosiazi tej pługie naprawiaig wsiup dki p zimig wloske mozig z polciem wargone

Eżehie fchianie ob tego prochu naprzeciu letargicy, mozig tej porzha p posila: zagrze maig tej ehy firoie, wsiupiaig z wpieniciag, przeto dym go furec ierwa z pelnosci albo drzenie, bardzo posierane, ale zaspie przeciwne tym kłosi: suchosci czerpigi albo je egi fosi jst

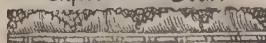
Eżehie fchianie ob tego prochu naprzeciu letargicy, mozig tej porzha p posila: zagrze maig tej ehy firoie, wsiupiaig z wpieniciag, przeto dym go furec ierwa z pelnosci albo drzenie, bardzo posierane, ale zaspie przeciwne tym kłosi: suchosci czerpigi albo je egi fosi jst

Eżehie fchianie ob tego prochu naprzeciu letargicy, mozig tej porzha p posila: zagrze maig tej ehy firoie, wsiupiaig z wpieniciag, przeto dym go furec ierwa z pelnosci albo drzenie, bardzo posierane, ale zaspie przeciwne tym kłosi: suchosci czerpigi albo je egi fosi jst

Eżehie fchianie ob tego prochu naprzeciu letargicy, mozig tej porzha p posila: zagrze maig tej ehy firoie, wsiupiaig z wpieniciag, przeto dym go furec ierwa z pelnosci albo drzenie, bardzo posierane, ale zaspie przeciwne tym kłosi: suchosci czerpigi albo je egi fosi jst

a 2 Cennus

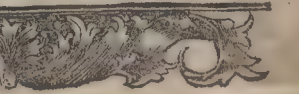
Castor Bobr.

Capitulum 20.

Dobry jest zwierzę pty podobne, alore ma ośmista bardzo rozłożona, leża im czerwiec ha rmi droższ, zebra ośmiste bardzo sioremi drwa sie ege a dom ichie bardzo msiere nie spieranie, negi wrzede ma iata pios ale zabudie jest podobne, ogon bardzo tchiny wybie

Capitulum 30.

Niedzwiedzie jest zwierze grube a frogie glono ma barzo mola ale wstępa moe ie qo jest w pleczech a w bio drach przeto też na zabnie nogi sie wspinia y chodzy: Niedzwiedzie gdy chega przed miel iakoby ludzkie z soby legaiq a nie iaf iafu inbe zwierzeta to czyni qo namiecy zimne olofo god gdy też na tustup bywai.

Wzrost.

- A** Wlefo Niedzwiedzie dla wielkiej listosci nie trawne barzo jest y zle tuczy przeto wtorec sie tu tefarstwu nishi tu pokarmowi gorzy.
- B** Zole ie ciepla jest a sucha na zwieka nie moe pomagaa ale ia z zebia zdyblem y olofo wotrobny odevymowaa a thafie fupie moe iey tura do diu lath.
- C** Chej zole z woslan zmieszana a na papet ducicciu polozona zapieczywmo odmiela.
- D** Eufelapuu y Deij niedzwiedzie wplu wioqe a na lewe ramie cslowicowi przynioz auariano wleciaa.

Enna y Sadlo niedzwiedzie na paw qo oblozie wiofyporofiafo mie egrne bwi fada

tem ie pomazila ale ocu od niego chrycha ftegedy bo nie ofinela bo umi iest barzo niedbro C Rej sadlo iafu y zole wstępa zapus iue. D flosi odmiela.

Dulpis Lis albo Liska.

Capitulum 31.

Est to zwierze liska albo lis barzo chytne of i ma gestie a cieple ogon migfioy gor ma lisa a nie dla misia ale dla ofory bo misio nie jemu sie niegodzi abewiem kstf smierzoce zwlafea y goby rad thej lis wch wpi ejo mu sie nagodzi zwlafea togo moze zmo iafu luy y inie ale gdy sie na czubie z drowie nasaba rad sam tu sidlu przyczadza

Constantinus pife E di na lisa gdo pzi chodzy teddy sie pchelim wciyni y wywalawp sie lejo gebe edemowpwy a etow wpmifwipf teddy ptary smrocluy duch z jego goby czuige iaf

iafo tu fciwru do goby przilatal y iaf e on za nogi chwipa y pojera.

Wzrost.

- A** Oliwa goby w niey lifie wwarzone od miefcia wuppi zatwardialosci areteli w tje
- B** Zafiey y w wodzie wwarzone clonoch, by ig tustioje zebrawpwy dobra jest na bolenie w stawiech.
- C** Sadlo ieyz oledziem fofacejowym fupf cione bolenie zebow y wpu oddafa.
- D** Plucia iey w fupione fflawpwy wije na dy chawie barzo pomagaa.
- E** Zawca lifie fa barzo gorzce y wiofofne pomagaa na furey y na paraliy y zdyb ekur cione odmielaia.
- F** Zwlafieja z winem eto se pze zapalaig tu nadoczistru do mfocep panicy.

Salpa Kret.

Capitulum 32.

Kret jest zwierze ciarne a wlecinie ftepy wstaw znie w ziemi mieszla forzontar mi sie spwi przeto thej nie misa topa y wogora wperu cza

Wzrost.

Proch kreta spalonego z bialkiem zmie wnoy przyladac na trado iest barzo dobre le krew tej jego na sfom obliu karsiwaa ta dla poruhenia dobrzy iest pomagowaa

Actor pife y Popiol krejowpwy dobro fspaa

y bo wstiefa zaguniofe wy fifea i goli tej kreta przylodo na rane edemaa y wiofiga y wdratw

Succeta Zafhortai

Capitulum 33.

Dobal iest Zafhorta o cwo m nog ogon i tey woslowi podobny faryb ziloncy pod byzkiem solce pamieci nie ma przeto też lancia y feda gzie pozucione famp fle fa ga na lefartwo iest barzo dobra a fiera ma wtorec pfiocin to nalepaa

Krew iey wiof potwiedza y gnoy też iey z bialkiem zmieszany na kielmo pomagaa na fwiertzienie ocu iafiey wyrol cypci y barwa dobra dawaa wlofom pod pachaa refe nie dopu

C Wlefo iafieyorec iadowie iest imo fiza yzace a fteby z niego pfl mreeja sie mu bolga czi w zol fwiertz bolenie glony y ocu iac mienie.

Kana Zaba.

Capitulum 34.

Iste Hidorus i y foby fa to zmate Jedny wodne Dui au bione Druge kene czo sie wchwalicie chowaa Dui sie fa zione a namierpe na lifiech

na listecy drzewnych sladałec - a lhorre sie
egzwienia to naraadowisze ig: Sierpnia nie
gocza jaba jabda gedy obdworze niemoje tu
sejennu ani tu piciu - tal i piaszki tudno icy
geba rozedryce.

Rejynfi.

A Porost jaby w garnegu jwro spaloney z
modem zmiechawp albo z smolą mialk - na
tylez glowie wolez rody.

B Rejynfi jaby na misie warzoney na ta
pel pomaga.

C Dobaci kore sie w cizlowie rodza jaby z
tylez zatacaja.

D Rejynfi jaby z jabyz jolew na zimnic doba
zastanawia na tano wyspaw.

E Pomaga thej bolgaskam na zplach albo
starwie w gedy m prz.

F Jaba z sola z oilem - ergd jest lekaz
simo - a iedenie iey hrohati - wie jabyja.

G Na bolene jebow woda - rejabz wa
wonez dobrez ysta wpmiwa - leze prie

H Wielez jaby ego na opoce mie - hawa.

I Jwabia jado lep - zedy lacyto wy - edy

K Rejynfi jaby gedy ig ledzo - edy -

Scorpio

Niedziadec

Capitulum 35.

A Jedyniadec jest hrobat z yea
mny postawe ma lagodna
iabyz dzyerzj ote w ogo
nie ma iadowite jado hro
rom janyco iad w pufel.

C Gedy egi - weta wlasz se

Larimo jest popiol i^o spaloney pie - winem
drudy porwiebaig ije samego silusz na rano
przylopie to iad wopiga.

C Palladius pise - i adni niekieto niedziwia
edow w pofzod domu spalsi edy drudy w pofz
edz i domu wetaia.

D Antenna - Glina cizlowieka cizlowe nie
dzwadzi jabyja - radowierz iha niedziwiadom
jest przeclwa - tal i gedy kto nafi ley wolezyl
edw omiera - tez woda z niey taliez jabyja.

E Gedy kto sie radowierz - tego dnia niedziwia
del chodzy go wlasz niey niey fobz.

Leo

Scw.

Capitulum 36.

A Grecskiego jezla Lew wy
klada sie iabyz krot abo rta
je - abowiem nad inke zwie
ryza jest namez miedzy - mo
cny wspanily - hiedy rzez
swiebodni - ten pji ogu nie
janyerage na gorach sie rad chowa - a gedy
go lowcy sledz - weci egonem stopy sine zoma
ta dla zamplenia oflady. Zwiezo pierwym
poredem pucioro dykci miewa - owow cawo
wotale zamy jednym miewo - aje na oflady
jedno maige - wj daley nieplodna dywa.

Rejynfi.

C Wielez krowe nad inke jest goratke
be - a tu stawieniu trudne - kto go pozpro
m w jowote boleze y morzenie.

C Euzeulap - i wonez miewo palone

Rozmaitych

Plis 146.

Trzeci Rodzial o

ptactoch rozmaitych
Uapzod o Orle.

Aquila Orzel

Capitulum 37.

talikom pomaga - bolcinu wpu - p ihyr - albo
ronem niedziadom.

E Siedziennu na oforze - zwie - zastana
wia sie sluz emorais.

D Lokem z nyrekego kio sie pomaga - wietla
ta przed mien wilez.

E Z suszose - i woma miedzy insemi - nagore
ipa iest - przeto thej bolgaski twarde obmieleja

B Rej z rojag wotla albo - y - yodmiga.
olepiciu zmiechaw - ofore na twarz y wiar
eni y ob wietkego wraju zachowaw - egorze
lino spadia - a cudnosie przywraza.

C Rejynfi - z rojag wotla - egorzino
wlawiciz spadia.

H Rejynfi - z rojag wotla - egorzino
wlawiciz spadia.

I Rejynfi - z rojag wotla - egorzino
wlawiciz spadia.

K Rejynfi - z rojag wotla - egorzino
wlawiciz spadia.

L Rejynfi - z rojag wotla - egorzino
wlawiciz spadia.

M Rejynfi - z rojag wotla - egorzino
wlawiciz spadia.

N Rejynfi - z rojag wotla - egorzino
wlawiciz spadia.

O Rejynfi - z rojag wotla - egorzino
wlawiciz spadia.

P Rejynfi - z rojag wotla - egorzino
wlawiciz spadia.

Q Rejynfi - z rojag wotla - egorzino
wlawiciz spadia.

R Rejynfi - z rojag wotla - egorzino
wlawiciz spadia.

S Rejynfi - z rojag wotla - egorzino
wlawiciz spadia.

T Rejynfi - z rojag wotla - egorzino
wlawiciz spadia.

U Rejynfi - z rojag wotla - egorzino
wlawiciz spadia.

V Rejynfi - z rojag wotla - egorzino
wlawiciz spadia.

W Rejynfi - z rojag wotla - egorzino
wlawiciz spadia.

X Rejynfi - z rojag wotla - egorzino
wlawiciz spadia.

Y Rejynfi - z rojag wotla - egorzino
wlawiciz spadia.

A Rejynfi - z rojag wotla - egorzino
wlawiciz spadia.

B Rejynfi - z rojag wotla - egorzino
wlawiciz spadia.

C Rejynfi - z rojag wotla - egorzino
wlawiciz spadia.

D Rejynfi - z rojag wotla - egorzino
wlawiciz spadia.

E Rejynfi - z rojag wotla - egorzino
wlawiciz spadia.

F Rejynfi - z rojag wotla - egorzino
wlawiciz spadia.

G Rejynfi - z rojag wotla - egorzino
wlawiciz spadia.

H Rejynfi - z rojag wotla - egorzino
wlawiciz spadia.

I Rejynfi - z rojag wotla - egorzino
wlawiciz spadia.

niemożę /tebę ego nawypisyj pod obłotki wżga-
ta- a gorgęcossia słoneczną jobie oczy wypis-
jeia- potym: /atajaę nagle/ w wobję ego nazi-
mniypiszę sie żanarą- żarim na gniłogę /cei-
miedzy/ dzieci fawe dorosłe- /tafej /cej/ iatoby m-
gorgęce- w twmże sie poci- aż z niego wypis-
pierzę sławę opada- /gdziej wiać dzieci iego żu-
wisz go aż jasje moc wezmie- a w tym jasje od-
cmłodnie.

Beğenli.

3 **E**żoś orłowa ogom ciekacym albo opatki
stom pomaga.

Wozg orlowy a josc z miodem tarjecim
zniekam/ iasnosci wyrofu pranyracia osi no

E Tenże moze i winem zmiesza (mazując,
nysaloby je trzy listki dobre na trolewska nie
moc pomaga.

Dziogi orłowe i wdow wyrwane na boles
nie biodra pomagają prawą nogę na prawą
biodra przywiązawszy a lewą także na lewą

dzia/āwzroŕ przymraccia.

II. Sadlo tež iastrzobie z oliwa pšucione na
oczu¹ - mazurige / zaciemienie oczu oddala.

Accipiter Gastraxab.

Conc. 38.

 Sie rali siez rodzay iasie
bowmiedzy torem iez i sto
gubia poligay: i ten pie
rchofio je drosi i chce pie
rchofio iehonay: pierwie
go roku maio moie huchoy
caniur iezciego naley piech i chio iemo iust
emina na gorach iez wposzied nad siebly dzy
ciego bywajay dobre fustle i p dobrogo misla
feyan piamfio rodzay wchowy: nad sie karmi
pisan ten igio obczajay: moie pzechodych
wopia piala ktoray mo sie nagoby: a przey cza
la noc pob noga i i zymia potonze pache mo
zochom szozga zdrowie wupuscia i przefo i
bie skut na iudanide: a choyad mo je onie
pierwioy trasf i choy iemu dawa potey.

Zeijnsi.

A Jaskrzyg w rożancy wodce wwarzony
na wstępi niedostatki oczu pomaga / gdy tę wo
dę wymywa: / także z gnój lego z miobem
iarczyem przyladaiąc tej bielma z oczu spa-

Falco Gofor.

Epitulum 391

Sof jest pta wzeł maigci
ofiw w latami barzogwał
toiwij - mce lego w pifka w
priefiach a w ofiw ydlach / w
priefto gdy go maig na iafie
go ptała pufci / mufi go nie
wchfo wlażać a / trocho odygzi / aby fofol tym
priefcy za nim leżać z onego zapędzenia tym
moganicno wderz priefiami.

Безпрѣ-

Albertus piſe. Gdzie ſoſol niemogł ſay
na przucie, tedy mu dać; ieſe joſt ſogutowa,
albo warzone białe ſlimaki.

E Zastie tiedybysofot baryo mial laxa bayse
mu troche pic sofu biesonowe^o - a gebe mu wo
nijm rozmacyan.

Cobytn musie zlamata kosc w nodze albo
w srazble/obwiazze mu aloe ciepło przystoiz
w sy a nieruſhay taſ przez dzien y przez noc.

Łecz na to wwarzpiwszy w ocęcie gnoiu łus
rjege

riego ofszadanie mu gestio aē eplo obwizung.
 Na toż zawiści troche aloe i prochen opie
 chowym miedzy pserca malych pshaw/dawie
 (mu i resc.

bydło domowe / a mienia tak iż zająłoby rzecz
zagrana a gorąco zająłaby.

E Gos naprawia /spe/ nie mneży/ a w ga
mratowaniu trzafole dawa.

Čiastoťacje niewymowne te bolenie kaźbo
(vsmierja)

Anas Kachor.

Capitulum 404

Kacisa albo facior test ptat
domoniu wiasio fura famo
cia po foy poyat bo fa na
nim pierse zidone taloby
dopczyt iati: test ptat barzo
miecnylyt 13 tcy god fci
dwa o iedne facie swadaty tal
dfigio sci zm
zwalay acia vmorzy: kacisat
iati obfo sci
a iata wplez a huc bicazia: tal
fci bo im
macta zbefta iedn oim famy
sci poymyt
cia: kacisa na pierfach
tifo iacta na d
fci: mscio ien wlobo
obczyt fci dla abymul
mifia macta fci
ticy wozet ni fura.

Zeitsf.

22 **P**linius/ Krew facjowowa biegunie zaſta-
Dziwna o niey tuez powiedas (nawia-
 ia/ ſiedn facjena imiot przyſioj ciachu morze

E Tuicenna/ Kaczya goręta ksi nad inie

Capitulum 41

Esi q̄ diuolatie. iedny dyje
fi. drugie domore. Dyliie
wyspi iednacy barroy.
to latanu fi. fi. fochang i. si
to gdp. tefe chye iedy silar
to. praxto tez nigho nie spia
ale we dnie p. uweioz latala. Demore jafsa
wola fi. paf. ale obdyopac. niofi latbae.
a niofi. jadnege jir. ieracia ferepore rchyle
glometa janketio. Dyliie. Jofa. to. bliz go
twa i. f. ch. nio. wghet. fofa. az. do. jannch.
efi. przegynia. a. mienig. i. do. pigat. lat. jynia.
(moie. de.)

Wejnfi.

T Mieso gesie fu strawieniu trudne iest: **A**
Sablo gesie kajdz zatwardzialosc odmieszca
rospacie rany na wargach y na iwarzy gon:
b. Zafici

b Zafic

Łalej y śladanie nog albo twary od zimna to wstępio cigni dla ślodziej tłufoja wreczy: wstępio tej bolenie w ofu wśmierza: a gdy go z łotiem cbulnign w rcho napuja / tedy podes z niego wopodza: a zwałofcja na bolenie maci ce niewolajam pomaga.

Gallus Kur.

Albo Rogut.

Capitulum 42.

Est ptak domowy Kur albo Rogut khorogo celto ja me: Lew sie boli: Jest ptak ludziem towarzystw: khorog srod nogy swoim spiewam niem ludy fu pracy pobu: dza: a zale cniace potieha srod godny dnia przyslego spiewaniem przepowieda: przcho tez ucyron jest posel dmiow: ktor godziny no cnie rozkłada: a głos nayoimnaga wypusza a gdy ma spiewac strzadlami sie bije aby ofi fu spiewaniu ochotniejszy.

Dejgniti.

T Mieso kogutie grubie fu strawieniu nie

lit kofofe: przeto nalepszy sa mlody cgo iefcie nie spiewnia: albo barzo szary to tacy subci niepsie misio maig fu wcienu.

T Jajca kogutie dobre fu kiedzeniu / bo hnet z sie jzawia y dobry krew mnoza.

T Jucha z kura pomaga kiedy jolodet dla e mlatrow w nim zamfionych boli.

T Eej jucha z kura starego z paproty szha D nowiem na kolis pomaga.

T Woz jego z winem wopit: wstępie mo zienia oddala: y wiele inshych dymnych rzeczy

T Na dycharwie barzo dobre: vnu. cigni cignow kura starego y dat go gonie ale sie w fona: potem zignow mui foye wmnatry: a natkawoy rezi pelno soti jafne: takze wazyt w dyfegoci kwarow vdy bez wafupienia: aze do dmiu fnoti rezyre: a pisze to cieklo po trofie na noe i w zarai: pomaga na dycharwie: dzie niu y boleniu slawow: y wiele inshym niemow czanu: Popise Enkulafus.

Gallina Kofof.

Capitulum 43.

Dna kogutowa Kofofa: bo kwozla: ktora mu ławza niepsie przez wstępie toł: wotawoy dwa najeja aby fliu ce slawa. Kofof kiedy swo: kich jajec

ich jajec niewoleje tedy niemocy swoje mie: wa: przeto kaidaby rada nasiedziok. Jajec pod kofof nalepszy jadyc w lichym: nie daw: nieo any poznaj: zniefione: jedno: odziesig ci dni: oflarbe albo nowie pspow: nie sielaja: a iednalieci kofof kuzajta wpleje ni fli zmi.

Dejgniti.

T Kuidzennu lepfa jest kofof kthora iefcie: nie niepsie wstli slara: misio tej iey glos ciefci.

T Sado fur mlodich wrecz jagrzewa ni fu staruch: a kofof nie tal cieklo: wpatof na to: a dote iefcia pomaga.

T Barba kofofa iafu: kaja nalepsza jest w nien samer.

T Woz tej kofofy zastanawia krew z noza ktora z zantania mozu przepadza.

T Woz tej kofofy kofofy z ogu spofia: a quoy tej na nozre vryglad any wozry vyna

T Kolana tej kofofy z nogami ipoe: cja. sem w rofote wwarzynoy: na bolenie foye po: wiazig z zolima z ocyim sluczone przylaz

Coigec.

Capo Kaplun.

Capitulum 44.

Est kogut klesionu kaplun kchlen vrye abowiem sie niewieraga ani wstiewa: nieciema sie nie godzy celto do kuchnie. Dowiedaig tal wobytozuga we tryz las: a wstępiu: potym dal mu roje do siedm lat.

tedy w pepfu jaleje mu sie lamien: ktora gdy pocinie roje: ni on fur nigdy nie pje: a koby gi przy sobie nosit: tedy mu sie pica ciefce nie budyje: zomaten lamien Electorius.

Dejgniti.

T Kaplunie misio miedzy inshem ptaki jest nalepsze y namocniejszy krew dobro mnozo

T Gdy kapluna jzwego rogbarwiy na cie: iahiegtowiet iadwime w ofenie przyslada: te: do wstępie iad wreciga: gdy to cieflo dyfaloit.

T Woz kapluni nad insh moza: nalepsze gdy gite: y winem pise: kaja fity zastanawia

T Ktore twarda w ico pepfu: gdy w fupio: fty a starwiy z winem to pise: jolodet napia

T Jucha z kapluna ja telarfino brat: wia: na: jywot odmielca: y wstępiu: wstępie: agra: fiza foleis wrgania.

T Pomaga tez na zimnie: cgo sie tedy ows: dy przpada: y na inne ciefne niemocy: ctes: na odmanie jolodet: y na wstępie bolenia

T Kof: Kaplunia na oparypfe y (slawow: ciefce: cgo barzo dobra jest.

T Eej na zaciemienie y na jatwardzenie po: ctwetow.

Galline ova.

Kofofe iajca.

Capitulum 45.

Dzeja kofofe a kuroptwie nad insh fga nalepsie: a po nich faje acfioiwet nie do bry krew mnozo: ale waga inshych ptactw tal malch: iafu y wielich na karmia nie fga godne: telto fu letafionu: ajeie tez iaj cza rchlo obrzypna: a y wstępiu: miedzy: a te one dmioc przyzgonu: y sperme mnozo y fu nieriastam pobutyga. Bolshet ialeczny jest fiednigo zagrewania: przeto sie thez nie tal rchlo strami: a krew z niego nie iest tal do bra talo z bialtu: potrzeba aby na letarfinu fwoje iajca dly: bo flare nie fga ialecz mozo.

Dejgniti.

b.2. Dialel

1. Bialet ialecny flaba w letarstwu na fa
gde bolenie gdyte nie trzeba gnoimnia i iato na
oczu albo bolaczki tona albo tez siedzenia tjez
na ladez ramp pedolomnie.
2. Pomaga tez bialet na sparzelino ognia
albo wtropu maciagac w nim welnie przelila
3. Zoliet lepal pieciony albo wmarzo (daz
ny moje mienat w letarstwu wplysajace iao
tez y na wrzedy zapalone.
4. Na sparzelino wejmie emplaste z zolietow
nowych z roznym olejstym z woziem sarz
cym z boiem bai anin.
5. Rej na to pomaga bialet nowych ialec y
wodz babczana y z wodz baki.
6. Nabit Japca siwiec cypla sa farmig d
w tiew sie rosplo obraczaja a zoliet wnic na
leppiy iest ale iapca twarbo piezione iest i lar
mia gruba a lypa.
7. Japca tjez barzo pomaga meiom ku
gamratowaniu zwlaszcza cebula a rzye w przy
C. Cuscalap. Jale tofoge na tym iadac
kajdy bol oczu pomaga sam tez bialet w oczy
wplysajony siwante wspanala.
8. Jale iale wspanala z winem albo z ocz
em wspanaly wyspale cielaczki zaslaniawa.
9. Jale zolietow ialecinych z trzema dobre
mi lypionia wina wpije - pomaga siwate
biegunte maicem.
10. Do lapania popolita ije bialet chlodzy a
zoliet zagrzewa.
11. Wroble iapca miedzy insemi nalepiet
(stroz).

Ciconia

Botian.

Capitulum 46.

Botian iest ptak sutocten-
do gdy fiharym botianom
skrypla wywabaja tjez
mioddy iwinia i zagniewa
iz tal dlugo az iek skrypla
moc wejma: a iata on pil
nos ma dyeti chowaja: to temu tej zaje dze
ci gdy sie wiazcie oddawaja. Siann tjez
malenistego miedzy soba i iato sirozgo: do
gdyby mu famicja do miedzy wspanala i tjez
jannet pogumy to gdy przelci mosen iz na

obie stronie przebija / wzyeto gdy sie to samicy
pryda narychmiasz do cielaczcy wrodi teci y o
Cmgwa sie.

Dejny.

1. Kto miedzy botiana sie tjezmu oczy do
rozu tjez nie beda ani bolet.
2. Dapel botiani przytew fajdemu iadom
pomaga a piaczgi z winem na roymate nie
moc iest letarstwo.
3. Ony botiani wrodz y iat na wietly nie
moc pomaga. Iest tez drugi botianow ro
dyar na grzbiecie wyspale ciamp a pod brzuz
chem troche bialosy ale tacy nie lega sie przy
indylech ale na bagnach.

Columbus

Gorab.

Capitulum 47.

Gorab iest ptak barzo czo-
dogi jadnego siertwu ani
plugawcy rzyezy niepopy
waicy: tylko samo cyspale
iarno: Rodzay tjez iest to
im: Jedni sa ego przez cza
sprot iapca nobsz tjez iato sa wietple a sam
miz tez siuzina maia: Drugi tjez tjez iato
zong dworowe gosobie: Drugi sa iest i dgi
cy gosabowie: a ci sa mniysze niu demowi.
Kajdy rodzay gosobow iapca ciestlo gnos-
tak i dyciwiet troc ofline: a gdy famicja nie
rzechlo znief: tedy ia samie bye. Golebie
za mlode leppe sa na wiosna a na iestli: letie
albo zimie nietal dobre fu: zdrowu: adowiem
na ony cysp ziarnem nawieczy jym.

Dejny

miewaja: gdy stronu torowzys iato zgnie
tedy niu wietcy jadnego inie: nienabywa: a
te sam tal zoslant aje tez zgnie.

Dejny.

1. Gorab iabity na kade iadomie wspanie
pomaga gdy ciestlo bywa przypoim.
2. Krew gosobia zwlaszcza pod skrypla wy
puchczona na oczy siwate barzo pomaga
na bolenie przytadaige.
3. Zatej tjez ciestlo trwate z nola zaslano
wialore bowa z napelnienia moagu.
4. Ony gosobi dobzy iest na bolenie siar
wotratiey y tu kloci w bolacz y na pachy
tej pomaga.
5. Zenz gnosz iest kade bolenie roymie
leja a wilgotnosci zle wplysa.

Palumbus Grzywacz.

Capitulum 48.

Grywacz iest ptak lepi-
ale wianit niu dyti abo do
mow: Ci pshacz z przyro-
dzina sie barzo milnia: a
wialoz o gniada poslem y
soba walcz a sobie ie edey
mnia: dwa troc tylo do rolu po parze dyeti

Capitulum 49.

Gniadecia iest ptak fary
gosobia mniyszy: cyspale tal
mniyszy: a gdy iat siw
warzysa straci: iuz nigr
jannet mniyszy sie i
cia: w leste rada m

Indonego towa zylwa sie silzeje na zme me
ktore w cieple strony zalatala niektoze zostala
cjo tu zachowanni niektoze mogz miec abo
niem we dmach spochinalach abo wdupioch
oosubio sie i pierza tam sie kryja aze jasje na
wiojnie wplatala: ten ptafel jadnemu mhe
rau niektoze / a od mshch krzywe skromno
cieple jwoi sie jzaniem albo owocem dzeve
nom (ciasto s grzywacz) jzwie tej do pietna
sae lat (iato p gozob) gdy tep nie zabija.

Czytrot przez lato piod miewa a pospo
licie po trzy iatcja znowi ale tilko paze wplega
C Ktozoe rchlo sinogartice v tuciej thedy
ta trzeba wciennem mshkanu chowac a nie
czesio w msh bowa.

Dejnti.

C Kren sinogartice ciepla / pomagaz
chw bolema w wpu pomagaz tez na oczu trwa
we zolnacza kren z prawego obrzobla.

D Kz Eziez j gwot tep bielno na oczu wpien
cja p si goza.

Pauo Pauo.

Capitulum 50.

Dziw jest ptaf cudny a ejudo
nose mlusgcy na foy p na
pietnach ma piorra fashro
wcy barwo/ogon ma dlugi
kory gdy nali sto patrzy dsi
wulge sie roztacza ale gdy
sie nieche dywomat tedi jasje krie. tatej gdi
na swenogi wezry ogon juszecja.

C W nocy gdy oczu a cudnoci swen dla
ciemnoci oglada memoj tedi spenne kzy
cjo przeletuwoj sie a mntemalac kzy cudo
nose swo straci: kryptem tej swom weje i ro
fwe iadomue hrobaki bagania a gdy wigore
wzolata zname daw a dechci wryflego: fa
micia ai po rzeccim rolu bicti miewa: korey
iatcja gdy samie naghie wpyla wdziki tej
fwoj jnuc nieche aze cudnoci pierza fowgo
na msh pobuczio dla zamia a wgardzenia
Dziata.

Opia.

C Zole pawia iatoz kaphunia na jastwa
wienie ogu pomagaz thei na jastwie albo
na jatwardialofe pemieio.

C Wieszio ie' marte jest tu strawieniu pry
tej nie wychlo wvre ani sie jasmiebdne.

C Gnoy tej jego bolema w wolenach prwlo
gony oddala.

Passer Brobl.

Capitulum 51.

Kobi jest dwoiak ieden do
mowy drugi tcienny: ten
miedzy infemi ptafi jest
nagorzechy/egofolwiel z sie
bnet straw: przetcho thei y
gnoy

Kowronel jest ptafel maly
na glowie ma czubek ale nie
wielki miedzy ptafi polnemi
glesnemi napierwep lumio
line spiewac pocina siezacz
Gna tami rzadzo spiewa ale
wshyey wigore wplatala: wshyicne spiewa
nie wshywarza a tu dolu iato lamien slatha
spiewac: gdy thei sfowronel spiewa thedy
dykli pogodny bowa bo chynurnego cjasu za
Cwse mliczy.

Dejnti.

C Wieszio sfowronfowe jzwot zamierdza
ale iucha z niego jzwot odmieta i odemarza

Noctua Cora.

Capitulum 57.

Dziw jest fowiego robu
na fofelach albo na muro
wanym budowanu msh
rabi/casem tej r i lampy w
pja oltu w nocy jacie pojzy

wienia fufa - lamtam - golsbion i wrobia
iatcja wpyla aefolwiel i mshy chwpta w
nocy gdye moje przeto tej kawi na nie wale
cia a gdiue moga iatcja tep tej we dnie wpy
iatja a gdy jamey iato mogz pojzy tedi i o p
lubg w wshyey inni ptafi w mienawici i gma
Cg.

Dejnti.

C Kren tep fowti barzo pomagaz na bycha
wice tatej iucha v msho z msh.

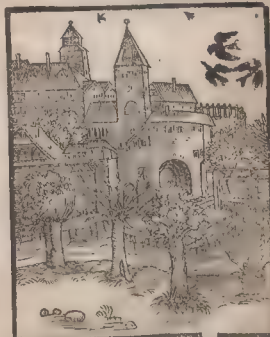
C Ezece tep fowti ady fto przefolp niemie
sie spiczey do bolu lenego thedy fama na sie
powie egofolwiel woznula.

C Nogi tep fowti spaliwoj z bakt / tedi on
prech waje wpylaga pospuzaje gdiuebfolwiel

C Popiof z ocju ch spalonych gdiue (kylp
z bialfiem zmiejanjwo w oczu wpyfal tedi w
jzof naprawia.

C Ezece tej popiof balonym pomagaz glo
we pomagaz.

Hirundo Zastolla.
Capitulum 58.

Afielec jest nie ro
den - nufwofa - o sie w
domach lego - y ja eadne
a pod garlem trocha epr
wone. Drugie sie - y jo dio
nach w ofmich fida - y jo

tito ty tci cjarne ā pod bruchem prawie białe.
 Dwieg sie lega to oślniak albo w gonach puz
 kucz - a ty gonogoloblichy: aqelwot miz
 tobiez reje si woprawie ty w miedzi a mpa
 ty wchiti iedno nateno mata. Jasofoi do
 tolu bane aqpa mczewo: ale pwrwie si bar
 zo rane bnywa: a mczewo do dzymia puz
 ale mwrze to dohodzyj wplegazy sie. Wlota
 sie wale jasofo: a lemi pnyamch bnywa
 mifnera: to ty wlagie ty bierdymia a m
 gda: Gdy jasofoi blychem oclenpwy tedno
 na dwigie praplyta: a na ty gwydlich wade
 nofi: Gdy pwrpawa aby sie bodez tygnalo
 Jyfliti ty pwrst cymno: do tolo fono fmo
 pwrpoda: tedno na pwrca: a fudite ty prapcy
 obryta: Gdyby jasofofoni ecy bywiete te
 do jafie dwigie natwafy: a to gzym: fure
 iasofoli yelimi: Ecelidhoma mna ecy: aqella
 daga: a pwrto iasofoli: wela macy: ecyem
 bary pwrpoczeg lubym wela.

Espanly iest piat Zorato
a dobrez kaczyn bo gdi on
lega- woda jebrze oberiagat
stierum i je poslusi- tenze
gdy gdi drudy pig i glow
ny pod stierda sziha
czne pedniom pig glowa i sam i w nodez
maga- at i je gubny gozdy siac iebz mu ka-
mi wupa- a i en zagan pig przegaga-
a gubny na nie raka trawga i zybia i tery en
czymy wipni trzegem piom pacyba a to
stirazy wiedzem po iobir miewia- atez gubny
posiawe na zime galezi- edy-
stion gubny pilno straze at je drudyz naje-
dy- czaem ten gubny i soba wadzi a to na ro-
to- taf baro i je iez relami gese pochwyta-

Węzły.

Wiesz gorawie iesth grube a tshy dne ty
strawiemu a cymu frem y wilosc a lanko-
tiew w czonecze.

¶ A przeto kto chce zorawia iesc- ma go das
biwspodzien albo i zgo umie chowac, a lecie ni
fli gi ma iesc dzien albo dwa.

¶ Solc zornia jest ciepla y subtelna / gdi ta
sto w nos wpuszcza / wodza bżow / pomaga
od paraliza / a cżym sekanie tu sicanu.

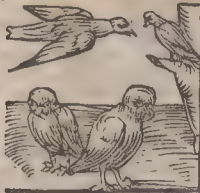
Noticorax Zelen.

Ca, num 601

Dęczy m frolem zowa nie
 Kiorzy tego ptała / i z trzeci
 w nocz lata pastwy siula
 iac / a ledyby we dnie lata
 ledyby go dudy ptaey odar
 l / a g dy w nocz seey ge lry
 cyp

Grug Doraw.

Sapientium 59.

ecy tedy smierć cyslowieczą na onym miejscu
 opowiada / ten tak się słowem chroty i też dzia-
 ła swoje / gniazdem ołoso krza za ciemnem ob-
 nosi albo obwiesić go na słonce patrzcie nie-
 moje ale im na ciemniejszy noc am lepszy wi-
 dzi w ciemności lata ma nos tak froguieć ocy
 jote tak sowa noży grube ma a sam ciemny
 Cato trut.

Bejynki.

2 **E** Miaso kielowe powietrzem zabitym iest
2 **E** Rozziczego z winem w: Barzo zdrowe.
rzonny pihez albo z karmu iedzacz na bolenie
głowy barzo pomaga.

E E Jacek tego krobym przez trzy dni z winem
pił tedy mu pijaństwo wyłstwie omyczanie.

Pica Grofa.

Capitulum 61.

2 **D**lak ten sroka jest biało jęzar
nie przypodzenia kiejse / i
zł ma srofi stornm thej y
człowiecie słowa wywarza
gdie czsto flysha - gniado
swoie wnetz zinnu napel

nia dla wiatru zwiemema - a ż wierschu ofie-
rem cierniem zakrywa młotymy dwie dziurze
ma jedną głowę a drugą ogon wstłada.
✠ Grota na to nalepja iż gzye sie wsiadli
w ogrodzie - tedy tam pilno strzeże lat iż kłofol
wielby tam widzi chęta! - tedy go swem rżego
rameni wydawca.

52 Raf tej chytra / ije gdo baczo ego w domu
 sniebnego czobu miała wżyc / pierwen rzadce
 iesliby kto wyrzesał aby tej raf pothym bierzo
 cep nie zasłał.

E Wieszto sroczat mlodych dobre iesed'a na D
prawienia wyresu ale ic trzeba obłupić by r
chleć wvżasz.

Зрѣла Дубел.

Capitulum. 62.

Dobrości psak maigai cšub
na glowie iesth ezymy ale
smrodny a plugawy. by
wešłoneciegom ławie rad
wstępi a smierzącegom sie
gnioim pałstę. Zycu u
gdy widza rodyzie swoie state a zmiłone. te
dy state pierze wroslubst z such a pod otwop
ly smrodni fe zagi eważa. na ocy uł dycha
ia a letarłstom pomaguz. aże asie wzroł
zupline zdrowie wezpa. talze rodyziegom swo
im spola postuże oddawaia.

Bejynfi.

T Nagoras / Gdyby siewia dubłowa gło-
we cżłowieka spiczego pomazał / theby miewa
czarionoskie a straszne widzenie.

Pierze

D Perzelego wlozone na glowe cyslowito
w oddala Soder to jest bolenie glony.
E Jeyt telego jatysfony na gmysto rzyk
lo przepomina barzo tu pamietci pomaga.

Bulur Sep.

Capitulum 63.

Sep jest ptak czarny a leniwe
go latania a to dla wielko-
ści siwy - gwie az do sia lat-
ten ptak aczfolowet misem
snu - wstajet sam jadniez ze
cip nie zabije ale gotowego
scierwu ciela - a przeto tej z dalekich stron przy-
latana gdyte scierwu cunja - a gdy ma bce bice-
wa iala albo porasla znamenita - tedi oni ja
wopokiem lataja: powiedaia sie sie pocznas-
ia seporwie rodza tello z poczarowania - a gdi
tuz dyeti ma thepym jazyz gdy clusticig do
sam jest ptak glosny y chudy - a przeto spm ie
tylo larmi go sam nie zje - a nishu latac poc-
ta z gniada sie wpruzca: rad siada y leje sie
na wstych drzewach - bo mu z ziemie barzo
enabno wysciece dla ciastofci ciela - a gdy sie
nuszep zstazetie tedi mu sie wierzchni nos pod
spod skrzywci i jadniez rzyz wosk wygic nie-
moje - a talse sam od glodu jzocha.

Dziynti.

A Wonia seporwch pior spalonych weje y
domu wgania.
D Serce te w proch warte - ychwo przeg-
dysiet dni piak wstetki nienos oddala.
E Krew tego z soliem banity na oczu puszcza

iac wyrot naprawia.
C Sadlo tego na bolenie oczu pomaga / tej **D**
y bolenie jol oddala.
C Podburzanie gnoliu sepiego wprzodki se-
fundine to jest kyselo w kysowin dlecia sepe-
w jzwotie - jole thez z roduz rozmieszana bies-
mo z oczu spadza.

Vesperilio Nietoperz.

Capitulum 64.

Nietoperz jest myś latatca
skrzydła maie na riate blo-
net miady tehorum y mogi-
sa wroste - glosa w wstcho
inse nato w wstch / siatycha
słonecznego nie rad mby-
przeto tej tylo w nocu lata pasowy jolte fusa-
tze: rodu sie nie z ialec iato ptacy ale iato in-
se myso albo ziemne zwierzata / tior tylo la-
tanem przechody.

Dziynti.

C Krew nietoperzowa wlosom rosnąc nie-
dopuszcza gdy ja gdyte pomaje: w modu tego
jest moc ocleraigca y zagrzewajca.
C Wdoga k z miodem zmieszany pomaga **D**
na oczu gdy sie napierwec ciecung.
C Popiol z niedoperza wyrot naprawia y **E**
bielmo spadza.
C Wase z niedoperza - pierśsam rose niebo-
puszcza y dynecei gdy nuz z miodu pomagay-
ie - ale slazet nie niepomoze.

Apis

Apis Psicota.

Capitulum 65.

Aps jest słachemy robaczek **D**
go lataja / ma zgoti ia-
to inse zwierzeta wstajet
nimi nie kaja tello y dletem
paba w ktorom jest wstka-
y odrona: Jyst robaczek
chodzi a w dobrej mont rad sie locza - aczfol-
wiel wianu to sie jadnego nie wpuszcza.
C Zu robat nie iato jest roznymy / bowiem
krola jolte obieratg tior - miling y posluha
ia / a pod nicattem prawem siwym przgrobzo-
nom ywog - thak h nado sie z ola nie wroga-
azich krol pierwew wpleci ftoremu wstch / su-
ja. W robocicat sie sprawnia iunie wstch
eti fedne rzecz robia / ale nie tiora / wiaati nosh
waze jalsadaig / drugie materie na wosk spra-
wng - drugie plasty budua - drugie rodbi do-
dawag - tala ci - wose y poslugag i jedna chce-
bci nad druga - siwa a hotioici krolowi wla-
gula. Dwoia tiora ptego y sprawnia a daw-
zo pojstetgna - miod wosk.

Wid.

D Wiod dla sepe ciastofci ac, nie znata w
stajet nado nie amaza: jest jol z rzy mbe-
sthep tiora / sepe y bieraa ciawm pegotmch
z lwardm moniaigch - a przeto tej ma wro-
bie moc wale jol dla te - a na wstetg nimen-
to faze sekarstwo moze gi mbeat.
C Wiod na rany smrodliwce pomaga / ocy-
zamentie oddala przeg 14. dny pomagajca
bo plasty przyladaje.
C Gardla wmpowanie z nim rany cyma-
ce sie w nim goli - tej rozpalsany wazg leco-
wryne porusza y jzwot odmielca.
C Kashi gam pomaza / nadomne wlozenie le-
cip tej fogo pito n iell y wyje ydratwia.
C Dla rany chrye a glesobie barzo poma-
ga / pluciam y wstch / ciawm wstch / y
nmi niemymowne jest sekarstwo.
C Wiod varzony na rosladanie nog albo **E**
stopy barzo pomaga - talse z banym wazg
ny pomajora: parchy - gonie.
C A gdy z solz zmieszany w wstch wpuszcza **D**
tecy wstcho pisanie y jzwotie tam przeg-
wa - a gdy tym glosie pomaje tecy wstch y gni-
to wroglady.
C Gdy dyctem roslace jolte pomagajce / tecy **D**
rosta bez bolci / talse dyctega tezy z oclim
jebz wmpomaje.

Wosk.

C Wosk jest sekarstwo maizg szobel mro **A**
dyo jagrzet aniem a oziabianiem - miedzi wy-
fufianiem a odwyskaniem / a przeto jest wst-
niecio tramwaga nie pozprowac go ale zwier-
ebu przyladac. Dialepsy wosk bina tro-
che chermone cyty od brudu - a w ktorim jest
niecala miodowa wonia - a po nim biaty na
C Wosk odmielca wstch / bolacz / tmskie **D**
te y na ciastofci pierśi pomaga z olekiem si-
lektym y przyladac - wozdorn sebranie egi-
ni - ystgo rany odmielca.
C Agelwici jest wosk materia z wierzby **E**
nich emplastrow - wstch gdy z niego wozni
salobm dyctet ziame tonopnych a wstch - te-
dy na wstch rany wozdorn wnetymch po-
C Emplast tej woslowy - mletu (maga) **D**
w pieriach y mietlasty siadaa sie nie dopu-
cia - talse y rany od niego narasta.
C Pospolnie fazy wosk miedzi ma odmiel- **E**
gama - wstch / a y narastania z mietlasty.

Dziynti

Vespa. Ossa.

Capitulum 66.

Ossa jest robak z dła iado-
witego. powiedziacie sic vo-
dy z jacieru oflowego. a to
scimiel z mulego. sierpie z
fohstiego. a pscioja z woto-
we' sacruu. wscioja z wroch-
stionach atje oflow mema. ani mulo-
nu ba sic rodzie maciej gdy p pscioj v nas me
z mela pocobdy. Ossa siaka luncz z hie-
ble sepmnie a tak sic odmladya: tego sic oflo-
w gestwinie wogora na drzewie. a maig thej
wzje z wrohu aic me jest tati iato pscioj gduj
sierpienie z blota sobie guzda dylakia wmu-
ryz albo w drzewie wyprochnialum: zwi si
ossa wyssaniem owozu. gnoiu albo tej mis-
sa iatego. albo z polamui mupch zwierze.
Ossa gdy wione: tedy pospyana sola oip
wielato p mucha od popiolu. Sierpienie p
ofloj zabnego troia mema: prcho tej wie-
zlego na me przychaz: becia mupch mup-
piscioj wscioja gdu ia w ianach swoich. a
muroch luncz me macoij.
Ossa albo pscioja gdu wscioj thej bywa
spuchnienie gorace a czerwone a zadlo tej go
flamie tam gzie jarowa.
Ossa ten on fogo wiedzj pocenie mie-
wa w czenie na wiatru.
Ossa przeciw themu iadwio oflo albo pscioj-
dobrze jest emplastr z polui zwiercianego na
bolenie przykladac.
Ossa jest emplastr z liscia polne' slazu-
bol ten oddala.

Thes bobel koi wprigga sab gdu oflo
Tz emplastr z miodu z ocju v spo (tgi)
li jest dobry na to.
Tz atiej na to pomaga oleiel bobfow.

Muske Muchy.

Capitulum 67.

Mucha jest robak lotny stopy-
iato p pscioja becy gdu leci-
rody sic z plugawych wilgo-
tmoj: v tam thej gduj thel
plugawo rada mupia - ma
rej gduo iato pscioja froum
przepraga mufioj. sierpienie albo sier-
piem tej gduem fuppij p frow wscioja: mu-
cha swiafio rada wduj a w ocju mu chody
nie vme. cieploty rada mufie.
Mucha mupch zabija arsenium gdu
z nim iatich lase mlecioz nawaraz: tej olo-
zo mupha zatifi tedy gduha.
Mucha v tri dnu z lacy dylar tegoj asie-
fa furzenie: iatiej woda waraz chedcoj-
a nia tropia.
Mucha mupch gdu gdu wstrop frow
piga nawarazpish liliu bjuwego.
Mucha pomaga na bolene ocju v na
powieci a gdu se spali a popiol zmlodem jme
hawny na miejsce obfysiale. pomagaj: thej
wofloj narafiaig.

Eulex Komor.

Capitulum 68.

Komor

Czwarty rozdział

O Rybach rozmaitych. tak
nam znaiomych: iato y o mo-
stich niekorych.

Przedmowa.

Ako pemieryce iest okrajene Ptaki ho-
razp moga ipe na powietru latanga: ta
to iest woda iest eli asiena. Rikami frow-
re w wodz: e iwieia i furaige. a the wprysem
porjod przy kapitul: to ego lu namina pojo-
tlowi godnego obaczumy. aze tabeja lu na
bey mowie przy odjeney.

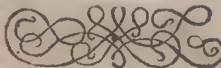
Anguilla Begorj.

Capitulum 69.

Anguilla jest robaczek iato v
mucha maluczy: spawa za-
wse sicdy leci. wiatry wpy-
et iest proiny: do ma dlu-
gie a oite frowe oloz e ego
mucioj albo: zwierzezo prze-
pycha a taje nim iatobz erefioz lewo wscioja:
na fwaie rzeczo wapij a o fiodkie nie mudo-
swiafio: tak rad wduj i thej ofolo swiece lata-
ge cieszio sic oiega.
Anguilla wopedenie komorow ofurzenie ego-
nie iwieia albo trocinami sofinowem: albo
smolacem fucipiem albo frowincem albo se-
fion aprefiowem.
Anguilla to thej pomaga fropia woda ego m-
ney waraz mupch aroch albo ruz spiofmem
Anguilla frowie woda starejana albo z bas-
gina warzniego.

Koniec o Ptaczch.

Begorj iest rybeczko od roza-
puzeto iest frowem podobien
iost: Isidorus pife sic iest
rodzi z ziemie frowie a pze-
to iest sam sladi. a iato go
moeznie frowa iato sic wie-
cen woda: ale podobnie iest i sic rodzi z
frowie i druzach begorzy. gdu nie ma roznos-
fci w frowie rodzani. ani pte mofa ani mie-
wiecia to nich moze byc poznana: iato o tym
pife Dincen. o namie n biep.
Begorj. Gduie pocenie natura rufia: al-
bo podobnie lu plodi: mufiana nasiena ani
iata z fadow byl plod wpryfigen: tedy sic ero-
w iatynich mupchach albo na fannemu al-
tena

bo na twarderziem / a tamo zstaniama sli
kosc zesta v hlypa / z tihorep sic drugie robia:
wiec iezo isci ofni lat - moje trwac v byz bez vo
di god jest tiazr od posudma / siec dni : mniela
v modie kryar chelgoc / v mniuep nie moze
mnielac / zwiec rylkami drobniemi.

Science.

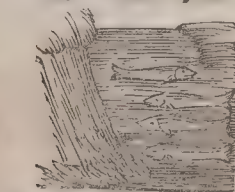
Mięso tego musi piec dobrze po tym do-
rze warzyć iako mięso skopowe.

Wegor, niech będzie w winie wwarzony
 sto ono wino pije pragnienie obecnucie.

E Sadło iego dobre iesth gdytś chore wshy
ma/ tedy tego sadła wypuszczaj w wshy rozpuci
wshy na słoncu albo w ognia iestnego.

Allee, Eledz.

Capitulum 70.

[illegible]

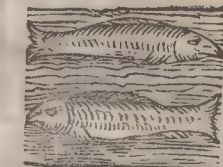
obaczaję rybitwi/nad nimi bywa jarza gbię
sioła albo idą/gdy żmieć tedy idą w gleboła
(sci morosie)

Bejnff.

Cobyło mas swierzb na pierśiach- tedy roz-
czernawshy go po dufki i wyszłoj na on swierb
Coby tego z tje piec / albo / a przepłanie.
smoł moroś / takiej nim oblozie- niedopuszcza
(ladu.)

Croß Wisa.

Capitulum 71.

Młotek wielki powie-
dzieć: Niechaj się
wielki wioślarz
zajmie się łodzią w Dunaju
w innym rzeczce
płynąco Dunaju, ięch ryma-
wielka na dwudziestą pna czterech
słabach: fosi p gaby, niaś
fosi nie ma w głowie jadney
chęć iść w dudy rymaś
chęć iść i saby i siodem
trienami innę jadney fosi
chęć iść: Dnieś tego
Uczynione kłanuje i saby
tego i saby wprzecz-
tego i saby wprzecz-

E samos jest tpa fiara jomg Las podobn
na jest lu lososiowi/ ale maczelusc odpodnia
galsiwiomg iaso orzel/ a ma dziure w mieu sto
a cigiunie potarm to jzwot/ a mieto tego czer
wone y nie tak dobre iaso w lososiu/ a tego zo
wa po naszymu kłepiut.

640

Exor Desider.

Capitulum 72.

[illegible]

10. Tęz tego dobie są barzo, łowez fałszy, prae
 masz maś. Dzejm do nam namietez iże ty
 wycołez i w niem dłałm dobem, albo oćem
 mocnym, potim iez wozgim, po słowoi atśo
 po deśe abo dobre przęsz, i abo przęsz
 iże wofłaz i w mofeł i wafłio pofna abo
 gnicz wofłaz wofłotnoe wafłio na dol, a fłaz
 iez wafł abo iez nie pogniw wazez, a gbp
 iez przęsz a wofłioz, wofłaz iez wafł fa
 sfo, a gbp ich będzich fłaz pogniw, przerze
 iez wioz nam tym obęziem. Dzejm bęch
 chęta cępiego wozym, niego of wofł, a na
 fłaz iżer a żępnimż jafie chętem, w prae
 fto do ognia a obęraz abo nie spalił, a gbp
 iez wpieta, przępidoć tēbulę w picpizę wazego
 wfoz, a dobre iż.

Безплатно.

67- Ktjiego do brzy jest tu klisim bo sie wroci
nie boi - a dla tego Zlatowice ktjiego sobie sie
dla w strazach/bo chocia sie jmacia w w wozdy
mochne-redymy nie nie wady.
Czusta tego jest miastka / herola na grybie
cie/na dobiech drobniejszy / herola ofladaja sio
dla Zlatowice i Wroslwa w Czestochowu - a
dobrotniejsza hable-nojny w rzece:si ich.

Lucius Sicuta.

Capitulum 73.

[illegible]

Bejnli.

T Szajla w głowie swojej ma kamień po-
dobny ku kryształowi / kiedy już będzie stara / a
iako starza iako wietrzy ma- gdy cjo imie tchey
zamiedzy za głowę / a głowę pierwej strawi po-
trym aże do sąona.

Aristo. Pociena iſro tha roba ſiedy naſ
wieſſy wiatr i polnoch ieſtſy- thaliſſy p drugie
wieſſie

62. melleo

wielkie ryby: a gdy sie wotrzyp: tam z tego dyle
czy moze naglabiey pynadaley: a to przeto aby
tey dzieci niegabaly gdyz iuz inne pocyna: a
Wtedy inepni rybami iest ciepleysza y sucha
w przaprodzeniu swoim: a przeto ia dowiedzia
la iest: chorym ktorzy maia albo cierny zimne
choroby: to lepza nad inne ryby poczynia: to
pise Plinius: a Lucerna: a przynadajemy rze
czach.

Zeucha Pistorz.

Capitulum 74.

Nor pise ije Zeucha iest to
ba ktora sie rodzi w rzece al
bo w jezierz: iato węgory: o
taly ma o're iato węgory:
jedno ije ciarna a blosna: a
to iest pistorz: blosni jowie
wiecej: mieszka w jezierz: a nie w rzece albo tej
y w stawie: gzie iest woda stojaca: mie iest ta
kiego smaku iato węgory: iatego tej iest trudo
nego stawienia iato w węgory.

Iydorno: a trimalia iest ryba od swiatu
inne jowie: pocioba y tato i gziowa: wsi ryba
dluga: m i okryje na glowie iato grzebien
gabe odnowy: iato wielka: a sama iest dluga: a
miej poimie: niemaj jadnego: przeto o mie pi
sat malo iest.

Roryus iest ryba iato sciatna ktora ma
sto grzebienia ma chrzestle: a tato ta ryba iest
bargo: mieszka: tato ryba siedzi: tedy wze
mdyje na breg: y wody najsilnie: a ofmiedys iest
djeci: mowa: ta tej ryba w blosie sie zakrywa

Bojunki.

Cy mieszka.

Carpo Karp.

Capitulum 75.

Recina iest ryba Karp y sta
wowa: nawiety na hese pla
dzi: na nim luska iest wielka
ofragla kara y jolia: te
miso dobre iest: jedno ciepa
sie bo tej ziemiu slowat: jiu

Dojzeli tego.

Zarghietapacierz: a jstus: przelbce: to
z kszym na bawelne sady: p przepiwa: a tato
to rzezi iest ewala y moczna: z jebowych: fso
sei nozypom: cjonig ofladziny.

Klefej.

Capitulum 76.

Est ryba biala Klefej w rze
kach y w stawach: luska ma
na sobie seroka biala: dluga
ylaski y feroki: Wlaso tego
iast mieknie borsim: sam iest
flegmat

flegmat: przeto lepzy iest pieczony: nisl: ma
ryzon: iest: lepzy: smajony w oliwie albo w o
leiu y w masle.

Plociza.

Capitulum 77.

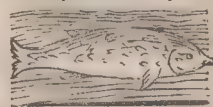

Plociza iest ryba mala biala
oczu czerwone: w stawach: w
rzekach y w jezierzach: sie rodzi
luska biala: ma na sobie szize
le y ogon: ma cierny: do
bra lu jedzeniu: warzona y
pieczona y smajona: kademu ofrom: iest: cjo
febis: maig: bo iest: ciepleyszy: natury: to rozu
mier: o wybraach: w ftenach: fthore: f: potoby
jednacy: iato plociza: jedno: f: wydrzga: iest
mieszka: ale: ledney: f: pfi.

Sozki.

Capitulum 78.

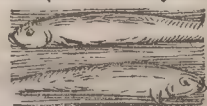
Aiez iest ryba rzezna y sta
wowa: luska ma na sobie se
rola: a biala: oczu y okryte
czerwone: przeto iest: rzezo
na iatoby: od cierny: on
czu: iest: ryba: niemala: bowa
namieszka: na ciery: piechy: cky: gla: mislo
mim: iest: miastie: przeto: iest: lepzy: pieczony: ma
gi: warzony: moze: bpe: warzony: ale: pierw: go

dobry: w piecz: a potym: oftraz: y warzy: w wo
dye: a cebule: pierw: owary: wofsi: w wodzie: to
brze: jstefaw: f: drobn: potym: oczu: pr:
lep: a fady: rzy: zapraw: ie: forzeniem: a ftho
niema: tego: forzenia: ktore: fupiu: w fiamie:
dobry: iest: chyan: gercyca: cjonel: iato: mo:
zef: wofsi: albo: fady: rzy: warzy: bo: lepiet: o:
bo: ie: z tym: forzeniem: warzy: bo: tu: barzo: za:
grzewaig: / gdy: ie: tymi: zaprawi: ftho: tracig:
swote: przynadzenie: ktore: iest: zimne: y w igzome:
zlotofcja: fady: bialy: a: nie: radze: ich: iest: o:
by: bpe: ktorzy: forzeniem: z: tpeh: zaprawione.

Klen y Vlecia.

Capitulum 79.

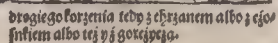
Kleia y Klen: (bo: fobie: po:
dobne: f: biale: f: rzy: rze:
cine: y fstanowe: luska: biala:
na: sobie: maig: subtelna: vo:
ficia: iest: ryba: cienka: a: blua:
ga: a: przeto: iest: lepza: fu: ie:
dzeniu: mieto: ym: niemocnym: wofaf: f: ie:
pfe: pieczione: a: potym: smajone: a: tal: y: inpe: ri:
by: male: biale: tthym: obcejaiem: niechay: bado:
y: przypamane: iato: vicia: albo: iato: pflen: iato:
to: f: fclawfi: moze: se: tej: warzy: tym: obcyaj:
iem: / Dojst: na: nie: goby: z: pti: rufsi: ale: iest:
fia: iest: y: cebule: bo: cebula: iest: ciepla: ktora: zag:
rzyna: jofadet: zimny: y: inne: zimne: rzezi: ma:
fo: y: rzy: jedno: gdy: bpe: f: fto: fty: iest: zapalenia:
gypnie: rzy: z: pti: rufsi: ony: przypamung.

Pertia Dłun.

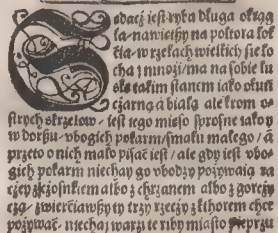

Capitulum 80.

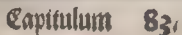
c 4 Dłun

Capitulum 82.

Kteib.

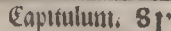

A ryba jesth mala rjecina y
stawowa / ma na sobie luske
drobne sing-gdyie jest opoka
abo kamietci / samo sie chowa
rada- jesth natury ciepleyszy
misl inie biale ryby: kiedy
ie chesli wazyc / wo wolnym roslo ie waz / po-
rym wie arzone pospy ie imbiorem tartym / a
tako lepsze pozywanie.

Glitz

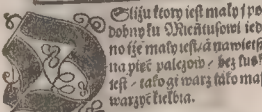
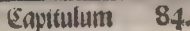
Adyz jest rzya rzeżyna/ pos
dobna jest iu ofinioru/ iu
nem-lużu/ iu wielofortu swo
la- rzeżona jest paronata
iadybu/ iu lnia naređonata
teżma lueke na fobu/ iu rze
le ofite iedno iu nim mułfioze iadybu laf
slonny ryb- iu iafu gi wiecey pfozeat iaf si wis
C Dobry jest iu pozpimaniu iu- cem gmy
no iu jest wiecey wiżognozi/ iu miao tego iaf
imulek iępie- iu pręto ma bęe pozpimanie iaf iu
mżyb/ iu forzeim- iu afrom pierpu alio iufne

Said:

A ryba jesth mala rjecina y
stawowa / ma na sobie luski
drobny sing-gdyie jest opoka
abo kamietci / samo sie chowa
rada- jesth natury ciepleyszy
miski innie biale ryby: kiedy
ie cheszy wazyc / wo wolnym roslo ie waz / po-
rym wie arzone pospy ie imbierez tartym / a
tako lepsze pozywanie.

Glitz

Mellens iest raba gregina kaniethy
na tzy pedy bima wylim flacon
iest podobny lawmori ledno z iem
miesio iest maso lepi nistw samie be dot na
wielig meritus lepi go wotroba iest go
biedig lepa. porjanyw porjapana tego
bedie talowa doberz piewremz gogem
bulanym porjw talo fio moze moze go porjw
prawie iado i luma a go pristo talo raba iest
twoarba talo potrzebie lepa zaprawa a fio
ra so sobie nimie talowch porjapaw ledy iey
porjanyw nie iest dober.

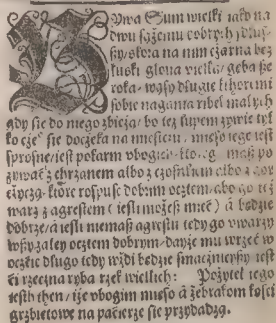
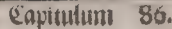
Certa.

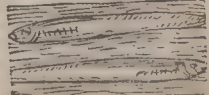
A Erta iest ryba biala / tuła
ma na sobie cienka / y subiel-
na / bywa dlusza niz na-
piada / barzo tusta / y sloba-
lepa piczona nishli warzo-
na / w wielkich rykach sie ro-
dzi / ale w wiste albo też w linnych / pozioame

ten jest gdy chcesz wariac iedną w piec / wariac
te z oczym pżinnym forzeniem w edlug dośla
tku do pierzoney wciżni śalsz albo pierz ostrz
z ocztem dla brzydofci zolofa.

Sum.

Ninoq.

21incg

Rzno jest ryba dżuga cżar-
na-worzelach sie rodzi gdyż
jest opoła p łamień: tato sie
do niego przypieja a nie nie-
nie sie idno łamień z sie. Ie-
sci żadney niema w sobie teo-
duo chęstie subtelny iaboby nie po grzbiecie
przenioff: jest ryba barzo śmaczyna p słońca /
gdz się święcie tedy le klada w goracę wtopę a
odraczają warzechy w wstopye aż: niech od-
re zyma gdy odpre a tak le warzą: dobre są z
kajdem forzeniem wśafoty łepie będa gdy prz-
cipni ocetu w nie i obrązi ich słodkie łora ci-
ni brzykose josa odłowi a tak p warzanie: mo-
że ie chować dżugo posoliny a potym ich po-
żować według wolecy idno żęby było z łor-
ciem.

O karaszu y o Dubielu.

Capitulum 88.

Karasz p Dubiele rodzą sie
pospolicie w stawach: a rza-
dło w rzekach aży z stawu
wypłyna: ma tusła her-
ka iato łary ale dobre żo-
łta-heroki w płaski miaso le-
go jest łepie niż w łaryu bo jest cieplecy / a
bła tego jest cienki miaso w nim jest miaso
cieple: jest ryba barzo mnożna- grzeżmna
słowata tamo sie więcej łocha.

Pożyczygo.

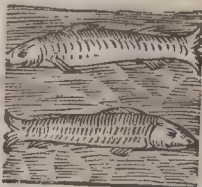
Plinius pise iże tego miaso wplecione kie-
dy do drobni drobno a winoż w miod a da-
go ograsie ciernicem tedy wimerza ogras-
sie: moze być warzon- pieciony p śmagony.

Dubiel też jest ryba fu karasionu podob-
na/rodzi sie z łaryu p z karasia a tal
nauw ich ma obos: gdyż tal tedy: ie-
o nim nie njeż osobna / dobrze jest warzon y

śmagony p piecion/lepij niż łary: a podobie
niłi łaraa.

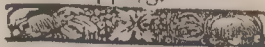
Salmo Losos.

Capitulum 89.

Losos ta jest rzek wielkich sto-
re w morze wrpaja / jest też
wielka / bywa na siedm pie-
ty na dżug-ctrogł: ten sie
rodziego nabije p słońca / i łod-
wchody ona rzeka a gdy sie
wywrzyp tedy zaje idzie do morza aże al-
bo jwinie woda mrozi / potym przjdy rze-
ka fu wierz: chowi do wody słodkiej: to woda la-
dy wstaje tamo jest nasłodka: tato też dżeci so-
jesionny jomig gdy sie widza tedy za opyż do
morza idą a gdy morosty wodi żalupa tedy
sie zaje fu wierz: chowi wracają: tego miaso do-
bre jest- śmaczne- krui sic p słońcie / a bła tego
gi wstają na żyłki- go gdyż go ukwaf na
żyłki chędy ani wpież: ani wwarż: go moze-
nie nie sie idno pianie łora na wodzie jest.
Wstęto w nim dobre jest y to cjo r: nary: do-
brzy jest suchy p święcy pieciony p warzon.

Pisina y Pstrąg.

Fam.

Capitulum 90.

Dżug który sie też rodzi w
ciekacch wodach iato p los-
sos-ale nie idzie do morza ta-
mo mieśta gdy sie wrodzi-
a idzie prawie do słońca z ład-
woda wstaje iato są to rzeki-
Dżuga-Dunajec- a tal pnie rzeki: jest podob-
ny fu lososowi postawg swoia: tedno iż łuki
ma na sobie między białemi czerwone: ta żo-
roze woda słodka p łamieniem łore w tej wo-
cie Wtęto tego jest też dobre fu: idzie sz-
dzeniu bo jest cieplecy natury- pożywianie p pyti
prawa jest tego iato p lososia.

Zinca Lin.

Capitulum 91.

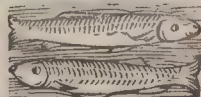

Zin jest rība pospolicie wsta-
nie sie mnożac ma na sobie
łuski jesta drobna / błotem
żywie i w błocie wstawie le-
ży- tedno gdy wynidzie na
taro tedi wierz: chemi chodzy
gdy go chęci pojymać: dobrzy jest warzon / to
rżenim- iato o tym iuz nauka jest: dobrzy też
jest p piecion/ wśafoty łepie będy: gdy będy
z cebus / a drugim forzeniem nadzierany- i-
ie- gubose cebusa / forzenie strawi / zimno-
czagryje.

Płteń.

Capitulum 92.

Płteń który sie też rodzi w tych wodach / ta-
lo p bżeg- tedno iże jest masyj bo niema
na sobie łuski- jest goly tasto na sobie ma

skore/ dobrzy/ słodki / p dżony fu pojymant- bo
iato ryba jest / bżeg: wodi tato jest łepia p żo-
drowia- iato o gmi / osobna njeż wypise.

Cancer

Kal.

Capitulum 93.

Kal jest ryba cudna/ ma nog-
osm/ dwie przednie a po bo-
rach po trzech miny bżeg-
miedzy niemi niewiały imo-
żore / iato chożat łasne /
mejowie maia dwa wazy a
osłhre miedzy brzymchem a miedzy ogonem-
niewiały niemieniąg ich. Gdi maia poży-
nać tedy wstępug na sie / gdi sama porżne i-
na njeż jest maj tedy sie obroci na bo / a knie-
mu sie chćwie przypula / a tal wejmeł wypę-
ni natury / chowaig sie w łamach / przjż rze-
mieslec / a gdy cieplo przjżdyie tedy idą wżo-
ze do wodi: moze być jżo dżuga bę wodi gdy
go mleslem naparwa / a odnawiaig sie iato
mejowie / a gdy będy sław chędy ma dma la-
mienna biale w głowie swolep.

Dejpnfi.

TWocę tego są ty- Aukenna pise / Kal sa-
miez ma wypiti / gionfi wwarde iato łamien
Ego / tych cżionow będy spalony jest subtel-
telniep.

sic po wodzie wloczy iato smaczny i rwaig pisek
dysiegi dni bez wody w swoim glancie albo sli
stojci: gdy te chęci pomorze klady te do wody
kieszeć a iato zemra: do rosti rosti: do seiera
ani sie zchodzą albo czego inrodliwego.

Węgniki.

C Plinius. Vulpura bion od trawicy: po
profertu purpury napatomu i storup i mior
dem zmieszany rany glorie nie leży.

Zeże też popiół z rąch storup i miodem
zmieszany bardzo le goi: części gdy bolu albo
sie spalaia wczynnymy plaster i nie przyłożę.

C Dioscorides. Zep purpury storupa iest
sucha a biale iuszy rany kaze a wlosiny dzia
la dytwe miosło w ranach grzyze.

Dem storup cierpi w wielki niemoce i seje
te choreby swoig sucha ptepla mocga: bo ży
wot rozwijszaj i wsiogom cypnia.

Cetus. Wieloryb.

Capitulum 99.

Cetus iesel rba morela woli
ha niż lora w morzu: gaba
ma w cieie wielka i ianna
ale w niey dylur ciastie se:
gdy mioda iesel ma zedy cgar
ne a gbi lara ma zedy biale

Zep rby niekiedy wielkie wody wyrzaga
ia i niekiedy lodye tym wyprzaniem przeto
raczga: a kiedy morze gra lody idg miedzy wsi
ny a wicep pomija morze tu i tam tu i tu
potoyu otrotow.

C Ten Cetus gdy mu przyjdzie ciemny rol
tedy sie slacza z Walena druga rba wielka: a
gdy mu sie i lodye tedy jego forzen bedzie obiet
ie potym niemoze sie zlycaci: ale idyle cpo na
glebicy moze tak ie niemoze bpe wlosiony zdy
dng chyroscia ludzka: a dla tego iesel go nie
wlosy do trzech lat: niu mu dny potoy: A tal
go forwa: Gdy obacia gbye sion tedy rbytwi
iada i niemu z pyci i z tchacim: a on do
nich przyjdzie (bo on tego rad slucha) a pby
nie podle lody: a on nani wzyga oisi jela
ne z gescim zebami a smet wiecia: a on do
dna sie pusi o rye sie o ziemis a tym sie wia
cep rani: a woda morela siona rozie on r
ny: a tal zdechnie i wozore popchnie: a rby
wigo czeala z radością: tal o nim pise Jsid
ruso o rzezech przyrodzonych.

Węgniki.

C Pise Accor o nim ie gdy lara w morzu
znai iest nawalności wielkiej: tal z Walena
inamionuie i felono: i Asis ty rby moroske

C Ten to Cetus to iesel wieloryb nie jui ani
grzye ale poizra potarm czaiem: iato pise
a nim Jsid. ma ciastie dzure w gabe albo
we traniu i niemoze potarm wielkiego po
grze: ale drobne rby poizra store woinosig
swoja do siebie przowabia.

C Jorath pise o nim: Gdy Cetus albo then
wieloryb nastienie swoie wypuci: to e gbow
zj wspotiego tego jona Walena niemoze prz
joi dla tego wieloski: tedy on pby: po mo
dyle a zbieracie: a to iesel Ambra o pi p
se Platera. w swoich rzeach: thaso. pise o
thym nastieniu Auicenna: a z nich i. wia
hara potym josta: a potim iesel roznia
paia i z wrohem.

Delphi

Delphin

Capitulum 100.

Cetus pise i Delphin iesel po
dobny fu cswietlowi i po
wieda go bpe brathem csko
wielowi dla obcejalow tego
store ma i cswietlem bar
zo bliskie: acz glosu niema
tedy wiody ma klanie: dla tego iz ma pluga
to cswietli i yste oftry: przez ktora glos idye
wiel nie iesel wolny ani maig odworzysy. h
wsh ani rozdytelonych: mniemaig aby prze
nie glos wypuscic: wsh niemaig iedno dnu
ry nie takie podobne fu sluchaniu: tez niemaig
rozdrza cymby wronialy arefatos wiody roo
niala: wiel tego 100. lat p60.

Slodko spiewaig a gedybo albo piskania ta:
dy sluchala: Aulio. pise: Delphin tyko sam
z rby w sobie niema jolci: gdy vmrze tedy sie
do niego zbiega: a wygamy go miedzy sie iedi
go miosz na glebicy aby go dngie rby inie nie
i hadly: dytci ich sladem chodzą a dwa siaz
ich strzega: iesluby stori z nich idych tedy go ve
zmg na ramiona swoje az go wyprzci morze
na brzeg bo sie barzo miluna: cpo o tem swiad
cip Plinius. Gdy Krol Cactishi wlosi iedne
go iedi sie zbierac do nie: inby delphini fu bye
goroi gdie on delphin bpe ktorz barzo pialali
iabyo miosierdza prokac: krol porusony fa
gal puse delphina: a thaso z nim lnet wrocy
(pysli).

Węgniki.

C Kto bedzie wgtrobie tego iadi niy go sebera

popadnie tedy mn nigdy nie zastodzy i niern
C Adlo iego rospuscione a z wie (ho go.
nem zmieszane: to ie pise maie opuchline: a
C Popiol z zebow tego i mior: dyie zdrow.
dem zmieszany: pomazujac nim dziala w
mierza boleci.

Aranea marina.

Paźd morsk.

Capitulum 101.

Delphin iesel (iako Auicenna
na pise: iest podobny fu nie
dymnady: owi: Jsid. Paal
iesel rba morela i zeziona ta
fo i zechm bye bo ma na
fotegu strzelow ofshie tolei:
ktorem bye cpo sie do niego przyblizy: grzybi
ma oftry i na nim oftry ofci: a iadowity iesel.
C Poytel tego paiala morskiego iesel: gdy ie
go miosz sluzce a zmiesza z brzajawia: moze ie
cpe gdy tego z ije woz albo cpo iadowite: ma
ige to fobie iad zimno.

Sampredula.

Capitulum 102.

Doylicch wielki pise w r
gach o rzezech przyrodzo
nych i iesel rba bebecna
fu wogorowi iedno iz ma
ofere cgaru a shtia iato
d 2 na

śaśo na wogorzu / niestorzy i supia / niestorzy
w wstropie odparzaig : mieso ich iest barzo sło-
dkie / wogrobfa acz mala ale barzo dobra / mie-
śfa w wodzie trefaceny.

Conger.

Capitulum 103.

Alyba tesh morosa Tauger
 (talo Plimmi pise) dhuga
 na ten niati talo wegory ale
 doleto wneria i moczia tesh
 Dzhupna nio zebami sirenii
 Posa yinne tsja wiamach
 morashch a lece wnerchorz i mch-a tesh a lece so
 T Jer mepo barzo tesh sledie chwalec
 fu i regenia a chcy i polubnia niati tshod on
 C Ceter tesh druga i bja morola (barzo tye
 talo i nie Gwintala. ije gdy desicz kye tshod sle
 stynze w yinne iwele dala i rego gdi na mis desicz
 tye tesh ylychcy potym zedni.

Druża ryba jest krut morski dla tego jest
rzeczona iż kracze iako krut/a w pierśiach v serc

czy glos sobie formuie- wstawnie krakaz a in
to ie rybytwi poznawaz p lowiz.

Estinus,

Capitulum 104.

Wdytech wielko nim piše to
negach o zwierzatiach i jest
zrodzau zalamo iako na pol
stopy. omy nim iako na g.
a gabe maig na polu zodu ias
ta / sg iakoby seio na barwie
swoicy a podobni sg tu niedziwiodfory / wnia
sto zebow maig nie iakie omy w gabe swioicy
po pici iatecz miewali tiore sg gorseie barzo
a sam jest iadowity ani go moze leze.

Pojętki iego.

Ezen zna siebi ma byc zaburzenie morasie
ganyrzy sie do dnia a wezmie lamieci na dnie
tiedy byc mocniejszy przycin wiatrowi - a tak
to stoji moczno iako fortwica w ziemi.

Ezen to Ekinus test tak mocny - i se gdi sie
chwoci ofretu na dwu iu stop - tedy go ganyr
nia naprzeciwko nawałności wlethrzyn nas
wrogi.

Echini.

Capitulum 105.

Ktorem tako piše Iſidorus
ieſt na pol ſtoyy rybka ma-
la - takoby y Eſtinus barzo
mocna ieſt - tako chytliwſz
ſie ſodzier y nawietſza zaſta-
nuy

nowi to az se nie ruszo z misieja- ego wejmi
la Antonieniu. Peimanowo Kzymstwie
Cezarowi Sapiusnowi to swiadzga historye
z Wielkimi iest korpis go po Kzymstwie.
gymaig dla milecia z dla wazymywa- i tefo
gdy to kome lasow edz z nimb wojewa- i tefo
Cehyna zezna dypapstie nas la milec. trzo
mala iaflo sic Cehynow tryyna tego sic imie
a tatej sz mierzyniaki gzym z tym Cehynu
Wziyni ego. (sem.

Tego miśa jest żółdłowi barzo przpiem
ne w żywot odmieleja.

Etego Echnusa sfora suwra a bowa przy
miehana lefarstwu na swierzbowi przypraw
Etego sfore spali cypsie/tebi (nemu-
ten popiol lypot na rany zaprowane a niedo-
wuki ranie sie royszerza.

¶ Plini. lib. xxij. Ze niewiaſty ſtore cieſk
czo z dyaſkami chodzą przywieziona go do ſie
bie iſy nigdy nieporzuca; a gdy czas przyjdzie
rodzenia ſedp leſko rodzą przeto go w ſoſi cho
¶ Ze ani mieſo zaiwardza joſy del. (waia

Ego i sstus i ego iostiani dai i vinen
wopie. tedo okrusy lamieci w nerlach albo w
Ego i Storupp Echmusowe sstus (mecherzu
cione a i wodga respuzejone. bielimo i oca sp
dne a nichonoficiacia mu wisce bce.

Echymni gdp beda jzwo spalone. a gdy ic
proch scopije maigc biegunie/przestanie ob t

Garpus.

Capitulum 1064

Arduś jest ryba rzeczna (ia-
ko Acor piśe o tych rybach)
bardzo smaczna p wzbicijnie
go smaży jest podobna ven-
dusowi, jedno iż Gardus o-

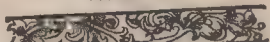
czyma czerwone. a obie rbyie są szrednie.
 Jsydomis. Gladus miecz. ta rbya jest rzec:
 na jej ma nos iakomiej ostrzy / w rbyim ostrzy
 djuatw i a potym iatopi. Anstori. go rowie
 Naplarsusm. ije nos ma iakom rbycia. iest po
 dozna fu niedziawidlowi / rbyie sie barzo boig
 tego bo ma pod szredem tedin haf kciom i a
 iego inije rbya / a gdy * pobacia iednie rozbieg

Bejynki.

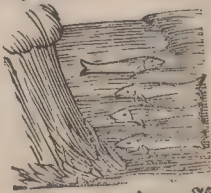
Tę pisał, piše iż jest male zwierze iako niedz-
wiadzi a podobny su patkowi / ten to rybe ha-
ciem fiory ma pod skrzylom inne rypb sierz-
n skrzyl rojczina.

Arystoteles o nim tak powieida iż mieſzka
w iamie beſedyleſigt dni a nie wſazuje ſie aż
właſcieja to Camſule.

Stulus.

Capitulum 107.

93 Iſidorus

A black and white line drawing of two fish swimming in water. The fish in the foreground is larger and shown in profile, facing left. It has a detailed scale pattern on its body and a visible eye. The fish in the background is smaller and also facing left, positioned higher and further away. Both fish are surrounded by horizontal wavy lines representing water.

b 4 Dia 100

czy z Rebie iż woda zwróci tedy gasie pożyje wo-
sio wespół wnetrze.

Reymfi.

C Plini. si. ir. o rzezech przyrodzonych/
Gdy foga niedziadzi z sie moroki tedi sojm
z miedzi pomagat albo tedi przylozyc na ono
miesce. a odpodzi wosplet iad.

C Wilem tez pomagat ono miesce a bedzie
zdrow i tory mus iest ryba morska.

C Jole morskiego niedziadzia blizny glaw
du gdy mu pomagat.

C Gdy go vniory w winie kubo ma w me-
chery albo w nerach bolenie albo kamien
tedy gdy tego wina fio sie napie cho tierpka/
czydy zawadilo wnetrze wypply bol z kamien

C Jole morskiego niedziadzia celnusza
miedzy innymi zolcianmi iestli pożyteczniejsza

wnetrze zwróciaty / naprzyjz go do tlo placie
albo mu jz ocy pilnia tedy pomagat na cie-
luchach a przysialo plosat: mgle w bielmo z

ocyu szogza p tedi zmielajzgi powieci tedy po-
Aucenna tez pise o nry tat mor / majat

wzajzajzgi kora zowg wipnia / gdy ig silusz
a zmielajzgi zolcia niedziadziowa / tedy kane

licy niedziadzi ziemu zhe.

C Gdy foga niedziadzi z sie / tedi mu sie
brzyd hiet nadmie / pody mu wiatry z bezu-
chakum przynajz / iestli foga tedy iest iato p

letasfimo od smoka morskiego / zdy pise Auc-
enna w ciwastych negach.

Stincus.

Capitulum 116.

C Plini Aucenna pise iestli sie
redyt w Dulis zyce: a los-
wig go w Egiptie iestli podo-
bny tu iestli zore.

Reymfi.

C Dlacendes pise iestli zwiere w Indji
o ceterach nogach podobne tu iestli zore / ale
ma brzydliwysy: tego miesa fio sie go napi-
ke / wnetrze redymu wnetrze tedy niemoze
byc najspojn wnetrze z miedziaty / a tedi nie

(wiasa.

C Potym tez Wogzech pise iestli boko zwi-
rze morskie / iowata ma ofote na sobie: Aco
go troche ofusi / trocha wina: niebdzie nasy-
czon tep to lubofa cielejney / chocia w mialo
nasienia frem wyppusca tedy mu sie chce / a
nie przyslanie chet tatowa az bedzie pil jz z
Kusti.

Tylko o Rybach morskich / Kto-
re z miesa pożywanie z ich iestli pożytki mogg
nam dze pożyteczne to nasyt iowate: Ale iz
w Polsech iestli foga / potrzecniej iestli abym
Polsech rpb obcyay w moc wiedzeli / gdy ich
ofastajzgi pożywan / go pomagat a co
tez foga / ktore dobre / ktore lepsze / a ktore te-
ze / s foga / ktore niuz wyppat / iato Pan Wog-
zacp daci / awiafajz wnetrze miedzy mor-
skimi rybami.

D Naturze Rybier.

Capitulum 117.

Wstacizne.

C Plini Aucenna pise iestli zwiere w Indji
o ceterach nogach podobne tu iestli zore / ale
ma brzydliwysy: tego miesa fio sie go napi-
ke / wnetrze redymu wnetrze tedy niemoze
byc najspojn wnetrze z miedziaty / a tedi nie

C Dlacendes pise iestli zwiere w Indji
o ceterach nogach podobne tu iestli zore / ale
ma brzydliwysy: tego miesa fio sie go napi-
ke / wnetrze redymu wnetrze tedy niemoze
byc najspojn wnetrze z miedziaty / a tedi nie

C Wilem tez pomagat ono miesce a bedzie
zdrow i tory mus iest ryba morska.

C Jole morskiego niedziadzia blizny glaw
du gdy mu pomagat.

C Gdy go vniory w winie kubo ma w me-
chery albo w nerach bolenie albo kamien
tedy gdy tego wina fio sie napie cho tierpka/
czydy zawadilo wnetrze wypply bol z kamien

C Jole morskiego niedziadzia celnusza
miedzy innymi zolcianmi iestli pożyteczniejsza

wnetrze zwróciaty / naprzyjz go do tlo placie
albo mu jz ocy pilnia tedy pomagat na cie-
luchach a przysialo plosat: mgle w bielmo z

ocyu szogza p tedi zmielajzgi powieci tedy po-
Aucenna tez pise o nry tat mor / majat

wzajzajzgi kora zowg wipnia / gdy ig silusz
a zmielajzgi zolcia niedziadziowa / tedy kane

licy niedziadzi ziemu zhe.

C Gdy foga niedziadzi z sie / tedi mu sie
brzyd hiet nadmie / pody mu wiatry z bezu-
chakum przynajz / iestli foga tedy iest iato p

letasfimo od smoka morskiego / zdy pise Auc-
enna w ciwastych negach.

C Plini Aucenna pise iestli sie
redyt w Dulis zyce: a los-
wig go w Egiptie iestli podo-
bny tu iestli zore.

C Wilem tez pomagat ono miesce a bedzie
zdrow i tory mus iest ryba morska.

C Jole morskiego niedziadzia blizny glaw
du gdy mu pomagat.

C Gdy go vniory w winie kubo ma w me-
chery albo w nerach bolenie albo kamien
tedy gdy tego wina fio sie napie cho tierpka/
czydy zawadilo wnetrze wypply bol z kamien

C Jole morskiego niedziadzia celnusza
miedzy innymi zolcianmi iestli pożyteczniejsza

wnetrze zwróciaty / naprzyjz go do tlo placie
albo mu jz ocy pilnia tedy pomagat na cie-
luchach a przysialo plosat: mgle w bielmo z

ocyu szogza p tedi zmielajzgi powieci tedy po-
Aucenna tez pise o nry tat mor / majat

wzajzajzgi kora zowg wipnia / gdy ig silusz
a zmielajzgi zolcia niedziadziowa / tedy kane

licy niedziadzi ziemu zhe.

C Gdy foga niedziadzi z sie / tedi mu sie
brzyd hiet nadmie / pody mu wiatry z bezu-
chakum przynajz / iestli foga tedy iest iato p

letasfimo od smoka morskiego / zdy pise Auc-
enna w ciwastych negach.

C Dlacendes pise iestli zwiere w Indji
o ceterach nogach podobne tu iestli zore / ale
ma brzydliwysy: tego miesa fio sie go napi-
ke / wnetrze redymu wnetrze tedy niemoze
byc najspojn wnetrze z miedziaty / a tedi nie

C Wilem tez pomagat ono miesce a bedzie
zdrow i tory mus iest ryba morska.

C Jole morskiego niedziadzia blizny glaw
du gdy mu pomagat.

C Gdy go vniory w winie kubo ma w me-
chery albo w nerach bolenie albo kamien
tedy gdy tego wina fio sie napie cho tierpka/
czydy zawadilo wnetrze wypply bol z kamien

C Jole morskiego niedziadzia celnusza
miedzy innymi zolcianmi iestli pożyteczniejsza

wnetrze zwróciaty / naprzyjz go do tlo placie
albo mu jz ocy pilnia tedy pomagat na cie-
luchach a przysialo plosat: mgle w bielmo z

ocyu szogza p tedi zmielajzgi powieci tedy po-
Aucenna tez pise o nry tat mor / majat

wzajzajzgi kora zowg wipnia / gdy ig silusz
a zmielajzgi zolcia niedziadziowa / tedy kane

licy niedziadzi ziemu zhe.

C Gdy foga niedziadzi z sie / tedi mu sie
brzyd hiet nadmie / pody mu wiatry z bezu-
chakum przynajz / iestli foga tedy iest iato p

letasfimo od smoka morskiego / zdy pise Auc-
enna w ciwastych negach.

C Dlacendes pise iestli zwiere w Indji
o ceterach nogach podobne tu iestli zore / ale
ma brzydliwysy: tego miesa fio sie go napi-
ke / wnetrze redymu wnetrze tedy niemoze
byc najspojn wnetrze z miedziaty / a tedi nie

C Wilem tez pomagat ono miesce a bedzie
zdrow i tory mus iest ryba morska.

C Jole morskiego niedziadzia blizny glaw
du gdy mu pomagat.

C Gdy go vniory w winie kubo ma w me-
chery albo w nerach bolenie albo kamien
tedy gdy tego wina fio sie napie cho tierpka/
czydy zawadilo wnetrze wypply bol z kamien

C Jole morskiego niedziadzia celnusza
miedzy innymi zolcianmi iestli pożyteczniejsza

wnetrze zwróciaty / naprzyjz go do tlo placie
albo mu jz ocy pilnia tedy pomagat na cie-
luchach a przysialo plosat: mgle w bielmo z

ocyu szogza p tedi zmielajzgi powieci tedy po-
Aucenna tez pise o nry tat mor / majat

wzajzajzgi kora zowg wipnia / gdy ig silusz
a zmielajzgi zolcia niedziadziowa / tedy kane

licy niedziadzi ziemu zhe.

C Plini Aucenna pise iestli sie
redyt w Dulis zyce: a los-
wig go w Egiptie iestli podo-
bny tu iestli zore.

C Wilem tez pomagat ono miesce a bedzie
zdrow i tory mus iest ryba morska.

C Jole morskiego niedziadzia blizny glaw
du gdy mu pomagat.

C Gdy go vniory w winie kubo ma w me-
chery albo w nerach bolenie albo kamien
tedy gdy tego wina fio sie napie cho tierpka/
czydy zawadilo wnetrze wypply bol z kamien

C Jole morskiego niedziadzia celnusza
miedzy innymi zolcianmi iestli pożyteczniejsza

wnetrze zwróciaty / naprzyjz go do tlo placie
albo mu jz ocy pilnia tedy pomagat na cie-
luchach a przysialo plosat: mgle w bielmo z

ocyu szogza p tedi zmielajzgi powieci tedy po-
Aucenna tez pise o nry tat mor / majat

wzajzajzgi kora zowg wipnia / gdy ig silusz
a zmielajzgi zolcia niedziadziowa / tedy kane

licy niedziadzi ziemu zhe.

C Gdy foga niedziadzi z sie / tedi mu sie
brzyd hiet nadmie / pody mu wiatry z bezu-
chakum przynajz / iestli foga tedy iest iato p

letasfimo od smoka morskiego / zdy pise Auc-
enna w ciwastych negach.

C Dlacendes pise iestli zwiere w Indji
o ceterach nogach podobne tu iestli zore / ale
ma brzydliwysy: tego miesa fio sie go napi-
ke / wnetrze redymu wnetrze tedy niemoze
byc najspojn wnetrze z miedziaty / a tedi nie

C Wilem tez pomagat ono miesce a bedzie
zdrow i tory mus iest ryba morska.

C Jole morskiego niedziadzia blizny glaw
du gdy mu pomagat.

C Gdy go vniory w winie kubo ma w me-
chery albo w nerach bolenie albo kamien
tedy gdy tego wina fio sie napie cho tierpka/
czydy zawadilo wnetrze wypply bol z kamien

C Jole morskiego niedziadzia celnusza
miedzy innymi zolcianmi iestli pożyteczniejsza

wnetrze zwróciaty / naprzyjz go do tlo placie
albo mu jz ocy pilnia tedy pomagat na cie-
luchach a przysialo plosat: mgle w bielmo z

ocyu szogza p tedi zmielajzgi powieci tedy po-
Aucenna tez pise o nry tat mor / majat

wzajzajzgi kora zowg wipnia / gdy ig silusz
a zmielajzgi zolcia niedziadziowa / tedy kane

licy niedziadzi ziemu zhe.

C Gdy foga niedziadzi z sie / tedi mu sie
brzyd hiet nadmie / pody mu wiatry z bezu-
chakum przynajz / iestli foga tedy iest iato p

letasfimo od smoka morskiego / zdy pise Auc-
enna w ciwastych negach.

C Dlacendes pise iestli zwiere w Indji
o ceterach nogach podobne tu iestli zore / ale
ma brzydliwysy: tego miesa fio sie go napi-
ke / wnetrze redymu wnetrze tedy niemoze
byc najspojn wnetrze z miedziaty / a tedi nie

C Wilem tez pomagat ono miesce a bedzie
zdrow i tory mus iest ryba morska.

C Jole morskiego niedziadzia blizny glaw
du gdy mu pomagat.

C Gdy go vniory w winie kubo ma w me-
chery albo w nerach bolenie albo kamien
tedy gdy tego wina fio sie napie cho tierpka/
czydy zawadilo wnetrze wypply bol z kamien

C Jole morskiego niedziadzia celnusza
miedzy innymi zolcianmi iestli pożyteczniejsza

wnetrze zwróciaty / naprzyjz go do tlo placie
albo mu jz ocy pilnia tedy pomagat na cie-
luchach a przysialo plosat: mgle w bielmo z

ocyu szogza p tedi zmielajzgi powieci tedy po-
Aucenna tez pise o nry tat mor / majat

wzajzajzgi kora zowg wipnia / gdy ig silusz
a zmielajzgi zolcia niedziadziowa / tedy kane

licy niedziadzi ziemu zhe.

S Kamieniach
Drogich na wiele rzeczy
Potrzebnych.

Naprzód Adamas.

Capitulum 1.

K Antena te? Adamas wsta-
 cza iel moey we szcote y we
 srebrey y w flati. a gdy by
 dzie przyswozany y musyli le-
 woy. nieprzypiaciele ywiescie
 gde cymy. bestie nieczywierz-
 nie wopolarza. przytulo. lalacem y pinyim y
 dygenom pomoyga. y to rzechac. pociagacich
 srowiaczcego y moznego y malego cymy
 bolazny poye obpoda. siwaru y znowo. wywie-
 gde cymy. nieczywiesom y ptych opczanyim lu-
 dyem iel poieczniczy. Ten fiamien niekto-
 gozoy. Wagniesim. y niekierzny powiedaia. i-
 by zelazo cignagel f. iob. ten fiamien gdy be-
 dzie fu. wismy fiamienom przyssom. tedy be-
 dzie fozdo szlamam. a ma druga wolnosne i-
 adnia rzezy. nie szlamie. iedno fozdo.

Adamas czyni ciałowiśła mocznego prze-
ciw nieprzyjaciółtom. sny prozje obpaga/ru-
tine oddała. bowiem powieida i si poe iefli
bodie iad blisko położon / wiafje ioby tena
mieci yf / ted / iemu truchła bodie śmiertelna.

Diates.

Capitulum 2.

Amenita tego wiele iest to
dykano: amiafca iest flawa
niechcy fydin: Diafora
des powieda iſ Agatek po
maga gny foga niedyano
del pſygi: pſygi: pſygi: aſ
bo i woda pomazga: jarażem boleſt wſiemu:
a gby ten famien zetrze w proch a poſpnie na
xano: albo gi dat zminem wſiedy: foga iabieci
ka w je ſedy wſiedy: a ſto gi pſy ſobie bedie
noſit: ſed: cny tworenowem: magdym: pſy
imnego: wſiedy: Wody ten famien
wedug iſ wſiedy: redyano: albo olei
mienia: ſia: amiafca: wſiedy: niedyano: bo na
to je zabaga: iſ fody: cny: wſiedy: ſmune.

C Indyijski agatek rzezy iadomnie obpaga-
 to nań bedzie patrzył tedy widzenie wspom-
 ga- a gdy gi kto w wsciech trzyma- pragnienie
 wsmierza/walczącemu dawa żywicielstwo/pr-
 gnienie p trucińe gasi.

Alabandina.

Capitulum

SDej te famienia test-ize cie
czenie krwie pobudza i pom
naja a kto gi bedyie pie wsi
tla moc iadu gasi i wypadza

Alabastrites.

Capitulum 4.

Esthen kamien; z rozbiciu
marnowano - na siostry ma-
sci chował jest cisyli: Ehen
kamien ktoni bywa w Capa-
doziecalizem nie braty jest
nagorisy: nalepszy jest kioy
nia barwo miodowu: kiolego nie bazo przy-
rzet: Aen kamien omdielcia żywota iowak
doscy bolecy zolgydowu: piaszty wdyalawoy
omdielcia: kto gi prawiole nocy w swioch rze-
ciach wywodziu iofanie.

Alectorius Kapluni Pa.

Capitulum 5.

Nazajmy iesth kamien kofosny
albo furowy dla iniesteza
dy sie rodzy abowiem w zofy
dloch kaplunich nalezion by
wa : Gdy logut po trzech sy
etich bywa ofaplunieny a
bo opatwion : a po ofaplunieniu gdyby przy

[illegible]

Ametistis.

Cavutulum 6.

Obziaw ieszy piec tego t.
mienia / a / nich nateppu i
fory flew iudij roby i
igc barros czerwona / zmiesza
na / z rozana / i / spolskoma bar
na. Wroci

Wocisly kumienow isch odpdydzal pi-
tanistwo obawien god beda na peryp tyroz-
ganij tedi powozaga pariz wlna: a tyz roze-
gaj z pizafistwa mofli zlych powozagig do-
brzy rozym czyniz na swrawe wamni rzez-
negob bacznego sprawiz: a niechodnego czu-
niz byf podnizmizgib bezdie one rzez pal wfo-
rezob talowne kumieniz byfi omie: trutna ka-
gig lutziz rzezozekich strzega z mierzyszaciele ich
dawawiz na wyciezgiz: in lowczniz zwozozgib
dalsich z prafod dobrez spramiz.

Naquile lavis.

Capitulum. · 7·

A Morcy kamiesci. Then kamiesci podobny jest kaszaniec d sieby nim zachwiecie tedy tu nim kamiesci druzgi to posziodku solace. ten kamiesci rzejon jest orlowy. bo gdy orlizec choe iageza zniecie. then kamiesci kamiesci przypnosi i Indji a poslada gibod orlice-then orlizec lesto zniecie iageza y bolestei nie barzo eziue. ten kamiesci toz jpranue nie niewlasiam i wstufim inhom awierstama gdi beczeplosam

położon: ten kamicą gdy będzie zawieszon na
lewym ramieniu w niewiastrę i tedy broni po-
zucenia dyktęścica a czasu porodzenia gdy gi-
do wba przypnieży i tedy nieprzejściowości ods-
dala a porodzenie dyktęścica rychlego będzie.

Ludziem którzy niemoc cierpią świętego
Walentego pomaga; zwierzęta ładowie od-
pada; a przeto orłowie ten łamieci ładą do
gniazda aby łapczy jdyćci od zwierząt ładowi
tech byś zachowany.

E kto gi przy sobie nosi tedi gi cimi ludziem
przyjemnym. trzejwini ptez bogatym; / od rze
cio przeciwnych strasze.

Tego dyńni nie jest / i ako powiedała Ealdei
i: fiedy komu iad bodeż / i iakg karmig przypa-
wion-ā gdy then karmien bodeż wsojow w ci-
połarnu / i iakg połarnu cłowiel połnag nie
bodeż mogł-ā fiedy wyimie / i połarnu on ka-
mienj tedz ā bodeż mogł połnag.

Tak tedy orłowie tegoż łamienia pufata a
kłada gło swoje gniazda: wjorawie i kłuz
miedzy swoie ławca.

Tłustorzi też powiedała. iż ty kamienie bro
nia aby sie naprzybarzo nie zagrzaly w gniaz
dzie orlowym.

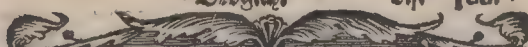
Muricaeum Mosiadz.

Capitulum 8.

Dziady też rzeziem ob ich go-
tze ma swiatlosce zlota i twardo-
scie miedzi - bowiem bywa
miesiadz z miedzi y z ognia
silnego - y infemii przypas-
waniby - luzeln i barwie
przowiedion.

Tężnog przysobionych i miedzy bowa me-
siedzy iai regego / obowien iofa barosio ma
albo i i miedzy bawie iofa : Ten miedzy i
rektor i pilnia zowg i giontriale m i fioda
barow podobionie fontisafale. N iawstaf i
miedzy i miedzy bowa prezentisafale wmo-
fioda : i bowa miedzy pofzobel iufygi bowien
tecm i bowa i ma przysobionie bawia i na
tecm iufygi : gog pofz iufygi bowa poruzon
na regepion miedzy albo gog bawie zmiefa-
na i bawia miedzy miedzy : w onym refofz
eicm miedzy iufygi bowa refofale : a fuf-
fale bawie fedyb iufygi : iuf iufygi fief iuf
regepion bowa pufz iufygi refofufionale iuf
fuf refofale bowien iufygi iuf miedzy baw-
fuf bawie : zmiefa : iufygi iufygi pofz
a ciewone iufygi bawie fufygi

Balaqut.

Capitulum 98

Aq thego famienia rozmate
mocy / fro gi przy sobie nosi
tebo gi czeni wsofym - wsta
dle misofe zachowawa albo
rozmynia.

Wielkon /ny proznej ożgania- niemoż które ty
waia w gardle y w ciele lusiach /y inie wshyeli
ż chore pochozga z wilkości od głow /leżę y od
nich zachowawa.

E Wyhamfyn gi a frebra pod tazy waga zmie
hamfyn pofpofu - tedy trad vlecis.

Woda to storej bedzie ten kamicu- jest na
e cjo dobra- a kto iq pije tedy pomaga kto ciesz
so technje- p rziemocy watrobne leczy.

E Niewiastam brzemiennem aby nie porzi-
 tły dzieci albo iżby nieiakiej środy nie cierpia-
 ły pomaga.

Beigar Grotta

Capitulum 104

Zgazaar. Zeno kamień wko-
to powiebiaja i sta pierwiec
mielecie łobowu inbemu wbył
stani i łasawu. Ktore są no-
przewo ładom i truciannu-
borem kto go wpyłie jedno
dragme i tudy gasi łobowu i w
wypobawia i tudy wpyłie i tudy
wielka i dla tego iże jest namożnyciemy ten ka-
mień naprzeciw wypobawia i tudy
wielka tala tory wypobawo i łasawu i tudy nie-
moro. Tyma rzeciona Zgazaar. tego kamienia
CScrapien. Kamień de. (prze)wiosłen.
Zgazaar pomağa naprzeciw tucinnu i kiedy
kto wpył go tak wielo i tala jaważo pomażcie
glam i tucinnu i tala tedi nym pomażie
na tedi. Głowy wsta go łobowu. tudy w
bawia przynadnie do smierci i wpyłaja
przeż por i dla tego iże pomağa i tedi wio-
pomeżemy morowem jarzącinnu. i dąbi by
na to picienie i prawpion. tedy w tinnu i tudy
bpi ma gi w wsta wlożcie i gsaż i nico. tedi po
Maga.

Borax.

Capitulum 11.

Dziwne moze ma then la
mieni naprzeciu iadom / bo
mieni gde to iesi frut a la
mieni ten postnie / kiety pot
kuieno frasi ultra- lasofe ia
do enego fihora sie to wicita
npojsla wrgaba - a potym pzei ipodet woiny
dyle a zafse schowan bzyra a gde go mien
tado wlasi tado pomaga ograsni leczy / szpola
def u nerti naprawia / iesli to bodej ona rzezi
pie w fiorep ten famieci bywa omi

Carbunculus.

Capitulum 124

Arbunculus (isto Arnol-
dus pise) testis fameli dregi
barzo cietwons/w etimno-
sciax swietz iatebe ognissy
wgel/barro albo w moesa
mi zwycigja albo pyzechody
inse wpythi camenie frowezac albo paluace
abowien ten sam fameli ma whskiti moei to
re maza inse dregie perly albo famimis-ia sa

From tego iego dwanaście rodzajów/ a
 pięć są moc w wielkiej.

Tysidor, / Tabuncula rodzaio i
 nakiel ale i zych rodzaio nalciepe fa
 szazogac iogic / iefie wpufigaioe / a
 da Zmol. / i Garbunculus iefi pici
 fych famieniu / abotiem moze fwoi
 szc albo wopobrazeniem wtych na infy
 dom famieniu ale nie infy famieniu na
Cwoyego iofu famienia / fa - powietr
 mie p morowe opiedza / zhyotw albo
 nych jody powiazac / fiafu zdrowie fty / mo
 wa - / p jachotawa abo to niemoze nie wpa
 dasz ale mufi oddata - pty prafiaciofwo m
 dy lubany zynia / wiefie befoje rozmajia

Telidonius

Capitulum 13.

En samien iest nalesion wz
zywotek mlodoch laslofclqz
steoreg famienia (q dwoci
sie obob - czestowp y brzi
ciaup - Giermow sto gi przy
biebie nobli w cyfster
chustie inianer - salonry imiesicimfion
pozegany iest - p niemog dluag wyforzienia.
to - ktorp gi przy obie nobi cym iest w mro
winny wybiec inianer - ziniqiang z wodz ob
ciaup - tym iaso prapptamais lasistwa no
ciaup - nioc ocine wybraima - Zafst famien
taslofclqz ktorp iest - gzieg pozegne fu
dobrem forzicim przywodzi - gienow d mter
nosacego wdziecinego y przyimennego cym
pasie

[illegible]

Colonites.

Capitulum 14.

[illegible]

1: Dy iacy przede dnjem ma to moc / a tym f.
 mien nie gort ani sie wania boy.

Criseletrus.

Capitulum 15

Esi ten famien E nfolet
na rasti glori. E ten famien
gdz gi ego powies na fity te
dy pomaga naprzecy ego
zaklam. a gdz gi zrojanim
miedziem zerze. dobry iefi
na memoy more bryma. w ofsu a iefi i mal
mazy i bezje zrojanim. tedy na iefi i mal
zofzdomi pomaga. albo chof sam proch be
zgie zniego ioppie albo z mafiitem. E ten i
mieri po rani bryma czuwniczy. a ogien baw
zo fu jofie tignie. a baxo pzebo od ognia
(Agor.)

Trifolitus.

Capitulum 15

K Amienia tego jest ieden ro-
dzay przeyszly: z oter bar-
wo miane w jobie nieia-
pafange iest: Drugi: ro-
dzay iest iego barwo wofo-
wey: a iesth jey: om ia ob-
morala woda fu miewier ienofia: iest ma-
cja: a gbi gi na sfiejcu polozy iedziota gryn-
zys przef iet wiazue: a bywa nalezion w Wu-
ryfliciecu jemu.

E Niedy bywa w złoto wprawione tedy sie
przeziwi strachom nocnym dawa mądrość y
część szalenstwo odpadza:

Edygi sſho ſtawſzy bedyje pić - pomaga
przećiwſo dychawicy.

Cristallus.

Capitulum 17.

Kryształ siedy będzie przeciw
 słoncu położon tedy ogień
 z siebie wypuszcza y zapala
 rzeczy która może być spalo-
 na; ale siedy będzie pierwey
 kryształ zagrzany; żadnym
 obżarcom nie zapali.

W. To w rzeczach przyrodzonych mistrzowie
rozumu przyrodzonego pisa: Kryształ gdy kę-
dzie poniesion na słońcu idąc spać też gę słońca
odpada wroczone rozdzielić.

Edy gſto w wſciech będzie mieć/ pragnie
nie wſmierza. a zmieſzawſzy gſz miodem/ pier
ſi niewieſcie mlekiem napelnia.

E Wszakże kryształ lepyj też na naczyne fu

placem nishli na inŝe rzeczy.

Cinnabar.

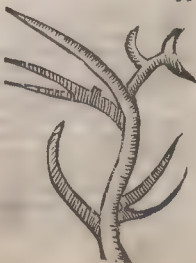
Capitulum 18.

Bywa Emober wdyalamy
siarki y żywce siebraz a jest
cierwony: mo tego podob-
nia jest mocy Ematsila za-
mienia potim barzo cięga
a dla tego kowie powięgga-
na spazyceline y na trosty jest dobry: w plaster
bywa mieszan y wlej na oczy w lesalsiwa poz-
tecnie bywa wieszan.

Corallus.

Capitulum 19.

Dvořák,

Dwoiaki jest rodzay Koratom
czerwonyy biały. Auicenna
położył ie rodzai trzeci cja-
ny- czerwone w których dżiu
reń niemań nalepsze są.

[illegible]

Cuprum. Niede.

Capitulum 20.

Miedz y ludzi starcy bysa pierwsi wpi-
naleziona fu porzebie nysli zelazo/abo
torem pierwszy miedzia ziemi rpo - p

rzępić albo naciągnie się walcie sprawomano/ a
tak miedzy byla nadroffja - a złoto y srebro dla
niepożytku zamiatano / ale thera obywateli
przeciwopni leży miedzy a złoto w wtilku cęci
(y w wadze.

Cinis . Popul.

Capitulum 214

Dziot iże ma w sobie dro-
ne bazy ejeszi. Iestim twa-
rem bywa rozwiucan / aw-
szaje iest na wlece rzezy po-
zytecej: Napiertwoy ogie-
popiosem bywa xzabyen / ja-
chomawan: popiosem szoryd wełny bywa-
ta wyprawien / w nieiafo odnowionn.

C Popioł bryła śladzion wmiasto hafunuu
tu farbowaniu sukna.

E Kiedy fosiol poświęcają/tebi na popiele
obieczało napisując: w istepną szkodę by-
wa pospychany na głowę na paunętkę nasy-
smiercielnosci.

Ez woby i z popiołu bywa wdyślan fug ko
rym asowp niwq.

C Popioł gdzie będzie na pijawę posypan-
 iesz krewniaka płać jasie żwroci; a na leśniste-
 waśka popioł pieś głębywa pozyczeż: żu-
 cenna powieba iż popioł weślił na moź we-
 ścierać w wysuśkać awiażać rozmaru iest a gdi
 będzie empty iedy nie taś ma moć ku wpićera-
 niu - ale przeż sirocie emptye nabywa sobie ży-
 waia w wosłbie bez kajania.

Woda z popiołu bywa kładziona w lekar-
stwa gnojące a z mchu jest namocznicysza wo-
da z drzewa figowego i z iol kłose w sobie ma
mleko iako jest romano wo ziele albo sosa

y inſe taſowe-abowienn barzycy otiera y wſſu
 ſa popioł 3 drzewſciag aigercy / iako ſa drze-
 wa debowe-powciaga ſwie.

Ciaſorides: Ług z popiołu debowego ieſt
 bardzo doſty na leſarku ludſkemy y wbyſta ko-
 rzyz pluceſ y obciążone albo ſtroz mągi wſto-
 bie truciſn / obawiam ſe ſalowy będzie y piſ-
 tecz naſchmiałſi być z drożd: Yeſt też na-
 rzeżny na wſtołne rany y na ſiſtły, y na rany
 na ſtroz ſe truciſn ſi przegnoſy / na ſtrupy da-
 wne ſinierdziej / a przeſtoſy wſtawienie maig
 być omywanie a luſznem leſarku wem leżone
 obawiam ſe moſciora na nie wdroſtawia - ale
 ſe ſekunſi ſtrawuſi ſiſto byſi wdroſtione.

Ematites.

Capitulum 22.

Constatit famies iſtſi rze-
con greſum legiſum na-
roby famies iſtue poſeſſa-
gaiczi / abotom iſta moe-
teu oſta nacti / ten ſa-
mek maſelagun barnoſ /
iſtami cſeroneſi ſmiejag / a gſp hen ſa-
mieni bodie uſpſion hen wozagz wodo tſe
iſtawo letnia / a to gſi bodie noſti / ni iſtewa
ſi mo bodie ka / ſoneczgſi gorogolci / a tſe-
dſi bodie na ſtoci / uſpſion tſeſi uſpſiſia
ſi ſicbe tſeſi / onoe ob ſrobatoſi woz gradu
ſa chorowda / a gſi bodie / wodo ſmiejag /
dſi wſpſia uſpſion tſeſi ſruiw / pluzg / ſe
poma ga na bigneſi / proſi / ni / dſi /
bywa w ſanach wſpſia / a gſi ſmiejag /
wſeſi ten tany zaſtawſe uſpſiſia / a tſe gſi
gſi tſeſi famies iſtſi bywa na meczuſi
a tſe famies iſtſi ſmiorog na ſmierz / Cmie-

bie cyfrowiecy, a i^e moc jest ścisła i czysta – cyf-
ra jest rzeczą doświadczoną.

Ferrum Zelafo.

Capitulum 231

Elazo leſt przirodzeniſz ſum
nego manira lezo ſhmaru
aſia / v wſſela wſz przetia
naque / wſſet i rzezy moczy
iwoia wſweta / v ſamo od
ſiebie bywa ſtrawiono nad
inſe wſyſet i krucze ſtawo narechle ſie ſepſu
ie / v rzezy inſa ſtaw / z nim bywa wſepoleſz ſa
raza / w ſoſa / nie głoſno bzumi / od ognia mte
nie iſe nie moze ſowac / z niego bywa gbroia v
rozmaite naczeſnie tu zabanu.

Bagatel.

Capitulum 24.

Gagatę iści kamień cziarny p
siatę, a lięby bezcie japa
son pomaga naprzeciw nie
mocę fiortego Valentego
dijakę obdaga, albo iści
by pręgi wila cziowiecie mo
wili, tedy dnu gagatę iści na pni motłi
jogędę wipomaga gdy pokamni pręjcie nie
CWoda to fiortęby tręgi dnu motłi (cpe
czięni lękie porodęnie, a lęsięby one woda pila
dientę

Gelacies.

Capitulum 26.

Dziwoła- tedy bywa poznana jeśli prawa dziew-
wica albo nie; abowiem jeśli dziewica tedy
nie będzie porużona- a jeśli nie prawa tedy ja-
razem wrzyna wpuszc.

Ten kamień diabelstwu w czarom sie prze
 fowi/woje odgania / przeto w orzel ten kamień
 kladye w gniazdo swoie dla wojow / awstafos
 Sorgius powieda iż to cypri orzel aby ciepło
 (wsmierzał.

Granatus.

Capitulum 25.

Constantinus y Woyciech,
powiedziagi ze Granatich w
wiesela serce i smutek oddala
Zhen tamien podlug wiete
doctorow; bywa znaleziomy
w Wuzynstiech iemi y nie
kiedy w Tyru przypisacich mor elich.

Wobec nich powie da / że niektorzy powie
da / gdy kto ten kamień w ręce ich będzie z
sił / czyni dob. że jedzie czo rżni wiel ma na my
śli / tej powie da / że kto go przy sobie nosi czo
ni go ludzimi przyciemni go.

Zacinctus.

Capitulum 27.

Acinkrow są rzyz ofobry kce
re maig tebnacie mcey: & y
famieme jply tiala cylvow
cie^o ayzlafajza ferce postlar
iqz smutet y projne myslu po
degrzanc odpadyng rozum
y ciefi.

nia tardo z kyd dymne rzeczy p bargo strastne
wstawy sie dla stowch wotcy z domu mu
siedl wietac a omi poim wybrawy dom cho
dyli wolno.

Magnesia.

Capitulum 32.

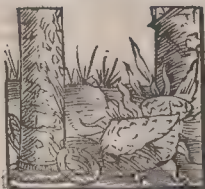

Magnesia powieda ije ma
anestia iest kamien ciarny
a cieszotoc ym robia. Du
mny w hutach: Zhen ka
mien alchymistowie dobyw
znala: Wopieczu powie
da ije magnesia potiece y rostopy sie w mocz
nym y w wielkim ogniu a inaczey sie nie roz
stopy a tbat gdy bedzie wniechan we jello. od
mienia jello sie barwieje czerwone.

Marmor.

Capitulum 33.

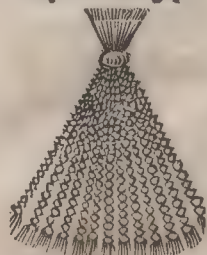
Marmor powieda ije marmos
row rodzaje y barwy barto
rudno wplacie albo woppo
wiedzie godych iest barto
wiele a maza tozmate prze
zwiecia od Krolow albo od
ziemi w stowch bywa z nadbowany. wbatie
prandyw marmor y nalepzy ktory iest yelo
ny abowiem z gad wiaz przewisto. marmo
zo grecku czo sie wplada po latinie jelonu
wbatoy nie wstapi ty kamienie bywaig znale
ziemy tisko na miestach skalnych ale tej ty to

Kamienie bywaig nadbowany w ziemi barto
kostownego robjani / jako sa kademoniowie
zistone nad wotcy inje naboitownie. ro
kiej tej Augusty piete pozym po nich wbywa
elie w Egipte.

Margarite Perly

Capitulum 34.

Perly zimne sa z suchy wroce
rzymi stopnia z bruchow r
bich woparata / lepie sa biao
le iafne przeyziste / maig po
twierdzaloga moc napre
tne miosiam przez emble
nim stow pochodya dla zbitney purgacley af
bo dla zbitney siai krowie.
Naprzejm tym chorobom day perly ha
proch sluzone z rojanym ciutem / a te eym
ludjem

ludjem day fu poywanu a to z Manus cri
st. ktore losaciu aptee cinnia a doringe ma
nus cinnia y perlam.

Tej perly sa barto dobre naprzejm meo
lanfoliep stora niemoc przychodzi ludjem ze
dzyem stercza.

Pumer.

Capitulum 35.

Kamien ten ma moc ije dly
ny na oczu przeyziste cinni
to iest traci ony blium iedy
wiezeniu nie przestadyaly
rand wopieczu y goli / mie
so dymne traci khorie bywa
Eby gi jette a bedzie onym Cna oczu.
prehem zabow potieral tedi zby cinni / ociera
T. Jestlika kamien bedze wlozon do wina
w beczce / tedy nie da mu daley wistat.
Dyma kladzion w telauina store wopie
sciaig zedy / tedy nie bedze spalony. abowiem
gdy bedze spalony tedy bywa subelniep.

Rubens Rubin.

Capitulum 36.

Serapion / Zhen kamien iestli
sto na jobie powiesi / snow w
noey zlych nie bedzie widzial
ani strastnowch / a iestli sto
wzrof wrocz jemielit / a trzoz
ow stolic / tedy temu pomoze

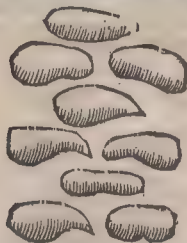
gdyby iym kamienem potat oczu swioch: a
gdy bedze ten kamien na slowie wotcy tart
tedy ciggnic khorie pazyhoro. ialo magnes ze
(lajo)

Casirus.

Capitulum 37.

Zeloney barwy iest chen ka
mien iatobz niebo iafney a
iest przeyzisty na riat na
cislse / laguru: ten kamien
ma temoc ije cialo roymna
ja / barto dobog na siele das
wa. pot zbitny wsmierza / iady cielefney pemo
figga / pte cinni ciawieka bte cistym y wzie
wym. mierzpofica y ocu y boleci ciala oddala
boleci w jowetie wsmierza.
T. Jestli gi sto bedze z mlekiem mil / a kso gi
nosli cinn go stoloym / mlym / nabocym /
y mios / woin. a duke w dobrych wczmifch po
sila / zbrady obdrewa / strach obpadya / tu na /
wlam cianwiesum barto sluzo.
T. Brady store bywaia cialu moreme po
wierzga. rednym dofinieniem wydawia. oczu
od ospicz

Signites.

Capitulum 44

a marzonym miodem a pyplojst' samog wo-
 dy: ale ja niefore gach' bubele na t' buse
 i adner pomyt' nie damaz: a gdy bode ja o-
 tem podzoga - potwila rzezy przyrod-
 nych niewieleci: a gdy buda palona tym o-
 bczajem iafoby piana mosta palona po-
 maga na wrozd fihury bima na oczu - wocy
 wozfahy: a t' budy budy przypramie omia
 po spalaniu rebu wiesom pomag na oczu na le-
 karfiochey: a gdy budy i palona a fimo-
 poma naryczem niewieleci rze: zam gdy je
 bubele dzy: a lamien fobu bima nalezom
 godye lamie lamien na meczery gdy bode za
 wintem wpyt: a t' budy budy spolaza o liwa-
 edy bode pospejania fu legemio onego fto-
 t' zez j' nie bialaz fnoty (fryw ftyw
 iabeg na na fodej zty z ftopch ftyw iwy: a tal
 pomowia ftyw.

[illegible]

Koniec o Kamieniach.

Począyna się Tractat o Rodzie-
niu Eſlowiechym, iako á ſioremí obyczajnymi plod i ży-
wota mateł ſwoich wychodzi na świat.

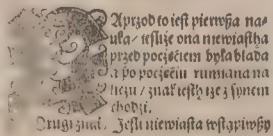

Paufa poznawania po Po-
czeciu miewaſty / ieſli z ſynem
Albo z dziewczą chodzą.

to brzemio, niema wielkiego obciążenia to so-
bie o we wszystkich człontech/znal jest i si na to
zprawie nosi: a jeśli zaś jest barzo mdła leni-
wa/obciążała/znamię i daleka bedzie.

T Chyżci znal z sreny mleka w pierśiach /
testli mleko jest białe a temu gęste / że gdy go
na zwierciadło albo na miedz z wstypnie tedi
stoj na miedzcy nie rozpylowaie sie / znal jest
i syn bedyte.

Ezwarte z strep żywota iessi prawy bel
to iessi prawa słabyzna wieccy sie nabrawa o
raglem nabranicm wlażnie tej na spina aw
słafoz runianosc licza popocze iu iessi zna
f 3 wie na

m. a napierwiejze poczeia syna / a to jestu przed
poczeiem niewiaſta byla bladoego albo smia
C. Zafie wſtoło przecimnie tymi tego licza
znatomi przyciejenom o dytowie maſi roju
miec.

**Tu maſz nautę taſo maſz po
ſnac / ieſti niewiaſta z dziecmi choz
dzi / taſ taſtora nie dawno ja maſz ſla-ia
ſo p ſticia dawno.**

MApzod z ſtron matke- bo
wom matkego to ieſti me-
cherz wſtoſom pſod przę-
mieſtawa / niemiewa to ſo-
bie taſcie wiſtoſnoſta taſa
bawa przed poczeiem.

C. Drugi zna / iſt nuſ niewiaſta po poczeiu
niema lubowania / p onſiem bzydy ſie elus
ſtem maſtoſelnu.

C. Chyżci zna / iſt ſtroniejenia p poſarnu
tey / abowiem ſtata niewiaſta w roymatych
ſmaloch potawo a w ſtoſiaſia nie wſtoſajnych
ſie ſtoſa / to ieſti w ſtoſajnych rzejaſch albo w
ſtoſach albo w ſumſach / albo tej w ſtoſach / a
poſpolicie wiſtoſy niſli przed poczeiem.

C. Zwaſte iſt ſtate bolnie glouy niewiaſt
p cieſte wracanie.

C. Dytę / przaprodzomſch rzejaſz jaſtanowie
nie a pierſi nabieranie.

**Pocyna ſie tra-
ciat o rodzeniu człowieczym**

iaſo a ſtorem obcykami pſod z ſy
wota maſel ſwoch wychodzi na ſwiat / p tu
dyſch o przaprodach p roymatych przaprodach
ciach / ſtata p niewiaſt ſtore niewiaſt przę-
dzeni dytatek ſwoch / przę o pomocach ſetaw
olieni rzejaſami ſu rzejaſtem a ſettemu poro-
dzeni / p ſettemu o ſprawie p rodzieniu / ſtata
brzemiennych / taſ przę porodzeniem iaſo
p po porodzeniu / Ale naprzod oſtaw
mie roymatę obcykami rodzenia czo-
wiczego / A napierwiej ſtorem

obcykami pſod w ſtoremie
ſy a wiela blonek brywa
oblegon.

Capitulum 1.

MApzod z ſtron matke- bo
wom matkego to ieſti me-
cherz wſtoſom pſod przę-
mieſtawa / niemiewa to ſo-
bie taſcie wiſtoſnoſta taſa
bawa przed poczeiem.

C. Drugi zna / iſt nuſ niewiaſta po poczeiu
niema lubowania / p onſiem bzydy ſie elus
ſtem maſtoſelnu.

C. Chyżci zna / iſt ſtroniejenia p poſarnu
tey / abowiem ſtata niewiaſta w roymatych
ſmaloch potawo a w ſtoſiaſia nie wſtoſajnych
ſie ſtoſa / to ieſti w ſtoſajnych rzejaſch albo w
ſtoſach albo w ſumſach / albo tej w ſtoſach / a
poſpolicie wiſtoſy niſli przed poczeiem.

C. Zwaſte iſt ſtate bolnie glouy niewiaſt
p cieſte wracanie.

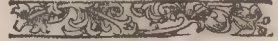
C. Dytę / przaprodzomſch rzejaſz jaſtanowie
nie a pierſi nabieranie.

MApzod z ſtron matke- bo
wom matkego to ieſti me-
cherz wſtoſom pſod przę-
mieſtawa / niemiewa to ſo-
bie taſcie wiſtoſnoſta taſa
bawa przed poczeiem.

Tu maſz

**Tu maſz wiedzieć czaſ nuſ
nariſmiał przychodzący zleſenia
albo rodzenia / przę ſettemu biez a obcykam
prawy przaprodzom / p nad przę-
dzenie rodzenia dytaka.**

Capitulum 2.

DSpolity a zwoſajny czaſ
zleſenia / ieſti dytewiaty me-
ſie / abowiem dytewiaty me-
ſiejaſia wſtoſnoſta ſie
jeſte przaprodzom / a taſ oſto
zleſienia / nieſt od pocze-
ia przaprodzom / ſtata ſtata
wſtoſta ſtore wſtoſta rzejaſch porodzenie dytaka
C. Naprzod przęchodz oſtoſoſtion / ſtata
prę oſtoſoſtion / taſtej tej p w ſtatu
prę tom zapalenie / cziſtoſe / p nadpmanie ſy
wota / ſtata przęchodz / ſtata ſtata
pręchodz na brzemienię niewiaſte wſtoſta
p rzejaſch porodzenie.

C. Chyżci zna / iſt ſtroniejenia p poſarnu
tey / abowiem ſtata niewiaſta w roymatych
ſmaloch potawo a w ſtoſiaſia nie wſtoſajnych
ſie ſtoſa / to ieſti w ſtoſajnych rzejaſch albo w
ſtoſach albo w ſumſach / albo tej w ſtoſach / a
poſpolicie wiſtoſy niſli przed poczeiem.

C. Zwaſte iſt ſtate bolnie glouy niewiaſt
p cieſte wracanie.

C. Dytę / przaprodzomſch rzejaſz jaſtanowie
nie a pierſi nabieranie.

DSpolity a zwoſajny czaſ
zleſenia / ieſti dytewiaty me-
ſie / abowiem dytewiaty me-
ſiejaſia wſtoſnoſta ſie
jeſte przaprodzom / a taſ oſto
zleſienia / nieſt od pocze-
ia przaprodzom / ſtata ſtata
wſtoſta ſtore wſtoſta rzejaſch porodzenie dytaka
C. Naprzod przęchodz oſtoſoſtion / ſtata
prę oſtoſoſtion / taſtej tej p w ſtatu
prę tom zapalenie / cziſtoſe / p nadpmanie ſy
wota / ſtata przęchodz / ſtata ſtata
pręchodz na brzemienię niewiaſte wſtoſta
p rzejaſch porodzenie.

glorę na doſ / nieſtami ſu gorę / oſtyma ſu
ſtoremu matceiemu ſie obcykam / a taſ przę
rodzeniem obcykami z ſtoremu wychodzi / taſo
tu na ſtatu rzejaſch / drugie iſt tu taſtemu ro-
dzeniu przęchodzeniu to tej ma biez / iſt przę-
chodz dytewiaty / nieſtami wſtoſta rzejaſch / a
wota a ſtorem wiſtoſy wſtoſy / p wiſtoſy biez
ſet

Tu maſz ſtate rodzenie.

C Zafie nad przęchodz obcykam rodzenie
Naprzod czaſu nieſtami / albo nie tpm ſpoſo-
bem namienionym z ſtoremu wychodzi /
Zwaſte / Rodzenie ſtore nieſtami / ale ro-
dzeni przęchodz / a ſtatu rzejaſch / ſtata
bioban przęchodz / powieſta biez nieſtami
aſtatoſ / rzejaſch / ſtata ſtata przęchodz / ſtata
dytę ſie dytewiaty / iſt p / a maſz goſtate / taſo ſtata
na tej ſtatu rzejaſch.

Zafie rodzenie nie wſtoſta przęchodz.

**Tu maſz wiedzieć o ſtate
nym a ſettemu przę o cziſtym rodze-
nem / ſtata iſtate albo iſtate ma
pſt rodzenie / ſtata.**

Capitulum 34

Essie robynie dyctie ciesz-
troe na matki przychod-
dla roznajemy przyjac na
z srony matki iado w z sro-
ny dyctie: z srony matki/
Dla podo dla matki i ciesz-
nosi matke drugie dla wscienia iacy w
robydenie albo rospaladno albo iacy nize
przydadlo slych w matke dla srotych w
ciz: i wiesz cieszio i w z bolecia bima robye
ciz: i tzele dla poezia w bargo midyeh i
ciz: iacy nie cizem przygada asylowie rza
dlo przed dwanaletm rokiem mo poezie:
e warte dla zozenicia mierzcha from lezy pod
matke z dla wozdenia iacy matczyn-
abouem dla zozioleto to glosno matcia
z nini cierz: a dla boleci z cieszio przy
robydeni bop mufia: z e pite dla tego nie
strajia z przyrodenia dla mla: miedia albo
zimnego a suchego macth albo suchego nar-
dyt ciala z przyrodenia albo iey przed tym ni
dyt miedia: albo z bargo istina albo gne-
nie iowa: abowem dla ciz przyjac
niamienioch: cieszio matki mufia robye: a
dla samego gnieua niewalla nie posiedzi na
rdym miedia ale iey wstio ni w zas a
z z miedia na matke biega a w tym cieszio
iz ioby wscienia: zioie a popozietie a
roze dyctia: a wiesz cieszio przychody
robydeni a syn zarwyd slych iacyne: zio
dina przyjac na cieszio albo lacnego robye
dina bywa z srony piodu albo dyctia: abo-
wem iuste albo wieszio glosno albo samo dye
iz wstio wiesz: ciz cieszio: i rudoio ro-
dyctia: zasty dyctia macth glosno: albo samo
nie macth a ktemu cizem: iacy robydeni by-
wa iacy a nie bazo cieszio: zima przy-
cizia cieszio: i robydenia bywa z srony blagie-
tego robydenia: i dy dwioe dyctie iedno po dru-
gim iacye slych robye: albo dla dyctia iacy
baga przyrobydeni bop: iado iacy dwioe dy-
ctie i iedney glosno w zimwee bop: albo iacy by-
lo dwie glosno i iednym ciz: iado iey to bolo
przygody w iacyacze nie dale: Wtem
kretu iado: iado ni widydy robydenie iey

Tęż ewiąta przyjęna cieśłego roddenta
dla niesłusznego dyucietcia z żywota wychodzi
nia/ a to je obicma nogama/ abo iedna noga
albo solami wychodzi/ waciu gorze podmo-
swy/ albo też je botem albo gorzkiem - albo
też ogoniem to też zadaniem lu węgzi z żywo-
ta matczyne^o wiaśnieje - a takie roddzenie też
nad prawienie a nadsołwsiw.

Tęż zasje gdy dwoje dzieci to jest blizszo-
wie/razem z żywota wychodzą / tak i e iedno
nogami a drugie głowq/albo oboje nogami/
bywa ciężkie a smiertelne takowe rodzenie.

E dziegiata przeyjżyna cięffofei przy rodze-
niu bywa dła aborsu to ięff porzuenia si fore
bywa cżwarugo albo pigie^o nieżyca od porcia
dła/aborsiem tich nieżyca bardzo mocno dyle
że bywa przypoiono to ż: wócie małżynym
i szż: wielgi boleściu wyina sie żż: wócia- a
ż: cięffgi przeyjżyna tafi aborsu to ięff porzu-
enie bywa.

Ezasze też cięśliw rodzenie bywa ieden nastę-
go rieżycza - a to dla niemocy matki albo byje-
ciężka samego tak daleko sie przedłuża.

17. Jedyną przyczyną cieplej rodzenia
bywa blá martwe! płodu w żywocie, aboliem
taki płód ani się ruszał ani obwozić łagodo
może! w wpięciu albo wpięgnięciu / albo ta-
kie / i stroni chorego albo niemocne! dzieci-
cia, które promocy sobie jądno, tak nie może!
rachem! na siarą wpięciu / i gdzbywa cie-
plej / i boleścią mater rodzącej - a to / i gdzby-
ęgi! bywa chore w pnie / i gdzbywa cieplej
nożne oko mała na jej łata niemocnej / i
gdzbywa febra! albo bieżnie! albo przypro-
ni! niemoc na rąko! chodzą / i onym! miera-
fa! / i tch rzechy pienie! jej nabydajem chore!
a miedzy dzieci! i stroni! na ten! czas
mała chodzą! i stemu! i tch rzechy rąko!
albo

albo tego łowego zapadła niewiaſta- mleko w
riley i pierſi naćſnionych plynie/ a ſtemu też
teſli ſte dzieciatko nieruſza w żywocie ejaſi ſlu-
bnego- znać teſt młdego piodu.

[illegible]

Trzynaście przyczyna Wielkie zimno sta-
 nie ciepło przykładając sacznemu rodzeniu-
 zimno scislaiąc żyło y wyszło ciepło matczyne
 a zbyte ciepło młdąc matkę y płód w żywot-
 nie lenieje.

[illegible]

Czeszyna sta przycieczna / gdyby niewiaſt ha
 bodacza bliſkiego cjaſu porobzenia / pojmawſza
 taſkich rzeczy ktore maig wieſta wonig taſ w
 dziecina taſo w przyſta / bowiem taſene rzeczy
 tiggiga maſciſtu goryſza taſ / pſob byma przy
 nagabanyſtu rzeſtumu / i żywota wyſſciu.

Siedmnaście przynagabanie lekko rozbę-
nia / bolenie w ciele macyzycznym na wierzech
nich cksionoch / iako ołoso gołgoda / na boloch
w pleczech / w grzbiecie.

Estymaſte przynagabanie y znania nowego iſtaczego rodyenia iſti pierwiego dzietciſtwa cieſkiego y wtorego y trzeciego bardzo boleſte rodyenie - abowiem niſz tal kazy z boleſciaimi y wielkimi cieſcioſciaimi boga przychodyſz a tho dla zwiſzaju przeſtego cieſkiego rodyenia.

Ezafie znaniona łacine¹ rodyemsa ja pře-
citone přezjzoznym znanionam a namie-
řem tosta mafa dyeti přerwe łacine rodyfa
řtom boleřci a namieřem wřřřez pepla - abo
wiew boleřci tħore ja mjez pōřpa přyp rodyem
nam ratie nie řħodnie niebrywa a to je plob
řabowem boleřciami nie ħamnie ie dlugo ro-
jwtoćieř owieřen co řħieřeř pořřieřa na řħiřiař

Przytem maś baczyć iż niewiasta która
sobie bardo cnie a miece sobę boleściami
ktemi bardo nielo okolo taenuego cżłona
tota awaśaboj ana niewiasta iest przy tym sły
dobry oddichania mocnego nie gaduśliwie
go a ktemi dżięcia w żywocie cżęsto sie
ma aś maś pewna nadzięć dobrego fońcia a po
cześnieć w ścześnieć w potodjeniu.

Ezasie itora niewiastka przi rodzeniu mde
st- imine kropie na nie wystepuig - pulo v rai
proble a fama z dziecietnem wie tzerstwa - ze
a smiertelne bywaig takowe znafi.

**Tu masz naukę y radę, iako
masz pomagać thakiem paniam y
niewiastom iore przerwecione przypadlos
sci z ciestofkami namienionemi przi
rodzeniu dzyateli swoich niemoys.**

Capitulum 4

Dziemiennych niewiastę
 filosofiam rodzenia tego
 radziły pomać. tedy ma
 tawoni indyę radziły
 spratować flugie rzyżem
 paniam bżemienientu w
 dziennu flugimynia nawięz
 przed cżemienientu prz
 wod prz cżemienientu
 dziele. szazaz sie rozt
 diłwocz w rożemieniu
 flosz

Tu zaście niżej widziś nieślusny obyczaj
rodzenia: naprzód nogami scignawszy rące
i tu wdyśkom- tak iako tu na figurze, wymalo
waney widziś.

teby iuz tak me chaj idzie noshlami - ruzhki pry-
chylaike do budzow - zeshy tez niemozga ruz-
szel nachylić; teby iuz tak zwigzawshy noshl ro-
wno chushhegla mielg / pomagac leguch w
wyfiggalac i jwota aże do koscija; Jesi-
cie rozbijne barzo tishkie - ze tez shodliwie byt
niemozge nad nie.

E Przy takowym rodzeniu ma baba wżelka
piśnośc y praczą mieć mając rączki y ramion
każ pieszczona dziecięcemu a tak z matki wypie
gac iżby rączki przy vdy ochleżały.

[illegible]

11. Dęz dęzko tym obczajem to jest negami
 a tate ta gerze pędz. gęz. tate ta maś wy
 malowano niżej p. w. obczajem to jest negami.
 12. Przy tafonem negami. ma baba pino
 ko. pędz. pędz. negy. tate gęz. dęz. tate na doś mo
 a tate na doś. albo na doś. tate na doś. tate na doś
 tate na doś. tate na doś. tate na doś. tate na doś
 tate na doś. tate na doś. tate na doś. tate na doś

[illegible]

T Basie iesliby sie przygodzilo rozenie ieda
na rala (iako tu w malowaniu wdzys) theu
baba omoczywshy rala w migdalowym olefu

Abo jasne iżby sie przygożyło rođenje byle
ciężka nogami rozłożeni mi heroko (jako ihu
w figurze malowanego nioję widzi) tedy ba
da ma zpiłnościg nożki w kupy i słut/a i tego
zarwie strzec ięby zęjęsi były przy wdyżoch
tak ma być ię za nożki brat.

nabo re kofeje thafiofi/ma ono dyjcia na zad
w jwoty za pamiata iawty wyppiebat qo ma
dalej moze? ta roztomata toz moze nalpety a
pnieknie przynalicy racyz na belowidzicelcemu
a tazyz glomte pofiofu na rodeniu niawodzie:
"Zryfiozby" bowiezi niemogla jwy racyz do
botu nie przynalicy roztomata ma niewiafte one to
znal glomta na dof a nogam ku gozje a jofla
niawodziezje pofiozef. a pofioz niawiafi na
mo dyjcia ma tazyz na tazyz pofioz na the p na
owa frane. tazyz jwotyem jwy abowiem tazyz
fiofu jwotyem rado bado dyjcia fu belowidzicel
fufiofu niawodziezajem fu obiacia/ a na fofiozef
oncy fazyz oncy pamiata na fofiozef fofiozef a
nowiciz fofiozef na rodeniu pofiozef.

¶ Jez gdpbysie przypasiko polaniami obie

Exafu

Trafuje sie też w porożeniu iż dyćma os-
becna refoma porożnie sie rodzić (iako tłu wie

dyś wymanowano) w takiej przigodyt baba
niechay zafie wyad dyćma iowi za ramionka
wroci- a potym wjadzajce pierwejednna po-
tom drugą rafa fu boćsom ma przylat: eo
wcpiniwby ma łazac aby fle polufajala ona pa-
ni fu porożeniu.

Trafuje sie też z adiem rodzenie: a gdy ra-
fie baba obaczj rodzenie- ma z mienagła rafa-

ono nawracaj raby noflami mo-
ady- a ieflby mogła głowa na doł ob-
a- a- ma fle o tho pokufac- abowemby fna-
niepfe a prawie przigodyt wedlug popofa
tego biegu rodzenie bfo.

Trafie fiedpbe fle przigodyt na rymwio-
fu głowe fu pierfiam- byja fle dyćma wjadzo-
tedy baba ma rafa omazang falg efafofcia le-
quchno głowe nawodzie iefby tpm profeky
to fle godby dyćmago fle rodzio.

TRej ieflby wepofet nogami i rafa mi dyć-
cia chialo fle wrozie (iako na tpm malowa-
niu nijep widy) tedy baba rafa ma nogi dyć-
cice fu gorze wypcha- a głowa na doł fpu-
e- a- a- iak fu fufnennu rodzeniu dyćmago
fprawi.

TRej gdyby fle przigodyt iafowe rodzenie
w iefby bzuchem a pierfiami racy w nogi fu go

ze pol- wby (iako tu odrafet wpiatowa-
ny) omieifchna baba w fufiofci omoczomby
rafa ma leguchno ftrona rafa wloze- a tam
nieis fufnie nawodzie: Ieflby rafa to nie-
maja

afie wprawić nie mogła: tedy iako moje ra-
ona przj fłore dyćma blyfep progu albo for-
lejp- fu wpcin nawodzie: amafat by mo-
i głowe fu dołowi obroz: byłaby racy obm-
u barzo dobra.

Prigadya fle też blyfata racy nogaz
chocet na fw. at wpciedzie: iefli obroz dyć-

Trafie fle obroz: tedy baba ledno napa-
o na pilniej ma bra- a potym zafie dy-
a- wmofo i iwota.

Trafie nogami na w-
po lednemu ma wpciedzie wpciedzie obroz-
namienionym.

Trafie gdyby fle trafil dwie dyćmi ra-
am fiedpbe- tal i ledno pierwe negami a
drugie głow przigodyt- tedy ftraz obroz-
fem ma pierwe jednno potym drugie wedlug
nauki nijep naplaney wpciedzie: tal ieflby
by mogła pierwe wpciedzie to dyćma fłore glo-
wa na doł fle obroz- potym rafa ono drugie
moje wpciedzie to żywot y mabfo wznal
przewroczno na gore nogami chwata iefby
fle drugie dyć- mogło głow na doł obro-

ite nat wpciedzie cymiac iako mafi ferep wpciedzie
nawfang naule: fchemu maza- ofolo olerfi
namienionem albo fufiofciami fefofem/ fa-
ciem- a nawicpiefi bfo ona niewafia mifa
iako rans albo rafa bafins ofolo cymia-
wmatz bfo- tedy tym wiecej olerfi mifa
fowpm/ fufiofowpm/ fufiofowpm/ ma bfo mifa
ce ono y ofolo namajowan- aby wpciedzie
płod i żywota niegym iako wpciedzie bfo-
zafie ieflby fchemu barzo rafa albo cialam z-
bynie bfo obroz- niewafia- tedy ftraz
niep ftrazowcy na fice fce na foflanoch/ abo
wtem racy y i miefp- ciefof- q- poroż-

Trafie fiedpbe fle przigodyt iafowe rodzenie
w iefby bzuchem a pierfiami racy w nogi fu go

Capitulum 5.

Rafko- iefli przidzie fto
rafko- fufnie pofady-
nie rodzacy panicy na fto-
cy ftemu wpciedzie/ fto-
ra fle wznal ma dobre fce
dyc na ftoleju naflo nie:
przym- afu zimnego to ciepla wolno y b-
ma bfo w wiedziona fu rodzeniu niewafia/
lecie zafie barzo goracy bni- nie ma bfo b-
mon lefi wiat- i fto- mogła obroz-
nie mief: przj tym tej fufanie ma bfo peps-
rym albo cymier- racy barzo na wroch cymio-
na- w nos wpciedzie: fchemu baba ma
pilno pilnowac- eo przylufia fu łaczennu po
rodzeniu nie opufic- iako iefli mace- y ni
fep ofolo cymier- eo cymia- olerfi- mofciami
maza- racy ładzie iafowem fady- niem lfo-
a 2 fce

T Kshoretolow: el brzemienne bywaig szed-
niego ciała: to jest ani barzo tshiego ani iuck-
go: tatin: iesli sie przyda odchodzenie: po polu-
cie w miesieczu wtorym albo trzecim przyda-
wa sie: a to nie dla inshy przyczyn: tedno they
przerzecionej: gdy ony jshy z bytuch wulfose
nabete

C Przydawa sie tej odchod tym czo krew pu
 szajac/ale info Zpoczas mieni/tak sie ma ro
 zumiec/gdoby kthafa pslatha nie wleie w sobie
 krowie miala bedgc blada: abowiemi w czo gby
 emia krew maig/sinadz wiesien niz ien samer ale
 bo psoedomi li zgnioloci potrzeba/mega przysa
 pieczme krew pusejae: wthafci po ciwarom

cione

Tędyż i wyścieżki odchodzenia i wci (wac-
 kiego ruchania ciela) i na to bryżmienie al-
 bo barto rōdżie abo bżmienie stajż miazż sie
 8 Zasić i krot sie m powołanie. spabnie
 nie albo pñżnienie. ciolanie albo bżmienie o-
 dzieżenie przydawa: "Je krot też na nie bżpini
 a nażł gniem i racz bōżajżi troła: abo też i
 ta nowa a wielka radzież przychadza: 8 i na-
 miazż przyżegnū odchodzenia pbowi nicmā-
 słom bryżmieniem przydawo sie krot zwi-
 eż bōlsza ić abo dwadziā mli gōd wełżg

Tę pierwież - gdy pierś biżymienney fchorze
 przyed tym zdrowe a pelnie byle - zniemalsza ciera
 ciera - miedziela a spabaz - za tym cieszela
 odcierz bywa / bo Zpoczas a Złusienca pisa-
 Gody nagle pierś zenięcia a opadła / regosi
 dła odcierz miedziela jest - A gdyby pisałła
 bliżnieta nosila a ledwieby czerz się zenięciał a
 opadł gdy przyed tym obadwa zdrowe byle-
 by od otemu zdięciau czo od talszy cępiem łos
 ję - wada a nieprzejęci nosie zniemalsze przye
 to Zpoczas mient Gody prawy czerz czerz czerz
 nieprzejęci nosie porozdina miedzieli nie
 waz - dla regos na ten czas polsokie regosi
 miedziela bywa a czerz a łamieca - na prawe stro-
 nie boku czerz - a na lewey łamieca zambie oby
 pocynia.

Tedy petasza bolente w maciej miewa/a
sama sie zarumien na wiazry drage a wzryb
gaigie sie iakoby na zimnce nad to gdi w ocu
bolciez cziue tam wzryt fu mozzoni / a cialo
ryt byma iakoby zrobieony a przagromany to
wiazkie wielka plodu nierypleczi cnofo-zla-
fiza gdy na ten cjas przyzgodzona sie mienoe
Tedy tezi cialo petasze nadyma sie (przyda-
iaroby wiazry nieiala puzfing / a wiazry po-
ciele g tam i sam biega gz bolfo do bolfo to iefi
znaimie peiwne chowoby plodu / zrolafiza wnie
ficzu wrozom albo cziowartym.

Gdyżmy iuż przieżiny i zna
 mona odchodzima płodu pomie
 dzieli / ięście druga rzecz abyś
 my nauczyli kłotami lekarst
 wy może tego wydz albo
 sie vbiatowiac / zibla
 szca gdzie lekarst

Wiem pomoc może być dana / prze-
to brzemienna zawiąże się ma rze-
czy tych strzedz które są przy-
czyną odchodzenia pło-
du / o którychby już
dość powie-
dziano.

Capitulum 10.

Naprzod. Gdy sie boia by
zawora macie niebyla na
zbyt roztworzona a serosa
cedy rzeka ietarszba przyla
dać sibiore zawierał a fiao
gaigialo sa mycie ofurze
nie/wonności/magane-emplasty co fiorech
sierzep nuz powidano w wi. capi.) albo iz ego
praprobzona niemco po porodzeniu powieggia
a wassanawiaa.

C Druga rzecz: Jeśli też strach tego ci ma-
cieja siela też barba z wilgotna - albo by żig-
pół ploszerę zbytnimi a lphetni wilgotno-
sciami nie były załane y nadesi / tymi to leka-
riny pozbycie / store wyciszciają wpluga-
wiałar zaniawiają: Jedno na to zjeba ma-
drego a roztropnego lekarza storego bo sic ra-
dz wsięgo działo /o takie siury a wolicionosi-
romanie bywa / a nie serbni obociem i

Ezasie gdy strach jest/aby mieści (hnie)ś leca-
eja ośoso maciecie miebyś chore-jarajone/ al-
bo niedostatek cieryjeze/ iako sę rany- przyob-
rudnosć wody puficjanja- to tym sie modrieh-
letarajon radzie- ktorpob- rads dahi iako pajda-
xici- z tym moglaby bęć vleciona.

E iestli sie brzemienna bazy bozi iestli
chuda a wyzchla-tedy ma rzezy pozywac od
wilzajgerch y enieigercy- jako iestli mieso cielac
miodich wolow- kaplony- lozyla- skopowina
furopatwy- iazabie- przeyorci y inie talowe.

E Wasie gdi jest strach niemocy iakich ostre-
temu pomagac lekarstwo przeciw onym nie-
moctam sluzacemi.

Jeśli by nieprzespieszność była dla głodu
tedy si rychło oddać po farmem p napoien

miernym a nie zbytnim: Zastę gdyby dla zby-
tku p obżarstwa (ze tych czasów wiele się przy-
dawa) tedy pożywać mierności a powściągnię-
nia przez nieciały czas/ albo też mierną purga-
cją ciała temu pomoc- jeśli cię się godziło.

C A gdyby brzemienna miała krowie nazbyć
dobra ięz tycę krowie puszczać / ale marnie tho
czy byra / a czymby sie płod w żywocie miał za
dusić / i ple krowie upuścić / wśałoż mi nie mam /
i o ten rząca wsię / en dosięcem namienić.

T Nad to iestli sie drzemienna boji nieprze-
piecznosci z wielkiego a dlugiego kaspiania/ci-
bo z wreczania z bregunki z wydmiania sto-
czya cieczenia frwie chocia nosem albo ledyfol
wiel inoby tedy radz w tej rzeczy lu lekarzom
sie miec/ a wyphiti sie rzeczy z pilnoscia sprawo-
wat a bacznoscia.

Tęstanie iest dlamdofosi albo przerwa
ma macie albo secundum byanie przerwy
niefie takoby piod niemogsi by dalec odprze
nia to trudno ma by fctore in fte letarstwo tyla
to aby pofatfa te pilnosie czjnia tgo nawiefta
aby fie barzo nie poruflała ftatamem cztwa
niem chowieramem ftanid blugiem / ftatf
ciebie by brjemiana nofge by fie nie obrozta a
nad namofy fze zarwie fie ma tgo nawiecyer tch
przechyni fte fzy z fchorz miefiona tafoma prz
cyna mierzprzejnosie albo wafy przychadza

Po czym poznac plod wmar-
ty/ albo iako go wygnac.

Capitulum 11.

Ody sie tu na tym miescie
czu powiedziec storem i zna
miony plod vmarly poz
nać albo czym gi z żywota
wygnat. Znamiona
vmarle go plodu tñ sa :

Pierwsze gdy pierwsz brzemienney rychlo a na
gle zmieszcia (i afrom o tym wysszy cap. wy
powiedal) Wtore gdy plod sithoy sie wy
holal w żywocie przesiada sie ruhaż. A trzeci
iesli plod w żywocie i bołu na ból (a to gdy si
mała obraca) i afrom mardzi famien sie ta
cja: Tzwarte gdy żywot brzemienney albo

papeł pniebieś bodec przy tym gody: Wia-
 te go śnacłabina wiśgotność a nie wycho-
 dłaśaśa po iakiej ofierze nittynio: Ciośe
 go ocyb byzmetnemy wpańba, a barwa nie
 dłaśa w iamiab abo w rżamio sie pnie-
 mien: a nad to ocy- nos pniecieś a wargi po-
 siłie: i Siedmie go byzmetnia a coko wpa-
 a bo tam nicy boleśie młotwa: a postawa woa-
 rzy nad pniepca sie pnieś: i Dnie go t-
 ieśba abo pnieć a gda- go iśt pnieć i-
 rodnem abo go coko niemiła to sie pnie-
 i: iNierwie go byzmetnemy pnieze a krasie-
 śny miera: iCiośie go a ciuśośa m-
 iwa rodnepnieśa: a barzo sie pnieć ma-
 to wyppieć abo nie- iatcieś go sie w-
 from jaden pnieć wybma: iJedeni-
 go dech byzmetnemy pnieć sie i-
 a to sie pniećwa tceśa: abo ciośe-
 pnieć go pnieć woda: iWianaleś
 go w ofropie roznęć a na żywo pnieć-
 pnieć sie nie rupa: iAthaśe pnieć w-
 aniamion spoleć sie gda- tym znać pnieć-
 w wianaleś pnieć.

Edyto trzeba miec pilnosc aby co naspie
 sniec byl wygnan: a ty zafie trzeba poznac
 iesi zeby plod mogl by: wygnan krom vrazu
 a naruzenia matli. Do niektorz plodtaki iesi
 jz bez vrazu matli trudno ma byc wygnan/ a
 vraz zafie sarno.

C A to potim poznać: gdi matka rodząc om-
dlić a będzie iasobw w zachwyceni: gdy sie
chorobie zapamietawa a gdy wiersi trzidne
wio roku a a podobno: gdy na glosie pyhanie
malo odpowieda: albo nie po glosom lichym
a nredosiatcznym: gdy ciepleho furz: micwa:
gdy sie ledziej brzozy: gdy puls przedfi bowa a
mndy: gdy gnamioma gdy boga w bezgymienie
albo: gdy gnamia om: latwio om: iest sie ona trude

no ma zofia/ przeto przecja o niej samemu Do
gu poruczył / ale w florenz jadną / znamienia
niemaj tego / jest dobra nadzieja / że ona zbym
szę w łobu / cjaśa a zbrowa zofiane.

¶ Wyeto trzeba tego pilno strzedz aby iako
ktore pojmie pšod umarły aby go pożyła
To diwotało moze być albo ścisłsiem wypr
dziagiem albo nacięciem na to sprawnione
Najprzod from nacięcia moze pozbęd okuza
niem tym obcażeni Wymy topyło albo sa
no nieffiere a tko rozżarzany chłazy spode
rodziacien : Jezęje y tak ktore moze w miru.

bobrowe siroci/ siarku/ galbanum/ apoponacum/ (w Ayrece naprzyjch) rubee tinctorum/ gnoiu gołebiego albo iasku/ zbiego/ to wbył ziarwio a z jolcia wosowa zimie/ i wsi/ nadzi/ say piłus iaso orzechy łaskowe wielkie/ i tka/ po jedney piłie w iagle gorące/ fadage/ pusi/ ciap dym trzeina w isiwot rodzący.

Czescie maczen Wyzmi Liniamy/aper-
nacum/galbanum/siastigrosy/wspolnego
rowno/ to wpslo z golcia rowozym zmiestaw
nadziatlat pilul. tates cegz kurgenie iafu z pie-
Czescie maczen Wyzmi asam tates/ wro-
dam pos dragmy/ tutho tcz dragmy/ mirt-
dwie dragmie/ zto wpslo na proch ztetrz-
gdolwolt niewiastafie nadyapad/ 4 raz
dym razem daway tego prochu nie po riet
dragmy z winem diadem/ albo ziwod czolny
nier hawine warzono.

E Rej wezmi woda czo to niey warzono fig
fenum grecum/lebiobda. Za daway piś roby
cem-bo takowa daie slishofe; potymże ony pie
wofe ntercy podaway fiore cymyń ku plodu w
E Rej wezmi gumy arabicum/ rzućem

apponacum (w Apiece nabyjch) / garnie
genniezce / flaffagiam / ariflogiam / ton
gam / colocinten bez nacticia / **E**o wofito fl
fip a / zofcis wolowg y / foliem ruty swięce
rofpufiwfip / wozjti fnot / wclny / a to fhynt
maciajge dobre / wpuſzczaj to ymnot rodu
Ezj wozm fnot / bawelny magifp / wcl
griafopalec / a maciajge gi to rucianem fo
lit prajitarwfo trocho fcamioneam / wpuſcza
to ymnot roducaie.

Kez weżmi arystologie rotunde / stawiny
ręcznie pogrobne pod lewną miarę: Do zetr-
cia zmiechaj i joscia wolowę postępną knotha
wielką iafom już wypisał w tym maczaj a w
innor rodajceć wypuszczaj.

Cęz młeco drugiez miewiały gdy piye ro-
dzęca/iedy plodu poruża ku wyściu.
Cęz wraimi soti dypianowce albo proci-
z niego dwie dragimie/ dajże pię rodzący z n-
nem/iesli sie nie rozgorzala/bo gdy sie zar-
iedy z młoda ciepla/a tak plod bez wrazi wy-

namonu galbanu bobrowych stroiom lazgo po dwie dragmie apocynum 1. dragma
Zo wyszko silusij a i folcia wolowz respra
wiohy naczyn pilul lazga po jeden dragma

2a. Ibadec na wogale-sono rodujace podfurjaj-
| do tym podfurjeniem, p plod wmaris- y japa

lenie i zachowania króla były wrogą i
 2. **Je** wsielę boga dzwycia blycie oboga
 ga po garci alphasium pol wciery/rube tin
 etorum 2. bniego rumu woinego pol wci
 er-boraci leni awci po troy wiciaci: **Je** w
 fipcy wrocy w defigony nobie i w troy nobi
 ga niechao si omiwa: pofym nebiem fadja
 3. **Kap**luniu fackego oboga po cietere drago
 mach, tieniu przplos oleam aneci dwie wicie
 a tynie glome iey pomaogaw/ gdo i omiwa
 nia oilego wnybie: potym nebiem fofel da
 etia forim polory dragmo: **Je** wipcy kawo
 fip a i wrocy fapranu zaprawiof/ day iey
 wio i winem fadlem.

Eę weźmi tiriacum cfo ię zowę diateſſea
ron/dawanie ſarſat rodyżęcy / tho teſy pſod w
marly wygania.

A gdyby thy katarzyna nie
nie pomogły tak żeby płód umarł
niechciałwynisć / tedy już wiety
szey prace y pilności potrzeba
y nacynia na to przypa-
wionego- iako są ha-
ki / klesze y in-
sze talowice
Tak iako niżej szczy-
powiemy.

Capitulum 12.

[illegible]

zaniem gody sie dyacie ompe wodz lechna a
nodyz temu paletem (obrzecawp pagnogiet)
odrozgryz a wyepisat lesto z mienagla.

C Dobrze tez jest onego olejku trofke w oczi
mu wyupisat latzej tez ofodo bupst dyaciej do
bra rzez jest magac a nicialo cislac idy su
rozpoznienu brzucha lacznegia a woltierpe
sia bylo a nawiecej latze dyacie trzebja strzedz
s chowac od zbytniego zimna y gorzega.

C Gody tuz thal ona cysie pepta zoslawiona
odpadnie (cjo pospolite trzeciego albo ciwar
tego dnia dwa) tchedy ostatek zaspapat popor
tem spalwiny ciapli jadie tchorze dwajale przy
stancie albo przy tej zoraich abo tez spalwiny
wodowe kopyno albo tez popiolem spalwiny do
bryz otow a otrzezi cysie y z wtemi roznie

C Gody tuz dyacie bedzie powcie pwa (hat.
pieluch polozone trzebja miec piluch abo ie
lonki cjo namietkcy byty chowane y p fady
na swym miejscu nie trzydo albo nie
te nie lato albo cjo naproskier byt poladaw
a to nie telo raz cysie ani dwa ale zarsie
do latu sie dzyczolam przydawa latze z ziemie wy
rosfaj trzewie albo prosie tchey wstawedz ich
nie oprawia y stare miewaia latze dyacie
si prosio a slusnie beda powziane tedi tez pro
sto beda rosnac.

C Dcyp tez potrzeba chustka cieniu zla albo
icidwabem zarzpe wyterac / ramiona y barki
rozczyszac a wedle botow z obu sthron na dol
wytegiac aby sie prosio legat nalo vly nad
tbo p ofoto latel albo po lonku trzebja nielchey
glasac abo tym laczniej wode pusciat y przy
domaicz miedzy niemi zebo nie zaprzasta.

C Gody tuz bedzie polozono spae tedy mu po
reba glowie zarzpe cysia abo cym ciupom
im ie slawiac godych miedzy o zbytnie zim
a am gorzega a glowa ma byc nad tchey a
wosfpej rdech podniesiona a trzebja wosf
jacie zwierzchu zarzpe pielucha abo cym
nym thalowym abo mu promien sloneczny
ednie albo nieczepow w noc nie s azadyl
nad nawosfpe trzebja pilnosci aby cionki cjo
wosfpej legat spila sie nie nachybia a aby
biel wosfpe nie bol podniesiony inke cion
n nacien milt potrzeba nie lezaly nachy
Zatzej trzebja ie mpt raz albo dwa (lone
a dydyca a to po spaniu zarzpe zimie wo
ciepla a lecie letnia a nie dluziej potrzymac
czpiti nedno polt sie cialo nie zagrzec tedy

wypat tchedy sie nie pce nie zarumieniac

C Zej sie strzedz bymu sie w kapici woda to
wip nie lata do to bargo siodu sluchowi.

C Ostatecznie trzebja w otacz y zagrac pie
lupkami cieniami pierwecy ich przy ogniu za
grzanym potrzynie gdy tema powit potrzeba
poloz przeg na lone wyzlatie nachybi a legu
cjo po grubiecie glasac potrzynie powie po
wosfpe tedy ma tropia albo dwie mleta wnoz
tze wstrzysnac do to wyzlotowi bargo pozpicej
no jest potrzynie se na miejsce swoje polozyc

**O mleku y o mamce , albo
iako dlugo ma byc dyacie doiono.**

Capitulum 14.

C Do sie cieje wychowania dyce
chca nie leprzigo ani zro
wse idno gdi wstania ma
ta swoinie wsta swym mle
kiem wychowa bo mletko
latniej macthi przyrodceniu
niemowatemu bargo sluzi a jest temu wlasne
okrom tego jest temu slusne bo sie mu przy
lozilo y nim sie wychowalo w zimocie bebac
nad to mleko macthi jest temu zdrowie przycz
eci rochey sie nim woli.

C Dolyt jest (iako Alucenna pisze) dwa ra
zy albo trzy przegdyt y pierfi dyacie trzymac
a jednol sie ie trzebja strzedz aby dyacie z pier
mu nie bylo mletkem obracano lat to roquime
tac Jednym razem dyaciecia thal dlugo nes
trzymac a gdy przywilo obrzpedzenie potarmu
bo daleko lewyk jest potrope mu dawac pojs
wienia milti go idnym razem albo dwiema
obekac abowiem ciala thal ofstale puching a
nabymals sie y mocz wypuszczaja talowu fio
ry mietramnosie mleta wiazule tchora gdy sie
dyacieciu przyda tedi mu trzebja polarnu nim
dluziej powociagat idy glod on zbytel trawil.

C Zatej acbly mategne mleko bylo mletia
fo ciupie a przprie tchedy na cjozo nizdy nie

C A iesi chedy dla choroby albo bly
wego mlti cjo ma mactha dyce

leprzo
ost nie
mo sta

mogla lata moje mamie mlet cjozo ofoto te
go boby umiala : Naprod aby byla zbro
wa cudniej ocbey wleczacy mletia a wper
siach berola otom aby ona niechyla lata cjo
bydopiero potrobila albo tez damo po perow
dieniu niechyla nio atez met wa mletia cjo a
gdybata mogla byc storaby otwola potrobila
a : Zatej aby byla zuz dlugo ciala ani bar
zo ciupia ani bargo chuda : Z gwarie aby wa
dobra miema dobi ch obczajow megi ro
liwa ani bargo stoga ani teshi a slawa atow
wien thalowe namienosia y odluc sy bo y
mleto plusi y spolem z mletem w przprie
nie y w obczajie zatej dyaciecia wyphobg
C Nad to nie gody sie w mamie bwa gluo
pab albo tej wladnyk to jest swowolny ia
to ja przydoli praci swacz hawat y ino
je takowe parlatniat.

C Diate potrzeba aby mamla pierfi
supelne y dostawne ucbpnie byty chude abo
rozpukne me tucal a ani tez walle ani thakie
dla emardosia mleta nie moglo wopuścić.

C Ostatek trzebja tez mlet wyglad na mle
to mamli aby nie bylo smade sine zolte
ze albo cjerwone zatez by niechlo gorzkie slo
ne albo wosfpe niema tez byt bargo radowie a
ni bargo gese ale idnostlano biale a slotte.

C Nadezypilo potem dobre mleto poznae
sthorze wstrzysmone na pagnogce y palciois
nie y lymie gdy preslo rafe dyacie a zasje mes
posfui sie na pagnogcu gdy rafe zcheli do to
ktore sie rchelo roquime jest bargo radowie a
traje sie zofawia jest bargo cluse a macthe a

C Przeto gdyboscie przydoli z p mletu bar
zo bylo cieple albo cierpacy thala niema dus
wactat na cjezo a nadezypie.

C Przydawana sie tez cjasem z mle o macthe
wypichu y gime a to dla rognatich przyzgn
Albo to przychody y choroby ciala albo ze w
rzadu z miedoslawu pierfi albo tez y ch zasie
dienia y zarkama albo gdy tchego nie wozyma
z cjo se mleto mnoze albo gdy mamla glod
albo pragnienie cierpi tchorze przyzgn iato rze
ba pilno obaczit lat y lstarzow mgnich sie

C Zatej acbly tashy sie przywarac
C Albo tez abymia mactha pospolit potpiefel
mactham w tym nie ofstacienym bargo pow
rybno polozic iezne y su wleczemu ofstacienie :

Przeto aby sie mleto mnejszo forzenia albo
naglenia papiera onowego dawac woy potwac
C Zatej nasienie albo forzen wosfpego to
pnt w wodzie iezymiennej albo iatari nawa
rzne to jest miedzy mitemi potrzymami dawac
C Dobrze tez jest owoce wmiat z mletiem o
wzym warzone pozpiewat zbrowo tej sikiem
pochu z glfii wemnich nalubnych a slawich
y diazme w iezymiennej wodzie wwarzyci
y pozpaw.

C Zej vezmi mactha frowiego y wienia tal
ze ie wmozgnywieniam a spolem ztopwpy
dowap macthe pozpawt pyge.

C Dne wady tchey banfi po pierfi milti suche
slawac ciala nie dawac latze.

C Ze emplast y slawiecia mactha a smos
ty dobre na pierfi przykladac albo pod pierfi
ale pierwecy na cieie oleciem iatim pomazac a
bo emplast nie przychynal albo ofstap ncz

C Pomaga tez pierfi ielczey pod (marfpej
zapowiet postawomac albo w cieply wodzie
po ctycie abo po wczeyj wosfpi napazac

C Zej vezmi ofstacy mactha lityc albo sifio
leciwawpice wem mitemi y apietu tady
bia y laudamum slucic ze to spolem tedy w
wem clusofci wem mactha na pierfi przy

C Albo tez mactay tez wem nae k adap
warzoww wem milti rozej spofet y
Z Z obzej tez potelni albe u (lo alce)

chey supoznawc roymetkawy y zofstem iat
tezym in a przyzypat enamomu cardamomu

C Zatej meze pozpaw mletu y młode se
ra a trzebja sie tez kadez a trudney prac y to
bop wosfpe : Kaja tez y macthe mitemi
nie y bialym chlebem ludyim mletiem a cu
kiem ofstajusio wosfpe ietym przyzypmje
na to jest bargo dobi.

C Zej vezmi anizy slermentoni (aple
fi) obidnu po tryz dramm. kyslati a dia
gume : Z ofstaco na proch slucic a wosfpe
sio ciala nalo postorta c dawaj pie w zarali
w cialudnie y na wietor.

C Zatej vezmi mactha albo slia wosfke
go topu w kate obwaga po dwu galsach a
nuzowego nasienia cjezo dramm hafnam
sluzowego neche przyzypac mactha młodego
tezy wmiat : Z o wosfpe w wodzie dte rze
w wosfpe wozmi emplast tchorze polt cysy
na pierfi macthe faj przykladac.

C Zej vezmi mitemi sluzowego ofstacy w
h z cje

Też wżmi krystalu dobrze sfuczonego 2.
dragmic/rozdziel je to na cztery czesci/dawaj
ze ien pie na kazdy dzien/ iedna czesc po cztery
raz/d to z latarejano albo z grochowu iucha

Eżaliż trzeba sie mamce wstrzymawać od narobka- bo częste gamracstwo wysuła/ a imleło niemażnie p dziecieniu brzydkie czyni-
flore trudno może dziecie strawić albo zachoo-
wać- gdyż ie po polocie rzuca.

[illegible]

**Pelarsywa o rozmaitych nie
moczach dziecinnych, w które rych
ko po porożeniu upadają / a
właszcza tu o takich moczach
moczach oznaymie które
często a pospolicie na
nie przychodzą / o**

piłzgaiać im
 sze / o ktoś
 rych
 Znicenna
 y Kasis piłza.
 A tu już porząd wy
 lieże takowe niemocy / kto
 re na małe dziatki / tak tu pie
 lachach iaso / i na małe starsze prze
 chodzą.

Dlapudno o Borgecne ich,
 D Zapicjeniu,
 D Kiricu albo Kozegaganu,
 D Kaganianu po Sape,
 D cistim Dricianu
 D trofacki store sie na jezicku szinju.
 Na Kozapoboski vst albo warg,
 Na plieniste rozy z vsu,
 D Mojgomem vrozdyte,
 D napuchniemu Daju,
 Na Dielemo.
 D Bezze albo o Borgecne ich,
 D Wolenu i o Kruzicenu szovota,
 D Napuchniemu vsyhligo ciala,
 D cistim Kichianu.
 D Pascepszefski store na tiele bryvata,
 D Napuchniemu dvynoniet v Zapale
 D Bzican Pestla, (anu fonsk.
 D Ncipianu.

25 July:

D o w r z e d z e n i u d z i a s l a

[illegible]

O Bieguncie gdy przeż dzie
cie sieży / Lekarstwo.

Tężmi nasienia rozej woniaigercz klor-
gong Antera-dragnia: łef w samym polgros-
dziu rozej iafobych mecz a łef w: wżigib: i
żm: tzi fhemu fhm: ftramego: ampiu pogan-
kard: ryczeż: ipolem flicu: nie barzo mialo-
mnehasz albo rofufie młeciem albo wtem-
przożje tego na iwpotef: fianowiz bigunfa-
z poladef: pofola.

Tę fclibp: dogo biegunfa nie fianofa: tef-
wemgi ftepolo: ftopowe: a day go tal wielie ta-
ko polgrosza: piorunet iafow: i babczag albo
a wrofa wroba iuzmo wrofa: a dogo bnia nie

Cetcy wczynn piaszt; gallaszu - tchorz wwar;
w wodzie - a potym w ona wode wloz; garsc iec;
mienney maki albo wiecey - potym tego przy
war; w wosk hcz; zasto; przyloz; na chuscie na
aprotel; dziecinno.

Czej temu wezmj sjastranu dwie dragmi
mirry dragme / a to rospuse w czerwonym w
nie / a rozmocowisz w tym chustie / przyspoj na
żoładec i na ropel dziecięciu.

Ażel mąła iocmienna z sosem babcia-
 nym a irochz octu zmieszana a ciepło na ż-
 wot przypłożona stanowi bardzo cześnie siłce.
Tęż woda w kłhorechz była rogiu iemni-
 ciernowa smarwana omyway dżiecie. tch-
 mu bardzo pomaga.

Напрѣство заплеченіи дѣт
-синаму Лексикова.

W Na zapieczętowanie dziecinne / wejsz czoł /
przajnego miobu / na ryncie miod wimaż /
i bież / mog / nęgo czoł wejsz / a po
tym omazawo olin / wejsz / dziecinne /
de / a cześ /i / moję / trof / soli wloz / do one
miobu.

Cez cypel mozech tiemu dobry weznie
korzenia twisłanego albo z glabu kapusinego
tal długi y mijałszy jako mały palec y w rękę / e
rozmożysz w oliwie y prawić w ziele.

Cez masło wyposłane, w słońcu włosy
go orzechy przypożone w przywiazane na pe-
del, cięśle siemu i lekarstwo.

¶ Ee dawpp manice telarfitwo-3 tioregob
h 4 mal

mięsa purgacji; a potem drugiego dnia dać
ono namie dyeciaciu zapiekkemu wyspac; dzie
cio ono będzie mięso przepuszczenie.

Czy na mocie zapierzenie i wezmi ciar
 ney Heleny dragine, cziemierzyce trzecia cjęse
 draginy: Czyżey społem silaffy na proch
 z sofiem chebdowem, albo z jofcia wolowg
 miefay: a w tym toymoczojmy switel bawel
 ny przytoj na noc na popel duciecz.

Naprzeciw Kurejowi dżiccie
cemu Zelarstwo.

Trafiła sie niemocna dzieci Kurejowa a
bo rozczagał jeza: tzał iz sie dziecie cignie no-
gami y rękami: a tzał na takiego niemoc
lepszego: redno mazać dziecie olepkim białej
lity cieplem.

¶ Też dziemanna w wodzie wargona / cza
 80 tamże w tym wkrone dycie moma a cinscie

Cez migdalorowym oleficiem: i siołkowym
dmiecia wby: cieplo i azgrawby: mazy grzbieci
wbyciel dyecicem: ratuje p wbylls glowe siołko
wym oleficiem cieplym namazuy.

Напржецио Каштану
Летарство.

Eżestofroć cieſzki kaſzel/ y pſanie wſſo-
ſka ſlegmiſtych/ gſowdyżciom na pierſi y no-
ſos przychoǳi / a tſaſ na taſowe rzezy tymi
ſeſarſtwp pomagay.

Cłaprzod zhałonemu dyćciemu ley cieflo
 mode z mofła na głowie z pol gozdy/ pom
 omociwio palec w przajmny miedzy/ oma
 go tepl dyćci/ a na koniec leſſo paſtem pom
 ruſz ięzyla ſtory ieſt na podniebienn/ dla tego
 aby ono dyćcie mogło wiać/ bokuem onym
 wrażanemu odepdy flegma z jow, dla p/ pier
 i/ a tak taſel przeſłanie pewnie.

Eżej wepmi gumy arabicum/ dragantum
kajdego z nich po dragantie/ nasienia gdunio-
wego: żarwiny na mały proch ty miłysti ty
eżj/ dawaj w kashycennu dżeciacu z młotem tro-
wien po troje.

Też miodałyśdofie w moździerzu siłuję
nień potym i wodą roloskiego łopru przywa-
rzone/dawaj te° po noście dziesięciu kaskoremu
Też wodfa roloskie° łopru i mlekem k

moim dana fu picu/bazgo dobre pomaga.

Tęż i wsiady łajzel wielki posiedł albo zran-
 iła też wzmni nańienia adonijowego do
 róg garze / a przysłuhy wargi wielę gozynie /
 wiodzie **ch**at idb fitynowatofe / z onego nańien-
 ła toż przęz chęstę woińszę / a one poi-
 ągdałowatym oclęstiem / a z przęzycowym
 zem aniebać na wnice troche przysmaż **ca** /
 z onego bōdję leńtwarę / tioręgo cęsto po-
 dawap dęciacem / **A** sębiu ktemu w ośie-
 bpo japańienaz / tpech rozpadłin / tpeż przęz
 ktemu leńtwarę woi sōsu granatow iabł / a
 go dęciaciu po troje dawap,

Tęż na talowp fafel, biały mał; i dragie-
tem, fażwego; naki po dragmie wzięt; na-
nia banione; dwie dragmie; a ty rzećcy si-
kły małło; i wodą w kłhoreby były warzo-
nożyni drobne; imięch i jeby było iako żur-
sto; a te; dziesięciu po ranu po trofie cześie d-
waj silno pomaga.

Essli kasei z gorgocy przyczynny pochod
 tedi wezni mitri siliuonej na proch z bialy
 miodem / a zmieszaj z migdalowym olepie
 dawajze tego po trose dyrecieci kasi grem
 bazo pomaga. Przti takowych klastrow
 bytne mamce onego dyrecieci / aby siony
 twasurach / ocatem rzeciu nie iadała.

E stemu pierśi dyciecie olepiem migda-
wym/ sjiolkowym/ masłem/ djałteq dobrze
mazować/ ktorymkolwiek z tych zeczy/ bowi-
barzo dobrze pomagaig na łazel.

На цѣстѣе Духаніе
Лѣкарство.

KPrzypadza sie też cieśkie dochanie dzie-
ctu tak iż ialoby migło dochawie: Bez-
stnanego nalenia tyfite: a siliſſy przysina
praszynm bialym miodem: a tego daway
kroſcie ducieciu.

13 Zesliby to kesarstwo namienione do te
rza nie pomagało iedzi wsiawsi oluwy do
żagrawsi namazyw dajecisliw ołoso wseł
estonie/poyim tiaz oluwy cieszli namazy i
ejesz i tam popchni palcem w gardło iż za
przyjdzie wracajone i woschni namazy pi
olephem niigdalowem i iac^o kesarstwo
hen wsiawiane go vs troše daway.

Зеленый

Na oworzedziały izybyel na
khorym sie pecherze cyma Bolace/
Zekarstwa.

Takie pszeherze na djeccinym iezgęzu ci-
nia sie dla krasnosci mieka: a bowaia czasem
czarne: a ty są barzo srodliwe tal i: rzadlie le-
karstwo na nie jest pomoczne: a tal w smierci
od nich djecki prachodzi.

Drugie pecherze brnata białe albo żółte
we abomodre/ na takie nie lepszego tedno sijo
si na proch starie-á tym prochem sijosowpe-
kwa/ kom zasppup pecherze.

E tej prochy światło słońskomych / a światła
cia rojanego wespolek zmiechany / a tym pocy-
m znowy - harjo pomocne jest lekarstwo.

Zeż soł z lakutli z psines z kurzen nogi z
la wpcishiony zmiehan wespolek a tym frof
pecherze y wshelkie rospadliny w ysciech pom
un cieszto jest w duym dobre lekarstwo.

E Basie iesliby sie tyto pacherze na jezlu
mly tedi mirra z bialem kadzidlem abo z sfi
kami kadzidlowemi / a z gallasem na miat
proch jarta / a z przasnym miodem ty proch

¶ Jez winem vsta pfoceje/potim ta chst
nr erjeciona maseja izwt pomazuy.

Tez iesliby pecherze bylo zostawey barn
a ktemu iſby ſie wſtawodnoſcia ſlegmiſta n
pełniaſy- tedy naprzeciwno temu wz. amfi ſ
chmal- z rojana wodła zmięſay/ a troche

E Przy tym mamta ma iadać wilgotne
mie iako są polewsi to jest grucza migdafor
polewsi sliwsi mafora polewsi z forzeni

E z granatow soł ciodonijew jest na to b

30 dobry majac ię. **E**ż iesliby krosty były modrey barwy. t
wezmiętim sofom to ięst fu sofout i granat
a z cibonij. lastne zane go z kurzego z. Ela so
zmiehan wci polet a namazuy ię. **31**

E zasie iesliby ty pscherze bely blade-
mirra a szafianem a i lodowatym czufrem
mieshawij wesposel posypuy iezb na fiw-
sz takowe pscherze a to baczyc aby dziecie
mialo w sobie zapiecenia.

Na rospadłości wsi albo
warg dziecięcych Lekarstwo.

Kochabany vsi v dyječi tak iaboby le vmy
slinie potraiat bywaig dla thwardosi bredat
wel piersi mamczynch: na to lekarstwo / we
jmi welin gynczany albo cagionem / rozmoc
ze welin w joku zbabli wpcisngroho albo w so
kocy klusicy - a przepoj na wargi pomoze.
Kremij - rożanym miobhem pomagual
e: sicie pomaga.

Na Prynienie ropy i wŹu
Lekarstwa.

Chlenienie nieczystosci z wshu bywa z pesh-
sci glawoy dyaciencia z peshnuyey wshosci:
Napyzheuy tamu - wezmi welns pypyrawio-
ngra te welns w szerwonyy winie a w nie-
dye prazymny rozmozuyshy - wezmi knot a w
puszem wecho ije tam bezie kheslo godzyn - abo
wem wshagga z glawoy wshelki nieczystosci.

23. Jezus hadu na proch starti; hafranem a
 z miodem zmieszanym; jezerwonem winem.
 w tym welne rozmoczysz; wlos; w vcho vci-
 ni; wshytosh; a gdy nieci; pshosi; fu; wierzcho-
 przyczgnie; wchedo; wshy; ony; nieci; vsh; h-
 wlos; drugi; kno; a; tak; glows; tym; wpez; p-
 n; holeci; vshne; vlec; vsh.

Tzasie kśli nieczystosc gruba a sucha sie
kazuje, tedy wziawszy miodu zhydrowanego
z woda zasie przizarzyszy, puszcza w och
abowiem to lekarstwo ociera/ omiya takom
nieczystosci.

Eżę iesłubysto miat boleńie w wół z trzian
row store sie w głowie cżynia thedy weźmi l
biodło wiarz w oliwie z mirrą a zego po tr
sie puszczać w cho ciepło.

Na móżgowy wrzód
Lękałwa.

Edywa czaſem wrzod w głowie dżięciec
z ſtoie* wrzodu taſowe dżięciec miewa bole
wielkie w oczach i w czełuſłach: teſt na ciem
taſowe rżęczy maia być przygladane. ſtoie ch
dżę: odmizgaſz moiz: na to maſ ſekarſtwo
brebarzo: wczmi ſoſu wyciſnionego ſpanie
pſm

Na opuchłe oczy lekarstwa?

Na Bielmo lekarstwo.

Przejeciu goraczkom dzien
cinnyim lekarstwo.

Czej weźmi olejku rozanego lot/masci to
polowy troche mniej lotu zmieszaj spolem
i tym posmazaj ciele w pulpi w rąk / w stronie
Dziecięciupnaga na febre gorąca / tħalię

Praprzeciw boleściom żywo:
— ta dziecinnego Lekarstwo.

Przeczko napuchnieniu wśy
tżiego ciała.

Czesłbny przyp thyę puchłonie byō bole nie
głowy. Wezmi mirrę, cynamy helny stera zo
wa epaticum, alees - bafranu przypymnysy
nie wiele, służy wyszko na proch, a mpsinaw
sy z iela bobowego sol- rozpusew w tym solu ty
to rzezię, a na chuste rozmazawsy- albo thak
prosto namażę głowe albo ciōs diaceciu.

Na czeſte kichante
Zetarsivo.

Czesthefikanie albo barzo gwałtowne.
przychodzi na bżecz zwrzodu głow nego a iat
w talbowp przegodzie maż bżc iatowe rzeci
na głowp przyladane fiorechobżg iat i g
lepi naprzob rożany nalepszy potym fiorek
wp samp albo z bialkiem a z wodfa reżana
michaw

Przeciw Papulam to jest pe-
cherzykom które się na wierzchu
stopy czynią.

Czaję gdy będa białe albo rumiane / thedy
nie nie czynie aże się zbiorą a dojrzeją / a gdy
się przyzbiorą i wyspęją - dopiero przykładają
na ony miejsca białey masły - to jest de ceru[s]
vincentum / i samfori bez męsuriną.

Przećiw napuchnieniu dy-
mioneſ / y zapaleniu ſonka.

Cez wezmę balunu biesę dragim / gallas
 siedm dragin / wwarzę w czerwonem winie. a
 to: moztę w tym chustie: przyladany na d
 monia / brni wespulins moztę: ale ty rze
 cę na proch silucione / dlugo maż być wazę
 ne / oztę roche moztę: nim przyleię / a
 go przyladac będzie.

Żelazstwa naprzeciw wyś-
ciu Depta tu gorze.

Czajcie sie bledy dla placzu wielkie albo dla
kajalu albo dla miotania pyzel wywiedli su g
rze. tedy naprzeciwko temu Wzemi lupo
a jerez na magle potym wemi prochu napo
lonego i chust wiotchych. a tho społem pora
rzywch w ezerwompi winie rozmocowy chn
tym linanych paczki przeloz na wybel pye
a zwichla chusta chwila aby nie spalo.

Gdy dzieci straci sen
Zekasz na to.

T Możesz li temu ciso namazać olepkim si
iolkowym trofka wlozycz do niego opium
a hafranu iluczonego.

Przećiw szkodliwym lekarstwom

Eżesławka bywa dzieciom z wielkiego te
dzenia

czy for wosku: spuje ty rzezy wosku spolem-
a tym dycie woskile namazy po przeryzo
ny kypiel: vynaš pomoc.

Przeciwo drzemu cionkow,
to jest rak albo nog dziecinnych
Lekarstwo.

Wezmi naprzeciwu ty niemocy / kthorey
pospolite swietego. Walentego przychody: te
dy mas wzage olej u rojanego: nardowe: te
kaj: ego z nich po locie: zmieszaj je spolem - a
namazi dycie: u gzybnet wosk: poczawaj od
spue aj do jadu zażyjawszy ciepło: Dobrowy
też olei: jest temu dobry.

Przeciwo lamientowi Dye-
cinnemu / Lekarstwo.

T Niegdz też przychodzą na dycie ciałe pu-
szanie wód: bolejšy zplacem wielkim mo-
zeme cieszto a po troše a temu chłopcickowi
przy tym cieszto sie podnosi cionel / gnat. esth
placisłowego lamienta: na te niemocy wezmi
slazu / rumnu: rozej wosk: na ogrodzie to-
stacy: ziela nocdy: iela: linanego nasienia:
wmarz w wodze: a osłudziw: w ciepley kyp

dyctis dwa razy przez dyct: a po tym olei-
numentowym a niedziadłowym spolem z
nieparow: rzezy z dymion: ciepło namazy.

Lekarstwa na rozkoś: to jest
aby dycie siwiedem nie parzyło.

T Naprzeciwu krzemu wyroflowi eho mas
cipne: aby dycie a tat wladata: jebo na zado-
ng stons ani fu gorze ani na stony nie mo-
glo parzac: jedno ty koria jedno miejsce / eho
tu swiecz zapalony: Jesli by tako na jedne
stons ocy na nazywalo: rebi natychmiast
na one stons mas poslawie swiece: jeby lasie
onim swiatłem wzrosł naproczony wyprosi-
C. A by godby sie ocy na pram: Cwał sie.

stons spochy onego dycia: thedy ma byt
malowana sala rzezy cudnym malowaniem
na lewy stons polozona: aby tym obcytem
obaczyszy talame: rzezy ono dycie: na dru-
ga stons tu onemu malowaniu natwazalo
ocy swietlone: a to tak dlugo cymenaj aje
ocy sie spotawe naprostaig.

A tu iuz mas defonanie tych to niemocy dycie
ti iniodych: a gdy sie wedlug ty nauki spora-
wować bez zych: nie maly pozycel pporochy z
latowych lekarstw odprzysy.

Poczyna sie Tractat to jest Na-
pospolita o Puszaniu krowie, dla zdrowia ciała potrze-
ba. a zwlaszcza krowa zyła naprzeciwu kthorey niemocy jest wyre-
na / przez Mistrza Andrzeja z Kodylina tu pozycel pospolite-
go cionweta po Polsku napisana / Latha Bozego
M. D. XL. II.

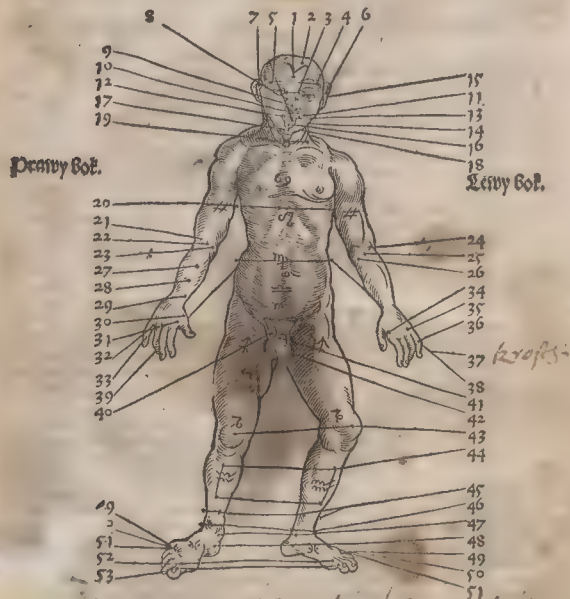
Alio Perius: to jest i Greci
ieznamienny a slaw lekarz
pise w rzednych rzezach swo-
ich / gdzie pisał o puszaniu
krowie w traktacie platym ca-
pi. 14. tymi slowo: ludzie
cieplego az zimnego puszania krowie. ob-
mienaj sobe przywodzenie: a zstala sie spora
w niepemu tu rozmatem niemoczani Napa-

zad lu puchl mie: drugie lu w dlości
wgotoby: dezenie krowy: a parali-
peris. Walentego: zdy nie a ciesz-
czanie przynosi: bowiem krowe jest
a naznamienny szar swieto zdro-
wiece: a to krowe duchowoi wid. aca
silajaczych cionweta: A tak to wina-
sobie krowe from potrzeba: eho cionweta
niechaj o gwyota. abowim: rzezo sie ist-

O Puszczaniu

A tu masz wiedzciec porządek z ktorey były naprzeciw ko-
rezy niemocy / Puszczanie krwi służy.

Obraz ciała Człowieczego.

is ruzpore s. c. naturalis possunt emiteri

ta jest na sposobu ciota / ktorej
zapuszczono bolaciam oszu
wypuścic
wzrostu
od rogu
człowieka
wypuścic

grube lin
2 Dr
bniey str
głowne wos
dala: Od
głowne
popier

człowieka

głowny przed
nie taktę boleści
dane ob
sól m

gi zchodzy zowa la Zaphena demowa / et pus-
cjana pomagaj przeciw krostom y boleystam
matczynym y przeciw zastanowieniu wpla-
wow bialym glowom / tez przeciw boleści me-
chery / myrel / biody / y cisonow mestic / Ale-
ktora na stronie od nog zstapuje zowa Zaphena
dyla albo Sciatica / pomagaj w bole-
ści Sciaticy / podagr / zoleni y kystow.

46 Zola w obu nogach nad glosny albo fo-
stami od nog pomagaj naprzeciwko boleści
trzosy / pniechnienia y bolacych moshen.

47 Dwie jule nad glosny albo fosiłami mie-
dy nojnemi / puszcjane paniam / zastanowio-
nie wplaw / pobudzaia / tez ktore sie po porodze
nu nie dobrze wycisly / albo plodu miec nie
mogaj / bardzo pomagaj / wtez przeciw boleści
sledziomy / myrel / moshen / zezania / na kamic
piaseczny / bardzo sy pozyteczne.

48 Zola pod fosiłami miedzy nojnemi / dob-
rze puszcjae / gdy sie noga odmie z zapalenia

49 Zola niez male / palca w obu nog
przeciw zastanowieniu wplawow / tez
sto twarz y zoleni / tez pozyteczne.

50 Zola na malym palcu
pomaga przeciw zbytku fosi-
slaw / w paraliżu y w vpr-
sto / nagla zedy / uiz-
kad / nagla / smie / y
51 Zola prawe
palca w obu no-
gach / na twarz

cigni / krwie / puszcjanie.

* 1 2 Zola / Kiepcza / Demsem / do-
bre cigni / krwie / puszcjanie.

* 1 3 Zola / Kiepcza / Slosicem / wpa-
borne cigni / krwie / puszcjanie.

* 1 4 Zola / Kiepcza / Saturnus / m-
nie / siłody / wpuszc / krwie.

* 1 5 Zola / Kiepcza / Marsem / wte-
siłody / krwie / wpuszc / it.

□ 1 6 Zwartat / Kiepcza / Jonisem / do-
bre cigni / krwie / puszcjanie.

□ 1 7 Zwartat / Kiepcza / Demsem /
dobre cigni / krwie / puszcjanie.

△ 1 8 Zwartat / Kiepcza /
dobre cigni / krwie / puszcjanie.

△ 1 9 Zwartat / Kiepcza /
dobre cigni / krwie / puszcjanie.

△ 1 10 Zwartat / Kiepcza /
dobre cigni / krwie / puszcjanie.

□ D. Ekwartal Rieczyja z Wiarsem. 12
godzin przed p potym bioni frowe pufcejanii.

□ D. Przejecion riezycja z Sioficein. 12
den dzieł przed p potym bioni pufcejanii.

□ D. Przejecion riezycja z Wiarsem. 12
den dzieł przed p potym bioni frowe pufceja.

□ D. cum 5. Złaczenie Ekwartal
Przejecion riezycja z Wiarsem y 4. Saturnu

fem. 12 den dzieł przed p potym bioni frowe p.
Chyba wieśćty a naglep

potrzebny.

nie das sobie złyj zaciąg /
tego głowu w kłopoty

wypelnia swoj
ac / tedy (bieg.

też. Wre banfi ftawiać. 60 w tym niemał ja
dni. roznofa. nifo iż przed pełnią frow / a banfi
fi po pełni / 20 oboie fufinie y pozycieine bpa
wa pufcejanio.

Samionach frowe po xpufceżo niu / Nauka wzyteczna.

□ Krew czerwona / fawlatowej barwy / gład
ka / a gęsta / y zrodzenie cyslowiege zbrowe gna
□ Krew fawlatowej barwy / a c. (mionuit.
Ło wśedy biala fu frowe podobna / wlażu
te fawlat / a reuma.

□ Krew żółta / a fu frowe podobna / a frowa
fie hnet zafinie / a nieiało nałomi / wfażuie te
go cyslowiege przyrodzenie ię rzechlo zginie.

o pufcejanii frowe.

Storpm mieścieju pofta-

bpe wufcejadło frowe
fice / foficeja v fhalich
ludy / aby tym inado
tey frowe gruba wy
dyla : o tym Aui
na pife w pierwo
egach roczwar
dzieleniu

prej gardiowemu / polceifowemu / y wufcefu
z frowy bolenie wnniergala.

□ Eż banfi pod pierściami ftawiane / zbyter
ne plynienie frowe nosem / y białem głowam
frowie rzezi ftanowia (nie rzezi ię fiefce)

□ Eż banfi niżej trofke dymow / poflawio
ne / fa wzyteczne fu rozziargnieniu puchliny y
fajdego wrozdru ftroiom mofcih / pież wrozdzie
nież wdom y wufcefch nos.

□ Eż banfi nad fołanmi ftawiane / ciga
frow goraczę ze wpego ciala / ięż wrozdzenie
wufcefu od niego gina.

□ Eż banfi na fplach poflawione / frow prze
cyslowia / y frowie rzezi białem głowam poru
g. Eż banfi nad fołanmi ftawiane (baa.
frowie rzezi białem głowam poruśaig / y na
przejecio denney niemocy pomoe daig / taliez y
podobne lecija.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi w tpe afow poflawione / o
ba rpo pomagaig / frefki frowe dymaig w by
flach w wśkich gma / ciepłofe bioni y cuchi
nie wfi oddalaig.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi w tpe afow poflawione / o
ba rpo pomagaig / frefki frowe dymaig w by
flach w wśkich gma / ciepłofe bioni y cuchi
nie wfi oddalaig.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi w tpe afow poflawione / o
ba rpo pomagaig / frefki frowe dymaig w by
flach w wśkich gma / ciepłofe bioni y cuchi
nie wfi oddalaig.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi w tpe afow poflawione / o
ba rpo pomagaig / frefki frowe dymaig w by
flach w wśkich gma / ciepłofe bioni y cuchi
nie wfi oddalaig.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

□ Eż banfi na fawm wierzchu głowy po
ftawione / daig pomoez naprzecio zaciemnu
ocinemu / y fajdey niemocy ię / taliez naprzecio
obiatu fu doftawiać / 12 den ięfto p
mne mdla.

Według biegu niebieskiego : Kto

remu Pan nad wszystkimi rzeczami świata tego, mocni
zmeżona dał / Kto chcena potwiera zmienienie albo rozróżnienie
rzeczy / czas słuszny tu sprawowaniu potrzeb / aby było wiedzia
no / iako tu użyć o tym wypisano.

maru / że nie być wstawienie po wiecie kraja a spra
wzchody dwanaście znamion niebieskich. a że jest z siedmiu pla
m przechodzeniem przez ty 12. znamion. a sama w ję
tych nie być rzeczy na ziemi tu rozmawiajora
wiecna wiecnie o przyrodoznu tych 10
/ takich Planet / o których
no.

O Znamionach niebieskich List 195.

Pierwsze znamie Skop. po łacinnie Arctis.

Skop jest przyrodozienia ognistego / ciele
go w suchego / panuje nad słońcem / przyrodozienie
ma w mieście / słońcem przelotem gorzkiem / faze
bam iostogogoem / dom Narzow / tam teze
Słońca powyszenie.

Głowie w pobliżu panuje.

Gdy miesiąc jest w α ego ma być
sprawiano.

Z Kozet / Pany bogactwami / z inimi prze
lozonymi dobrze rozmawiać / rzeczy siorem do
lonanie w wypełnienie chceć mieć / rzeczy / po
czynny / ale ego chceć mieć długo a trwał / nie
pocynny / w słońcu się mojęć myć / w nowie o
dyntie oblać / ale głow wazny żelazem o
brzyć albo leżyć albo też gość.

Taurus Byl.

Byl jest przyrodozienia ziemnego / zimne
a suche / jest chęć przyrodozienia niewieściego
melatolot / Venus tam dom ma / powysze
nie młogogowo.

Słońce gardzielowi panuje.

Gdy miesiąc jest w α ego ma być
sprawiano.

Gdy ego chceć mieć trwałego / pocynny w
epm / znamieniu / budny / dydzet / zwa / kupny /
drzewa / faze / winnice / naprawia / na wolach
faze / z Paniami rozmawia / wesele / dydzet /
zwa / faze / pocynny / myśli / zwa / patry / woli
kupować / wesele / dobre.

Gemini Bliźnięta.

Przyrodozienia jest powietrznego / mokre /
cieple / w młot / panuje nad Comptis / trwie
subtelny / nad słońcem / słońcem / nad piaz
wem / cymbie / słońcem / dom / Wierum
faze / Słońcem / powyszenie / w pomienie.

Pieczam / ramionam / z rekam panuje.

Gdy miesiąc jest w α ego ma być
sprawiano.

Nachum dobrze / zimne / dydzet / tu nauce / da
wac / w słońcu się myć / pchodzie / ale banie / na
soli / nie sławia / łupieć / mojęć / w piaz / łowie

Cancer Rak.

Rak jest przyrodozienia wodnego / wilgot
nego a zimnego / przyrodozienia niewieściego
faze / piaz / dom / Wierum / Jowiszw
powyszenie / w piaz.

Pieczam / płucam / z słońcem panuje.

Gdy miesiąc jest w α ego ma być
sprawiano.

Sprawiano.

Dzieli ten jest przyniesienia w połoni w sa
jni sie dobre mpy y chodzie odzienie oblozie
nowe/ przp maui a przp trawach/ rozlos plos
dyt/ krew tolerifom dobrze puszczać/ w lektwa
rzy purgacja brat/ kupczy/ ale na morze ani
na jazine wode nie puszczać sie.

Leo Lew.

C Lecz jest ognistego przyrodzenia/ y ciepłe
y suchego/ tolerze panuje/ przyrodzenia mes
tygo/ dom Słońceiny.

Serqu/ jolgdfovi/ y zbiectowi
y bokom panuje.

Gdy miesiąc jest w 20 co ma być
sprawiano.

Dobry przystay tu Krolom/ tu Kizietam/
żadany ich o co chce/ rzezy lchorz chce/ mie
erwal/ poczynay/ odzienia jolbie nie day przp
uwa/ ani sie w nowe przybieray/ trwie nies
pomyslay puszczać/ ani jazine lektawia nie
poizway.

Virgo Panna.

C Panna jest przyrodzenia ziemnego/ zim
nego y suchego/ przyrodzenia niewieściego/ pel
ne melanfolia/ dom Wierurifow y potoy
Mienie iego/ ale wpadł Venuifow.

Szwolow/ jest tam/ y innym wnoszy
noizian panuje.

Gdy miesiąc jest w 20 co ma być
sprawiano.

Dzien jest szedni/ dzieli na nauke mojej
dama/ pismo ciziat/ licze od swych pisarow
brat/ pofelstwo slac/ supowac y przydawac/
z Paniami y z pannami gadat y zaktowac
sie in/ jony nie porumy/ to dla niepodobni
zaktowich sie ktory raz w seb.

Libra Waga.

C Jest przyrodzenia powietrznego/ ciepłe y
suche/ wigoine/ mesie/ dom Venuifow/ Sa
turnusowo powyszenie/ ale wpadł Słońcego.

Pepfowi/ błodram/ mecherzowi
y innym panuje.

Gdy miesiąc jest w 23 co ma być
sprawiano.

Dziś then godny tu wprzetem/ jedno tu
miforaniu/ nie/ przydany kupuy/ na droge wy
tezy/ nowe odzienie obloze/ rzezy ktorych rch
lo chce/ dolonac/ poczynay/ w pie wprze połoni
cy tego znamienia dobrze melanfoliom krew
puszczać/ y wlosy dobrze strzyżby.

Scorpio Niedźwiadek.

Niedźwiola.

C Niedźwiadek jest przyrodzenia wodnego/
a tak wilie a zimne/ niewieście/ pelne siegny
dom Wierurifow/ wpadł Wierurifow.

konu/ tam tamny rzezan panuje.

Gdy miesiąc jest w 20 co ma być
sprawiano.

Tego dnia jest dobrze nie nie poczynac/ bo
to jest znanie wprze chytrości y fałszywości/ w
sajni sie może/ mpy purgacja brat/ w droga
ani na wode ani po ziemi nie wprze.

Sagittarius Strzelec.

C Strzelec jest przyrodzenia ognistego/ a
tak ciepły y suchy/ mesie/ tolerz obity/ dom Jo
rurifow/ y powyszenie ognia/ słońceowego/ a w
pad glosu smolowcy.

Leziwam y wdom panuje.

Gdy miesiąc jest w 20 co ma być
sprawiano.

Dobry dzieli tu kupreczemu/ y tu myślię
wu/ wierza rozmaitego/ a nawieccy strzele
z Paniami sie dobrze wprze/ wprze/ i Sedja
mi albo znanie/ mpy dobrze rozmaite/ sie
gmatom dobrze krew puszczać.

Capricornus Kozorożek.

C Jest przyrodzenia ziemnego/ zimne a fu

che/ melanfolia w nim panuje/ mesie/ tem
Saturnusowo powyszenie Wierurifow/ a wpr
del Jorurifow.

Solanam y jolam pod solany panuje.

Gdy miesiąc jest w 20 co ma być
sprawiano.

Wierze rzezy poczynay/ sprace mpy z sta
rem/ rolg/ winnie/ ogrody topay/ wprze
wa rozdyelay.

Aquarius Wodnik.

C Jest powietrznego przyrodzenia/ ciepłe a
wilie/ mesie/ Complecty/ słońce y subtel
nep/ dom drugi Saturnusow.

Coleniam y uram nosynny panuje.

Gdy miesiąc jest w 20 co ma być
sprawiano.

Dzien dobry tu stanui/ i tu seipientu/ i tu
przenoszeniu sie/ domu do drugie/ domu/ sta
dnie topay/ y zrozob/ dobyt/ dom/ dubetac/
fundamty maslam/ wprze/ mpyrom/ jafsa
dae/ i staren/ rozmaite/ wprze/ jafsa
wa/ iest bazy dobrze.

Pisces Ryby.

C Ryby sa wodnego przyrodzenia/ zimne a
wilie/ siegma w nim panuje/ niewieście/ dom
2. drugi

drugi Jotofow.

Przyprawiam y stopam y w nogach
nucmociam panuie.

**Wdy miefiac iest to co ma byc
sprawiano.**

Wlajni sie myś rosofow płodzie obierac
sie w nowe odytanie po wodzie iedyt- okos
to rób sie obierac fowige ię sieci dytāt
na rby/ purgacja brat / tupo
tęp / przyjaciele rēdnac.
jone potac- tole
rkom dobre
krem pu
fiat.

**Przyrodzenie pla
net niebieskich.**

Saturnus.

Wiedy planetami iest nawojsy Saturnus / wozajowi ludstwu bardzo przeciwny y
inym rzeczam iest przyrodzenia zimnego y
suchego, wredlug biegu nalenimby- pan sety
jow wotley / planeta niefortuny wielkiej me-
sti, pety melankolijy.

**Ktorem cikonkom to lu-
dziech panuie.**

Wdy prawemu sledzienie melankolijy me

chczowi- fosciam wielkiem.

Jakie odytanie to ludziech czyni

Czlowiek bywa kmgny- pracowity- latem y
zawisyng- chetny- melankolij- plugawy- chudy-
kroty- rjadło takiego nalesc- osobny- mlieczacy-
bardzo ledzacy- zbradliwy / o starciach myśli-
bywa pti smiadny- kocha sie w ciarnej barwie
miewa oczu wpadke- wlosy ciarne- broda gęsta
iści oklonny tu stradziecy / tu oflamantu / dlu-
trzymy gnieć / prethio sie rozniemoż / y joba
sam rad mowi- nichlo ofinowie- nie mliue dia-
lek głow- nie bywa bogaty ale ofogp / a rad ja
chobawa talimnier.

Dary y doskoynosci tego

Dracy dobry bywa ktoromu Saturnus iest
pan y wrodzenia- panuie ię iustennom / scio-
czom- garbaczom- gomom- y wofelny robo-
tismom cieply a plugawy- roboty robicym-
tym Saturnus ystrony swę dyteyckawa al-
bo panifira daw y talowych roboty.

Ktore niemocy z niego przychodza
Pleura / sapta / zimniga cwarrego dnia- nie-
doskafel w sledzienie opuchlina- powietrza
zarazenie- bigunka / obogara- lisaie- y inie
niemocy ktore przychodzy z melankolijy.

Jupiter Jowis.

Wedy przyrodzenia mefiego- cieply wifli
iako powietrze- planeta wielkiej fortuny y
iacti- latdomu przyrodzacy- bo iest przyiaciel
wielki rodzajowi ludstwu- a iest barynier
Cw-

**Ktorem cikonkom to lu-
dziech panuie**

Plucam- fosciam malen- chryskam- wgo-
trobie- to przyrodzeniu mefom / y w niewie-
ciem potoleniu.

Jakie odytanie to ludziech czyni

Czlowiek bywa sprawiedliwosc mliuicy- po-
ciefny- prawdyng- laofawy- swieobodny- wiet-
ny- po-orny- mliofierng- frowieyng- przyem-
ny- fofdemu y mli- wofelny mli- naboyng-
bawa dobry w poradzieniu / ma w nienawifci
zle- miewa mwarz qudina- pelng a nczmar-
fiona- wofly dluale- nos profti- nie gusowaty
bywa wofloy- mliue rad biale głowy ale tae-
minie- ma chet tu dobru ciefnemu y w iohmje
fiejiny powod miewa.

Dary y doskoynosci tego

Czy y doskoynosci w duchownych rzeczach da-
wa- mliofienosci w prawie- sprawiedliwie ro-
fadyenie.

Ktore niemocy z niego przychodza

flmogory- fordlaca furey- odchle ob pamiet.

Wdy

Wdy planeta iest niefortunny mliue-
fion nifi- tane planety- przyrodzenia mefio-
gogacy- lufy / oguifcy / rodzajowi ludstwu
przeciwny- pan fofery- gniwcy / fofofowa- wro-
leuana frowe- woad / iwał wofelich przykina

Cikonkom panuie.

Wdy lawemu- jofci y jplam.

Jakie odytanie to ludziech czyni

Czlowiek bywa bardzo gnu- winny / nie ludzki
nie zgodny- pragnacy- zwady / smierci ludzki
gwaltownik- nie frowieyng- drapier- na-
feyng- fmiach- z jedney fety tu drugiey latwie
przyslanie- miewa wfa wielkie a cieto odwo-
zjone- zedy wielkie- mwarz foficyfka a fucha /
woflo fedyzgarce a lifowate- ocy male- bywa
dobrze trawicy- fflama rad- czer- oncy- mwa
zyp- chetly sie w zlofiacy- fmiacie sie sam to fof-
ble gde jofci fomu wryzady- iest oflonny na
drapiefiwa- na palenie- na zabijanie- nie mli-
fue bialych głow- fofech wdy pojgda / rjado-
fo dobra fmierycy- jchodzy- nie rad- mwarz fpy-
y dorypmi a uafie fzyng- wofgoda.

Dary y doskoynosci tego

Skutnosc- fchmalifitwa na wopnach- fara-
wofliw- fowafliwa- y inie- rzymiofa albo rae-
botyktore- przy ogieci- robig.

Ktore niemocy z niego przychodza

Niemocjam y fofery- przychodzacem ffore- rye-
chlo- zabijaja panuie- Wdy- iato fę fetra rye-
ciego dnia- gory- fflam- biegunkam / ranam
welflim- pldu- niekonofeniū.

Sol Słońce.

Wiedy infemi planetami iest iako pan
bo w frowafli- w mory- nad inne iest mo-
niefy- y doskoynofcy- przyrodzenia iest cieple-
go y fuchego ale mlietnie- nie thaf iato Wdy
frowafliwie- nad ludym- Krolam- nad troy- nad
ofy- nad jofoty panuie.

Cikonkom panuie-

Takie obyczaje w ludziach czyni

Właściwość w pań w swoim ich między nożnym
piersom w panienek/gardlu wonianiu pas-
cierzom w wpytiam chodogosciam ich.

Egiptowie nie mieli brzo-
 dy odzyna-ropiofina a terawozio-
 dy miliofina, na panny rad potioz-
 dy jest panna a wredzi pod igz planiof-
 teru (acz nie ale abo woziofem i milne kado-
 a ludzke ra dyt tanciofny a fojdz i znu-
 dyt milne / bywa niepodob-
 niebiafny biafny ptef-gamratny /
 w tolu rze gicz wapiolne nie ofiar-
 niofny w wiofiof, o bpi-
 jamp-wiofiof / iet bywa na glos-
 gaozby / wiekiofna grania-
 y rozkierne miliof / w pte-
 wianu sie tocha - p w pata-
 ch chodziof-wzi bieram-
 u-iet miewiof gaozby przy-
 todsena tocha sie w-
 ziofioner barie.

Dawa Cesarstwa/Krolestwa/KieŹstwa/Wo-
jewodstwa/Starostwa-wrzędy/inŹe paŹŹ-
wa/znamienice przeloŹone tak w mieŹciech ia-
ko y na Zamkch/we wsiach rzędy/Źne dobra
pospolitego-ktore bywa za łaskę i za miłosier-
(Dziem.

Dary y dostoinosci iey/

Łoſtowość i wielką dowcipność ją bývá ſprowo-
niono to wyſoko. Zauważyć ieſt poddano i ſaſo-
ieſt wmiętność hamowania łoſtownych i ze-
cuj y miſternego wyſpiwania i obierzeſz ale
no namiotom i mſowanie i ſpiewanie y na w-
ſelkich przyprawach granie i ſaſo lutnie i geſli
organ i ſymphonaiow i klawirordow etc.

Ktore niemoocy z niej przychodzą

Cięśkosci skoni/małice boleści-; boleści wnie
 szęach sknitich-; zimności w jęziku-; szękanie
 osłoty-; sęca-; oziębienie w głębie.

Mercuri 8.

K Meslurys iest przysol
nego wedlug iaso sie fu store
toczy iесли fu dobremu cheby
zlym teze zly iest rozmariti a
sta przymien
i planecie prz
wz 3 nan 7 a ze
algi po niebie

Którym członkom w lud-
dzie panuje.

Tezplowí fantazíjey, pamiatí-
jostí y rslam

Venus est planeta fortunay ale mney
 nishi Jowis pta niewiesciy/est prziodzenia
 mego a wilgotnego/ panuje nad rzeczami
 sfosnemi piewossemi wsiemi
 i chore sie rady chodogo nosza y ich wbiu
 tel w swep moey ma/ y ich stroiom na dolniem
 panue.

Takie obyczaje w ludziach czyni

Człowiek bywa mądry/dowcipny/wymowny
wielki chętny/oporny/nie ofierzący/w rze-
czach sprawnego dobru/średnio/ wyrośnię-
tego/ chętnego/ milnie/ subtelnie/ ziemiośla/ a chędo-
gie- miewa/ opo/ mase/ w osła/ a nieforty/ też by-
wa/ wielki/ nos wielki miewa/ wachowanie
w pifanui/ czubnogi/ w astronomii/ rad sie
wzję/ w łupieżniew/ węgeln/ chętny/ gdy stoi
na miejscu/ tedy/ żwif/ nogg/ bę/ w ziemi.

Dary y dostoyności jego

Eżliowiec bywa nauczony w gniazdach i na
 ucie/w muzyce/w dyalaniu i czby-wrozimierza
 niu rzeczy trudnych-w naukach mistycznych
 w philosophijce/w supieczytwie- w wyśladaniu
 ię: w for/w profuracossiric/ i w inych rzeczach

Które niemoocy z niego przychodzą

Stracenie rozumu/ od pamieści odeszcie / nie-
moc s. Walentego/ dychawicza/ rozbili smu-
tki/ pchylunienie od Reskuriusa przychodzi.

Luna Miesiąc.

CWieszcie iesth ynnego a wshiego przyro-
dzenia / wshylich planeth przyrodzenie i sobie
przyimue a tu na ten stiazh swa moza ha-
fute a spuieja / woda i wietlum y rzetam pa-
cnuie.

Którym cześnóm w la-
dzich panuie/

Możgowi/głowi/lewnemu słu/lewnemu boło
wi/łosgłowi-sinafowi-p brzuchowi.

Tębowiel bowa moflaga wiele, w tymu w Panu
 sie blafajac, bozajniem, w wielu, fcam; gny
 nomie, zęszu rozpoznoj / a pod czas tej matarę
 sz; polpoficze umiera w moflodofofio! fani fo
 bie imierę gada drzewicy, niu katu ten przę
 dę, bowa garbat, nie w oflawicim, moflomu
 nicpoflupim, moflomu nieche by poddany; fca
 flosroz fęfę, rąbio woflę, focha sie w gęfio
 waniu na wofach, ięfz praw; bęfio, nie fęba
 gędzę; zęfę, latfio, nie zęgniera, a fęfę
 bęgo latfio, bowa w oflono; ięfz blabry; fę
 ma męz; oflęfę, rąbio fęfęfłim w dęba
 zęfłim, przy cęfem oflwie, filne; pufę
 nie pofłaba w męfio; fę miewa fęal męfio
 fi na męfio.

Dary y dostojności tej planety:

Komornikiem bywa: niewolnym: ejlouiekiem
pielgrzymem: / eglarzem: rybitwem: albo fusi
niczem: albo tym ego pienigdze fuig: tho iesth
mynczarem:

Ktore niemocy z nię podobza:

Sapla-ślaf to iest powietrza zabicie / soliska
zamulenie w śplach / biegunka ciężwa
na/paniam ich rzecz przyrodzona
i Miesiaca przychodzi.

Chc dobrze sprawać d i c i s e b n i u f i i t u p r e c z t o
w u p n a d r o g e r e m e j e j a m u .

C W e r p e o k t a d a n o w e l l i e r z e c y j u b i t h e l m e
w o m o s l a s i w n a u t a c h o d o b n y c h n i e o b i e r a p s y
n i p n a n a u t a w y s t a p t e m p u s z c a j a p .

C J e s t d y k i e f o r t u n n y n o c w o s p e k t i m
i t a n c e l e r a m i a i p i l a r z y m d o b r a s p r a w a i s u p
e s t p o t e s t i w a f l a t w r z e c y j u f r e z e j a n o s t y l u
w i e r z e s l u g a c y d i a t l i n a n a u l e d a w a y .

Jako poznac Przemienność powietrza według Aspektów.

P o c h m u t o w a t e o b l o k i p r z e z d e f e j u . A l s o
n a W i o s n a .

J a m a r z y n i e a o s l e b n i e d e f e j m o j e b y t w o
d n i e m z n a m i e n i u .

Z a c h m u r z e n i e i r o s a a b o d e f e j u . w J e s i e n i
Z a c h m u r z e n i e o f n a g .

W i a t r d i d o s t y .

W i a t r z e d z i e m g w a l t o n n y m n i e z p r z e
m i e n i e m .

W i a t r z p o c h m u t n o s c i g .

W i a t r z n i e g e m .

O b l o k i c i a r n e d e f e j z i m n y b y m a d o r z e c i e
g o d n i a .

D e f e j y g r a d a l s o w m i a s t h o g r a d u d e f e j
t e m p e r y b y m a .

P o c h m u t n o s c a d e f e j z i m n y .

W i e r z a f u e g .

K i e l d o n i z i m n y c h z e b i d i e m .

G r a d d e f e j y r z e z a s l a w i a z a .

D e f e j y z i m n y a d l u g o t r w a l y a l s o t e z
w i a t r e b y m a .

S n i e g a l s o z a c h m u r z e n i e .

D e f e j a l s o c h m u r o w i a t e .

N a p o w i e t r z u z a c h m u r z e n i e d e f e j g r a d n i e
t r a s a w i a z a b y m a .

D e f e j a l s o c h m u r y n i e m a l e .

W i e r z o d w i e s t i e n i e a l e p r z e j d i e n a
z a z a c h m u r z e n i e .

D e f e j a l s o p o w i e t r z e d l u g o t r w a j a c e w e d
l u g i a m i o n .

D e f e j g w a l t o n n y a l s o g r a d y r z e z a s l a w i a
z a w i e l l a b y m a .

D e f e j a l s o w i a t e d l u g o t r w a j a c e w e d l u g
z n a m i e n i u .

P o c h m u t n o s c z s n i e g i e m .

J a s n o s c i r o s a m i .

J a s n o s c p o w i e t r z a z r o s a m i .

J a s n o s c n a p o w i e t r z u z w i a t r e m .

S t r o m n e a t a l n e p o w i e t r z e .

P o w i e t r z e n i e m a l e b y m a o d p o t n o c i W i o s .

W i e l l i w i a t e m o j e b y t s p o s t a n i e .

W i a t e n a p o w i e t r z u z s i l n y .

Z a m n y w i a t e a m r o z o d p o t n o c i .

W e d l u g p r z y p o d z i e n i a z n a m i e n i a i a s n o s c
a l s o d e f e j m a l y b y m a .

J a s n o s c a p o w i e t r z e l u b i e m e .

W o d n y c h z n a m i o n a c h d e f e j l u b i e m y a
w i n c h i a s n o s c n a p o w i e t r z u .

J a s n o s c n a p o w i e t r z u .

W i a t e a l s o z a c h m u r z e n i e .

G r o m c h m u r y i s p o s t a n i e .

W i a t e b y m a .

M r o z u o d e s i e n i e i a s n o s c n a p o w i e t r z u .

W i a t e o d s l o s i c a z a c h o d u b y m a z a c h m u r z e
n i e p o w i e t r z a .

R z e z a s l a w i e z s p o s t a n i e g w a l t o n n y z d e f e
j e i n b y m a i g .

O d z a c h o d u s l o s i c a w i a t e i c h m u r y .

S n i e g a l s o m r o z u o d w i e s t i e n i e .

W z n a m i o n a c h w o d n y c h d e f e j a w i n c h
p r z e m i e n n o s c b y m a .

W i l l i c h c i a l e m z g r o m e m .

C i e p l o y d e f e j u l u b i e m .

O d w i e s t i e n i e m r o z u z c h m u t n o s c i g .

W i a t e w i e l l i a f u c h y .

P o w i e t r z e f u c h y s p o s t a n i e r z e z a s l a w i a z a m r o z
g r a d b y m a .

W i a t e f u c h y z a c h m u r z e n i e m .

W i a t e a c i e m n e o b l o k i .

W i e r z e

W i e m e p o w i e t r z e a d e f e j .

D e f e j o d z a c h o d u s l o s i c a z c i a s e m t e z g r a d
b y m a .

J a s n o s c a m i e r n o s c n a p o w i e t r z u .

O d w i e s t i e n i e m r o z u z s n i e g i e m .

J a s n o s c y f u c h o c z w i a c e m .

J a s n o s c p o w i e t r z a a p o t n y g r o m p o s t a n i
e z a b y m a .

W i a t e f u c h y p c i e p l y i e s t i w o d n e m z n a m
i e n i u t e d o d e f e j .

P o w i e t r z a o d w i e s t i e n i e i a s n o s c i a .

W o d n e m z n a m i e n i u d e f e j a l e w i n c h
w i a t e b y m a .

D e f e j t a l e j a l s o w e d l u g z n a m i e n i a w i a t e
b y m a .

W e d l u g z n a m i e i a s n o a l s o d e f e j .

R e z w e d l u g z n a p r z e m i e n n o s c .

W i a t e c i e p l y c i a s e m z d e f e j e m l u b i e m y m
b y m a .

W i a t e c i e p l y p o s t a n i e m s n i e g u .

C i e p l o n a p o w i e t r z u a w i a t z d e f e j e m b y
w a .

W i a t e b y m a n i e w i e l l i a l e g d y s i e z e m a w o
t o z n a m i e W i r g o t h e d o d e f e j t r w a f i e l o d n i .

J a s n o s c a l e w o d n y m z n a m i e n i u m a l y
d e f e j u b y m a .

D e f e j u p o s t a n i e a m a l e m z n a m i e n i e m
b y m a .

D e f e j .

W i l l o f e j .

N i e k t o o b l o k i p o r b a .

C i e p l c i e p l o a l s o m a l y d e f e j u .

P o c h m u t n o s c o b l o k i w i a t e .

P o c h m u t n o s c a l s o s n i e g u m a l o .

D e f e j y w i a t e .

W i a t e p o c h m u t n o s c .

D e f e j .

W i a t e .

N i e o t r z e t r y b y m a d e f e j a l s o w i a t e z g d y
i e s t W e r m u r u s w o p e s t a n i u c y n i w i a t e

O d i e s t W e r m u r u s w o p e s t a n i u c y n i w i a t e

W i o s n a .

W i o s n a .

W i e m e p o w i e t r z e a d e f e j .

D e f e j o d z a c h o d u s l o s i c a z c i a s e m t e z g r a d
b y m a .

J a s n o s c a m i e r n o s c n a p o w i e t r z u .

O d w i e s t i e n i e m r o z u z s n i e g i e m .

J a s n o s c y f u c h o c z w i a c e m .

J a s n o s c p o w i e t r z a a p o t n y g r o m p o s t a n i
e z a b y m a .

W i a t e f u c h y p c i e p l y i e s t i w o d n e m z n a m
i e n i u t e d o d e f e j .

P o w i e t r z a o d w i e s t i e n i e i a s n o s c i a .

W o d n e m z n a m i e n i u d e f e j a l e w i n c h
w i a t e b y m a .

D e f e j t a l e j a l s o w e d l u g z n a m i e n i a w i a t e
b y m a .

W e d l u g z n a m i e i a s n o a l s o d e f e j .

R e z w e d l u g z n a p r z e m i e n n o s c .

W i a t e c i e p l y c i a s e m z d e f e j e m l u b i e m y m
b y m a .

W i a t e c i e p l y p o s t a n i e m s n i e g u .

C i e p l o n a p o w i e t r z u a w i a t z d e f e j e m b y
w a .

W i a t e b y m a n i e w i e l l i a l e g d y s i e z e m a w o
t o z n a m i e W i r g o t h e d o d e f e j t r w a f i e l o d n i .

J a s n o s c a l e w o d n y m z n a m i e n i u m a l y
d e f e j u b y m a .

D e f e j u p o s t a n i e a m a l e m z n a m i e n i e m
b y m a .

D e f e j .

W i l l o f e j .

N i e k t o o b l o k i p o r b a .

C i e p l c i e p l o a l s o m a l y d e f e j u .

P o c h m u t n o s c o b l o k i w i a t e .

P o c h m u t n o s c a l s o s n i e g u m a l o .

D e f e j y w i a t e .

W i a t e p o c h m u t n o s c .

D e f e j .

W i a t e .

N i e o t r z e t r y b y m a d e f e j a l s o w i a t e z g d y
i e s t W e r m u r u s w o p e s t a n i u c y n i w i a t e

O d i e s t W e r m u r u s w o p e s t a n i u c y n i w i a t e

W i o s n a .

W i o s n a .

W i o s n a .

W i o s n a .

W i o s n a .

W i o s n a .

W i o s n a .

W i o s n a .

W i o s n a .

W i o s n a .

W i o s n a .

W i o s n a .

złota: Ztego cjasu krew sie roznajaja: a mie
siec swe ma w wgrobie: Pierwsze trawienie
siec to żółtafu/drugie to warobich/ trzecie w
członoch/ ta/ jednoślana krew porużona by
wa: a wpořtym cysłonom przyrozniona gorz
ezof sie zachowawa: Ztego cjasu zła jest nie
moc kłora przychodzy: melanolijep iato są
mnie cwarrego dnia: to jest sfłora cłowela
drezy każdego cwarrego dnia: nagorřa nie
moc kłora przychodzy: nalażona krew iato
zimnice kłora jorog Sinepus: a ta krew w
puřejeniem wleżona bywa: Ztego cjasu le
pię sie na zdrowiu mała starzy ludye: a mło
dzy goręcy/ lepię bardzo starzy/ a goręcy młode
cyeci.

Lato.

Lato jest sucha a prořesse: Ztego cjasu
następa zła a owoce drzew zraja: W tym
cjasie słonec troie znamion przychodzy: na po
cjasu Nafar/ w pořrodbu Lwa: a na fonicu
znamię Panny: Ztego cjasu rořcie a roz
mnażają się folera czerwona/ kłora miejsce swo
ie ma w żoři: Przyrođenje te jest gorące a
suche: to od tad przychodzy ludye gniemliwi/ o
strego rożumu a lepię: Dęgi faenit swe ma
ia przychodzy: Ztego cjasu lepię się na zdrowiu
mały wodno trewni ludye: ale goręcy fo
lercy/ lepię starzy/ goręcy młodzi/ albo taloni
gdobro to niemoc wpadali cjasu zimnego/ rzech
te się zgoi/ nię cjasu letniego: bo goręcy mi
dym zimny cjas ynie zimne rzechy: ale zim
nom gorące wiecej przygodne są: bo jedno dnu
gie wrogana: Przytoż talowego cjasu folerzcy
mi młodzi ludye się się mały: Bardzo zła nie
moc tego cjasu pochodzi z głębi folcy: a woda
nořerownoři: Zedy przypłusia wiecej wgnocę
zimnych a wlechi bo Aristoteles miedzy temo

wi/ Podobna a równa rzech/ rřobie podobne a
rownie przydani/ awiecej się roznajaja iato go
ręcy/ gorgęcy/ przypłonia/ wiecej się rozo
krewa

Jeřien.

Jeřien jest zimna a sucha: Ztego cjasu
słonec przychodzy troie znamion/ przy po
cjasu Waga/ w pořrodbu Driedziabła/ na fonicu
cy Szezeleg: Zedy owoce zryje zbieraniy
a przychodzy nie mody dñioni: równa w godzi
nach bywa: W tym cjasie roznajają się fo
lera cjarpa/ a melanolia tła panne w bořu
lewym/ a miejsce swe to sledyonic ma: Przy
rođeniu jest zimnego a suchego przyćsienie
swe ma przy oczy/ cym ludzy smutne a gnie
wne: leda cym mowięce: spacie niecy tak eż
na gas cunęce: W tym cjasie lepocie się ma
ia prawe trewni ludye/ ale siegmatiforę go
ręcy/ dęgi lepcio/ starzy ludye a rzech: Zła te
go cjasu niemoc kłora przychodzy: a melanolij
tey/ kłora z trwice przychodzy: Ztego cjasu wy
ręcy wlechi rzechy a gorącech.
Serice rożumne cymy: plęga wřpoma
ga tu wřmownoři rzechy/ sledyona smiech
przyrody/ zółt gniem pobudza: wathroba tu
młodoři pobudza.

Zima.

Zima jest przyrođeniu zimnego y wlechię:
zimnoři zimny przychodzy/ tego ęc słonec przy
chodzy daleko oddalono jest/ chedy w ten cjas rzech
troie znamion przychodzy/ na pořrodbu Kooř
rořcia/ kłora znamie jest podobne: to w přrořdu
Dobnita/ na fonicu Dęby: Ztego cjasu dob
ry jest mały na zdrowiu solenym ludye: ale
wodnořerowni goręcy/ lepię młodzi/ star
zy goręcy/ abowiem młodzi/ iato folerfolicie
są goręcy przyrođeniu a bywać suseř/ ale
młodzi.

Według miesięcy.

Łist 201.

wodnořerowni a starzy fa wlechię a zimnego
przyrođeniu: Ztego cjasu roznajają się wod
nořerownoři: bo miejsce swe ma to plęga
przyrođenje te jest zimne a wlechię: z tey przy
cym bywać ludye leniwi/ zły pamieć/ bar
zo spacy: bo następują przyrođeniu zimny a
woda a przyrođeniu się wlechi faeremu/ przy
ćsieniu ma przy nos y przy oczy: Zimne
cjasu wypraw gorącech a suchych rzechy: Z
dy jest zła niemoc kłora przychodzy a wodno
řerownoři/ iato są zimnice każdego dnia nap
dać: a także ta kłora przychodzy/ folerzcy
to jest zimnica trzeciego dnia.

O przyrođeniu a sposobu
dwanařcie miasacow/ a o přer
wie ludzkiej rzech to cjasow.

Januarius Sinezeń.

Sinezeń miasaca maři dobre wino y
nię krew pusejać bodzieć: nie cym rřu pierwey
trewni dla odmieleńcia białucha nie przyjmij
ciesz się wlechi mpy: rano tedy a nie wlechi: bo
przyćsienie jest ořtunę zimnice płoby: Koo
pierořednoři/ 2. 5. 7. 8 a 15. dnia tego miasa
cwarę przyćsienie tego roku wlechi: Wyćmienie
tego miasa wiatry wlechię tego roku a me
li młodzi/ wlechi znamionuie: Pořatmy
gorące tey miasa jest idrowo jest.
Sinezeń pomeřa- ja cjasu mego krew puse

ćjać nie jest pořtęczno- jedno byłaby tego ro
trzeba tedy daj zając te jęle w sfoře kłora jest
nad palcem- kłora albo trunni nie przyjmij
Dyćcie kłora się narodzi/ zimnego przyro
nia bodzie.

Februarius Luty.

Lutego miasaca krew pusejać: a trunni
y wlechi rzechy kłora chęć: ořobno sęć: tedy
a ich pomyć: gniemofřezęcy przyćsienie
roina am pusa w kym nie pny: Kto tego mie
saca dnia sęfego a sęfego kłora puse
ćjać tego roku wlechi: a kłoby 26. a 30. dnia
Sineżma: a trzcinastego dnia Lutego mie
saca się narodzić: cłowego cłado aży to dnia
sęfego w cłale zosłanie: Złada nady te rzechy
jest wlechi: a temu to pocy dñi rożumie
ta/ porzadnie cłace iato dñiowie rożumie
są tu miasacow w kalendarzech a w minie
cłach: ale gdy cłacy o pusejanu kłora/ kłoby
bety lię em od nowego a od nastania mie
saca: Jest grzy tego to miasa cłora/ wlechi
ludzy a wlechię bogatych smierć znamionuie
Zedy się chęć do zimna: a kłora y paleja pu
řejać. Luty pomeřa- W tym cjasu pu
řejać krew wyćmienie jest/ kłora wyćmienie
woda nie pny: Dyćcie kłora się narodzi wlechi
bodzie- smierć białę sfořa bodzie miedzi a bo
dyć sfořyćm.

Martius Marzec.

Mareza miasaca cłoso się mpy a to są
nie chody/ cłoso sfoře zedy a trzcinastego kłora
nie pusejać/ wlechię sfoře cłado dla przyćs
scenia sfořa/ dla zimnice kłora kłoby dnia
napada/ cym sfoře wlechię pęćmienie a sfořa
dñi

Margecz powiada: cjasu mego ściwie nie pusz-
czaj: trunku nie przyjmuy: parzenta nie rzy-
waj: Dziecie które się narodzi: nagle będzie
w swej myśli: a innodyj się tego będa bać.

Maigus Man.

C May miszyc metystrom metemczym tu
zdrovici iszt przyczożniac niekorym nic :
Cheszci zdrow być pij piolnetn wotwie : ale te
pysy p wycieczniczech iszt w cyszej wodzie : was
kym pi na słodkiej polnicy /złot halajny /rute :
kto siodniego 15 : a 17 dnia pusa biele kreto
tego refu vmze : Głomienie drogoleż znao
mionnie w ziożu a ziożo tego refu : Wzłaje
gafy sie od dajonij grom wżyszejgo wżyciercia
w szaf : Wadzi grom wzrożnżo iżte gacze : po
gaczeżnie wieszo do naproju wżożje krawapnif : śa
cizn : puzpich miszyc ganiczach tżch wżym :
Wdrap : a ciazu męgo wżycieżnie iszt i tżch pżiś
tżch puzkie : ciazu żonż mędziana : tżwnt pżiś
mup : żmupich polarnio pożijania : piolnetn
pi : Dzięcie tżoreżie że narodzi /szożnie arwał
żie rożporene bżyna :

Czerowca miedziana mafi pte wode sli
 dypnaga nora przed kielcem abychajawal zro
 me plicz mlofio wazone na wiczerzy lej
 rygnow atitaw bufnice a fagierit: Ko fo
 siole dnia sobie flem fowoz rofu wazne
 A feli gimo rogo miedziana wupiole zbeza a
 rozslanie niemoi na ludje b. amianicun
 i: Dicle wode zimnej jagarini. ogazofe
 puzioit a mafi nora pte fukien. wum
 cietwie falate rade a wode pte
 Czerwiec: ciam mego efli potrzeba f. w
 efli puziole: letmawo wypnau a wode p
 Dicle fiorie fte narozit: nie madre bab
 fete miedzioj nie pemaio: goby cymie ab
 fte miao.

Wielkieja lipca chęśli
rupie od zbitne spania od
tegiornych a kowie nie puszczaj
kapusi ami gorgich polamom
aby był a ruga i kalfwija a ango
Kto 15. a 17. dnia firm bedzie

w
 d ryb
 ie iedz
 i tmoj
 chem
 / rego
 rofu

rofu vmrze: Jesu grzmi-drogociznamion
te-á bypše mrycz bedze: jsh nie zatinajac
wleczisz pisanecz rzeci wypraw finini á iuz
powiedzianych rzecy. Powieda lipiec-
W mon ejas krmie nie pubezaj-á dugo beje
tka nie hwyap-ádu slonim-pargenia nie vje
waj-slunioe-á jsh wypraw-á trun-á przymuj
Dziecie store sie nawozj-bodze weso-á á ciste

E Sierpnia miesiąca jest ciao i wiecej sie
 czyni nie jak chłopi si je do zimna zimomio-
 nie. Marujsz tedy zimnich polarnom i czo-
 stoje w łagni mi. Jarzgały polcia i baba
 w wiegoroi pojwaz. A cho puzi frow duma
 79. a 20. tego rodu wimie. Kto piersien
 duma miesiąca aduśi naphwa ierwien frow
 pufcia. albo bedziatarni. albo trun pufcia
 mie. ten hiet. albo nazagatzi wimie. Dwie
 cis łore. si narodzi. nie powiedzi je si dobe-
 mu. ale zg smiercia wimera. Jestsi grun to
 co miesiąca. tedi imodzi łubez zimnicen-
 to. tedi si watu polarnom zimnich te. mie-
 siazga siodobnoci. Sierpnia czołom mo-
 ich frow nie pufcia. kapusini nie kdz. a do ro-
 si watu zimnatom wipniz. Dwieci łore
 si tego miesiąca narodzi. aqsołfow cysije
 gadoja i frowiegi. mofkie ierwiedne bedie

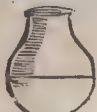
T Wzruszenia mięsacza niekiedy kłopotu chle-
ba mięsiem wolanego rano przed iednym z ięse-
a w tego owocu przalego wytwor: to napom-
niemy mięsi starzeć-benedict: a chęćli z jęse

puszczał: mojesz: Kto 16. a 18. dnia dasz
bie puszczać ten tego roku umrze: Jesli grzani
obstoją: z tego a dotąd wanie mognych ludzi
znamionuje: Jedny daw łyte zacięci a przytę-
czonych rzezy wypieraj. Wziścił: wo-
czasu mym wziętego jest krew pusze at: mło-
dy ser: ser: mojesz: pie: trum: przytęmował.
Dziele store sie narodził: we wchym: wcinkech
swoich stronne bedzie a prawidło: sednia

T Pradziernka mioszesa pacywro jezno
 runo zwierzeta y nie pozyczeze lepi kion ra
 ko do tezp bywa tamto n alazao do mor
 tego gadu i zep by mofa i lez gze waro
 no: wnapom lepi umber: gadu: cinam
 ko fozego dnia lozke fozu pufi: ten go zo
 ru omiera: Jezg: grom: watro: mofe: foz
 go: y owoc drogie tezo namionuje: Im
 bier: cinamom: mofez bydziefi p: ydrow
 byle: f: lenofia: f: mafi warowno: fozje mof
 do owoc i gwozdyzi mofez lefi.
 Pradziez tni: ga gafu mego frowe nie pufcaj
 to lajni fi nie mof: gfo wfofeli: zwierzeta
 a fozu nie lez: trunku nie przimuz: Dze
 cie fozie fi narodzi: jezgo przajrodzenia bywa
 a rzecy nieprajczajnc.

Człostopadu mieścizga gorzezo sie to kazni
nie myśle łazma ieli przysługowanie niczy-
stosci: Jesli tego potrzeba jaświntę kreć pu-
bezoć, ale ostrzegaj się od zimna: w napou
niez imbiec, mamon, kryśkał: Kto 16. 17
dnia pufejałby sobie kreć tego roku umrze.

12 Yefli

Główna wina wodności miernie cła
 iety na wierzchu jażmona y grubia i
 sy na spodli winała- tała dwójsta ter
 ejażne znamionuje przy tehorcy terchiane by
 waia ty znali- Napięzo dołenie głowa na y
 re stronie- Napięzie- goził sinaf w wicich
 pisaćne y lumienie w obci- ambafoz the
 mał bacię tała tych lubzi- abowier- od mło
 dycieja tała wina- znamionuje dwójsta ter
 ejażne sebs- ale od dyecieja- ofstawieja a to
 żno niemoc znamionuje.

Łęczymina czerwoną i asną cienką w rzęz
długi czas jednako się wzięziue a i temu trow
febrę i edy tała wina pewnie zapalenie wogro
bi w znanomnieu a na wieciec i temu maś białe
pianki na wierzchu wrziny żółte albo zielone
płynące z góry i sama wina w same wierzchu
zaczemna: gdy to obaczysz prawdziwe zapale
nie watooby siędzieć.

[illegible]

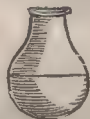
Głowa i pulsurum to jest chmielowa borago
 i wina rumiana v białych głow (wg.
 m. aigca to łobie obłożę na dnie/ znamio. ob
 fitose kwie/ zysłaścija gdy starz na obciaga
 m. głowy w ciemniom/ y na cięście obduca
 i z tej wina rumiana maigca (nie pierś

oblozeł rozzerwany po wstępnicy ymnie: tśa-
gnamio. panowanie wiatrow w żywocie: kie-
mno nadpamiętanie bólow a nieprawienie żołda-
ka yżł wstępnicy a ficmu wstępnicy obfity: za-
anisch wstępnicy wstępnicy.

Też vřina cęřwena iasna/ maiegeza wa
sobie prořli na podobieństwo tęch kłore w słoń
cu widamp. obřtoře krowe znamienue/ a cho
liemu mař bacęř/ ieřli ma w bołach sřęza
nie: Wyřa teř iasna v tęch ludy sřoręę Sci
iařile to ieř denęę boleř/ albo francę/ albo la
manie maie.

Czej wrina czerwona nie przednie grubo-
obfitość krwi znamionuje / a zwlaſci a gdy ta-
koma będzie / proz febrę widana / acyfołowief w
w febrze też znamionuje / jedno to maſz bacze-
nieſi oczy ſg czerwone / cięſzſe / w pierſiach / bo-
lenie / w ciemieniu głowy / Zp znaſi ſg prwe
obſtoſci krwi / w zdrowego ciſowſieka ſeſarſk

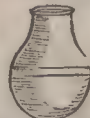
Kṛpāya vrina cō jnamio.

Kirava vrna znamionuic nalaženie
matroby.

DDrugie/ znamionule rany w mes-
cherzu a to gdy po trofje odchodzi: Ale gdy tak
frwawa obficie odchodzi/ znamionule narusze-
nie ranne w sledzjonie.

Dielona vrina čo znamo.

S Artyz zieloney vrina trojako bytla - to
jest zielona w pierwszym stopniu a ta zo
wa kijanos na podobieństwo czarne
wina: w drugim p w trzecim stopniu/ ta jest
pian

prawie zielona na wyraz kapuści/thafa vrina
zielona bywa z iadowitem kolci sihog zowga
Prasina a Eruginosa w jolsydfu nauiszej sie

Tęka vrina zielona gdy po (zachowawa.
trochę obchodzą / a ktemu paznokci one / cżowie
ka są pęsnialne / smierci sie niechaj nadziawa
Zasie zielona / oficie obchodzą / a mialna
obdrowienie w nargine / wrgodu / znamionuie
czajen / smierci / a czajem ze zdrowiem.

Kież zielona vrina w gorącej febrze kurej
znamionuje.

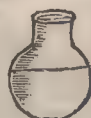
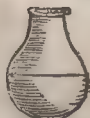
E Na koniec taka wrina nie dobrego me zna
mionuie / abowiem pospolicie zmartwienie p
tworzenie duchow ozywiajacych / a zbawiaj
me trwie w innych wilestia swasine.

¶ Też zielona vrina zieloną niemoc znam.
 jako zbytne jest vrina/ żółta niemoc znam.
¶ Też zielonej barwy vrina/ chruścigo cęsa
 wielką znamionuje.

© 1999 by Blackwell Science Ltd *Journal of Internal Medicine* 245: 106–111

Kijanos orina to testu lalo

Wino barzo czarne / a druga Ino?
 pos wrina to jest maiacza wso?
 bic barwie wina nie barzo
 czarnego / czo zna?
 mionnie,

NApriodiasmiarz vrina. Kijanos a vri
na Inpos / maig iednatie wlosnosci w
poyaniu niemoci cziowieczich / iedno iz
vrina Kijanos tak tyczona / iest nie iednatiey
barwy / a bowiem miejscu iest czarna / miesi
cem czerwonam / miescem tez zielona / wrez mie
sciem oliwianey barwy.

¶ Do wreny gdy beda widane to mocnych
 i osnnych niemoczach nie gozhego byt niemose
 a iest si niertelna dla zbytniego trapienia ciels
 kosci to takiey niemocy zwlaszcza gdy na wzo
 dlu niemocy bedzie. wrina czerwona a potni
 wlosze sie kłanow albo Inopos-nij nadzicia
 zla o takim chorym.

Drugie/ gon taka vrina badije v tego c jlc

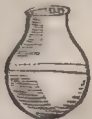
wieła korp gorgęci nie ma - tedy iuz nie ięch
smierelna; a tedy iuz niamoniuje boleści o
foko mgroby albo ofoko nogry - albo rezerva-
nie wielęcy żyły kora od wężow i kęz; gorg
iz kęz; a tedy dla zermania też żyły on cęo
wieł miewa bolećne to śłodimny pacuży sie
go gębięta z doła śięgę; a dla cęo wrina na
dnie ięzięta jamęgęna i gruba wylęz sie.
— Reż tała wrina v białęch gęło wylęzania
bez gorgęci / przyprowozęch ręzięz zagnitęch
ęziękie niamoniuje - ale z febrę- ręd smierę
iuz niamoniuje.

**Tu żaśle maś wiedzieć o ta-
kich rzeczach które w vrinach pŷy-
waia / z ktorzych pod czas piwnicy
możesz poznać niemoc w cśłowie
cze / niŷli z samey vriny - a niŷ-
ŷli z barwy iey czerwo/**

ney / bialey / czar
ney y inszych
a to dla
sacznego oemies
nienia barzo : ale tyrze
cjo ktore sq w wrinsie nie odmie
niala sic / a tshaw pierwszyze osadzienie ze
nich mozej iniec : A nazwyd biezich wiedzial
cjo Eufusianomionie na wiepaczsi wriay.

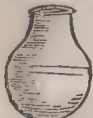
Medy to naprzod iſe wrina
 dobowo ſelleniſi letarſki
 to iſti to wrinalo dyſiſi ſe
 na czerp czeſci albo poſta
 ci: Pierwſza czeſt to ſame
 do gna iſiſa znamionie
 ſprawe dobow abo nie dobow czoſtwe niſſiſi
 uto krapa narek niſi: Druga czeſt albo po
 ſtoſt niſſiſi iſe poſtobek iſiſa aſiſa wlaſne na
 ſoſadet wſtarte ſtoſciony: yna iſta wſtſiſi.
 Trzecia poſta ſtora iſt napwſſa w gwyſſiſi pierſi
 niſſiſiſe pſtiſaſeſeſe dyſiſaſeſeſe w gwyſſiſi pierſi
 a ſpſia: Wczwarta poſta iſti ſtora iſtiſa na
 ſamym wczwarty wrinſa iſtiſi toſtſi: iſtſi
 ſtraſet a wrinſi toſtſi nie iſtadniſi bowa a ſten
 znamionie ſemotſi ſlonęſiſi iſiſa w moſz wſtſiſi
 iſt glomy: A naprzod iſtiſi albo ſtraſet mſiſi
 iſiſa wſtſiſi wſtſiſi wſtſiſi znamionie.

Cirkuł wodny miastny
nader - ego znamionuje.

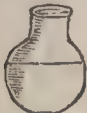
Błyna barwy wodnej Cirkuł miastny
miastny; znamionuje obciążenie w ciele
głowy; małym boleściom w głowie
a to dla pełności świątym tam na tęg stró-
nie; abowiem tam w tęg głowy iest miejsce
świątym.

Cirkuł rozefarbowey barwy

Cirkuł rozefarbowey barwy; ściemu mi-
astny; znamionuje, boleściom w ciemieniu go-
w; a to gdy taki cirkuł wazy; z bolena
ciemienia głowy; w ciele wstępnego; a ściemu
z onemu chorowu beda sie przy ociepa wia-
zomac iakie ciemne rzezi; taki sie ma nadzie
wać pismienia trwie; z mofa; a nawierz w go-
rce niemocy sejne.

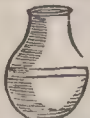
Cirkuł bladi.

Bładi cirkuł na wierzchu wring; a ściemu
ciemni nie miastny; znamionuje boleści
głowy na lewej stronie; i melantolijey;
abowiem melantolia twa; strone głowy waz-
polis; trapi; A ten cirkuł twa bladi dla w-
mnoży melantolijey; a ciemni dla icy suchocy

a iest taki cirkuł długo trwa w ciele; a zna-
mionuje onego być bolagimym; myslacim ta-
lowym; a nie spigacim.

Czerwony cirkuł ciemni.

Czerwony cirkuł ciemni; znamionuje bole-
ściom głowy na prawej stronie; z wistoty
ciemni; twa iest ciepła; a sucha; pra-
wo; strone głowy jawie trapi; abowiem tam
wiecej panuje.

Ołowianey barwy cirkuł

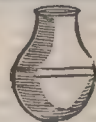
Ołowianey barwy cirkuł iest nie dobry;
abowiem znamionuje zmarawienie du-
chow; moży ożywiać; z ktorych wsi-
ściemu cielu ciupno; p rufanie przychody; a
tak; też taki cirkuł ołowianey barwy; znamio-
nuje niemoc; a. Walente; p jembiene wpy-
stich; ciemnow; ciela; ciemni; ego.

Cei to maś wiedzic; gdy sie talowey bar-
wy ołowianey wazy; na wrinie cirkuł; a po-
tun; wielo dni wazy; sie czerwony; znal; iest do-
bry; i moży przychody; twa; wrozu; p tu nab-
ciu; duchow; ożywiać; cep.

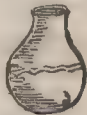
ioney barwy cirkuł.

Cirkuł zieloney barwy; w gorce; loży-
niemocy; widzi; znamionuje wielkie
spalenie; p wistoty; ciemni; moży; a taki cir-
l; ciemni; podzi; o; opatenu; onego; ci-
k; dla; ciupno; ci; loży; gorce.

Cirkuł

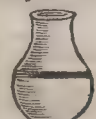

Cirkuł brzozy albo trzescy
sie na wierzchu wring.

Długo cirkuł na wierzchu wring; zna-
mionuje boleściom w ciele; a to gdy taki cirkuł
wazy; z bolena; ciemni; ciupno; p rufanie przychody; a
tak; też taki cirkuł ołowianey barwy; znamio-
nuje niemoc; a. Walente; p jembiene wpy-
stich; ciemnow; ciela; ciemni; ego.

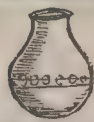
Czarney barwy cirkuł.

Czarney cirkuł; znamionuje smartwienie
p; ciemni; wielo; ciemni; moży; ciemni; ciupno; p rufanie przychody; a
tak; też taki cirkuł ołowianey barwy; znamio-
nuje niemoc; a. Walente; p jembiene wpy-
stich; ciemnow; ciela; ciemni; ego.

Długo cirkuł na wierzchu wring; zna-
mionuje boleściom w ciele; a to gdy taki cirkuł
wazy; z bolena; ciemni; ciupno; p rufanie przychody; a
tak; też taki cirkuł ołowianey barwy; znamio-
nuje niemoc; a. Walente; p jembiene wpy-
stich; ciemnow; ciela; ciemni; ego.

Ampulla to jest piana nadet; iako; bań-
ka; iest; dwi; jedna; twa; nie; twa

długo; alet; ciemni; ciupno; p rufanie przychody; a
tak; też taki cirkuł ołowianey barwy; znamio-
nuje niemoc; a. Walente; p jembiene wpy-
stich; ciemnow; ciela; ciemni; ego.

Cei to maś wiedzic; gdy sie talowey bar-
wy ołowianey wazy; na wrinie cirkuł; a po-
tun; wielo dni wazy; sie czerwony; znal; iest do-
bry; i moży przychody; twa; wrozu; p tu nab-
ciu; duchow; ożywiać; cep.

Cei to maś wiedzic; gdy sie talowey bar-
wy ołowianey wazy; na wrinie cirkuł; a po-
tun; wielo dni wazy; sie czerwony; znal; iest do-
bry; i moży przychody; twa; wrozu; p tu nab-
ciu; duchow; ożywiać; cep.

Ego; ciemni; ciupno; p rufanie przychody; a
tak; też taki cirkuł ołowianey barwy; znamio-
nuje niemoc; a. Walente; p jembiene wpy-
stich; ciemnow; ciela; ciemni; ego.

Na wrinie; ciemni; ciupno; p rufanie przychody; a
tak; też taki cirkuł ołowianey barwy; znamio-
nuje niemoc; a. Walente; p jembiene wpy-
stich; ciemnow; ciela; ciemni; ego.

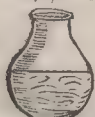
m 2 non

wojny piaset ten wychodzi od nryet p ciam sie rody: Dyal ten wychodzi od mecherza i tam sie rody: Ezarny ten wychodzi tej od nryet y od sledziom z lewego bolu: a ten sie rody z melantolien: tiora gdy zwarzysie tedy zaru sie ciam sie zlaie.

Dragie wiedz i piaset cjerwonie nie zaw sie znamionnie byc famienioni w onego cyslo wia: abowiem w tercijanie goracej tedy ca i piaset popolicie odchody dla zapalenia ny rel od goraczosci febrim.

Ze gdy wiedz i famien cym sie w cslowieje ze trzech przyczyn: naprzod z obfiteści slegamp lizjonate: tiora sie mnozy z rpb wielkich i sp rpb: mleta: drugie: dla ciaznych drog fihore i do z wotroby do nryet: a znyet do mecherza a to popolicie w slustich ludy bywa: trzecie: dla slabej mocy wyprzuciaczo cslonfow: ias do nryet mecherza: a tal ty lizjonate si tam dluho jostawia: znyg z twarzysia: a z tego sie famien mnozy.

Tu masz wiedzieć o włosach w wrinie pbywających.

Włosy w wrinie bywaia przedsiagowate na podobienstwo pramych wolofow: a ty włosy cymia sie w nryetach z slustych wolofow: a z ostroci clepa przodzone: a cja som tej prawie z nryet kawalec subtelne sie od twierdza na wytras wolofow.

Włosy w wrinie pbywajace iest w goracej c: tedy masz wiedzieć i znamionuig wo de fin ciele mdofo: w wofitiego ciała trawienie a iest from febr: tedy z nryet wychodza: a to nryet sie trawia: a to gdy przy cym wrina b dyc ias polewta slusia.

Cjo lusia a otbrebn w nie pbywajaca.

Wola w wrinie iest racy: a cja podobna tu i rubej: tu

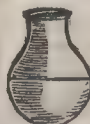

chu albo z fiam ciała oddzieria sie y z wrina sie zniefa: a to lusia zany Petalofes: popolicie w febrze znamionnie wofitiego ciała ias wienie: a from febr: mecherzow lupienic: z swierzbienic znamionnie.

Takiej tej: tedy sa ziarna otbrebn y dobre: tiora tal: febrze: znamionuig od wofitiego ciała odrowat sie dla gorzocy ki oga nia nie przodzonego: a zale from febr od chodzacy lupienic swierzbome mecherza ias mionuig: talze Petalofes bywaia.

Ermodie sa gruseli iasoby glankd pbyw: me na trois rozanie: tiora sie odupar wal: a ciała wofitiego azwaleba od wog: tedy nryet: pod sledziom: znamionuig lu choty: legone.

Tu masz wiedzieć cjo znamion: Alomose resolutions: to Strime Garzo profiski iasoz: z podobienstwo onych: z wofitecznych: pro: nienioch widamy.

Obtelne profiski na podobienstwo p to tiora w promienioch sloneciny widamy: znamionnie gutte to iest be e cslonfow: a to iest na wierszebie pr: rym pbywaia: tedy pierfi w fipie bolen: Jest na srednicz pofaci wriny ciaz waia: tedy rat bolen: znamionuig: i nie albo nad famym dnem pbywaia: owo irog bolenie wlaiaia: a to tal me rifo w bratem glowam.

Drugie popolicie w niemasi: gdy talone profiski to slustp wrinie na dnie pbywaia: a po malej chwili to jedno sie mlesie slustp: tedy znat iest i talowa niewiafa pofela: a ma w zwocie plob: a gdy fitema bedo cjerwone: a o kragle: i spona porazc: znamionuig: zafie fite al bo blade b: pofaigce: dywke porazc wlaiaig

Tu masz wiedzieć cjo nasie: me mlesie: to iest spermia to wrinie: me znamionnie.

Brine nasienie na dnie pbywaiaie: znamionnie slustet cieleiny: to iest zla czenie z biela glowa popolicione: albo

rostante przez sen nasienie: a niegdz tej mna mionuie: Honoram: to iest niemne fiosa przy chodzy z wielkic ofstiofa fihore: tal z nasienie zbyteczne sie mnozy: tiora zbyteczny mltio fa przodzenie zabyterse nie mogae: pody te meofim cslonfem from zadrne lubowania: Przychody tej cja niemoe: ze mblefci y y wielkic wilgonofa cslonfow: albo nacypnia w from fihore zachowawano mlesie nasie nie: a a niemoe gdy sie zmocni: wmarza cjo b: Zej popolicie tala niemoe przy: wiela chodzy na ty ludy fihore padaigac niemoe to iest swietego: Dalenego niemoe cieryg.

Amier o Brinach.

Co

Nauka o Znamionach w ludz: tich niemoczach, przy nich fihore znaki pewne, wedle nauki

Lekarskiej: Przy tym rzadzenie Garzo dobre przecio Powietrzyzu morow: mu: yteż Lekarskwa nie mniej dobre j dostiawadzo ne cjasu regos: A naprzod nauka o Pulsie to iest Znamiona poznac serdecziny zyly tepania a ru chania: forowe: albo nieforowe: cslowieka

Apzod Lekaj slaby podie chorego ochotnie: a po nicks chorey rozmome ma wyag prawg rafa choremu: y pofojce palce cjerpy rali fipoc brujice na serdecziny: iest tel to Garzo: tial yedz pierwip palce brujicem te iat podie fame: Ramu bloni fofel: wotory: trze ty y cjiawti: iden wedle drugigo na porzod: i: Dyp tem mcy wielk: bacznoie na tepa nie a ruchanie jsp: abowiem wedle cjerora

fico wilkofa: cjiawalo sie mieni serdecziny jz ty ruchanie: Komutiem bany gaffo jsta bi je: tam fiew a fofera panuie: Ale temu pema: a lentro: z flegm y z melantolien: i: Zej iest iest tepanie pelne a iasoby wsi nat: omblefci je fihore: abowiem predie ru chanie: z gowaja: a nagle przefauanie: gwa trow: Krewiem iest gorzocy w rufio iasot o wiatr: przetaz iasowa niemoe ze fihore iest: i: Zej bedych tepanie cienie a rypite iasot by fihucim palca doigat: fofere: tjo iest iasot

m 3 202

Głowy ciłowiczyj jeśli sie wstaje podobny
li zdrowemu / a zwłaszcza je będzie po-
dobny tym rzeczom sferych on czo-
wiecz pojmwa / znał jest rychłego zdrowia.

[illegible]

Wiaży jeśli i człowieka głośno wychodzi,
Dobre znamie jest y nadzieia posępienia.

Kiadjenje barzo

Dobre przeczino Powietrzu mo
roztemu - yteż lekarstwu nie mniey
dobre y doświadczone tegoż
czasu.

Naprzód które ciała są szkodli-
wiejsze ku zarażeniu powietrza
morskiego.

Dziśta frwie niezgospie, nisko
 si zstęch a zętemy pełne: w
 prosiwianiu w objazstwie
 w imyśstwie wstaniecym
 przychodzący są naosbny
 niepieś si są: enlu powie-
 rza: by też dobrej moria nie było - w tśalower
 pełności a w niemienicem chomianu: lu wie
 niezogam rognatim wyśtafki by dylugem
 sebram przychodza. **T**ęz dala goręce przy-
 rodzenia nalo są wielotrozmie solerucne oflon
 niepieś si są: sąwarumy nishi dala timne.

Też ciała młode/iało są dzieci tych ciała wie-
czniści innych ludzi przedcześnie są tu zara-
żeni. Ale ciała dośrocy krwią a cyfrych wil-
kości w mierniej sprawie chował się nie-
łatwie przynajmniej porużenia od powierza mo-
rowego iadownego/ale mu się nie chadnia prze-
ciała a duchy żywotne ferca chroń / rony

[illegible]

Przebywanie twoje w takim
powietrzu ma być.

EHoway sie w powleczę
zdrowem i uziemi waszem
a rano przeciw słonczynie
mni wychodu ofna odwie-
ran aby słońce do gmachu
wychod: a powleczę was
nim wyprzysło: **W**iatru z polubnia ostrze-
gać sie

galy sie a przeloz poludniu od ci nie odwie-
racz: wieczor ganybyz oina odwieczna na po-
nocz aby wiatr z polnocz nie chwiełanie prze-
wiewal: bo ten wiatr iest nazdrobny a zimny
przemieniamien pomietrzyz szajezn zagajnia
przei: po nim drobi iest wiatr od wchodu a
poimn od jacobu: z poludnia wiatr iest na
gorszy bo iest przycinaj pomietrzyz morem
Dzieto: dzioroz ci otworze iest iest przemien-
wac w pomietrzyz iucelodnem: miamym od
polnocz przemienozagiem: iet bedac baleo od
miste siurodnioz: wodnifich bagnifich
tegorndz mozpofinych: flawoz szajezn
fichlich wod stoicz: z fionch flawozie ci
gng iez wiofci siurodnioz fiore pomietrzyz
a i q przycinaj roznaitch niemocz ludy
fich: Zet fi fionz odmiawiaz flang flaw
niemo cigniz qz zagubie wola ludy. A ta
mistejia goryfice fionze fu polnocz qz fa na
browoz fu miefiama. Zet ten bom fu
xm niefafz: miefchapbedyz baleo od fierec
wroz: od miste adze woz byz fu albo od fierec
gdyz miefio przycinaj od garbzacz od fu
niemoz: od miedlarzoz: fionz po pow: fu
siurodnioz gng: od mozpofin fionz: od fionz
prazepnycz wod pomz: gniowioz miefie adz
bydo flawo: gniowioz iumich wrafica: fi
kiego kierz: pifioz fiowz podchodacz z w
rach kierz fionz podchobiz.

Dom i wop gajta wlejškego motorce
mierzta lat piawoatek moſej: Waz
oacie priefeſt y roga, a tym ktop po domu
be amieſaſet ocej y wogda rejaſa, a wotim w
wotiat muſiaſtoſa a pefatjaſa pſyboſet /
albo wegni wiſa wonne goſe inſeſo muſia
la albo maſmaſja a ſniemu pſygaſet wot
ſonſowce roſyſa a tym poſenac: a
wazgeſt ſtoſti y taſet pomataſkewoſch
ele a tym ktop po domu: **Łe iſt beſt**
fropic wogda rejaſa to iſt wſyſet po nieſt
ghore aſygaſeſa god iſt gorgoſo.
foriander, goſeſyſe, bobet wazgeſt y wiſa
oſetim amieſaſenac a tym ktop dobyſt le

Wsomorze mieć ziela wonne y do
nasiać iako piołunu / rumnu wonnego
rozomniku / nardusiu ogrodnie / maioram
ziliocy / gwioździkow / kwiatu winnego / zi
zielonym / kwiatu lipowego / cząbru / icbi
macierzy duży / y innych takowych / mo
woprosić oziem.

723. Desz debi: ez odnowie stare potybnoe po wie
 mi to gmaczu to iest star polsejen wyprzeje
 a nowem polsejen bo woma tego fere i eue
 posila p fereg alu fuchy znowe uie uie uie
 u wistego gieniefa i u wiestu pobudza.
 724. Wprawdte euefie omiejie a wonomu tze
 ego nallak: blazet wsep jaltuzi edomozgo
 sp otu a w dzeu: proftiem alio iafomem
 po tym alio to powierze i dymne z gmaczu
 wsep: zawty zafie otu a fuz zezami von
 nem: uio fadobem alio mizra: ftozatem f
 lannu: alio trofka: ftoz miz: alioz: alio
 galu: wsep: inem: zezami: apetelazem: tzo
 el: huerzami: ftegu: wprawdtem:

Cez ogień w gmachu mieć z drzewa dobre-
go bo się nim powstrzeże naprawia - że aż de-
wz gromadzenia z ludzimi na wśelkim mie-
scu sirzeż się słońcyz służy ludzkiem grubo nie-
mocnym; bo tych siaty śmierdzi srogo wzro-
doumni smodem bo się richło naleziz od nich

Gdy wynidziesz i przybytu
tego / iako sie masz ktemu
przyprawic.

Gdyby chciat i domu
niez mierzgaj ludzi Wzm
niat miezgi malo w wosia
tozgette po wsiach iezgaj
albo aqum wie zmat
tuzi pmiat iez tego a
poizmat iezli bazo dobre: albo wziez fmi
tu boragonego iuzego / fmiuzi wosiozgo
zga / fmiuzi mui ftozgozgo papia rezagz
ipaduiz ciernonego / fiazianu mierzli piaz
tamphoz lato wie ziaziz siemnie ziaz
zaczio tu chuzia / a wozioz toz wozioz
ziote biaz fiaz piaz / a w wozioz mierz giaz
a to wozioz pie: ten wozioz iez ferdziez po
nie bromzgo gao w wosiellego mierz giaz
wzagoz / iez do wosiellego mierz labozat / w
nie / Wozioz giazant z biaz / chbia / a m
se tu tpm wozioz pozm do wozioz piaz
ziot / z iez. Wozioz dziazia albo lub
fard amonum fardgoz po ci amonum / m
tu wozioz fardgoz po ltozgoz wozioz
fard amonum fozioz po ltozgoz / toz
ciemiere / woziozgoz forzenia / tzmadoz
wozioz obiozgoz / toz / ferdz / ciemiere /
fard / iez do wozioz / wozioz / fardgoz po ciemiere

[illegible]

T. Polleſtina 3 apeti tiorz zachoraniſia ſer
 e ob mowiego pomietrza fa to. Electu-
 rium de geminis Diamu ſus duloſ Diam-
 ba / ſetice galeni / Manus cripi / Delat /
 Sandaſſaſi / Dyamoti / Enafandolatum
 Dhamarazito / to wyſſio zmieſat 4 rano
 poſezat. Albo filuz na proci 4 polpozwa-
 na gzanſiſaſi wyſſio napziſano 4 tego lat
 T. Za ſymale iſatſioſio iudiem (pozpozma-
 niſolud na ſeſſie bze / gawieſſie fremm-
 dia zachorania ob pomietrza mierzego / to
 iſt roſi 3 gziutem uſdzalana 4 na ſienicu za-
 kſaſozna zianomnem 3 muſſiatowem ſwia-
 tem 3 gziowizy 3 ziolem tarcum zmieſawſzy
 ſrotem tego poſezat rano.

E ludziem iernim cjasu wbelstiego / wlasz
 i kstozij sa zimnego prziodbienia / tez y mlo
 do / ludziem cjasu zimne / ty teli wasze z dnu
 iafu w zlotem zmiechane radze przymouac
 rano / bawicim sercza barzo bioni od morowe

poimierz: ale to wiedzy zaiste /3 tcho to sekarste
wa y nise tym podobne /3 gdy to jest do szch
wilojse i wierzchniem sekarstnem wozyslon-
a jest szysle krwie tym pomagaia y ktorzyg
w szlornom chowanu /3 sie wstzezag do
szlobodny rzezy: sekarstwa to nadpiane iu-
dyem karowym pomagaa /ale szubiem krwie
nieczyszyte sekarstwa male go poimiu.

O wonnych rzeczach czo no-
sie przy sobie.

Mekhi nosie cjo wonsego-
jeski megi pojeztina / i aso
fo rzeczi prapiravine no
apretak z ambri y z inych
guzek wonnych / a dia bo
guzek: Wodzy moga
guzi dyli wazet w ocie z jarzank w chu-
stie y mornie albo ianowe pieszon fortiane
lozet z tuch fortolowel wonczet w wienie al-
bo w ocie z jawnem chasze w chysze y mo-
nias nobgo albo w tym winie gebie roymoz-
a wmonty albo jniefas oet z modla wolan
y z wolentem albo a w tym roymoz gebie y w
niap albo roymoz chupla albo gebie to gos-
taket forte zowz aqua wite a tego wonia
Ze j sam pieszon fiedon nykci / i gawozdy z fto
reki mienic wuz-bazisja / dobre yfi.

Wonia moczna a ostrą głowie pełnej po
budza bel/a tak musi pierwep głowa wyęys-
ciona być y posłona słuszną sprawą: po iedze-
niu nie hnet wonia! bo sie z iad głowa napel-
nia: ale rano a przed wieczerną nawisep wo-
nia! mas.

W polarmiech iako sie maß
chowac.

Dſarm dobry a miernie po
 ſpywan; krew dobry czi
 ſpiwo zachowawa ad nie
 moc; ale poſawan gło a bez
 miernie poſpywan; toieſt;
 bynie goracy albo zimny;
 albo teſz wilgotny; albo suchy; albo teſz iadoſe
 ſoſiel nafaſany a nie poſlug ſweſz iſnoſci
 dyom; (ie to tan cjas) nie tſpo gło krew mno
 gę; ale ſpirot kaſy a cziſtoni mſli; A praeſho
 chſe

chleb twój ma być ziarnia cysłego - nie nam
 łonego, nie wstęchłego - nie małego smrodu
 od ziemi, nie muliste¹ - od much nie oparzio
 nego, bez mchów i faien działanego, a w o: egi
 cyszej nie śmierdzącej ani w śpliniak² - wo
 da cysła rzeźna albo gorzowa albo studzien
 na ma być zadziśana: woda ma być grzana
 w nacyniu nie naparzionem, w cieple ma być
 malana w nacyniu chłodnem.

¶ Wzięci pocięciemi chleba ma być pałon czyni
 stemi drwy suchemi : gorę debowemi albo i
 łowczowemi : grabowemi albo bukowemi albo
 bojsnowemi : a taż żynemi nie zgnilemi drwy
 ¶ Chleb biały jest nałepży : cyfki mafi pbe
 nięczy drwy : jawnu prawego : a ciałego
 z żennej dobroj : chleba wpiękiego nie wpięgo
 ciałego : żnicia : żany myśli : wpię
 glich chlebow aruchów pomechay.

M Wiesz zwierząty paszeczysie na gorach
ciej lepię w trawczeczysie niż mnie zwierzęzi d
ma paszeczysie jako są wolkowic młodzi. yia
kowicę. sforowic amfajze yto nie zle alewz
lepięch lepię: ale wolow stanch. byfow. frow
profiat. gęf. łęci. y wsielich pif. afow. wod
miej. albo też grubiea mjeła mafię strzedz

CWieszienie od narażenia zdrowia człowieka
wiecejzego zachowawać przez sarnie (ale gdzie jest
stwierdzone). Wieszanie zagnitego albo solonego
fasach nie pożywa.

TWierpo pieczyśle w mor- winem albo be-
tem polane a tak pożywane/iest vžiteczniejszy
Wtęz iest wczęz barzo pożyteczna iucha zaoczęz
albo w ostrych iuche dualac a zwłascza lecie.

Tęż przyszlę oczu pożywać. albo iżby ba
go mocny był nie kęst iżgo pożyteczne/bo przy
rodzienie mdli wrażliwe i martwiące w wnetr
mocy wyprochione. i ośladłomi i ciałom i wra

dyj aminofcy swoioz w ich przyrodzeniu/ pte-
 kagel wybudza. Kurekta mlode rocy/ i
 z agresim to iest z twalnym wemim/ albo/ i
 monijami przyprawione dobre sz. Zej pier-
 efnie do oflegro forzema dobre sz. Dob sz
 dnich agwalska bagnischn-iejstornij sz
 woiwpcz/ wob szoiogych szapioz/ smow/ w
 gozow/ z inpcz wofelich szeg miszpcz nie poz-
 wan-ale rnpz/ wob szefach mozej woiwpcz

złota się w oście przysparzamy. / Drzechy
włosie po robach iść / iść i aloby driakien
przeń w iadom : a gdy ich rano pożywa z mi-
lą a z siłami-bronią powleczy iadomitemu.

yet insem iadom lu feruq przyspomas.
 Mielea smotant, syrow miodowy w woskie-
 nabialu nie jest. Złoty rzeczy obnienie nie
 pojowar. Japeza też ale miedzi - a tal to
 wielki rzeczy sięgnętych w nieświatowch d-
 brze abos sie wpięzłazę. Pomarańczę na-
 bia żarniścię i umunie neguży migałozę
 dzona winne, gię rozpnił tapacy, gaju też
 grodzę ięf. Słodkie rzeczy nie słuzę w mo-
 ale kważne mroczy słuzę. A gdy mierzę po-
 trawę maś kważne wagnię też nie tpiło są-
 wiożę ożem kważne ale też kważne winne
 i umuniamy, po giękami wzorakonie, wosnia-
 mi iabzi kważnie, a wosnie, bękanie.
 Goręce, charyni, rzybowe, rzęzuch, lutu-
 gaju lenięgo niechodale jobe białe dytal-
 ni pieczyściu tal / Węgni bękanu, jęte-
 tajejczę iawoż, rożęzję dożę a rożęzję
 nem, przysp cinaomni caręgo i imbiu-
 a tal pożywa. A nio wozęnych rzeczy poży-
 wa a na wicęjęz pieczyony, bo that lech-
 trawieno bęna. Węzł, łapszy, iagiet nie-
 chę a męchwie, żęzję, aręchi, cękronie, pi-
 jęwar. Słodni niechę, ani tiekso, w pę-
 ściach tańczę rzeczy.

2. **R**aziej sie p oboło picia sprawu. W
 na starego a monego zapalaćć nie py-
 to głowista baro wsiuła wnetz wstrobo
 zapala. Wina monego azupakia przypre-
 wnego y tchemu podobne nie pił. Piuwo bi-
 telcziej wsiłale i flobu dobrego pił. Piuwo
 cymienne dobrez wsiłale nie krowie / dobrez
 iest pić. Wina matnego biła dobroz / mado-
 go nie wiarzowego dobrez / zateczich / mado-
 cymienne bargo - natra / nialiego - a yod / f-
 rem iet wiele dobrez wsiłano nie pił. Ale
 cym iet / **N**ezmi piwa faska lato wsiłac cze-
 do domu / a gdo bił dobrez ofisz / wsiłacia nie
 kielo gado barto - garowiz / to c / dusez / i
 mian cysim / tamplen / a wsiłu to piwo az / i
 garzine / potim / lat / toz piwo a / z / e / z / i
 y / g / i / o / w / i / z / i / m / o / z / e / w / i / s / i / l / a / c / i /
 dyte lato - abg tam wsiłacie bto cysic suche a
 nie wsiłacie. Picia wsiłowego / ekspes / a
 to aowego barto z / i / m / m / o / g / o / a / b / s / e / z / i /
 f / i / z / e / z /

Wspaniu / w trofosiach, w
rostopkach / y w innych sprawach

isto sie masz miec czasu tego.

N Pat w nocz jest rzec przypo-
dzona. a iesliby dla nielcho-
rech przelazet spaz niemoz
tedy spaz na dzien tym dluzey
a przed poludniem wstaz a
nie spaz bo jest zle a si podlwie
podreina. przed poludniem albo po polud-
niu throske nie ptozy. z pol godum albo na
wiecy godum na miesciu nie wulgomem.
Szary aby chedone zarzedy bylo plane w wo-
dne asiacz na siozicu iusone. Pierwie
misi cecy na pierzmy obicze a prajeciera
dla na to polozig. rowies icw swietecy a
za uet pod mnu ladowem albo cz mofowel
dobre monnem a niesz. y powisa z gozine
albo wiecey. A osule maig bde prany luyem
wofowipj potiozu. albo bazylicy pod popio-
ta lat przes to sua cedyet z cyflet wodi ciepac
to tum luyiaco fwe fofule piaz ale foful spo-
dnich od piaz me piaz bo fa mcezyet. albo to
fist od luby frosiawpcha i zep na siozicu bpe
wofowipj albo w swietecy a podiact wofie
ceterie. Wtedy fary co fu chodzeniu
na fofie rzecy monaigrech. przes do fofa. iako
o tym wofien napisano.

C Czasu tego wstawienie sie przchadzaz a
na tom sie przchadzaz. granie roymait giaz
Wdasto laznie zawise cialo poneraet rano od
wietrzku az na do a zamofy myfli wofel bde
Dilufet pefilentiales pojoway cieszto fprawo
wofien napisano. Glo os ciazem abys prze-
mowal tak to. Barz to wodie halwa/pielon
a z ten wodi fagu nadzialat. poipm wloz ro-
fep w ten fug. a po dobrez chwili odcedy od ro-
fep a woyim roig a w tym glowamwi.
W lazni sie mofe albo w wannie albo nogi cie-
pla wodga wmywaet ofezegap sie.

**Tu masz nauke barzo potwie-
zna wiedziet obycazy pufzania
Pierwie czasu potwie. morowce. a na
wiecey etoby iusz powietrza za-
chwyat z ktorej zyty ma toten
czas pufzacz. a bowiem
wiecey ludzy samem
tylko pufzanie**

trwie / bedac zarazent / przichodzaz
ku zdrowiu.

N Jedziez masz iako a fefbie
mi znamion cziowita po
wierzem morowem pozna-
jone. pownie masz jana
a to przes ty znati.

N Naprzod gaditori cifo
wiec czas moro. powietrza. bdeze fefbz tho
iesi goraczta rufon. lat he mui sie bdeze woi-
dyalo iatoby mial w jobie ogien ofoto fofado-
la. pierfi. y wofpofich wnerznolet. abo i z gozi
C Drugie znamie. gzyby sie. (mno tropi
fep to fefbz wpdala bolaczta czerwona albo
czarna pod pazuchg prawg albo o lewa. abo tej
na fwy albo ja wehem. albo w dymionach.
Jafie. from wofpofienia bolaczta. lity mial w
botoch albo fep na inpfch ftionach ciazta flo-
cie. ftigefanie. mui perwmy znati iesi zarazent.
C Rzecie znamie. gzyby fofie cziowita ma cia-
fite odobychanie a cziowienie z goraczefcia. fa-
foby w ciepley ybie fiedziat a mial sie potie. pe-
rwy znati iesi zarazent.

C Gwarie znamie. obdazenie z wiefciem
boleniem glowy. tak i on bol glowy iesi mui
barzo nie inofity. a to pofpolicie znamie iusz
praz fozdem powietrznom zarazennu.

C Pigie znamie. z pofpolicie zarazent wiel-
ty ofionofie fu fpaniu maig. thaf i z zwiefka
trudnofia moje gim bde zabronione fpanie.
C Gzyby znamie. i z thafim ludziem wyroz-
fie mien. abowiem pofpolicie zefonofci. ciaz-
sem jofiofci przes oczyma sie wiaziga.

C Gzyby znamie. i z tafone ludzie pofpoli-
cie gorzfi fmat w wiefch mofa.

C Gzyby znamie. i z tafone wraczalo gorze
fiozta a barwa omph rzecy tho jest zielona a
C Dymiate znamie. i z pof. ciazem fofa.
policie miewoiz wiefle obdazenie wofpofich
czionfom y wofpofito ciazta roylabemie.

C Dychate znamie. wrina fofa iesi zang
czona zabuzona mne lnat cziatoby miala bde
fotela albo bydleza. A fpatoy cziatob
bywa czubna a barze zdrowe. glo. podobna.

C Dychate znamie. i z tafone wraczalo gorze
fiozta a barwa omph rzecy tho jest zielona a
C Dymiate znamie. i z pof. ciazem fofa.
policie miewoiz wiefle obdazenie wofpofich
czionfom y wofpofito ciazta roylabemie.

masz mney nauke herzey wofpang. iako sie w
tym pufzaniu trwie masz fprawowat.

N Naprzod gzyby sie bolaczta przy trefi zna-
mionach wofpangch na wietrzku glo-
wop wpdala. albo thaz pod pazuchg praw-
rog. albo na prawym ramieniu. albo tez p w
pierfiach. tebi ma bde fzew pufziona z prajec
ieli z mediamy.

C Jafie gzyby sie wyzedienica na ciele w
fagala. tedy wufciwio mediamy pierwoy po-
tym po godzynie z pod iezpca ma bde fzew w
C Rzec gzyby sie bolaczta za w. (pufziona.
chem wiazala. albo pod brozg. albo na fwy.)

C Jafie gzyby sie wofpofie bolaczta. i z firo
na ftionie ftionie sie wofpofie bolaczta. i z firo
na ftionie ftionie sie wofpofie bolaczta. i z firo

C Rzecie znamie. i z tafone wraczalo gorze
fiozta a barwa omph rzecy tho jest zielona a
C Dymiate znamie. i z pof. ciazem fofa.
policie miewoiz wiefle obdazenie wofpofich
czionfom y wofpofito ciazta roylabemie.

C Dychate znamie. wrina fofa iesi zang
czona zabuzona mne lnat cziatoby miala bde
fotela albo bydleza. A fpatoy cziatob
bywa czubna a barze zdrowe. glo. podobna.

C Dychate znamie. i z tafone wraczalo gorze
fiozta a barwa omph rzecy tho jest zielona a
C Dymiate znamie. i z pof. ciazem fofa.
policie miewoiz wiefle obdazenie wofpofich
czionfom y wofpofito ciazta roylabemie.

C Dychate znamie. i z tafone wraczalo gorze
fiozta a barwa omph rzecy tho jest zielona a
C Dymiate znamie. i z pof. ciazem fofa.
policie miewoiz wiefle obdazenie wofpofich
czionfom y wofpofito ciazta roylabemie.

C Dychate znamie. i z tafone wraczalo gorze
fiozta a barwa omph rzecy tho jest zielona a
C Dymiate znamie. i z pof. ciazem fofa.
policie miewoiz wiefle obdazenie wofpofich
czionfom y wofpofito ciazta roylabemie.

C Dychate znamie. i z tafone wraczalo gorze
fiozta a barwa omph rzecy tho jest zielona a
C Dymiate znamie. i z pof. ciazem fofa.
policie miewoiz wiefle obdazenie wofpofich
czionfom y wofpofito ciazta roylabemie.

C Dychate znamie. i z tafone wraczalo gorze
fiozta a barwa omph rzecy tho jest zielona a
C Dymiate znamie. i z pof. ciazem fofa.
policie miewoiz wiefle obdazenie wofpofich
czionfom y wofpofito ciazta roylabemie.

C Dychate znamie. i z tafone wraczalo gorze
fiozta a barwa omph rzecy tho jest zielona a
C Dymiate znamie. i z pof. ciazem fofa.
policie miewoiz wiefle obdazenie wofpofich
czionfom y wofpofito ciazta roylabemie.

C Dychate znamie. i z tafone wraczalo gorze
fiozta a barwa omph rzecy tho jest zielona a
C Dymiate znamie. i z pof. ciazem fofa.
policie miewoiz wiefle obdazenie wofpofich
czionfom y wofpofito ciazta roylabemie.

niefch mu wraczanie. do mu y fuziga fite za
cige to fofein a daz ftezi idz poti moje fmat
a zep poty mofie.

Po pufzaniu trwie iako sie
masz pofilac.

N Jemot ta to pize takimofe
iadowitoz fwey nad wofie
i mne niemofe wiecej fere
z mofie. y duchow wofie
fich wofpofich wufpofie.
Przejch mui pofam da-
wac ftey iest ftey tu ftigawieniu a fopmep
fa ftey y mof barwagp przecio ftemu nafa
geniu a lat ftey ftey po pufzaniu trwie pofie
fite. Wdeime iuszta z wina z joflftiem iata
fweigie a ftey piazat wofli rojaney. ofas
franc a ftey ftey cziowiem. mufstaturum
ftiawem. ofdazie cziowem a bde ftey. Albo
wpiet iate fweigie mofie a z ftey z ftey ftey
z mufstaturum ftiawem a z ftey z ftey ftey
piazat wofli rojaney. ofas franc a ftey
ftey cziowiem. mufstaturum ftiawem. ofdazie
cziowem a bde ftey. Albo wpiet iate fweigie
mofie a z ftey z ftey ftey z mufstaturum
ftiawem. ofdazie cziowem a bde ftey. Albo
wpiet iate fweigie mofie a z ftey z ftey ftey
z mufstaturum ftiawem. ofdazie cziowem a
bde ftey. Albo wpiet iate fweigie mofie a
z ftey z ftey ftey z mufstaturum ftiawem.
ofdazie cziowem a bde ftey. Albo wpiet iate
fweigie mofie a z ftey z ftey ftey z mufsta-
turum ftiawem. ofdazie cziowem a bde ftey.
Albo wpiet iate fweigie mofie a z ftey z ftey
ftey z mufstaturum ftiawem. ofdazie cziowem
a bde ftey. Albo wpiet iate fweigie mofie a
z ftey z ftey ftey z mufstaturum ftiawem.
ofdazie cziowem a bde ftey. Albo wpiet iate
fweigie mofie a z ftey z ftey ftey z mufsta-
turum ftiawem. ofdazie cziowem a bde ftey.

Defarstwy z apteki ferey thal
pofilay.

C Poipm cieszto manio cziwi peflas. fan
daliat. triafandali. ftefmaru rojanego. fte
warzu wofone. iezfo. ftefmaru z ftwianu
ragone. ftey cziwi z ftey ftey ftey ftey
piazat wofli rojaney. ofas franc a ftey
ftey cziowiem. mufstaturum ftiawem. ofdazie
cziowem a bde ftey. Albo wpiet iate fweigie
mosie a z ftey z ftey ftey z mufstaturum
ftiawem. ofdazie cziowem a bde ftey. Albo
wpiet iate fweigie mofie a z ftey z ftey ftey
z mufstaturum ftiawem. ofdazie cziowem a
bde ftey. Albo wpiet iate fweigie mofie a
z ftey z ftey ftey z mufstaturum ftiawem.
ofdazie cziowem a bde ftey. Albo wpiet iate
fweigie mofie a z ftey z ftey ftey z mufsta-
turum ftiawem. ofdazie cziowem a bde ftey.

Si byt wiecey niŹli wiŹna.

[illegible]

Boży żądać nie chce zadzierżec le-
karstwa ani poarmu.

T Worazanie to sey niemocy bywa poposli
cie a do ichu dla spozenia zolodza / i sercem a zolod
de ieshu wielkosc iey / i siescie nomaiaet / theben
tatego worazania nie slawieje / a po haitu
worazaniu byhby zolod de iest i cieszly / do
bre ananie iest. Ale ieshu iestafihwe a
i potamiau ano picia nie mogzafihwe / ale
ananie iest i est anaf zolodowego porubienia to
sercu dla latu zefego pomoziet. Sedo prse
im tatemu worazaniu lat oczyli / Wzemi to
zcy wosjornia / beneficja bialey / forianda
miesz / pigmow suchy ano swieci maffi / maw
de zeczo to oczei a puyli from vina a potm
wofroy grzanie wielcy zolod a wocy potm
potmowiyh i na misie potca dogotow tym oc
sem zcy w nim wazylet te zcy / na wierzeh
po iohap chamomone a to na brzech przopioje
prosto na zolodet i przynioze a potom do
zcy chwyie nie iest ani pit nie.

Ludziem v Bogim posilanie.

C Ola ociesniwienia sereza z rozeznania na
kuzenia tego-warz polna brziastek-podogin
roioitnik/hurte ziele-wosowtsep-veiove
zienie-erzadale-biwstet gark /tabel kwaf
nych /a wonnych wryzalech tryz /kaiatwbye
warzef aby trzecia ciefie wzprzala /a gdyby
ini piewterale-prysof twiatat rojane" dyk
"mowe" pomazie malo /a ofiatwie potim
rano przyed obfale tryz godiny /a przye
ria diwie. " Do wufzania fciwie tme

dnie bardzo źle jest spać / a gdy w nocy będziesz
spać tedniernie i w.

[illegible]

Głowa jeśli by niemocne^o Bołasa.

Wezmi wodzt rojaney babejaney / pśino
fozey rozchodniwozey / dziewannowey / roio
wniowey / zlec potyżki we sposeł / potym wejni
chusle cieni / zmacajacy / pierwey w ocie
potym wozni / cypśie peet / a zlos ig we trois al
bo we czworo / potem zmacaj w tich woda
a przyladaj mu na głowe na czoło na us
nie nawietey : a gdy wycnie tak zasje wbi
słap. Też dobrze jest macać olekiem rojanym
a natwiecy oleie.

O rozličnem lekarstwie.

Wiele ludzy przy pociegu zarażenia mo-
roweego powierza/aby ymniał bęć zarażenie
natęchmiast dać brzojstę / wimen pń- a po-
stun przydajęci się tōby cępiem aby sie po-
tę-aby i siebie pot cęciat. Tęz niefortyza
apeli proch dasz pie talse w tēie. Tęz nief-
ortyza tēg mytloc;myśz / a nogietstę dać pie d-
potem sie dobre wyptę. Tęz niefortyza
mytloc;myśz / polnei brzojstę pię a wedd-
nastę gobyn potymęis tēy chorob; tēy / a
wierza moremē. Corazk; tēz tēoz sowa
aqua

aqua vine: mēlhorzay darogaz pēt jūmāfānāz
 gāz i mālmaljāz: albo w winie dobrem jūmāz
 kāmāy wōdhi kōrēfōpōtē palonez kāmāz
 ēēz bolus armēnuz s apētēz nēz kēz bāydo
 brā. Niele tējōmōit tēz tēz bāydo dobz.
 Gōd bāyrahān dāz pēt i wīnēz glōwōlēz go
 rāgēz pōtēgōrēnā i tāmēz gāz gēl glōwōlēz
 w mēlēz gōrāgōfētēz tēz go mēlēz mōlāz nēz
 gōz dōbēz wēgōz i gāz mālāz dāz nēz
 dāmāz iātōz i wēgōmōfōz gōz albo jūmāfōz
 tēdēz nēz pōtēz pēz pēz pēz nēz. Tēz rēzēz bō
 nēz go bōlēz: bōlāz gōz gōz gōz iōwōlōz
 gōmōz go pōz nēz dāfōrōtēz pīzēz gōz pēt i wōz
 fōwōz gōz tēz iōwōlōz mōfōz jūmāfōz ēēz wēz
 mōi fōrālūz fūlōmōz: i wōpēt gāz. Qwē
 cēmōz tō cōqulrōmāz albo ofōmōz mōfōz: i dā
 wōz rānō pēt pō fēlōz dīn. Tō tēz bāydo
 dāz i wēgōlōnā rēzēz gōz nāmēnēz mēlōz
 fōbz i tāmēz mōfōz. Nāpōz wōz wōz
 pōlōz i dōbzmōz wīnēz abō wōfōz wīnō
 wōz wōz pōtēz nālāz infēz i jāmēfāz: i dā
 wōz wōz pōtēz: pōtēz jāmāzēz gōz i gāmē
 fōz ofōlō pōtēz pōz i wōfōz i wēgōz i pāmē
 fōz i bēzēz ēzēz bīāz pōz tēz bāydo iōwōlōz
 nēz pēt: tēz pōz bīēm sēzēz i fōwōz iōwōlōz
 fāzēnā. Druēz tēz bāz dōbzā. Nēz mōfōz
 dīzēz albo: pōlēz dīzēfōz: i nēz iōwōlōz
 fōz go fāzēz jūz cēmōz bōlēz: i kāmēz bōlōz
 dāfōz iōwōlōz wōz mōfōz gōz pōtēz iōwōlōz
 rēzēz ēēz wōmōz: mōfōz fōz fōz iōwōlōz
 i nēz tēz fōz: pōpāz wōz mōfōz gōz fōz
 fōz iōz iōz iōwōlōz iōwōlōz: ēēz ēēz fōz
 fōz go fāzēz iōwōlōz iōwōlōz wōmōz pōz fōz
 tō fōz fōz iōwōlōz iōwōlōz iōwōlōz iōwōlōz
 i nālōz nālōz mālmaljēz i pōtēz albo go
 dīzēz fūz iōwōlōz ēēz iōwōlōz pēz dīzēz wīnēz
 iōwōlōz fāz wōz iōwōlōz bāz dōbzēz: i nēz
 fōzēz dīzēz jāmēfāz: albo tō wēdēz iōz tō nāzēz
 nēz gōzēz bēz mōfōz iōz tēz iōz mālmaljēz
 nēz ēēz nēz wōfōzēz albo fōrōfēz albo pāmēfāz: i
 dā tēz iōz iōz pōz iōz pōz iōz nēz iōz iōz
 tō fōz iōz dūgīz nālmaljāz ēēzēz mōfōz
 nīz iōz tō fōz iōz tō fōz. Pōfōz pōbzēz
 nālmaljāz dūgīz nāzēz dōbzēz mōfōz: i pō
 tēz mōfōz nēz fāz iōz fāzēz iōz fāzēz iōz
 go nālāz pōz pōz pōz iōz fāzēz iōz fāzēz
 nēz iōz tō mālmaljāz i dūgīz fōz iōz tō mō
 fōz nālmaljēz pōfōz iōz fōz iōz fōz iōz tō
 bēzēz iōz iōz iōz iōz nālmaljāz iōz iōz iōz
 pōz iōz iōz iōz iōz iōz iōz iōz iōz iōz iōz

[illegible]

Złoto kremu tak masz przyprowadzić

[illegible]

Bołaciłi morotwe tał masz leczyć.

E Po puszczeniu krwie y po przeczyszczeniu zo
 godła z ziołch włośosci/ przez po posileniu sereza
 rzeżami woszyz napisanem. **W**idz sic bola
 n 2 cpa

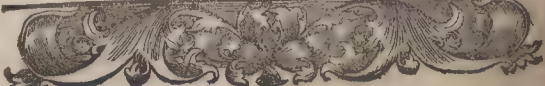
☩ Jakoby skoro obaczył iż iuz na nieftorim
nieftczy męſt'o- to iuz gnije / a tak cjonary
chley odſporzyc aby iad wycieſł / i gnoim po
ſpół / bo ieſtby tego zanicheſł długo nie od-
ſporzyc. tedy wezmij gr^o ofa i^o i^o w cieſe i^o

Przecz gdiho iuz odworozyl. Wyjez fop
w

Gdy sie takto delowajacym a czoas fce
wysie iestelnym przypisza, tego cziastu nam
chciej sic poeznina mor- bo powietrze go
kaczejfca flonczyna bryna wyfieciana a tak
ofsonnepie tu nataczemu nifil gaste a grubie-
wofkie nie bargo dloze trmo a tak wiele ludu
zaraz a mufio mizee. Siodze fone iefi
wielie prziaclajacy zymowi fcielowemu; po-
dla obieda pofezfca fozgo do nas; nemo-
ze wufiofci grubych wufpofezca; ani wufpofezca
zofafezca goj bynacza wiacti co mzechowi ffofci
czu albo z polubina fone rymozowa z foba
czumy grube; a tym powietrze zagafacza; tak
fice fic niegdz bna albo mial byc defez bargo wiel-
ka nie nie bryna- a mial byc ffofca na powie-

C Wejmi łozenia ziela trzemdasy / przy
wspierowego - gorczkowego / na łozew / i tor
nia koźkowego - cyfku / łaznego d nich czo
ty jawajo / bolum armenium czo 2. łozie 2
wozy - tercie sigillate 1. ty wsipti rżecz zia
sy na miał ti prochy - zmieşay ze czterema t
cyfku - a mozeş p bez cyfku - bierz ze tego pi

n 3 chu

Ku czytelnikowi Po-
zdrowienie.

[illegible]

Znamidna vprjedačice
nemocy.

378
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

legano- a cješto to miewa/ a ktemu niciaše za
wracanie głowy/ wiefcy niemoc/ nagnomiuje
Trokanie bez łutnecy prapczyjny/ a bfluga bo
tazn ktemu j sftach/ melanfolijy/ w balenie zng
mionuje. Rzażej jestli fe bez prapczyjny gnie
wa a cješto. Aiedo ty przed ocyma/ i aloby
muchy latajgce widzy/ albo niecia/ bym/ albo
i aloby mo wiojy/ zaflania/ gnae/ zy wiofko w
ocip wiefpicy/ womaage/ charczaniem.

Nema alib galegame w nosie. Jesli sie cieszilo
przegazalo a bluzgo mrolo / siezes sie bchawem
a wazemla plucz pomogam toa co ciemu slu
zy. Pot wiesz bez znamienicy przajzno po
siole. Witoski wiele znamionuje; a jesli smier
dzi, ogroski sie nadawaja. Czekaj cieszke
drzenie nagla smierci znamionuje pomogac
wiece puzaniem; zwizwa przepuzaniem
czyszcic melanholiz. Obdiwame cieszke a
cieszke przizobidz twie pizanie zarazenie; na
dla smierci pomogac wiece puzaniem.

Samiekanie siemlow a mde rufanie / zna
mionule przypochodze jarzenie - pomaga pu
fianie kime / charchanie / y jowota przepu
czenie. Cieszfosc w bota prawym / a strzela
nie ofoso froctich zebr. znamionule chora wo
trobe. Lice y powieci siedy sie odag / opuch
line inamionule a sfazenie zdrowia.

Gnój cśmiejcejsz nad gńepczaj jolty: jolsta nie
moc znamionuje: abo icst bialo-pomagać je
by zle wistosci wyphodziljo potem: Przepuśc
czany gnój lako drodziej zjadł: nie dobre prze
chowanie znamionuje: a za sprawa jolgdła
temaroch. **W**iaśle same abo walcenie

a spi dobrez. Lice ciewone silno z za mie-
nem nicialiem wzroku a sciesze sic wybie-
nia a itemu omieniem i gadu sie czeba ofi-
rzegac ciejsciedalo tym czu melanfoling puz-
guie p siegme. Jesli na wiofne flinogor-
bodie znac ist mofnosta gzech woflofi/poma-
gac trwie puzecanie m/banftam zywota prz-
wifcizaniem p obchranianiem.

Dobre znamiona w niemocznych.

3. **O**diścio niemco wopadnie. dobre iest
 mieściś na bor na troy lępy mało neg wpry-
 kurywio-iało w zdrowiu zwykt legać. Se-
 dli sie latowocią. Jesli w nocy spł i
 nie chce śnić. Jesli mu nie cieszio dybać. Jesli
 w pępiu p i lenasfor gladyś ma. Jesli mu
 pob boli gladio i niemca boliości ołosto żyć i
 chochaby niciało spuci /o amfalej wpry /o
 tory postawia i nie boli-taś niemco cziwio-
 tomi niciało sie przedtęj. wrafosi fiody nie
 węgini. Jesli sie ciao mieście i cionofan-
 cieple albo sie iednal wtyfo po-ci-a po tym p-
 cie ozagatnie mu przegiane. Aichanie the-
 miedy dobremi iest aniamy / w cheiwo /
 denia i ailei dobre wraçanie i tolecy i w
 gnia. W moce gnie sie wty- iest iest
 se-mialie cionofanie a ptolem sie gromady
 dobre aniam. Wmoyie iest fregzi a po-
 dobien tu zdrowemu poding tyf rzezy fiod-
 rzy pchymam. Prapczyfanie gnie a
 niemco arçofotwie nie dobre awfalej rze-
 niebdab fudy gnie iest fody a nie wtyf iest
 smiedzyć. Gusty iest i chorego wmo-
 gni- rze- rze i w tyfzie fionfi iest zapali /dobi-
 iest aniamie ady iest i boleci.

Pospolite żywota rządzenie.

12. Ezerzi wilkości ciało cłowiczej. An cy
 km gromiżom rofu podobnifstwo mała.
 Krew gziżania ciału podobna wifnif.
 Jafza jofe albo fołera gorogca y fucha pot
 bna latu. Zrzaga jofe to rufh melancf
 fucha ciału podobnifstwo. Wyet c
 do flegma wifla ciału podobna jmit.
 Krew fiedu głowiczej yczina f mmo
 do fwoicgo balenogaz do fwoiet Zop
 tery a pcygo y on ciao mierzyc a ciefnif
 nie pojywar ciału mierzyc a mierzyc p
 nie fien ciału y pomalu pojywarac od tw

[illegible]

Wdy od remy głowa boli.

B Wierzy / kadydła / pieprzu / kawy / oleu
Inianego / rowne części / warz / oczem / a żmie-
kawym obwini głowa ciepło chustą.

Gdy kto spać niemoże.

Kółe zalecę zmiodem zmieścić a sronie
pomazować: albo masewic wielkich nawa-
żyć w piwie: a to mu dać pić.

Naprzeciw remie albo miezytowi.

T Naprzód kto żywół braci lekarstwa niech
 będzie głowonęcy pytał na co za grof.
 Potem węgini furjencie nieocenili kłunem flory
 zow: skorak liquidu (w apteczce nabytysię) cjo-
 me mafi to furjencie po taniu nyi nos poob nos
 wryfluka remu w głowie. Ięci nieżyty flory r-
 nos pflone tal ię prawie żaleję nos; tedy na to
 orzechy łasienne przypiecali a porum w tani
 pflony idrfla omocione ana nos pożywane
 barjo treflo ob nich zbrowie psychody.
 Ięci na remu nieżytych / Inem łabienię ięci do
 swiadejonej pomocy.

Letarstwo aby komu brwi wlośa-
mi porastały.

T Naprzód dym; dziewaśfnowego-gdiſie
 ejłowiel ktoro niema na brwiach włoſof; ba-
 dzie nachylał nad on dym/ wpraſtaig włoſy.
 Drugie / Sledziona oſłowa wſuſzona a na

proch miaszt zarta/on proch miedzwiedziem
sablom a z oliwa zmieszany - ftorym masz so-
bie miejsce pomazować gdzie maig brwi twy
rastac: Nise o tym jeden lekarz iz jest rzecz do
sivadczona.

Włosy na brwiach nie rosły.

Pomazuj krewieź ielonych iabel brwi; iao
fiez krew wejowa na brwi pomazana; niebos
puszka wyrostać wlosom: Jez. 17. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830.

Włosy czarne wczynic.

Krucie iate zbij a ogołowiły głowe poma
guszale poń nie wzięnie miecz oliwa w wściech
by zaby niebezpieczeństw nie wmywał się do trze
ciężko

2 Wszelki y złe wolosy na powiekach,

K Winoğim przydawa się swierb na oczach
dalec brzydki bywa ob wshy ktore sie na powie-
kach rodzą / a taloż nęsi sie przydadzą tal i je-
dych / Qmarzyszy nac twarod / roztrogi a zje-
tel wyjni / przyloż sie sam biały na oczy / wshy
si fu łau wnoida / Albo pierneż na oczypo-
sły / cennuca chusta / a na nie biały / wyptoc
w chustec powiagna

Ktemuś p na wśelkie mieſtſce g dzieſolwieſ ſa
 wſy. Wejmi alocs ſtucz ie z cyſtem ſadſem
 p yomaſ g dzie wſy ſa zgnac. Albo cynie
 popiolu zmieſzay zolwz a mazy.

Ła zle wlopy na potnickach,

K Womys/powieści cysłym lugiem y cysłym
 tym tedy wazy potym ad wyspny-pomazany
 żywicy palcie żye wlosy wyprawac jako jela
 gniemi szepkami. A jeśli wyprawane toso-
 ly że zasty rośli tedy siłkiem jela finowit wlosy
 pomazaj. Popiel: o kochaw ciarney kapus-
 ty y o czem zmięszac a pomazaj. - Psią kre-
 wlosom nie da rosi. Kociągły w nocz fino-
 wosze ytarosy sie y miazaj ad rozbja. Pua-
 woty y o czem siłziem ziaris wlosy pomazowac.
 Krew żabli siłnocytoży: cioni.

Atenuis/Bezmi swiezege miesa ialowicie°

a dyd ychbyfe wmin robacz zaplanyu / a dyd
 bedza wielcy nakladzy by w oet spisy i w min
 pema- wyposyfe wulshu na siozagu / a podym
 oet namoci pygafe ofsh / a tat do siedmi ra-
 zow pygnamoc ofshatnie gdi dobrez ofsh
 u / wczaj / a nich procz malst / a gzie chefi i
 byt tof nioctyl / wyafshy ofshu gdi ogolafu to
 pyz oet miefste chysta ofsh / a tym prochem
 poytuy. *Wzi- mief tofsof rofshu na Isymie*
w mofchdy / farym nik nicpomoze.
Sicnufi ab wofshy nioctyl / miefsof romano-
*wego siole fiefie fiefafze / ofshu / a poma-
 ziofsh na siozagu opadnag wofshy / w ofshie*
min cieafte / store ty poma- ziof a epadnag / a tat
namocze do cjuwatego poma- ziof w ofshu.
(padni.)

Wiosy aby rosły na syfanie.

Jeśli imłodu pocznie kto łysy łysy maś to
mieście łysy ofetem słodkim migdałowym po-
mazować. Zosć wieprzowa z oliwą toż czy-
ni. Krwiga trętowa samą też pomazać.

Popioł też ięza całego spalonego wosół też ię
nabiałnych psoli. Ziele mathi bożey wiości
woszarę a wspanialejnie tym głowie myć wosół
mnogoy. Drzech wiości modny słuszy zma
dem głowie mazac do wosół cęki mnoży nie
parczy opozdza. Golczek zaięży y ięliży
spalić w nowem garnegu a then popioł zmię
ścić z rożanym oleim wosół mnogoy. **U**
benicenie forzenie to lugu miewac wosół mno
ży ydlugę cęni.

Wdy po niemoocy filofy opadna

Wstawiaj ab zielonych a onę wodę cje-
sio mę/a tłuścieją czo na wierzchu onych ja-
pk wa pomazać.

Drósy aby rosły na brwiach
albo na brodzie

13. **D**aś wczynie moździej szłowiachy; a na-
laczeń rożnego ołeszy a szłak szłwigo a
bedzie gęsto i syńo kóło słow: a gdye chęć a
wzrosty mały chęć wpryć ono i szłesze chęć
ość a z szłę gęć wpryć a pomazę masła na
noce a na zaryć ciepła woda a cżyń chęć
do szłesza szłesze: wpryć szłwigo szłam gdye
ym podobno. **K**ienus; **C**hleb szłesze
dobrze oślon obierć szłwigo ołeszy i szłesze
albo szłesze a szłwigo w nowem szłwigo - abo

był miasteczko, z którego zginęłaś i gdzie nie
 widujemy i pomagaj gdzie chcesz wesoło mie-
 10 cennym. Należy też pamiętać o łowieniu co sta-
 rą po polu i pęgi rosną /ono/ polu, rosnomem gam-
 20 u /zginęła/ popioł /z rożnami/ ecleptem
 albo z ładem pomagaj. Albo spalić idro-
 30 ławowych chorowców na sztorupie /z ziarab/ i
 zginęła z olejem /zginęła/ rybomianow
 40 przypioł /zginęła/ z tym mągle. Gdy bro-
 50 dza niechże rość /zginęła/ popioł /z boję/ dziew-
 60 ła /zginęła/ z ziarą oliwa /zginęła/ poma-
 70 gać. Albo popioł /zginęła/ wódz /zginęła/

Na oštrostaniach posvieti

¶ Kdysz zelazna rzo namielsza pospywac
runicin warzonę przysladac/ albo woble roza
na rozpusemby w mien troche poperwaszcin/ a
pomazowac. Albo silnysj gajzan z halu
nem/ woble rozanę rozpusec a pomazac.

Aby włosy rychło nie siwiały

BChronie sie larni wilgotnych iato papi-
 sy/leziegi ogorflow malenow rzyzryby-
 smey wodz mletla kamphora imajow row-
 zadow cielskiego slazenia iak modu po-
 ziwaw pierpr/farnie iabek wiecego piec-
 imajone nie ciesz sie myt w szyni nie wiel-
 glowy przylmat wazow szyni a w szyni
 nie goracio : otyczelien zdow rochlego sz-
 wienia szyl obfioft szegny wodny zagmle-
 ftora sie rodzy : rzezy mldaczej cieplo przpr-
 dyne iato sz niemowy blugie swachy razi ci-
 ebie ataletem gwiana sz wladze smiecz.

Mazae rstawiaje głowe broni swizny.
Wzmi Galas, salwiz, bukwiwa, warz
w wodzie a tym myi głowe.

vlasy černí.

Czjmi wloſy liſcie roſcy poſkany w roſzaj w fi-
gu warzone. Wloſy ciznna gdu muſci. A tſ-
tez cizni wrocie. ſialwa polna warzona. ſre-
ciarnego bſta abo wolu w niedoſta oltuſz
w majaz wloſy. Iapeza abo trzian w winem roſz-
te ciznna wloſi alſa bociane ſirzedz abo cizni
doſto. Iapeza. Izoſtoſte z ſozaj joſtſi zmi-
kane. ſet kſowice bobowego w ſlowem w
dziejn na ſloncu wſtazione / rumien w ſu-
pluſe. mieda ſie wloſam ſtazce. Kwiecie dſi

mannu warzone. Jolte wlosy cymt. Korci celibowey warzony. tej też cymt. s sine wlosy jolet. Polcy w lugu warzony wlosy biel. Woda z kreta warzonego z cjaney siersci i w cymt biela.

Mase co wlosy roci.

Spal wlosy cslowieje a weym z nich pwoch zertu mialo. macti boje wlosi naste nie fenum grecum nasienie lubczykow. ru minowe kwiecie. weymis kadego prochu z tych ziot rownie cieszci. miotu ryle trojga tile szimo ro drozdyj. oleu linanego. magy tym gdye cheszy.

Wly sie nie siekly wlosy od molofo.

Nawary zela fenum grecum forzenia. slazy wielkiego forzenia. w wodzie a tym ja woby wlosy przymocowal a nigdy ich silnym lu giem nie mye biela. trece w lugu slazy.

Wlosy aby niepadaly.

Kto rodbiew sadu miedzy mu wlosy pad dny. Susiem rzeczny glowe pomagac a cheszy ppi. Sene warzac glowe mye. Spica narbi taliehy. Alse zmiechawij z o cymt pomagowac glowe. Albo warzac ver bene. cieszto mye. Mroczem pslm gdy glowe macia luyse niedopuszcza.

Kiedy wlosy oblagz aby rosy. Spalic zedy konasle a starte zmiechac z ocytem a pomagowac. Sastie czerwonu swiezy sluskiy. pomazowac. Dierze ebuline z miobem wsluc a pomagowac taliehy. Krodziane lupiny. albo zaietczy rzepti cjaney. nawary a glowe cieszto mye.

Przeciwo wsinemu boleniu lekarst.

Soblo odebrane od isichy psluc. na rym ce rospuszone. a potym lenio replo w bolze ce wcho wpuszajone. znamienicie bolenie o s framia. Zalecy ymje jadlo albo elusiof li sia swiezy troche przelana. jest barzo pomoe gna na bolenie wfine. Zez bolenie wcha ptey gadza sie z wderzenia. Nawrzeciu temu mase lecharstwo. Nawry tary mialo d. z rozanem oleciem zmiechaw. a tego lenio napuszcay w vcho bolace. Zez lama wina lenio w o cym wpuszczajone. wstramnia bol. Zez popiot

cieply dobrze w chusteczke zawiazany. a w vcho wlosiony. barzo znamienicie pomagaa.

Ze sol z siarku a z miobem przajnym zmie chaw. a to slady w vcho bolace z wderzenia. cysf cie tym zleczysz. jest rzezy cieszto dowiadajona.

Na brodati wfine.

Sol wrocziony z chebu ziele. w vcho napuszczajone. brodati zabija p moryz. Zez o tceli z gorzkeh migdalow w vcho w khorpm jest hrobat. wpuszczajone. zabija ie p moryz. Zez mozy cslowiecy na cieszto zoflawiony. w vcho wpuszczajone. wpragda hrobaty z ofu. Zez forzenie katep cjemierz pte w winie wwa rzone. a potym ono wino pemie a mocniej hrobaty w vcho zabia. gdy wpuszcz dwa razy

Naprzeciw gluchosci.

Widczy insemi znamienitemi rzezanmi dowiadajonemi. cjaney cjemierze forzenie w vchy wlozone tal przey trz dmi albo noc w vchoy poniechane. daie ostroko slucha. a glus chole leczy. Zez sol ebuline w vcho mialo. fage wpuszczajone. gluchosc oddala. Zez wmi ny ocyt goracy. a nad nim vcho gluchie dyera jet izby para z ocyt slado vcha. prawiaraa dober sluch. z humienie oddala. Zez cieszto dowiadajone w wczionym solu zela we zomego forzenia. w lacinie zony draconca. gdy bedzie ten sol w gluche vcho wpuszczajone. prawnie odwiera sluch. stoz pochody dla jat kania nieczyplosci slizowacz. Zez humie nie wfine. Wymy w aptyce castotum pos sero pusa to jest iako grochowe ziarno. rospusc w o lepu nardonym. wpuszczaj idne tropla w vcho na noc. Zez olei gorykeh migdalow. humienie wfine oddala. Zez rzezy cieszto do wiadajona. gdy bedz kstop flosz wlosy w vcho wpuszczajone. piszenie oddala.

Jeszeze przeciwo nieslyszenu.

Zo naprzyd trzeba wiedziec. i. wosla zio mna rzezy wchom. iebom p wpuszczim zlowa. cym glonem sledzi barzo. a wycto kedy ksto nieslysz albo mu brzmiu vcho. a nawrzeciu mu w wodzie topny rumny. kionego kwietaa nosisu rowno. a nad ony para vcho posloje przetrwaj glowe aby tam wosla i glowe i z kha woda mye. Zele otowia zmiechaw. mafflem

maslem nieslonem. a zagrawszy cieplo w vcho wlosy. Albo wzym sol z rutu. jolte foso wa. mozy dziewicy z miobem zmiechaw. po maga. z zalega jolte z wegorzowym jadlem.

Gdy w vcho boli.

Synku swieje. z cielech fosi zagraw sz wlos. a ieli tam wrodo ieli aby sie rzezu. klat. mialo w dyetwici wodach wplodac. a rospuszczajone cieplo w vcho wlos. z jaleka. a ie sluby cieszto bol byl o zapalenie. wycahu set z ro towniku. z rozchodniku. z z blafow iaiowych. wazonych. czo mozesz zmiechaw rowno. a z ole tem siulowym zagrawszy wlos. Kiedy z vcha smierdzi. mleta niewieskiego. kazy jolte cio zmiechaw wlos w vcho. Jeli nie hro baty zalega. bielonego nasienia z wostem janieca. a wlosowyo na wosle. tym vcho pod kadyt. a popokacie cyotowiel gorzkeh wlos iehy gorzalky. hrobaty zabia.

Gdy w vcho czo wpaadne

Wegit fiekhanie pieprzem albo imbiere m iartym. a zaculwsh nozre fiekah. radot par da z vcha od fiekhania. Albo fonec drowna letem namajac. wlosy w vcho aby wprapne to. albo na vcho suchy danle postawic.

Gdy po niemocy niesluch.

Dwarzce konopne sienie w wodzie do brze nawierciez igdr laelowych. a ig woda zje mienia roztwarzaj. w wcinwsh polewse prz mazy. a dag ofnelemu pie. Mrowcie iarega ziarny w vchy wlosy. slary niesluch wydra (wia.

Z ola ieczmyt iako zganiac

Serapinum. (jest idno gumy w aptece) ma bpe wincowany. ocyte rospuszcione. a tym pomagujone trofita na potwiec flora jest iecz mieniemu ziarnu podobna. zginie od tego. Zalecy iechi mrowli. alosi w m obracowaw sluce. i z siinami zmiechac a ti pini ieczme pomagowac. zginie. Dierzory tej przylas daig slarna wczimene.

Na smosc ktora brywa pod oczyma z oddicia

Naprzyd cjanu halena z przajnym mo

dem wpuszczajone. a tym nasinalie mlesie. po mazuy. roztocy sie sines. Zez cieszto zmo dem przajnym zmiechaw. a na mlesie szima le przylajone. ppgda ptey sines. Zez czo cymuier mloby wptecajone a na mlesie przylajone. Zez cym sol ptejona z przajnym miobem zmiechaw. zhm cjaney mtejcie dla ziadefi trwie pomagay.

Przeciwo boleniu ocnemu.

Wlosy z drobniemi roznkami w wodzie albo w winie warzone. a na noc na bolace o cjo przylajone. boleci z smierza pemie. Zez plucga lhy furore tal zczafim albo zfe klaw. na ocyt bolace p puchline przylajone. oddalaig bol pemie. p puchline z garmia ob nich. Zez malon roztrionny a na ciolo przylajone. barzo dobyce bolenie ocne wysmarza. Zafie gdyby bylo boleucie ocne z wrodzenia. tedn jolte ialegny. z hslunem a z rozanym o sefym zmiechaw. przloz na ocyt albo na oko bolace. Na tej sol z foriandru wprapno no. a z niewieskiem mlichem zmiechaw. i t. czo cieplo napuszczaj w oko obrazone. dywino po maga na siapanie ola.

Na bielmo y na insh luseki ocne

Sol z barfciu wprasziony na bielmo pu ficiay. mocniej spozda bielmo. Wloso w foliczo mlecay na bielmo puszcjane. spozda ie Zez iay na iasolcie wsiupione na proch zta re. a tym prochem posypuj bielmo. Albo z miechay z wiodnego topny wlos. a na oko w puszcay. Zez glisty fione z glowela wycho dza w winie wplotane. potym wsiupione a na proch starte. thym prochem posypuj bielmo. ptey Kasto i. jest rzezy dowiadajona. Zez wot a z rodbwie gdy sie zapoci posypawsh na nie roche soli. ma bpe puszcjona na bielmo. zgania ptey w wyzel posila. Zez kwas zia bcl atrinawow w oko puszcjany. bielmo spoz dza a ocyt wprapnia. ptey z joltey. z cjaney nose z mch spozda.

Gdy komu zezmiez a ola tin gorze wychodzi

Wymy macti bobowey dwa soty. prackit mialo wyluczonego. z kwiecie rozanego iden

W goracey Bolesci oczu pospolis
te lekarstwa.

W zimnym bolu oczu lekarstwa.

Na přynace oczy

Przeciwko tradycji lekarstwa

fo/ta! aby tam; z nimi będoge kłisła- dać mu
oniemi wozami stać aż będzie zaite barzo nie zo
hymniug; z niego żadnego plugastwa; z wierzo
chu: To wino ma pie ciałowiec trędomaty- de-
bzie; zdrow bez wapienia.

Jeśli chcesz poznać człowieka prawdziwym trybem zarażonego

Krošty na liczu lečivc

Pięci goń

Abŷ lice cŷudne byŷo

2/6y lice nie ogorzało

Żeby plec czudna była

Też mleko jezuferm często ieszone od białego
głow/wyafnia pteć ticz p wbrpkego ciała.

Na Blizny które zostają na licznikach

p 2 file

Wello rajow spadzja blizny-cie wonosicie noli
eti matulj z niego a cymu lednaly plet liqaa
atlecy w blizny gina od niego fiore z cietyl
zan bywajg gby bocyje cyslo blizna mazana

Naprzejcivko tradowi lečarskiva

13 Egd test cymoral a fado niemiata niu
lečony. Kiedy twarz bode ofstrina a pomy
Acie sic padaig-barna czarna trcw oforo znie
go wponduze teby sic zjedzie. taciemu lečarski
wo nie nie wmoje. Egd sic tkead pocyma
nalepcy naprzod ktem pusiak z lewep teli me
diany-worego dypa z prawep-dac mu jamje
od pie frow-ale fozg namawazymy to niep pol
ncy rucy albo w wannie sic mye albo w lazni
mocno sic rzeze. lile majac oleciem z nasienia
kano wego albo filofostem-gdy z wanym wy
aidye obwinag go pycieci radem z potocy na
lozu p przodbiat abo spoletem lečarskide go
dine/potom namawazje w wodze nasienia rze
piego z sobodnegu a dac mu cieplo one woda
pie a z rosmocjowis poto w olepie w gardlo
wlopie tity wracat a potym natychmiast
mu dac pie z winem tartie. plosnu dwie dra
gine-niem a icie rzezy smajomch kwiatnych
sionch-gorzych-ostnych silne sic pica chro
mie p zagecia-dac mu foye mieto pie gahat
w niem glazki rzezine rozpalone ma tse bo
raf-cwilemalony podocyul spinał wazac
z foyem mietem albo z mizdałowem- mieto
foylecy wagniecy kury faptony młode cierye
wie-larzjebie kuropancy a potym majac tka
mas ig. Waf: na trgd/balcy w potewa
ny g ienel oliw/a wsoj tam sjebi albo siedm
tas-foret zielonych zowocy-niechaj stoy przez
dnyk i przez noc az pomia przypoje tnm dye
siec leqow na dwa palca dlugich z forzenia
dowowego winafo az bode wifto sucho wy
kzich wotym a tka mactia majac mietcia
ofionem wopjecho z lajnie-pomaga ca mafe
p niem wofstam nieciyofostem cielefmem.
Kiemuf y na foyde kroye na licy / Weym
imibru biale z wedyfion- pleyryt- rotono
redn foy faryt polowa loca-fmalcy wietoy
mego cyo potrzyba jarwofy ono wifto jmie
fao z fmalcem a pomawowac lile na noc a
na dnyty wnet sic mietcia i otrob.
Kiemuf Weym faryt-halumu rotono ofe
rby pbeniekucz mialfo tartich kalich wiete-

stlucy wifto cyo namiecy wbiye w eho dwa
biast iawowe abo cyo potzyba z miefaj cyo na
lepcy na oflatet wina palonego przymiecy
iz bode iato mafe rzadla chowac w bafce a
tym na noc lile pomazuj. Cierwonu
twarz majac foyem z pifnel z miefajcy z ole
tem rojanem a z ocietem wmoiac wodza na
warzwyj w nio rocy z rumnem.
Jesice na to / Wajac oleciem fiofostem foy
fem latucjanym albo oleciem mafowem- fo
fem fwinie- mlecju albo oleciem z gryzietem
fofem babi a z ocietem- fof z pomorastka zro
janem oleciem a z wofstem spufic iato mafe
a tym pomazuj.

Na bolefe zebow

14 Weym cierwoncy lebiocy garfe- polem
garfe-imibru-gwoydyfow obonga nie tarie
go po garfi- potem napierewarz imbir z
gwoydyf we dmu kwart wina bialego przez
cwiert godymy- potym wloz do cyo lebiocy
y potey a wazj spolem a z rzezia cise wotre-
potem przecdy a to mirmocny niechaj bierze
w ofta lito nacieply moje zbyczet. a te stro
ne pofat gody boli- zafie wplywaige brat a
przeftanet bol.

Ku wbieleniu zeb

15 Weym wofst krowa zowu aqua wite dwa
foy- cyfura fot- laskralu icie ne quare fowaloto
biatych- flucy na pra- h subtelny a z miefajcy
wofdy aqua wite- przydaj ktemu sandalu cje
wonego quare- woda rojaney troche- wocyj
zafoby mafe a biotge na cyslo chufite- pome
raz zeb- y dwigla goy ta mafe.

Na bolefe zebow

16 Zebom fiodzy rzezy przednie flimne- go
racc albo trarde. A test z gorgica- Weym
m fof z latulcy z furyz nogz- rozchodnu- z
drowego mlecju fiore mojesli miet z tch- z
miefaj w flimny ocie- a w ofciety trzymaj
wolno y cyslo. Proch z forzenia flazowego
zedy potciat- pomaga. Albo weym bialo
nowego nasienia y fadybla a ztarwby z wo
stem z miefajcy a tym zedy wotkurzaj. Do
browe fiore na bolcy zab klaf- pomaga.
Sol wprajong na ogniu- zawiadzajcy w me
zlot cieplo na zyb bolcy przyladac. Albo
we

wymy tft fawicy- tzy zarna piepewa- fof
troche przajoy zartey a zawiadzajcy w ciele
chufite na zedy przploz.

Kiedy zedy zapuchna

17 Korye potrzyjony fwojcy wmy we troley
wodzie a cymarjy raz w ocie albo w winie-
woflucy az wplywby imibru a pncum-
wazj w winie albo ocie az jedna rzezia cise
zofanie a gdy sic chce klaf- charycy cieplo
tym trzymajg dlugo w ofciety fielo rajony a
cyo test gesele rozfoz na chufite a przypoi do
cietufi przez noc.

Naprzejcivko dziegnie

18 Dyzna aby przefata- zanydy dwigla
wymowac ocietem z halunem a pomajowac
tka mactia- Weym halunu z garypanem y
miodu rotono flucy halun garypanem zmo
dne- miefajcy a pomazuj. Proch na coby
mashit z fowalu cierwoncy- fadybla tartich
towo z miefajcy- pofpuy wplywaige ocietem

Na wbielenie zebow

19 Popiolem icelnego rogu wycieraj. Al
bo weymy fofy kofitofowcy- balunu- pumru
to test diany moreficy rotono- fwal a proch z
go mialy wocyj- tym zedy wycieraj. A facy
fpa fiony glas biaty mialfo flucy- y przefiac
a zedy wycieraj.

Abdy z wfi cfofiku nie czuc

20 Kuty natychmiast z icie- abo gwozdzifow
cietaru- albo mioduni z ocietem namieraw
fo wofit. Lubficyfowe nasienie y p notufy
czane icemu dobie.

Na Dofomino. Wafitofowcy fwal do
brzeziel- albo cielefego miodu w ofta wazj y
na zebich trzymaj.

Abdy z wfi niefmiertzialo

21 Nie wiete pie a po wocyju zedy zanydy
brzy wocyfiet- tacyem drugoy fimerdy cyo fic
tam zagnuie. Drugim- mietcy z mofa a to
znat gdy potiede nie tal z gadyla- to pomaga
zawidziano roymgic troche dnyat cie w woi
nie wotmacyem- a to ofno woem fawta.
Albo fof z polney mueli cyslo w nozre lat a

proch a mep foyat. Albo weymy aloe tity cyo
fity- mity cyowat- zaryp woinem a wocyj ga
fuffi iato gchowe ziarna a fazy na noc po
rednery nozre. Albo mietcia z boym dize
wofem wazjcy w ocie pie fomy fmiertzia
nozre- temu dobrze biate iden rzy w fpoziat
icene dragnie albo pol cysle depiatowe z woi
nem. Jefe zanydy nasienie lubficyfowe- o
pichowe- pnotuficane- icie mufiat- tatarfhe
ziele. Drugim- tcywadi nie wlecyz aywfa
ficya fomu plucja gnyz. Egd w ciefieci nie
mocy fomu z wfi fmiertzia- a przed tym to nie
bocy fmiertzie nie dalefo.

Naprzejcivko czuchnienu z wfi

22 Naprzod gwozdzif cymia dobra a lubie
zna wotzy wfi maffi owane- ta fief tatarfhe
ziele. Egd mura w ofciety trzymana cymu
wonig lubficyz a czuchnienu obdala. A
fiefy dzweto aloe maffi owane w ofciety- ob
dala fcy wonig z wfi. Egd pufy niefiozoy o
fioic ity w ofciety dzierzane obdala nie wofa
cyma wonig z wfi. Egd poflotowone wmo z ci
crtowem- ofer lami- breni- zcy wonig z wfi
fiora przochody z zagniofci bedogcy w wofa
dru.

Jesice na zedy bolace lečarskivo

23 Glisty ziemne w nowym garnku fpatie
a popioz rojanym olefciem albo mafowym
z miefajcy cieplo w przecierne wofe lat polso
zowfo fic na b olaczg frowe. Zgowazym wi
nem mactia- icelidney foyem- foyem mite
flem. Cofinet z fadydem flufit przyladac
Wozgu kuropanowego w zyb dnyfity wofie
bol przeftanet. Wofit pbeniek- z bialym
miodem namiefat a ono cialfo na bolcy zab
pryloje dacy flinam z wfi wolno dy.

Weym cfofiku a cebule cyof fic woby pod fcy
dzy miana- babi pbd margo tacy pol- fpiet la
fen bialych twardych fofa cise- wazj to w pi
wie to pot godym- przecdy a przylep wma go
rzalego- potym w to wbiy liefio bialfow fmo
focy a przymiefaj w ono wmo przecdzane-
y przecdy z nowu a gdy idyfi fpat w ofta to
cieplo bierz.

24 Roz icelni ftrobany a potym w wodzie
wazjony w nowym garnku- dny wofa wofa
płotane cyslo go rannu zafowana od boleci
zbow cfofowicia- test y mizdy nie zyna bolena

poborow. - Drugie iestly zab bolacz miał
 w sobie wyprochnienie w polzobodno albo na
 stronie; tedy nie lepszego na to jedno siala az
 wloscia to ego iest w polzobodno galazau; wlos
 zej na ono niczcie wyprochniale. - Zej tez
 w ciem iestlo ziele wyprochnie; iest tez sinito
 dno podobno; wyprochnie na niczcie wypro-
 chnia. - Zalezy forzen tego wyprochniacu
 znowo po lacnie to jest. Poedumcan. - Zej
 wzroze romanowego ziela w oczie wzroze
 e a tym zeb wyposlane oddala mocnie bo
 ziele zebow; a namowic talz bol zebow fiory
 bowa i sprochnia p; hrobowat grynica; a
 e iest fiory dno; - w osem jedna kropka
 mla romanowego ziela; bolnie zebow w
 prochnienia wlosna; a ze bedzie w dygnie w
 pulkica. - Zej pynietu forzen w rozie
 wzroze; - a potom ono wota zeb wyposla-
 ne; talzefi jama ziele majilowane na to
 stronie gazy zeb bolg ale na zdrowie; rzi bo
 lenie bnet odzynie. - Zale iest bolacz w
 ziele; bo iestcm bytoby ma byt zab ofuraz
 le; wtem najfieniet iestp iest podobno zjafne
 tez wospej; i talziam wyposlane hrobat z
 bu dychanow. - Ktemu tez masz niepozdo-
 cie a zjafodowiadzone iestafno; pocti w
 fuszoty ioty; zowiemu fandra; a a to iest
 fandra; talz pecti biete na zab hrobaclony
 w zowia albo proci; i; o cztem rozpuszcz
 ze wota; tym zeb bolacz od hubafom gmy-
 ne pozdo; - iest dywny pomoc. - Zej pecti
 tu mialo ale leny; podobno ego trzafio
 z wazy; wate; iestmu prawy; komyon; cjo
 fozaf; jana; iest; iest; i; wozie; plesz w
 ocie; a w winie; - a tym iestp; zyma po-
 moc. - Na fonce masz pilafu; nie wochpny
 pomoc; talz na; zab wycpny; - Wtem na
 sietna; a; iest pchielafowegowu; ziarne
 apeli; - nafia; pchielafowegowu; - iest
 a iest; romno pecti ziarne; - sinito; to zjafio
 siet wapi; pilafu; i; winem; ale; z forpem na
 fowem; - a potom wozaf; iedne pilafu; szaf
 mialo iestlo iest; fowem; ziamu; wlos; na
 bolacz; zab; bez; pochody; odpocz; belenie.

Komu sie zeby chwilecia aby moczy
no w dyaslach stasy.

Escet in arce fton zowg 'quisit' cum test
aa to pomocq tunc sobie sedy po ranu

[illegible]

Kn zastanowiemiu Prwie z nosa.

Tęsoł; fajder potymy wyprziny; albo
licie potymyane sługano a na cielo przelo
sione/ianowce feto; nola pnia. **E**ż
rula sługano a o gietim winnem zmiełano
na cielo n wos repuciano- mognie feto sł
nowi. **E**ż lapno ofłone- tazy; e łocie p
łano/ a procy i łocie wgnimio; n wos wypry
fnyon słanowitw. **E**ż łocie forłote
wionane; o w nos potym wyprzino- pema
ga. **E**ż łot wyprziny; i zela plich łegłere
i fajdani; słanowce; a w łobim łicie gajego
napiocze; na stronie a na cielo prawprie-
mognie tej wnosyze wteńga; łozu mognie łi
nogni płomnie frowe i nola- łozu rzeż łeż
jęsoł doładłano. **E**ż łietno na łotem
janoł wisi- n refłonego ciolowce i feto; n
ła feto; bytnie pniow; zafłanawia; a łeż rzeż
słufano w prawdzie.

Na rzyganie Prwasne.

Wierzyu iedne dragma- topiomego nafi-
nia tniemu rowno dragm 10. wcyż proch a
bierz gi z winem nie filnem sybie iedne.
Albo forzeż omanu suchy tarte- ius tarte- a
rowno zimiechay zimodem szymowanym a te
do po-

go poznywan. Albo nasienie koprowe prażo-
ne. lebiostka. galgan. muskat. rowno cenne z
miodem. łatwoz bierz. Albo warzgc łatwoz w
winie mastke. cinamon. hanyj pit.

A na wraczenie.

K Stary ludzie albo posiem albo mrazia
niem niemocz podgryzi: abodem gdy przy
ciemny wrzodu z jolokda wrzuzi; niemoczci
sic nie posli: iakoby gdy korzeni w dykera wy
chnie, tede pomyli ono drzewo sic przyrodzo
ny eraci. Wrazanie jej pozegniecie wlosa
cja ludzmi korymmy opylam. Latwie traw
naze cigni; eflore i floszema chybodowego nar
maz porych pif. Sol i listia bzyowego. Na
sienie sobodne; zepnie; znerzawa; wply; daf; ciep
la; woda. Decz i miedz i olinia ciepl.

Ni defst warzonje: nawarzonych tej ciemnicy,
albo wilgje? Ista albo spihni/rozogni? Ista
da ciasto p w piec chleba i daś gi iść komu eże
ka wrzagał. Albo nasienie i do białej-ty-
rowe/cebulne-tarte pić i sita. Wshela go-
źwieżerza tańcy moc iść iść gdy nig poma-
żęś od pepła węgore/wracanie cynu: i ięsi-
moważ na doś-wrota przepuścienie: cipi.

Ktęm mase. Zolt bęfwe zmiejaft & aloe
 & pomajad od pępa wygore & pomajejeb
 onem/miejace przypużo: Alfo jadło zjed
 fe & zozien wyzpef przepużioze & al będe g
 fo-potyem wprzeft wiefpżioze jołci & mazy
 tafieł. Wzropte figuza tołpuśac na pa
 nęwe & zjohomaci & fięb wracanie eręba w
 zęnie/pomajad od pępa do bęfu: & chęfił
 jafte pomękagęze/pomaj niedy łopacami
 Pomajajęfo od pępa na doł/ymot przepuż
 fi: pomaj lepat na tręgędo/zafianowęj.

Wraczanie za stanowic.

Erasmo kwasne / sokoem mietezanym / a go
 oczem rozmiešay / wpiecz mował / a ceylo na
 żołdzel / wywioz do pępla do pierśi. Albo gaba
 gan / gwiozdy / masile / mliekie roino / waz
 do winie albo w oczie / a dappie. Gdy wra
 czanie / goraczosci pochoy / w nazimnię
 wodę nogi wlozyc / a tozani woda lice wmy
 wac: Kurca noga / a nasienik seziawione sta
 nom / wozacanie / woleracanie pio.

Krwia wraczenie.

Wodza z babki stanowi takiesz wodza iu
mieniowa z rogiem slonowym. Ziele ktore
zoga taksi albo fosofsi wpijngawsi soł z nie
godał pŕe bargo pomaga. Wietŕa pŕoŕn-
cybr slonowig-bawŕŕŕ pŕe ziane dragim z-
od ŕlegim wracanie stanowi.

Testy na zastanowienie twórcy.

[illegible]

Kto króci pluie.

[illegible]

✠ Korzenie mielski sfiluszy warzył w wodzie
v pie-omienienie v d remy naprawia. Wierze
pod lezytciem trzynaście zmienagła polychać-
sci glos. Wsłlo z miodem v z gultrem a zgorz
ziemi migdaly. Liscie kapusi garnesurowo
wmac v polychać.

Sol z lakriciję glos gładzi. Nastienie
 płazowe zwierciawshy i wodę ciepło pić. Kły
 słowowy z piwem. Korzeniem pobiałowem
 turge iuchem/dym bracie omenienie gine.
 Szluga warzack po trzy dni pić pierś cąps
 ci. Stopy osłowej szredniey w piwie wwa
 rzawshy pić.

T Wezmi piec wloskich orzechow - trzy fo-
renie zela iatarogich do wyplosi strefaj splo-
wela / pothem w nowy garniec wlozcie cjobo-
boc w polwarto - y nalac octu winnego wa-
rzgic to cal dziozby octu wyprze do polowice . ale
pilen bagd aby nie ofspialo : a gdy juz wyprze
do polowice - tedy telko sof i one - wolac do zgo-
stey konwica / a tedy pofat garnek - dzierzac dzie-
lgo w gardle ten sof / pothen wypylawa na mie-
dnice bedzie zdrow bez wapienia - ale to lepiej
czynie przy lezecnem .

¶ Wezini łagod pśinłomowch a żetwże w
młodzieřu - potym przetwżżesz chęć i siłę
dobrej pśłubady; pierwszy modł żetwżaż i bę-
nie było baro żetwżaż aju te żetwżżado - a te
gotat ma być łagodo chwytat gęć frowat frow-
kowlowet - żetwż siłem wżetwż gęć frowat frow-
grodzino - łagodo wżetwż do te modł aju
żetwż i żetwż(a) i to wode do wżetwż na wżetwż
sił(a) i to na gęć i w gęć do wżetwż aju
dżetwż dluho charehac w żetwż - ale żetwż
żetwż aju do sił(a) na mżetwż frowet te
dłwż nie wżetwż; maśi łagodo żetwż i bę-
nie mżetwż żetwż aju do żetwż wżetwż
dłwż chęć - to wżetwż żetwż i wżetwż
(by też w mżetwż aju) - to żetwż sił(a)
aju żetwż nie żetwż(a) i to łagodo wżetwż

[illegible]

Koniądzo wbytko iasokoleje rozmiełajym
 sz w ciepłej wodzie przysłożę. Glisty niem
 ne z sietac a vsmaję w oliwie y przysłożę n.
 dykt a na noc lepat yne przysłożę. Gno
 gosiebiego natłucz z forzeniem lihowym a z
 miekawsz z masłem albo z smalcem nie slo
 nem przewiać.

Na boleńne gardła dječicim malým / figu-
rowane to modyje / a tšym plokac vsła / bazy-
pomaga. *Łez* łayno dječierica malego łoz-
reby cħleba a tšyma pęzř tři bñie w łusła
so-inše potrapę ięzge-ma bęf w łusłono a po-
tšym starie p z pęzřalnym miodem amiesane-
tęz tšym ma bęf pomagane gardło wogęzř
zewinęz palcem / p taseř podniebienie / iest ofo-
bina rzečř p dořwadięcia / o cħym sie iednala
Zučen-

Takata pšenienica picejona z winem otci
z uodw wobrajona z mallem uwaszenom asz-
bargo dobra iakoz. Ez forzei wegnomi
prow picejnom albo waznom na neposlobu
moe flamowekafel fionoz i kenzaprazchobiz
to icsi z pšenienica fiegno fionoz glowu i
bipna ciekla z na noc ledzion hie porzi dras-
gonie ietoz. wegnomowino z niec po imi mae
cz. **E**neflet kieniczei smagnoj icsi ofobno
na fapel po rana icsiebow. **N**obieru nasz
frobano tulo mazga porm fielec cebul uro-
czonych z trofka i prstulcu i potpin wofio-
do biaie miodu i smagzi wolno na woglu nie
bargo dolo i z petim pniepu sfucenie fennu
wrypaz i trofke ziole wipnietego polmajez na
fontic w sflocezi zchowaz. **W**la i moe then
pofenfiz flamie gniaz zagnia i fionowaz i
piewy i zioyla wipnuta i wprazewaz na po-
fucialczu i icsi to klatarkio kiedza wiefie
Mofa wprazewaz. **K**uoz icsi zio-
la

[illegible]

Cienus! Anna kramny; oezem zag:
 wsh cie; so pny stanowi piazawle. Iez
 stenie moezne o iatier rze; p porzebnie; piz
 wse traci. **S**asfsh tez zadupone vsi i nosh
 nawlasey po trzo razy stanowi piazawle. A
 shafsh piazawla z wpijagienia wsieliego rzy
 kopywz wlecionu.

K Sielam łacie cięstość. Pióty w bż
wcy wodzie warze a na dworze przeż noc
przypływny odchodzi a wody a nigo do
dni pię. Prochu z mierz trzeni palety w
a ciepła wodę pić wżeł niedośtaś zosd
wreca y wodę zank planow. Lebiotka

12 Itemus. Kaset bywa od to niegdz
 sic gardo szkapie czem: gualowienem wol
 niem: albo wiatrem: albo przyswiec: szczy
 deniem: twni przegladu: szego gardo: wieczy
 13 Prugi bywa od inych pastero: iden: kuz
 14 a druzi: szkapie bywa od inych pastero:
 15 Wa szkapie kaset: to naprzedy: pou: teczno: i sz
 16 przes: hies: dni: uop: by: gary: mawno: dech: bies
 17 zage: fletu: miece: paze: waz: wiesci: al: u sz
 18 tuz: szki: gon: tuz: szke: na: wozu: piaz: i sz
 19 maw: na: pieszak: szkapie: Nawoz: i sz
 20 maw: szki: w szki: i szki: z: szki: maw: maw:
 21 wozu: dech: w szki: puzem: K. maw: szki:
 22 we: maw: zage: w szki: i szki: szki: puz:
 23 ch: fletu: szki: szki: szki: szki: szki: szki:
 24 K. szki: szki: szki: szki: szki: szki: szki:
 25 szki: szki: szki: szki: szki: szki: szki:

[illegible][illegible]

być grzebień wciwniony - p letwa strona głowy
ma być czysta. Łej grzaniami i rzaneg
chleba głowę obfoczyć. Wpajać parę z głowy p
bole nie obremnie. Łej psie ieden-lekarz - ie
gdz botgie czonek taitmnp list to usti liste sto
te/pniwizane na głowe bolaczg/wijnuf; glo
w p pol głowy bole nie obremnie/pzaitmne
ocici odchoch.

• Lekarstwo na oszalenie ku spaniu,
abowiem sen w tej niemocy jest
nawierzże lekarstwo który z
trudnością przychodzi.

C Tak wżn. Wejmi flaz/rumen/wierzo
bowe liscie/lactule albo salate- wvaz w wo-
dzie / a one wode ofshudimjmy vmbi / choremu
człowiowi nogi po solana- perstym natycz-
niały wogolimj głose / namazę mu woci
pianami głose kior na wierzeju pławiaz po
serwacie krowico gbi v ognia wze dęst i zęcz do
smiadłona.

Masz na bole nie c złotow - nog y
 rat / w i a t o s z y t h e p u r g a c i j a
 p i e r i e d y / n a p i s a n a .

2 Wymy pruchłenec przyprawione wo
 napećcie co alogz, amajny, proci i bruzg² i sojn
 dy teiz przyprawione wo apteće co rzeż pniega
 dy tamoz jarniech, jarniech te prochy spolem a bog se
 wogije na wolatim niemoćniemu; i buńcie;
 toż a i białowogio wodz; a siho nima wo
 deł ten i pucem dzieło niechay wopije po tanu
 a wo brę; bogioj ma potym dzie; a nasajazy
 po tanu niechay maje sobie cłsoni w nog i
 rż; rżenem ogniem jarniech; i z a mait
 ci nien wopijana. Wymy talowoczeż
 jarnieł; doboweż jarnieł ładego rowno po
 gaszi; ułchajcie ładę osobno to mojdżerz co
 nalepien mojech; potym weymy moidla grełie
 go za grof; to rż; ofrałatuz; p; greławiełie
 emu ołpuzi tumenen fłowez; i łuz; i a gbyż
 ba rżez; z ołpuzi fłowez; i ałobe na majoł-
 te wywjepeł jarniech; p; greławieł; tumenieł
 wego ołpuz; a gorsził i mocneł; a łal; z i z
 to budyje mait; bełmajeł; ałena na bełem
 gziwim; łal; z nog łal; z p rż;

Na paznogie parafywe.

Na paznoscie państwa.

Five

Na Bolemie Przyżon.

T Korzeń piwonijey takież y nasienie iey zo-
nem wstawzone albo z piwem / iecz y bolecie w
głowę pewnie. Eż reubarbarum iest silno
nie po polite - z wodzą mciową a bulzowoa-
pate. Eż bobki garęce wstąione - z pieprzem
a z winem pite / mozie bolecie rżęzjot obda-
la. Przytom mazanie czynię olepiem
wydawkowym to iest scorpionum a olepiem
rumiokowym silno pomaga na krzyże.

17a zapálenie čŕontŕov.

[illegible]

Via spartzeline.

Abn sie nie sprichzyslo natichmiast

pryzysozt chystie w wodzie rożnancy, maziący
 Abym bolano rożnanc' oleficy zmieřazy, i soř
 si iacowemy a pręstoy. Ależ rożnancy
 iemęj; wochem wyposłafy w tchło wo zim
 nych a przyladaf. Ielenie ięzży bazy do
 bię ięřy łhony, pcyjęřy ięřwianę sębno
 albo męřy wywarę w winie albo męřw; z
 otem łnauęim przyladaf; pęřzelnę gępę
 spielicę. Gęp się wywarę jęzży pęřm
 toym ięř a pomaćaf. Albo łalunę z męřb
 na iapalenię. Zmęř sęciwicy mialo; sęm
 łatęřy z męřem przyladaf. Męřaf pęřw
 cina; rura albo łatęř łilaf a przyladaf.
 Zauwęż w chystę łnauę gęřebę; anou a do
 bęř ięřaf; zmieřafę ięř ięřolę ięřm łnauę
 nęř a pomaćaf.

Nasze mi'e'ka na wyrciagnienie og-
nia z krolego'solwie' c'złonu. ^{ay}

Tymy listki pskiego iezyla - halinu palos
nego - liqa z mocnego i sfionowego popiołu
vau i p listki i sic iezyla i alium palonm
p moga - zmiesza a wezmy miazę i miazę a
bo goła potencie a ono mieszce mazi g dzie i sf
pauze ieli rzeci do siarabżona.

Skremuj gumi arabicum zbiałkiem łalecznym
zmieszane a na mieszce oparzony przyłożony
bardzo pomaga p ożnien wzięcia. Łalecz
jona wodza z białejaz a z białkiem zbin sp
na przystawce w tym chustle maczać p przyła
dać bardzo cypście pomaga. Rzecz na sprazenie
wodg gorgczy ktem piazu iesth pomoziana gbp
bedzie mieszce pomoziano.

Na przeciw żoſtey niemocy.

13. Zosta memoe iesli sie po ograsice po
a maicie bedo wapienie barzofico
sli przysiadzie po niep ograsika to
Dla oczu to memoe nawie
zosta przysiedzi to m
ejesie szestanie d
de-trudne d
pierwsi
dni

na mola p z rojanym olestem / a na watro
do ciepła przynaj. Korzen koplego bicia
wu w winie warzyć a to dać pić - a jeśli wa
rzyc w olecie na prawo bol przyladać. Wio
słm warzom silec i szlamia i ciernich.
Woda wosłniona z rzedwie z winem dać
pić. Woda z podwójną macierzduście wa
rzona rzedwop forcen iartu rog ieleni z winem
Albo wżm mierz iaso bobowe ziarno - piec
ziarno pierzu w tolo emamona - zwierć a day
z winem wopić. Szalwiaz warzyć w sice
miłodobey dać pić. Dusić frew i jol fiore sa
w przegubie w przegubach obu nog dostate
cznie iest leślawoz goltch Niemocy z zaitan
watroby. Głiszy ziemie suchie ziarte w proch
dać pić z winem albo z sferwadig wopić tole
re mociem wyprawadzi.

U Kiemuś Wgrobła ielowa wsiłona i na
proch ziarna - potym z wodką podobojmowa a
kianey przyde - dany na switanit po kisto sa
zow - obojne iest leślawoz. Zcy mierz jiele
w wodzie albo w piwie wwarzone - iest osobnie
pomocne leślawoz - fu picu. Lebiolka czeruo
na wwarzona w wodzie a ofłobiona fu picu -
g fu omipowaniu ciala. Wodła z swoposłch
mleczu iest barzo dobra fu picu - z jase i win
npi ojem zimešana - troche blawasfu przy
czonwos - roymoz facelci a przyladać na w
erobe na prawy bol - abowiem w teg niemocy
pospolicie bywa zapalenie watroby a to jase
chłodzi i posłła watrobe - a tak thei josta nie
moc mbi - fiowa z zapalenia w z zaitania w
roby przegub - tak wchło iaso p z zaitania w
hity fiowa od jostki do ieli dyte. Niektory też
wop wleczj fosiłsi z ojem a chwala.

Isi sie ejo pocinier / they naprzed
ia wysła tym obczajem.
is pol wniej - leślawoz
amp / rozpuć z wodką sa
a mleczowa a day
apo tym sie nie
uie iest wleć
Diaro
ne
af

Na brodawki leślawoz.

U Brodawki gdielowlit sa mazat iest m
dlem greccim albo weneccim potym kody
kolefom wiosem zarowiac albo niag iedwabo
wz moqno z wopadn. Albo miedobrenu
brzozone rozpalat przylat. Albo brzo
wz jergne a dać fwi winie - a potym m
fiem celidonijey cieszto pomagować. Albo w
czyn z pasciejsz swiet ias wielki iaso brodaw
sa a posoj na nity z papal aby zgorzało potim
zginie. Korzen dziewanny wsiłat a staro
gi zoytem pomagować. Kupieł wejowy jelo
reż - a tego prochu dać pić temu fio brodawki
ma gdielowlit kedo popadaig. Mazat ias
fio jostem z celidonijey - abo trzej sola z ojem

Na wywinięcie czonku fiore.

U Wżm orebę pbenieję woz i ojem
a tym ciepło miejsce wywinięcie ofładać.
Pecna to iest glina fiowa sie wpał w piecu - z
oem siliżona pcept przylona / scizy w
winie.

Aby potem nie śmierdziat / i asolowlit ko
perwajsem pod papuchami potyż hiet p
stanie.

Na gribet przetwary.

U Gdy sie przagodzi niego dymaig / Nar
wad ierzechow piolnu swiezo - zagrygi
dobry na panecet - obwiti w chustie a co na
cieple na miejsce bolce przyladać odmienna
igetilo rapow as sie dobzy naparzi. Albo
przylat suture przagdzono prosiu / jol cke
lo. Kiemuś Wżm bożego drzewa garf
roslar w nowym garncu wpiwie siarem w
siołowy smolny siępsie luejowa - a gdi wotire
polowicja - nallad maione - masła a day cho
renu ciepło pić. Zrzymoz forcen tlużac z
oem przyladać. Prosiang wolef waz w
piwie z masłem a day chowemu pić - p na bolac
ce miejsce przyladać / aet pomaga zbirny p
stucjonym. Kojiam thei ziamancem - po
piol z siwimich cieluści pomaga nawiecy dya
fi. Albo słowami wargonem ofładać.
Kiemuś Wżm wazę wsiarem winie
w wancm bobi forze ziarte dać pić
tol spalonych.
ty bol głowy - zapalacac gagalet cjo
z gaste pomaga to picie.

Kto

Kto sie winem niechce wpić.

U Zego dnia ieste na czo wiewprone place
priecone. albo mied piem z iest fielo migda
łow goltch.

Przećno iadu y trucinie.

U Jeśli sie kto iadem albo fiow trucię
taki a przezie natiem iasfi ma sie napić oiw
wop cieple albo tasię masła roztopnogo / i
sli przysto samo iedz / woda. albo nawarzo
wop sław / ianig / siemienia woda z niego pić
a tym leślawozem nie tylo iadowi zabizyfi
ale y żywot przepuści. Zcy iola przewo na
du daig pić. Ziarne ziele zwierciawsi z m
fiem zagryat. Gadowe ziele tasię. Nafie
nie wolep ruzpatek z winem dragma iedne
Nafu otragłego tasię. Doje dzytelo tasię
wicz polna mierz / fiowa wwarzyć. albo łape
na kurez woda abo z ucha banitw dać pić
natiem iasfi iad wpruci.

Kto sie chce ochronić truciem wżm tui z
rodzję sig pić / gluci amiesłch trzi ciw
ci fotoli soli siępsie zwierć cho wchło a z wi
nem wopić. Zcy w mor leślawoz iest p
niech / miltib fiore brogo kupi. Dymiat
biat feron iad przewo iadowi y truciem barzo
dobra. Wżm gowęci swięcy ciępsie tar
eep / wafu otragłego iartego - bodfu mirtu cjo
fiow wsiłanego iartego rowne ciesz / a chępsie
przegzi troche hafianu - a cho zimešan z cjo
stym miodem zsimowanym - a chowaj w sfo
fu cenowym - a gdy potrzeba / dać ić - fiow ieden
ziote zamazj z winem albo z piwem.

Komudo sie przigodilo ziele bieleń abo fi
log iest / dać mu forzania lubięcielowego zia
go z kofiem mliehem albo z winem pić.

Dymiatw na iad dofiwadionu y p
abociem fiow iad albo fiow trucię wsił - a
potym sie they drpakw napł - nie przylam
wacat aze wpiet iad wemoci / a jeśli
nie bedzie / nie bedzie też wacat. A
by sie bal trucię by mu iey nie gadano
iednem albo picim albo z wsiłsi
dg la m - iey drpakw wsił / thei wleć i
fofakst / nowy z winem a potym
fiowa zanie nie wsił / mierz / fiowa iest u
Wżm glin - a zanie / to iest fiow
cey / fiow iad wroch rowni
fiow / masła a fiow masłem

ty m z cziłsiu miodem zimešan / a bla poty
bo mied. **U** leślawoz dofiwadionu
iednego znanieniego Dama naprzem tru
cinie. Wżm dzygiel forzen / waz iet oia
iawio w ciarnem piwie - niechaze on cjo
fiow iest uo ramu a w iedne pić dobrp trunel
onogo piwa ciepło wsił / z niego wsił
trutina wina.

Na Cordiale jna drzenie fereza.

U Perth sluzione na miast prech / a z c
rem rojanym iedzione potanu - wsiłatig fer
ce. Zcy też fosiłsi w apiece kiere dlamu
cum zowu to iest fosiłsi apiemem / fu barzo po
siłatig fereza. Zafiey drugie fosiłsi wam
bra - ję też dobre na forbiat - głowe też wsił
ta. Zcy pię Kasto o ferezu malpim / kfi
priczatig barzo powonne a anatomie to fer
ce wsiłone potym na proch ziarte - a ego sio
zamazj z miodem piwem fiarym - daj chowemu
forbiagnetmu - ochodzi forbiat / a joni prze
specino - siłatig - roym osty / y fiłhemu s.
Balentego niomoc lecy. Koiat tasię cze
nom na miast proch ziarty z hafianem a ze
winem dobrm dap to zimno respic cjasu dze
nia fereza - bo to mocnie a rchlo lecy.

Zcy na omblemie fiore przegodzi / z drzenia
zbycznego fereza awłafę z gorteg przęzi
ny / egoria suwewego wonia / przylat / ias
fu zdrowiu. Woda wolef - iasla iest bar
zo pojęcia fu picu w forbiat - iasla iest bar
zo fereza. Zcy wżm woli rojaney woliw
iepla / fiow wiewp / fiow wżm fiow
cjoiego rojey cjerwoncy prochu / dyc
eo iartego na proch - gwoli / fiow / fiow
dalow cjerwoncy / fiow / iach c
waj / Zcy rzezy na proch wsiłsi /
potym z tymi wosłami zimešan
oni hafiat albo facel / przęzi /
na fereze / na wsił / jostadone.
siłney pomocz ciesz dofiwa
Zcy forbiatow pomaga a

Naprzeciw melar

U Melantolia iest
wem lubie maig
ie zagagiat / r
fiowu nie powie

chusie namazobana / a na ranepo
wymyciu przykładana.

C Węmi łazczego woosiu chaf wiele iako
male łosobie iac / ierpeniu cho iest iobowoy
smole tak wiele iako posowosie woosiu / olnoy je
czy łoski / wospuke wos / smole / olnoy na rym
te mieśaie wosho spoem / a poim gbi ochto
dne a jaradnicie / tedy po trosie na chusie be
dziej namazowal a na rane przykładal.

**Na włosy ktore w ranach rosną / a
by z rany wyszły.**

C Węmi jiele sianie / boje drzewo / chmiel
mal / popiel isionowy / warz to rzezy w wo
dye / a wmyj rane wielo razow ię wodą / a po
tem weymi chleb ciepły w prapio na rane po
soto rany oszode / wmyj włosy na wierzach.

**Kto ma hrobaki w ranie zagnieły /
dozwadzić łapan iden te / lekarstwo.**

C Węmi twarog coby dylsiefego tworze
ma / prapio go maszo na rane / rzezy gożina
hrobacy wospię / a rany do one / twarogu / a
gdz itz wmidz / a rany hrobacy / tedy moży to
polowoy listy zielony przykładac na rane / a pod
zmi listę rana sie zgoi po woli.

**Na opuchline żywota ktora po łaci
nie żolwa Joropsis.**

C Opuchlina rzechley moze być ozdrowio
na w robomach ludzich nishi w panach / po
rzebiuicem głodu / pragnienia niedośiahu /
porzebiecie prace / a kiedy sie pocznia nalepuy
nie nie iest ani pie / a iestlibo ograzi / nie byle
tedy wiele choduy / żyte / ramiona / piersi / rze
dech w łobie dnu go jaradyma / poży / siebie
wrowodnie nie telfo chodzeniem / ale też w temi
razach ktore iestem / ierawione / a / w suchy
łazni albo łazy ma bowa / a takie lekarstwo
brać. Piosnu dwie cyski / miru / trzacia / sliwcy
z poleni / a cypnaje galu / sliw / niezoich / zaryzdy
wosie. Węzi / warde iest iako miewo wolone
selenie / te / coby iedno zgo byt / acz iolw / iest / te
pie / chot / polawny / nacięty / nishi / lekarstwo.

Naprzeciw sozop opuchline. Sotu che
dwoiego forzenia nalep w banie / sliang / oby
ep w ciaslo / zaskamby / dobrze / wpię / w pierzu

a doj pie / chotem / for iden / z winem. Pospo
siane na opuchline / to rzezy / a dobrze / cimanom
sifran / boje drzewo / roza / miedziowy / tozyl
Dobry / puchny / miedzi / na miedzi / su
chym / ciepłym / gzyt / sie na goracym / plocu
bez / wiatru / w ognia / sionowego / dobrze / sie / za
pac / w tep / wodzie / gbi / jab / wiele / w piastu / go
razem / zagrębat / sic / pomaga / blosiem / sie / po
mazowac / i / do / o / s / halo. Parzy / chorego / wo
chebdzie / a / k / rzenie / iego / warzone / w winie / dać
mu / iest. Wzomploz / i / s / i / w / winie / na
r / z / e / dać / pie. Siednia / s / e / ro / b / i / e / a / d / i / a
na / do / ł / o / b / i / e / do / ł / e / m / w / p / e / d / y / w / i / s / t / o / s / i / w / o / d / e
na / a / r / z / g / o / r / e / s / t / r / o / b / a / n / a / w / y / m / y / j / p / r / z / e / z / w / r / a / z / e
c / i / e / g / o / n / a / m / a / z / o / b / a / n / a / w / y / m / y / j / p / r / z / e / z / w / r / a / z / e
D / a / m / a / z / i / a / p / i / e / w / i / n / i / e / w / n / i / e / c / i / e / d / i / e / c / i / e /
d / r / a / w / i / a / o / p / u / c / h / l / i / n / e.

C Ktemus. Kłuso / z / r / e / a / b / a / r / u / m / p / o / s / t / o / s /
r / y / d / r / a / g / m / a / z / a / r / a / z / e / n / a / g / s / i / m / i / a / n / i / a / i / b / a / r / z / o
d / o / b / r / e. S / e / z / p / i / l / u / s / d / e / m / e / r / c / i / o / n / d / i / a / g / m / e / d / o
n / e / w / e / y / n / u / s / o / w / i / p / i / l / u / s / d / r / a / g / m / o / d / a / p / o / s / t / o / s /
f / a / t / o / p / i / l / e / m / u / g / i / t / o / d / o / n / a / s / i / m / i / a / n / a / a / p / o
m / i / c / h / p / a / t / i / e / d / o / n / e / s / i / e / n / e / p / e / d / i / e / s / e / g / o / d / m / i / e / s / e
a / l / b / o / p / o / z / d / m / i / e / s / a / b / a / r / z / o / p / o / z / e / t / e / c / i / e / n / e / p / o / t / m / d / a / g
t / o / l / e / a / s / i / w / o. Węmi / b / a / b / i / l / i / c / i / a / w / i / l / u / g / i / a /
w / o / m / e / z / g / r / z / u / p / o / i / m / w / o / s / i / d / o / g / a / r / n / e / p / o / l / e / w / a
n / e / g / o / w / i / c / y / w / o / d / i / n / i / e / w / i / e / l / e / a / p / o / t / m / p / r / i / w / a / z
r / z / e / n / a / o / g / n / i / u / n / a / f / e / m / i / e / w / i / c / a / p / i / m / i / e / n / e / o / n
s / o / z / t / e / p / t / o / b / a / b / i / r / a / d / a / n / a / c / y / w / o / t / o / m / i / a / n / u / p / i / c / h
k / e / m / u / p / o / r / a / n / u / t / r / z / y / s / o / s / i / c / i / e / p / i / e / i / s / t / i / r / a / z / e / d / o
s / w / i / a / z / e / n / a / n / a / s / i / t / k / o / o / p / u / c / h / l / i / n / e / z / g / o / r / e / c / y / p / r / z / i
c / i / n / y. D / r / i / n / a / f / o / z / a / z / s / p / i / s / k / a / n / a / d / e / w / y / / a / l / b / o
z / p / i / e / r / z / e / m / n / i / c / h / a / z / e / s / p / i / s / k / a / n / a / d / e / w / y / / a / l / b / o
c / i / s / k / o / p / i / t / a / n / a / m / i / e / n / i / e / i / e / s / t / p / o / m / e / z / n / a / o / p / u
c / h / l / i / n / e / a / b / o / w / i / e / m / c / y / m / s / t / o / l / e / c / y / w / i / n / i / e / o / b / i / e / c /
z / c / i / w / i / e / l / a / w / p / p / o / d / i / a / a / t / o / i / e / s / t / r / z / e / z / c / y / s / k / o / k / r / o / d
s / w / i / a / d / e / n / a. S / a / l / u / s / t / e / z / r / z / e / d / i / w / n / a / s / t / o / b / a
n / a / i / a / l / o / m / a / z / a / z / a / m / y / e / l / e / m / b / a / r / s / i / e / m / a / l / o / z /
p / r / e / c / i / e / m / a / z / g / o / r / a / l / l / o / w / m / e / d / i / e / r / u / w / i / l / u / g / i / a
n / a / p / o / t / m / n / a / p / e / p / e / l / n / a / c / h / u / s / i / e / p / e / r / o / z / y / s / k / o
n / a / p / t / a / t / p / r / z / e / z / t / r / z / y / g / o / d / i / m / n / a / g / i / w / i / c / e / d / i / a
n / a / c / y / m / s / t / o / l / e / c / y / w / o / d / n / e / p / e / d / a / z / e / z / y / w / o / t / a / o / p / u / c / h
s / e / g / o / w / i / s / t / o / s / i / s / t / e / g / m / i / s / t / e / w / o / d / n / e / z / y / w / i / n / o / w / e / s /
r / o / l / e / t.

Na mdły żolabel lekarstwo.

C Wocne lekarstwo ciorwela mied / a / f / e /
s / o / d / e / t / o / b / a / z / a / a / p / r / z / e / t / o / c / h / o / r / t / a / t / e / m / i / s / a / m / i / a
n / a / m / a / b / e / p / a / r / m / i / o / n / s / t / o / r / e / d / y / g / o / p / e / s / i / a / n / a
t / w / i / a / d / a / y. J / u / c / h / a / s / t / a / r / o / t / u / r / a / g / o /

p / u / s / k / i / a / a / w / l / o / s / k / i / a / k / o / l / e / r / e / c / i / s / k / i / g / d / y / p / a / p / r / o / s / t / a
z / i / m / i / w / a / r / z / y / s / t. S / i / m / i / l / u / w / a / z / i / e / m / e / d / o
m / i / s / t / c / i / a / z. S / a / h / o / n / a / w / a / r / z / o / n / a / w / o / t / e / p / i / e /
w / a / t / e / c / i / p / o / t / o / b / c / i / s / k / i / a / i / a / l / e / c / i / s / k / i / l / e / s / t / o / z / i / w / o / t /
p / r / z / e / p / u / s / k / i / d / a / p / i / e / c / h / o / t / e / m / c / i / e / p / i / w / o / d / i / n / a / p / i / e
i / a / c / h / e / s / k / i / w / i / c / y / t / e /d / m / i / o /d / u / c / y /s / t / o / w / n / i / e / p / r / z /
m / e /c / i / a / n / o / b / o / a / l / b / o / w / o /d / i / e / n / a / w / a / r / z / a / p / r / z / e / s / e / n / i / u
g / r / e /c / i / a / n / o / b / a / t / p / i / e. S / o / z / t / e / z / c / y / m / s / l / a / z / y / h / i / k / e / f / o /
b / i / e / f / e /z / a / w / i / a / l / b / o / w / i / s / t / e. N / a /p / i / e / t / m / a / b / e /
w / o /l /i / n / g / / m / a / s / p / o /t /e /m / l /e /s /t / a / n / i /e /s /l /a /w /a /t / n /a
p / i /e /r /y /e / p /o /m /i /e /n /i /e / a /l /e /s / d /o /b /r /e / p /o /t /m / p /o / p /r /e
p /u /s /k /i /e /n /i /u / : a / i /e /s /t / b /o / m /e /s / b /e / n /i /c /h / a /p / p /o /s /y /
a / p /o /t /m / m /u / d /a /c / i /e /s /t. W / o /c /n /e / w /y /p /i /m / m /o /e /z
n /i /e /p /i /e / p /r /e /p /u /s /k /i /e /n /i /a / m /a /l / b /e / d /a /w /a /n /n.

D / i /e /c /i /e / i /e /d /n /o / m /i /a /l /o / b /r /u /c / n /a /d /e /y / i /a /s /o / l /u /s /
n /a / w /a /r /z /e / t /e /b /i / s /o /s /i /s / i /e /l /e / b /a /n /o / m /u / p /i /e / a / b /y
t /o / r /i /c /h /o / z / d /r /o /w /e. C /e /n /t /u /r /z /a / c /y /s /k /i /e
l /a /n /t /o /s /k /i /a / N / a /w /a /r /z /e / t /e /p / w /o /d /i /e / s /e / t /o /p /r /e
d /o /p /o /l /i /w /e / a / c /h /o / d /a /w /a /t / p /i /e. N / o /m /a /n /o /w /e
g /i /e / t /o / i /e /s /t / m /i /e /s /t / m /i /e /s / c /y /s /k /i /e / s /l /e /g /n /e / p /o /l /e /r /e
r /o /s /k /i /e / i /e /g /o /s /w /i /e / r /o /s /p /a /r /z / n /a / p /a /n /i /w /e / z /w /i /e /
t /i /s / c /y /s /k /i /e / z /a /g /r /z /e /p / m /a /l /o / a / d /a /p / p /i /e / f /o /m /u / r /z /e /
h /a / t / o / i /e /s /t / l /e /k /a /r /s /i /w /o / b /a /r /z /o / d /o /b /r /e / a / c /y /s /k /i /e / z /
s /i /s /k /o /d / r /i /m /i /o /s /k /i /a. W / o /d /z /e /w /o /w /o / g /e /b /a / c /y /s /k /i /e
t /i / s /l /e /g /n /e / p /o /l /e /r /e / d /a /c / i /e /p /a /r /z /e / d /w /i /e / d /i /a /g /m /i /e
z / m /i /e /d /n /a / a /l /b /o / z / p /i /w /e /m / a / m /o /j /e / p /r /e /c /i /e /n /i /e / t /a /z
t /e /g /o / m /i /e /r /u / c /y /w /a /r /z / c /y /s /k /i /e / d /i /a /g /m /i /e / d /a /c / p /i /e / z / c /y /m /s /o /l
w /i /e / c /y /s /k /i /e / l /e /s /t / o / z / o /l /a /d /e /w /i /a / z / d /r /o /w /e.

S / l /e /g /n /e / c /y /s /k /i /e / c /y /s /k /i /e / z / w /i /a /n /n / c /l /e /s /t /e /m / w /
w /i /e /r /e /c /i /e / a / z / w /o /d /z / z /a /g /r /z /a /w /y /s /t / d /a /c / p /i /e. S / e /z /
t /o / s /l /e /g /n /e / c /y /s /k /i /e / W / e /m /i / f /o /p /u / z / i /e /l /e /n /e / g /a /r /c /
w /a /r /z / g /i / w /i /e / w /o /s /k /i /e / w /o /d /i / a /z / i /e /d /a /w /y /s /t / o /s /k /i /a
n /i /e / p /r /e /c /e /d /z / a / w /o /s /k /i /e / c /y /s /k /i /e / p /r /z /a /l /n /e /g /o / m /i /o /d /u
d /w /a / s /u /m /p /o / w /a /r /z /e / s /o /r /a /t / a /z / z /a /s /i /n /i /e / i /a /s /o / m /i /o /d
d /a /p /i /e / t /e /g /o / t /r /z /y / s /l /i /s /t / p /r /e /p /u /s /k /i /e / t /o / z / w /o /t / k /r /o /m
s /l /o /d /i. W / e /m /i / t /u /m /n /u / g /a /r /c / w /a /r /z / y / w /i /e / t /o /s /k /i /e
t /y /s /t / w /o /d /i / a /z / w /i /e /r /e / d /o / p /o /l /i /w /e / p /r /e /c /e /d /z / t /o / z / w /o /t / t /r /o /m
m /i /o /d /u / p /o /t /m / p /r /e /c /e /d /z / a / d /a /p / f /o /m /u / t /r /z /e /b /a /
s /p /u /s /k /i /e /m / p /o /m /a /g /a / b /o /w /i /e /m / w /i /s /t /e / w /o /d /n /e /
c /y /s /k /i /e / s /l /e /g /n /e / p /o /l /e /r /e. K /e /m / t /a / w /o /s /k /i /e
n /a /i /o /w /i /e / m /o /d /i /e / c /i /e /s /t / a / w /i /n /a / t /r /z /e /c /i /a
n /a /i /o /w /i /e / z / t /y /m / s /a /l /w /o /n /e / a /z / d /w /i /e / c /y /s /k /i /e / w /i /n /o /
t /e /g /o / a / d /a /p / p /i /e / t /e /m /u / w /i /n /i /e /s /t / s /t /e /w / o /l /a /n /a.
S / o /z / t /e /z / w /e /c /y /m / s /l /a /z / t /e /m / o /b /i /e /c /i /e /m / w /a /r /z /o /n /e.
C /h /m /i /e /l / w /o / w /a /t /e / w /a /r /z /o /n /o / z /w /o /t / p /r /e /p /u /s /k /i /e
c /y /a. W / o /d /z / w /a /r /z /o /n /e /c /h / s /l /i /w / z / c /y /s /k /i /e / d /a /c /
p /i /e / i /a /b /y / p /o /l / q /u /a /r /t /e. N / a /s /t /e /n /i /e / s /k /a /r /w /o /n /e
g /a /r /w /i /e / d /a /c / p /i /e / z /a /p /i /e /t /h /o / w /o /t / p /r /e /p /u /s /k /i /e
S / e /z / z /w /o /t / z /a /p /i /e /t /h /o / p /r /e /p /u /s /k /i /e. N / a /s /t /e /s /t /e / m /a

s / l /a / w /o /r /z /e /n /i /e / w /i /s /t /e /s /t / o /r /z /e /c /h /a / a / n /a / p /e /p /e /l / p /r /z /
w /i /z /a /t. K /e /m /u /s. P /r /e /p /u /s /k /i /e / z /
w /o /l /a. N / a /s /t /o /b / m /o /d /a / g /r /e /c /i /e /g /o / p /r /z /e /p /u /s /k /i /e /
l /i / a / s /i /e /l /o / b /o /b /i /w /o / m /y /s /k /i /e / z /w /o /t / o / z / m /i /e /d /y /e
a /z / b /e /z /e / g /e /s /t /o / w /i /s /k /i /e / n /a / m /o /d /a / a /z / i /a /s /t /o / m /i /e
d /w /i /e / w /e /c /y / z / t /e /g /o / c /y /s /k /o /w /e /n /e / a /l /b /o / t /r /z / d /u
g /i /c /h / i /a /s /o / p /a /l /e /z / y / w /i /e /z / i /e / w / z /a /d / p /o /m /a /z /a /m /p
m /i /e /d /n /e / c /y /o / n /a /d /a /c / p /a /l /c /m / p /o /p /c /h /a /n /e / n /e / b /e
d /y /e /c /i /o / p /i /e /d /n /y / p /r /e /p /u /s /k /i /e /n /i /e / t /e /d /y /w /i /e /z / d /u
g /i. K /e /m /u /s. N / a /w /a /z / l /i /c /i /a / p /a /s /t /a /r /n /a /l /e /
g /o / z / l /i /s /t /e /m / m /i /o /d /n /o /w /o /r /e /m / r /o /w /n /o / z / m /i /e /d /n /a
a / z / w /e /l /e /m / a / t /o / m /u / d /a /w /a /t / p /i /e / w /z /a /d / y / w /i /e /
c /i /o /r. P /r /z /p /l /a /c /a /t / m /a /t /e /r /z /a /b /u /s /k /i /e / z / s /a /l /w /i /n /g
w /a /r /z /o /n /e / w /o /c /i /e.

Możby żolabel posilance lekarst.

C Naprzeciw kuficcia / m / a / s / t / i / s / t / o / n / a / a / s / e / z /
n /i /c /y / p /o /s /i /l /a /n /e / p /o /s /i /l /a / z / w /m /o /c /n /i /a /c /e / p /o /s /i /
l /a /c /e / n /a / d /o /b /r /e / t /r /a /w /i /e /n /i /e / a / n /a /w /i /e /c /y / g /d /y / p /o / n /e /j
t /r /o /b /e / w /i /n /a / s /i /e / n /a /p /i /e /s /t / d /o /b /r /e /g /o. S / e /z / c /i /a /n /
m /o /n / g /a /s /a /n / g /w /o /d /y /s /t / i /a /d /e / z / m /i /c /h / r /o /w /n /o
w /i /z /e /t / a / n /a / p /r /e /c /h / s /t /a /r /u /s /h /y / z / d /o /b /r /a / m /a /s /t /o /z /
i /g / a /l /b /o / z / w /i /n /e /m / c /i /e /p /o / w /y /p /i / p /o / r /a /n /u / b /a /r /z /o / z /
m /i /n /y / a / s /l /e /g /m /i /s /t /y / z /o /l /a /b /e /l / p /o /s /i /l /a / t /r /a /w /i /e /n /i /e /
n /i /m / d /o /b /r /e / c /y /m /i. S / e /z / f /o /p /a /z / s /l /o /n /e / n /i /e / n /i /e /
p /l /o /s /a /n /e / p /r /e /z / i /e /d /y /e /n /i /e /m / n /a / c /y /s /k /i /e / w /i /z /e /l /e / z /o /l /a
b /e /l / p /o /s /i /l /a / z / t /r /a /w /i /e /n /i /e / d /o /b /r /e / c /y /m /i. S / e /z /
s /t /e /z / m /i /e /r /u / t /o / m /i /e /z / p /r /z /p /r /a /w /o /n /y / z /a /g /r /z /e /
w /a /z /o /l /a /b /e /l / s /l /e /g /n /e / p /o /s /i /e / m /i /c /h / w /o /t / n /o /s /i / w /i /n /u /m / w /
s /u /s /p /a / a / n /a /w /i /e /c /y / p /i /e /r /e / z /o /w /e /c /o /g /o / t /u /m /i /c /h /
i /a /s /o / z / o /g /o /r /e /w / z / m /a /l /o /n /o /w /o / z / z /a /b /i /e / s /i /e / n /a /
m /i /n /o /z /y /s /t. S / e /z / w /i /n /o / p /l /o /s /a /n /o /w /e / n /i /e /w /o /w /e
w /i /n /e / z /o /l /a /b /e /l / w /m /o /c /n /i /a. S / a /l /i /s /t /e /z / w /i /n /o / w /
m /a /n /t /e /m / z / c /h /e /t /u / i /e /d /n /y /m / c /y /m /i.

S / o /z / t /e /z / p /i /e /l /o /n /e /w /o / z / s /l /a /z / o /l /a /z /e /n /y / z /o /l /a /b /e /l
i /e /s /t / m /i /e /p /o /l /i /c /i /e / l /e /k /a /r /s /t /o /w /m /o /c /n /i /a /c /e / p /o /s /i /
l /a /c /e / z / c /h /e /t /u / i /e /d /n /y /m / d /a /i /e / a / z / t /o / g /d /y / g /o / n /a
s /a /z /d /i /d /z /e /n / d /w /i /e / s /l /o /c /i /e / w /y /p /i /e /s /t / p /r /z /e /z / i /e /d /y /e /n /i /e /m
w /e / t /r /z / g /o /d /y /m. S / e /z / c /h /e /t / n /i /e /p /o /l /i /c /i /e / n /i /e /z /
c /i /n / b /r /a /m /i /e /n /e /c /y /m /i /e /s /t / t /h /o /r /e / w /y /p /i /e /s /t / b /y
w /a /t / w /o / n /i /c /h / a /c /y /s /k /i /e / n /i /e /z /a /m /i /e / t /h /e /d /n /a
s /a /l /o /w /e / z /a /d /e / i /e /d /n /y /m /z /e /n /e /g /o. S / e /z /a /n /o / w /
c /y /r /p /r /a /c /i /o /n /e / d /w /i /e / w /a /r /z /o /n /y / a /z / t /u / w /i /e /n / p /a /n /i /e /
o /n /o / w /i /n /o / d /a /n /e / s /i /s /k /o / r /a /z /o /w / / n /i /e / b /e /z /e / p /a /n /i
b /z /o /m /i /e /n /n /a / w /i /s /k /i /e / n /a / p /o /j /a /d /a /n /u / p /o /r /a /n /i /e
w /z /p /o /c /h /e /n /t. S / e /z / t /o / i /e /s /t / i /e /d /n /o / o /s /t /e /n /e / d /o /s /
w /a /d /e /z /o /n /e / m /i /e /t /e /k /o /r / l /e /k /a /s /t /i /w /o /t / p /o /s /i /l /a /n /e /z /o
s /o /d /a / m /i /d /l /e /g /o. W / e /m /i / f /o /n /i /z / p /r /e /c /e /z /e / t /o /w /n /
n /i /t /o /w /e /g /o / n /a /s /t /e /n /i /a / t /o / i /e /s /t /y / p /o / s /a /c /i /e /m / a /p /u /m

czystowie doje drzewo opych-piotruska iato
wiecej dobet bulwiczaj balwina lubiczel was
tazac nielore z nich albo siclo siodem dać pie.
Zawiercia wioj czoimet mejom i troie pomagac
a nielore obwin wioj w chulile w iep kje
czu wioj. W ietore otworu iuche atreje
malko a tego dać pie iatob pol lotu z winem
albo z ciestw wodą. Kucje miodu owarzyc
z pie ruszka a dobet roze woz potym przayip
w one iuche iucet w iowoc dalek tarcep a
niechay to pnie. Dgortowe nasienie liem
dobrze pomaga. Kjepe w winie warzyc a
pie karo moć wpiwodz. Czoimet w winie
mawac pie pomaga. Kuta-piera-kmin-mis
ta-cawit to iest polup kmin-lopplink-iatofol
wel daj-cjdr-matuna-potrywa-macierza
duska. Jeneje na trudny moć.

C Sporyfowce forzenie z woda wwarzone
a ciesto na cjejo pite nielorewownie pomaga
Cj dykalam malym forzen olefintow w wo
dye wwarzone a potym na kjeziet przelojo
no ciesto wpiwada z nich wina. Cj cjejo
doswadzone lekarstwo. Nodicyen jete w wo
dye wwarzone a potym w oliwie albo w ma
sie przayip i jone na dymona p micy papla
dykacjom p iatym przelojo pedy knet wia
ne z nich.

Na toj. C Kozenie rzodo
ficiane sopianowce-piotruskowce-potrywone
w winie wwarzone a potym w oleiu smajo
ne pod brzechem przelojone moć obfite pe
dy. Wala ozanka moć z miedziace przawo
dy grubo wilfoici ciencij z iatoczenie ietit ob
warza. Kto moću niemoje pusci dać mie
postnag psie sadla silufsz balunem iato bo
bome gnarno. Najernat p cebula moć przj
wobza p iamp p nasienie.

Na kroway moć. Pie ietpici warzyc
temu dać pie sto kroway moć wypusca.
Kcunsi. Weyni malego flazu z forzeniem
warz w iet cjeji wodi aje polowiczaj wy
wre a przj ietp dmi day choremu pie. Na
miedziawij banij dać pie z silu ym ochtem do
bry trimec na cjejo po siclo dni.

Na rzeziwice lekarstwo.

C Napierwey wiaet jela fiore zolez zimos
jete kurey no z iela jela fiore zolez hajdin
oli trant. Ietodit kaje go retno. Zp wospi
ziola wospiet w uorey garniec w iet to to wi
na dalego a warzyc dobie az rzezia cjeje wy

wre / potym to wino przj chulile przecdyt a
wopniest: jaste thez wmo ielac do garnia a
wlopiet w iet kjeite cjeje modu hadnuu teg
iato wospiet orzech / przj kurey jaste do ognia
az troche requie a to ni badyie dobiez: Do
tym te woble zagrywajz malo ietp ietmo bje
to a biorga ta w iet kjeale wpiusciay w cje
nel wospiawijz iet kenne do cjeionia / mapi to
cymie dwa razy przj ietp rano w ietcejo.

Lekarstwo tym kthorzy sie wsiaka
w posceli.

C Naprjod koral cjerwony na proch starp
az woda albo z wobdy babejana na noc pito
znafomicie bwni wsiakia w ietpianu. Cj
forzenie omanowce i babejana woda pue-bro
ni ietp niemoc. Cj mumia z winem pita
cjo polgrosia jawnajz zabierzawa wina. i et
frew fiore z wina wpiwodz. Cj nasienie
iostuciane p kurey no z iela starie a cje
rem zimiesawijz day na noc z wobdy babeja
na albo z pitrem iostanawia wina z ietpnie
odchierzajz je kurey zimiesana.

Na toj. C Zawiezat riepku na wrotel
a warz w winie az ietno rzezia cjeje iostanie
przjip soli a to daway pie moć warzyc w wo
pinie. Albo mu dać ietp mecherz ietmo
pieciony/lepbbydyll albo paznogcie ietwne
spalic a ietp rzezia dawac mu pie. Juel jela
zajz cjo nakeptet ietp dać z winem pie-moc
zarypnawa. Kie nie moć moću ietp
mać forzen grzybienoway warzyc dać wode
pie-moc p iet rzezia ietnowi. Wilej cje
snet iatofolwel a daj temu pomag.

Kiedy sie dyci wsiak dać ym mpy z ietp woa
rzoja.

Na kamien mecherzowy lekarstwo

C Weyni forze si jela kamieniuowego
forzenia albo nasienia piotruskianego/hany
ju-wiepru-wpietniet-wego nasienia wroble
prosa-sparagowego forzenia z awieci kade
z nich rowne cjeji cjo lot jawajo a na mal
li proch ietnowy: Z wospiet rzezia zimiesajz
miodem albo z cjeitem/potym day cjo pol jlo
tego jawajo z winem albo z pitrem ietp na
noc: Jest to lekarstwo bazo cjejo doswadzo
ne na ten kamien fiore w mecherzu ietp.

Kamien wpiwada sietzia sietziona tarta
dajz.

Handwritten notes in the top right margin.

Handwritten notes in the right margin, including a date: 27.

Dosiwiadełone.

woach sropek ma często pojmować z rurek z pie-
 przem z imbirzem z biedrzykiem / wczyniwszy
 z tych rzeczy proch a tego prochu w ławie sz-
 pać. Z tej powieści si trzymaj nożone od
 szafego / broni nie mocz. Z tej młodo wlece
 a namiercy płucza spalone albo wspane wo-
 garu w piecu a dawaj on proch z winem
 pić albo z potrawami tej: Noże tej opłotaw

szu płucza
 warze szu
 ztem imbu
 Z tej masz p-
 ga / castorei
 go z nich ro-
 smalliproci

Nauka Garwi

na poznac
w wyspi
zobnie fu
asfina po
stada we
a tej paz
awo nio
a tak z y
pł z ialep
leasfiro
e barzo ja

zaiace.
p zimno al
piosa rocho
ie.

tiwierdzaj
re-ja ty. D
p forian dro
sfot century
: polpofu, a fu
ciem ejfonti

ciernpnce.

ie soczenie p niefo
ne sfowie gumata.
raiaice odpobaiace
iaiaice iefi leasfiro dosta
ce wilfoci, a to dwofafim o
p albo zimney a ciernpncz p
ci.

Simne rzeczy fa ty.

olna ficej tobolli roja poquifidoo
pł w aptece) fol z tanel niedozaryfch
illa tej fol w aptece- fumat (iefi nafienie
aptee) mirtus forbuso pigwiofady bor
o armenne emolca terra figilata (iefi cje
oem lamien w aptece) Zo wiffo mozej po
ofu zlegie wedlug wolej twy.

izeczy cieplego przyrodzenia fa ty.

lafun- orzechy cipreffowe/ fol/ fuananum
if piete zamorofie) blacie byantia (ja cja
i z mora a baro ejubnie woniaice) ma
leie) arochu wito ejerwone- p inje rze

Rzeczy przyciagajace kfobie wifze
fa rzecy w ciecie pofaiace- iafio fa ftrazy/ fofy/
p inje jelajo. So ty rzecy pofie- mozej ich
wygot czo czech/ Napezdo iady fpatone/ iymoo
fofi- miera lamienna/ polcy/ pozofy piteum
cofius/ pierz- gum/ armonia/ amomum- rilo
balfamum- ladijfo/ mirra.

Ku wytcignieniu ftrazy plastr do
bry barzo/ albo iafko gotowiel jelajo z ciola.
Wegmi jowefofu wiefiego/ baraf (w apte
ce nafybie) fol armonia/ cucumeris afinini
terpentini jo. lotow/ pieprzu cjanego/ piepa
rzu biale/ gum/ armonia/ amomum iefi
nafienie/ rilo balfamum pief lotow/ ladijbla
mirro- colofonte- wofu ty ty loty forzenia fill
ter biale/ Z tego wifpili go wjezi plastr gzi
foj na m ofie gojie bojie jelajo- wpciggnie.

Rzeczy rospufzczajace fa ty.
ktore fuma- julis wiffoi gube a ty pobydzaj
ie- ja ty. Kumieli- dyalera- ale iefi rumien na
lepy miedzy popofltemi.

Rzeczy popoflite rospufzczajace twil
fofi- p materia zimna. Wofirze- kopr fowey
ofu/ fofy/ twilka- noczyfci- polna ruta/ kapu
fia- polzma/ czech- bey- mafa iecimienna bo
bowa mafa- chleb miefli miera- lechidla cja
wona/ ladijfo- mafa.

Olepty ktore rospufzczajac fa.
Oleiel rumienkow- foprow- nardow- fo
fufow- fillow- bialej fillip/ oleiel migdalo
wy: Z wifpili olepli w aptece fa.

Rzeczy miefczace.

leasfiro miefczace iefi- fihore miefczo to czo
pwyerz bolo fwardnalo/ a to ty rzecy po
fpolne/ Ruliofje gafia fofowa- fofofa.

Rzeczy mocniej miefczace.

Sabło wiefprawe/ iofli- ieleni fiit.
Iefie mocniej miefczace. Galbanum
dbellum/ lotay/ armonia/ ehyo rzeczy nazy
dielej w aptece/ a fo namocniejefie miedzy w
fiofimi rzecjami miefczacemi- a ym nafienie
fhe tym nalepye. Zej figi Dobrze fwieje/ bar
zoja pojeztejue.

Plastr

Plastr miefczacy barzo dobry.

Wegmi laien tojech 4. loty- bacia dwa loty-
dbellum- galbanum- iagodei iemiofi gupio
wep albo dhowey- mafi bobowey/ mafi z goz
fich migdalo- romno dwa loty- drozdy od
fiatep oliw- fadla wiefprawego cja potrzeba-
z fuch wifpili rzecy mozej wyje iafio wiele
czech/ a ejmie plastr.

Na rany fktore/ gozie kfochoto fta
wial niemoe/ Plastr barzo dobry. Wegmi
galbanum 2. loty/ armonia 4. loty- opopon
nafi 2. loty- dbellum 4. loty: Zech cjeznych
rzeczy apieki wegmi fillu/ jomph goiow- wofu
ofu biale/ pol lity to iefi pol funia/ gletu pol
tera funia/ olegfu bobowego dwa funia/ oia
wep foflora funia (funt po apiete/ rofi lbra)
mirro dwa loty/ ladijbla dwa loty- grinpanu
dwa loty/ fofimalu dwa loty- fopgnifu dwa
loty/ fofornafi cjezzy foty: Eby ufy ty w
efi rzecy bezyle mial- potym wiefpili w
panenla a wifp w mia napeiwoy glet/ fma
dobrze miefczace wifpilo fha/ dluo- of bazyje
brunatno- ptem wiflaw/ a pnia a wifoi tam
ty rzecy cjezzy fctorem pierwey wymient go
ic/ apiete wiefmief- a tal zafie miefay: po rze
cjach czech wifpanu- wifp grinpan- mirre-
fopgnif mafi/ p wifpili iola licem tu wif
fal- p ladijfo- a oleiel bobowey na ofiatu:

Emaj to wifpilo miefczace az bazyje brunat
no/ (ale ftrzy aby nie przypalif by nie fiera
nialo) Potym gdn dofe wfmajefi/ fflaw z og
nia a z howey w ftoiet- gdy ochodnie- wiefp o
lepy rumienkow.

Gdy fic krety to kim fiedzie od ias
kiep rany- od zaftrzenia/ albo od iafiego wra
ty/ Droch na to barzo dobry fu pojowanu- a
wypadza tref wifp albo przyz ftoie/ a ma bje
bran w iwine na/ azyb tnen: wifp iafio
bo trefas/ afie po dwu godym. Wegmi iper
ma ceti (wifp iofle wifp morofley w aptece) 2.
loty/ gertam figillatam iartey iden lot/ mu
men iden lot: Amicay to fpoem/ pofhyu
wegmi bolum armenum pol lota/ fangunem
draconez apieki pol lota- galgami draque
forzenia iafowezowego pol lota: Z wifpili
wrezy fllucj na proch zmiechaj wifp polpofu/ a
tego daway chotemu/ i winem fha wiele iafio

grochore
fie we dwi
drzech fty

Natur
za wifpila i
cjoiflu- op
niz imanc
ne nafienie
warz w wif
wifpilo fpo
wego/ wcpin

Drug
Wegmi foty
ficy- violam
nia imianego
fia: Zo wifp
fladae iaz dwi

Druga
Wegmi galba
tow/ opoponafi
wep foflora fota.
foty/ mirro pol fta
walu- mafi/ obow
4. loty: Z wifpili i
rowany wiefpili/ ali
ig bje pierwey w oet n
fpaw ejfite brunatno.

Rzeczy wycyfi.

Z ftoie wycyfi/ iafig i wifp
ziane obcierace- bo oddzielaj
ialo iefi ta recepta. Wegmi n
nep/ ioflet iafowey- mifodu nie wiele.
fpoem a przyf adap to na wra.

Druga mafi ejfize fepia na toj.
Wegmi fofu opichewego 1. libe/ mifodu.
lotow/ mafi iefi mieney albo fhouicney
lotow: Z rzecy mafi bje fmaione az bje
fwarde/ potym purplej fofu poflownego: a ne
fufief rana zapalona/ raby przyfioj babcjane
fofu/ mozej czech przydat ferum grecum albo
mafi wiefzego grochu.

Druga mafi iefize.
Wegmi wifpilo to iefi iowice foficowey bialej-
fowice ioflowey to iefi terpenitny- mifodu feru
no wifpili go ofin lotow/ mirro/ jarcocolle/ feru
num grecum: Zo ma bje w majoio fpoem

Nafie ktora zowa vingetum apo/

1. 2. folorum

ymiee
iako
itu ko
armo
a roto
gimim
nie ocy
blaw
wy cho
ficy na
bedyjs

in Egi
mi/ ocy
i j. fozy
warz/ a
sie dobre
swiadczo.

asca barzo
nach- terpen
zyladab na ra
i. Jesli to dobre
tejsziona.
Beyni jadu tarna
cyfa/ modlu/ masi
oim / a bedzie mase.

a rane oleick.
mu- a wpał ci cyfio w nos
palimcy gi sliuzi na proch/ a
kamien heroli glazow a wioy
ch/ a tak wstaow do pinnice/ a pod
a tala misz cenow/ albo wiedziona-
wego lamicnia po troche zniemaga ba
pat: a to bedzie oleick ktorz wstanie i az
zoyci plugawce.
a plugawca rane zwlaszcza na no
sie. Beyni halumy j. lot bobitu lot mra
ry/ kazydla/ szarh kaidego z tuch pol tota: je
try to poleni/ a weymy garniec inow polema
ny/ wley do niego wodi cie/ aco try kwarto- cy
rycyj tam wssy- a wazy tak obawo acoy try
cia cyfio wotorsala/ miedziar wiofio- potym
za wodaow mrowu rano a przypiladab plaste
z garnet mas i potym iaste zmaczay chust
no ter wotzie/ wozlosze w przymoiu bnda- cho
cyjz rano w wieczor a zgojz sie rzechio.

Rzeczy ktore wsmierzaja boleści:

Ep sa- a ja wospolite / iako thistof/ asia/ cho
stose kacia/ tofosa w aptonia/ otmaw/ joliti iaz
iowe opich/ cjoimel/ ialel/ gir/ y linie.

Plastr z kielka rzeczy skladany.

Weymi chleba bialego osiody/ a wlosz to cie
pła wode potym wotcisi i niego wode/ potym
weymy ieden funt olepku rojane/ olepku maia
wego/ joliti trypiaiwre: zmiaczay to spolem-
potym puijlosz poltora hastranu a weymy plaste
ktory przypiladab cieplo- do swiadczenia iest.

Druza rzecj na toz.

Weymi wospoliego slaw/ y mniczego slaw/
iemoty/ barzicu/ powodu: zwarz to wospta
w woby/ po wmarzeniu sliuz do dobre: a po
eyna przyloz sadla wierzpomego- moiesz kenu
przymieszał masi pphenet/ albo iezim/ kencey
albo fenum grecum ciego chcyjz/ to iestse lepe
sz/ cieplo taliej przypiladab.

Mase druga / pod ktora sie zbiera

Kopata reż miekcy w wsmierzaja boleści.
Weymi ongentum agni ppe (w aptecce to wsi
sto napydys) oleum muscelinum/ oleum de
been/ oleum nardi: z tych wosptych wozz
mase / a namaz na miekcy bolece: A iestli
ten chory miał kowie doysz/ puijcie mu kiew al
bo bonki postawic iako cie choway wozum na u
cizy: A a tej mase barzo potimierga. Druzie
wiedz- Jesli ta boleca niemoye byc wsmierzona
a iestego iuz musiał/ rebi lepiez aby mu dal cja
takiego licyb miał iaka inia choroza nieszoda
liwa/ i/ by ta mniczsa choroza odmienila mu
sie wielka boleca / w ktorz iestliby miał wmyz
ten cjomel- iedw potrzeba tak w tem postepo-
wał/ postać w wsmierzaj- iako daley bedyjsz
miał nauke.

Ty rzeczy sa zimno przyrobenia.

Opium- potym- forcz pnsioncy ktore zomg
po lacinie solatrum mortale/ bielona a co w
cy siuche to nalepze- ale gdiy bylo iestse w
gotne- nie takcy ja moge: A gdy iuz in rzeczy
bedyjsz bral w lekarska/ a bdy ich dwie albo
troie/ dla moznierchocy rzecj przyloz hastranu
albo mirry- albo sterasi/ iuzie/ albo ioliti/ beo
/ bromey.

Przeito rzerakowi trocisi/ to iestio
kolaczi. Ep sa dobre przeito Stranguri
te to iest przeito rzanianu ktore bywa przy pu
sicianiu moczu. Weymi bieloni/ albian/ s.
opij pol s. tego nasienia titrullowego- iatu
czanego/ rowno j. lochy nasienia kurcyz nogi
ziela pol lotu- a tak wozny kolaczi.

Dla spania pilulz dobre.

Weymi opium pol cigo s. diamargaron al
bo diagalange 15. mandagore 15. Ep woy
sti rzecjz ietzej to proch elrom opium do opi
um in. as wotczyt w moznym ocyne tak bliu
a/ by bazyd malo ocyz w opium ofialo/ potym
ep prochy wssy do tego opium- potym chyalaj
pilulz tak wielkie iako groch- daway chotemu
a bedzie spal. Druzie pilulz dla spana

Weymi opij ziarnet z. psloni/ perfiu rze
cia cyfse s. ie- brisawie/ manny z apiet/ i tak
wiele/ wodi wosptego lopru wodi pnsionei
po diu/ loni- wlosz to opium do tich wosel a ze
try palcem dobre- potym wlosz do tego wisa
fiew y pslonum a zmiaczay pntem/ a day pie
bedyjsz spal a boleci zadney nie pojmie.

Mase barzo dobra dla spania.

Weymi requies medione z apiet/ ieden lot- o
pij rebania/ quinae granorum/ frumetu
rum/ Cassie lignee/ nasienia masi bialego/ a
etuzanego rowno pol s. tego oleiku polizy
wosptego/ olepku rojane/ maia chopolowey
z apiet/ zomg/ a populcon- pol lotu/ prochu z
apiet/ ktorz zomg/ a mios dobrez wiariego: tuch
wosptich rzecjz napydys w aptecce- wozny mase

Ciało narafszajace lekafiw.

Przy ranach / troiala rzecj ma byc omiana-
sthor: sa barzo potrzebne. Dlayerwsh/ cialo
dobrze naprawic. Druzie/ cialo mozne woy
nie. Rzecz- pognac iako sie rana ma tu ry
chimu zgoimiu.

Rzecz wosptose ktore ciało narafszaj.
Eānguio draconis (iely jwicziz w aptecce)
aleopacium/ sarkocolla- terra sigillata/ bolus
armenus/ cortices granatorum/ babil- listi
sotowe- apice- listy grusiove/ hwafti boboe
we. Druzie lekafiwu cialo rofeszaj-
kaidydo- masika/ alos- colofonja- mgia i
ejmenna/ fenum grecum.

Proch tu narafszajaniu ciala w rano

nach.
galban
tak wiel
wospti si
dy od teg
by rana i
napetnie
patatam/
wosptaw
kladab: a
ny/ albo i
redw woznu
nie a kitem
przypiladab m
sei na to prz

Mase na
nach. W
sci/ serpent
zmiaczay/ a li
tego olepku m
sac wosptz/ a j

Druza:
glepitu iak iest li
dye ofoso poltorp.
brze w dym ocyz
pielen bdyz aby nie si.
a day sie wsta/ weymy
a wazy gi w cyfio woz
cyu: a gdy wotz i/ sie r
sedz: Potym weymy zafie
ziny a wley ten wodi halumon
to ten garniec iatby dwie cyfj
drugetz z glepitu tej wlosz iedne cy
fse: a tak potym w tch wozdie chy
iacy/ przypiladab na lazdy opuchline
rzerwonosze/ y na lazdy sinosze: a chat
rzeczami/ szpanem bedyjsz wmal szpan

T. Pstych iesth w bawierow- bnd
wosptiana nizi z slarop/ chust/ a z tego lino.
cyjnia/ albo tej taf- wstawy szepzy- na ito
masi nalladg a na rano przypiladg.

Na wilgotne rany maia byc przp

kladane ty rzecjz / a ja moznierchocy.
Kolomati/ fosaciez/ lupini/ orobi/ miedziane
troctim: Ep wospti rzecjz maig byc zanie a
pypiladane. Druzie rzecjz moznierchocy
se na rano glebokie. Centuryza- cyfio/ i
albo malsowmy ziarnet olom/ iuz glaz/ i molo
cyam

Ros
my 4.
lasy
te 7.

La / a
tum fu
clona /
siem /
ponatu
a pol so
den lota

rezy slozo
libra oley
tho / forze
i alor / sar
reptent

repentiny os
iowey oleum
ojej chej przy
sja mozej nala

Weymi oleytu i zola
z yarnel pbenkinych
rzajne woosu troche
barzo dobra.

Weymi spizuz kofci
rojanego / repentany woosu
o: Nojpusz to wbyelo wejpo
w z ognia / a gdy ochodnie / wez
edwu iatej fofofich / albo iato
a chej wejny / miechay dobrze spo
zyj mas.

Cicatrifans.

lekarstwo ktore wypisza rane / ptej shtore
ani na rane oshore / phtore zachowania od
wielkoy szaga / nad to potrzebe / e infre rzezy
ale to rzezy na to bioty a sy pofpolite. **Cat**
lus pfdra / apteli / vnguentum **Egipnatum**
biuawo / olov. any popioł / gicly / emolea tho
tey klf owo ego sie vshawa pod kamieniem
i coj / bolus armenia / halun / foperne / se
i / Dwoie Corrosiva. **Edrungle rzezy**
i / tai rzezyce ale wdy ledna / gny / a mu
niowey / ptej / e / rzezyce moznegje

fu przgienia / iato centurija / dacia / losimal
popioł / slarych podobny sfora deboma.

Drzech na to. Weymi kwiathow po
magranati / apteli / aloepaticum / sanguinis
dracons / iest jwizga / w aptece / calisma argen
ti w aptece / etis wsi / to iest miedzi / palonej / a
pieti ptej emper tomo pol lota.

Mase barzo dobra z wapna leca
eja. Weymi wapna / wsi nigafone / edy ie
gogaz w wodzie / tak se dlugo gas aj / iue / wpi
tka / goz / fof / wpiidye / a / w / e / ptej / i / w / e / z / e / p /
dye / zimno / potym weymi oleytu rojanego / te
go wapna / ktore / iasit / oberga / tomo / zmie
szay / spolem / a / w / e / ptej / mase / a / tha / mase / i / a /
tey / to / iest / lec / iest / dobra / bo / wiele / rano / do / p /
wiazajono.

Druga mase. Weymi
gleyu / dobre / wtartego / oleytu rojanego / oeyu
wofpuz / tym / ten / gley / a / rzy / na / kamieniu / a / z /
se / z / e / ptej / i / e / oleytu / p / e / z / u / nie / bedie / znae /
potym / przelot / p / i / a / z / a / z / u / z / f / r / e / z / u / i / z /
lone / go / r / a / z / o / lo / w / u / p / a / l / u / n / u / p / a / l / o / n / e / g / o /
g / l / i / s / t / y / e / m / i / z / y / w / i / p / i / t / e / g / o / p / o / l / l / o / t / a /
z / m / i / e / k / a / y /
to / spolem / a / w / e / ptej / sic / chialo / z / a / s / t / e /
p / r / z / e / p / i / e / oleytu rojanego / a / tak / mase / bedie.
La mase iest dobra na iadowite wrzody / ktore
inaczey nie mogz byt zgoiony.

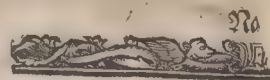
Mase druga a iest biala / w aptece / bar
zo dobra / zom / i / a / vngent. album secundum
Nicolaum.

Na miesibez /a gorace / y / na / wrzody
zaskarzale / Plastr olovianp. Weymi olo
wu / a / rozbij / gi / na / cienly / blade / a / ono / mie
ce / na / ktore / chej / przelot / se / blade / empy / wo
do / halunow / a / potym / przelot / on / olov / na / to
miesic / i / a / lo / w / p / i / a / z / u / z / p / e / m / o / r / e /

Corrosiva.

lekarstwa ktore zom / Corrosiva / Putrefacti
u / a / u / s / t / i / c / a / t / p / a / s / t / o / r / e / w / o / z / y / a / z / m / i / e / p /
o / s / t / o / r / e / a / s / a / t / y / r / e / c / i / p / o / s / t / o / l / i / e / . **Argie** / z /
n / o / p / i / p / o / l / i / u / h / y / z / e / l / e / g / r / o / b / s / u / c / h / e / h / a / l / u / n / p / a / l / o /
n / y / v / e / n / g / u / e / n / t / u / m / a / p / o / s / t / o / l / o / r / u / m / . **Jesly** w / i / e / c / i / a
s / a / i / e / s / t / i / p / e / l / e / d / y / w / e / z / m / i / t / y / i / n / f / e / r / e / z / e / p / o /
w / o / i / e / s / t / f / r / u / s / t / e / m / o / s / t / o / d / y / o / w / y / g / r / i / n / s / p / a / n / m / a / s / i /
p / e / l / o / n / e / y / m / a / s / i / v / e / n / g / u / e / n / t / u / m / **Egipnatum** .

Na gnijace wrzody albo sadze / i / a / z /
k / e / l / o / w / i / e / t / . **Weymi** halunu / dwa / lot / m / e / r /
c / u / r / u / m / s / u / b / l / i / m / a / t / u / m / i / e / d / e / n / f / o / r / e / l / i / d / o / n / i / e / y / e /
s / g / g / a / r / s / a / r / i / g / a / m / t / o / i / e / s / t / k / a / m / i / s / t / a / m / i / e / n / t / u /
l / a / r / e / z

No

La tej gars / w / e / c / i / m / i / e / n / i / a / t / e / j / g / a / r / s / e / d / o / s / a / g / a / r / s / e /
w / i / r / g / a / m / a / u / r / e / a / m / z / i / e / l / a / t / e / j / g / a / r / s / e / (w / a / p / t / e / c / e / t / h / o /
n / a / p / o / d / i / e / s / t /) **Ed** w / i / p / i / t / i / r / z / e / c / y / m / a / i / o / b / y / e / w / o / s /
t / e / t / o / s / o / z / o / n / y / a / l / e / z / a / w / i / d / y / m / a / s / i / m / i / e / d / n / i / a / w / o / r / e /
e / s / t / e / g / o / i / e / d / e / n / b / e / d / i / e / y / p / r / a / k / a / b / a / t / n / e / d / n / i / e / a / d / n / i /
g / i / w / o / c / i / n / a / r / a / n / e / : a / i / e / s / t / b / y / r / a / n / a / w / i / e / l / s / a / d / i / a /
r / e / d / i / m / u / s / i / w / i / e / c / y / w / i / z / g / e / h / a / l / u / n / u / i / m / e / r / c / u / r / i / u / m /
s / u / b / l / i / m / a / t / u / m / .

Rany zaskarzale gnijace a simeodli
we gojse. Weymi woddy z piego uezyla zie
la / moez w niep chustke a przyladap na rana
wczyn to siello ktot a wbyowis. **Drugie**
lekarstwo na toz. Weymi ziela kshore zowu
po lacinie uirga aurea / polney rozej / w / e / z / e /
ch / o / t / u / w / i / a / l / o / w / e / u / i / **Ed** p / r / e / c / i / p / w / i / p / i / t / i / w / a / z / w / e /
s / p / o / l / e / t / a / w / t / e / p / w / o / d / z / i / e / m / a / c / z / a / z / a / c / c / h / u / s / t / e / p / r / i / z / y / l / a /
d / a / y / n / a / r / a / n / e / : a / g / d / i / s / i / e / i / u / z / b / e / d / i / e / m / a / l / a / i / u / z / g / o /
i / e / n / u / w / e / z / m / i / s / o / l / e / s / t / u / i / a / l / o / w / e / o / w / e / g / o / a / n / a / m / a / z /
c / h / u / s / t / a / w / i / m / o / l / e / p / i / e / m / p / o / t / y / m / w / e / z / m / i / t / r / a / y / b / i / a / r / i /
z / i / a / n / e / f / o / s / o / f / o / s / c / h / z / i / e / l / a / f / i / s / o / r / e / m / n / a / p / i / e / r / t / r / e / w /
m / i / e / n / i / t / o / i / e / s / t / u / i / r / g / a / a / u / r / e / a / c / h / u / s / t / e / w / i / e /
s / p / o / l / e / m / a / p / r / e / s / i / m / a / z / p / o / t / y / m / n / a / m / a / z / t / o / w / h / o / s / t /
i / a / l / o / p / l / a / s / t / a / p / r / z / y / l / a / d / a / y / c / i / g / n / i / t / o / s / i /e / l / l / o / r / a / z / o / w /
a / z / o / s / i / s / i / e / s / t / r / z / e / z / w / i / e / t / r / o / t / d / o / s / i / a / d / z / e / d / n / a / .

Na gnijace rece albo nogi / **Plosk**
nie barzo dobre. Weymi woddy cysicy / prz
ley w nie wina tak wiele iato onep wodi iest /
weymy liscia swietego / z mlodej bezczyny / la
dyda bialego / wierzby czerwoncy liscia / slazu
wioskiego / waz / to / w / h / y / s / t / o / a / w / h / o / r / e / s / t / a / l / b / o
m / o / z / g / n / i / e / z / e / c / i / e / p / o / s / t / a / w / p / r / z / e / z / d / w / i / e / g / o / d / y /
n / i / e / p / o / t / y / m / w / i / z / y / w / i / s / t / e / n / a / m / a / z / t / a / m / a / c / i / a /
Weymi sadla zaisce / s / o / i / u / i / e / l / e / n / i / e / g / o / b / l / a / p / e / r / a /
s / u / e / s / t / i / e / w / i / a / r / t / e / g / o / : **I** / t / y / c / h / z / e / z / y / c / i / p / w / e / z / m / i /
m / a / s / e / a / z / t / e / p / m / a / s / i / w / e / z / m / i / p / l / a / s / t / r / p / r / z / y / l / a / d / a / d / i / e /
n / a / r / a / n / y / a / l / e / p / i / e / r / w / e / p / r / a / n / p / o / s / t / y / p / r / o / c / h / e / m /
z / s / u / e / p / i / e / n / r / a / f / o / m / y / c / h / t / o / z / d / o / p / i / e / r / o / t / e / n / p / l / a / s / t / r / n / a /
w / i / e / z / y / c / h / . **Proci** / i / w / a / p / n / a / **M** / a / g / i / s / t / r /
Dni . **Weymi** wapna nigafone / rzezy
te / z / m / i / e / d / e / n / b / a / r / z / o / d / o / b / y / e / m / i / e / l / i / c / h / o / o / t / a / r / n / i /
t / o / s / i / w / o / m / a / l / y / g / a / r / n / i / e / a / w / i / s / t / a / n / a / o / g / i / e / n / i / s / b / y /
w / o / z / y / c / h / o / n / i / e / s / b / y / z / o / r / z / a / l / o / n / a / p / r / o / c / h / . a / d / y / w / z /
c / h / n / i / e / w / e / z / m / i / z / n / i / e / g / o / p / r / o / c / h / a / s / t / e / z / g / i / w / g / a / l / e / z /
f / i / a / t / a / z / s / c / h / o / w / a / y / : a / g / d / y / b / e / d / i / e / t / r / z / e / b / a / w / e / z / m / i /
t / y / c / h / g / a / l / e / z / e / t / p / r / o / c / h / a / s / y / p / n / a / r / a / n / e / .

Proci / i / z / i / e / l / a / z / f / o / t / o / z / o / t / u / . **Weymi**
p / o / s / t / u / t / e / g / o / z / i / e / l / a / k / t / o / r / y / z / o / t / o / z / o / t / u / d / i / a / t / o / r /
w / a / p / n / a / n / i / e / g / a / f / o / n / e / 4 . l / o / t / y / a / u / r / i / u / p / i / g / m / e / n / t / u /
2 . l / o / t / y / : **Ed** r / z / e / z / y / z / m / i / e / c / h / e / z / s / p / r / a / n / o / p / o / t / y / n / a

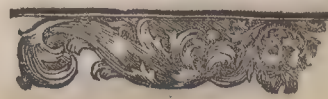
W
w
L
ce t
sion
pian
libre
te wlo
dap sta
dina zan
dual je h
masi w lo
lug ob ty ch
dlugo a z sje
was w iestlan
ostem aby tam

Putrefact.

lekarstwo gnoja
zace mickore cysiti
ciala / ptej / ktoreby ho
lenie od s / a / n / i / a / p / e / c / i / a /
swietego Antoniego / a
ob wielkiego dargata abo
to / s / a / d / o / b / r / e / a / l / e / t / e / z / e / b / a / w / i / e / n /
u / i / e / w / y / g / n / a / i / z / e / c / a / l / o / i / e / s / t / r / e /
W / a / s / i / e / t / a / t / e / m / p / o / r / o / n / a / t / e /
a / r / s / e / n / i / z / e / t / y / w / p / r / o / c / h / a / z / m / i / e / c / i /
p / u / s / t / h / n / y / m / p / r / z / y / m / i / e / c / a / w / i / s / t / w / e / s / t /
w / o / z / z / a / m / i / e / c / a / w / i / s / t / o / r / a / z / o / w / p / o / t / a /
s / a / z / t / e / g / o / g / a / l / e / z / e / t / a / z / c / h / o / w / a / y / : a / g / d /
c / h / e / n / a / l / e / s / t / a / s / t / u / a / s / p / r / a / w / n / a / t / e / z / e / t / y / p / n / a /
i / a / t / b / e / d / i / e / d / o / b / r / e / .

Wodka ktora zowa forch.

Weymi auripigmentum czerwonego albo
go / t / h / o / r / y / z / o / w / p / o / l / a / n / i / e / t / i / t / r / i / u / m / . **Frugiu**
m / e / s / c / i / e / z / o / w / e / g / o / g / r / i / n / s / p / a / n / u / w / i / p / i / t / e / g / o / r / o / t / e / n / o
z / e / z / y / w / p / r / o / c / h / a / w / p / a / z / p / r / z / e / z / a / l / e / m / i / s / t / a / z / t / a / m / o /
d / y / k / t / o / r / y / z / o / w / **Jot** / m / o / z / y / s / p / r / a / w / n / a / t / e / p / o /
t / r / z / e / b / y / w / i / o / l / e / o / s / t / o / l / e / k / a / s / t / u / a / a / l / e / p / i / e / r / w / e / p / n / a /
m / a / z / o / s / t / o / l / e / r / a / n / y / b / i / a / l / y / m / a / s / i / e / g / a / l / b / o / o / c / i / e / m / a / l /
b / o / s / o / l / e / m / p / s / i / n / f / o / r / m / y / m / a / l / b / o / w / i / o / m / i / s / o / w / u / m / a /
i / e / s / t / b / y / d / i / a / b / o / l / e / s / t / w / i / e / l / a / t / h / e / d / y / n / a / m / a / z / o / l / e / p / i /
s / t / o / b / i / e / m / i / a / t / o / i / e / s / t / o / l / e / m / a / l / m / e / r / a / l / b / o / f / i / o / w / y /
Medicina caustica aut ruptoria /
roci

Drugie potwierdza toż. Weźmi co
lofoniję jednę libris: smół prostęj pol libry
galbanum / scrapium - armoniacum / opopo
naki / masłki - wspanie - równo do so
atiny lot / oc

Gdyby kto zegołowiek miał purgować i tak
wiel wiskości (iakoż tego brywa częstokroć pe
nawisane. **P**rzyez ktorz teby obyczać
T Napierwey przyez stolce. **T** Przyez wracanie

etu purgationu flegmū preez
 47 albo 47 equi pomolu in preez
 ciala melantolij preez 47

Et lektwarze sa flosione.

Lektwarze 3 lotu rojane 3 lektwarze de biaz
 prunis laranus et diacimica postora lota
 dactilow miara ta 5. oto.

Arubardum od trzejcie cjesi aj do fo
 ta. Alor od postora lota aj do postora. Dia
 rabolani citraiden lot chmieleu fig terre vs
 ole aque casti furei rojarum tamarindi case
 sie sifulu romno postora lota.

Recezy pospolite flegme purguice.

Zurbu miara test pol lota modzewowey geb
 si miara 3. lotu holcsu miara 1. lotu eloquin
 tidu miara test to 5. oto. miradowos lebulos
 miara test dora loty.

Recezy oflada
 ne flore flegme purguice. Jera pigra galeo
 ri miara test dragma bianca miara test 7. los
 benediate latitine miara 3. loty. pilule rochie
 miara test postora 5. ego diacarnus miar
 ra ego piec tatic 5. pilule de aganico miara
 11. 5. tatic.

Thy recezy pospolite / melantolija
 purguice. Proch sene miara test jedna tala
 5. pialhep drugiey trzejcie cjesi. solina miara
 test tala 5. fania preez 47 mirabolani indy
 rowno po dwu lotu. samienia lazulone miar
 ta test jedna tala 5. powonu chmieleu test mo
 jesh wiazi ualo flegm.

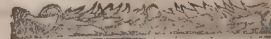
Recezy ofla
 dane flore melantolija purguice. Diase
 miara ego piec tatic 5. catartum imperia
 le piec tatic 5. Jera rusini trzy tatic 5. Je
 ralogodon 1. lot. Scodron piec tatic 5.

Proch pospolite flegme melantolija purgu
 ice. Wegmi latitine pol lota. pulueris con
 foratium / samienice 1. lot / epimiu dwa loty
 sene pol lotu.

Recezy fleg
 me purguice. Wegmi lotu banowego / ga
 bti modzewowey. panis lactimorum miar
 ra ego test trzy tatic 5. Spelch Bercholia

Składane mistrza Bercholia.

Wegmi conferva violarum. boraginis roj
 3 po lotu conferva buglosse / coritice citrui
 ual teiele 5. unbienu biale 5. lot prochu dra
 ganti frigidu pol lota. diagridy trzo jianka
 ubi ieden lot sene piec scopolom / panis ju
 ri 1. lot. wejnt lektwarze miara test sico
 pulow

pulow piec. Drugie oflada
 me Diaga Scodronica. Wegmi castie se
 stule iedne libe tamarindow / wiczech oim to
 tow mala granati 4. loty / sene paproci ro
 wno pol lota / solini trzejcie cjesi lota / propu si
 tollowego: wejnt lektwarze miara ego test ta
 lich piec 5. Eho wejnt cione testarwa maig
 hpe brane 3 winem.

Lektwarze rojmaite / nape: ob fto
 re serce postilaig po purgacie. Diamar
 gariton / diacameron / leucie Galeni / diasper
 maton / dia mentio / blaambra.

Pluca zagzewaice / Lektwarze.
 Trialandali / diarodon abbatis / diaprums /
 conferva rojarum / conferva violarum / yu
 carum rojarum w tablicach / diab dragma.

Glome / moza potwieraiga teiele
 warze / y paniet dobrzy cionig. Diantos /
 pliris cum musco / diamuscaton / diacorian
 dron.

Scodet postilaig y strawnofe
 dobrzy cionig 3 y lektwarze. Stomatium
 confortatium / dragalanga / garioslatum
 juniberatum / posta regia / diacuminum.

Na flegme fluiq teiele warze / test
 judyji sinuym. Diacca / diacapparis /
 diascorum / diacamarion / diacipresson / dia
 dragantum frigidum / diapen dron.

Na tabel 3 gorgcey preez cionig fluiq
 teiele warze. Diapendion / diapassularum
 diacaron / diabatillorum.

Pierci cionig 3 y zimney willosci / y
 zagzewaice teiele warze. Diastis salo
 momed / apassium / diastopum / diacnula.

Kannich wopadgaia / wone pobu
 diaig / neli wipomagaia / y lektwarze. Diastis salo
 momed / apassium / diastopum / diacnula.

Recezy ofla
 dane flegme purguice. Wegmi lotu banowego / ga
 bti modzewowey. panis lactimorum miar
 ra ego test trzy tatic 5. Spelch Bercholia

Składane mistrza Bercholia.

Wegmi conferva violarum. boraginis roj
 3 po lotu conferva buglosse / coritice citrui
 ual teiele 5. unbienu biale 5. lot prochu dra
 ganti frigidu pol lota. diagridy trzo jianka
 ubi ieden lot sene piec scopolom / panis ju
 ri 1. lot. wejnt lektwarze miara test sico
 pulow

Recezy ofla
 dane flegme purguice. Wegmi lotu banowego / ga
 bti modzewowey. panis lactimorum miar
 ra ego test trzy tatic 5. Spelch Bercholia

Składane mistrza Bercholia.

Wegmi conferva violarum. boraginis roj
 3 po lotu conferva buglosse / coritice citrui
 ual teiele 5. unbienu biale 5. lot prochu dra
 ganti frigidu pol lota. diagridy trzo jianka
 ubi ieden lot sene piec scopolom / panis ju
 ri 1. lot. wejnt lektwarze miara test sico
 pulow

sto w ydrowia. Plastr grana deli plastr
jemmii/plastr de clarentia. **P**lastr
zo dobry goz sto bodzie ranion si zala abo
nizem. Wezmi wooslu/glorietu blawoa
zawieze so krowcy wospihego zomno funi/
ay garmey. foperwaseru tej rowno pol
ita/campophy qterzy doty/ famentia ma
isu/ ralewcu z soip. oleytu z iaiet. 7. for
stisi postora lotu/ adyda 7. for. jperaw
a wospiho wespolet a wcyu plastr.

Trunek dobry ramennu czlowieko

vi Wezmi ziela herbam forteu y z galery
zami dgo. roychodnifu. bplite/ ewitly/ wospih
tich rowno/ wwarz se w bialem winie/ porcin
przejedz przez chustke/ przelep je toto musia
tu sartezo pocym jagrywaicey/ daway chore
mu pit rano y wieczor.

Plastr garzo dobry godyz koza
mal noze abo rale/ albo lotora inso fose.

Wezmi wrochu zmlonice dwa funty. mafi
dobowey/ leniel truchen lusejgn ralewocy/ ce
mierzyce czarney/ bolum armenum z awiet/
to wospih rzezy zetrzy dobre a z miesay z fla
rum (ktore z bialu cypru) wezmi plastr /
przykladay tak dlugo az sie zgoi.

Plastr dobry na rany.

T Wezmi blawoslu cywiler/ alunu/ ralez
septu iafowezono oleytu z iaiet/ po pol lotu
amphory postora lotu/ wooslu cywiler/ jgwo
se/ smely czarney po pol cywilerzy/ gloriel/ pol
ory cywilerzy/ lotu ieleniego/ adyda/ po pol
cywilerzy/ to wospih rzezy/ miesay na sestem
zgniu/ a w cyu plastr/ jest dobry.

T ietarslwo pospolite ktore cyjel su
ehof. Zamand/ mirabolani/ klebui del
ni/ citum/ indy/ emblici/ absintum/ lapis
ygu. **T** Azey pospolite ktore cyjel
ygdawialo. Cassia fistula/ mercurialis/
o iest sicze/ malua/ to iest flaz/ manna.

T Azey pospolite ktore przygagay z
rale/ a mocnie cyficy. Scamonea/ cze
mierzyca biala y czarna/ romanowo ziela/
wospih rodyay tego/ skocet/ anabula/ to iest
psi mlec/ posila mniczka y wiesia/ coequin
ida/ turbit/ wicze lyfo/ raconidium/ atocpa
icum citrinum.

T Azey pospolite
ktore lekko cyficy. Pavotka/ siolki/ fene
zienturpa/ bey/ chebo/ polcywa/ wiasia.

T Azey pospolite ktore mialay y cy
ficy. Gumi wanslan/ wapno nie zabone

Na opuchline.

Wezmi m. ozgi
seleniego z posledneg. golent. tricia dziewan
nowego zloz to spolem a sluz. weyn iatoby
plastr a przyloz. pomoze. **Drugie** na
toj. **W**ezmi ostryzobli chleba bialego / a z
maczaj gi w cyfstep wodzie pocym weyni w
ode a wloz gi to mleko / zagrey gi z tym mle-
kiem a zafsz. z niego weyni mleko / poichym z
wierciec to doniczy przybitoby do niego tiello
golentow z iatcz. fotogoch / a szafzanu trocha
przylopat. weyni siego plastr a przykladaj ra-
no w wiecier.

Chłodne. **W**ezmi
wody w ktorej kapusta kwaska (bezdnie iatoby
czest) rannu niego z wierciec. weyni tez
kwasku z dyjeje / zmieszaj to wspano spolem.
weyni plastr a przykladaj.

Na ogien piecielnny.

Wobla z dwainco kapusty (w ktorej kapu-
ste kwaska) / masz dyjeje weyni z tego plastr
pocym bialstow tiello / die osobno z fotogoch i
acz z halunem / a w tym z maczaj pacieli y
przylozyc na zapalenie / a na to dopiero przy-
lozyc on plastr ktorego weyni z kwasku z wode
z kapustina.

**Chłodne a wciagga-
icze.** **W**ezmi smotany slazu a tiello zol-
stow fotogoch z mieszaj a weyni plastr y przy-
kladaj.

Drugie. **W**ezmi wodki
babezaney halunu palonego / bialstow tiello
z iatcz. fotogoch / zby wspano spolem a przy-
kladaj.

Wase tej na sluzenie.
Wezmi mydla barzkiego / gorzalki / oliwki
weyni mase a majo bolace miejsce.

Gorby koniu na czarkm miejscu
rany potrzeba wola a chyalby i przy bolaci
weyni.

Wezmi ofiore osifow / a spal ig-
na popiol / pocym tego popiolu wloz to chur-
ste a zawijz y maczaj w wodzie y przyloz na
to miejsce na taborimby to chyal rane mied-
a gdy wchwie. zafsz. maczaj y przyloz. a
thal cygne a sie weyni bebel. a thal na tym
miejscu bedzie rana / Ze rane dobre cygne
ludziem tym ktore pies wsciekly wloz / a thal
gdy iacy zejme a nie do konca przyloz. te-
dy tal weyni rane iaso napisano. a iest ba-
zo przefab / teli weyni iacie zelazo a respa-
l wspano / przepalaj ony rany od pta a tot po-
moze.

M
woda
sadla
zalek
- jol

•
w

•
e

•
i

•
i

•
i

•
i

•
i

•
i

•
i

•
i

•
i

•
i

•
i

•
i

•
i

•
i

•
i

•
i

•
i

•
i

•
i

•
i

Panny Marye albo tego ktore cypnig
 10. Pylipem Jazubem. Za mase isch
 Aulafica tym ktory waz albo zapale
 Jiontu talenimn winger maig.
 se ktora zgodi tane przez duen.
 zmi wolcie^o lpa- siluc i z nowem final
 potim wloz w panemw^o a na ogien wsta
 aby sie wsmajzo / potim / tego cypn^o pla^o
 : A listerz^o ko nawarzywo / macjap eg
 11. 12. dla zapalenia.

aprz. arzeniu od ognia al
do ob gorga. Wymiotnig iustich
a wpal ite to stowit i niewypomiet zetrzy a to
spul iestowit iustich spalone a bedzie zdrow
Mafk koca ydratwa y mifso ko
sci y reanach. Wymioti fow ielenego babbi
nazastem y forzeniem iustich y mafenia nie
miala iustich bedzie mifsciaa maa- rety wymioti
forzenia listim iustici to spofom i olina a w
fmoz nazastem ognia czala gozbine. Wymioti
przypis iustici iustowem mifch spifc mazy w
pofe a iustic gozbine rozpusci a eforto iustic spifc
czala rozpusci przeczy przecy chusie na panewce
a retyw to woina dozbego iustic albo cietzo-
pom iustic iustaw na ogien a mifscy iustic
czala gozbina a gdy on wino wyryte iustic
iustic wiele mofy a eforto iustic listo ragoz
a bedzie mifk haza a eforto mifsc modziera
iustawala listo fifi pomioti przypis blawofu a
e- iustic listo iustic mofci cietze zetrzy wofci
to spofom dozbego a bedzie mafk iustowaf w ffo
a do bupimut dozbego.

Wasm dialtea naprzeciw suchosci.
Wezmi spisu z fosci psichy spisu z fosci fosie
lich iadla fiarego zela fihore zowg paluchy
hermodactilus: Zp w sposti rzecij filicij a w
maj w panewce potym przeceby przez chusta
a tym majz czołgi suche.

Na wſzelkie choroby proch barzo do-
brzy. Wozmy wino cjoyz barzo cjerwonego
plyſkain - obczga po ſotu / gumy arabicum rzy
ſoz / muſkafu / ſadyſla po ſotu - ſanguinem
draconis / mumijes po ſotu i 2y rzyczy ſilucz
ſpoleni / a i tego wczyn proch a zchoway.

Масе бора зомѣ Апостолѣхъ.
Вѣзми чѣрпекъ смолы арабскѣхъ фунт/галба
нум/срапинум арменійскѣхъ/оппонатѣхъ/со
лофонскѣхъ каждо по лоту / вѣсѣхъ бѣхъ лотѣхъ
ѣсѣхъ

247
(ostatnia)

